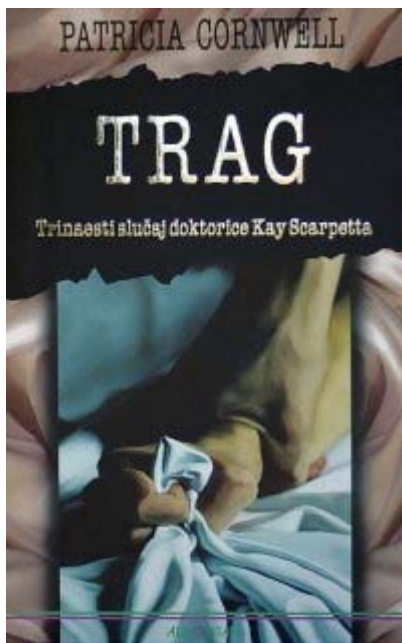

Trinaesti slučaj doktorice Kay Scarpetta

PATRICIA D. CORNWELL

TRAG

Pet godina nakon što su je otpustili i praktički otjerali iz države, dr. Scarpetta dovoljno se oporavila da ponovno preuzme kontrolu nad svojom karijerom.

U međuvremenu, njezina nećakinja Lucy, vlasnica privatne detektivske agencije, želi otkriti tko je pokušao ubiti njezinu prijateljicu Henri, koja se, nakon napada, liječi kod Bentona Wesleyja.

Nakon pet dugih godina, doktorica Scarpetta pozvana je natrag u Virginiju kako bi radila na istrazi o tajanstvenoj i strašnoj smrti četrnaestogodišnje djevojčice. Slijedeći trag nevidljiv običnome oku, doktorica Scarpetta otkrit će istinu koju možda neće biti u stanju podnijeti. Svi navedeni elementi spojiti će se u napetu i strašnu priču koja će Kay natjerati da upotrijebi sve svoje znanje iz forenzike - želi li sačuvati one koji su joj dragi.

*Za Ruth i Billyja Graham. Ne poznajem nikoga kao što ste vi. Volim vas.
Zahvaljujem Juliji Cameron što me vodila putevima Umjetnosti.
Za Charlieja i Martyja.
Svi ste vi zaslužni.*

1

Buldožeri i bageri žute boje krčili su zemlju i drobili kamenje u dijelu stare gradske četvrti koja je vidjela više mrtvih nego većina suvremenih ratova. Kay Scarpetta uspori svoj unajmljeni SUV i gotovo ga zaustavi. Potresena prizorom uništavanja pred sobom, ukočeno promatra kako strojevi boje senfa razaraju njezinu prošlost.

– Netko mi je trebao reći, promrmlja.

U ovo sivo, prosinačko jutro krenula je s potpuno bezazlenim namjerama. Samo se htjela malo prepustiti nostalgiji i provesti pokraj svoje stare zgrade. Nije ni slutila da je upravo ruše. Netko joj je to mogao reći. Bilo bi pristojno i lijepo da joj je to netko rekao, da je netko bar usput spomenuo: Oh, znaš, što se tiče one zgrade u kojoj si radila dok si bila mlada i nadobudna, prepuna snova i vjere u ljubav, e pa tu će staru zgradu koja ti još nedostaje i za koju te vežu duboki osjećaji uskoro srušiti.

Buldožer se zanese podižući ralo, spreman za napad. Sva ta buka mehaničkog nasilja zvuči kao upozorenje, kao uzbuna za opasnost. Trebala sam slušati, pomisli Kay, promatrajući izlomljeni, raskomadani beton. Prednjoj strani stare zgrade nedostaje pola pročelja. Kad su je zamolili da dođe u Richmond, trebala je uzeti u obzir svoje osjećaje.

– Nadao sam se da biste mi mogli pomoći u jednom mojem slučaju, objasnio je doktor Joel Marcus, trenutni šef sudske patologije u državi Virginiji, čovjek koji je preuzeo njezin posao. Čak i tijekom samog telefonskog razgovora s njim jučer poslije podne, nije htjela priznati što osjeća.

– Naravno, doktore Marcus, odgovorila mu je preko telefona, motajući se po kuhinji u svom domu u južnoj Floridi. Kako vam mogu pomoći?

– Četrnaestogodišnja djevojka pronađena je mrtva u krevetu. Prije dva tjedna, oko podneva. Djevojka je imala gripu.

Trebala je upitati doktora Marcusa zašto je zove. Zašto baš nju? Međutim, nije obraćala pažnju na svoje osjećaje. Nije išla u školu? rekla je.

– Nije.

– Bila je sama? Miješala je pripravak od burbona, meda i maslinova ulja, pridržavajući telefonsku slušalicu bradom. Da.

– Tko ju je pronašao i stoje uzrok smrti? Prelila je marinadom krti komad goveđeg bubrežnjaka u plastičnoj vrećici za zamrzavanje.

– Pronašla ju je njezina majka, a vidljivog uzroka smrti nema, odgovorio je. Ništa nije sumnjivo, osim što njezini nalazi, odnosno to što ništa nismo pronašli, ukazuju na to da djevojka nije trebala umrijeti.

Scarpetta je tutnula plastičnu vrećicu s mariniranim mesom u hladnjak, otvorila ladicu s krumpirima i zatim je odmah zatvorila, predomislivši se. Umjesto krumpira ispeći će integralni kruh. Nije bila u stanju mirno stajati, a kamoli sjediti. Bila je uzrujana i svojski se trudila da glasom ne oda koliko je uzrujana. Zašto je zove? Trebala ga je to pitati.

– Tko je još živio s njom u kući? upitala je Scarpetta.

– Radije bih da o takvim detaljima ne razgovaramo preko telefona, odgovorio je doktor Marcus. Situacija je vrlo delikatna.

Scarpetta mu je zamalo rekla da odlazi u Aspen na dva tjedna, ali ipak nije izgovorila te riječi, koje, uostalom, ionako više nisu bile istinite. Ne ide u Aspen. Planirala je ići, mjesecima je to planirala, ali niti ide ikamo, niti će ići u Aspen. Nije se mogla prisiliti da izrekne tu laž, pa je za nedolazak u Richmond navela profesionalni razlog, pravdajući se daje usred revizije jednog teškog slučaja, izrazito mučne smrti vješanjem koju obitelj odbija prihvatiti kao samoubojstvo.

– A u čemu je problem s tim slučajem vješanja? upitao je doktor Marcus. Što je dalje govorio, to ga je ona manje čula. Rasni motivi?

– Popeo se na drvo, stavio uže oko vrata i vezao si lisičinama ruke s leđa, tako da se ne može predomisli, odgovorila je, otvarajući kuhinjski ormarić u svojoj svijetloj, vedroj kuhinji. Kad je zakoračio s grane i pao, došlo je do frakture C 2 i uže mu je povuklo skalp prema naprijed, zbog čega mu se lice izobličilo, pa je izgledao kao da se mršti, kao da je trpio bol. Pokušajte to i lisičine objasniti njegovoj obitelji iz Mississippija, i to iz onog najzabačenijeg dijela Mississippija gdje su kukuljice na glavi normalne, ali zato homoseksualci nisu.

– Nikad nisam bio u Mississippiju, uljudno je odvratio doktor Marcus. A možda je zapravo htio reći da ne mari ni za vješanje, ni za ikakvu tragediju koja nema izravan utjecaj na njegov život, no ona to nije čula, jer nije slušala.

– Voljela bih vam pomoći, rekla mu je otvarajući novu bocu djevičanskog maslinova ulja, premda ju nije morala otvarati baš u tom trenutku, ali mislim da mi nije baš pametno da se miješam u vaše slučajeve.

2

Bila je ljuta, ali je to odbijala priznati. I dalje se motala po svojoj prostranoj, dobro opremljenoj kuhinji s posuđem od nehrđajućeg čelika, radnim plohamama od sjajnog granitnog kamena i velikim prozorima s kojih puca blistav pogled na Intercoastal Waterway¹. Bila je ljuta zbog Aspenu, ali nije si to htjela priznati. Nije htjela zbog svoje ljutnje ispasti netaktična prema doktoru Marcusu podsjećajući ga da su je otpustili s tog istog radnog mjesta na kojem je on sad ugodno smješten, te daje zato i otišla iz Virginije, ne očekujući da se ikad onamo vrati. No njegova duga šutnja natjerala ju je da nastavi i kaže da nije napustila Richmond u prijateljskim okolnostima, što on sigurno zna.

– Kay, to je bilo davno, odgovorio je. Ona je bila dovoljno profesionalna i uljudna da ga oslovljava titulom, a on nju, eto, zove Kay. Nije očekivala da će je to što joj se obraća imenom toliko uvrijediti, ali onda je objasnila samoj sebi kako je njegov pristup prijateljski i neposredan, dok je ona uvredljiva i pretjerano osjetljiva, možda čak ljubomorna na njega pa mu zato odbija pomoći. Ukratko, uzrok svoje uvrijeđenosti pripisala je vlastitoj užasnoj sitničavosti. Razumljivo je da je zove Kay umjesto doktorica Scarpetta, rekla je samoj sebi, odbijajući obratiti pozornost na svoje osjećaje.

– Znae da je na mjestu guvernera nova osoba, nastavio je. Ona vjerojatno i ne zna tko ste vi.

Sad je pak neizravno izjavio da je Scarpetta toliko nevažna i neuspješna da guvernerica nikad nije ni čula za nju. Doktor Marcus je vrijeđa. Besmislica, usprotivila se sama sebi.

– Naša nova guvernerica prilično je zaokupljena golemim proračunskim deficitom Commonwealtha i raznim mogućim ciljevima terorističkih napada ovdje u Virginiji...

¹ Glavni plovni put uz atlantsku obalu Sjedinjenih Američkih Država, a proteže se od rijeke Manasquan u New Jerseyju do Bronswillea u Teksasu.

Scarpetta se prekorila zbog svoje negativne reakcije na čovjeka koji je došao na njezino mjesto. On samo treba pomoć s jednim teškim slučajem. Zašto, onda, ne bi pokušao doći do nje? Nije neobično da glavne izvršne direktore velikih korporacija koji su dobili otkaz poslije zovu radi savjeta i konzultacija. Ona ionako ne ide u Aspen, podsjetila se.

– ... nuklearne elektrane, brojne vojne baze, FBI-eva akademija, ne baš tajni CIA-in logor za obuku, glavna banka Sjedinjenih Država. Nećete imati nikakvih problema s guvernericom, Kay. Previše je ambiciozna, to jest, da budem iskren, previše usredotočena na vlastite aspiracije prema Washingtonu da bi marila za to što se događa u mojem uredu, nastavio je doktor Marcus mekim, južnjačkim naglaskom, pokušavajući razuvjeriti Scarpettu da će njezin povratak u grad iz kojeg su je istjerali prije pet godina izazvati nekakve kontroverze ili privući ma kakvu pozornost. Nije baš bila sigurna da mu vjeruje, no Aspen joj je odvlačio pozornost. Bila je rastresena zbog Bentona, zbog toga što je u Aspenu bez nje. Ima dovoljno slobodnog vremena da preuzme još jedan slučaj, razmišljala je, jer sad odjednom ima previše vremena.

Scarpetta polako vozi ulicom oko zgrade gdje se nekad davno nalazilo sjedište njezina ureda. To razdoblje njezina života sad se čini svršeno da svršenije ne može biti. Strojevi nasrću na ostatke njezine stare zgrade poput divovskih žutih kukaca, podižući oblake prašine. Čuje se zveket i mukli udarci metalnih lopata i vjedrica o beton i tlo. Kamioni i ralice za zemlju ljuljaju se i trzaju, a gume melju sve pod sobom, ugibajući se pod opterećenjem.

– Pa, veli Scarpetta, drago mi je što sam ovo vidjela. Ali netko mi je ipak trebao reći.

Pete Marino, njezin suputnik, šutke gleda kako oronulu nisku zgradu na vanjskom rubu bankovne četvrti sravnjuju sa zemljom.

– Drago mi je što si i ti to vidio, zapovjednice, doda. Iako više nije zapovjednik policije, ona ga odmila zove zapovjednice, premda ne baš pretjerano često.

– Ko melem za oči, promrmlja on sarkastičnim tonom, koji je za njega prilično uobičajen, poput srednjeg C na klaviru. Imaš pravo. Neko ti je trebo reć, a taj neko je ono pedersko dupe koje ti je uzelo poso. Moli te da doletiš amo nakon što pet godina nisi kročila u ovo mjesto i pritom se i ne udostoji reći ti da ruše staru centralu.

– Sigurno se nije sjetio, veli ona.

– Kreten, odgovori Marino. Već ga mrzim.

Danas ujutro Marino je odlučio ne samo zvučati nego i izgledati opasno. Bio je odjeven u crne kargo hlače, crne policijske čizme i crnu vjetrovku, a na glavi je imao šiltericu na kojoj je pisalo LAPD². Scarpetta zaključila da očito želi izgledati kao grubi autsajder iz velegrada, jer još prezire ljude u ovom zadržanom mjestu koji su ga maltretirali, vrijeđali i tiranizirali dok je tu radio kao detektiv. Uglavnom se ne sjeti da je svaku prijavu, suspenziju, premještanje ili oduzimanje čina i zaslužio. Ljudi su bili grubi prema njemu, jer ih je on obično izazivao.

Sjedeći pogrbljeno na suvozačkom mjestu sa sunčanim naočalama na nosu, Marino Scarpetti izgleda pomalo smiješno. Tko bi rekao da, na primjer, mrzi svijet slavni, osobito industriju zabave i ljude, uključujući tu i policajce, koji očajnički žele biti dio tog svijeta. Kapa je bila pretenciozni poklon njezine nećakinje, Lucy, koja je nedavno otvorila ured u Los Angelesu ili, kako ga Marino zove, gradu izgubljenih anđela. I tako sad Marino, vraćajući se u vlastiti izgubljeni grad, Richmond, koreografira svoje gostovanje tako da izgleda upravo suprotno od onog što jest.

– Ha, reče zamišljeno nešto dubljim tonom glasa. Pa, toliko o Aspenu. Pretpostavljam da je Benton prilično ljut.

– Zapravo radi najednom slučaju, kaže ona, pa je nekoliko dana odgode vjerojatno dobra stvar.

² LAPD – Los Angeles Police Department (Policijska uprava Los Angelesa).

– Vraga nekoliko dana. Ništa se ne može riješiti u nekoliko dana. Kladim se da uopće nećeš ići u Aspen. Na kakvom slučaju radi?

– Nije rekao, a ja nisam pitala, odgovori ona. To je sve što je namjeravala reći, jer ne želi razgovarati o Bentonu.

Marino pogleda kroz prozor i na trenutak utihne. Gotovo ga može čuti kako razmišlja o njezinu odnosu s Bentonom Wesleyjem. Zna da razmišlja o njima, vjerojatno neprestano i neprimjereno. Na neki način Marino zna da se udaljila od Bentona, fizički udaljila, otkako su ponovno zajedno. Ljuta je i posramljena što je Marino to primijetio. No ako je itko to mogao primijetiti, onda je to bio on.

– Pa stvarno šteta za Aspen, nastavi Marino. Da sam ja u toj situaciji, mene bi to raspizdilo.

– Dobro pogledaj, veli ona, pokazujući na zgradu koju su rušili njima naočigled. Gledaj dok smo tu, veli, jer ne želi razgovarati ni o Aspenu, ni o Bentonu, ni zašto nije tamo s njim, niti kako bi to izgledalo ili kako to ne bi izgledalo. Tijekom godina Bentonove odsutnosti, izgubila je jedan dio sebe i taj se dio nije potpuno vratio s njegovim povratkom, a ona nije znala zašto.

– Valjda je i bilo vrijeme daje sruše, reče Marino, gledajući kroz prozor. Vjerojatno zbog Amtraka. Mislim da sam nešto naučio o tome, da tu treba još jedno parkiralište jer otvaraju Main Street Station. Zaboravio sam ko mi je reko. Ima tome već dosta.

– Bilo bi lijepo da si mi rekao, veli Scarpetta.

– Već je prošlo dosta vremena. Čak se ne sjećam od koga sam to čuo.

– Bilo bi dobro da su me o tome obavijestili.

Marino je pogleda. Ne krivim te što si loše volje. Upozorio sam te da ne dolaziš ovamo. Gle na šta smo prvo naišli. Nismo ovdje ni sat vremena, a vidi ovo. Našu staru centralu tuku kuglom za rušenje. To je loš znak, ako mene pitaš. Voziš brzinom oko tri kilometra na sat. Možda bi mogla malo ubrzati.

– Nisam loše volje, odgovori ona. Ali volim da mi se kaže. Vozila je polako, zureći u svoju staru zgradu.

– Kažem ti, to je loš znak, veli on, gledajući je, a zatim svrne pogled kroz prozor.

Scarpetta i dalje vozi polako, promatrajući rušenje, ali počinje shvaćati o čemu je riječ, premda sporo, jednako sporo kao što kruži oko bloka. Bivši Ured glavnog sudskog patologa i Odsjek forenzičnih laboratorija već je dobrano na putu da postane parkirališna površina za obnovljeni željeznički kolodvor na Main Streetu, koja tijekom deset godina, koliko su ona i Marino tu radili, vlaka nije ni vidjela. Glomazna kolodvorska zgrada bila je sagrađena u gotičkom stilu od kamena boje osušene krvi i godinama izvan uporabe sve dok je, u samo nekoliko poteza, nisu potpuno dotukli i pretvorili u trgovine koje su uskoro propale, a zatim državne urede koje su ubrzo zatvorili. Visoki kolodvorski toranj s urom, uvijek prepoznatljiv na horizontu, nadvijao se nad zavoje brze prometnice I-95 i željezničke nadvožnjake, kao sablasno bijelo lice s filigranskim kazaljka zamrznutim u vremenu.

Richmond je nastavio živjeti bez nje. Stanica na Main Streetu je uskrsnula i sad čini okosnicu Amtraka. Ura radi. Osam je sati i šesnaest minuta. Taj je ura godinama pratila Scarpettu u retrovizoru dok se vozila na posao i s posla da se pobrine za mrtve i nikad nije radila. Život u Virginiji nastavio je teći svojim tokom i nitko se nije potrudio da joj to kaže.

– Ne znam što sam očekivala, počela je, bacivši pogled kroz prozor sa strane. Možda da će je isprazniti i iskoristiti kao skladište, arhivu, državni višak, a ne srušiti.

– Ako ćemo iskreno, treba je srušiti, odluči Marino. Ne znam zašto, ali nisam mislila da će to učiniti.

– Pa nije baš neko svjetsko čudo arhitekture, reče on, odjednom neprijateljski raspoložen prema staroj zgradi. Komad betonskog sranja iz sedamdesetih. Sjeti se svih onih ubijenih ljudi koji su prošli kroz tu rupetinu. Oni s AIDS-om. Ulične skitnice s gangrenom. Silovane,

zadavljene i izbodene žene i djeca. Luđaci koji su skakali sa zgrade pod vlak. Nema jedne jedine vrste slučaja a da nije završio u toj zgradi. Da ne spominjem sva ona ružičasta trupla kao od gume u spremnicima u prizemlju Odsjeka za anatomiju. To mi je bilo najužasnije od svega. Sjećaš se kako su ih izvlačili iz tih posuda za uši kukama i lancima? Tako gole i ružičaste, ko tri mala prašćića, s nožicama skvrćenim prema gore. Za ilustraciju podigne koljena u crnim kargo hlačama, kao da njima želi dotaknuti šilt.

– Nedavno nisi mogao tako podići koljena, primijeti ona. Prije tri mjeseca jedva si ih mogao saviti.

– Ha.

– Ne šalim se. Već ti neko vrijeme želim reći kako se vidi da se vraćaš u kondiciju.

– I pas može podići nogu, doktorice, našali se on, vidljivo boljeg raspoloženja zbog komplimenta. Odmah se posramila što mu to nije rekla i prije. Pod pretpostavkom da je taj pas muškog roda.

– Ozbiljno. Impresionirana sam. Godinama se brinula da će ga zbog njegovih grozних navika smrt samo pokositi, a kad se napokon potrudio, nije ga pohvalila mjesecima. Trebaju joj srušiti staru zgradu da mu kaže nešto lijepo. Oprosti što to nisam ranije spomenula, doda. Ali nadam se da ne jedeš samo proteine i masti.

– Sad sam dečko s Floride, odgovori on veselo. Držim dijete koja se zove South Beach, ali definitivno ne izlazim u South Beach. Tamo vrvi od pederčina.

– Kako možeš reći nešto tako grozno, odgovori ona. Mrzi kad Marino govori na taj način, a on to upravo zato i čini.

– Sjećaš se peći koja je bila tamo dolje? nastavi Marino sa sjećanjima. Uvijek si mogo znat kad su nekog spaljivali, jer bi dim izlazio iz dimnjaka. Pokaže na crni visoki dimnjak krematorija na vrhu razrušene stare zgrade. Kad god bi ga vidio kako pucka, ne bi se htio voziti ovuda da ne udišem taj zrak.

Scarpetta lagano vozi pokraj stražnje strane zgrade, koja je još nedirnuta i izgleda isto onako kako je izgledala kad ju je posljednji put vidjela. Parkiralište je prazno osim velikog žutog traktora parkiranog na gotovo istom mjestu gdje se ona običavala parkirati dok je bila šefica, točno s desne strane masivnih zatvorenih parkirališnih vrata. Za trenutak začuje cviljenje i žalopojku tih vrata kako se podižu i spuštaju na pritisak crvene i zelene tipke s unutarnje strane. Čuje brujanje glasova, mrtvačkih kola i kola Hitne pomoći, otvaranje i zatvaranje vrata uz tresak, klepetanje i zveket kotačića i pokretnih stolova na kojima su se umotana tijela gurala uz i niz rampu, mrtvi ulazili i izlazili, po cijeli dan, po cijelu noć, dolazili i odlazili.

– Dobro pogledaj, veli ona Marinu.

– Jesam, još kad si prvi put vozila oko zgrade, odgovori on. Planiraš nas voziti u krug cijeli dan?

– Običi ćemo je dvaput. Dobro pogledaj.

Skrećući lijevo na Main Street, Scarpetta vozi malo brže oko demolirane zgrade, misleći kako će to mjesto ubrzo izgledati kao svježe amputirani batrljak. Kad se pred njima opet pojavi parkiralište, primijeti čovjeka u maslinastozelenim hlačama i crnoj jakni kako stoji pokraj velikog žutog traktora i radi nešto na motoru. Vidi da ima problema s traktorom i voljela bi da ne stoji ispred te goleme stražnje gume, radeći što god već radi na motoru.

– Mislim da bi trebao ostaviti kapu u autu, obrati se Marinu. A? upita Marino i okrene joj svoje veliko grubo lice.

– Čuo si me. Mali prijateljski savjet, za tvoje dobro, kaže mu ona dok su traktor i čovjek polako nestajali iza njih, napokon se potpuno izgubivši iz vida.

– Uvijek kažeš daje prijateljski i za moje dobro, veli on, a to nikad nije tako. Skine kapu s natpisom LAPD i zamišljeno je pogleda. Čelava mu glava blista od znoja. Oskudnu kvotu sijede kose koju mu je priroda dobrodušno dodijelila uklonio je vlastitom rukom.

- Nisi mi rekao zašto si počeo brijati glavu, reče ona. Nisi pitala.
- Pitam. Skrene na sjever, udaljavajući se od zgrade i vozeći prema Broad Streetu dopuštenom brzinom.
- To se nosi, odgovori on. Stvar je u tome da se, kad ti ne ostane puno kose, možeš slobodno riješiti i ostatka.
- To mi se čini logično, kaže ona. Sasvim logično.

3

Edgar Allan Pogue bulji u svoje nožne prste, opuštajući se u vrtnoj stolici. Dok zamišlja kako bi ljudi reagirali da znaju da sad stanuje u Hollywoodu, na licu mu titra osmijeh. Tu mi je drugi dom, podsjeti samoga sebe. On, Edgar Allan Pogue, ima drugi dom u koji može doći kad god se zaželi sunca, zabave i privatnosti.

Nitko neće pitati o kojem se Hollywoodu radi. Pri spomenu tog imena, prvo čega se čovjek sjeti je znak Hollywood ispisan velikim bijelim slovima na brdu iznad grada, vile okružene zidovima, sportski kabrioleti i ljudi blagoslovljeni ljepotom, božanstva na dvije noge. Nikad nikome ne bi palo na pamet da se Hollywood Edgara Allana Poguea zapravo nalazi u okrugu Broward, oko sat vremena vožnje sjeverno od Miamijsa, te da to uopće nije onaj Hollywood koji privlači bogate i slavne. Reći će svojem liječniku, pomisli s primjesom bola. Tako je, njegov će liječnik prvi saznati gdje živi, pa sljedeći put neće ostati bez cjepiva protiv gripe, razmišlja Pogue s primjesom straha. Niti jedan liječnik ne bi uskratilo cjepivo bolesniku iz Hollywooda, bez obzira na nestašicu, odlučno zaključuje Pogue s primjesom bijesa.

– Eto, draga majko, tu smo. Zaista smo tu. Ovo nije san, profrfija Pogue, jer mu jeziku i usnama smeta drvena olovka koju drži u ustima.

Još jače zagriže u nju i stisne je među ravnim, izbijeljenim zubima.

– A mislila si da nikad nećemo doživjeti ovaj dan, kaže on s olovkom u ustima, dok mu kapljica sline klizi preko donje usne i kotrlja se niz bradu.

Nikad ništa nećeš postići, Edgare Allane. Ti si promašen čovjek. Promašen, promašen, promašen. Nastavlja govoriti s olovkom u ustima, oponašajući zburadi, nerazgovijetni, pijani glas svoje majke. Ti si slabić, Edgare Allane, eto što si. Stalno gubiš. Gubiš, gubiš, gubiš.

Vrtna stolica nalazi se točno u sredini njegove zagušljive, smrdljive dnevne sobe. Jednosobni stan na drugom katu u kojem, pak, živi, nije baš u sredini zgrade. Gleda na ulicu Garfield, nazvanu tako po američkom predsjedniku, koja se proteže u smjeru istok-zapad, od bulevara Hollywood do Sheridan. Blijedožuto oštukani kompleks dvokatnica zove se Garfield Court³. Naziv je očito lažna reklama, jer ispred Garfield Courta nema nijedne jedine vlati trave, a kamoli dvorišta. Ima samo parkiralište i tri tanane palme iskidanih listova koji Poguea podsjećaju na razderana krila leptira koje je kao dječak pribadačom pričvršćivao za ploču od kartona.

U tom stablu nema dovoljno soka. To je i tvoj problem, Edgare Allane.

– Prestani, majko. Prestani istog trena. Nije lijepo tako govoriti.

Unajmljujući prije dva tjedna svoj drugi dom, Pogue se nije bunio zbog cijene. Premda je devetsto pedeset dolara mjesečno pretjeran iznos u usporedbi s onime što bi za taj novac mogao dobiti u Richmondu, da je u Richmondu plaćao najam, pristojan smještaj u ovom kraju nije lako pronaći. Kad je nakon šesnaest sati vožnje, iscrpljen, no ipak dobro raspoložen, naposljetku stigao u okrug Broward, nije znao odakle da krene u potragu za stanom, a nije htio odsjesti u motelskoj sobi, čak ni na jednu noć. Njegov stari bijeli Buick bio je pretroman

³ Engl. court – dvorište, dvor.

stvarima i nije želio riskirati da mu neki maloljetni delinkvent razbije prozor auta i ukrade videorekorder ili televizor, da ne spominje odjeću, higijenski pribor, knjige, papir, olovke i bočice s crvenom, bijelom i plavom brzosušecom bojom za obožavanu mu bejzbolsku palicu te nekoliko drugih životno važnih osobnih stvari, uključujući i nekoliko starih prijatelja.

– Bilo je strašno, majko, ponavlja on svoju priču, nastojeći je odvratiti od pijanog prigovaranja. Stanovite okolnosti nagnale su me da napustim naš ljupki južnjački gradić, premda ne zauvijek. To sigurno ne. Sad imam drugi dom u Hollywoodu, ali naravno da ću stalno dolaziti u Richmond. Ti i ja smo oduvijek sanjali o Hollywoodu, zar ne? Otisnuli smo se poput doseljenika u teretnim vagonima da tu okušamo sreću, zar ne?

Strategija mu je upalila. Uspio joj je skrenuti pozornost s neuspjeha i manjka soka na živopisno putovanje.

– Jedino što u početku baš nisam imao sreće. Nekako sam skrenuo s ulice North Twenty-four i završio bogu iza leđa, u sirotinjskom dijelu grada koji se zove Liberia. Tamo je bio nekakav kombi sa sladoledom.

Govori s olovkom u ustima kao da su žvale. Olovka mu je zamjena za cigaretu. Ne puši, ali ne zato što je pušenje opasno za zdravlje ili loša navika, nego zato stoji trošak. Pogue uživa u cigarama. Malo što si priušti, ali cigare – Indios, Cubitas, A Fuentes, a osobito Cohibas, tu čarobnu prokrijumčarenu robu s Kube – jednostavno mora imati. Očaran je cigarama Cohibas i zna gdje ih može nabaviti. Kad osjeti dim kubanske cigare kako mu prodire u oboljela pluća, to je sasvim druga priča. Onečišćenje u zraku mu škodi, ali čisti duhan s Kube ima ljekovito djelovanje.

– Ma možeš li ti to zamisliti? Kombi sa sladoledom iz kojeg se čuje dražesna, bezazlena melodija, crnčići s kovanicama u ruci, prilaze mu da kupe slatkiše – i mi. Usred tog geta, te ratne zone. Sunce je već bilo zašlo. Mogu se kladiti da noću u Liberiji ima dosta pucnjave. Naravno da sam odmah otišao odande i nekim se čudom obreo u pristojnijem dijelu grada. Doveo sam te u Hollywood zdravu i čitavu, zar ne, majko?

Nekako se našao u Ulici Garfield. Vozio je polako pokraj malih štukanih prizemnica s ogradama od kovanog željeza, žaluzinama na prozorima i natkrivenim parkirnim mjestima. Pred svakom kućom prostirala se nevelika tratina, u svakom slučaju premalena za bazen. Prema izgledu tih zgodnih malih nastambi sagrađenih vjerojatno pedesetih i šezdesetih vidjelo se da su preživjele desetljeća groznih uragana, naglih demografskih promjena i nemilosrdnih povećanja poreza na nekretnine. Starosjedioci bi odlazili, a na njihovo bi mjesto dolazili novosjedioci koji engleski vjerojatno i ne govore, niti im je stalo. Unatoč svemu tome, četvrt je opstala. I baš dok je tako razmišljao, u vjetrobranskom staklu mu se poput vizije ukazala stambena zgrada.

Ispred zgrade bio je postavljen znak na kojem piše garfield court, a ispod toga telefonski broj. Slijedeći svoju viziju, Pogue je zaustavio auto na parkiralištu pred zgradom da zapiše broj, a zatim otišao na benzinsku crpku i ušao u telefonsku govornicu. Da, imaju jedan prazan stan. U roku od sat vremena susreo se prvi i, nadao se, jedini put s vlasnikom, Benjaminom P. Shupeom.

Nikako ne mogu, nikako ne mogu, neprestano je ponavljao Shupe, sjedeći za radnim stolom preko puta Poguea u svom uredu u prizemlju. Prostorija je bila topla i zagušljiva, a zrak natopljen odvratnim, prodornim mirisom Shupeove kolonjske vode. Ako želite klimu, morate si sami kupiti prozorsku klimu. To je vaša odluka. Premda, sad imamo najbolje vrijeme u godini, ono što se zove vrhunac sezone. Kome treba klima-uređaj?

Benjamin P. Shupe stalno je kesio svoje bijele zube, koji su Poguea podsjećali na pločice u kupaonici. Zlatom optočeni vladar sirotinjske četvrti kuckao je po radnom stolu svojim debelim kažiprstom na kojem je blistao golemi dijamantni prsten. A vi imate sreću. Sad je najveća navala. Svi dolaze. Već deset ljudi čeka u redu za ovaj stan. Shupe, kralj sirotinje, mahao je rukom tako da Pogue može dobro vidjeti da nosi zlatni Rolex, ali uopće nije

primijetio da Pogueove tamne naočale nemaju dioptriju i da njegova neuredna, duga crna kovrčava kosa nije prirodna, nego je zapravo perika. Za dva dana, bit će ih dvadeset. Zapravo, uopće vam ne bih trebao dati taj stan po ovoj cijeni.

Pogue je platio u gotovini. Nije morao ostaviti polog, niti išta drugo kao osiguranje. Nije bilo pitanja i nikakav dokaz identiteta nije bio potreban, a ni poželjan. Ako odluči zadržati svoj drugi dom u jeku najžešće sezone u Hollywoodu, mora platiti za siječanj u roku od tri tjedna, ponovno u gotovini. Ali još je malo prerano da bi znao što će raditi oko Nove godine.

– Neki posao, neki posao, mrmlja si u bradu, pregledavajući časopis za pogrebne i slučajno ga otvori na stranici sa zbirkom urni i suvenira. Držeći časopis na bedrima, proučava slike u boji koje tako dobro poznaje. Od urni mu se i dalje najviše sviđa kositrena kutijica u obliku lijepo ukoričenih knjiga naslaganih jedne na druge, s kositrenim perom na vrhu. Zamišlja da su te knjige stari tomovi Edgara Allana Poea po kojem je dobio ime i pita se koliko bi stotina dolara koštala ta elegantna kositrena kutija. Naravno, kad bi mu se dalo nazvati besplatni broj.

– Jednostavno bih trebao nazvati i naručiti je, kaže on veselo. Jednostavno bih trebao, to učiniti, zar ne, majko? Zadirkuje je, pretvarajući se kao da ima telefon i da može tog trena nazvati. Ah, tebi bi se to svidjelo, zar ne? dodirne sliku urne. Svidjela bi ti se urna Edgara Allana, zar ne? E pa, znaš što, to ćemo učiniti kad budemo imali neki razlog za slavlje. Za sada mi posao baš ne ide po planu, majko. Oh da, dobro si čula. Bojim se da je došlo do malog zastoja.

Slabić, eto što si ti.

– Ne, majko. Ne radi se tu o slabosti. On odmahuje glavom, listajući časopis. Nemojmo opet o tome. U Hollywoodu smo. Nije li ovdje lijepo?

Sjeti se štukane vile blijedonarančaste boje na obali, nešto sjevernije odavde, i preplavi ga zbrka osjećaja. Pronašao ju je kako je i planirao, ušao je u vilu kako je i planirao, a sve je pošlo po krivu i sad nema što slaviti.

– Krivo razmišljaš, krivo razmišljaš. Kvrčne se s dva prsta po čelu, kako je njegova majka običavala činiti. Nije se trebalo tako dogoditi. Sto da se radi, što da se radi. Sitna riba je pobjegla. Pokaže prstima pokret peraja u zraku. I ostavila krupnu ribu. Zapliva objema rukama po zraku. Sitna je riba nekamo otišla. Ne znam kamo, ali nije me ni briga. Uopće me nije briga, jer krupna riba je još tu. Sitnu ribu sam otjerao, a to krupnu ribu baš nije usrećilo. Nikako. Uskoro će biti razloga za slavlje.

Pobjegla? Kakva je to glupost? Nisi uspio uloviti sitnu ribu, a sad misliš da ćeš uloviti krupnu? Ti si takav slabić. Kako je moguće da si moj sin?

– Ne govori tako, majko. To je tako nepristojno, veli on glave pognute nad časopis za pogrebne.

Ona ga prostrijeli pogledom koji bi i drvo probio. Njegov je otac imao poseban naziv za taj zloglasni pogled. Dlakavo oko, tako ga je zvao. Edgar Allan Pogue nikad nije uspio shvatiti zašto je taj tako strašni pogled njegove majke zvao dlakavo oko. Oči nemaju dlake i ne mogu biti dlakave. Nikad nije ni vidio ni čuo za oko koje ima dlake. Da takvo što postoji, on bi sigurno znao za to. Nema mnogo toga što ne zna. Bacivši časopis na pod, ustane iz žuto-bijele vrtne stolice i dohvati palicu za bejzbol koja stoji naslonjena u kutu sobe. Venecijaneri na jedinom prozoru u dnevnom boravku su zatvoreni i sunčana svjetlost ne prodire u prostoriju. Obavija ga ugodna tama koju donekle potiskuje samo slabašna svjetlost osamljene svjetiljke, na podu.

– Da vidimo. Što bismo danas mogli raditi? nastavi on mrmljati s olovkom u ustima, obraćajući se naglas limenoj kutiji za kekse ispod vrtne stolice. Pažljivo provjerava je li dobro popravio boju crvenih, bijelih i plavih zvjezdica i pruga na bejzbolskoj palici koju drži u ruci točno, samo malo da vidimo, sto jedanaesti put. S ljubavlju je lasti bijelim rupčićem i onda

njime briše ruke, beskrajno mnogo puta. Danas bismo trebali raditi nešto posebno. Mislim da bi izlazak bio prava stvar.

Polako odšeta do zida, izvadi olovku iz usta i držeći je u jednoj ruci, a palicu u drugoj, nagne glavu i zaškilji prema velikom, tek započetom crtežu na prljavom zidu od knaufa obojenom bež bojom. Prinese tupi vrh obične drvene olovke do skice velikog oka što zuri u njega i nježnim pokretima podeblja trepavice, osjećajući pod jagodicama kažiprsta i palca vlažne otiske vlastitih zubi.

– Tako. Udalji se jedan korak i ponovno nagne glavu, diveći se velikom oku i obrisu obraza, ujedno se nervozno poigravajući bejzbolskom palicom u drugoj ruci.

– Jesam li kojim slučajem spomenuo da danas izgledaš posebno lijepo? Boja koju ćeš uskoro imati na svojim obrazima tako je divna, rumena i ružičasta, kao da si bila vani na suncu.

Stavi olovku za uho i držeći ruku ispred lica, raširi prste, pa nagne i okrene ruku, proučavajući svaki zglob, nabor kože, ožiljak, crtu i delikatne rubove svojih malih, okruglih noktiju. Masira zrak i promatra kako mu se napinju mišići šake. Pritom zamišlja kako masira hladnu kožu, kako hladna, ustajala krv nadire iz potkožnog tkiva, kako gnječenjem istiskuje iz tijela smrt i utiskuje mu lijep ružičasti sjaj. Poigrava se palicom u drugoj ruci i zamišlja kako zamahuje tom palicom. Nedostaje mu utrljavanje suhe prašine u dlanove i zamahivanje palicom. Sav se tresse od grčevite želje da njome smrska oko na zidu, ali se ipak suzdrži. Ne može. Ne smije. Hoda uokolo. Srce mu leprša u grudima i užasno mu smeta to što ne može. Strašno mu smeta taj nered.

Premda nema namještaja, stan je neuredan. Po radnoj plohi u kuhinjici razasuti su papirnati ubrusi, plastični tanjuri i pribor za jelo, hrana u limenkama, vrećice s makaronima i tjesteninom, stvarima koje se Pogueu nije dalo spremi u kuhinjski ormarić, jedan jedini u cijeloj kuhinji. Lonac i tava za prženje natapaju se u sudoperu punom hladne, masne vode. Platnene torbe, odjeća, knjige, olovke i jeftini bijeli papir razbacani su po plavom sagu punom mrlja. Pogueov životni prostor počinje poprimati ustajali miris od kuhanja, cigara i slatkastog, mošusnog mirisa njegovog tijela. U stanu je vrlo toplo i on je gol.

– Mislim da bismo trebali posjetiti gospođu Arnette. Ipak joj nije dobro u zadnje vrijeme, veli on svojoj majci, ne gledajući je. Bi li voljela da ti danas netko dođe u posjet? Vjerojatno bih te prvo trebao pitati želiš li uopće da nam netko dođe u posjet. To bi nas oboje moglo oraspoložiti. Ja sam malo loše volje, moram priznati. Sjeti se ribice koja je pobjegla i pogleda nered oko sebe. Posjet bi mogao biti baš to što nam treba. Što misliš?

To bi bilo lijepo.

– Oh da, bilo bi, je li da?, kaže on, mijenjajući visinu svog baritona, kao da se obraća djetetu ili kućnom ljubimcu. Voljela bi da ti netko dođe u posjet? Dakle! Baš krasno.

Otapka bosim nogama preko tepiha i čučne pokraj kartonske kutije prepune videovrpca, kutija s cigarama i omotnica s fotografijama, koje je sve označio svojim sitnim, urednim rukopisom. Na dnu kutije pronade kutiju za cigare gospođe Arnette i kuvertu s polaroidnim fotografijama.

– Majko, došla je gospođa Arnette da te vidi, kaže uz uzdah zadovoljstva dok otvara kutiju za cigare i odlaže je na vrtnu stolicu. Gleda fotografije i odabire onu koju najviše voli. Sjećaš je se, zar ne? Već ste se upoznale. Plavokosa postarija gospođa. Vidiš joj kosu? Stvarno je plava.

Dakle, uistinu jest.

– Dakhhhllle-uuissttinnu-jessst, ponovi on poput jeke, oponašajući grleno rastezanje svoje majke i njezino tromo, usporeno šljapkanje kroz riječi natopljene votkom, cijelom bocom votke.

– Sviđa li ti se njezina nova kutija? upita, uranjajući prst u kutiju za cigare i otpuhujući oblačak bijelog pepela u zrak. Nemoj postati ljubomorna kad ovo kažem, ali dosta je

smršavjela otkad si je posljednji put vidjela. Pitam se u čemu je njezina tajna, podbode je. Ponovno uroni prst i otpuhne još malo bijelog pepela u zrak zbog svoje strašno debele majke, zato da njegova odvratno debela majka postane ljubomorna, a zatim obriše ruke bijelim rupčićem. Mislim da naša draga prijateljica gospođa Arnette izgleda predivno. Zapravo, izgleda božanski.

Izbliza proučava fotografiju gospođe Arnette, čija kosa poput plavkaste aure uokviruje njezino mrtvačko ružičasto lice. Samo on zna da su joj usta zašivena i to zato što ih je vlastoručno zašio. Inače se rezultat njegove stručno izvedene operacije uopće ne primjećuje. Neiskusno oko uopće ne bi zamijetilo zaobljeni obris njezinih očiju zbog kapica koje je stavio pod vjeđe. Sjeća se kako ih je pažljivo namjestio na upale očne jabučice i zatim preko njih navukao očne kapke i zalijepio gornji kapak za donji s par kapljica vazelina.

– Budi ljubazna i upitaj gospođu Arnette kako se osjeća, kaže limenoj kutiji za kekse ispod vrtne stolice. Imala je rak. Toliko je njih imalo rak.

4

Doktor Joel Marcus uputi joj uštogljeni smiješak i pruži suhonjavu, sitnu ruku. Scarpetta osjeti da bi mogla prezirati tog čovjeka, ali osim tog prvog predosjećaja, koji je odmah potisnula u tamne predjele svog srca, ne osjeća ništa drugo.

Prije otprilike četiri mjeseca slučajno je saznala neke stvari o njemu, kao što je slučajno saznala i većinu toga u vezi sa svojim bivšim životom u Virginiji. Uistinu je bila riječ o koincidenciji. Slučajno je bila u avionu i čitala USA Today i slučajno je primijetila kratku vijest iz Virginije koja je glasila: Guvernerica postavlja novog šefa sudske patologije nakon dugog traženja... Napokon, nakon godina i godina bez šefa i zamjenika šefa, Virginija je dobila novog čovjeka na tom mjestu. Tijekom beskrajno teške potrage za odgovarajućom osobom, nitko nije tražio Scarpettino mišljenje ili upute, kao što nitko nije tražio ni da podupre doktora Marcusa kao kandidata za njezino bivše radno mjesto.

Da su je pitali, rekla bi im da nikad nije čula za njega. Nakon toga bi im diplomatski napomenula kako postoji mogućnost da su se jedanput ili dvaput susreli na nekoj domaćoj konferenciji, ali da se jednostavno ne može sjetiti njegova imena. Zatim bi dodala i to da je on zasigurno ugledan sudski patolog, jer ga u protivnom ne bi angažirali da vodi najjači sudskomedicinski sustav u Sjedinjenim Državama.

No dok se rukuje s doktorom Marcusom i gleda u njegove male, hladne oči, shvaća da doista nema pojma tko je on. Očito nije bio član nikakvog važnijeg odbora niti držao predavanje na nekom patološkom, sudsko-medicinskom ili forenzičnom kongresu na kojem je i ona sudjelovala, inače bi ga se sjećala. Možda zaboravlja imena, ali rijetko kad zaboravlja lica.

– Kay, napokon se susrećemo, veli on, ponovno je uvrijeđivši, samo je sad uvreda teža, jer je izrečena u oči.

Dok stoji s doktorom Marcusom u predvorju zgrade Biotech II, gdje je posljednji put radila kao šefica, više ni na koji način ne može ignorirati ono što joj je intuicija govorila dok je razgovarala s njim preko telefona. Doktor Marcus je sitan, žgoljav čovjek sa suhonjavim, uskim licem i malim tankim potezom prljave sijede kose na zatiljku. Kao daje priroda škrtarila na njemu. Nosí staromodnu usku kravatu, bezoblične sive hlače i mokasinke. Ispod jeftine bijele košulje koja mu zjapi oko tankog vrata nazire se potkošulja bez rukava. Unutarnja strana ovratnika njegove košulje prljava je i puna mucica.

– Udimo, kaže. Bojim se da jutros imamo krcat raspored. Upravo kad ga je htjela obavijestiti da nije došla sama, Marino izađe iz muškog zahoda podižući svoje crne kargo hlače, kape na kojoj piše LAPD navučene nisko nad oči.

Scarpetta ih uljudno, premda vrlo službeno, predstavi jednog drugome, pokušavajući objasniti tko je Marino, onoliko koliko je to uopće moguće.

– Nekad je radio u richmondskoj policiji i vrlo je iskusan istražitelj, kaže ona. Lice doktora Marcusa otvrdne.

– Niste spomenuli da ćete nekoga dovesti sa sobom, odsiječe on suho usred njezina bivšeg prostranog predvorja od granitnih i staklenih blokova, gdje je prijavila svoj dolazak i zatim stajala dvadeset minuta čekajući da on ili netko drugi dođe po nju i osjećajući se pritom izloženo poput kakve skulpture u rotondi. Radi se o vrlo osjetljivoj stvari. Mislio sam da sam tu bio jasan.

– Hej, nema brige. Ja sam strašno osjetljiv tip, kaže Marino glasno.

Doktor Marcus se pretvara da ga nije čuo, ali se vidno nakostruši. Scarpetta osjeti njegovu ljutnju poput zračnog vala.

– Još su mi u maturantskom godišnjaku napisali da ću najvjerojatnije biti osjetljiv po zanimanju, dodaje Marino na sav glas. Ej, Bruce! drekne prema čuvaru u uniformi udaljenom bar desetak metara, koji je upravo ušao u predvorje iz prostorije za dokaze. Ko bi reko, čovječe? Još kuglaš za onu ekipu jadnika, Obloglave?

– Nisam spomenula? govori Scarpetta. Ispričavam se.

Zna da nije spomenula i nije joj žao. Kad od nje traže pomoć na slučaju, dovest će koga god želi i što god želi. I ne može oprostiti doktoru Marcusu to što je oslovljava imenom.

Čuvar Bruce je prvo zbunjen, a zatim zaprepašten. Marino! Ti vrapca, si to ti? Duh iz prošlosti.

– Ne, niste, ponovi doktor Marcus Scarpetti, nakratko poljuljan. Njegova smetenost je gotovo opipljiva, poput lepeta preplašenih ptica.

– Glavom i bradom. I nisam nikakvi duh, odgovori Marino, ponašajući se što je odvratnije mogao.

– Mislim da to ne mogu dopustiti. Za to se nije dobilo odobrenje, kaže doktor Marcus uzrujano, i nehotice odavši ružnu činjenicu da netko njemu nadređen ne samo da zna da je Scarpetta ovdje nego je vjerojatno i razlog zašto je ona ovdje.

– Koliko ostaješ u gradu? nastavi se dovikivanje između starih prijatelja.

Scarpettin unutarnji glas ju je upozorio, ali nije ga slušala. Mogla bi imati problema.

– Kol'ko treba, čovječe.

To je bila pogreška, gadna pogreška, razmišlja ona. Trebala sam otići u Aspen.

– Kad uhvatiš minutu vremena, daj svrati.

– Dogovoreno, kompa.

– Dosta, molim vas, presiječe doktor Marcus. Nismo u pivnici.

Magnetnu karticu nosi na vrpici oko vrata kao glavni ključ od kraljevstva i mora se sagnuti da je prinese do infracrvenog skenera pokraj vrata od mutnog stakla, iza kojih se nalazi krilo zgrade gdje je smješten ured glavnog sudskog patologa. Scarpetti su usta suha. Osjeća znoj pod pazuhom i rupu u želucu dok ulazi na odjel sudske patologije. Sama je pomogla u dizajniranju i pronalaženju novčane potpore za gradnju ove lijepe zgrade, u koju se uspjela i useliti prije nego što su je otpustili. Tamnoplavi kauč, stolica u istoj boji, drveni stolić i slika prizora iz seoskog života koja visi na zidu nisu se promijenili. Odjel za prijam također je ostao isti, osim što su tu nekad bile dvije dracene i nekoliko hibiskusa. Sa žarom se brinula za svoje biljke. Sama ih je zalijevala, otkidala suhe listove, premještala ih ovisno o tome kako se mijenjalo svjetlo s godišnjim dobom.

– Bojim se da ne možete povesti svoga gosta sa sobom, definitivno odlučuje doktor Marcus dok stoje pred sljedećim zaključanim vratima, koja pak vode u administrativne prostorije i mrtvačnicu, u to unutarnje svetište koje joj je nekad s pravom i potpuno pripadalo.

On ponovi trik s magnetnom karticom, brava glasno škljocne i vrata se otvore. Doktor Marcus ulazi prvi. Brzo hoda, dok metalni okvir njegovih naočala odražava fluorescentno svjetlo hodnika. Zapeo sam u prometu, pa kasnim, a imamo puno posla. Osam slučajeva, nastavi on, upućujući svoje komentare Scarpetti, ponašajući se kao da Marino ne postoji. Moram odmah na stručni sastanak. Možda bi bilo najbolje, Kay, da si uzmete kavu. Ja ću se malo dulje zadržati. Julie? pozove on službenicu koja se ne vidi iza pregrade, samo se čuje kako njezini prsti poput kastanjeta prebiru po tipkovnici računala. Ako biste bili ljubazni i pokazali našim gostima gdje mogu dobiti kavu, reče on, a zatim se obrati Scarpetti: Raskomotite se u knjižnici. Pridružiti ću vam se čim budem mogao.

Kao najmanji znak profesionalne ljubaznosti, sudskoj patologinji u službenom posjetu trebalo bi se pokazati da je dobrodošla na stručnom sastanku i u mrtvačnici, osobito kad nudi pro bono svoje stručno znanje uredu sudskog patologa koji je nekad i sama vodila. Doktor Marcus je ne bi mogao gore uvrijediti ni da je tražio da mu odnese odjeću na kemijsko čišćenje ili da ga čeka na parkiralištu.

– Stvarno se bojim da vaš gost ne može ostati ovdje, još jedanput naglasi doktor Marcus, nestrpljivo se osvrćući oko sebe. Julie, možeš li odvesti ovog gospodina natrag u predvorje?

– On nije moj gost i neće čekati u predvorju, tiho kaže Scarpetta.

– Molim? Doktor Marcus okrene svoje suhonjavo, usko lice prema njoj.

– Došli smo zajedno, kaže ona.

– Možda ne razumijete situaciju, odgovori doktor Marcus napetim glasom.

– Možda. Hoćemo li porazgovarati o tome? To zapravo nije pitanje.

On ustukne, oklijevajući na trenutak. Dobro, složi se. Uđimo nakratko u knjižnicu.

– Ispričajte nas, hoćete li? nasmiješi se on Marinu.

– Nema problema. Marino uđe u Juliein ured, uzme sa stola snop fotografija s obdukcije i počne ih listati kao da su igraće karte. Izvuče jednu palcem i kažiprstom i baci je na njezinu tipkovnicu poput krupjea koji dijeli karte za ajnc. Zna li zašto dileri imaju manji sloj masti od, recimo, vas ili mene?

Julie, privlačna premda nešto punija žena kojoj ne može biti više od dvadeset pet godina, zuri u fotografiju mišićavog crnca, golog k'o od majke rođenog, koji leži na obdukcijском stolu. Prsni koš mu je širom otvoren i potpuno ispražnjen. Ostao je bez svih organa osim jednog, upadljivo velikog i vjerojatno najvažnijeg, bar njemu, bar dok je bio toliko živ da zna da ga ima. Molim? upita Julie. Zezate me, zar ne?

– Ozbiljan sam ko srčani udar. Marino privuče stolicu i sjedne tik uz nju. Vidite, draga, količina masti u organizmu izravno korelira s težinom mozga. Pogledajte sebe ili mene. Kod nas je to stalna borba, je l' da?

– Živa istina. Stvarno mislite da su pametniji ljudi deblji?

– To je životna činjenica. Ljudi poput vas i mene moraju ulagati dodatni trud.

– Nemojte mi reći da držite jednu od onih dijeta prema kojima možete jesti svu hranu osim bijele?

– Skužila si, mala. Ja ne konzumiram ništa bijelo osim žena. Uzmimo, na primjer, mene. Da sam diler, ne bi me fermalo što jedem ni pet posto. Jeo bi šta god bi htio. Piroške, bijela punjena peciva, bijeli kruh, puding. Al to bi jeo zato što ne bi imo mozak, kužiš? Gle, svi ti mrtvi dileri su mrtvi jer su glupi, a glupi su jer nemaju masnog tkiva pa mogu jest koje god bijelo sranje žele.

Njihovi glasovi i smijeh iščezavaju za Scarpettom dok ide niz hodnik koji toliko dobro poznaje da se čak sjeća šuma svojih koraka i točnog dodira tvrdog tapisona pod potplatima cipela, koji je odabrala dok je uređivala svoj dio zgrade.

– Stvarno se ponaša krajnje neprimjereno, komentira doktor Marcus. Ako išta tražim da se ovdje poštuje, onda su to pravila pristojnog ponašanja.

Zidovi su pohabani, a ilustracije Normana Rockwella koje je sama kupila i dala uokviriti vise nakoso. Dvije nedostaju. Dok prolazi pokraj uredskih prostorija, zuri kroz otvorena vrata u neuredne hrpe papira i gomile mapa s mikroskopskim preparatima što čuče na pretrpanim stolovima poput golemih, umornih sivih ptica. Sve što vidi i čuje vapi prema njoj poput ruku siromaha. Duboko je pogođena time što je toliko toga nestalo. To joj zadaje veću bol nego što je mogla zamisliti.

– Sad sam se sjetio tko je on, nažalost. Zloglasni Peter Marano. Da, tako je. Tog čovjeka prati prilična reputacija, kaže doktor Marcus.

– Marino, ispravi ga Scarpetta.

Skrenu udesno i prođu pokraj aparata za kavu bez zaustavljanja. Doktor Marcus otvori teška drvena vrata knjižnice, a iza njih je dočekaju medicinski udžbenici ostavljeni na dugačkim stolovima i neuredno položene ili poput pijanaca naslonjene stručne knjige na policama. Golemi stol u obliku potkove zatrpan je brdom časopisa, komadićima papira i prljavim kartonskim čašama za kavu, među kojima se našla čak i kutija za krafne Krispy Kreme. Srce joj zabubnja od samog pogleda na taj prizor. Ona je dizajnirala ovaj velikodušno dan prostor. Bila je ponosna na sebe što je uspjela prikupiti sredstva za medicinske i znanstvene udžbenike i samu knjižnicu, jer oboje je pretjerano skupo i ne ulazi u popis onog što država smatra nužnim za rad odjela čiji su pacijenti mrtvi. Pažnju joj zaokupe tomovi Greenfieldove Neuropatologije i pravni časopisi koje je donirala iz vlastite kolekcije. Tomovi nisu poredani po brojevima. Jedan je čak okrenut naopako. Scarpettu preplavi val ljutnje.

Zagleda se u doktora Marcusa i kaže: Mislim da bi bilo dobro da uvedemo neka osnovna pravila.

– Za boga miloga, Kay. Osnovna pravila? upita on s iritantnom grimasom hinjene zbunjenosti na licu.

Scarpetta ne može vjerovati da se doktor Marcus ponaša prema njoj tako otvoreno pokroviteljski. Podsjeća je na sudskog branitelja, i to ne baš najboljeg, koji želi zavesti prisutne u sudnici time što joj se obraća sa gospođice ili gospođo, ili još gore – Kay, pretvarajući se kao da njezinih sedamnaest godina medicinske i pravne izobrazbe ne postoji, kao da ne sjedi na mjestu svjedoka kao sudski vještak.

– Osjećam da nisam baš dobrodošla... počne ona. Da niste dobrodošli? Bojim se da ne razumijem. Mislim da razumijete... Nemojmo razgovarati na temelju pretpostavki.

– Molim vas da me ne prekidate, doktore Marcus. Ja ne moram biti ovdje. Prijeđe pogledom po stolovima punim smeća i nevoljenim knjigama i zapita se odnosi li se on s takvim prezirom i prema vlastitim stvarima. Što se, pod milim Bogom, ovdje dogodilo? upita.

Doktor Marcus zastane poput gatare kojoj treba nekoliko trenutaka da shvati poruku, a zatim dobrostivo odgovori: Ti današnji studenti medicine. Očito ih nitko nije naučio da pospreme za sobom.

– Toliko su se promijenili u posljednjih pet godina, primijeti ona suho.

– Možda krivo tumačite moje držanje danas ujutro, odgovori on istim laskavim tonom koji je koristio jučer preko telefona. Priznajem, imam puno toga na pameti, ali mi je jako drago što ste ovdje.

– Čini se da vam je sve prije nego drago. Scarpetta ga netremice gleda, dok on zuri nekamo pokraj nje. Za početak, ja nisam zvala vas. Vi ste zvali mene. Zašto? Trebala sam te to pitati jučer, misli ona. Tada sam te to trebala pitati.

– Mislio sam da sam bio jasan, Kay. Vi ste izuzetno cijenjena sudska patologinja, vrlo poznata savjetnica. Ovo zvuči kao domišljato javno ulagivanje nekome koga potajno ne može smisliti.

– Ne poznajemo se. Nikad se prije nismo ni vidjeli. Teško mi je povjerovati u to da ste me zvali jer sam cijenjena ili poznata. Ruke su joj prekrižene i drago joj je što je odjenula ozbiljno, tamno odijelo. Ja ne igram igre, doktore Marcus.

– A ja zasigurno nemam vremena za igranje. S lica mu nestane i najmanji pokušaj da izgleda srdačno i u očima zaiskri uskogrudnost poput oštrice noža.

– Je li me netko preporučio? Je li vam netko rekao da me nazovete? Scarpetta je sigurna da se tu uplela prljava politika.

Doktor Marcus baci pogled prema vratima, dajući joj time ne baš diskretno do znanja kako je on jedan vrlo zaposlen i važan čovjek kojeg čeka osam slučajeva i stručni sastanak kojim mora predsjedati. A možda se brine da netko ne prisluškuje. Ovo nije produktivan razgovor, kaže on. Mislim da bi bilo najbolje da prekinemo raspravu.

– Dobro. Ona uzme svoju poslovnu torbu. Najmanje što želim je biti nečiji pijun. Ili provesti pola dana izolirana u nekoj sobi, ispijajući kave. Ne mogu pomoći uredu koji nije istinski otvoren za suradnju, a moje osnovno pravilo broj jedan, doktore Marcus, jest da ured koji od mene traži pomoć, sa mnom i surađuje.

– U redu. Ako želite iskrenost, onda ćete je i dobiti.

Ipak mu ne uspije bahatošću sakriti svoj strah. On ne želi da Scarpetta ode. Uistinu to ne želi. Iskreno rečeno, nije bila moja ideja da vas dovedem ovamo. Iskreno rečeno, ministar zdravlja je želio mišljenje vanjskog stručnjaka i nekako se sjetio vas, objašnjava on kao da su njezino ime izvukli iz šešira.

– Trebao me je sam nazvati, odgovori ona. To bi bilo poštenije.

– Rekao sam mu da ću ja to učiniti. Iskreno rečeno, nisam vas želio dovesti u neugodnu situaciju, objašnjava on, a što više govori iskreno rečeno, to ona manje vjeruje ijednoj njegovoj riječi. Dogodilo se sljedeće. Kad doktor Fielding nije mogao utvrditi uzrok i način smrti te djevojke, Gilly Paulsson, njezin je otac nazvao ministra.

Scarpetta se žacne na spomen imena doktora Fieldinga. Nije znala je li još ovdje i nije pitala.

– I onda je, kao što sam već spomenuo, ministar nazvao mene. Rekao je da želi presing. Tim riječima.

Taj otac sigurno ima jake političke veze, pomisli ona. Pozivi uzrujanih obitelji ministarstvu nisu ništa neobično, ali rijetko kad zbog njih visokopozicionirani vladini službenici traže da se uključi vanjski stručnjak.

– Kay, shvaćam koliko vam ovo mora biti neugodno, nastavi doktor Marcus. Ne bih volio biti u vašem položaju.

– A u kakvom sam ja to položaju iz vaše perspektive, doktore Marcus?

– Mislim da je Dickens o tome pisao u svojoj priči koja se zove Božićna pjesma. Sigurno ste čuli za duha prošlosti? On joj uputi svoj neuvjerljivi smiješak. Možda nije ni svjestan da krade riječi čuvara Brucea, koji je maloprije Marina nazvao duhom iz prošlosti. Nikad se nije lako vratiti. Vi imate petlje, priznajem. Ne vjerujem da bih ja bio toliko velikodušan prema svom bivšem uredu, pogotovo ako bih smatrao da nisu baš bili dobrotivi prema meni. Stoga mi je posve shvatljivo što osjećate.

– Tu se ne radi o meni, odgovori ona. Radi se o mrtvoj četrnaestogodišnjoj djevojci. Radi se o vašem uredu – uredu koji, da, jako dobro poznajem, ali...

On je prekine: To je vrlo razuman pri...

– Dopustite mi da kažem zašto smo zapravo tu, presiječe ga ona. Radi se o smrti djeteta, a prema saveznom zakonu, svaka smrt djeteta mora se temeljito istražiti i provjeriti ne samo zato da bi se utvrdio uzrok i način smrti, nego i zato da se utvrdi je li ta tragedija posljedica kakvog obrasca ponašanja. Pokaže li se da je Gilly Paulsson bila ubijena, onda će svaki, pa i najmanji postupak ovog ureda biti pomno ispitan i izložen prosudbi javnosti. Također, bila bih

vam zahvalna da me ne zovete Kay pred svojim zaposlenicima i kolegama. Zapravo, voljela bih da mi se uopće ne obraćate osobnim imenom.

– Pretpostavljam daje ministar djelomično htio spriječiti moguću štetu, odgovori doktor Marcus kao da nije rekla ni riječi o tome kako ne želi da je zove Kay.

– Nisam pristala sudjelovati ni u kakvoj shemi rješavanja odnosa s javnošću, kaže mu ona. Kad ste me jučer nazvali, pristala sam vam pomoći koliko mogu u razjašnjavanju slučaja Gilly Paulsson, a to ne mogu učiniti ako niste potpuno otvoreni prema meni i prema onome koga sam dovela da mi pomogne, a taj je u ovom slučaju Pete Marino.

– Iskreno rečeno, nisam mislio da biste se voljeli pridružiti stručnom sastanku. Ponovno pogleda na ručni sat, stari sat s uskim kožnatim remenom. No kako želite. Mi ovdje nemamo nikakvih tajni. Poslije ću s vama proći slučaj Paulsson. Možete je ponovno obducirati ako želite.

On otvori vrata knjižnice i pridrži ih. Scarpetta bulji u njega u nevjerici.

– Umrla je prije dva tjedna i njezino tijelo još nije vraćeno obitelji? upita ona.

– Oni su toliko rastreseni da, navodno, uopće nisu pokrenuli postupak za preuzimanje tijela, odgovori on. Valjda se nadaju da ćemo mi platiti pokop.

5

SCARPETTA IZVUČE STOLICU NA KOTAČIĆIMA NA DONJEM KRAJU STOLA U sobi za sastanke Ureda glavnog sudskog patologa. Nikad nije bila u tom udaljenom kutku svog bivšeg carstva dok je tu radila. Tijekom svih godina dok je vodila ovaj ured, nijedanput nije sjedila na dnu konferencijskog stola, čak ni pri neobaveznom razgovoru uz ručak iz papirnate vrećice.

Kroz uzburkane misli primijeti da se postavila contraire time što je odabrala sjesti na suprotni kraj dugačkog, ulaštenog tamnog stola kad su po sredini dva mjesta još bila slobodna. Marino uzme stolicu koja je stajala uza zid i premjesti je do nje, tako da ne sjedi ni u dnu stola ni uza zid, nego negdje između, kao velika mrzovoljna gruda u crnim kargo hlačama i šilterici na kojoj piše LAPD.

Nagne se prema njoj i prošapće: Ljudi ga mrze do jaja.

Ona mu ne odgovori i zaključi da je sve to saznao od službenice Julie. Marino zatim našvrlja nešto na blok i gurne ga prema njoj. Upleten FBI, pročita ona.

Dok je bila s doktorom Marcusom u knjižnici, Marino je očito obavio nekoliko telefonskih razgovora. Zbunjena je. Smrt Paulssonove nije u nadležnosti saveznih organa. Trenutno čak nije riječ ni o zločinu, jer se nisu ustanovili niti uzrok niti način smrti. Postoji samo sumnja i ljepljivi prsti politike. Ona diskretno odgurne blok natrag prema Marinu i osjeti kako ih doktor Marcus promatra. Za trenutak se osjeti kao da su je uhvatili u dopisivanju u osnovnoj školi i jedna od časnih sestara je već krenula da je ukori. Marino drsko izvadi cigaretu i počne njome lupkati po svom bloku.

– Bojim se da je u ovoj zgradi zabranjeno pušenje, raspara tišinu autoritativni glas doktora Marcusa.

– I treba, kaže Marino. Pasivno pušenje ubija. Kucne filtrom Maribora po bloku koji nosi tajnu poruku o FBI-u i doda: Veseli me što vidim da je Drobovski još tu, pokazujući na anatomski model muškarca na stalku iza doktora Marcusa, koji sjedi na čelu stola. E ako sam ikad vidio prazan pogled veterana, onda je to njegov, kaže Marino za Drobovskog, čiji su svi unutarnji organi od plastike na broju i svaki na svom mjestu. Scarpetta se zapita jesu li ga ijedanput nakon njezina odlaska uporabili u nastavi ili da obiteljima i odvjetnicima objasne ozljede. Vjerojatno nisu, zaključi, inače bi Drobovskom nedostajao koji organ.

Ne poznaje nikoga od osoblja doktora Marcusa osim asistenta glavnog sudskog patologa, Jacka Fieldinga, no on je zasad izbjegava izravno pogledati u oči. Kad ga je posljednji put vidjela, nije imao kožnu bolest. Prošlo je pet godina, misli ona, s nevjericom promatrajući u što se pretvorio njezin nekadašnji suradnik sa sudske patologije, inače tako tašt na svoje nabildano tijelo. Fielding nikad nije bio od velike koristi u upravnim poslovima, niti nužno cijenjen zbog svog briljantnog sudskomedicinskog uma, ali tijekom deset godina koliko je radio za nju uvijek je bio odan, pristojan i obziran. Nikad nije pokušao potkopati njezin autoritet ili joj uzeti mjesto, no isto tako nije ni stao u njezinu obranu kad su je klevetnici, koji su bili svakako drskiji od njega, odlučili prognati i u tome uspjeli. Fielding je prilično očelavio. Njegovo nekad privlačno lice postalo je podbuhlo i prošarano crvenim mrljama. Curi mu iz očiju i stalno šmrca. Sigurna je da drogu nikad ne bi taknuo, ali izgleda kao da pije.

– Doktore Fielding, kaže ona, gledajući ravno u njega. Alergije? Prije ih niste imali. Možda ste prehladeni, nagađa, premda ozbiljno sumnja u to da ima prehladu, gripu ili neku drugu zaraznu bolest.

Postoji mogućnost da je mamuran, no vjerojatnije je da je na nešto alergičan. Možda na sve. Uz V izrez njegova kirurškog odijela nazire se jarkocrveni rub osipa. Scarpettin se pogled spušta niz rukave njegova bijelog, raskopčanog liječničkog ogrtača, preko kontura ruku do šaka s oguljenom, ljuskavom kožom. Fielding je zamjetno izgubio na mišićnoj masi. Moglo bi se reći da je mršav i još k tome pati od alergije. Ili alergija. Smatra se da su ovisnički tipovi ličnosti skloniji alergijama, bolestima i dermatološkim tegobama, a Fielding ne izgleda baš najbolje. Možda i ne mora izgledati najbolje, a da mu ipak dobro ide i bez nje. To bi na neki način potvrdilo daje ne samo državi Virginiji nego i cijeloj ljudskoj vrsti daleko bolje nakon što su nju otpustili i javno je ponizili prije pola desetljeća. Pri toj pomisli, onaj mali crv zloće koji bi se htio naslađivati Fieldingovom patnjom žurno otpuže natrag u svoju mračnu rupu, a ona bolno osjeti koliko je uzrujana i zabrinuta. Ponovno pogleda Fieldinga, no on joj ne uzvratil pogled.

– Nadam se da ćemo imati prilike porazgovarati prije nego što odem, kaže mu ona iz svoje zelene tapecirane stolice u dnu stola, kao da nikog drugog nema u prostoriji osim njih dvoje, kao nekad, dok je vodila ovaj ured i imala tako velik ugled da bi tu i tamo neki naivni student medicine ili mladi policajac od nje tražio autogram.

Ponovno osjeti kako je doktor Marcus promatra. Njegov joj se pogled zariva u kožu poput pribadaca. Ne nosi ni liječnički ogrtač, niti neku drugu liječničku uniformu, čemu se ne čudi. Poput većine šefova bez strasti koji su odavno trebali ostaviti svoj posao, a vjerojatno ga nikada nisu ni voljeli, i on je od onih koji će raditi obdukcije samo ako nema nikog drugog da to obavi.

– Da počnemo, objavi on. Bojim se da smo danas ujutro prepuni, a tu su nam i gosti. Doktorica Scarpetta i njezin prijatelj zapovjednik Marino... odnosno narednik, ili detektiv? Sad ste pri policiji u Los Angelesu?

– Ovisi o tome što se događa, odgovori Marino, igrajući se nezapaljenom cigaretom i gledajući ga iz sjene svoje šilterice.

– A gdje sada radite? doktor Marcus ga podsjeti da nije do kraja objasnio tko je on. Ispričavam se, ne sjećam se da je doktorica Scarpetta rekla da će vas dovesti. Ponovno spočitne Scarpetti istu stvar, ovaj put pred publikom.

Već vidi da će je napadati pred svima. Naplatit će joj to što mu se usprotivila u knjižnici i upozorila ga na nered. A i Marino je telefonirao, sjeti se. Možda je taj s kime je razgovarao nešto javio doktoru Marcusu.

– Ah da, pa naravno. Odjednom se sjeti. Ipak jest spomenula da radite zajedno, zar ne?

– Da, potvrdi Scarpetta sa svog pozadinskog mjesta u dnu stola.

– Dakle, proći ćemo brzo kroz slučajeve, obavijesti je on. Još jedanput, ako vi i, uh, najbolje da vas jednostavno zovem gospodin Marino, želite popiti kavu ili popušiti cigaretu, ali samo izvan zgrade, slobodno izvolite. Vaša nazočnost na našem stručnom sastanku je dobrodošla, premda se ne morate osjećati obvezni da budete tu.

Izgovara ove riječi zbog onih koji još nisu upoznati sa svim uvredama koje su letjele u proteklih sat vremena ili manje. Scarpetta osjeti upozorenje u njegovu glasu. Miješala se tamo gdje nije trebala i sad bi se mogla naći na brisanom prostoru u situaciji koja joj sigurno neće biti ugodna. Doktor Marcus je političar, i to ne baš dobar. Možda su ga moćnici, kad su ga postavljali na ovo mjesto, procijenili kao popustljivog i bezopasnog čovjeka, kao čistu suprotnost onome što su mislili o njoj. I možda su se prevarili.

On se okrene prema krupnoj ženi konjskog lica i kratko podšišane sijede kose koja mu sjedi prva zdesna, najvjerojatnije administratorici, i da joj glavom znak da nastavi sa sastankom.

– OK, kaže administratorica i svi se udube u žute fotokopije odbijenica, pregleda i obdukcija za današnji dan. Doktorice Ramie, vi ste sinoć bili dežurni? upita ona.

– Naravno. Sezona je, odgovori doktorica Ramie.

Nitko se ne nasmije. Kao da se sastanak održava ispod mrtvačkog pokrova. No komorna atmosfera nema nikakve veze s pacijentima na kraju hodnika koji čekaju na posljednji i najinvazivniji pregled kakav još nikad prije nisu obavili ni kod jednog liječnika.

– Imamo Sissy Shirley, devedeset dvije godine, crkinja iz okruga Hanover, dugogodišnja srčana bolesnica, pronađena mrtva u krevetu, kaže doktorica Ramie, gledajući u svoje bilješke. Živjela je u domu za stare i nemoćne. Ona je za pregled. Zapravo već sam je pregledala. Onda imamo Benamina Franklina. Zaista se tako zove. Osamdesetdevetogodišnji muškarac, crnac, također pronađen mrtav u krevetu, dugogodišnji srčani bolesnik sa zatajenjem živaca...

– Molim? prekine je doktor Marcus. Zatajenje živaca, koji je to vrug?

Nekoliko se ljudi nasmije, a lice doktorice Ramie zažari. Doktorica Ramie je pretila mlada žena neugledna izgleda i lice joj sjaji poput halogenske grijalice uključene na najjače.

– Ne mogu vjerovati da je zakazivanje živaca legitimni uzrok smrti, doktor Marcus se poigrava akutnim osjećajem neugodnosti svoje zamjenice poput glumca koji spretno manipulira osjećajima publike zarobljene u gledalištu. Molim vas nemojte mi reći da smo doveli nekog jasnika na našu kliniku jer je navodno umro od zatajenja živaca.

Njegov pokušaj da se našali uopće nije dobrostiv. Klinike su za žive bolesnike, dok su jasnici ljudi u teškoj situaciji, a ne žrtve nasilja ili slučajne, besmislene smrti. U dvije riječi uspio je potpuno poreći i izrugati se stvarnosti tih sirotih ljudi na kraju hodnika, koji hladni, ukočeni i zatvoreni u vreće od polivinila i lažnog krzna iz pogrebnog poduzeća, leže goli na tvrdim čeličnim kolicima ili tvrdim čeličnim stolovima za obdukciju, spremni za skalpel i Strykerovu pilu.

– Oprostite, kaže doktorica Ramie, crvenih obraza. Krivo sam pročitala što sam zapisala. Piše mi zatajenje bubrega. Ne mogu više pročitati ni vlastiti rukopis.

– Znači, stari Ben Franklin, javi se Marino ozbiljna izraza lica i dalje se igrajući cigaretom, ipak nije umro od zatajenja živaca? Kao ono, kad je vani pred oluju vezao metalni ključ za zmaja? Ima liko na toj vašoj listi da je slučajno umro od trovanja olovom? Ili to još uvijek zovemo strijelnim ranama?

Doktor Marcus hladno zuri u njega praznim pogledom.

Doktorica Ramie monotono nastavi: Gospodin Franklin također za pregled. Već sam ga pregledala. Onda imamo Finky... uh... samo da vidim gdje je... a-ha, Finder.

– Samo ne Finky, Bože dragi, ubaci se Marino gromkim glasom, nastavljajući izigravati budalu. Ne možete je pronaći? Mrzim kad Finky to izvodi, prokleta bila.

– Je li to pravo ime? začuje se poput trianglera tanki, metalni glas doktora Marcusa, nekoliko oktava viši od Marinova.

Lice doktorice Ramie je tako crveno da se Scarpetta boji da će izmaltretirana žena briznuti u plač i istrčati iz sobe. Dali su mi to ime koje sam vam upravo pročitala, odgovori doktorica Ramie, odrvenjela jezika. Dvadesetdvogodišnja crnkinja, pronađena mrtva na zahodu, s iglom još u veni. Najvjerojatnije se radilo o predoziranju heroinom. To je drugi takav slučaj u posljednja četiri dana u Spotsylvaniji. Ovaj sam tek dobila, kaže ona, petljajući s prijemnim obrascem.

– Neposredno prije stručnog sastanka dobili smo poziv u vezi s četrdesetdvogodišnjim bijelcem po imenu Theodore Whitby. Ozlijeđen dok je radio na traktoru.

Doktor Marcus trepne iza svojih malih naočala metalnih okvira. Prema licima prisutnih vidi se da nitko o tome nema pojma. Nemoj, Scarpetta tiho kaže Marinu. Uzalud.

– Ozlijeđen? upita on. Još je živ?

– Zapravo, promuća doktorica Ramie. Ja ga nisam preuzela. Ne osobno. Doktor Fielding...

– Ne, nisam, prekine je Fielding poput iznenadnog trzaja pneumatskog pištolja.

– Niste? Oh. Onda je doktor Martin. Ovo je on zapisao, nastavi doktorica Ramie, glave užarene od poniženja i nisko pognute nad prijemnim obrascem. Nikome baš nije jasno što se dogodilo, no uglavnom, jedne sekunde je bio na traktoru ili pokraj traktora, a druge su ga radnici odjednom vidjeli kako leži u blatu, teško ozlijeđen. To se dogodilo danas ujutro oko pola osam, ni prije sat vremena. Dakle, nekako je sam sebe pregazio. Pao je s traktora ili tako nešto i pregazio se. Kad je stigla ekipa, već je bio mrtav.

– Oh. Znači, ubio se. Samoubojstvo, zaključi Marino, polako vrteći cigaretu među prstima.

– Pa, ono što je u tome ironično jest da se to dogodilo na mjestu bivše stare zgrade, one koju ruše u Sjevernoj četrnaestoj ulici broj devet, doda kratko doktorica Ramie.

To privuče Marinovu pozornost. Prestane izvoditi svoju ne baš smiješnu točku i utihne. I Scarpetta šuti, prisjećajući se čovjeka u maslinastozelenim hlačama i tamnoj jakni koji je stajao ispred stražnje gume traktora na pločniku pokraj vrata koja su vodila na parkiralište. Tad je bio živ – sad je mrtav. Nije trebao stajati ispred te gume, radeći što god da je radio na motoru. Sjeća se da je tada to mislila, a sad je čovjek mrtav.

– On je za obdukciju, kaže doktorica Ramie, donekle povrativši staloženost i autoritet.

Scarpetta se sjeti kako su joj čovjek i traktor nestali iz vida kad je skrenula iza ugla vozeći oko stare zgrade. Vjerojatno je uspio pokrenuti traktor nekoliko minuta nakon što ga je vidjela. I onda je poginuo.

– Doktore Fielding, predlažem da vi preuzmete slučaj s traktorom, kaže doktor Marcus. Provjerite da nije imao srčani udar ili bolovao od čega drugog prije nego stoje pregažen. Popis ozljeda bit će opsežan i uzet će vam puno vremena. Ne moram vas podsjećati da u ovakvim slučajevima moramo biti izuzetno temeljiti. Ovo je donekle ironično, s obzirom na našu gošću. On pogleda Scarpettu. U Sjevernoj četrnaestoj ulici broj devet nalazila se vaša stara zgrada, koliko znam, premda je to bilo nešto prije mog dolaska.

– Da, tako je, kaže Scarpetta, taj duh iz prošlosti, prisjećajući se crnog i maslinastozelenog obrisa gospodina Whitbyja kako stoji u daljini. I on je sada duh. Tamo sam počela raditi. Nešto prije vašeg dolaska, ponovi ona. A onda sam se preselila ovamo. Podsjeti ga da je radila i u ovoj zgradi, a zatim se osjeti malo blesavo što napominje tako neupitnu činjenicu.

Doktorica Ramie nastavi s iznošenjem slučajeva: smrt zatvorenika u vezi s kojom nema ničeg sumnjivog, ali se prema zakonu svaki smrtni slučaj u zatvoru mora sudsko-medicinski obraditi; muškarac pronađen mrtav na parkiralištu, vjerojatni uzrok hipotermija; žena s

dijabetesom, iznenada umrla dok je izlazila iz auta; iznenadna smrt dojenčeta; devetnaestogodišnjak pronađen mrtav nasred ulice, vjerojatno ustrijeljen iz auta.

– Dežurna sam na sudu u Chesterfieldu, zaključio svoje izlaganje doktorica Ramie. Trebat će mi prijevoz, auto mi je opet na popravku.

– Ja ću vas prebaciti, ponudi se Marino, namignuvši joj. Doktorica Ramie izgleda užasnuto.

Svi polako počnu ustajati sa svojih mjesta, kad ih doktor Marcus zaustavi. Prije nego što odete, kaže on, trebao bih vašu pomoć, a i samima bi vam dobro došlo malo mentalne vježbe. Kao što znate, na Institutu je ponovo počeo studij za kriminalističke istražitelje i, kao i obično, nagovorili su me da držim predavanja o sudskomedicinskom sustavu. Mislio sam da bih prethodno mogao testirati nekoliko slučajeva na ovoj skupini, osobito sad kad imamo tu sreću da je s nama jedna stručnjakinja.

Kakav gad, misli Scarpetta. Znači ovako će izgledati naša suradnja. Ma k vragu i razgovor u knjižnici i otvorenost ureda za suradnju.

On zastane, promatrajući lica oko stola. Dvadesetogodišnja bjelkinja, počne on, trudna nekoliko tjedana. Dečko je udari u trbuh. Ona nazove policiju i ode u bolnicu gdje nakon nekoliko sati porodi čedo i posteljicu. Policija zove mene. Što ću ja učiniti?

Nitko mu ne odgovara. Očito nisu navikli na njegove mentalne vježbe i samo ga bljedilo gledaju.

– Hajmo, hajmo, kaže on uz osmijeh. Recimo da sam upravo primio takav telefonski poziv, doktorice Ramie.

– Molim? ona ponovno pocrveni.

– Hajmo, hajmo. Recite mi kako da riješim tu situaciju, doktorice Ramie.

– Kao da se radi o kirurškom slučaju? nagađa ona kao da je neka izvanzemaljska sila upravo iz nje isisala sve one duge godine obrazovanja, pa i samu inteligenciju.

– Netko drugi? upita doktor Marcus. Doktorice Scarpetta? Polako izgovori njezino prezime, da joj kojim slučajem ne bi promaklo kako ju nije oslovio imenom. Jeste li ikad imali takav slučaj?

– Na žalost, jesam, odgovori ona.

– Recite nam. Kakve su zakonske konzekvence? upita on izrazito ljubazno.

– Ako je netko pretukao trudnicu, očito se radi o kaznenom djelu, odgovori ona. U CME-⁴ takvu ću smrt čeda nazvati ubojstvom.

– Zanimljivo, doktor Marcus zaokruži pogledom oko stola, pa se opet usredotoči na nju. Dakle, u svom inicijalnom izvješću o rezultatima pretrage rekli biste da se radi o ubojstvu. Nije li to malo presmiono? Utvrđivanje namjere nije naša stvar, nego stvar policije, zar ne?

Podli kučkin sin, misli Scarpetta. Naš je posao, kako nalaže kodeks, da odredimo uzrok i način smrti, kaže ona. Kao što se možda sjećate, potkraj devedesetih došlo je do promjene u statutu nakon što je žena kojoj je muškarac pucao u trbuh preživjela, dok je njezino nerođeno dijete umrlo. U slučaju koji ste nam vi izložili, doktore Marcus, savjetovala bih vam da zaprimite taj fetus, obducirate ga i date mu broj kao i svakom drugom slučaju. S obzirom na to da na potvrdi o smrti sa žutim obrubom nije predviđen prostor za opis načina smrti, uključite ga u opis uzroka smrti, odnosno napišite da je intrauterina smrt fetusa nastupila zbog teške tjelesne ozljede majke. Potvrdu o smrti sa žutim obrubom uporabit ćete zato što dijete nije bilo živorođeno, a kopiju čuvajte zajedno s ostalom dokumentacijom slučaja, jer za godinu dana, nakon što Zavod za statistiku objedini podatke, ta potvrda više neće postojati.

– A što da radimo s fetusom? upita doktor Marcus, sad na nešto manje ljubazan način.

– Vratite ga obitelji.

⁴ CME-1 – kratica za službeno izvješće glavnog sudskog patologa o rezultatima inicijalnog pregleda tijela umrle osobe.

– Nije dugačak ni deset centimetara, kaže on, a glas mu se ponovno stisne. Nema se što pokopati.

– Onda ga fiksirajte u formalinu. Dajte ga obitelji, napravite što god oni žele.

– I da to nazovemo ubojstvom, kaže on hladno.

– Novi statut, podsjeti ga ona. U Virginiji se teške tjelesne ozljede s namjerom ubojstva člana obitelji, bilo rođenog ili nerođenog, kažnjavaju smrtnom kaznom. Čak i kad ne možete dokazati namjeru i kad optužba glasi: Nanošenje teške tjelesne ozljede trudnici s posljedičnim pobačajem, to se kažnjava isto kao i ubojstvo. U sustavu se to dalje vodi kao ubojstvo na mah i tako dalje. Stvar je u tome da ne mora biti predumišljaja. Čak i da fetus nije sposoban za život izvan maternice, riječ je o teškom kaznenom djelu.

– Slažemo li se? upita doktor Marcus svoje osoblje. Komentari? Nitko ne odgovara, čak ni Fielding.

– Onda idemo sa sljedećim primjerom, kaže doktor Marcus s ljutitim smiješkom na licu.

Samo naprijed, misli Scarpetta. Samo naprijed, ti nepodnošljivi gade.

– Mladi muškarac u hospiciju, počne doktor Marcus. Umire od AIDS-a. Zamoli liječnika da ga isključi s aparata, liječnik prekine suportivne mjere i bolesnik umre. Je li to slučaj za sudsku ili nije?

Radi li se o ubojstvu? Kako bi bilo da naša stručna gošća opet odgovori? Je li liječnik počinio ubojstvo?

– To je prirodna smrt, osim ako liječnik nije pucao bolesniku u glavu, odgovori Scarpetta.

– Ah. Znači vi zagovarate eutanaziju.

– Pristanak obaviještenog bolesnika je prilično neodređeno definiran. Scarpetta ne odgovori na njegovu i više nego smiješnu optužbu. Takvi se bolesnici često bore s depresijom, a ljudi u depresiji nisu u stanju donositi odluke pri potpuno čistoj svijesti. To je, zapravo, društveno pitanje.

– Dopustite da razjasnim što ste rekli, kaže doktor Marcus.

– Izvolite.

– Imate tog čovjeka u hospiciju koji kaže: 'Mislim da bih danas htio umrijeti.' Trebamo li očekivati od liječnika koji tamo radi da to i učini?

– Stvar je u tome da svaki bolesnik u hospiciju već ima tu mogućnost. Može odlučiti hoće li umrijeti, odgovori ona. Može dobiti morfij za ublažavanje boli kad god mu treba i uvijek može zatražiti još morfija i onda zaspati i umrijeti od predoziranja. Može nositi i narukvicu s upozorenjem da ga se ne oživljava i liječnički tim ga ne mora oživljavati. I tako može umrijeti. Najvjerojatnije ne bi bilo nikakvih posljedica ni za koga.

– No je li naš slučaj takav? inzistira doktor Marcus. Suhonjavo mu je lice bijelo od bijesa i gleda je užarenim pogledom.

– Ljudi su u hospiciju jer žele držati bol pod kontrolom i umrijeti u miru, kaže ona. Oni koji su u stanju donijeti svjesnu odluku da ne žele da ih se reanimira, u biti, hoće to isto. Predoziranje morfijem, ukidanje suportivnih mjera u hospiciju, neoživljavanje osobe s narukvicom na kojoj piše Ne oživljavati, to nisu naši problemi. Ako vas zovu zbog takvog slučaja, doktore Marcus, nadam se da ćete ga odbiti.

– Ima li kakvih komentara? upita kratko doktor Marcus, prebirući Po papirima i spremajući se na odlazak.

– Ima, javi se Marino. Jeste li kad razmišljali o tome da pišete pitanja i odgovore za Milijunaša?

Benton Wesley korača od jednog prozora do drugog u svojoj kući s tri spavaće sobe u Aspen Clubu. Signal na mobitelu svako se malo gubi, pa se Marinov glas na trenutke čuje sasvim jasno, a na trenutke potpuno isprekidano.

– Molim? Oprosti, možeš li ponoviti? Benton napravi tri koraka unatrag i zaustavi se.

– Reko sam da to nije ni pola priče. Daleko je gore nego što si mislio. Marinov glas dopire kroz slušalicu bez prekida. Ko da ju je doveo vamo da bi je isprašio pred publikom. Odnosno pokušao. Naglasak je na pokušao!

Benton zuri van u snijeg koji se uhvatio za krošnje jasike i nakupio na kratkim iglicama crne smreke. Već danima jutro nije bilo sunčano i vedro kakvo je danas. Svrake veselo skaču s grane na granu, pa usplahireno slete na tlo i onda odmah otprhnu podižući pritom male bijele krpice snijega. Benton dijelom mozga razmišlja o tom ponašanju, pokušavajući utvrditi razlog, pronaći neku biološku uzročno-posljedičnu vezu koja bi mogla objasniti zašto se te dugorepe ptice bave takvom gimnastikom, kao da je to nešto bitno. Ponašanje njegova ispitivačkog uma jednako je uvjetovano kao i ponašanje divljih životinja i jednako neumorno kao i žičara koja prevozi skijaše na planinu.

– Pokušao, da. Pokušao. Benton se nasmiješi, zamišljajući taj prizor. Ali moraš shvatiti da to nije bio njegov slobodni izbor. Bilo mu je naređeno da je pozove. Ministar zdravstva stoji iza toga.

– A kako to znaš?

– Nakon što mi je rekla da ide, obavio sam jedan telefonski razgovor i to je bilo dovoljno.

– Stvarno šteta za Asp – Marinov glas pukne.

Benton se pomakne do susjednog prozora. U kaminu iza njegovih leda plamti vatra i pucketa drvo, a on nastavlja zuriti kroz staklo koje se proteže od poda do stropa. Pozornost mu privuče otvaranje ulaznih vrata kamene kuće s druge strane ulice na kojima se pojave odrasli muškarac i dječak, odjeveni onako kako vrijeme nalaže. Vidi kako im se dah pretvara u oblačke smrznute pare.

– Većje to shvatila, kaže Benton. Svjesna je daje iskorištavaju. Dovoljno dobro poznaje Scarpettu i bez ikakve sumnje može točno predvidjeti što misli. Siguran sam da zna koja je politika, odnosno da se radi o čistoj politici. Na žalost, to nije sve. Ima toga još. Čuješ li me?

Promatra kroz prozor kako muškarac i dječak stavljaju skije i štapove na rame i polako odlaze teškim korakom u poluzakopčanim pancericama. Benton danas neće ni skijati ni hodati na krpljama. Nema vremena.

– Heh, Marino u posljednje vrijeme često koristi ovaj uzvik i Bentonu to ide na živce.

– Čuješ li me? pita Benton.

– Da, sad te primam, ponovno se začuje Marinov glas. Benton shvaća da i Marino hoda uokolo tražeći jači signal. Pokušava svu krivnju svaliti na nju, ko da ju je zbog toga dovuko ovamo. Ne mogu ti ništa više reć dok malo bolje ne pročakam stvar. Mislim, što se tiče male.

Benton zna za slučaj Gilly Paulsson. Njezina neobjašnjiva smrt možda nije udarna vijest, bar ne za sada, ali detalji iz virginijskih medijskih izvora su na internetu. Osim toga, Benton ima vlastiti način kako da pristupi informacijama, i to vrlo povjerljivim informacijama. Netko iskorištava Gilly Paulsson za svoje ciljeve. Ne moraš nužno biti živ da bi te određeni ljudi iskoristili.

– Opet sam te izgubio! K vragu, kaže Benton. Komunikacija bi bila neusporedivo lakša kad bi mogao koristiti fiksnu telefonsku liniju u vlastitom domu, ali ne može.

– Čujem te, šefe, odjednom mu Marinov glas propara uho. Zašto ne koristiš fiksnu liniju? To bi ti riješilo pola problema, kaže on, kao da čita Bentonove misli.

– Ne mogu.

– Misliš da te prisluškuju? Marino se ne šali. Ima načina da se to otkrije. Javi Lucy da provjeri.

– Hvala na prijedlogu. Bentonu nije potrebna Lucyna pomoć s kontraobavještajnim aktivnostima i ne brine se za to prisluškuju li mu telefon.

Prati pogledom muškarca i dječaka i razmišlja o Gilly Paulsson. Čini mu se da je dječak otprilike iste dobi kao i Gilly, koja je u toj dobi umrla. Trinaest, možda četrnaest godina. Samo Gilly nikad nije imala prilike skijati. Nikad nije posjetila Kolorado niti ijedno drugo

mjesto. Rođena je u Richmondu i ondje je i umrla, a tijekom svog kratkog života uglavnom je patila. Benton primijeti da vjetar jača. Zbog snijega koji otpuhuje s drveća, šuma izgleda kao da je puna dima.

– Evo što želim da njoj kažeš, veli Benton. Time što je upotrijebio naglašeni oblik njoj želi reći da misli na Scarpettu. Njezin nasljednik, kad se već moram tako izraziti, kaže on, ne želeći izgovoriti ime doktora Marcusa niti navoditi ikakve konkretne pojedinosti, a ne može ni probaviti pomisao da bi itko mogao naslijediti Scarpettu, ponajmanje taj crv doktor Joel Marcus. To je osoba koja nas zanima, Benton nastavi govoriti u šiframa. Kad dođe ovamo, doda, ponovno misleći na Scarpettu, zajedno ćemo proći cijelu priču. No za sada budite oprezni, krajnje oprezni.

– Kako to misliš, 'kad dođe ovamo'? Pretpostavljam da će zaglaviti ovdje, bar neko vrijeme.

– Mora me nazvati.

– Krajnji oprez? prigovara Marino. Sranje, baš si moro to reć.

– Budi uz nju dok je tamo.

– Huh.

– Ostani uz nju, čuješ li me?

– To joj se neće svidjeti, kaže Marino.

Benton gleda u surove, snijegom prekrivene padine Stjenjaka, u ljepotu oblikovanu okrutnim vjetrovima koji brišu sve pred sobom i brutalnom snagom ledenjaka. Jasike i crnogorica poput kratke oštne brade prekrivaju lica planina koje okružuju ovaj stari rudarski eradić smješten usred njih kao na dnu zdjele. U daljini, onkraj sljemena istočnog lanca, sivi plašt oblaka polako se počinje širiti preko intenzivno plavog neba. Uskoro će ponovno početi sniježiti.

– Znam, nikad joj se to nije sviđalo, kaže Benton. Rekla mi je da imaš nekakav slučaj. Da. Benton ne može govoriti o tome.

– E baš šteta. U Aspenu si i tako to, a moraš radit. A sad mora i ona. Znači, pretpostavljam da ćeš ostati tamo i radit na svom slučaju. Za sada hoću, odgovori Benton.

– Sigurno je nešto ozbiljno kad radiš na tome za vrijeme odmora u Aspenu, Marino pokušava ispitati više informacija. Ne mogu o tome.

– Huh. Prokleti telefoni, kaže Marino. Lucy bi trebala izmisliti nešto što se ne može prisluškiivati i što skener ne može prepoznati. Zaradila bi bogatstvo.

– Mislim da već jest zaradila bogatstvo. Možda i nekoliko puta više.

– Ma hajde.

– Pazi na sebe, kaže Benton. Ako se ne čujemo tijekom idućih nekoliko dana, pazi na nju. Čuvaj leđa, svoja i njezina. Ne šalim se.

– Reci mi nešto novo, kaže Marino. Nemoj se polomit dok uživaš u zimskim radostima.

6

Benton završi telefonski razgovor i vrati se na kauč pokraj kamina, okrenut prema prozorima. Na crvotočnom stolcu od orahovine nalazi se žuti blok prepun njegovih gotovo nečitljivih črkarija, a pokraj njega pištolj marke Glock, kalibra 0.40. Izvukavši naočale za čitanje iz gornjeg džepa traper-košulje, smjesti se uz naslon za ruke i počne listati svoj blok. Stranice listova s crtama su numerirane i na svakoj u gornjem desnom kutu piše datum. Benton protrlja svoju četvrtastu čeljust i sjeti se da se nije obrijao dva dana. Njegova oštra, Prosijeda brada podsjeti ga na četinjače u planinama. Zaokruži riječi – zajednička paranoja i malo zabaci glavu, škiljeći kroz naočale na vrhu svog ravnog, oštrog nosa.

Na margini stranice napiše: 'Čini se da će funkcionirati kad dopuni što nedostaje. Mnogo toga nedostaje. Ne može potrajati. L je stvarna žrtva, a ne H. H je narcis'. Podcrta narcis tri puta. Pribilježi histrionski i podcrta dvaput te okrene drugu stranicu, na kojoj piše naslov Ponašanje nakon napada.' Osluškuje čuje li zvuk vode. Čudi se što još ništa ne čuje. 'Kritična masa. Pojavit će se najkasnije do Božića. Napetost nepodnošljiva. Ubit će do Božića, ako ne i ranije', zapiše i tiho pogleda prema gore, osjetivši je i prije nego što ju je čuo.

– Tko je to bio? upita Henri, skraćeno od Henrietta. Stoji na stubišnom odmorištu, ruke delikatno oslonjene na ogradu. Henri Walden zuri u njega s druge strane dnevne sobe.

– Dobro jutro, kaže Benton. Obično se ideš tuširati. Ima kave.

Henri zategne crveni kućni ogrtač od flanela oko svog vitkog tijela. Suzdržano promatra Bentona snenim zelenim očima, proučavajući ga kao da su prethodno imali svađu ili neugodan susret. Dvadeset osam joj je godina i privlačno izgleda, premda na malo netipičan način. Crte lica joj nisu savršene. Ima izražen ili, prema vlastitom iskrivljenom mišljenju, prevelik nos. Ni zubi joj nisu savršeni, ali trenutno je ništa ne može uvjeriti da ima prekrasan osmijeh i da je izuzetno zavodljiva, čak i kad se to uopće ne trudi biti. Benton ju nije pokušavao uvjeriti, a i neće. To bi bilo preopasno.

– Čula sam da s nekim razgovaraš, kaže ona. Je li to bila Lucy?

– Ne, odgovori on.

– Oh, kaže ona i razočarano stisne usne, a ljutnja joj bljesne u očima. Oh, pa, tko je onda bio?

– Privatni razgovor, Henri. On skine svoje naočale za čitanje. Ti i ja smo mnogo razgovarali o granicama, zar ne? Razgovaramo o tome svakog dana.

– Znam, kaže ona s odmorišta, držeći ruku na ogradi. Ako nije bila Lucy, tko je bio? Je li to bila njezina teta? Stalno priča o svojoj teti.

– Njezina teta i ne zna da si tu, Henri, kaže Benton strpljivo. Samo Lucy i Rudy znaju gdje si.

– Znam za tebe i njezinu tetu.

– Samo Lucy i Rudy znaju da si tu, ponovi on.

– Znači, to je bio Rudy. Što je htio? Znam da sam mu se oduvijek sviđala. Nasmiješi se s čudnim i uznemirujućim izrazom lica. Rudy je divan. Zapravo sam trebala biti s njim. Mogla sam. Imala sam priliku, dok smo se vozili u Ferrariju. Mogla sam imati koga god sam htjela dok sam vozila taj Ferrari. Nije da mi Lucy treba zbog Ferrarija.

– Granice, Henri, kaže Benton, odbijajući prihvatiti činjenicu da pred sobom ima potpuno beznadni slučaj. Henri je poput mračnog bezdana. Otkad ju je Lucy dovela helikopterom i povjerala mu je na čuvanje, iz nje se širi samo tama koja prodire sve dalje i sve dublje.

– Ti je nećeš povrijediti, rekla mu je Lucy. Netko drugi bi je mogao povrijediti, iskoristiti je i saznati neke stvari o meni i mojem poslu.

– Ja nisam psihijatar, odgovorio joj je Benton.

Pod stresom je zbog proživljene traume i treba joj savjetnik, forenzični psiholog. A to je tvoje područje. Ti to možeš. Možeš saznati što se dogodilo. Moramo saznati što se dogodilo, rekla je Lucy. Bila je izvan sebe. Lucy inače nikad ne paničari, ali tad je bila u panici. Ona misli da Benton može svakoga pročitati, no čak kad bi i mogao, to ne znači da se svakom može pomoći. Henri nije taokinja i može otići kad god poželi. No Henri se ponaša kao da uopće ne namjerava otići, kao da jednostavno uživa u svemu ovome, i to Bentona duboko zabrinjava.

Dostaje toga shvatio u ova četiri dana koja je proveo s njom. Henri Walden ima poremećaj osobnosti. Imala ga je i prije nego što su je pokušali ubiti. Da nije bilo fotografija s mjesta događaja i nepobitne činjenice da je netko zaista bio u Lucynoj kući, Benton bi bio sklon vjerovati da se pokušaj ubojstva nije ni dogodio. Ono što ga brine jest to da su crte Henrijine ličnosti sada jednostavno izraženije nego što su bile prije napada. Ta spoznaja u

njemu budi krajnji nemir i pita se što li je Lucy mislila kad je upoznala Henri. Uopće nije mislila, zaključio on. To je najvjerojatnije točan odgovor.

– Je li ti Lucy dopustila da voziš njezin Ferrari? upita on.

– Nije onaj crni.

– A onaj srebrni, Henri?

– Nije srebrni, nego kalifornijsko plavi. Vozila sam ga kad god sam htjela. Pogleda ga s odmorišta na stubama i dalje držeći ruku na ogradi. Duga kosa joj je raskuštrana, a pogled još zamućen od sna. Kao da pozira za neku seksi fotografiju.

– Sama si ga vozila, Henri, Benton želi potvrditi daje dobro razumio. Dio priče koji nedostaje, a zaista jest važan, je kako je zločinac pronašao Henri. Benton ne vjeruje da je napad bio nasumičan, da je zločinac slučajno nabasao na lijepu mladu ženu koja se našla u krivoj kući ili u krivom Ferrariju u krivo vrijeme.

– Rekla sam ti da jesam, kaže Henri, blijeda i bezizražajna lica. Samo su joj oči žive, ispunjenje promjenjivom i uznemirujućom energijom. Ali crni nije htjela dijeliti.

– Kad si posljednji put vozila kalifornijsko plavi Ferrari? Benton upita jednako blagim, mirnim glasom. Naučio je tražiti informaciju onda kad je može dobiti. Nije važno sjedi li Henri, hoda ili stoji na drugoj strani sobe držeći ruku na ogradi, ako nešto iskrasne, on to pokuša istjerati na vidjelo prije nego što ponovno nestane. Bez obzira na to što joj se dogodilo ili joj se događa, Benton želi znati tko je ušao u Lucynu kuću i zašto. U iskušenju je da pošalje Henri kvragu. Onaj tko mu je tu zapravo važan jest Lucy.

– Faca sam kad vozim taj auto, odgovori Henri. Pogled joj se razbistrio i postao hladan, a lice joj je i dalje bezizražajno. A često si ga vozila, Henri. Kad god sam htjela. Zuri u njega. Svakog dana kad si išla na obuku?

– Kad god sam htjela, kvragu. Zuri u njega ravnodušna lica, dok joj u očima svjetluca ljutnja.

– Možeš li se sjetiti kad si ga posljednji put vozila? Kad je to bilo, Henri?

– Ne znam. Prije nego što sam se razboljela.

– Prije nego što si dobila gripu. A kad je to bilo? Prije otprilike dva tjedna?

– Ne znam. Počela je pružati otpor i sada neće reći više ništa o Ferrariju. Benton je i ne prisiljava, jer njezino poricanje i izbjegavanje govore dovoljno.

Prilično je vičan tumačenju onog što se nije reklo, a ona je upravo izjavila da je vozila Ferrari kad god joj se prohtjelo i da je bila svjesna pozornosti koju je privlačila i da je u tome uživala, jer ona mora biti u centru zbivanja. Čak i kad je u najboljoj fazi, Henri mora biti u središtu kaosa i kreator kaosa, zvijezda vlastite lude drame. Većina bi policajaca i forenzičnih psihologa samo na temelju tog razloga zaključila da je lažirala vlastiti pokušaj umorstva i inscenirala mjesto zločina, odnosno da se napad nije ni dogodio. Ali dogodio se. U tome i jest cijela ironija. Ta bizarna, opasna drama je stvarna i on je zabrinut za Lucy. Uvijek je bio zabrinut za Lucy, ali sad je uistinu zabrinut.

– S kime si razgovarao na telefon? Henri se vrati na temu. Nedostajem Rudyju. Trebala sam prohodati s njim. Tamo sam potratila tako puno vremena.

– Počnimo ovaj dan time što ćemo se podsjetiti gdje su naše granice, Henri, Benton strpljivo ponovi isto što joj je rekao jučer ujutro i prekjučer ujutro, dok je sjedeći na kauču pisao bilješke.

– U redu, odgovori ona s odmorišta na stubama. Rudy je zvao. Eto tko je zvao, kaže ona.

Okružena bubnjanjem vode po metalnim umivaonicima i rendgenskim snimkama koje svijetle sa svih negatoskopa u dvorani, Scarpetta se nagne nad duboku posjekotinu na licu mrtvog vozača traktora gotovo odrezana nosa.

– Ja bih ga prvo provjerila na alkohol i CO, obrati se doktoru Jacku Fieldingu s druge strane stola od nehrđajućeg čelika, preko trupla koje leži između njih.

– Zašto? Vidite nešto? pita on.

– Ne osjećam miris alkohola i nije rumen u licu, ali bolje da budemo sigurni. Kažem vam, Jack, ovakvi su slučajevi problematični.

7

Mrtvi muškarac još je odjeven u maslinastozelene radne hlače prekrivene crvenom prašinom i rasparane na bedrima. Masno tkivo, mišići i smrskane kosti probili su kroz razderanu kožu kad mu je traktor prešao po sredini tijela. Scarpetta to nije vidjela. Nesreća se dogodila minutu, možda pet minuta nakon što je skrenula za ugao. Sigurna je da je gospodin Whitby bio muškarac kojeg je vidjela. Pokušava otjerati iz misli sliku tog čovjeka dok je još bio živ, dok je stajao ispred velike gume kotača traktora, popravljajući nešto na motoru. No taj prizor joj se svako malo vraća pred oči.

– Hej, vikne Fielding prema mladiću obrijane glave, vjerojatno vojniku iz Jedinice za evidenciju poginulih pri Fort Leeju. Kako se vi zovete?

– Bailey, gospodine.

Scarpetta primijeti još nekoliko mladića i djevojaka u zelenim odijelima, nazuvcima, kapama, maskama i rukavicama. I oni su vjerojatno pripravnici koje je vojska uputila ovamo da nauče kako postupati s mrtvim tijelom. Pita se šalju li ih u Irak i odjednom shvati da su rasparane radne hlače gospodina Whitbyja iste maslinastozelene boje kao i vojne uniforme.

– Učini uslugu pogrebnom društvu, Bailey, pa podveži karotidu, kaže otresito Fielding. Dok je radio za Scarpettu, nije bio tako neugodan. Nije naređivao ljudima, niti im je prigovarao tako da svi čuju.

Vojniku je neugodno. Njegova mišićava tetovirana desna ruka u rukavici, u kojoj je držao dugačku, zakrivljenu kiruršku iglu s pamučnim koncem br.7, zamrznula se u pola pokreta. Upravo je pomagao asistentu mrtvačnice da sašije rez u obliku slova Y nakon obdukcije s kojom se bilo počelo prije stručnog sastanka. Nije vojnik taj koji bi morao znati da se karotida podvezuje, nego asistent u mrtvačnici. Scarpetta se sažali nad vojnikom. Da Fielding radi za nju, imala bi s njim mali razgovor nakon kojeg se u njezinoj mrtvačnici više nikad ni prema kome ne bi tako bezobrazno ponašao.

– Da, gospodine, kaže zatečeno mladi vojnik. Upravo sam se spremao to učiniti, gospodine.

– Stvarno? upita Fielding. Svi u mrtvačnici mogu čuti što govori tom jadnom mladom vojniku. Znaš li zašto se podvezuje karotida?

– Ne, gospodine.

– Zato što je to pristojno, eto zašto, kaže Fielding. Konac se veže oko velikih krvnih žila, kao što je karotida, zato da u pogrebnom poduzeću tijekom balzamiranja ne moraju kopati za njima. Stvar pristojnosti, Bailey.

– Da, gospodine.

– Isuse, kaže Fielding. I ja ovo moram trpjeti svakog dana, jer on pušta sve i svakoga u mrtvačnicu. Vidite li ga ovdje? Nastavi pisati bilješke na bloku s podloškom. Naravno da ne. Tu je već gotovo četiri mjeseca i još nije napravio ni jednu jedinu obdukciju. Ah. U slučaju da to još niste shvatili, voli da ga ljudi čekaju. To obožava. Očito vam nitko nije dao presjek njegove ličnosti. Oprostite zbog igre riječi. On pokaže na mrtvog muškarca između njih kojeg je traktor gotovo prepolovio. Da ste me nazvali, rekao bih vam da nemate zašto dolaziti ovamo.

– Trebala sam vas nazvati, kaže ona, promatrajući kako se petero ljudi muči da prebaci golemu ženu s mrtvačkih kolica na obdukcijski stol od nehrđajućeg čelika. Iz nosa i usta curi joj krvavi iscjedak. Ima golem panikulus. Scarpetta misli na nabor masnog tkiva koji u tako

pretilih ljudi visi s trbuha poput pregače. Ono što time zapravo želi reći Fieldingu jest da se neće dati uvući u komentiranje doktora Marcusa dok se nalazi u njegovoj mrtvačnici, među njegovim osobljem.

– Uglavnom, onaj prokleti slučaj je moj, veli Fielding. Sad govori o doktoru Marcusu i Gilly Paulsson. Za Boga miloga, ta pizda nije ni prismrdila u mrtvačnicu otkad je stiglo njezino tijelo, a svima je odmah bilo jasno da će slučaj podići prašinu, golemu prašinu. I to mu je prvi takav slučaj u životu. Ah, nemojte me gledati tim pogledom, doktorice Scarpetta. Nikad joj se nije mogao drugačije obraćati, premda ga je stalno poticala da je zove Kay, jer su se poštivali i smatrala ga je prijateljem. Kako ju nije htio zvati Kay dok je radio za nju, tako neće ni sad. Ovdje nitko nikoga ne sluša. AF boli me briga. Imate li kakvih planova za večeras?

– Da večeramo zajedno, nadam se. Scarpetta pomogne Fieldingu odvezati kaljave vezice i izvući prasne jezike blatnih kožnatih čizama gospodina Whitbyja, tako da ih mogu lakše skinuti. Mrtvačka ukočenost je tek u ranoj fazi i tijelo je još mlitavo i toplo.

– Kako ovim tipovima uspije pregaziti same sebe, možete li mi to objasniti? upita Fielding. Nikako to ne mogu shvatiti. Dobro. Kod mene u sedam. Još stanujem na istoj adresi.

– Reći ću vam kako im se to uglavnom dogodi, odgovori ona, sjetivši se gospodina Whitbyja kako stoji ispred traktorske gume, radeći nešto na motoru. Imaju nekakav problem s motorom, pa sidu s traktora, stanu točno ispred velike stražnje gume i nešto petljaju s električnim pokretačem, pokušavajući ga vjerojatno aktivirati odvijačem, a pritom zaborave da je traktor u brzini. I imaju peh da traktor krene. U njegovu slučaju, traktor mu je prešao točno preko sredine tijela. Ona pokaže na blatni trag koji je guma ostavila na radnim maslinastozelenim hlačama i crnoj vjetrovci gospodina Whitbyja, na kojoj je debelim crvenim koncem izvezeno njegovo ime, T. Whitby. Kad sam ga vidjela, stajao je ispred kotača.

– Da. Na mjestu naše stare zgrade. To vam je dobrodošlica.

– Pronašli su ga pod kotačem?

– Traktor je prešao preko njega i nastavio dalje. Fielding svuče blatom uprljane čarape s golemih stopala tog čovjeka, koje su mu na koži ostavile otisak tkanja. Sjećate li se onog velikog metalnog žutog stupa koji je virio iz pločnika pokraj stražnjih vrata? Traktor se zabio u taj stup i tako se zaustavio, inače bi probio točno kroz vrata parkirališta. No to valjda i ne bi bilo važno. Ionako ruše zgradu.

– Onda je malo vjerojatno da se radi o asfiksiji. Opsežno nagnječenje, širine gume, kaže ona, gledajući tijelo. Iskrvario je. Mislim da ćete vjerojatno pronaći gomilu krvi u trbušnoj šupljini, rupturu slezene, jetre, mokraćnog mjehura, crijeva i zdrobljenu zdjelicu. U sedam, dogovoreno.

– A vaš pajdaš?

– Ne zovite ga tako. Znate tko je on.

– I on je pozvan. Izgleda prilično bedasto s tom LAPD šiltericom.

– Upozorila sam ga na to.

– Što mislite da je prouzročilo ovu posjekotinu na licu? Nešto na donjem ili stražnjem dijelu traktora? upita Fielding. Niz neobrijano lice gospodina Whitbyja poteče nešto krvi kad mu dodirne djelomično odrezan nos.

– Možda to nije posjekotina. Kako je guma prelazila preko tijela, povlačila je kožu i ova bi ozljeda, pokaže ona na duboku ranu nepravilnih rubova što se proteže preko obraza i hrpta nosa, mogla biti razderotina, a ne posjekotina. U tom će se slučaju pod mikroskopom vidjeti hrđa ili mast i velik broj mostića tkiva zbog posmičnog učinka, kakvi se ne nalaze u posjekotinama. Da sam na vašem mjestu, pokušala bih pronaći odgovore na sva pitanja.

– Ah da, Fielding nakratko podigne pogled s obrasca za opis odjeće i osobnih stvari, koji ispunjava kemijskom olovkom privezanom lančićem za podložak.

– Postoji velika vjerojatnost da će ova obitelj tražiti naknadu za duševnu bol, kaže ona. Radi se o smrti na radnom mjestu, zloglasnom radnom mjestu.

– Ah da. Od svih mjesta, baš je tamo morao umrijeti.

Fielding opisuje ranu na muškarčevu licu. Njegovi prsti u rukavicama od lateksa crvene se od tople krvi što se slijeva pri svakom pomaku gotovo odrezana nosa. On okrene sljedeći list bloka na podlošku i počne crtati ozljedu na dijagramu tijela. Nagne se nisko nad lice mrtvog čovjeka i napeto ga proučava kroz plastične zaštitne naočale. Ne vidim tragova hrđe ili masti, kaže on. No to ne znači da ih nema.

– Dobra ideja, složi se Scarpetta, jer zna u kojem smjeru razmišlja. Ja bih uzela bris, poslala ga u laboratorij na testiranje i sve provjerila. Netko bi mogao doći i reći daje ovaj čovjek pregažen, da su ga gurnuli s traktora ili pod traktor, nakon što su ga prethodno opalili lopatom po licu. Takva me izjava ne bi iznenadila. A i nikad se ne zna.

– Ah da. Novac, novac, novac.

– Nije samo novac, odgovori ona. Zbog odvjetnika ispada da je bitan novac, ali u početku je riječ prvenstveno o šoku, o boli, gubitku. Misle da je sigurno netko drugi za to kriv. Nitko iz obitelji ne može prihvatiti da je ta smrt posljedica besmislene pogreške, da se mogla spriječiti, da bi čovjek koji zna što je traktor stao pred stražnju gumu i petljao nešto oko startera i pritom zaboravio na standardno osiguranje paljenja, zbog kojeg se motor traktora može upaliti samo dok je u leru, a ne u brzini. Međutim, što ljudi rade? Previše se opuste, žuri im se i onda ne razmišljaju. Teško je prihvatiti da je netko koga volimo mogao prouzročiti vlastitu smrt, namjerno ili slučajno. To je ljudski. No neću sad držati predavanje. I tako ste ga već čuli.

Fielding je počeo karijeru kao jedan od njezinih forenzičnih novaka. Ona gaje naučila sudsku patologiju. Ona gaje naučila kako se na sudskomedicinski kompetentan, temeljit i agresivan način obrađuje mjesto zločina i rade obdukcije. Obuzme je tuga kad se sjeti kako je nekad s neskrivenom revnošću radio na stolu preko puta njezina i upijao sve što mu je govorila i pokazivala, išao s njom na sud kad god bi mogao slušati njezine iskaze kao sudskog vještaka, sjedio u njezinu uredu i pregledavao zajedno s njom svoja izvješća, učio. A gle ih sad. On je u međuvremenu postao iscrpljen i dobio kožnu bolest, a ona je dobila otkaz.

– Trebala sam vas nazvati, kaže ona i otkopča jeftini, kožni remen gospodina Whitbyja, a zatim puca i povuče smičak na njegovim razderanim maslinastozelenim hlačama. Radit ćemo zajedno na slučaju Gilly Paulsson i riješiti ga.

– Ah da, kaže Fielding. Prije nije govorio 'ah da' tako često. I to se promijenilo.

Henri Walden bešumno hoda u papučama od antilopa preko saga, lelujući poput crne sablasti prema svijetlosmeđem kožnatom naslonjaču nasuprot kauču.

– Otuširala sam se, kaže, gnijezdeći se u naslonjaču i podvlačeći svoje vitke noge pod sebe.

Bentonu ne promakne bljesak blijede puti njezinih bedara, onog duboko skrivenog dijela njezina mlada tijela, kao ni činjenica da to nije bilo slučajno. No on ni izgledom ni ponašanjem ne reagira onako kako bi većina muškaraca na njegovu mjestu reagirala.

– A zašto se ti brineš zbog toga? upita ga. To ga pita svakog jutra otkad je došla.

– Onda se bolje osjećaš, zar ne, Henri? Ona kimne, zureći u njega poput kobre.

– Male su stvari važne. Da se jede, spava, tušira, vježba. Da se stekne osjećaj kontrole.

– Čula sam da razgovaraš s nekim, kaže ona.

– Pa, u tome i jest problem, odgovori on, gledajući je mirno u oči preko okvira svojih naočala, s blokom u krilu. Na stranicama bloka sad ima više riječi, poput crni Ferrari i bez dopuštenja i netko je pratio iz kampa, najvjerojatnije i dodirna točka – crni Ferrari.

On kaže: Privatni razgovori zovu se tako zato što su privatni. Znači, moramo se vratiti na naš prvotni dogovor, Henri. Sjećaš li se tog dogovora?

Henri skine papuče i baci ih na sag. Nasloni svoja nježna bosa stopala na jastuk naslonjača i nagne se da bi ih bolje promotrila, pri čemu joj se crveni kućni ogrtač malo rastvori. Ne, odgovori jedva čujnim glasom uz odmahivanje glavom.

– Znam da se sjećaš, Henri. Benton relativno često ponavlja njezino ime da bi je podsjetio tko je ona i vratio joj osobnost u onome u čemu joj je bila oduzeta i, u nekom smislu, nepovratno narušena. Naš dogovor je bio međusobno poštovanje, sjećaš se?

Ona se još više nagne da bi opipala nenalakirani nokat na nožnom palcu, pogleda usredotočena na to što radi, otkrivajući mu pritom da je ispod kućnog ogrtača potpuno gola.

– Priznavanje prava drugoga na privatnost je sastavni dio poštovanja. Kao i pristojnost, kaže on tiho. Puno smo razgovarali o granicama. Narušavanjem pristojnosti narušavaju se granice.

Henri slobodnom rukom polako posegne prema prsima da privuče rubove ogrtača, i dalje proučavajući i prepipavajući svoje nožne prste. Tek sam se probudila, kaže, kao da to objašnjava njezin ekshibicionizam.

– Hvala, Henri. Benton je mora uvjeriti da je ne želi u seksualnom smislu, da i ne mašta o tome. Ali nisi se tek probudila. Ustala si, došla si ovamo, razgovarala si sa mnom i zatim si se otišla otuširati.

– Moje ime nije Henri, kaže ona. Kako želiš da te zovem?

– Nikako.

– Imaš dva imena, kaže on. Imaš ime kojim su te krstili nakon rođenja i ime koje si koristila u svojoj glumačkoj karijeri i koje još uvijek koristiš.

– A onda sam, valjda, Henri, kaže ona, gledajući u svoje nožne prste.

– Onda ću te zvati Henri.

Ona kimne, gledajući u prste. Kako nju zoveš?

Benton zna na koga misli, ali joj ne da odgovor.

– Spavaš s njom. Lucy mi je sve ispričala. Naglasi riječ sve.

Benton osjeti bljesak ljutnje, ali joj to ne pokaže. Lucy joj ne bi rekla sve o njegovu odnosu sa Scarpettom. Ni u kojem slučaju, podsjeti samog sebe. Ovo ga Henri ponovno izaziva, ponovno ispituje koliko su čvrste njegove granice. Zapravo, ne ispituje ih, nego ih pokušava probiti.

– Kako to da nije tu s tobom? upita Henri. Sad si na godišnjem odmoru, zar ne? A ona nije ovdje. Mnogi ljudi prestanu voditi ljubav nakon nekog vremena. To je jedan od razloga zašto ne želim biti ni s kim, bar ne zadugo. Nema seksa. Nakon šest mjeseci ljudi se obično prestanu seksati. Ona nije ovdje zato što sam ja tu. Henri pilji u njega.

– To je točno, odgovori on. Ona nije ovdje jer si ti tu, Henri. Sigurno se razljutila kad si joj rekao da ne može doći.

– Ona shvaća situaciju, kaže on, premda sad nije potpuno iskren.

Scarpetta je shvatila i nije shvatila. Bojim se da ne možeš trenutno doći u Aspen, rekao joj je nakon što ga je Lucy nazvala sva u panici. Iskrsnuo je jedan slučaj koji moram riješiti.

– Znači, odlaziš iz Aspenu? pitala je Scarpetta.

– Ne mogu razgovarati o slučaju, odgovorio joj je. Koliko on zna, Scarpetta sad misli da je bilo gdje, samo ne u Aspenu.

– To zaista nije pošteno, Bentone, rekla je. Rezervirala sam ova dva tjedna za nas. I ja imam posla.

– Molim te, imaj strpljenja, odgovorio joj je. Obećavam da ću ti poslije sve objasniti.

– Baš se sad to moralo dogoditi, rekla je. Kao da je biralo krivi trenutak. Trebalo nam je ovo vrijeme, Bentone.

– Uistinu im je trebalo to vrijeme, no umjesto s njom, on je sad ovdje s Henri. Ispričaj mi što si noćas sanjala. Sjećaš li se? obrati joj se.

Henri lakim pokretima prstiju masira nožni palac kao da je boli. Namršti se. Benton ustane, opušteno uzme Glock i odšeta preko dnevne sobe u kuhinju. Otvori ormarić s posudom, odloži pištolj na najvišu policu, pa izvadi dvije šalice i natoči kavu. I on i Henri piju crnu kavu, bez mlijeka ili šećera.

– Možda je malo jaka. Mogu pristaviti još, kaže. Odloži joj šalicu na stolić i vrati se na svoje mjesto na kauču. Jučer si sanjala čudovište.

Zapravo, zvala si ga 'zvijer', zar ne? Pogledi im se susretnu, njegov pronicav, a njezin ne baš sretan. Jesi li sinoć u snu opet vidjela zvijer?

Ona mu ne odgovara. Raspoloženje joj se drastično promijenilo od onog ranije tog jutra. Nešto se dogodilo dok se tuširala, ali time će se pozabaviti kasnije.

– Ne moramo razgovarati o zvijeri ako to ne želiš, Henri. Ali što mi više kažeš o zvijeri, to je veća vjerojatnost da ću je pronaći. Ti želiš da je pronađem, zar ne?

– S kime si razgovarao? ponovi ona isto pitanje, tihim dječjim glasom. No ona nije dijete. Ona je sve osim nevino dijete. Razgovarao si o meni, tvrdi. Pojas njezina kućnog ogrtača popusti i otkrije još više njezina tijela nego prije.

– Uvjeravam te da nisam razgovarao o tebi. Nitko ne zna da si ovdje. Nitko osim Lucy i Rudyja. Valjda mi vjeruješ, Henri. On zastane, gledajući je. Valjda vjeruješ Lucy.

Pogled joj postane ljutit pri spomenu Lucyna imena.

– Siguran sam da imaš povjerenja u nas, Henri, kaže Benton, mirno sjedeći prekriženih nogu, prstiju isprepletenih u krilu. Volio bih da se pokriješ, Henri.

Ona popravi svoj kućni ogrtač, gurajući prednje rubove među noge i pritežući pojas. Benton točno zna kako izgleda Henrijino golo tijelo, ali ne doziva tu sliku pred oči. Vidio je njezine fotografije i ne želi ih ponovno gledati, osim ako to ne bude morao zajedno s drugim stručnjacima i eventualno s njom, ako i kad bude spremna za to. Za sada Henri potiskuje sve činjenice u vezi sa slučajem, voljno ili ne, i ponaša se na način koji bi zaveo i izludio slabije pripadnike ljudskog roda, koji niti razumiju njezine trikove niti ih oni zanimaju. Henrijini uporni pokušaji da ga seksualno uzbudi nisu samo posljedica transfera, nego i izravna manifestacija njezinih akutnih i kroničnih narcističkih potreba i želje da kontrolira i dominira drugima, da ponizi i uništi svakoga kome je imalo stalo do nje. Svaka njezina akcija i reakcija odraz su bijesa i mržnje prema samoj sebi.

– Zašto me je Lucy poslala ovamo? upita ona.

– Možeš li ti to meni objasniti? Hoćeš li mi reći zašto si ovdje?

– Zbog... Ona obriše oči rukavom kućnog ogrtača. Zvijeri.

Benton je netremice promatra sa sigurne udaljenosti na kauču. S mjesta na kojem sjedi, Henri ne može pročitati ono što je napisao u blok, niti ga se može dočepati. Ne potiče je da govori dalje. Važno je da bude strpljiv, izuzetno strpljiv, poput lovca koji stoji u šumi tako nepomično da jedva diše.

– Došao je u kuću. Ne sjećam se.

Benton je šutke promatra.

– Lucy ga je pustila u kuću, kaže ona.

Ne želi je prisiljavati na razgovor, ali neće joj dopustiti ni da daje krive informacije i bezočno laže. Ne. Lucy ga nije pustila u kuću, ispravi je Benton. Nitko ga nije pustio u kuću. Ušao je sam. Stražnja vrata nisu bila zaključana i alarm nije bio uključen. Razgovarali smo o tome. Sjećáš li se zašto vrata nisu bila zaključana i alarm uključen?

Ona zuri u svoje nožne prste. Ruke su joj mirne. Razgovarali smo o tome, kaže on.

– Imala sam gripu, odgovori ona, sad zureći u drugi prst. Bila sam bolesna i ona nije bila kod kuće. Tresla me je groznica, pa sam izašla na sunce i zaboravila zaključati vrata i ponovno aktivirati alarm. Imala sam vrućicu, pa sam zaboravila. Lucy za to krivi mene.

On otpije gutljaj kave. Već se ohladila. Kava u Aspenu u planinama Kolorada ne ostaje dugo topla. Je li Lucy rekla da si ti bila kriva?

– Nije, ali to misli. Henri sad zuri nekamo mimo njega, kroz prozor iza njegove glave. Misli da je sama za sve kriva.

– Meni nikad nije rekla da misli da si ti kriva, odgovori Benton.

– Govorila si mi o svojim snovima, vrati se on na temu. Onome što si noćas sanjala.

Henri trepne i ponovno protrlja palac na svojoj nozi.

– Boli li?

Ona kimne.

– Žao mi je. Želiš li nešto za palac?

Zatrese glavom. Ništa ne može pomoći.

Ne govori o nožnom palcu, nego o vezi toga što je slomila palac i toga što se sada nalazi u njegovoj skrbi više od tisuću dvjesto kilometara od Pompano Beacha u Floridi, gdje je zamalo umrla. Henrijeve oči se zažare.

– Hodala sam po nekakvoj stazi, kaže ona. S jedne strane su bile stijene, okomiti zid od stijena, tik uz stazu. I pukotine. Bila je neka pukotina između stijena i ja sam, ne znam zašto sam to učinila, uglavnom, zavukla sam se u tu pukotinu i zaglavila se. Isprekidano udahne i zatrese glavom da odmakne plavu kosu s očiju. Ruka joj drhti. Zapela sam među stijenama... Nisam se mogla micati, nisam mogla disati, nisam se mogla osloboditi. I nitko me nije mogao izvući. Sjetila sam se sna dok sam se tuširala. Zadržala sam dah dok mi je voda tekla po licu, pa sam se sjetila sna.

– Je li te netko pokušavao izvući? Benton ne reagira na njezin užas, niti sudi o tome je li stvaran ili hinjen. Ne zna je li stvaran ili hinjen. Malo toga zna kad je riječ o njoj.

Henri nepomično sjedi u naslonjaču, boreći se za zrak.

– Rekla si da te nitko nije mogao izvući, nastavi Benton smireno, tihim, neprovokativnim glasom psihoterapeuta, jer je postao upravo to – njezin psihoterapeut. Je li tamo bio još netko? Je li bilo više ljudi?

– Ne znam.

On čeka. Ako se nastavi boriti za zrak, morat će nešto poduzeti, ali za sada strpljivo čeka, poput lovca.

– Ne mogu se sjetiti. Ne znam zašto, ali na trenutak sam pomislila da netko... palo mi je u snu na pamet da bi, možda, netko mogao razbiti te stijene, odlomiti ih komad po komad. Možda pijukom. I onda sam pomislila – ne. Stijena je pretvrda. Ne možete me izvući. Nitko ne može. Umrijet ću. Znala sam da ću umrijeti, a kad više nisam mogla podnijeti tu pomisao, san se prekinuo. Njezina se nesuvisla priča prekine jednako naglo kao i, navodno, san. Henri duboko udahne i njezino se tijelo opusti. Usredotoči se na Bentona. Bilo je grozno, kaže.

– Da, kaže on. Vjerujem da je bilo grozno. Ne mogu zamisliti lsta strasnije od toga da ne možeš disati.

Ona stavi ruku na srce. Nisam mogla micati prsni koš. Disala sam vrlo plitko, znaš? I onda više jednostavno nisam imala snage.

– Nitko ne bi mogao biti tako jak da pomakne stijene planine, odgovori on.

– Nisam mogla doći do zraka.

Njezin ju je napadač možda pokušao ugušiti ili zadaviti. Benton se sjeti fotografija. U mislima podiže svaku pojedinu i proučava Henrijeve ozljede, pokušavajući shvatiti što je upravo rekla. Vidi njezino lice umazano krvlju koja joj curi iz nosa i natapa posteljinu pod glavom dok leži na krevetu okrenuta na trbuh. Tijelo joj je obnaženo i otkriveno, ruke ispružene iznad glave dlanova okrenutih prema dolje, a noge savijene, jedna malo više od druge. Benton se usredotoči na drugu fotografiju i proučava je dok Henri ustaje iz naslonjača, mrmljajući da želi još kave i da sama ide po nju. Benton procesira i to što je upravo rekla i činjenicu da je ostavio pištolj u kuhinjskom ormariću. No ona ne zna u kojem, jer mu je bila okrenuta leđima kad ga je ondje odložio. Prati je pogledom, čitajući istodobno njezine pokrete

i hijerogliffe ozljeda, onih neobičnih tragova na njezinu tijelu koje je vidio na fotografijama. Nadlanice su joj bile crvene, jer ih je napadač ili napadačica, Benton ne želi pretpostavljati kojeg spola, nagnječio. Imala je svježe kontuzije na nadlanicama i nekoliko crvenkastih kontuzija na gornjem dijelu leđa. Tijekom sljedećih nekoliko dana to će crvenilo zbog popucanih potkožnih krvnih žilica potamnjeti i poprimiti olujno ljubičastu boju.

Benton je promatra kako dolijeva kavu u šalicu. Razmišlja o fotografijama njezina onesviještena tijela in situ. Činjenica da ima lijepo tijelo Bentonu je važna jedino zato što bi svaki detalj njezina izgleda i ponašanja mogao biti silovit okidač za osobu koja ju je pokušala ubiti. Henri je vitka, ali svakako ne izgleda androgino. Ima grudi i stidne dlačice i pedofilu ne bi bila privlačna. U vrijeme napada bila je spolno aktivna.

Promatra je dok se vraća do kožnatog naslonjača, držeći šalicu kave objema rukama. Ne smeta mu što je nepažljiva. Pristojna bi osoba pitala želi li i on još kave, ali Henri je vjerojatno jedna od najsebičnijih i najneobzirnijih osoba koje je ikad upoznao. Kako je bila sebična i neobzirna prije napada, tako je sebična i neobzirna i sada. I uvijek će biti takva. Bilo bi dobro kad Lucy više nikad ne bi bila u njezinoj blizini. Međutim, on nema prava to željeti, niti ima orava išta poduzeti da to tako i bude, kaže sam sebi.

– Henri, veli on, ustajući da si natoči još kave. Jesi li danas ujutro spremna da prođemo ono što se dogodilo?

– Jesam, ali ne mogu se ničeg sjetiti. Dopre njezin glas do kuhinje. Znam da mi ne vjeruješ.

– Zašto to misliš? On si natoči još kave i vrati se u dnevnu sobu.

– Liječnik mi nije vjerovao.

– Ah, da. Liječnik. Rekao je da ti ne vjeruje, kaže Benton sjedajući natrag na kauč. Znam da znaš što ja mislim o tom liječniku, ali ponovit ću. On misli da su žene histerične i ne voli ih. Nema nikakva poštovanja prema njima, to je sigurno, i to zato što ih se boji. Isto tako, taj liječnik radi u hitnoj službi i ne zna ništa ni o zločincima ni o žrtvama.

– Mislio je da sam sama sebi to učinila, odgovori Henri ljutito. I da nisam čula što je rekao medicinskoj sestri.

Benton pazi kako će reagirati. To su nove informacije i jedino što može jest nadati se da su istinite. Ispričaj mi stoje rekao medicinskoj sestri, kaže on. Jako bih volio znati.

– Trebala bih tužiti tog kretena, kaže ona. Benton čeka, pijuckajući kavu.

– Možda ću ga tužiti, doda Henri pakosno. Mislio je da ga nisam čula, jer sam ležala sklopljenih očiju kad je ušao u sobu. Bila sam u polusnu kad se pojavio, a medicinska sestra je stajala na dovratku, pa sam se pretvarala da nisam pri svijesti.

– Pretvarala si se da spavaš, kaže Benton. Ona kimne.

– Ti si po zanimanju glumica. Prije si se i profesionalno bavila glumom.

– Još sam glumica. Ne možeš jednostavno prestati biti glumac, o trenutno nisam angažirana ni na jednom projektu, jer radim druge stvari.

– Pretpostavljam da ti je gluma oduvijek išla od ruke, kaže on.

– Da.

– I pretvaranje. Uvijek si bila dobra u pretvaranju. On zastane. Često se pretvaraš, Henri?

Ona mu uputi oštar pogled. Pretvarala sam se u bolničkoj sobi, tako da mogu čuti što će reći liječnik. Čula sam svaku riječ. Rekao je: 'Kad te netko naljuti, nema boljeg od silovanja da bi se osvetio. To bude pakao.' I onda se nasmijao.

– Ne krivim te što ga želiš tužiti, kaže Benton. To je bilo u hitnoj službi?

– Ne, ne. U mojoj sobi. Nešto kasnije, kad su me prebacili na gornji kat, ne sjećam se točno koji, nakon što su obavili preglede.

– Onda je to još gore, kaže Benton. Uopće nije trebao doći u tvoju sobu. Ako radi u hitnoj službi, znači da nije odjelni liječnik na nekom katu. Navratio je iz znatiželje, što nije u redu.

– Tužit ću ga. Mrzim ga iz dna duše. Ona ponovno protrlja nožni prst. Modrica na palcu i one na rukama polako joj prolaze i sad imaju nikotinsko žutu boju. Komentirao je nešto u vezi s Dextro Heads. Ne znam što je to, ali me je uvrijedilo. Ismijavao me je.

Opet nešto novo, nova informacija. U Bentonu se ponovno budi nada da će se Henri s vremenom i uz puno strpljenja sve više prisjećati toga što se dogodilo ili biti iskrenija. Dextro Head je osoba koja zlorabi lijekove protiv alergije ili gripe ili sirupe protiv kašlja koji sadrže opijate. To je vrlo popularno među mladima. Nažalost.

– Šupčina, progundā ona i privuče rubove ogrtača. Možeš li ti nešto učiniti da mu se zapapri?

– Henri, znaš li zašto je nagovijestio da si bila silovana? upita Benton.

– Ne znam. Mislim da nisam bila silovana.

– Sjećaš li se medicinske sestre koja je uzimala dokazni materijal?

Ona polako odmahne glavom. Ne.

– Dovedli su te na pregled u ambulantu, odmah do hitne pomoći, i upotrijebili pribor za prikupljanje materijalnih dokaza. Znaš što je to, zar ne? Kad si se zasitila glume, postala si policajka. To je bilo prije nego što te ove jeseni, prije samo nekoliko mjeseci, Lucy upoznala u LA-u i zaposlila te. Znači, znaš kako izgleda uzimanje briseva i prikupljanje dlaka, vlakana i ostalih dokaza.

– Nisam se zasitila glume, samo sam htjela malu stanku i za to vrijeme raditi nešto drugo.

– OK, ali sjećaš se uzimanja briseva i dokaza?

Ona kimne.

– A medicinske sestre? Rekli su mi da je bila vrlo ljubazna. Zove se Brenda. Ona te je pregledala zbog ozljeda i eventualnih dokaza o seksualnom napadu. U toj se ambulanti pregledavaju i djeca, pa je soba bila puna plišanih igračaka. Na tapetama su nacrtani Winnie Pooh, medvjedići, staklenke meda, stabla. Brenda nije bila u uniformi medicinske sestre, nego je bila odjevena u svijetloplavo odijelo.

– Ti nisi bio tamo.

– Rekla mi je preko telefona.

Henri bulji u svoja bosa stopala koja je podigla na jastuk naslonjača. Pitao si je kako je bila odjevena?

– Ima svijetlosmeđe oči i kratku crnu kosu. Benton pokušava osloboditi sjećanja koja je potisnula ili se pretvara da ih je potisnula, a i vrijeme je da porazgovaraju o prikupljenim materijalnim dokazima. Nisu pronašli tragove sjemene tekućine, Henri. Nije bilo dokaza seksualnog nasilja, ali Brenda je pronašla nekakva vlakna zalijepljena za tvoju kožu. Čini se da si bila namazana losionom ili uljem za tijelo. Sjećaš li se da si tog jutra stavila losion ili ulje za tijelo?

– Ne, odgovori ona tiho. Ali ne mogu reći ni da nisam.

– Sudeći prema Brendinim nalazima, koža ti je bila masna, kaže Benton. Brenda je osjetila miris. Fini miris, poput mirisa parfimiranog losiona za tijelo.

– On ga nije stavio na mene. On?

– Morao je biti on. Ti ne misliš da je bio on? upita ona glasom Punim nade s pomalo neiskrenim prizvukom, onako kako zvuče ljudi kad žele zavarati sebe ili druge. Nije mogla biti ona. Žena. Žene ne rade takve stvari.

– Žene rade svakakve stvari. Trenutno ne znamo radi li se o muškarcu ili ženi. Pronađeno je nekoliko vlasi na madracu u spavaćoj sobi, crnih kovrčavih vlasi, dužine dvanaest do petnaest centimetara.

– Znači, uskoro ćemo znati, zar ne? Mogu izvući DNK iz kose, pa ćemo tako znati da nije riječ o ženi, kaže ona.

– Bojim se da ne mogu. Vrstom ispitivanja DNK koju oni rade ne može se odrediti spol. Možda rasa, ali ne i spol. No čak bi i za određivanje rase trebalo nekoliko mjeseci. Znači, misliš da si se i sama mogla namazati losionom za tijelo.

– Ne, ali nije ni on. Ne bih mu dopustila. Borila bih se s njim da sam imala priliku. Vjerojatno je to želio učiniti.

– A ti se nisi sama namazala losionom?

– Rekla sam da nisam i da on nije i dosta. Ne tiče te se.

Benton shvaća. Losion nema veze s napadom, pod uvjetom da Henri govori istinu. On se sjeti Lucy i istodobno mu je i žao i ljuti se na nju.

– Ispričaj mi sve, kaže Henri. Reci što ti misliš da mi se dogodilo. Ti meni reci što se dogodilo, a ja ću se s time složiti ili se neću složiti. Nasmiješi se.

– Lucy je došla kući, počne Benton s onim što sad već znaju. Ne želi joj prerano otkriti previše toga. Stigla je nekoliko minuta nakon podneva i čim je otključala ulazna vrata, primijetila je da alarm nije uključen. Pozvala te imenom, ali ti nisi odgovorila i onda je čula tresak zatvaranja vrata u stražnjem dijelu kuće koja vode van na bazen. Pojurila je u tom smjeru i kad je stigla u kuhinju, vidjela je da su vrata prema bazenu i zidanoj obali širom otvorena.

Henri zuri u Bentona raširenih očiju, a zatim skrene pogled kroz prozor. Da ga je bar ubila.

– Nije vidjela tko je bio. Moguće je da je ta osoba čula kako parkira crni Ferrari pred kućom i pobjegla...

– Bio je gore sa mnom u mojoj sobi i morao je štrcati niz sve one stepenice, prekine ga Henri, buljeći u prazno širom otvorenih očiju. Benton osjeti da u tom trenutku govori istinu.

– Lucy taj put nije parkirala auto u garaži, jer je samo svratila da provjeri kako si, kaže Benton. Zato je tako brzo stigla do ulaznih vrata. Ušla je u trenutku kad je on istrčavao kroz stražnja vrata. Nije pojurila za njim. Nije ga ni vidjela. U tom trenutku, Lucy je bila usredotočena na tebe, a ne na osobu koja je ušla u kuću.

– Ne slažem se, veli Henri, gotovo sretno.

– Reci.

– Nije se dovezla u svom crnom Ferrariju, jer je crni Ferrari bio u garaži. Vozila je kalifornijsko plavi Ferrari i njega je parkirala pred kućom.

Još novih informacija. Benton ostaje smiren i drži se vrlo opušteno. Ležala si bolesna u krevetu, Henri. Jesi li sigurna da znaš koji je auto vozila tog dana?

– Uvijek znam. Nije vozila crni Ferrari, jer je bio oštećen.

– Hoćeš li mi ispričati kako je bio oštećen?

– Oštetili su ga dok je bio na parkiralištu, kaže Henri, ponovno proučavajući svoj bolni nožni palac. Znaš onu teretanu gore na Atlanticu, skroz gore u Coral Springsu, kamo ponekad idemo vježbati.

– Možeš li mi reći kad se to dogodilo? upita Benton smireno, ne pokazujući svoje uzbuđenje. Ovo je nova i važna informacija i misli da zna što se vjerojatno dogodilo. Netko je oštetio crni Ferrari dok si bila u teretani? Benton je potiče da kaže istinu.

– Nisam rekla da sam bila u teretani, prasne ona, a neprijateljski ton njezina glasa potvrđi njegove sumnje.

Išla je u teretanu i uzela Lucyn crni Ferrari, očito bez Lucyna dopuštenja. Nitko, čak ni Rudy, ne smije voziti crni Ferrari.

– Reci mi još nešto o tom oštećenju, kaže Benton.

– Netko ga je izgrebao. Ključem od auta ili tako nečim. Izgrebao je crtež na autu. Ona zuri u svoja stopala, opipavajući žućkasti palac.

– Kakav crtež?

– Nakon toga ga nije htjela voziti. Pa ne može se ići van u izgrebenom Ferrariju.

- Lucy je sigurno bila ljuta, kaže Benton.
- To se može popraviti. Sve se može popraviti. Da ga je ubila, ja sad ne bih morala biti tu. I ne bih se morala do kraja života brinuti hoće li me ponovno pronaći.
- Činim sve što mogu da se zbog toga više nikad ne bi morala brinuti, Henri. Ali moraš mi pomoći.
- Možda se nikad neću sjetiti. Pogleda ga. Tu ne mogu ništa.
- Lucy je pretrčala tri niza stepenica do velike spavaće sobe na katu. Ti si bila u toj sobi, kaže Benton, pažljivo je promatrajući. Želi biti siguran da Henri može prihvatiti to što joj govori, premda je ovaj dio priče već čula. Cijelo se vrijeme boji da Henri možda ne glumi, da je sve što govori i radi istina. Što u tom slučaju? Mogla bi izgubiti dodir sa stvarnošću, postati psihotična, potpuno se dekompenzirati i raspasti na tisuću komadića. Henri sluša, ali u afektivnom smislu ne reagira normalno. Kad te Lucy pronašla, bila si u nesvijesti, ali disanje i puls su ti bili normalni.
- Nisam imala ništa na sebi. Taj detalj joj ne smeta, samo ga povremeno voli podsjetiti na svoje nago tijelo.
- Inače spavaš gola? Sviđa mi se spavati gola.
- Sjećaš li se da si skinula pidžamu prije nego što si se tog jutra vratila u krevet?
- Vjerojatno jesam.
- Znači, on to nije učinio. Napadač. Pod pretpostavkom da se radi o muškarcu.
- Nije morao. Iako sam sigurna da bi.
- Lucy kaže da si, kad te je zadnji put vidjela oko osam sati ujutro, na sebi imala crvenu satensku pidžamu i smeđi ogrtač od frotira.
- Slažem se. Bila sam odjevena jer sam htjela izaći van. Sjedila sam na suncu u ležaljci pokraj bazena.
- S obzirom na to da su ovo opet nove informacije, on je upita: Kad je to točno bilo?
- Odmah nakon što je Lucy otišla. Mislim. Odvezla se u plavom Ferrariju. Zapravo, ne odmah nakon toga, ispravi se ravnodušnim glasom, zureći van u blještavi snijeg okupan jutarnjim suncem. Bila sam ljuta na nju.
- Benton polako ustane i ubaci nekoliko cjepanica u vatru. Iskre polete prema dimnjaku i plamen počne halapljivo lizati sasušeno drvo. Povrijedila je tvoje osjećaje, kaže on i zatvori zaštitnu mrežicu kamina.
- Lucy nije pažljiva prema ljudima kad se razbole, odgovori Henri. Sad je usredotočenija, pribranija. Nije se htjela brinuti za mene.
- A losion za tijelo? upita on. Shvatio je u čemu je stvar s losionom za tijelo, no premda je prilično siguran, mudro je provjeriti.
- Pa što? Velika stvar. To je usluga, nije li? Znaš li koliko bi ljudi voljelo to učiniti? Dopustila sam joj da me namaze i time sam ja njoj učinila uslugu. Ona napravi samo ono što treba, samo ono što joj odgovara, a onda joj dojadi brinuti se za mene. Boljela me glava i nešto smo se svađale.
- Koliko si dugo sjedila vani pokraj bazena? upita Benton, trudeći se ignorirati Lucy. Pita se kojeg je vruga Lucy mislila kad je upoznala Henri Walden, a istodobno je potpuno svjestan činjenice koliko sociopati mogu zadiviti i očarati čovjeka, čak i one koji bi trebali prepoznati s kime imaju posla.
- Ne dugo. Nije mi bilo dobro. Petnaest minuta? Pola sata? Mislim pola sata. Jesi li vidjela koga? Neki čamac?
- Nisam primijetila. Onda možda i nije bilo nikoga. Što je Lucy učinila kad me je pronašla u sobi?
- Nazvala je 911 i provjerila jesi li živa, a zatim je pričekala da dođe spasilačka ekipa, odgovorio joj je Benton. Odlučio ju je obavijestiti o još jednom detalju, premda je to bilo rizično. Fotografirala je.

- Je li imala pištolj u ruci?
- Da.
- Da ga je bar ubila.
- Stalno govoriš kao da se radi o muškarcu.
- I fotografirala je? Mene? pita Henri.
- Bila si u nesvijesti, ali stanje ti je bilo stabilno. Fotografirala te Je prije nego što su te odvezli.
- Zato što sam izgledala kao da me netko napao? Zato što je tvoje tijelo bilo u neobičnom položaju, Henri. Ovakvom. On ispruži ruke iznad glave. Ležala si okrenuta licem prema dolje, ruku ispruženih iznad glave i dlanova položenih na krevet. Iz nosa ti je curila krv i vidjeli su se tragovi udaraca, kao što već znaš. I još ti je bio slomljen palac na desnoj nozi, premda se to otkrilo tek kasnije. Čini se da se ne sjećaš kako si slomila palac.
- Možda sam se udarila silazeći niz stube, kaže ona.
- Sjećaš li se toga? upita je on, jer dosad se nije ničeg sjećala u vezi s palcem, niti je išta htjela reći o tome. Kad se to moglo dogoditi?
- Dok sam išla van na bazen. To su te njezine kamene stube. Mislim da sam promašila jednu ili tako nešto, zbog lijekova i vrućice i svega ostalog. Sjećam se da sam plakala. Toga se sjećam, jer me boljelo. Stvarno je boljelo. Pomislila sam da bih je mogla nazvati, ali čemu. Ona ne voli kad sam bolesna ili ozlijeđena.
- Slomila si palac silazeći do bazena i mislila si nazvati Lucy, ali onda ipak nisi, ponovi Benton, da bude jasno.
- Slažem se, kaže ona, rugajući se. Gdje su mi bili pidžama i kućni ogrtač?
- Uredno složeni na stolcu pokraj kreveta. Jesi li ih ti složila i stavila tamo?
- Vjerojatno. Bila sam pokrivena?
- Benton zna na što cilja ovim pitanjem, ali važno je da joj kaže istinu. Ne, odgovori on. Pokrivači su bili zgurani na dnu kreveta i napola su visjeli s madraca.
- Nisam imala ništa na sebi, a ona me je fotografirala, kaže Henri, bezizražajna izraza lica, promatrajući ga tvrdim, ravnodušnim pogledom.
- Da, kaže on.
- To nalikuje na nju. Ona bi bila u stanju to učiniti. Uvijek se ponaša kao policajka.
- I ti si policajka, Henri. Što bi ti učinila? Ona bi bila u stanju to učiniti, ponovi ona.

8

- Di si? upita Marino nakon što ugleda Lucyn broj telefona na zaslonu svog vibrirajućeg mobitela. Na kojem si položaju? Uvijek je pita gdje se nalazi, čak i kad to uopće nije bitno.
- Marino je cijelog života policajac, a jedan od detalja koje dobar policajac nikad ne previda jest mjesto. Ako ne znaš gdje se nalaziš, nema nikakva smisla vikati u radio-prijamnik da ti pošalju pomoć. Marino se smatra Lucynim mentorom i ne da joj da to zaboravi, usprkos tomu što je ona to odavno smetnula s uma.
- Atlantik, začuje Lucyn glas u desnom uhu. U autu sam.
- Ma ajde, koji si ti Sherlock. Zvučiš ko da si u drobilici za smeće. Marino nikad ne propušta priliku kritizirati je zbog automobila.
- Ljubomora je tako nesimpatična osobina, odgovori mu ona.
- On se udalji nekoliko koraka od mjesta gdje se pije kava u OCME-u, osvrćući se oko sebe, a kad vidi da nema nikog tko bi mogao prisluškiivati, zadovoljno nastavi razgovor. Gle, stvari se ovdje ne razvijaju baš najbolje, kaže on i proviri kroz stakleni prozorčić na zatvorenim vratima knjižnice da vidi ima li koga unutra. Nema nikoga. Centrala je u

potpunom rasulu, veli on u svoj sićušni mobitel, prebacujući ga od uha do usta i natrag, ovisno o tome sluša li ili govori. Samo te unaprijed obavještavam.

Nakon kraće stanke, Lucy odgovori: Nije da me samo unaprijed obavještavaš. Što želiš da učinim?

– Kvragu. Užasno ti buči taj auto. Marino cijelo vrijeme hoda dok razgovara i gleda oko sebe nemirnim očima iz sjene šilterice na kojoj piše LAPD, koju mu je Lucy poklonila iz vica.

– OK, sad si me zabrinuo, kaže ona nadglasavajući riku svog Ferrarija. Čim si rekao da se ne radi ni o čemu posebnom, trebalo mi je biti jasno da će se to pretvoriti u nešto posebno. Kvragu. Upozorila sam te. Oboje sam vas upozorila da ne idete tamo.

– Ne radi se samo o mrtvoj djevojčici, odgovori on tiho. To oću reć. Nije stvar samo u tome. Ne kažem da smrt djevojčice nije glavni problem. Siguran sam da je, al još se nešto događa. Naš zajednički prijatelj, misli na Bentona, mi je to dao do znanja jasno i glasno. A znaš nju. Sad misli na Scarpettu. Ugazit će točno u govno.

– Još se nešto događa? Što? Daj mi primjer. Ton Lucyna glasa više nije isti. Kad se jako uozbilji, počne govoriti sporim, strogim glasom koji Marina podsjeća na vlažno ljepilo.

Ako u Richmondu bude problema, misli on, onda se baš dobro uvalio. Lucy će se zalijepiti za njega kao žvaka i neće je se moći otresti. Da ti kažem nešto, Šefice, nastavi on, ja još hodam po ovoj zemlji upravo zato šta imam dobar nos.

Marino je zove Šefice kao da mu uopće ne smeta to što mu je ona šefica, premda mu to naravno uopće nije ugodno, osobito sad kad ga njegov znameniti nos upozorava da bi mogao zaraditi ukor. A moj mi nos sad jasno govori da tu nešto užasno smrdi, Šefice, nastavi on. Kad god se počne praviti važan, hvalisati se svojim nosom ili obraćati moćnim ženama sa šefice, Sherlock ili drugim manje pristojnim nazivljem, znači daje nesiguran. Dio njega vrlo dobro zna da su ga i Lucy i njezina teta Kay Scarpetta odavno pročitale, no to bude jače od njega i onda samo pogorša stvar. I daj da dodam još nešto, kaže Marino. Mrzim ovaj usrani grad. Majke ti, da samo znaš koliko mrzim ovo usrano mjesto. Znaš šta ne valja u ovom smrdljivom gradu? Niko nema poštovanja, eto šta.

– Neću te podsjećati da sam ti rekla, podsjeti ga Lucy da mu je rekla. Glas joj se sad hvata poput ljepila. Hoćeš da dođemo?

– Ne, veli on. Ide mu na živce što ne može reći Lucy što misli a da se ona pritom ne počne ponašati kao da mora nešto poduzeti u vezi s tim. Trenutno te samo upozoravam, Šefice, kaže on, žaleći što ju je nazvao i išta joj rekao. Pogriješio je što je nazvao, misli on. S druge strane, da Lucy sazna da joj teta ima problema, a da joj on o tome nije rekao ni riječi, krv bi mu popila.

Kad ju je upoznao, bilo joj je deset godina. Bucmasta mrvica s naočalama, odbojna držanja. Prvo su se mrzili, pa su se stvari promijenile, pa ga je počela obožavati, pa su postali prijatelji, pa su se stvari ponovno promijenile. Trebao je u nekom trenutku zaustaviti takav razvoj događaja, zaustaviti sve te promjene. Prije desetak godina sve je bilo baš kako treba. Učio ju je voziti svoj kamionet i motorkotač, kako da puca, kako da pije pivo, kako da prepozna kad netko laže, učio ju je važnim životnim stvarima i uživao je u tome. Tad je se nije bojao. Možda strah nije prava riječ kojom bi opisao to što osjeća, ali Lucy ima moć u životu, dok je on nema. U pedeset posto slučajeva nakon telefonskog razgovora s njom, osjeća se potišteno i nezadovoljno sobom. Lucy može činiti što god želi i još k tome imati novca i naređivati ljudima što da rade, dok on to ne može. Čak ni dok je radio u policiji, nije se mogao tako razmetati svojom moći kao ona. Ali ne boji je se, kaže sam sebi. Naravno da ne, kvragu.

– Ako nas trebate, doći ćemo, kaže Lucy preko telefona. Iako mi sad baš i ne odgovara. Imam ovdje nekog posla i nije najbolji trenutak.

– Reko sam ti da ne trebaš doć, ponovi Marino mrzovoljno. Njegova je mrzovolja oduvijek imala onaj čarobni učinak na ljude, zbog kojeg su se oni više brinuli za njega i

njegova raspoloženja nego za sebe i vlastite osjećaje. Samo ti govorim šta se događa i to je sve. Ne trebaš mi. Nema tu ništa za tebe.

9

– Dobro, veli Lucy. Mrzovolja kod nje više ne pali i Marino to stalno zaboravlja. Moram ići.

Lucy pritisne lijevom kažiprstom mjenjač na volanu i broj okretaja skoči za tisuću, a auto uspori uz riku motora. Isprekidano pištanje zvučnog radara i upozoravajuće titranje crvene lampice obavještavaju je da ih negdje niz cestu čeka policijski radar.

– Ne vozim prebrzo, kaže ona Rudyju Musilu, koji sjedi na suvozačkom mjestu do aparata za gašenje požara, vidjevši daje pogledao u brzinomjer. Samo deset kilometara više od dopuštenog.

– Nisam ništa rekao, odgovori on i svrne pogled na bočni retrovizor.

– Da vidimo hoću li pogoditi. Lucy i dalje vozi u trećoj brzini, malo brže od šezdeset pet kilometara na sat. Na sljedećem će križanju biti policija, spremna za seljebere poput nas koji jedva čekaju da stignu do obale i opale po gasu.

– Što je bilo s Marinom? Zapravo, ne trebam ni pogađati, kaže Rudy. Moram spremati kufere.

Oboje su neprekidno na oprezu. Stalno provjeravaju retrovizore i gledaju druge automobile, svjesni svakog pješaka, svake palme, zgrade i prodavaonice trgovačkog centra uz ovaj ravan potez ceste. Promet na Atlantic Boulevardu u Pompano Beachu, sjeverno od Fort Lauderdalea, trenutno je umjereno gust, pa se može voziti relativno pristojnom brzinom.

– Mada, veli Lucy. Neprijatelj na vidiku. Oči joj se ne vide od sunčanih naočala, pa izgleda kao da gleda ravno pred sebe dok pretječe tamnoplavi Ford LTD koji je upravo skrenuo desno s Powerline Rода, na križanju gdje se nalaze drogerija Eckerd's i Discount Meat Market⁵. Neoznačeni Ford sklizne u lijevi prometni trak iza nje.

– Pobudila si mu znatiželju, kaže Rudy.

– Ne plaćaju mu da bude znatiželjan, kaže ona osorno. Sasvim ;oi je jasno da policajac koji je slijedi u neoznačenom Fordu jedva čeka nekakav povod da uključi rotirajuća svjetla, pregleda njezin auto i provjeri kakav se to mladi par vozi u njemu. Ma gle ti to. Ljudi me pretječu s desne strane, onom tamo tipu je, sudeći po naljepnici, istekla prometna dozvola, pokaže ona glavom, ali ja sam mu zanimljivija.

Prestane svako malo provjeravati Ford u retrovizoru i poželi da se Rudy malo razvedri. Otkad je otvorila ured u Los Angelesu, on je loše volje. Nije sigurna kako, ali očito je precijenila njegove životne ambicije i potrebe. Mislila je da bi Rudy volio imati stan na Wilshire Boulevardu iz kojeg puca pogled tako daleko da se za vedra dana može vidjeti otok Catalina. No prevarila se, jako se prevarila. Nikad se prije ni u čemu u vezi s njim nije toliko prevarila.

Fronta što se približava s juga raslojila je oblake. Ima ih u svim nijansama sive, od onih boje gustog dima do suncem obasjanih bisernosivih. Prodor hladnijeg zraka otjerao je kišu koja je jutros povremeno pljuštala i ostavila za sobom lokve koje nemilice prskaju nisko položeno podvozje Lucyna automobila. Jato lutajućih galebova kruži u niskom letu nad cestom neposredno ispred njih, a Lucy vozi dalje, s neoznačenim autom prilijepljenim za stražnji branik.

⁵ Golema prodavaonica mesa u Pompano Beachu u Floridi.

– Marino nije imao puno toga reći, odgovori ona na Rudyjevo pitanje od prije nekoliko trenutaka. Samo da se nešto sprema u Richmondu. Kao i obično, moja teta se uvaljuje u probleme.

– Čuo sam da nudiš naše usluge. Mislio sam da su je pozvali samo kao savjetnicu. Što se događa?

– Ne znam trebamo li što učiniti. Vidjet ćemo. Što se događa? Šef sudske, ne mogu mu se sad sjetiti imena, tražio je njezinu pomoć u jednom slučaju. Radi se o nekom djetetu, djevojčici, koja je iznenada umrla i on ne može utvrditi od čega. Odnosno, zavod to ne može riješiti, što i nije neko iznenađenje. Nije tamo ni četiri mjeseca, a već pere ruke od prvog većeg problema na koji je naišao i zove moju tetu. Halo, možete li doći i uvaliti se u sranje umjesto mene? Kužiš? Rekla sam joj da se ne upliće, a kako sad stvari stoje, čini se da tu ima i drugih problema. Uopće se ne čudim. Ne znam. Rekla sam joj da se ne vraća u Richmond, ali nije me htjela poslušati. Sluša te otprilike onoliko koliko i ti slušaš nju, kaže Rudy.

– Znaš što, Rudy? Ne sviđa mi se taj tip. Lucy u retrovizoru kratko pogleda na neoznačeni Ford.

Još joj je prilijepljen za branik. Vozač je tamnopus, vjerojatno muškarac, ali ne vidi ga dobro. Zapravo, ne želi pokazati da je zanima, da ga je uopće svjesna, a onda se nečeg sjeti.

– Kvrugu, kako sam glupa, kaže ona, ne vjerujući sama sebi. Moj radar se uopće ne pali. Pa gdje mi je bila pamet? Nije ni zvuka pustio otkad se taj auto pojavio iza nas. To nije policijski auto s radarom, ne može biti. A slijedi nas.

– Samo polako, kaže Rudy. Vozi dalje i ignoriraj ga, da vidimo što će učiniti. Vjerojatno neki frajer kojeg zanima tvoj auto. Eto što ti se događa kad voziš ovakve aute. Koliko puta sam ti rekao. Sranje.

Rudy joj nekad nije držao lekcije. Upoznali su se prije mnogo godina na FBI-evoj akademiji i tamo su od kolega postali prvo partneri, a onda i prijatelji. Rudy je imao dovoljno visoko mišljenje o njoj i kao osobi i kao profesionalci da ode za njom iz FBI-a i zaposli se u tvrtku koju je osnovala, nekoj vrsti međunarodne privatne istražiteljske agencije. To bi bio najtočniji opis Posljednje postaje i posla koji obavljaju njezini zaposlenici. Neki od ljudi koji rade u Posljednjoj postaji čak i ne znaju točno čime se tvrtka bavi i nikad nisu upoznali osnivačicu i vlasnicu, Lucy. Neki nikad nisu upoznali ni Rudyja, a ako i jesu, ne znaju ni tko je on ni koja je njegova uloga.

– Provjeri registraciju, kaže Lucy.

Rudy izvadi računalo veličine dlana i pristupi bazi podataka, ali ne može provjeriti broj registracijskih pločica, jer ih ne vidi. Auto iza njih nema prednju registracijsku pločicu. Lucy se osjeti glupo što mu je naredila da provjeri registraciju koju ne može ni vidjeti.

– Pusti ga dođe ispred tebe, kaže Rudy. Ne mogu vidjeti registraciju ako ne dođe ispred.

Ona dodirne lijevu papučicu i prebaci u drugu brzinu. Sad vozi osam kilometara sporije od najveće dopuštene brzine, no vozač i dalje ostaje iza nje. Čini se da je ne želi preteći.

– OK, neka igre počnu, kaže ona. Zajebavaš se s krivom curom, majmune, veli i odjednom oštro skrene desno na parkiralište trgovačkog centra.

– Uh, sranje. Kojeg vruga...? Sad zna da ga cimaš, kaže Rudy iznervirano.

– Pogledaj mu sad registraciju. Sad bi je trebao vidjeti.

Rudy se okrene na sjedalu, ali ne može vidjeti registracijske pločice jer je i Ford LTD skrenuo s ceste. I dalje im je za repom i slijedi ih po parkiralištu.

– Stani, kaže Rudy. Zgrožen je Lucynim postupkom, potpuno i apsolutno zgrožen. Zaustavi auto iste sekunde.

Ona lagano prikoči i ubaci mjenjač u ler, a Ford se zaustavi tik iza nje. Rudy izađe i krene prema autu iza njih. Kad ga primijeti, vozač počne spuštati prozor, dok je prozor na Lucynoj strani već otvoren. Ona sjedi s pištoljem u krilu i promatra što joj se događa iza leđa u lijevom

bočnom retrovizoru. Ne želi se ovako osjećati, a osjeća se glupo. Neugodno joj je, ljuta je i pomalo prestrašena.

– Imaš nekih problema? čuje kako Rudy govori vozaču, mladom Latinoamerikancu.

– Ja, problema? Ne, samo gledam. Možda ne želimo da gledaš.

– Ovo je slobodna zemlja. Mogu valjda gledati, jebote. Ako tu itko ima problema, onda si to ti, jebote, a ne ja!

– Idi gledaj nešto drugo. I briši odavde, kaže Rudy ne podižući glas. Ako te još jedanput uhvatim da nas slijediš, završit ćeš u zatvoru, govno jedno.

Kad Rudy izvadi svoje lažne isprave, Lucy osjeti bizarnu potrebu da se nasmije na sav glas. Znoji se, srce joj divljački udara, a želi se strujati. Želi izaći iz auta i ubiti tog mladog Latinoamerikanca. I želi Plakati, ali budući da ne razumije zašto se tako osjeća, samo sjedi za volanom svog Ferrarija i ne miče se. Vozač još nešto kaže Rudyju, ali Lucy ne može razaznati što, a onda se ljutito odveze uz škripu guma. Rudy se vrati do Ferrarija i sjedne na svoje mjesto.

– Ma bravo, kaže on dok Lucy izlazi s parkirališta na Atlantic Boulevard. Nekog dripca zanima tvoj auto, a ti to pretvoriš u međunarodni incident. Prvo misliš da te slijedi neki policajac, jer se radilo o crnom autu marke Crown Vic. Onda shvatiš da ti radar ne registrira apsolutno ništa, zatim misliš... što? Što si mislila? Da je mafija? Neki plaćeni ubojica koji će nas ukokati usred prepune autoceste?

Razumije zašto je Rudy planuo na nju, ali ne može to dopustiti. Ne viči na mene, kaže mu.

– Znaš što? Ti si potpuno podivljala. Opasna si.

– Ne radi se o tome, zar ne? kaže Lucy, pokušavajući zvučati samouvjerenom.

– Tu si potpuno u pravu, otpovrne on. Radi se o njoj. Dopustila si joj da živi u tvojoj kući i gle što se dogodilo. Mogao te ubiti. A nju je trebao ubiti, kvragu. Dogodit će se nešto još gore ako se ne zbrojiš.

– Slijedili su je, Rudy. Nemoj se ponašati kao da sam ja kriva za to. Ja nisam kriva za to.

– Slijedili su je, baš tako. Slijedili su je i, kvragu, ti si kriva za to. Kad bi vozila nešto tipa džipa... ili Hummer. U firmi svi vozimo Hummere. Zašto tu i tamo ne koristiš neki od tih automobila? Da joj nisi dopustila da vozi tvoj prokleti Ferrari... Miss Hollywooda. Isuse. Glavno da se može praviti važna u tvom prokletom Ferrariju.

– Nemoj biti ljubomoran. Mrzim...

– Nisam ljubomoran! drekne on.

– Ponašaš se ljubomorno otkad smo je zaposlili.

– Ne radi se o tome što si je zaposlila, nego o tome zašto si je zaposlila! Da radi što? Štiti naše klijente u L.A.–u? Smiješno! Dakle zaposlila si je da radi što? Što?

– Ne možeš tako sa mnom razgovarati, kaže Lucy tiho. Iznenadujuće je mirna, ali nema drugog izbora. Ako mu uzvratil paljbom, onda će se zaista posvađati, a Rudy bi tada mogao učiniti nešto užasno. Na primjer, dati otkaz.

– Neću dopustiti da me izbace iz vlastitog života. Vozit ću što želim i živjet ću gdje želim. Gnjevno zuri ravno pred sebe, u cestu, u aute koi skreću u pokrajnje ulice i parkirališta. Bit ću velikodušna prema kome god želim. Nisam joj dopustila da vozi moj crni Ferrari, to znaš, ali ipak ga je uzela i tako je sve počelo. Vidio ju je, slijedio ju je, i onda se dogodilo to što se dogodilo. Tu nitko nije kriv. Čak ni ona. pa nije mu naredila da uništi moj auto, slijedi je i pokuša ubiti.

– Dobro. Živi svoj život kako god hoćeš, odgovori Rudy. Najbolje da svaki put skrenemo na neko parkiralište gdje ću ja zamalo prebiti nekog nedužnog tipa samo zato što gleda tvoj prokleti Ferrari. Kvragu, možda sljedeći put i ustrijelim koga. Ili netko mene. To bi bilo još bolje, ha? Da me ubiju zbog prokletog auta.

– Smiri se, kaže Lucy, zaustavljajući auto na crvenom svjetlu semafora. Molim te, smiri se. Mogla sam to i bolje riješiti, priznajem.

– Riješiti? Nisam primijetio da si išta riješila. Samo si reagirala kao idiotkinja.

– Rudy, prestani. Molim te. Ne želi se toliko naljutiti na njega da povuče krivi potez. Ne možeš tako razgovarati sa mnom. Ne možeš. Ja ipak imam viši čin i ne tjeraj me da ti to naredim.

Lucy skrene lijevo na cestu Al A i polako vozi uz plažu. Nekoliko srednjoškolaca zamalo padne s bicikla okrećući se da vide njezin auto. Rudy odmahne glavom i slegne ramenima, kao da želi reći: Trebam li još išta dodati? Njihov razgovor o Ferrariju više nije samo razgovor o Ferrariju. Da Lucy promijeni način života, to bi značilo da je on pobijedio. I da, ona misli da je ta zvijer – on. Henri je rekla da je on 'zvijer', i jest zvijer, muška zvijer, Lucy vjeruje u to. Uopće ne sumnja u to. Kvrugu i znanost, kvragu i dokazi, kvragu sve. Sigurna je da je ta zvijer muškarac.

I to ili bahata zvijer ili glupa zvijer jer je ostavio dva djelomična otiska prstiju na staklenom noćnom stoliću pokraj kreveta. Bio je dovoljno glup ili neoprezan da ostavi otiske. A možda ga nije ni briga. Za sada se ti otisci ne podudaraju ni s jednim otiscima u ustavu za automatsku identifikaciju otisaka prstiju, što znači da njegova kartica s otiscima svih deset prstiju možda ne postoji ni u Jednoj bazi podataka, jer nikad nije bio uhićen, odnosno nikad mu Isu iz bilo kojeg razloga uzeli otiske. Možda mu nije bilo važno to što je ostavio vlasi na krevetu, tri crne vlasi. Uostalom, zašto bi se brinuo zbog toga? Čak i u izuzetno važnim slučajevima analiza mitohondrijske DNK može potrajati od trideset do devedeset dana i ništa ne jamči da će rezultati analize biti od koristi, jer ne postoji centralizirana baza podataka mitohondrijskih DNK sa statistički značajnim razlikama među njima. Osim toga, za razliku od jezgrine DNK iz krvi ili tkiva, mitohondrijska DNK izolirana iz vlasi i kosti ne otkriva spol zločinca. Dokazi koje je zvijer ostavila iza sebe nisu važni. Mogu postati važni samo u slučaju da ga se privede kao osumnjičenog i onda provede izravna usporedba DNK.

– Priznajem, potreslo me. Nisam potpuno svoja. Dopustila sam i da me izbací iz takta, kaže Lucy, s mukom se usredotočujući na vožnju. Brine je to što možda gubi kontrolu, što je Rudy možda u pravu. Nije se trebalo dogoditi to što sam maloprije učinila. Ni u kojem slučaju. Previše pazim da bih radila takva sranja.

– Ti da. Ali ona ne, odgovori Rudy čvrsto stisnutih čeljusti i pogleda skrivena iza tamnih nepolariziranih stakala svojih sunčanih naočala koje imaju gornji sloj poput ogledala. Trenutno odbija pogledati Lucy u oči i to je brine.

– Mislila sam da razgovaramo o onom Latinoamerikancu, odgovori Lucy.

– Znaš da ti to govorim od prvog dana, kaže Rudy. Opasno je da netko živi u tvojoj kući, koristi tvoj auto, tvoje stvari. Da radi sve na svoju ruku dok se nalazi na tvom terenu. Pogotovo netko tko ne zna pravila i nema obuku koju imamo ti i ja. Ili mu nije stalo do onoga do čega je nama stalo, uključujući i nas.

– Ne mora sve u životu biti povezano s obukom, kaže Lucy. Lakše joj je razgovarati o obuci nego o tome je li nekome koga voli uistinu stalo do nje. Lakše joj je razgovarati o Latinoamerikancu nego o Henri. Nisam ovo maloprije smjela tako riješiti. Oprosti.

– Možda si zaboravila kakav je zapravo život, odgovori Rudy.

– Joj, nemoj mi, molim te, opet srat' da uvijek treba biti spreman na sve, presiječe ga ona i ubrza, vozeći na sjever prema četvrti Hillsboro. Tamo se, na mjestu gdje se Intracoastal Waterway spaja s oceanom, nalazi njezina kuća blijedonarančaste fasade, sagrađena u mediteranskom stilu. Mislím da ne možeš biti objektivan. Nisi u stanju ni izgovoriti njezino ime. Ona ovo, ona ono.

– Ha! Objektivan? Ha! Ti se javljaš, kaže on tonom koji bi lako mogao prijeći granicu okrutnosti. Ta glupa kuja uništila je apsolutno sve. A ti mi nisi imala prava to učiniti. Nisi me smjela uvući u te pizdarije. Nisi smjela.

– Rudy, moramo se prestati ovako svađati, kaže Lucy. Zašto se ovako svađamo? Pogleda ga. Nije sve propalo.

On joj ne odgovori.

– Zašto se ovako svađamo? Muka mi je od toga, kaže ona.

Prije se nisu imali običaj svađati. Rudy bi se tu i tamo durio na nju, ali prije nego što je otvorila ured u Los Angelesu i zaposlila Henri koja je radila u policiji, nikad ju nije ovako otvoreno napadao. Duboki zvuk sirene oglasi upozorenje da će se pokretni most uskoro podići, pa Lucy ubaci u nižu brzinu i ponovno zaustavi auto. Sad pak dobije pogled pun divljenja od muškarca u Corveti.

Ona se tužno nasmiješi i odmahne glavom. Mda, znam biti glupa, kaže. Stvar genetike, loše genetike. To sam naslijedila od svog biološkog oca, ludog Latinoamerikanca. Nadam se, ne od majke, to bi bilo gore. Mnogo gore.

Rudy ne kaže ništa. Samo zuri u most koji se diže da bi propustio jahtu.

– Ajmo se prestati svađati, kaže Lucy. Nije sve propalo. Hajde. Ona posegne za njegovom rukom i stisne je. Primirje? Počinjemo iz početka? Moramo li pozvati Bentona zbog pregovora oko talaca? Budući da mi ti ovih dana nisi samo prijatelj i partner, nego i talac. A mislim da sam i ja tvoj, zar ne? Ti si tu jer trebaš ovaj posao, ili ga barem želiš, a ja trebam tebe. Jednostavno tako stoje stvari.

– Ne moram biti nigdje, kaže on, ne pomaknuvši ruku, koja mu ostane mrtvo ležati pod njezinom. Ona ga pusti i odmakne se.

– Toga sam jako dobro svjesna, odgovori Lucy, povrijeđena što joj je odbio uzvratiti dodir, i stavi ruku natrag na volan. U posljednje Vrijeme stalno živim s tim strahom. Bojim se da ćeš reći: Dajem otkaz. Zbogom. Daleko ti kuća. Svako dobro ti želim u životu.

On zuri u jahtu koja jedri pod podignutim mostom prema moru. Ljudi na palubi odjeveni su u bermude i široke košulje i kreću se lakoćom najvećih bogataša. I Lucy je vrlo bogata, ali nikako da u to povjeruje. Kad pogleda u tu jahtu, i dalje se osjeća jadno. Kad pogleda Rudyja, osjeća se još jasnije.

– Kava? upita ga. Hoćeš li popiti kavu sa mnom? Možemo sjesti van pokraj bazena koji nikad ne koristim i promatrati more koje nikad ne primjećujem u toj kući za koju bih voljela da je nikad nisam ni imala. Stvarno znam biti glupa, kaže ona. Popij kavu sa mnom.

– Ha dobro. On zuri kroz prozor poput nadurenog dječčića kad mu pogled padne na Lucyn poštanski sandučić. Mislio sam da ćemo ga maknuti, reče on, pokazujući na poštanski sandučić. Pošta ti ionako ne dolazi na ovu adresu. Tu ti može stići samo nešto što ne bi htjela dobiti. Pogotovo ovih dana.

– Reći ću vrtlaru da ga makne kad sljedeći put dođe, veli ona. Nisam tu provodila puno vremena, zbog otvaranja ureda i svega ostalog. Osjećam se kao ona Lucy, ona iz *I love Lucy*⁶. Sjećaš se onog kad radi u tvornici slatkiša i ne uspijeva održati korak, jer slatkiši prebrzo padaju s pokretne trake?

– Ne.

– Vjerojatno nikad u životu nisi gledao *Love Lucy*, kaže ona. Teta i ja smo običavale sjediti i gledati Jackie Gleasona, Bonanza i *Love Lucy*. Ona je odrasla uz te serije, ovdje u Miamiju. Lucy uspori i gotovo stane kod iritantnog sandučića na početku kolnog prilaza. Scarpetta živi skromno u usporedbi s time kako živi Lucy. Upozorila ju je na kuću.

Prije svega, preraskošna je za ovu četvrt, rekla joj je Scarpetta. Bilo je suludo kupiti tu kuću, no Lucy se zapalila za nju. Trokatnu vilu s više od tisuću kvadratnih metara zove kućom od devet milijuna dolara, jer je sagrađena na vrlo malom terenu. Oko kuće nema dovoljno trave ni za zeca, samo goli kamen, mali ukopani bazen i vodoskok te nekoliko palmi i biljaka. Nije li joj teta Kay prigovarala zato što se seli ovamo? Tu nema nikakve privatnosti

⁶ Vrlo popularna američka TV serija, koja se emitirala od 1951. do 1957. godine. Glavna junakinja, domaćica Lucy Ricardo, silno želi postati estradna zvijezda

niti sigurnosti. A netko ti može doći i brodom, rekla je Scarpetta. No Lucy je tad bila prezaposlena i preopterećena da posveti primjerenu pozornost svom povremenom prebivalištu. Osim toga, bila je opsjednuta time da usreći Henri. Požalit ćeš, rekla je Scarpetta. I eto, nema ni tri mjeseca da se doselila i već joj je žao kao nikad u životu.

Lucy pritisne jedan daljinski upravljač da otvori dvorišna vrata, a drugi da otvori vrata garaže.

- Čemu ovo? Rudy misli na dvorišna vrata. Kolni prilaz je dugačak jedva tri metra.
- Pričaj mi o tome, kaže Lucy ljutito. Mrzim ovo prokleta mjesto.
- I ne okreneš se, a netko ti je već za vratom i u garaži, kaže Rudy.
- Onda ga moram ubiti.
- Ovo nije šala.
- Ne šalim se, kaže Lucy dok se vrata garaže polako zatvaraju za njima.

10

Lucy parkira Ferrari Modenu tik uz crni Scaglietti s dvanaest cilindara, koji nikad neće imati prilike razviti svoju punu snagu u svijetu u kojem ograničavaju brzinu. Izađe s Rudyjem iz Modene i ne pogleda crni Ferrari. Okrene glavu od oštećene haube na kojoj je netko urezao primitivnu skicu velikog oka s trepavicama, izgrevši predivnu sjajnu boju.

– Nije baš ugodna tema, kaže Rudy, hodajući između dva Ferrarija prema vratima koja vode u vilu. Ali je li moguće da je ona to učinila? Pokaže na izgrebenu haubu crnog Scagliettija, koju Lucy ne želi ni pogledati. Nisam siguran da to nije sama učinila, da nije inscenirala cijelu stvar.

– Ona to nije učinila, odgovori Lucy, i dalje odbijajući pogledati prema oštećenoj haubi. Morala sam čekati više od godinu dana da dobijem taj auto.

– Može se popraviti, kaže Rudy i zavuče ruke u džepove ulazeći u vilu iza Lucy. Ona deaktivira alarmni sustav spojen na sve moguće uređaje za detekciju, uključujući kamere unutar i izvan kuće. Ali kamere ne snimaju. Lucy je odlučila da ne želi snimati što radi u vlastitoj kući i na vlastitom imanju, što Rudy donekle razumije. Ni sam ne bi želio imati skrivene kamere koje ga snimaju u svakom kutku kuće, a ovih dana ne bi imale što ni snimati, s obzirom na to da živi sam. Kad je odlučila da ne želi da kamere snimaju ono što se događa unutar i oko njezine kuće, Lucy nije živjela sama.

– Možda bismo trebali uključiti kamere, kaže Rudy. Planiram se riješiti ove kuće, odgovori Lucy.

Rudy uđe za njom u golemu kuhinju od granitnog kamena i pogledom zaokruži po veličanstvenoj blagovaonici i dnevnom boravku, a zatim se usredotoči na prozor s kojeg puca panoramski pogled na ocean i ušće Intercoastal Waterwaya. Kristalni luster spušta se sa stropa visokog gotovo sedam metara, iz sredine rukom oslikane freske u stilu Michelangela. Stakleni stol u blagovaonici izgleda kao isklesan u ledu. Nikad nije vidio nešto tako nevjerojatno. Ne pokušava procijeniti koliko je platila taj stol, udobnu meku kožnatu garnituru i golema umjetnička platna s motivima afričke divljine, slonovima, zebra, žirafama i gepardima. Rudy si ne bi mogao priuštiti ni najobičniju svjetiljku u ovoj kući na Floridi koju Lucy tako rijetko koristi, niti jedan svileni sag, a vjerojatno ni neke biljke.

– Znam, kaže ona dok Rudy gleda uokolo. Vozim helikoptere, a ne znam ni kako radi kinodvorana u ovoj kući. Mrzim je.

– Očekuješ da suosjećam s tobom?

– Hej. Ona presiječe razgovor tonom koji mu je dobro poznat. Dosta joj je čarke.

On otvori jedan od hladnjaka u potrazi za kavom i kaže: Imaš li tu što za jelo?

- Čili. Domaći. Smrznut je, ali možemo ga staviti u mikrovalnu.
- To bismo mogli. Želiš li poslije ići u teretanu? Recimo, oko pola šest?
- Moram, odgovori ona.

Tek sad su obratili pozornost na stražnja vrata koja vode van do bazena, ista vrata kroz koja je on, tko god bio, ušao i izašao iz njezine kuće prije manje od tjedan dana. Vrata su zaključana, ali izvana je nešto zalijepljeno na staklo. Rudy još ne shvaća što se dogodilo, a Lucy već brzo hoda prema vratima. Otvori ih i zabljuje se u list bijelog papira zalijepljenog za staklo samo jednim komadićem samoljepive trake.

- Što je to? upita Rudy, zatvarajući ledenicu i gledajući je. Koji je to vrug?

– Još jedno oko, odgovori Lucy. Još jedan crtež oka, onog istog a, u olovci. A ti si mislio da je Henri to učinila. Ona je sad tisuću kilometara daleko, a ti si mislio da je ona to učinila. E pa sad znaš da nije. Taj tip mi želi reći da me promatra, kaže ona ljutito i izađe van da bolje pogleda crtež.

- Ne diraj, vikne Rudy na nju.
- Pa nisam glupa, vikne ona na njega.

11

– Oprostite, kaže mladić odjeven u ljubičasto kirurško odijelo. Sa zaštitnim naočalama, maskom, kapom i nazuvcima te dvostrukim parom rukavica od lateksa na rukama, izgleda kao parodija astronauta. Priđe bliže Scarpetti i upita: Što želite da učinimo s njezinim umjetnim zubalom?

Scarpetta zausti da objasni kako ona ne radi ovdje, ali riječi joj ispare iz mozga prije nego što stignu do usta. Zapilji se u pretilu mrtvu ženu čije tijelo na pokretnom stolu dovoljno izdržljivom da podnese njezinu golemu težinu, dvoje ljudi, također odjevenih kao da rade s kugom, pokušava ugurati u crnu vreću.

– Imala je umjetne zube, kaže mladić u ljubičastoj uniformi, sad se pak obraćajući Fieldingu. Stavili smo ih u kutiju i onda zaboravili vratiti u vreću prije nego što smo je zašili.

– I ne trebate ih vratiti u vreću. Scarpetta odluči da će sama riješiti ovaj nevjerojatni problem. Morate ih staviti natrag u usta. Pogrebno društvo, odnosno obitelj, očekuju da joj budu u ustima. Najvjerojatnije bi vam bila zahvalna da bude pokopana sa zubima.

– Znači, ne moramo je ponovno otvarati da bismo došli do vreće, kaže mladić u ljubičastom. Pfu, to je dobra vijest.

– Pustite vreću, kaže mu Scarpetta. I nikad ne stavljajte zubalo u vreću, kaže ona. Govore o čvrstoj prozirnoj plastičnoj vreći koju su zasili u ispražnjeni grudni koš debele mrtve žene, o vreći s njezinim Seciranim organima koje nisu vratili na njihov pravi anatomske položaj, jer posao sudskog patologa nije da slaže ljude u prvotno stanje. Uostalom, to i ne bi bilo moguće. To bi bilo kao vraćati pirjano meso u stanje krave. Gdje joj je zubalo? upita Scarpetta.

– Tamo preko, odgovori mladić u ljubičastom kirurškom odijelu i pokaže na radnu plohu s druge strane obdukcijske dvorane. Zajedno s njezinom dokumentacijom.

Fielding ne želi imati nikakve veze s ovim idiotskim problemom i potpuno ignorira mladića u ljubičastom, koji izgleda premlad da bi bio student medicine na turnusu iz sudske i vjerojatno je još jedan vojnik iz Fort Leeja. Vjerojatno ima samo srednjoškolsko obrazovanje i provodi vrijeme u zavodu za sudsku medicinu zato što po vojničkoj dužnosti mora naučiti što da čini s ratnim žrtvama. Scarpetta se u posljednjem trenutku suzdrži da ne kaže da bi čak i vojnici razneseni granatama voljeli da im tijela pošalju kući zajedno sa zubima, po mogućnosti, u ustima, ako bi još imali usta.

- Dođite, kaže ona vojniku u ljubičastom iz Fort Leeja. Hajdemo pogledati.

Krenu zajedno preko popločenog poda i prođu pokraj još jednog pokretnog stola koji su tek izvezli. Na tom stolu leži žrtva vatrenog oružja, mladi crnac snažnih, potpuno istetoviranih ruku ukočeno prekrivenih preko grudi. Izgleda kao da mu je hladno ili kao da je uplašen, ili oboje, zbog gušće kože. To je posmrtna reakcija mišića koji podiže dlačice, erectora pili, na mrtvačku ukočenost. Vojnik iz Fort Leeja uzme plastičnu kutiju s radnog stola i pruži je Scarpetti kad primijeti da ona nema rukavice.

– Čini se da bih ih opet trebala staviti, kaže ona. Umjesto zelenih rukavica Nitrile, odabere par staromodnih rukavica od lateksa koje istragne iz kutije na obližnjem kirurškom stoliću. Navuče rukavice i uzme zubalo iz kutije u ruke.

Ona i vojnik vrte se preko popločenog poda do bezube mrtve žene.

– Znae, sljedeći put kad budete imali ovakav problem, govori Scarpetta mladom vojniku u ljubičastom, jednostavno priložite zubalo s ostalim osobnim stvarima i pustite da to riješe u pogrebnom društvu. Nikad ga nemojte stavljati u vreću. Ova žena izgleda premlada za umjetno zubalo.

– Mislim da se drogirala.

– Na temelju čega?

– Netko je to rekao, odgovori vojnik u ljubičastom.

– Razumijem, Scarpetta nakratko razmisli, saginjući se nad aolemo zašiveno tijelo na pokretnom stolu. Kad koriste drogu s vazokonstriktornim djelovanjem, kao što je kokain, odu im zubi.

– Uvijek sam se pitao kako droga to može učiniti, kaže vojnik u ljubičastom. Vi ste novi ovdje? On je pogleda.

– Ne, upravo suprotno, odgovori Scarpetta, pokušavajući ugurati prste u usta mrtve žene. Ja sam tu vrlo stara. Samo sam sad u posjetu.

On kimne, zbunjena izraza lica. Pa, čini se da znate što radite, kaže on nespretno. Stvarno mi je žao što joj nisam vratio zubalo u usta. Baš se osjećam glupo. Nadam se da nitko neće reći šefu. Odmahne glavom i otpuhne uz težak uzdah. Samo bi mi još to trebalo. Ionako me ne voli.

Mrtvačka ukočenost je došla i prošla, pa žvačni mišići ne pružaju nikakav otpor Scarpettinim radoznalim prstima. Međutim, zubalo nikako da sjedne na desni, i to iz jednostavnog razloga što ne odgovara veličinom.

– Zubalo nije njezino, kaže Scarpetta, stavljajući zubalo natrag u kutiju i okrećući se vojniku u ljubičastom. Preveliko je, i to dosta. Kao da pripada muškarcu. Jeste li nedavno imali kpgu s umjetnim zubalom? Možda je došlo do zamjene.

Vojnik je zatečen, ali ipak sretan zbog te vijesti. On nije kriv. Ne znam, odgovori. Stalno nekog dovoze i odvoze. Znači ovo nije njezino? Baš dobro da joj ga ja nisam pokušavao ugurati u usta.

Fielding je primijetio što se događa i odjednom se stvori pokraj njih, buljeći u svijetloružičaste sintetičke desni i bijele porculanske zube u plastičnoj kutiji koju vojnik u ljubičastom drži u rukama. Kako, majku mu? ispali Fielding. Tko je to pomiješao? Stavio si krivi broj slučaja na ovu kutiju?

Fielding užarenim pogledom gleda vojnika u ljubičastom, kojem ne može biti više od dvadeset godina. Svijetla plava kosa viri mu ispod kirurške kape, a u razrogačenim smeđim očima iza izgrebenih zaštitnih naočala ogleda se panika.

– Nisam ja stavljao broj, gospodine, obrati se Fieldingu, kao da mu je nadređeni časnik. Kutija je već bila tu kad sam počeo raditi na gospođi. Nije imala zube u ustima, bar ne kad sam ja počeo raditi na njoj.

– Tu? Gdje je to – tu?

– Na njezinom stolu. Vojnik pokaže na pokretni stol s kirurškim instrumentima koji pripadaju obdukcijском stolu broj četiri, poznatijem kao Zeleni stol. U mrtvačnici doktora

Marcusa nastavili su koristiti Scarpettin sustav evidencije instrumenata uz pomoć samoljepivih traka u boji, da forceps ili, recimo, škare za rebra ne bi kojim slučajem završili na sasvim drugom kraju mrtvačnice. Ova je kutija bila na njezinom stolu, a onda ju je netko preselio ovamo zajedno s njezinim papirima. On se okrene i pogleda prema radnoj plohi na drugoj strani dvorane, gdje su se nalazili uredno složeni papiri mrtve žene.

– Na tom su stolu ranije obducirali nekog drugog, kaže Fielding.

– Tako je, gospodine. Starca koji je umro u krevetu. Možda su zubi njegovi? veli vojnik u ljubičastom. Znači, na stolu je bilo njegovo zubalo?

Fielding odleprša kao razjareni pijevac preko cijele dvorane za obdukciju do golemih vrata hladnjaka od nehrđajućeg čelika i otvori ih uz trzaj. Iznutra nahrupi hladan zrak s mirisom smrti, a Fielding nestane iz vida da bi se sekundu kasnije pojavio sa zubalom koje je očito izvadio iz usta mrtvog starca, noseći ga na dlanu u rukavici od lateksa umrljanoj krvlju vozača traktora koji je sam sebe pregazio.

– Svatko vidi da je ovo zubalo premalo za usta onog tipa, prigovori Fielding. Tko je utrpao ovo zubalo u usta tipa a da nije vidio da mu ne odgovara? odjekne njegovo pitanje kroz buku krcate dvorane izolirane smolom sa četiri čelična stola vlažna od krvi, s rendgenskim snimkama projektila i kostiju na osvijetljenim negatoskopima, čeličnim umivaonicima i ormarićima, dugačkim radnim stolovima prekrivenima papirima, osobnim stvarima i rolama kompjuterski generiranih naljepnica za kutije i laboratorijske epruvete.

Liječnici, studenti, vojnici i današnji mrtvaci nemaju ništa reći doktoru Jacku Fieldingu, dozapovjedniku mrtvačnice. Scarpetta je šokirana na neki mučan način. Ne može vjerovati. Njezin bivši ured, vodeći u zemlji, u potpunom je kaosu i svi su podivljali. Pogleda mrtvog, napola razodjevenog vozača traktora koji leži na plastičnoj plahti umrljanoj crvenom glinom na pokretnom stolu, pa svrne pogled na zubalo koje Fielding drži na dlanu, u rukavici umrljanoj krvlju.

– Izribajte zubalo prije nego što joj ga stavite u usta, kaže Scarpetta, ne uspijevajući se suzdržati, dok Fielding pruža zagubljeno zubalo vojniku u ljubičastom. Iako ovo nije sumnjiva smrt, nemojte da se DNK druge osobe ili osoba nađe u njezinim ustima, kaže ona vojniku. Izribajte njezino zubalo, njegovo zubalo, sva zubala.

Ona strgne svoje rukavice i baci ih u svijetlonarančastu vreću za biološki opasan otpad. Dok odlazi, pita se što je s Marinom i čuje kako vojnik u ljubičastom nešto govori ili pita. Očito ga zanima tko je točno Scarpetta i zašto je u posjetu i što se upravo dogodilo.

– Prije je ona tu bila šefica, kaže Fielding, ali ne pojasni OCME tada funkcionirao na sasvim drugačiji način.

– Ideš! uzvikne vojnik.

Scarpetta laktom pritisne veliku tipku na zidu i vrata od nehrđajućeg čelika glatko se otvore. Uđe u garderobu, prođe pokraj ormarića s kirurškim odijelima i ogrtačima i dođe u žensku svlačionicu sa zahodima, umivaonicima i fluorescentnim svjetlima iznad nemilostivih ogledala. Zastane da opere ruke i primijeti urednim slovima napisanu obavijest, koju je sama stavila dok je tu radila, kako bi podsjetila ljude da ne izlaze u istoj obući koju su nosili u mrtvačnici. Ne raznosite biološki opasan materijal po tepihu u hodniku, običavala je napominjati svojim zaposlenicima. Sigurna je da se više nitko ne obazire na to, kao ni na išta drugo. Skine cipele, opere potplate antibakterijskim sapunom pod vrućom vodom i osuši ih papirnatim ubrusom prije nego što izađe kroz rotirajuća vrata i stupi na ne-baš-sterilni sivo-plavi tapison u hodniku.

Točno preko puta ženske svlačionice nalaze se staklom odijeljene odaje glavnog sudskog patologa. Doktor Marcus potrudio se da bar njih preuredi. Ured njegove tajnice ukusno je opremljen namještajem od trešnje i grafikama s motivima iz kolonijalnih vremena, a na Monitoru njezina računala unedogled pliva nekoliko tropskih ribica na pozadini žive plave boje. Tajnica je izašla, pa Scarpetta pokuca na vrata šefova ureda.

– Da, jedva se začuje s druge strane.

Ona otvori vrata i uđe u svoj nekadašnji ured kojem dva zida čine staklene stijene. Premda ne gleda uokolo, upadnu joj u oči savršeno uredne police s knjigama i radni stol doktora Marcusa. Njegovo radno mjesto izgleda sterilno, samo je ostatak sudskomedicinskog krila u potpunom neredu.

– Niste mogli odabrati bolji trenutak, obrati joj se on iz svoje kožnate stolice na okretanje za radnim stolom. Molim vas, sjednite. Ukratko ću vam izložiti slučaj Gilly Paulsson prije nego što je pogledate.

– Doktore Marcus, ovo više nije moj ured, kaže Scarpetta. To mi je jasno i nemam se namjeru ni u što miješati, no moram priznati da sam zabrinuta.

– Nemojte biti zabrinuti. On je pogleda svojim malim, neumoljivim očima. Niste došli ovamo kao nekakav odbor za akreditaciju bolnice. On sklopi ruke preko upijača za tintu. Vaše se mišljenje traži u jednom i samo jednom slučaju, a to je slučaj Gilly Paulsson, stoga vam toplo preporučujem da se ne zamarate previše promjenama koje su se ovdje dogodile. Već dugo niste ovdje, zar ne? Koliko, pet godina? Veći dio tog vremena, ova ustanova nije imala ravnatelja. Postojao je samo zamjenik. Kad sam ja došao, a to je bilo prije samo nekoliko mjeseci, doktor Fielding je zapravo bio v.d. ravnatelja. Tako da, naravno, sve je prilično drugačije. Vaš i moj način rukovođenja jako se razlikuju, što je jedan od razloga zašto me je Commonwealth i postavio na ovo mjesto.

– Prema mojem iskustvu, ako šef nikad ne dolazi u mrtvačnicu, nastaju problemi, kaže ona, sviđalo se to njemu ili ne. Ako ništa drugo, liječnici osjećaju određeni nedostatak zanimanja za njihov rad. A čak i liječnici mogu postati nemarni, lijeni ili toliko iscrpljeni svakodnevnim stresom kojem su izloženi na ovom poslu da su na rubu živaca.

Oči su mu bezizražajne i tvrde poput potamnjenog bakra, a usta stisnuta u tanku crtu. Prozori iza njegove pročelave glave čisti su kao zrak i ona primijeti da je zamijenio neprobojna stakla. Coliseum⁷ se nazire poput smeđe gljive u daljini, a počela je padati i turobna kišica.

– Ne mogu se praviti da ne vidim to što vidim. Ne, ako želite moju pomoć, nastavi ona. Nije mi važno radi li se tu o jednom i samo jednom slučaju, kao što ste rekli. Sigurno znate da se sve može iskoristiti protiv nas, kako na sudu tako i izvan njega, i upravo me to 'izvan' sada brine.

– Bojim se da govorite u zagonetkama, odgovori doktor Marcus, piljeći u nju hladna izraza na svom uskom licu. Izvan? Što znači 'izvan'?

– Obično nekakav skandal. Tužbu. U najgorem slučaju, da kazneni postupak propadne zbog tehikalija, da sud odbaci dokaze kao neprikladne zbog pogreške u proceduri, pa da slučaj nikad i ne dođe do suda. Ukratko, da ne bude suđenja.

– Bojao sam se da će se ovo dogoditi, kaže on. Rekao sam ministru da je ovo loša ideja.– Ne krivim vas. Nikome se ne bi sviđjelo ošrdovedu bivšeg šefa kako bi ispravio...

– Upozorio sam ministra da je zadnje što nam treba ogorčeni bivši, namještenik Commonwealtha koji će nakratko navratiti da popravi situaciju, kaže on, nervozno i ljutito podižući i spuštajući kemijsku olovku na stol.

– Ne krivim vas što se osjećate...

– Osobito oni koji vode križarske ratove, kaže on hladno. Ti su najgori. A od običnog križara gori je jedino ranjeni križar. Sad stvarno postajete...

– No tu smo, gdje smo. 'Ajmo ovo riješiti najbolje što možemo, slažete li se?

– Bila bih vam zahvalna da me ne prekidate, kaže Scarpetta. A to što me zovete ranjenim križarom, shvatit ću kao kompliment, Pa možemo prijeći na temu umjetnih zubala.

On bulji u nju kao da je poludjela.

⁷ Coliseum – velika koncertna i sportska dvorana u Richmondu.

– Upravo sam vidjela kako su ih zamijenili u mrtvačnici, kaže ona. Preminuloj su stavili zubalo koje je pripadalo drugoj osobi. Posljedica nemara. I prevelike autonomije za mladog vojnika iz Fort Leeja koji nema nikakvo medicinsko obrazovanje i zapravo je tu da nauči nešto od vas. Pretpostavimo da se preminula takva vrati u pogrebno društvo i obitelj ugleda voljenu osobu kako leži u otvorenom lijesu bez zubala ili sa zubalom koje joj ne pristaje. To vam je početak raspada sustava koji se teško može zaustaviti. Mediji vam obožavaju takve priče, doktore Marcus. Da se u ovom slučaju zamjene zubala radilo o ubojstvu, obrani biste dali vrlo lijep poklon, čak i da umjetno zubalo nema apsolutno nikakve veze ni s čim.

– Čije umjetno zubalo? upita on, mršteći se. Fielding treba nadzirati sve što se radi.

– Doktor Fielding ima i previše posla, odgovori ona.

– Znači, sad smo došli do njega. Vašeg bivšeg suradnika. Doktor Marcus ustane sa stolca, ali ne zato da bi se prijeteći nagnuo nad radni stol, što ni Scarpetta nije činila jer ni ona nije baš visoka. Izgleda malen dok se tako uspravlja i zaobilazi stol s mikroskopom pod plastičnom futrolom.

– Već je deset sati, kaže on, otvarajući vrata svog ureda. Hajdemo do Gilly Paulsson. Vrijeme je da počnete s pregledom. Njezino se tijelo čuva u hladnjaku i bilo bi dobro da je pregledate u sobi za raspad. Tamo vam bar nitko neće smetati. Pretpostavljam da ste odlučili ponoviti obdukciju.

– Ne želim to raditi bez svjedoka, kaže Scarpetta.

12

Lucy više ne spava u velikoj spavaćoj sobi na trećem katu, nego u maloj spavaćoj sobi u prizemlju, a i zaključava vrata. Uvjerava se da zbog istrage ima opravdane razloge što ne spava u krevetu u kojem su napali Henri, u toj prostranoj postelji s rukom oslikanim uzglavljem smještenoj u središtu raskošne sobe iz koje puca pogled na ocean. Dokazi, misli ona. Bez obzira na njenu i Rudyjevu temeljitost, uvijek postoji mogućnost da im je promakao kakav dokaz.

Rudy se odvezao da natoči benzin u Modenu ili je bar to iskoristio kao izgovor kad je zgrabio ključeve auta s pulta u kuhinji. Lucy sumnja da ima druge planove. Otišao se provozati da vidi tko ga slijedi, ako ga uopće itko bude slijedio. Vjerojatno nitko pri zdravoj pameti ne bi pratio tako velikog i jakog čovjeka kao što je Rudy, ali zvijer koja je nacrtala oko, odnosno, sad već dva oka, u blizini ie i promatra. Promatra kuću. Možda nije shvatio daje Henri otišla, pa i dalje promatra kuću i Ferrarije. Možda baš sad promatra kućul

Lucy hoda po žutosmeđem sagu oko kreveta, koji još nije pospremljen. Meki skupocjeni prekrivači vise s podnožja i slijevaju se na pod poput svilenog vodopada. Jastuci su nagurani na jedriu stranu, točno tamo gdje su bili kad je Lucy, pretrčavši kamene stubč, pronašla onesviještenu Henri na krevetu. Isprva je Lucy mislila da je Henri mrtva. Zapravo, nije znala što da misli. I dalje ne zna što da misli, no u tom je trenutku bila tako prestrašena da je nazvala 911. Kakva je tek onda gungula nastala. Uz sve su se još morali baktati s mjesnom policijom, a ako Lucy nešto ne želi, onda je to miješanje. Policije u njezin tajni život i aktivnosti, od kojih su mnoge nezakonita sredstva za postizanje pravednih ciljeva. Rudy je, naravno, još bijesan zbog svega toga.

Optužuje Lucy da se uspaničila, što je istina. Nikako nije smjela nazvati 911, u vezi s tim ima pravo. Mogli su sami riješiti stvar. Henri nije bespomoćna djevojčica, rekao je Rudy, nego njihova agentica. Nema veze što je bila bez svijesti, pothlađena i gola. Disala je, zar ne? Puls joj nije bio ubrzan, arterijski tlak joj nije pao, zar ne? Je li krvarila? Nije. Samo joj je malo tekla krv iz nosa, zar ne? Tek kad ju je Lucy privatnim avionom odvezla u Aspen,

Benton je došao do objašnjenja koje, nažalost, ima smisla. Henri jest bila napadnuta i možda je nakratko ostala bez svijesti, ali nakon toga je glumila.

– Nema šanse, suprotstavila se Lucy Bentonu kad je to rekao. Uopće nije ni na što reagirala.

– Ona je glumica, podsjetio ju je. Više nije.

– Daj, Lucy. Pola života profesionalno se bavila glumom prije nego što je odlučila promijeniti zanimanje i postati policajka. Možda je to za nju bila samo još jedna glumačka uloga. Možda ne zna raditi ništa drugo doli glumiti.

– Ali zašto bi to učinila? Pokušala sam je probuditi, dodirivala sam je, pričala sam joj... zašto bi to učinila? Zašto?

– Iz stida ili bijesa, tko zna pravi razlog? rekao je. Možda se ne sjeća što se dogodilo, možda je potisnula sjećanje na taj događaj, ali nije ravnodušna prema tome. Možda ju je bilo stid jer se nije zaštitila. Možda želi kazniti tebe.

– Kazniti zbog čega? Ja nisam ništa učinila. Što želiš reći? Da tek što ju je praktički ubio, njoj padne na pamet, ah, pa baš bih mogla kazniti Lucy, onako usput?

– Iznenadilo bi te što sve ljudi rade.

– Nema šanse, ponovila je Lucy Bentonu. Što se više opirala tom tumačenju, to je on bio sigurniji da je vjerojatno u pravu.

Ona ode na drugi kraj sobe i stane pred jedan od osam prozora koji su tako visoki da nije bilo potrebno stavljati zastore preko gornje polovice stakala. Pritisne tipku na zidu i zastori navučeni preko donje polovice prozora automatski se razmaknu uz tiho zujanje.

Lucy zuri van u sunčani dan, promatrajući svoje imanje da vidi jel se štogod promijenilo. Ona i Rudy vratili su se danas iz Miamijsa u ranim jutarnjim satima. Nije bila u kući tri dana i zvijer je imala i više nego dovoljno vremena da se šulja uokolo i špijunira. Vratio se, tražeći Henri. Došetao je preko terase ravno do stražnjih vrata i zalijepio crtež da je podsjeti, da je muči. Nitko od susjeda nije pozvao policiju. Ljudi koji tu žive baš su pokvareni, misli Lucy. Sve dok ne učiniš nešto što bi njima moglo stvoriti neugodnosti, uopće ih nije briga jesu li te prebili na mrtvo ime ili ti provalili u kuću.

Promatra svjetionik s druge strane ušća Intercoastal Waterwaya i pita se bi li otišla do prve susjede. Žena koja živi do nje nikad ne izlazi iz kuće. Lucy joj ne zna ni ime. Zna samo daje znatiželjna i da fotografira vrtlara kroz zatvoren prozor kad god šiša živicu ili kosi travu oko bazena iza kuće. Lucy pretpostavlja da susjeda vjerojatno želi imati dokaze u slučaju da Lucy odluči nekako preurediti dvorište čime bi znatiželjnoj susjedi omela pogled ili prouzročila emocionalnu patnju. Naravno, da je Lucy smjela na zidanu ogradu visine jednog metra postaviti još pola metra ograde od kovanog željeza, zvijer možda ne bi tako lako došla do terase, ušla u kuću i popela se do spavaće sobe u kojoj je ležala Henri u gripu. No znatiželjna se susjeda bunila protiv ikakvih urbanističkih varijacija i uspjela je spriječiti u tome. I tako je Henri zamalo završila mrtva, a na vratima Lucyne kuće sad je još osvanuo i crtež oka koje izgleda poput onog izgrebenog na haubi njezina auta.

Tri kata niže, bazen se prelijeva preko ruba, a nešto dalje proteže se duboko plavetnilo Intercoastal Waterwaya, zatim komadić plaže, pa tamnozeleno uzburkana voda oceana. Možda je stigao čamcem, misli ona. Mogao gaje vezati za obzidanu obalu, uspeti se ljestvama i naći se točno tu na njezinoj terasi. No nekako ne vjeruje daje došao čamcem ili da uopće ima čamac. Ne zna zašto to misli. Okrene se i ode do kreveta. U gornjoj ladici noćnog ormarića s lijeve strane deveta nalazi se Henrijin revolver, Colt 0.375 Magnum, zgodan komad oružja od nehrđajućeg čelika koji joj je Lucy kupila jer izgleda kao umjetničko djelo i milina je pucati iz njega. Henri zna koristiti Pištolj i nije kukavica. Lucy uopće ne sumnja u to da bi Henri, bez obzira na gripu, ubila zvijer da je čula da je u kući.

Ona pritisne tipku na zidu i zastori se navuku. Ugasi svjetla i izađe iz spavaće sobe. Odmah do vrata je ulaz u malu teretanu, a do njega dva velika zidna ormara, pa golema

kupaonica sjacuzzijem ugrađenim u ahat boje tigrova oka. Nije imala nikakvog razloga sumnjati da je Henrijin napadač ulazio u teretanu, ormare ili kupaonicu, no svaki put kad bi Lucy ušla u neki od tih prostora, nepomično bi zastala da vidi što osjeća. Kad god bi ušla u teretanu i ormare, ne bi osjetila ništa, ali kad bi ušla u kupaonicu, osjećala bi se drugačije. Ona pogleda u kadu, provjeri prozore iza sebe koji se otvaraju prema van, prema oceanu i floridskom nebu, i sve to vidi njegovim očima. Ne zna zašto, ali pri pogledu na tu golemu, duboku kadu ugrađenu u ahat osjeća kao da je i on to gledao.

Zatim joj nešto padne na pamet i ona se vrati do nadsvodenog prolaza koji vodi u kupaonicu. Kad se uspeo kamenim stubama na kat s glavnim prostorijama, možda je skrenuo lijevo umjesto desno i tako završio u kupaonici umjesto u spavaćoj sobi. Jutro je bilo sunčano i unutrašnjost okupana svjetlošću s prozora. Sve je jasno mogao vidjeti. Mogao je na trenutak zastati i pogledati kadu prije nego što se okrenuo i tiho nastavio prema spavaćoj sobi, gdje je jedna Henri, začepljenog nosa i ušiju, s visokom temperaturom, ležala u zamračenoj sobi sa zatvorenim žaluzinama tako da može spavati.

Znači, došao si do moje kupaonice, kaže Lucy zvijeri. Stajao si točno tu, na mramornom podu i gledao moju kadu. Možda nikad prije nisi vidio takvu kadu. Možda si želio zamisliti голу ženu u toj kadi kako opušteno leži, potpuno zaokupljena sobom, prije nego što si je ubio. Ako o tome maštaš, kaže ona njemu, onda nisi baš originalan. Izade iz kupaonice i siđe niz stube na donji kat, gdje spava i gdje se nalazi njezina radna soba.

Pokraj udobne kinodvorane nalazi se golema gostinska soba koju je pretvorila u knjižnicu s ugrađenim ormarima za knjige. Zahvaljujući zastorima na prozorima, svjetlost uopće ne dopire u sobu. Čak i za najsunčanijih dana, tu je mračno kao u komori za razvijanje filma. Ona upali svjetlo i odjednom se pojavi na stotine stručnih knjiga i fascikala i dugačak stol s laboratorijskom opremom. Uz jedan zid nalazi se radni stol posred kojeg je postavljen Krimesite Imager⁸, koji izgleda poput kratkog teleskopa postavljenog na tronožno postolje. Pokraj njega je zapečaćena plastična vrećica za dokaze s crtežom oka.

Lucy izvuče gumene rukavice iz kutije na stolu. Pokušat će pronaći otiske prstiju. Najviše nade polaže u samoljepivu traku, no nju će ispitati kasnije, jer za to mora uporabiti kemikalije koje će oštetiti papir i traku. Nakon što je četkicom nanijela Magnadust⁹ po čitavoj površini stražnjih vrata i susjednih prozora, nije pronašla ni jedan jedini otisak s vidljivim brazdama, niti jedan. Samo mrlje. Da ga je i pronašla, vjerojatno bi bio vrtlarev, Rudyjev, njezin ili onoga tko je zadnji prao prozore, pa se zbog toga ne mora osjećati obeshrabreno. Otisci izvan kuće i tako ne znače mnogo. Važno je ono što će pronaći na crtežu. S rukavicama na rukama, Lucy otključa brave na čvrstom crnom kovčegu iznutra obloženom gumenom pjenu i pažljivo izvadi svjetiljku SKSUV30 Puissant. Odnese je do radnog stola i uključi u produžni kabel s osiguračem. Pritisne prekidač i uključi kratkovalno ultraljubičasto svjetlo velikog intenziteta, a zatim i Krimesite Imager.

Otvori plastičnu vrećicu i, držeći list bijelog papira za vrh kuta, izvuče ga iz vrećice i okrene tako da olovkom nacrtano oko zuri u nju. Podigne list prema stropnom svjetlu i promotri kako prosijava svjetlost. Nema vodenog žiga, samo milijuni celuloznih vlakana jeftinog papira. Spusti papir i položi ga na sredinu stola. Oko nacrtano drvenom olovkom sad je tamnije i jasnije se vidi. Zvijer je zaljepila crtež na vrata njezine kuće tako što je samoljepivu traku stavila sa stražnje strane crteža, tako da oko zuri kroz staklena vrata u kuću. Ona stavi zaštitne narančaste naočale, centrira crtež pod jaku leću objektiva te zaškilji kroz okular Imagera. Do kraja otvori zaslon kroz koji dopire ultraljubičasto svjetlo i polako zakreće tubus i prsten za izoštravanje sve dok se ne pojavi vidno polje koje izgleda poput

⁸ Instrument za otkrivanje latentnih otisaka prstiju prema razlici u reflektiranoj svjetlosti između otiska i površine na kojoj se nalazi.

⁹ Sredstvo koji se nanosi na krpu ili četku kako bi privlačili prašinu na sebe.

pčelinjeg saća. Lijevom rukom usmjeri ultraljubičastu svjetlost na svoj cilj, namještajući je tako da pada na desni kut lista papira, pa ga počne Pomicati, tražeći otiske, nadajući se da će ih otkriti mikroskopom tako da ne mora posegnuti za destruktivnim kemikalijama, kao što su ninhidrin ili cijanoakrilat. Pod ultraljubičastim svjetlom, papir ispod leće izgleda sablasno blijedozelen.

Vrškom prsta pomiče papir sve dok se u vidnom polju ne pojavi djelić samoljepive trake. Ništa, misli ona. Niti mrlja. Mogla bi pokušati s rozanilin-kloridom ili kristal violetom, ali ne sad. Možda kasnije. Sjedne za stol i zuri u crtež oka. To je samo to, ništa drugo doli oko. Olovkom narisana skica oka, zjenica i šarenica obrubljene dugačkim trepavicama. To je oko žene, razmišlja ona. Čini se da je nacrtano običnom olovkom B2. Lucy postavi digitalnu kameru na sprežnik i snimi fotografije uvećanih dijelova crteža, a zatim ga fotokopira.

Začuje kako se dižu vrata od garaže, pa isključi ultraljubičastu svjetiljku i mikroskop te vrati crtež u plastičnu vrećicu. Na ekranu na radnom stolu spojenom s videokamerom vidi Rudyja kako parkira Ferrari u garažu. Lucy zatvori vrata knjižnice i brzo siđe niz kamene stube, pokušavajući odlučiti što da učini u vezi s Rudyjem. Zamišlja Rudyja kako zauvijek odlazi, a ona gleda za njim kroz vrata i pita se što bi se u tom slučaju dogodilo s njom i tajnim imperijem koji je stvorila. Prvo bi nastupio šok, zatim tupilo, pa bol, a onda bi se oporavila. To govori sama sebi dok otvara vrata kuhinje gdje je Rudy već čeka, držeći ključeve auta u ruci kao mrtvog miša za rep.

– Možda bismo sad ipak trebali pozvati policiju, kaže ona, uzimajući mu ključeve. S obzirom na to da se tehnički radi o hitnom slučaju.

– Pretpostavljam da nisi pronašla otiske, niti neki drugi važan trag, kaže Rudy.

– Ne mikroskopom. Ako policija ne uzme crtež, obradit ću ga kemikalijama. Bilo bi dobro kad ga ne bi uzeli. Zapravo, nećemo im dopustiti da ga uzmu, ali bismo ih trebali nazvati. Jesi li vidio koga dok si bio vani? Ona ode do telefona na drugoj strani kuhinje i podigne slušalicu. Osim mnogobrojnih žena koje su bježale s ceste kad bi te ugledale? Usredotoči se na tipkovnicu telefona i utipka 9-1-1.

– Znači, zasad nema otisaka, kaže Rudy. No nije gotovo dok nije gotovo. Je li bilo utisnutih slova na papiru?

Lucy odmahne glavom i kaže: Želim prijaviti upad sumnjive osobe na moje imanje.

– Je li osoba još tamo, gospođo? upita operaterka koja je odgovorila na poziv smirenim, kompetentnim glasom.

– Čini se da nije, kaže Lucy. Ali mislim da bi ovo moglo biti oovezano s provalom o kojoj je vaš odjel već obaviješten.

Operaterka provjeri ima li točnu adresu i zatraži ime podnositelja prijave, jer joj se pod prebivalištem na ekranu pojavilo neko ime tvrtke s ograničenom odgovornošću. Lucy se ne može sjetiti koji je naziv odabrala za ovo imanje. Posjeduje mnogo nekretnina i sve su prijavljene na tvrtke različitih naziva.

– Zovem se Tina Franks. Lucy se posluži lažnim imenom koje je dala i posljednji put kad je zvala policiju, onog jutra kad je Henri bila napadnuta, kad se uspaničila i pogriješila nazvavši 911, a zatim kaže operaterki svoju adresu, točnije, adresu Tine Franks.

– Gospođo, policijska ekipa je na putu prema vama, kaže operaterka.

– Dobro. Zna li kojim slučajem je li istražitelj John Dalessio na dužnosti? Lucy s lakoćom i bez ikakva straha razgovara s operaterkom. Vjerojatno bi volio znati za ovaj događaj. On je prošli put došao u moju kuću na očevid, pa je upoznat sa situacijom. Ona uzme dvije jabuke iz zdjele s voćem na kuhinjskom otoku.

Rudy zakoluta očima i pokaže joj da on može doći do istražitelja Dalessija mnogo brže od operaterke službe 911. Lucy se nasmiješi na tu šalu, obriše jednu jabuku o traperice i dobaci je Rudyju, pa ispolira i zagriže u drugu, ponašajući se kao da ne razgovara s Uredom

šerifa okruga Broward nego kao da naručuje dostavu iz restorana, ili zove kemijsku čistionicu ili Home Depot¹⁰.

– Znete li koji je detektiv radio na provali u vašoj kući? upita operaterka službe 911. Obično ne zovemo istražitelje mjesta zločina, nego samo detektive.

– Znam samo da sam razgovarala s istražiteljem Dalessijem, odgovori Lucy. Mislim da prošli put detektiv nije ni došao u kuću, nego samo u bolnicu. Nakon što je moja gošća, koja je boravila u kući, otišla u bolnicu.

– Tu piše da sad nije na dužnosti, gospođo, ali mogu mu poslati Poruku, kaže operaterka službe 911. Zvuči malo nesigurno, a i ima razloga biti nesigurna kad s istražiteljem Johnom Dalessijem nije nikad ni razgovarala, niti gaje upoznala, niti je čula njegov glas preko radija. U Lucynu svijetu, istražitelji poput Dalessija postoje samo u računalima u koje su ih ona ili ljudi koji rade za nju ubacili, što je u ovom slučaju računalo u Uredu šerifa okruga Broward.

– Imam njegovu posjetnicu. Ja ću ga nazvati. Hvala vam na pomoći, kaže Lucy i prekine vezu.

Ona i Rudy stoje u kuhinji, jedu jabuke i gledaju se.

– Nekako je smiješno, kad bolje razmisliš, kaže ona, nadajući se da će Rudyju ova situacija s mjesnom policijom napokon postati duhovita. Zovemo policiju iz formalnosti. Ili još gore, iz zabave.

On slegne mišićavim ramenima i zagriže u hrskavu jabuku, brišući nadlanicom sok s usana. Uvijek je dobro uključiti mjesnu policiju. U ograničenom opsegu, naravno. Nikad ne znaš kad nam zbog nečega mogu zatrebati. Sad on pretvara mjesnu policiju u igru, svoju omiljenu igru. Tražila si Dalessija, znači, to je sad zabilježeno. Nisi ti kriva što je teško doći do njega. Do kraja staža pokušavat će utvrditi tko je taj prokleti Dalessio. Je li možda dao otkaz? Dobio otkaz? Što se dogodilo s njim? Je li ga itko ikad upoznao? Postat će legenda, glavna tema razgovora.

– On i Tina Franks, kaže Lucy, žvačući komad jabuke.

– Činjenica je da bi ti bilo teže dokazati da si ti Lucy Farinelli nego Tina Franks ili netko drugi, tko god si već odlučila biti, odgovori on. I ti i ja imamo rodni list i ostale usrane isprave na lažno ime. Više pojma nemam gdje mi je pravi rodni list.

– Nisam više sigurna da znam tko sam, kaže ona, pružajući mu papirnati ubrus.

– Ni ja, veli Rudy i odgrize veliki komad jabuke.

– Kad već to spominješ, nisam sigurna da znam ni tko si ti. Dobro, znači ti ćeš policajcu otvoriti vrata i tražiti da pozove istražitelja Dalessija da uzme crtež.

– Takav je plan. Rudy se nasmiješi. Prošli put je sve išlo k'o po špagi.

Lucy i Rudy drže torbe s radnom odjećom i priborom za obradu mjesta zločina na strateški raspoređenim mjestima, od kuća do automobila. Nevjerojatno je što sve mogu izvesti a da nitko ne posumnja u njih, zahvaljujući crnim kožnim gležnjačama, crnim majicama, crnim kargo hlačama, tamnim vjetrovkama na čijim leđima masnim žutim slovima piše forensics, uobičajenom fotoaparatu i ostaloj osnovnoj opremi, a ponajviše zahvaljujući njihovu ponašanju i držanju. Jednostavan plan je obično i najbolji. Nakon stoje Lucy pronašla Henri i u oanici nazvala 911 da pošalju Hitnu pomoć, nazvala je Rudyja, koji se jednostavno presvukao i ušetao kroz ulazna vrata kuće nekoliko minuta nakon što je stigla policija i rekao da je on novi član jedinice za obradu mjesta zločina i da policajci ne moraju biti prisutni dok obrađuje kuću. Naravno da su se složili s time, jer besposleno stajati pokraj tehničara dok obrađuju mjesto zločina jednako im je zabavno kao čuvati malu djecu.

Lucy, odnosno Tina Franks, kako se predstavila onog užasnog dana, i sama je imala nekoliko laži spremnih za policiju. Rekla im je da je Henri, kojoj su također priskrbili lažno ime, doputovala u posjet i ujutro ostala dulje spavati zbog previše pića prethodne noći. Dok se Lucy tuširala, Henri je kroz mamurluk čula provalnika i onesvijestila se. S obzirom na to da je

¹⁰ Lanac trgovina u kojima se prodaju stvari za dom i gradnju.

Henri sklona histeriziranju i hiperventiliranju, a vjerojatno je bila i napadnuta, Lucy je odlučila nazvati Hitnu pomoć. Ne, Lucy uopće nije vidjela provalnika. Ne, koliko vidi, ništa nije uzeo iz kuće. Ne, ne misli da je seksualno napao Henri, ali trebalo bi je odvesti u bolnicu i pregledati, zar ne? To je uobičajeno, nije li? To uvijek rade u policijskim serijama na televiziji, zar ne?

– Zanima me koliko dugo će im trebati da skuže da se istražitelj Dalessio ne pojavljuje nigdje drugdje osim u tvojoj kući, kaže Rudy, uživajući. Baš dobro što veći dio okruga potpada pod njihovu nadležnost. Broward je velik kao Teksas, pa pojma nemaju tko što radi.

Lucy baci pogled na svoj ručni sat, mjereći vrijeme policijskoj ekipi koja bi sad trebala biti na putu ovamo. Pa, glavno da smo u Pnču uključili gospodina Dalessija, da se ne bi osjetio povrijeđenim sto ga nismo pozvali.

Rudy se nasmije. Raspoloženje mu se osjetno popravilo. Ne može o ostati razdražljiv kad njih dvoje krenu u akciju. OK. Pandurija stlže svakog trena. Ti bi možda trebala nestati. Policajcu u uniformi necu dati crtež, nego ću mu dati Dalessijev broj. Reći ću mu da bih radije razgovarao s istražiteljem, s obzirom na to da sam ga upoznao prošli tjedan kad si zvala zbog provale. Javit će mu se Dalessijeva telefonska sekretarica, a kad ode, legendarni Dalessio, ili ti ga – ja; nazvat će ga i reći mu da ću ja srediti stvar.

– Ne daj policiji da uđe u moju radnu sobu. Vrata su zaključana, zar ne?

– Da, kaže ona. Ako pomisliš da bi mogli otkriti igru s Dalessijem, nazovi me. Vratit ću se i sama riješiti stvar s njima.

– Ideš nekamo? upita Rudy.

– Mislim da je vrijeme da se predstavim svojoj prvoj susjedi, kaže Lucy.

13

Soba za raspad drugi je naziv za malu mrtvačnicu s velikom hladnjačom, dvostrukim umivaonicima i ormarićima od nehrđajućeg čelika, te sa specijalnim sustavom ventilacije koji isisava neugodne mirise i mikroorganizme kroz samo jedan otvor na zidu. Svaki centimetar prostorije presvučen je sivim akrilom koji onemogućava sklizanje, nije porozan i može podnijeti ribanje i dezinfekcijska sredstva.

U središtu ove posebne prostorije nalazi se prenosivi stol za obdukciju, koji nije ništa drugo doli metalni okvir na gumom obloženim kotačima s kočnicama na koji je postavljeno plitko klizno korito za truplo. Ta cijela naprava smišljena je kako bi u suvremenom svijetu oslobodila ljude od dizanja teških trupala, ali u stvarnosti to nije tako. Ljudi koji rade u mrtvačnici i dalje se muče s mrtvim teretom i to se nikad neće promijeniti. Stol je nagnut i može se spojiti s umivaonikom, tako da s njega mogu oteći krv i tekućina. No ovog jutra to neće biti potrebno, jer se iz tijela Gilly Paulsson više nema što ocijediti. Dio njezinih tjelesnih tekućina poslan je na analizu, a ostatak je Fielding pustio da iscuri niz slivnik dva tjedna prije, kad je radio obdukciju.

Ovog je jutra stol za obdukciju parkiran na sredini akrilom obloženog poda. Na njemu se nalazi tijelo Gilly Paulsson u crnoj vreći koja na sjajnoj čeličnoj površini izgleda poput kukuljice. Soba nema pravog prozora, niti jednog jedinog otvora u vanjski svijet, samo niz stakala za opservaciju koja su postavljena previsoko da bi kroz njih rtko mogao išta vidjeti. To je bila pogreška u dizajnu zbog koje Scarpetta nije prigovarala kad se uselila u ovu zgradu prije osam godina.

Nitko ne bi trebao promatrati što se događa u ovoj prostoriji. Nitko ne bi trebao gledati napuhana i zelena tijela preminulih, prekrivena crvima ili tako spržena da izgledaju poput ugljena.

Upravo je ušla u sobu, nakon što se u ženskoj svlačionici za nekoliko minuta presvukla u odgovarajuću uniformu da je zaštititi od bioloških opasnosti s kojima će se tu susresti. Žao mi je što vas prekidam u radu na drugom slučaju, kaže ona Fieldingu, misleći na gospodina Whitbyja u maslinastozelenim hlačama i crnoj jakni. Pretpostavljam da je vaš šef mislio da ću ovo raditi bez vas.

– Koliko vam je rekao? upita on iza maske na licu.

– Pa zapravo mi nije rekao ništa, kaže ona, navlačeći rukavice na ruke. Sad nisam ništa pametnija nego što sam bila jučer, kad me nazvao kod kuće.

Fielding se namršti. Počeo se znojiti. Mislio sam da ste upravo bili kod njega u uredu.

Scarpetta pomisli da bi ova prostorija mogla biti ozvučena, a zatim se sjeti da je, kad je bila predstojnica, pokušavala koristiti razne vrste diktafona u dvorani za obdukciju, no bez uspjeha jer je u mrtvačnici bilo previše pozadinske buke koja je ometala čak i najbolje mikrofone i uređaje za snimanje.

Imajući to na umu, ode do praznog umivaonika i pusti vodu da glasno bubnja po čeličnom dnu.

– Čemu to? upita Fielding, povlačeći zatvarač na vreći.

– Mislila sam da bi vam se svidjelo malo vodene glazbe dok radimo.

On podigne pogled prema njoj. Ovdje možemo slobodno razgovarati. Sigurno. Nije toliko pametan. Osim toga, mislim da nikad nije bio u sobi za raspad. Vjerojatno i ne zna gdje je.

– Lako je podcijeniti ljude koji ti se ne sviđaju, odgovori Scarpetta, pomažući mu da otvori vreću.

Dva tjedna u hladnjaku usporila su raspad tkiva, ali već je počeo proces desikacije, odnosno isušivanja tijela, koje će uskoro biti potpuno mumificirano. Nosnice joj ispuni prodoran smrad, ali Scarpetta to ne doživljava kao osobni napad. To je jednostavno jezik kojim truplo govori i time što užasno smrdi ne namjerava nikoga uvrijediti Paulsson tu ne može ništa. Ne može utjecati na svoj izgled ni zadah, kao ni na činjenicu da je mrtva. Blijeda je i zelenkasta, bez lcapi krvi u sebi. Lice joj je ispijeno zbog dehidracije, a oči dva uska procijepa. Bjeloočnice ispod vjeđa toliko su suhe da izgledaju gotovo crne. I usne su joj suhe, smeđe, blago razdvojene, a duga plava kosa zapetljana oko ušiju i pod bradom. Scarpetta ne vidi nikakvih vanjskih ozljeda na vratu, pa ni onih koje bi mogle nastati tijekom obdukcije, kao što je zarezana koža u obliku rupice na reveru. To je smrtni grijeh, nešto se nikad ne smije dogoditi, a događa se kad neiskusni ili neoprezan patolog odiže tkivo vrata da bi izvukao jezik i grkljan te pritom slučajno probuši kožu. Posjekotinu na vratu koja nastane tijekom obdukcije nije lako objasniti izbezumljenoj obitelji.

Rez u obliku slova Y počinje od vanjskog kraja ključne kosti, pa se spaja u području prsne kosti i zatim putuje prema dolje, kratko zavijajući oko pupka, te završava neposredno iznad stidne kosti. Fielding počne skalpelom rezati debele šavove kao da rašiva krpenu lutku, a Scarpetta uzme fascikl s medicinskom dokumentacijom s radne ploče i počne pregledavati obdukcijski protokol i izvješće o rezultatima istrage slučaja Gilly Paulsson. Djevojčica je bila visoka sto šezdeset centimetara i teška četrdeset sedam kilograma. Da je poživjela, u veljači bi navršila petnaest godina. Imala je plave oči. U Fieldingovu zapisniku s obdukcije stalno se ponavljaju riječi u granicama normale. Gillyn mozak, srce, jetra, pluća, svi njezini organi bili su baš onakvi kakvi i trebaju biti u zdrave djevojke.

Ali Fielding je pronašao i promjene koje bi se sad trebale još bolje vidjeti, jer je iz tijela istekla sva krv osim one koja je ostala zarobljena u modricama. Te bi se modrice sad trebale jasno isticati na potpuno blijedoj koži. Na shemi tijela nacrtao je kontuzije na nadlanicama. Scarpetta vrati fascikl na radnu ploču, jer Fielding već izvlači iz grudnog koša tešku plastičnu vreću sa seciranim unutarnjim organima. Ona se približi Gilly da je bolje pogleda i podigne njezinu sitnu šaku. Smežurana je i blijeda, hladna i vlažna. Scarpetta je zadrži u svojim rukama zaštićenima rukavicama i okrene na drugu stranu, da provjeri vidi li se modrica. Šaka

i ruka potpuno su omlitavjele. Mrtvačka je ukočenost nestala i tijelo više ne pruža otpor, kao da ša je život toliko davno napustio da više nema smisla opirati se smrti. Modrica je tamnocrvene boje i jasno se vidi na beskrvnoj, sablasno blijedoj koži. Nalazi se točno na nadlanici Gillyne tanke smežurane ruke i proteže se od zgloba palca do zgloba malog prsta. Slična modrica vidi se i na drugoj, lijevoj ruci.

– Ah da, javi se Fielding. To je čudno, zar ne? Kao da ju je netko držao, ali nije jasno zašto. On raspetlja čvor na vrhu vreće i otvori je. Smrad organa pretvorenih u tamnu kašu je nepodnošljiv. Fuj. Ne znam koja je svrha toga da sve ovo ponovno pregledate, ali samo izvolite.

– Ostavite vreću na stolu i ja ću pregledati sadržaj. Netko ju je možda sputao. Kako su je pronašli? Opišite mi u kakvom je položaju bilo tijelo kad su je pronašli, želi znati Scarpetta i ode do umivaonika da uzme par rukavica koje će joj sezati gotovo do lakta.

– Nisam siguran. Kad je mama stigla kući, pokušala ju je oživiti. Kaže da se ne može sjetiti je li Gilly bila okrenuta licem nadolje ili je ležala na leđima ili boku. I pojma nema što joj je to na šakama.

– Možda mrtvačke pjege?

– Nema šanse. Nije bila tako dugo mrtva.

Kad cirkulacija prestane, krv se zbog sile teže nakuplja u najnižim dijelovima tijela, koji zbog toga poprimaju tamnoljubičastu boju. Jedino područja gdje je postojao pritisak površine na kojoj je tijelo ležalo ostaju bijela. Koliko god da želimo što prije stići do preminulog, kašnjenje ima svojih prednosti. Nekoliko sati obično bude dovoljno. Tad nastupaju livor mortis¹¹ i rigor mortis¹² i otkrivaju nam u kakvom je položaju bilo tijelo mrtve osobe neposredno nakon smrti, čak i ako su mu žive osobe nakon toga mijenjale položaj tako da bude u skladu s njihovom pričom.

Scarpetta nježno povuče Gillynu donju usnicu prema bradi, i provjeravajući ima li ozljeda kakve nastaju prilikom pritiska ruke na usta ili jastuka na lice, u slučaju da ju je netko pokušao ušutkati ili ugušiti.

– Slobodno pogledajte, ali već sam sve provjerio, kaže Fielding. Nisam uspio pronaći nikakve druge ozljede.

– Je li bilo što na jeziku?

– Nije bilo tragova ugriza niti sličnih ozljeda. Moram li vam reći gdje joj je jezik?

– Mislim da mogu pogoditi, odgovori ona, uranjajući ruke u hladnu kašu u vreći da napipa jezik među seciranim organima.

Fielding ispere ruke u rukavicama pod snažnim mlazom vode što gromoglasno slijeva u metalni umivaonik, a zatim ih obriše ručnikom. Vidim da vam se Marino nije pridružio na ovoj zabavi. Ne znam gdje je, kaže ona, donekle nezadovoljna zbog toga. Nije baš od onih kojima se sviđaju raspadnuta trupla. Mene više brinu oni kojima se takva trupla sviđaju. Ili djeca. Oni kojima se sviđaju mrtva djeca, doda Fielding i nasloni se na rub radne ploče, promatrajući je. Nadam se da ćete vi nešto pronaći, jer ja nisam. To me izluđuje.

– Je li bilo petehijalnih krvarenja? Oči su joj u tako groznom stanju da sad ništa ne mogu razaznati.

– Kad je stigla, po nosu i očima vidjelo se da je bila jako prehladena, odgovori Fielding. Ali teško mi je reći je li bilo petehijalnih krvarenja. U svakom slučaju, nisam ih primijetio.

Scarpetta zamisli kako je Gilly morala izgledati kad su je tek dovezli u mrtvačnicu samo nekoliko sati nakon što je umrla, crvena i otečena lica i crvenih očiju. Plućni edem? upita ona.

– Nešto malo.

¹¹ Latinski naziv za mrtvačke pjege.

¹² Latinski naziv za mrtvačku ukočenost.

Scarpetta pronađe jezik. Ode do umivaonika i ispere ga, pa osuši laganim tapkanjem malim bijelim ručnikom od frotira jeftine proizvodnje, kakve im je država kupila na kile. Privuče operacijsku lampu, uključi je i nagne se nad jezik. Imate li povećalo? upita, ponovno tapkajući ručnikom jezik i namještajući svjetlo.

– Stiže. Fielding otvori ladicu, pronađe povećalo i pruži joj ga. Vidite li išta? Ja nisam ništa primijetio.

– Je li bolovala od epilepsije?

– Prema onome što su mi rekli, nije.

Pa, ne vidim nikakvih ozljeda. Scarpetta traga za dokazom koji bi pokazao da se Gilly možda ugrizla za jezik. Jeste li uzeli bris jezika i usta?

– Oh, da. Uzeo sam sve moguće briseve, kaže Fielding, vraćajući se, i ponovno se nasloni na radnu ploču. Nisam pronašao vidljivih tragova. Sudeći prema preliminarnim rezultatima iz laboratorija, nije bilo znakova seksualnog napada. Ne znam jesu li pronašli nešto drugo, ako je i bilo ičeg.

– Napisali ste na CME-1 da je stigla odjevena u pidžamu. Gornji je dio bio okrenut naopako.

– Tako je. On uzme fascikl i počne prebirati po papirima.

– Snimili ste brdo fotografija, veli Scarpetta. Time ga nije pitala zašto, nego je htjela reći da bi takav postupak trebao biti rutinska stvar.

– Hej, uzvikne on, smijući se. Pa tko je jasnika poput mene učio struci?

Scarpetta mu dobaci pogled. Naučila ga je da radi i bolje, ali mu to ne kaže. Zadovoljstvo nije izvijestiti vas da na jeziku niste ništa previdjeli. Ona ubaci jezik natrag u vreću i on ostane plutati na vrhu ostalih potamnelih komada i dijelova raspadajućih organa Gilly Paulsson. Idemo je preokrenuti. Morat ćemo je izvaditi iz vreće.

Učine to u nekoliko faza. Fielding uhvati truplo ispod pazuha i podigne ga, a Scarpetta izvuče vreću ispod tijela. Dok Fielding okreće truplo licem prema dolje, ona grabi tešku vreću i slaže je uz reski zvuk presavijanja vinila, te je odloži na pokretna nosila. Oboje u istom trenutku ugledaju podljev na Gillynim leđima.

– Nek' me vrag odnese, kaže on klonulo.

Mrlja je blijedocrvene boje, donekle kružnog oblika i otprilike veličine srebrnog dolara, a nalazi se na lijevoj strani leđa, tik ispod lopatice.

– Kunem se da to nije bilo tu kad sam radio obdukciju, kaže on, saginjući se bliže truplu i namještajući operacijsku lampu da bolje vidi. Sranje. Ne mogu vjerovati da mi je to promaknulo.

– Znae kako je, odgovori Scarpetta, ali mu ne kaže što uistinu misli. Nema smisla kritizirati ga. Prekasno je za to. Kontuzije na truplu uvijek se bolje vide nakon obdukcije, kaže ona.

Scarpetta zgrabi skalpel s kirurškog stolića i napravi dubok, ravan rez u području crvenkaste mrlje, da provjeri nije li kojim slučajem nastala kao artefakt nakon smrti. Da jest, promjena bi bila površna, međutim nije. U dubljim slojevima mekog tkiva vidi se difuzno krvarenje, što obično znači da se trauma zbog koje su pukle krvne žile dogodila dok je tijelo još bilo živo, dok je još postojao krvni tlak. Masnica ili kontuzija nije ništa drugo nego mnogo smrskanih krvnih žilica koje propuštaju krv. Fielding postavi plastično ravnalo dužine petnaest centimetara pokraj reza u pocrvenjelom dijelu kože i počne fotografirati.

– Što je bilo s posteljinom? upita Scarpetta. Jeste li je pregledali?

– Nisam je ni vidio. Policija ju je uzela i odnijela u laboratorij. Kao što rekoh, nisu pronašli sjemenu tekućinu. Kvrugu, ne mogu vjerovati da nisam vidio ovaj podljev.

– Idemo ih pitati je li se što plućnog edema iscijedilo na plahte ili jastuk. Ako jest, zamolit ćemo ih da sastružu te mrlje s posteljine i pogledaju ima li cilindričnog respiratornog epitela. Taj bi nalaz govorio u prilog smrti od asfiksije.

– Sranje, veli on. Ne znam kako nisam vidio taj podljev. Znači, vi mislite da se radi o ubojstvu.

– Mislim da se netko popeo na nju, kaže Scarpetta. Ležala je na trbuhu i netko joj je kleknuo na gornji dio leđa, naslonio se na nju svom težinom i držao joj ruke ispružene iznad glave, dlanova prema dolje. To bi objasnilo podljeve na nadlanicama i leđima. Mislim da je ovo mehanička asfiksija. Ubojstvo, apsolutno. Kad ti netko sjedne na prsa ili leđa, više ne možeš disati. To je strašna smrt.

14

Prva susjeda živi u kući od betona, ravnog krova, s bijelim volutama i mnogobrojnim prozorima u kojima se vidi odraz vode, zemlje i neba. Sagrađena je tako da bude u interakciji s prirodom. Građevina podsjeća Lucy na one koje je vidjela u Finskoj. Noću, kuća njezine susjede izgleda poput divovske svjetleće lanterne.

U dvorištu ispred kuće nalazi se fontana, a visoke palme i kaktusi zamotani su u snopove raznobojnih božićnih lampica. Napuhani zeleni Grinch prijeteći stoji pokraj visokih dvostrukih staklenih vrata, kao kakav blagdanski detalj koji bi joj bio smiješan da ovdje živi netko drugi. Gore lijevo na okviru vrata, nalazi se kamera koja bi trebala biti nevidljiva. Lucy zamisli kako izgleda na ekranu videoportafona. Pozvoni. Nema odgovora. Ponovno pozvoni. I dalje nema odgovora.

OK. Znam da si kod kuće, jer si pokupila novine i zastavica na tvom poštanskom sandučiću je podignuta, misli Lucy. Znam da me promatraš. Vjerojatno sjediš tamo u kuhinji i zuriš u mene na ekranu, držiš slušalicu portafona na uhu da čuješ dišem li, razgovaram li možda sama sa sobom. A slučajno, radim oboje. Koja sam ja idiotkinja. Otvori prokleta vrata ili ću stajati ovdje cijeli dan.

Ovakva situacija traje možda oko pet minuta. Lucy čeka pred vratima od teškog stakla, zamišljajući što bi gospoda mogla zaključiti iz njezina izgleda dok je gleda na ekranu videoportafona. Zaključi da joj ne može izgledati prijeteće, ovako odjevena u traperice, majicu kratkih rukava i tenisice, s torbicom oko struka. No sigurno joj ide na živce to što svako malo zvoni. A možda se gospođa tušira. Možda uopće ne gleda u ekran. Lucy pozvoni još jedanput. Gospoda ne dolazi do vrata. Znala sam da neće. Idiotkinja, Lucy tiho kaže gospodi. Mogla bih imati i srčani udar tu vani pred kamerom, a tebi bi se živo fućkalo. Očito ću te morati natjerati da dođeš do vrata. Sjeti se kako je Rudy prije manje od dva sata izvukao svoje lažne isprave i nasmrtno preplašio onog Latinoamerikanca i odlučio: u redu, pokušajmo onda tako, da vidimo što ćeš učiniti. Izvuče tanki crni novčanik iz stražnjeg džepa svojih uskih traperica i zamahne značkom ispred skrivene kamere, koja i nije tako skrivena.

– Dobar dan, kaže ona glasno. Policija. Nemojte se prepasti, živim u susjednoj kući, ali radim u policiji. Molim vas da dođete do vrata. Ona ponovno pozvoni i nastavi držati svoje lažne isprave točno ispred točkastog objektiva kamere.

Lucy žmirne, znojeći se na suncu. Čeka i osluškuje, ali ne čuje ništa. I baš kad je htjela ponovno pokazati svoju lažnu značku, odnekud začuje glas. Kao da se javlja bog, rospijinim glasom.

– Što hoćete? upita glas kroz nevidljivi zvučnik pokraj takozvane nevidljive kamere na gornjem dijelu okvira vrata.

– Neka sumnjiva osoba mi je ušla na imanje, gospođo, odgovori Lucy. Mislim da bih vam trebala ispričati što se dogodilo, tako da znate. Ja sam vam ipak prva susjeda.

– Rekli ste da ste policajka, optuži je neprijateljski glas s jakim, južnjačkim naglaskom.

– Ja sam oboje. Oboje što?

– I policajka i vaša susjeda, gospođo. Zovem se Tina. Možete li doći do vrata?

Tišina, a zatim za manje od deset sekundi, Lucy ugleda nekakav obris kako leluja prema staklenim vratima i pretvara se u ženu od četrdesetak godina odjevenu u trenirku i tenisice. Treba joj vječnost da otključa sve brave, ili se bar tako čini, no na kraju uspije, deaktivira alarm i otvori jedno krilo staklenih vrata. U prvom trenutku izgleda kao da nema nikakvu namjeru ponuditi Lucy da uđe. Samo stoji na dovratku i zuri u nju bez traga topline u očima.

Samo budite kratki, kaže gospođa. Ne volim neznance i ne eum se upoznavati sa susjedima. Tu sam jer ne želim imati susjede.

U slučaju da još niste shvatili, ovo nije susjedstvo. Ljudi dolaze ovartii kad se žele odmoriti od svih i imati malo mira.

– Što nije? Lucy se zagrijava za zadatak. Sasvim joj je jasno da pred sobom ima pripadnicu plemena iskvarenih bogataša koje ne zanima ništa drugo osim sebe samih, ali pravi se naivna. Vaša kuća nije ili ovaj kraj nije?

– Nije što? Ženino neprijateljstvo na trenutak ustukne pred zbunjenošću. O čemu govorite?

– O tome što se dogodilo u mojoj kući, tu preko puta. Vratio se, odgovori Lucy, kao da žena točno zna o čemu govori. Možda čak i danas ujutro, ali nisam sigurna jer sam jučer cijeli dan bila na putu i upravo sam stigla helikopterom u Bocu. Mislim, znam koga je tražio, ali sam se ipak zabrinula zbog vas. Ne bi bilo u redu da zbog manevara kod mene vi padnete pod elisu. Znae na što mislim.

– Oh, kaže žena. Ima vrlo lijepu gliser-jahtu, koja je trenutno' izvučena na dok iza kuće, i sigurno vrlo dobro zna što je elisa i kako je nezgodno i najčešće pogubno kad te zahvate njezini krakovi. Kako možete biti policajka i živjeti u takvoj kući? upita ona i ne gledajući prema Lucynoj blijedonarancastoj vili sagrađenoj u mediteranskom stilu.

– Kakav helikopter? Nemojte mi reći da imate i helikopter?

– Oh, Bože, blizu ste, kaže Lucy uz rezignirani uzdah. To je duga priča. A sve ima veze s Hollywoodom, znate. Tek sam se doselila ovamo iz L.A.–a, znate. Zapravo sam trebala ostati na Beverly Hillsu, gdje mi je i mjesto. Ali taj prokleti film, oprostite na izrazu. U svakom slučaju, sigurno znate što znači sklopiti ugovor za snimanje filma i da onda jednostavno morate ići tamo gdje ga planiraju snimati.

– U susjednoj kući? Ona širom otvori oči. Snimat će film tu, u vašoj kući?

– Zaista mislim da ne bismo trebale stajati na vratima dok razgovaramo o tome. Lucy se oprezno osvrne oko sebe. Imate li išta protiv da uđemo? Ali morate mi obećati da ovo ostaje među nama.

Mala ženska tajna. Ako se pročuje... možete zamisliti.

– Ha! Žena upre prstom u Lucy i razvuče usta u zubati osmijeh.

– Zнала sam da ste netko slavan.

– Joj, ne! Nemojte, molim vas. Zar sam tako prozirna? veli Lucy užasnuto dok ulazi u minimalistički uređen dnevni boravak, sav bijelom. Jedan cijeli zid je u staklenoj stijeni koja se proteže do drugog kata i gleda na granitnim kamenom popločenu terasu, bazen osammetarski gliser. Njezina razmažena, tašta susjeda vjerojatno ga ne zna ni upaliti, a kamoli voziti, misli Lucy. Brod se zove Dogovoreno, a luka registracije mu je navodno Veliki Kajman, otok u Karibima na kojem se ne plaća porez na imovinu.

– Ovo je poprilično velik brod, kaže Lucy, sjedajući na bijelu garnituru koja izgleda kao da lebdi između vode i neba, i odloži svoj mobitel na stakleni stolić za kavu.

– Talijanski je. Žena se tajanstveno i ne baš ljubazno nasmiješi.

– Podsjeća me na Cannes, kaže Lucy.

– Ah, da! Filmski festival.

– Ne, nisam mislila baš na to, nego na Ville de Cannes, na brodove, ah, one jahte. Znae ono, čim prođete stari klub i skrenete na dok broj jedan, vrlo blizu Posejdona i Amfitrita gdje

se iznajmljuju brodovi, izvan Marseillea. Tamo radi jedan krasan dečko, Paul. Vozi stari svijetložuti Pontiac, što baš i nije uobičajen prizor za jug Francuske. I onda samo nastavite hodati uz skladišta, pa skrenete na dok broj četiri i idete do kraja, prema svjetioniku. Nikad nisam vidjela toliko Mangusti¹³ i Leoparda u životu. Jednom sam imala Zodiac¹⁴ s prilično dobrim Suzukijevim motorom, ali veliki brod? Ma tko bi imao vremena za to? Dobro, možda vi.

Ona gleda u gliser na suhom doku. Naravno, šerifovi ljudi i carina dobro bi vas pritisnuli da se provozate ovuda u toj stvarčici brže od deset čvorova.

Gospođa je bijelo gleda. Lijepa je, ali Lucy je ne smatra privlačnom. Izgleda kao vrlo bogata, mažena i pažena žena, ovisna o Botoxu, kolagenu, termalnim tretmanima i raznim drugim novotarijama koje nude dermatolozi. Vjerojatno se već godinama nije namrštila. S druge strane, i ne treba. Zašto da još i mimikom lica izražava negativne emocije, na primjer, ljutnju i zloću. To bi bilo izlišno.

– Kao što rekoh, ja sam Tina. A vi ste...?

– Možete me zvati Kate. Tako me zovu prijatelji, odgovori razmažena bogatašica. Živim u ovoj kući već sedam godina i nijedanput nisam imala problema, osim sa Jeffom. No on je otišao, što mogu reći sa zadovoljstvom, i sad živi svoj život na Kajmanskim otocima i ne znam gdje sve ne. Znači, ako sam vas dobro razumjela, vi zapravo ne radite u policiji.

– Uistinu se ispričavam ako sam ostavila krivi dojam, ali nisam znala kako da vas drugačije uvjerim da dođete do vrata, Kate. Vidjela sam značku.

– Da, podigla sam je tako da je možete vidjeti. Nije prava. Ne baš. Ali kad radim na ulozu, onda se trudim što više živjeti na način na koji živi lik koji glumim, a redatelj mi je još predložio ne samo da se uselim u kuću u kojoj snimamo nego i da nosim značku i vozim iste automobile kakve voze specijalni agenti i sve drugo.

– Znala sam! Kate ponovno upre prst u nju. Sportski auti. Ah! Sve je to dio vaše uloge, zar ne? Zavali se natrag, popravljajući jastuk u krilu, i onako tanka i dugonoga utone još dublje u svoj veliki, bijeli naslonjač. No ne izgledate mi poznato.

– Trudim se ne izgledati poznato.

Kate se pokušava namrštititi. Ali očekivala bi' da mi izgledate bar malo poznato. Uostalom, i tako se ne mogu sjetiti vašeg imena. Tina...?

– Mangusta. Umjesto prezimena ona ponudi ime svoje omiljene marke glisera, prilično sigurna da ga susjeda neće povezati s Mangustama koje je ranije spominjala u kontekstu Cannesa. Prije će joj to ime zvučati odnekud poznato. Donekle poznato.

– Zapravo, da. Čula sam to ime. Čini mi se. Možda, kaže Kate, ohrabreno.

– Nisam puno glumila, imala neke velike uloge, iako su neki od filmova bili veliki hitovi. Ovo mi je šansa, moglo bi se reći. Počela sam na Broadwayu, a zatim sam se prebacila na filmove. Uzimala sam sve što mi se nudilo. Samo se nadam da nećete poludjeti kad počnu stizati svi oni kamioni i ostala oprema za snimanje. Jedina sreća je u tome što neće doći prije ljeta. A možda i ne bude ništa od cijele priče zbog tog luđaka koji nas prati čak ovamo.

– To bi bila šteta. Ona se nagne prema naprijed u velikom bijelom naslonjaču.

– Meni kažete.

– Oh, Bože, pogleda je Kate smrknuto. Izgleda zabrinuto. Sa Zapadne obale? Sve vas je odatle pratio? Rekli ste da imate helikopter?

– Prilično sam sigurna, odgovori Lucy. No ako sami niste iskusili kako je to kad vas netko prati, ne možete potpuno razumjeti kakva je to noćna mora. To nikad nikome ne bih poželjela. Mislila sam da će dolazak ovamo biti najbolje što možemo učiniti. Ali nekako nas je pronašao i slijedio. Sigurna sam da se radi o muškarcu. U to sam prilično sigurna. Bog mi pomogao ako je ovo sad netko drugi, jer bi to značilo da ih je dvoje. Samo se nadam da je to

¹³ Mangusta i Leopard – marke glisera-jahti.

¹⁴ Marka gumenjaka na napuhavanje.

isti čovjek, ma kako to čudno zvučalo. I da, koristim helikopter po potrebi, ali nisam došla helikopterom skroz sa Zapadne obale.

– Barem ne živite sami, komentira Kate.

– Moja cimerica, druga glumica, upravo se iselila i vratila na Zapad. Baš zbog tog čovjeka koji nas prati.

– A što je s onim zgodnim muškarcem, vašim momkom? Zapravo, u početku sam se pitala da nije i on glumac. Netko slavan. Cijelo vrijeme se pokušavam sjetiti tko je on.

Uputi joj zlobni smiješak. Na čelu mu piše Hollywood. Čime se on bavi?

– Problemima, uglavnom.

– Pa, draga moja, ako vam učini krivo, samo dođite ovdje posjetiti Kate. Ona potapše jastuk u svom krilu. Ja znam kako se neke stvari rješavaju.

Lucy pogleda van u Dogovoreno koji blista na suncu, onako dugačak, ulašten i bijel i pita se je li gliser pripadao Kateinu bivšem suprugu. Nije li on možda na Kajmanskim otocima zato što se skriva od porezne uprave? Lucy počne: Prošlog tjedna taj je luđak ušao na moje imanje, odnosno, mislim da je to bio on, muškarac. Zanima me jeste li...

Kateino zategnuto lice bez ijedne bore na trenutak izgleda izgubljeno. Oh, sjeti se. Onaj koji vas sve prati? Ama ne, nisam ga vidjela, bar se ne sjećam da jesam. S druge strane, ovdje stalno netko dolazi i odlazi, razni vrtlari, oni koji održavaju bazene, građevinski radnici i tako dalje. Ali primijetila sam policijske automobile i Hitnu pomoć. Nasmrt sam se prepala. To je ono što upropaštava ovakva područja.

– Bili ste tada kod kuće. Moja je cimerica, bivša, ostala u krevetu zbog mamurluka. Postoji mogućnost da je izašla van i sjedila na suncu.

– Da. Vidjela sam je. Jeste?

– On, da, odgovori Kate. Bila sam gore u teretani i slučajno sam pogledala dolje i vidjela je kako izlazi iz kuhinje. Sjećam se da je na sebi imala pidžamu i kućni ogrtač. Sad kad mi kažete da je bila mamurna, sve mi je jasno.

– Sjećate li se koliko je bilo sati? upita Lucy, a njezin mobitel na stoliću za kavu i dalje snima njihov razgovor.

– Da razmislim. Devet? Tako nekako, veli Kate i pokaže iza Lucy, prema njezinoj kući. Sjedila je pokraj bazena.

– I onda?

– Ja sam bila na eliptičnom stroju, kaže ona. Iz Kateine perspektive, sve se događa u odnosu na njezin život. Da razmislim, mislim da mi je privuklo pažnju nešto na jutarnjoj emisiji. Ne, razgovarala sam na telefonu. I sjećam se da sam onda pogledala van i više nije bila tamo. Očito se vratila u kuću. Nije dugo bila vani, to sam htjela reći.

– Koliko dugo ste bili na eliptičnom stroju? Bi li vam smetalo da mi pokažete teretanu, tako da mogu točno vidjeti gdje ste se nalazili kad ste je vidjeli?

– Neće mi smetati, draga, dođite. 'Ajmo. Kate ustane iz svog velikog, bijelog naslonjača. Želite li nešto popiti? Nakon cijelog ovog razgovora o proganjanju, velikim bučnim kamionima za snimanje koji će uskoro stići, helikopterima i svemu ostalom, meni bi sad baš dobro došla jedna mimoza¹⁵. Obično radim na eliptičnom stroju trideset minuta.

Lucy uzme svoj mobitel sa stolića za kavu. Ja ću isto što i vi, kaže.

¹⁵ Vrsta koktela od šampanjca i soka od naranče, popularno žensko piće.

Sati je jedanaest i trideset. Scarpetta se nalazi s Marinom pokraj unajmljenog auta na parkiralištu zgrade u kojoj je nekad radila. Sunce ponire pa opet izviruje iza tamnih oblaka, koji je podsjećaju na ljutite šake što mlate po nebu, a iznenadni naleti vjetra trgaju joj odjeću i mrse kosu.

– Fielding ide s nama? upita je Marino, otključavajući SUV. Hoćeš da ja vozim? Znači, neki kurvin sin ju je pritisnuo i ugušio. Majku mu njegovu. Ubiti tako dijete. Tip je morao biti prilično krupan, ne misliš li, kad ju je uspio tako držat da nije mogla mrdnut?

– Fielding ne ide s nama. Ti vozi. Kad ne možeš disati, uspaničiš se i koprcaš kao lud. Njezin napadač nije morao biti ogroman, ali trebao je biti dovoljno velik i jak da je prikuje za krevet i tako drži. Gotovo sam sigurna da se radi o mehaničkoj asfiksiji, a ne o gušenju.

– To bi i njemu trebali napraviti, kad ga uhvate. Da ga par golemih zatvorskih čuvara baci na pod i sjedne mu na prsa tako da ne može disat, pa da vidimo koliko bi uživo. Udu u auto i Marino upali motor. Dobrovoljno se javljam na taj zadatak. Nek meni daju da to učinim. Isuse, kako je mogo to malo napraviti.

– Pusti sad to Pobjite ih sve, Bog će već prepoznati svoje, veli Scarpetta. I ovako imamo pune ruke posla. Što znaš o njezinoj mami?

– Kad već Fielding ne ide s nama, pretpostavljam da si ju zvala.

– Rekla sam joj da želim razgovarati s njom i to je otprilike bilo Sve. Bila mi je nekako čudna preko telefona. Misli da je Gilly umrla od gripe.

– Reći ćeš joj?

– Ne znam što ću joj reći.

– E pa, jedno je zih. Federalci će biti oduševljeni kad čuju da si otišla u kućnu posjetu, doktorice. Nema im ništa bolje nego kad zagrizu u neki slučaj koji uopće ne bi trebao biti njihova briga, a onda im uletiš ti sa svojim prokletim kućnim posjetama. Marinu titra osmijeh u kutovima usana, dok polako vozi kroz puno parkiralište.

Scarpetti nije važno što federalci misle. Gleda kroz prozor u svoju bivšu zgradu, Biotech II, u njezine jednostavne sive linije obrubljene tamnocrvenom ciglom i natkriveni ulaz s parkirališta u mrtvačnicu koji je podsjeća na bijeli iglu priljubljen za jednu stranu zgrade. Čini joj se kao da nikad nije ni otišla odavde. Nije joj neobično da ide na mjesto gdje se dogodila smrt, najvjerojatnije na mjesto zločina, ovdje u Richmondu, Virginiji, i nije ju briga što FBI ili doktor Marcus ili itko drugi misli o njezinim kućnim posjetima.

– Imam osjećaj da će tvoj drugar doktor Marcus također biti oduševljen, doda Marino sarkastično, kao da zna što misli. Jesi mu rekla da je Gilly ubijena?

– Ne, odgovori ona.

Nije ni pokušala potražiti doktora Marcusa, niti mu išta reći nakon što je završila s Gilly Paulsson. Jednostavno se oprala, presvukla u svoje odijelo i pogledala nekoliko mikroskopskih preparata. Fielding može obavijestiti doktora Marcusa o činjenicama i prenijeti mu da bi ga voljela poslije ukratko izvijestiti o tome što je pronašla te da je, ako je bude trebao, može dobiti na mobitel. No doktor Marcus je neće nazvati. On želi imati što manje posla sa slučajem Gilly Paulsson. Scarpetta je sad uvjerenjena da je shvatio davno prije nego što ju je nazvao u Floridu kako mu smrt ove četrnaestogodišnje djevojčice neće donijeti ništa dobra, nego će mu samo stvoriti probleme ako nešto ne poduzme kako bi to spriječio. A ima li boljeg načina da to spriječi nego da pozove svoju kontroverznu prethodnicu, Scarpettu zvanu gromobran? Vjerojatno je cijelo vrijeme sumnjao u to da je Gilly Paulsson umrla prirodnom smrću i iz nekog je razloga odlučio da neće prljati ruke rješavanjem njezina ubojstva.

– Tko je detektiv? upita Scarpetta Marina dok čekaju da se prometna gužva na 1-95 preseli u Četvrtu ulicu. Netko koga znamo?

– Jok. Tad još nije bio tu. On zgrabi priliku i da gas i oni ulete u desni trak. Sad kad se vratio u Richmond, vozi onako kako je prije običavao voziti u Richmondu, što je isto onako kako je vozio kao mladi policajac u New Yorku.

– Znaš li išta o njemu?

– Dovoljno.

– Pretpostavljam da ćeš cijeli dan držati tu kapu na glavi, kaže ona.

– Zašto ne? Imaš neku bolju kapu za mene? Osim toga, Lucy bi bilo drago da zna da nosim njenu kapu. Jesi znala da se policijska uprava preselila? Nije više u Devetoj ulici, tamo dolje je pokraj hotela Jefferson u staroj zgradi Farm Biroa. Inače u policiji se ništa nije promijenilo, osim što su obnovili farbu na autima i što im sad daju da nose šilterice, ko da su NYPD.

– Šilterice su očito na putu da postanu dio uniforme. Ha! Onda nemoj više prigovarati zbog moje. Tko ti je rekao da se uključio FBI?

– Taj detektiv. Zove se Browning. Čini se u redu, ali ne radi dugo na umorstvima, a slučajevi na kojima je radio su ono, tipa kvartovske tarapane. Jedno govno upucalo drugo govno. Marino otvori mali blok i baci pogled na ono što je zapisao, vozeći kroz grad prema Ulici Broad. Četvrtak, četvrtog prosinca, zovu ga zbog DOA¹⁶ i on ode na tu adresu gdje mi sad idemo, u Fan, tamo blizu gdje se nekad nalazila bolnica Stuart Circle prije nego što su je pretvorili u stambenu zgradu. Papreno skupi stanovi. Jesi znala? To ti je bilo nakon što si otišla. Ti bi htjela živjeti u bivšoj bolesničkoj sobi? Ja, hvala, ne bi.

– Znaš li zašto se upleo FBI ili se još moram strpjeti dok ne dođeš do toga? upita ona.

– Zvali su ih iz Richmonda. To je samo još jedan element koji nema smisla. Pojma nemam zašto je richmondská policija zvala federalce c'a guraju svoj nos u ovo. Niti zašto su federalci pristali.

– Što misli Browning?

– Nije baš nešto zagrijan za slučaj. Misli da je djevojka vjerojatno imala epi napad ili tako nešto.

– Krivo misli. A što je s majkom?

– Ona je malo drugačija. Doć ću i na to.

– A otac?

– Rastavljeni su. Živi u Charlestonu u Južnoj Karolini, liječnik Ironično, ha? Bar bi liječnik trebao znat kako izgleda u mrtvačnici. A kćer mu leži u vreći tu u mrtvačnici već dva prokleta tjedna, jer se oni ne mogu odlučiti ko će je preuzeti, gdje će je pokopati i bogzna oko čega se još sve ne svađaju.

– Tu bismo trebali skrenuti desno na Grace, kaže Scarpetta. I onda vozimo samo ravno.

– Hvala ti, Mageljane. Vozim se svih ovih godina po gradu... ne znam kako bi uspio bez tebe ko navigatora.

– Ne znam kako ti uopće funkcioniraš kad ja nisam tu. Pričaj mi još o Browningu. Što je pronašao kad je došao u kuću Paulssonovih?

– Djevojčica je bila u krevetu. Ležala je na leđima, u pidžami. Majka je bila histerična, mož misli.

– Je li bila pokrivena?

– Pokrivači su bili strgnuti s kreveta, zapravo su većim dijelom ležali na podu. Majka je rekla Browningu da su tako bili kad se vratila kući iz drogerije. Ali ima malo problema s pamćenjem, ko što vjerojatno znaš. Mislim da laže.

– U vezi s čim?

¹⁶ Dead on arrival – mrtav nakon dolaska.

– Nisam siguran. To mislim na temelju onog što mi je Browning reko preko telefona, što znači da ću, čim porazgovaram s njom, morat provjerit sve ispočetka.

– Ima li dokaza daje netko možda provalio u kuću? pita Scarpetta. Ima li ičega što bi nas moglo navesti na taj zaključak?

– Ništa zbog čega bi Browning u to posumnjo, navodno. Ko što sam reko, nije baš nešto zagrijan. To nikad nije dobro. Ako detektiv nije zagrijan za slučaj, onda vjerojatno ni krim-tehničari nisu zagrijani. Gdje ćeš ić tražit otiske, na primjer, ako ne misliš da je bila provala?

– Nemoj mi reći da nisu ni to napravili.

Ko što sam reko, kad dođem tamo, morat ću sve ispočetka. Sad se voze kroz dio grada koji se zove okrug Fan. Bio je pripojen radu nedugo nakon Građanskog rata, a kako ima oblik lepeze, na kraju su ga nazvali Fan¹⁷. Uske vijugave ulice vode do slijepog kraja ' završavaju iznenada bez ikakve najave, a dobile su nazive po voću – Jagoda, Višnja, Šljiva... Većina domova i kuća u nizu restaurirana je i ima onaj ljupki starinski izgled, s prostranim verandama, klasičnim stupovima i detaljima od bogato izrađenog kovanog željeza. Dom paulssonovih manje je ekscentričan i manje ukrašen od većine drugih. Kuća je skromne veličine, jednostavnih linija i ciglene fasade. Trijem se proteže cijelom širinom kuće, a iznad njega je lažno potkrovlje obloženo škrljencem, zbog čega kuća izgleda kao da ima mali šesir bez oboda.

Marino parkira ispred kuće pokraj tamnoplavog mini kombija i oni izađu iz auta te krenu niz stari puteljak popločen opekam, koja je mjestimično izlizana i zato skliska. Jutro je već poodmaklo. Oblačno je i hladno, a Scarpettu ne bi iznenadilo ni da počne sniježiti. Jedino se nada da neće biti ledene kiše. Grad se nikad nije uspio naviknuti na teške zimske uvjete. I na sam spomen snijega, stanovnici Richmonda počiste sve police u samoposluživanjima i trgovinama u gradu. Strujni vodovi su iznad zemlje, pa ne traju dugo kad nevrijeme počne iz korijena čupati velika stara stabla ili kad debla počnu pucati pod naletima vjetra ili težinom debelog sloja leda. Scarpetta se zato iskreno nada da, dok je tu, neće padati ledena kiša.

Na crnim ulaznim vratima visi kositrena alka u obliku ananasa. Marino zakuca njome tri puta i oštri, metalni zvuk alke propara zrak. S obzirom na razlog posjeta, ovakva najava zvuči nekako bezosjećajno. Uskoro se začuju ubrzani koraci i vrata se širom otvore. Žena s druge strane praga je sitna i mršava. Lice joj je podbuhlo, kao da premalo jede i previše pije, a uz to je još i dosta plakala. U boljim trenucima mogla bi biti i zgodna uz određenu dozu vulgarnosti kakva prati umjetne plavuše.

– Udite, kaže ona kroz začepljeni nos. Prehlađena sam, ali nisam

Zarazna. Ona okrzne Scarpettu mutnim pogledom. Al' ne moram odgovoriti doktorici. Pretpostavljam da ste vi liječnica s kojom sam maloprije razgovarala. U tome nije mogla pogriješiti s obzirom na to da je Marino muškarac, odjeven je u crne vojničke hlače i na glavi ima šiltericu na kojoj piše LAPD.

– Ja sam doktorica Scarpetta. Ona pruži ruku. Moja iskrena sućut zbog Gilly.

U očima gospođe Paulsson zablistaju suze. Hoćete li ući? Nije baš najurednije zadnjih dana. Upravo sam skuhala kavu.

– Pa, može, veli Marino i predstavi se. Razgovara sam s detektivom Browningom, ali sam mislio da bi mogli početi od nule, ako se slažete.

– Kakvu kavu volite?

Marino je dovoljno pažljiv da ne izgovori svoju uobičajenu repliku: bijelu i slatku, kao i žene.

– Crnu, bez ičega, molim, kaže Scarpetta. Krenu za gospođom Paulsson niz hodnik s podnim daskama od stare borovine. S desne strane je udobna mala dnevna soba s tamnozelenom kožnatom garniturom i kositrenim alatkama za kamin, a s lijeve primaća soba

¹⁷ engl. fan – lepeza.

koja izgleda strogo i službeno, kao da je rijetko koriste. Scarpetta osjeti hladnoću iz te sobe dok prolazi pokraj nje.

– Mogu li uzeti vaše kapute? upita gospođa Paulsson. Prvo vas pitam za kavu dok stojite na ulaznim vratima i onda vas zamolim za kapute kad dođete u kuhinju. Nemojte mi zamjeriti. Nisam baš sasvim svoja ovih dana.

Oni skinu kapute i žena ih objesi na drvenu vješalicu u kuhinji. Scarpetta primijeti svijetlocrveni, rukom pleteni šal na jednoj od kuka vješalice i zbog nečeg pomisli da je vjerojatno Gillyn. Kuhinja nije preuređivana već desetljećima. Pod je popločen staromodnim crnini i bijelim kockastim pločicama, a uokolo su raspoređeni stari, bijeli kućni aparati. Prozori gledaju na usko dvorište ograđeno drvenom ogradom. S vanjske strane ograde iza kuće viri krov od škrljevca na kojem nedostaje pokoji crijep. Mjestimično je obložen mahovinom, a streha je prekrivena debelim nanosima suhog lišća.

Gospođa Paulsson im natoči kavu i svi zajedno sjednu za drveni stol do prozora koji gleda na stražnju ogradu i krov od škrljevca prekriven mahovinom što viri iza nje. Scarpetta primijeti da je kuhinja čista i uredna. Svi lonci i tave vise sa željeznih kuka na zidu iznad radnog elementa, a sudoper i cjedilo su prazni i bez ijedne mrlje. Scarpetta primijeti bočicu sirupa protiv kašlja na kuhinjskoj radnoj ploči, pokraj držača za papirnate ubruse u roli. Taj se sirup može kupiti bez liječničkog recepta i sadrži ekspektorans. Scarpetta otpije gutljaj kave.

– Ne znam odakle da počnem, kaže gospođa Paulsson. Ne znam zapravo tko ste vi, kad smo već kod toga. Znam samo što mi je detektiv Browning rekao kad me nazvao danas ujutro. Rekao mi je da ste vi stručnjaci iz drugog grada i da budem kod kuće. I onda ste vi nazvali. Ona pogleda u doktoricu Scarpettu.

– Znači, Browning vas je zvao, kaže Marino.

– Stvarno je ljubazan. Ona pogleda Marina i zadrži pogled, kao da joj je nekako zanimljiv. Ne znam zašto su svi ti ljudi... A izgleda da ne znam baš puno toga. Oči joj se ponovno napune suzama. Trebala bih biti zahvalna. Ne mogu ni zamisliti da se ovako što dogodilo a da nikog nije briga.

– Naravno da jest, kaže Scarpetta. Zato smo tu.

– Gdje živite? Oči su joj prikovane uz Marina. Ona prinese šalicu ustima i otpije malo kave, pažljivo ga promatrajući.

– Stacionirani smo dolje na jugu Floride, nešto sjevernije od Miamijsa, odgovori Marino.

– Oh. Mislila sam da ste možda iz Los Angelesa, kaže ona, podigavši pogled do njegove šilterice.

– Imamo veze s L.A.–em, kaže Marino.

– Jednostavno nevjerovatno, kaže ona, ali na licu joj se ne vidi nevjerica. Scarpetta počinje nazirati nešto drugo u gospođi Paulsson, nekakvo drugo biće koje se uvija iza njezine vanjštine. Telefon mi gotovo ne prestaje zvoniti. Sami novinari, cijela gomila. Bili su tu neki dan. Ona se okrene na stolcu i pokaže ispred kuće. U velikom televizijskom kombiju sa svim onim visokim antenama ili što već. To Je zapravo, nepristojno. Naravno, agentica iz FBI-a koja je tad bila tu rekla je da je to zato što nitko ne zna što se dogodilo Gilly. Rekla Je da je moglo biti i gore, ali ja ne znam što bi to moglo biti gore.

– Možda je mislila na publicitet, kaže dobrohotno Scarpetta.

– Što bi moglo biti gore od onog što se dogodilo mojoj Gilly? ponovi gospođa Paulsson, brišući oči.

– Šta vi mislite da joj se dogodilo? upita Marino, prelazeći palcem po rubu svoje šalice.

– Znam što joj se dogodilo. Umrkla je od gripe, odgovori gospođa Paulsson. Bog ju je uzeo k sebi. Ne znam zašto. Voljela bih da mi to netko kaže!

– Neki baš i nisu tako sigurni da je umrkla od gripe, kaže Marino Živimo u takvom svijetu. Svi hoće dramu. Moja je kćerkica ležala u krevetu s gripom. Ove su godine već mnogi umrli od toga. Ona pogleda Scarpettu.

– Gospođo Paulsson, obrati joj se Scarpetta, vaša kći nije umrla od gripe. Sigurna sam da su vam to već priopćili. Razgovarali ste s doktorom Fieldingom, zar ne?

– Oh da. Razgovarali smo telefonom odmah nakon što se to dogodilo. Ali ne znam kako možete znati da je netko umro od gripe. Kako to uopće možete znati kad onda više ne kašlja, nemaju vrućicu i ne mogu vam reći koliko im je loše? Ona počne plakati. Gilly je imala temperaturu četrdeset i gotovo se ugušila od kašlja kad sam otišla po još sirupa. Nisam ništa drugo učinila, samo sam se odvezla do ljekarne u ulici Cary da kupim još sirupa protiv kašlja.

Scarpetta ponovno pogleda bočicu sa sirupom na kuhinjskoj radnoj ploči. Sjeti se mikropreparata koje je pogledala u Fieldingovu uredu prije nego što je krenula do gospođe Paulsson. Na mikropreparatima pluća vidjele su se nakupine fibrina, limfocita i makrofaga. Alveole su bile otvorene. Gillyna se bronhopneumonija, uobičajena komplikacija gripe osobito u starijih bolesnika i djece, povlačila i nije bila tako uznapredovala da bi ometala funkciju pluća.

– Gospođo Paulsson, mi možemo znati je li vaša kći umrla od gripe, kaže Scarpetta. Možemo to znati na temelju izgleda njezinih pluća. Ne želi ulaziti u detalje i opisivati konsolidaciju plućnog parenhima, niti objašnjavati kako bi tkivo Gillynih pluća bilo gušće i čvršće i puno gustih nakupina upalnih stanica daje umrla od akutne bronhopneumonije. Je li vaša kći uzimala antibiotike?

– O da. Prvog tjedna. Ona posegne za svojom šalicom. Stvarno ain mislila da joj postaje bolje. I nekako mi se činilo da joj je ostala samo prehlada, znate.

Marino se odgurne na stolcu na kojem sjedi. Je li bi vam smetalo da ja vas dvije ostavim da razgovarate? upita on. Htio bi malo pogledat uokolo, ako vam je to OK.

– Ne znam što mislite pogledati, ali samo izvolite. Niste prvi koji je došao ovamo da nešto pogleda. Njezina spavaća soba je tamo straga.

– Pronać ću je. Marino se udalji, uz teški zvuk čizama po drvenom podu.

– Gilly je postajalo bolje, kaže Scarpetta. To se vidjelo po njezinim plućima.

– Pa, još je bila slaba i onemoćala.

– Nije umrla od gripe, gospođo Paulsson, kaže joj čvrsto Scarpetta. Morate to shvatiti. Da je umrla od gripe, ja ne bih trebala biti ovdje. Pokušavam pomoći i molila bih da mi odgovorite na neka pitanja.

– Ne govorite kao da ste iz ovog kraja. Rođena sam u Miamiju.

– Oh. I još tamo živite ili bar negdje blizu. Ja sam oduvijek htjela ići u Miami. Osobito kad je ovakvo vrijeme, sivo i nikakvo. Ona ustane da natoči još kave. Noge su joj se ukočile pa malo teško hoda do aparata za kavu pokraj bočice sa sirupom protiv kašlja. Scarpetta zamisli gospođu Paulsson kako drži svoju kćer na krevetu licem prema dolje. Ne odbacuje tu mogućnost, premda joj se ne čini vjerojatnom. Gospođa Paulsson ne teži puno više od svoje kćeri, a tko god da je držao Gilly, bio je dovoljno krupan i jak da se Gilly uopće nije mogla boriti i pritom zadobiti dodatne ozljede, uz one koje ima. No Scarpetta ne odbacuje mogućnost da ju je gospođa Paulsson ubila. Ma koliko to htjela, tu mogućnost ne može isključiti.

– Voljela bih da sam mogla odvesti Gilly u Miami ili Los Angeles »i na neko posebno mjesto, govori gospođa Paulsson. Ali bojim se letenja i mučno mi je u autu, pa zato nikad nisam puno putovala. I da bih voljela da sam se više potrudila.

Drhtavom, vitkom rukom izvuče posudu s kavom iz aparata Scarpetta pažljivo promatra šake i članke gospođe Paulsson, kao i sve ostale otkrivene dijelove tijela, ne bi li ugledala kakve tragove starih ogrebotina, abrazija ili drugih ozljeda. No ipak je prošlo dva tjedna. Ona zabilježi u svoj notes da mora provjeriti je li gospođa Paulsson imala neke ozljede kad je policija došla na mjesto zločina i razgovarala s njom.

– Da bar jesam. Gilly bi se svidio Miami, sve one palme i ružičasti flamingosi, govori gospođa Paulsson.

Dođe do stola i dolije im još kave u šalice. Kava bućka u staklenoj posudi dok je gura natrag u aparat, malo grublje no što bi trebalo. Ovog je ljeta trebala ići na put sa svojim ocem. Ona sjedne iscrpljeno na hrastovu stolicu s ravnim naslonom za leđa. Ili bar biti s njim u Charlestonu, ako ništa drugo. Nikad nije bila ni u Charlestonu. Nalakti se na stol. Gilly nikad nije bila na plaži, nikad nije vidjela ocean, osim na fotografijama i tu i tamo na televiziji. Nisam joj dopuštala da puno gleda TV. Možete shvatiti zašto.

– Njezin otac živi u Charlestonu? upita Scarpetta, iako je dobro čula što je gospođa Paulsson rekla.

– Preselio se prošlog ljeta. Radi tamo kao liječnik. Živi u raskošnoj kući tik uz obalu, koja se nalazi na turističkoj rutu, znate. Ljudi daju vel'ke novce kako bi ušli da pogledaju njegov vrt. Naravno, nije on taj koji išta radi u svom vrtu, ne može se zamarati takvim stvarima. Jednostavno unajmi nekoga da mu pomogne i obavi ono čime se on ne može gnjaviti. Kao, na primjer, s pokopom. Dao je odvjetnicima da sve to fino zakompliciraju, kažem vam. Samo da bi meni napakostio, znate, jer ja želim da Gilly bude tu u Richmondu, a on baš zato želi da bude u Charlestonu.

– A što točno radi?

– Sve pomalo, uglavnom opću praksu. I još radi za vojsku kao specijalist zrakoplovne medicine. Zna da je u Charlestonu velika vojna zrakoplovna baza. Kod Franka je svaki dan red do kraja hodnika, bar mi tako kaže. Često se hvali time. Stalno mu dolaze piloti na liječnički pregled, koji košta sedamdeset dolara. Tako da mu dobro ide, ona govori bez prekida i jedva stigne udahnuti između rečenica, lagano se pritom ljuljajući na stolici.

– Gospođu Paulsson, ispričajte mi što je bilo u četvrtak, četvrtog prosinca. Počnite od trenutka kad ste ujutro ustali. Scarpetta vidi kamo će ovo odvesti ako nešto ne poduzme. Gospođa Paulsson mogla bi do vijeka govoriti o sporednim stvarima i opsesivno pričati o svom otuđenom suprugu samo da zaobiđe ona pitanja i detalje koji su tu zaista važni. Kada ste ustali tog jutra?

– Ja sam vam uvijek na nogama već u šest, pa sam i tad ustala u šest. Budilica mi i ne treba, jer imam jednu ugrađenu. Pokaže na svoju glavu. Zna da sam rođena točno u šest sati ujutro. Zato se i budim u šest. Sigurna sam da to...

– I što je onda bilo? Scarpetta ne voli drugima upadati u riječ, ali ako je sad ne prekine, žena će se svako malo gubiti u digresijama, pa će tu ostati do večeri. Jeste li ustali iz kreveta?

– Pa naravno da sam ustala iz kreveta. Uvijek nakon što ustanem, prvo dođem ovamo u kuhinju i priprelim kavu. Onda se vratim u svoju sobu i malo čitam Bibliju. Ako Gilly ide u školu, do sedam i petnaest mi je već preko praga sa spakiranom užinom i sve ostalo. Vozi se u školu s jednom prijateljicom. Tu stvarno imam sreće. Ima prijateljicu čijoj mami ne smeta da ih vozi svakog jutra.

– Četvrtak, četvrtog prosinca, prije dva tjedna, Scarpetta je vrati na kolosijek, onaj koji nju zanima. Ustali ste u šest, pripremili kavu i vratili se u svoju sobu da čitate Bibliju. I onda? upita ona, dok gospođa potvrdno kima glavom. Sjeli ste na krevet da čitate Bibliju? Koliko dugo?

– Dobrih pola sata.

– Jeste li otišli pogledati Gilly?

– Prvo sam se molila za nju. Ostavila sam je da još malo spava dok sam se molila za nju. Onda sam oko četvrt do sedam ušla u sobu i ona je ležala u krevetu sva zamotana u pokrivače i spavala k'o top. Počne plakati. Rekla sam: 'Gilly? Gilly, djetešce moje? Probudi se. Ajmo ti pripremiti malo toplog griza.' I ona je otvorila svoje lijepe plave oči i rekla: 'Mama, noćas sam toliko kašljala da me sve boli u prsima.' Tad sam shvatila da više nemamo sirupa protiv kašlja. Na odjednom zašuti, zureći van širom otvorenih očiju punih suza. Ono što je bilo čudno je da je pas lajao i lajao. Ne znam zašto sam se tog' tek sad sjetila.

– Kakav pas? Imate psa? Scarpetta zapiše tu informaciju, ali ne radi od toga predstavu. Zna kako treba gledati i slušati i pritom diskretno bilježiti to što je čula švrakopisom koji malo tko može pročitati.

– To je drugo što se dogodilo, gospođi Paulsson na kraju pukne glas, usne joj zadrhte i ona još jače zaplače. Medena je pobjegla! Dragi Bože na nebesima! Rida ona i sve se jače ljulja na stolcu. Naša mala Medena, bila je vani u dvorištu dok sam u sobi razgovarala s Gilly, a onda je nestala. Policija ili Hitna nije zatvorila dvorišna vrata za sobom. Kao da već nije bilo dovoljno grozno. Kao da već sve nije bilo dovoljno grozno.

Scarpetta polako zatvori svoj kožnati notes i odloži ga zajedno s olovkom na stol. Pogleda gospođu Paulsson. Koje je pasmine Medena?

– Bila je Frankov pas, ali nije ga bilo briga. Otišao je, znate, nema ni šest mjeseci. Na moj rođendan. Što kažete na to? Baš krasno, učiniti takvo što drugom ljudskom biću? I rekao je: 'Zadrži Medenu, ako ne želiš da završi u azilu za životinje.'

– Koje je pasmine Medena?

– Nikad se nije brinuo za tog psa, a znate zašto? Zato što ga nije briga ni za koga osim za sebe, eto zašto. A Gilly voli tog psa, joj meni, da samo znate koliko. Da je znala... Suze joj poteknu niz obraze. Oblizne usne vrškom ružičastog jezika. Da je znala, to bi joj slomilo srce.

– Gospođo Paulsson, koje je pasmine Medena i jeste li prijavili njezin nestanak?

– Prijavila? Ona trepne i pogled joj se na trenutak razbistri, a zatim izlaze gotovo uz smijeh: Kome? Policiji koja ju je pustila iz dvorišta? Dakle, ne znam što točno mislite pod prijavom, ali rekla sam to jednom od njih, ne mogu reći kome. U svakom slučaju, jednom od policajaca. Rekla sam: Nestao mi je pas!

– Kad ste posljednji put vidjeli Medenu? Gospođo Paulsson, znam koliko ste uzrujani, uistinu, ali možete li, molim vas, odgovarati na moja pitanja.

– A zašto vas se uopće tiče moj pas? Mislila sam da nestali psi nisu vaša briga osim, možda, kad su mrtvi. A i da doktori kao što ste vi nemaju baš puno posla s mrtvim psima.

– Mene se sve tiče. Želim čuti sve što mi možete reći. U tom se trenutku na vratima kuhinje pojavi Marino. Scarpetta nije čula njegov težak korak i zaprepasti je kako može tako zastrašujuće golem hodati u tim glomaznim čizmama a da ga ona uopće ne čuje. Marino, kaže ona, gledajući ravno u njega. Znaš li išta o njegovu psu? Nestao im je pas. Medena. Ona je... Koje pasmine? Pogleda u gospođu Paulsson, tražeći pomoć.

– Jazavičar, još je mala beba, zarida ona.

– Doktorice, možeš doć na minutu? pozove je Marino.

16

Lucy se upustila u razgledavanje skupocjenih sprava za vježbanje u teretani na trećem katu, povremeno gledajući što se vidi kroz prozor. Njezina susjeda Kate ima sve što joj treba da bi održavala kondiciju i još pritom uživala u spektakularnom pogledu koji puca ne samo na Intracoastal Waterway, postaju Obalne straže i svjetionik iza kojega se pruža ocean, nego i na velik dio Lucyna imanja.

Prozor na južnoj strani teretane gleda izravno na stražnji dio Lucyne kuće. Činjenica da Kate može vidjeti gotovo sve što se događa u Lucynoj kuhinji, blagovaonici i dnevnoj sobi, kao i na terasi, u bazenu i duž obzidane obale, više je nego nelagodna. Lucy pogleda dolje, na uski puteljak što ide tik uza zidić između njezine i susjedine kuće. Posve je uvjerena da je on, zvijer, upravo tim prolazom prekrivenim komadićima cedrovine stigao do ulaza na bazen, do vrata koja je Henri ostavila otključana. Ako nije došao tim putem, onda je stigao čamcem. Premda ne vjeruje da jest, mora uzeti u obzir i tu mogućnost. Ljestve na zidanoj obali

podignute su i osigurane lokotom, ali ako netko odluči pristati uz njezin vez i uspeti se na njezino imanje, to može sasvim lako učiniti. Lokot na ljestvama odbio bi normalne ljude od sličnog nauma, ali ne i uhode, provalnike, silovatelje ili ubojice. Protiv takvih pomaže isključivo oružje.

Na stolu pokraj eliptične sprave nalazi se bežični telefon. Uključen je u utičnicu na zidu, a pokraj te utičnice nalazi se standardna zidna utičnica za struju. Lucy povuče patentni zatvarač da otvori torbicu koju nosi oko struka i izvadi primopredajnik koji izgleda kao strujni pretvarač te ga utakne u zidnu utičnicu. Taj mali dio opreme za prisluškivanje bezazlenog izgleda iste je krem bijele boje kao i zidna utičnica, pa ga Kate najvjerojatnije neće ni primijetiti, a da j primijeti, ne bi ništa posumnjala. Ako odluči nešto uključiti u pretvarač, može. Pretvarač radi kad je spojen na izmjeničnu struju. Lucy na trenutak zastane, a zatim izađe iz teretane, osluškujući gdje je ie Kate. Sigurno je još u kuhinji ili negdje u prizemlju.

U južnom krilu kuće nalazi se glavna spavaonica, golema prostorija s velikim krevetom s baldahinom i golemim televizorom ravnog zaslona na zidu nasuprot krevetu. Zid koji gleda na ocean cijeli je od stakla. S ove promatračnice Kate ima savršen pogled na stražnji dio Lucyne kuće, kao i na prozore na gornjim katovima. To nije dobro, misli ona ogledavajući se, kad primijeti praznu bocu šampanjca na podu pokraj noćnog stolića, a na njemu prljavu čašu za šampanjac, telefon i ljubavni roman. Njezina bogata, znatiželjna susjeda može vidjeti isuviše toga što se zbiva u Lucynoj kući ako su žaluzine otvorene, a uglavnom nisu. Hvala Bogu da nisu.

Ona pomisli na jutro kad je Henri zamalo bila ubijena i pokuša se sjetiti jesu li žaluzine bile otvorene ili zatvorene. Opazi da se utičnica za telefon nalazi odmah ispod noćnog stolića pokraj kreveta i pita se ima li je vremena odvrnuti i zamijeniti. Oslušne da čuje šum dizala ili korake na stubama, ali ne čuje ništa. Klekne na pod i izvadi mali odvijač iz svoje torbice. Vijci u utičnici nisu čvrsto pritegnuti i samo su dva, pa ih izvadi za nekoliko sekundi, cijelo vrijeme napeto osluškujući dolazi li Kate. Zamijeni zidnu utičnicu krem boje drugom jednakog izgleda. To je zapravo minijaturni predajnik preko kojega će moći pratiti sve telefonske razgovore s ove telefonske linije. Još nekoliko sekundi i telefonska žica je ponovno uključena. Lucy ustane i izađe iz spavaonice baš u trenutku kad se vrata lifta otvore i na njima se pojavi Kate, držeći u ruci dvije kristalne čaše za šampanjac do vrha pune nekakve tekućine svijetloružičaste boje.

– Super vam je kuća, kaže Lucy.

– I vaša kuća je sigurno super, kaže Kate, pružajući joj čašu.

I ti to dobro znaš, pomisli Lucy, s obzirom na to koliko nas špijuniraš.

– Morat ćete mi je jednom pokazati iznutra, kaže Kate.

– Kad god želite. Jedino što dosta putujem. Prodoran miris Sampanjca zapara Lucyne nosnice. Više ne pije. Dobro je upoznala Sadnu stranu alkohola i ne želi ga više ni okusiti.

Kate sad ima vedriji pogled i ponaša se slobodnije nego prije petnaest minuta. Kočnice su joj popustile i već je napola pijana. Vjerojatno je iskapila nekoliko čaša dok je u prizemlju pripremala piće. Lucy, međutim, nije sigurna u to da i Kate pije šampanjac koji je donijela gošći. Najvjerojatnije si je natočila votku, s obzirom na to da je eliksir u njezinoj čaši proziran, a ona izgleda poprilično opušteno i podmazano.

– Bacila sam pogled kroz prozor teretane, veli Lucy, držeći čašu dok Kate pijucka iz svoje. Mogli ste dobro vidjeti svakoga tko se pojavio na mojem imanju.

– 'Mogla' je ključna riječ, dušice. Ključna riječ. Kate rasteže dok govori kao što to čine ljudi koji, opuštajući se uz piće, sa svakom sljedećom čašicom postaju sve sretniji i pijaniji. Nemam naviku zabadati nos u tuđa posla. Imam i previše vlastitog, ne mogu pratiti ni što mi se događa u vlastitom životu.

– Trebala bih u kupaonicu, smijem li? upita Lucy.

– Samo dajte. Ravno dolje. Ona pokaže prema sjevernom krilu, blago se ljuljajući na nogama u širokom stavu.

Lucy uđe u kupaonicu opremljenu tušem sa saunom, s golemom kadom i dva WC-a i bidea, jednim za nju i jednim za njega, odakle je također pucao pogled nadaleko i naširoko. Izlije pola pića u WC i pusti vodu, pa pričekava nekoliko trenutaka prije nego što se vrati do odmorišta na vrhu stuba, gdje je čeka Kate, još uvijek se lagano njišući na nogama i pijuckajući svoje piće.

– Koja vam je omiljena vrsta šampanjca? upita je Lucy, prisjetivši se prazne boce pokraj kreveta.

– Zar ih ima više, dušice? nasmije se Kate.

– Da, ima ih dosta, ovisno o tome koliko ste spremni potrošiti.

– Ma hajde. Jesam li vam pričala ono kad smo Jeff i ja napravili dernek u Ritzu u Parizu? Ne, naravno da vam nisam to ispričala. Zapravo vas i ne poznajem, zar ne? Al' čini mi se da nekako brzo postajemo prijateljice. Kate to izgovori uz prštanje sline, unoseći se Lucy u lice, a zatim je zgrabi za ruku, nekoliko puta protrlja te nastavi, pljujući uz svaku riječ: Bili smo... ne, čekajte. Ona otpije još jedan gutljaj i protrlja Lucynu ruku, istodobno se držeći za nju.

– To je bilo u Hotelu de Paris u Monte Carlu, naravno. Jeste li bili tamo?

– Jednom sam se onuda vozila u svom Enzu, kaže Lucy. Laže.

– A koji je to. Srebrni ili crni?

– Enzo je crveni. Nije tu. Lucy joj zamalo kaže istinu. Enzo nije tu, jer ona nema nikakav Enzo.

– Znači bili ste u Monte Carlu. U Hotelu de Paris, kaže Kate, i dalje trljajući Lucynu ruku. Dakle, Jeff i ja smo bili u kasinu.

Lucy kima glavom i podigne čašu kao da će malo popiti, premda neće.

– I ja sam samo lupala po automatima, dva po dva eura i – dobila. Ajme, kako sam bila sretna ruke. Ona isprazni svoju čašu i protrlja Lucynu ruku. Vrlo ste jaki, znate. I onda, velim ja Jeffu, trebali bismo to proslaviti, dragi, tada sam ga još zvala dragi umjesto šupčino. Nasmije se i pogleda u svoju praznu kristalnu čašu. Onda smo oteturali natrag u naš apartman, apartman Winston Churchil, tako se zvao, još se sjećam. I pogodite što smo naručili?

Lucy ne može odlučiti bi li se sad pokušala izvući iz ove situacije ili da pričekava da Kate izvede nešto još gore od ovog što upravo radi. Kate joj zarine svoje hladne, koščate prste u ruku i privuče je k sebi, k mršavom, alkoholom natopljenom tijelu. Dom? upita Lucy.

– Oh, dušice. Ne Dom Perignon. Mais non\ To je soda voda. Dobro, za bogataše. Nije da ga ne volim, pazite, ali tad smo bili raspoloženi za nešto nečuvano, pa smo naručili Cristal Rose, za petsto šezdeset i nešto sitno eura. Naravno, to je bila hotelska cijena u Hotelu de Paris. Jeste li ga kad pili?

– Ne sjećam se.

– Ah, dušice, sjećali biste se, vjerujte mi. Nakon što probaš Rose, više nema drugih šampanjaca. Nakon njega postoji samo jedan. Onda smo se, k'o da već nismo bili dovoljno pretjerali, prebacili s Cristala na najbožanskiji Roue du Chateau Margaux, kaže ona, izgovarajući francuski naziv pića izrazito dobro za nekog tko je dosegao zamalo manji stupanj pijanstva.

– Želite li popiti ostatak mojeg šampanjca? Lucy pruži čašu Kate je ona trlja i povlači k sebi. Evo, zamijenimo se, veli Lucy i zamijeni svoju dopola punu čašu za Kateinu praznu.

Sjeća se kad je jednom sišla da bi porazgovarala s njegovim šefom. Što god da je tad imala na umu, bilo je dovoljno važno da se spusti k njima teretnim dizalom. Dalo bi se dugo pričati o tome kakva je to samo stravična naprava bila.

Željezna i zahrđala, s vratima koja se nisu zatvarala sa strane kao u normalnim dizalima, nego odozgo i odozdo, pa bi se spojila u sredini poput ralja. Naravno, postojalo je i stubište. Protupožarne mjere zahtijevale su da sve državne zgrade imaju stube, ali njih nitko nije koristio. Nitko nije dolazio na Odsjek za anatomiju kroz stubište, pogotovo ne Edgar Allan Pogue. Kad god je trebao ići gore u mrtvačnicu, pa se vraćati u podzemlje, na svoje radno mjesto, koristio je dizalo. Kad bi povukao dugu željeznu polugu i s treskom zatvorio željezna vrata dizala, svaki put bi se osjetio kao Jona, živ progutan. Čelični pod dizala bio je hrđav i prekriven prašinom, pepelom ljudskih tijela i kostiju. Obično bi u tom klaustrofobičnom starom željeznom dizalu bilo parkirano nosilo i nikoga nije bilo briga što ga je Pogue ondje ostavljao.

Ali nju jest. Na žalost, nju jest.

Tako je tog posebnog jutra na koje Pogue misli, sjedeći na platnenoj stolici na rasklapanje u svom stanu u Hollywoodu i lašteći svoju palicu za bejzbol džepnim rupčićem, ona izašla iz teretnog dizala u dugom bijelom ogrtaču, prebačenom preko tamnozelenog kirurškog odijela. Nikad neće zaboraviti kako se bešumno kretala hodajući po smeđe popločenom podu kroz taj podzemni svijet bez prozora u kojem je on provodio dane, a poslije i poneku noć. Nosila je cipele gumenih potplata, vjerojatno zato što se nisu sklizale i što su joj odgovarale zbog leđa, jer je sate i sate morala provoditi na nogama dok bi u dvorani za obdukciju rezala ljude. Čudno, kad ona reže ljude, to cijeni, zato što je doktorica, dok Pogue nije ništa. Nije završio nj srednju školu, premda mu u životopisu piše da jest, što je samo iedna od mnogih laži koje nitko nikad nije provjeravao.

– Ne smijemo ostavljati ona pokretna nosila u dizalu, rekla je pogueovu šefu, Daveu, neobičnom čovjeku pogrbljena držanja, ljubičastih kolobara oko tamnih očiju i crno obojene divlje kose slijepljene u krute pramenove. Koristite ih u krematoriju, pa je dizalo puno prašine. To baš nije pametno, a vjerojatno nije ni dobro za zdravlje.

– Da, gospođo, odgovorio je Dave, potežući lance i koloture iznad njihovih glava da bi iz podnog bazena ispunjenog ružičastim formalinom izvukao golog ružičastog mrtvacu velikim, čvrstim kukama koje su mu bile zataknete u uši. Na taj su način vadili ljude iz bazena dok je Edgar Allan Pogue ondje radio. Ali nisu u dizalu, naglasio je Dave, gledajući u izgrebena i oštećena pokretna nosila zahrđalih metalnih zglobova parkirana nasred prostorije, na kojima se nalazio prozirni plastični pokrov smotan u loptu.

– Samo napominjem, dok ne zaboravim. Iako većina ljudi u ovoj zgradi ne koristi dizalo, moramo ga održavati čistim i sigurnim, rekla je.

U tom je trenutku Pogue shvatio da ona misli kako je njegov posao prljav. Kako je drugačije mogao protumačiti takav komentar? Ironija je u tome što bez tih tijela darovanih znanosti, studenti medicine ne bi imali kadavere za seciranje. A gdje bi bila Kay Scarpetta bez kadavera? Gdje bi bila da joj Edgar Allan Pogue nije dopremao svoja trupla? Premda, dobro, nije se imala priliku baš doslovno upoznati s njegovim truplima dok je studirala medicinu, jer je to bilo prije njegova vremena. I ne u Virginiji. Nije studirala medicinu u Virginiji, nego u Baltimoreu. Osim toga, starija je od njega desetak godina.

Iako tom prilikom nije razgovarala s njim, ne može je optužiti da je bila nadmena. Ipak bi svaki put kad bi svratila na Odsjek za anatomiju iz ovog ili onog razloga, pazila da ga

pozdravi i rekla bi Zdravo, Edgare Allane ili Dobro jutro, Edgare Allane, Gdje je , Edgare Allane. No taj mu put, kad je brzim korakom hodala Preko smeđeg poda s rukama u džepovima liječničkog ogrtača, nije rekla ni riječi. Možda mu se nije obratila jer ga nije vidjela. Ali nije ni pogledala gdje je. Da jest, ugledala bi ga straga kako, poput Pepeljuge pokraj svog ognjišta, mete pepeo i komadiće kostiju koje je upravo zdrobio svojom omiljenom palicom za bejzbol.

Ali kakve veze ima to što nije pogledala gdje je. Nije i gotovo S druge strane, on je bio u boljoj poziciji jer je iz tamne betonske niše u kojoj se nalazila peć imao odličan pogled na glavnu prostoriju, na Davea koji je upravljao automatiziranim koloturima preko kojih su neujednačeno klizili lanci i vukli u zrak ružičastu staricu zakvačenu za kuke, sa svijenim rukama i nogama, kao daje sjedila u bazenu. Iz lijeva uha visjela joj je metalna identifikacijska pločica i povremeno bljesnula pod fluorescentnim svjetlom sa stropa.

Kako se ružičasti obris starice podizao uvis, tako je Poguea sve više ispunjavao određeni ponos, a onda je Scarpetta sve to prekinula, rekavši: U novoj zgradi to više nećemo raditi na taj način, Dave. Poslagat ćemo ih na stolove i čuvati u hladnjaku, kao što to činimo s drugim truplima. Ovaj je postupak lišen dostojanstva, kao da smo u srednjem vijeku. To nije u redu.

– Da, gospođo. Bilo bi dobro da imamo hladnjak, iako ih više stane u bazene, odgovorio je Dave i opalio po prekidaču. Lanac se istog trena zaustavio, a ružičasta starica ostala se njihati u zraku kao da je u uspinjači koja je naglo prestala voziti.

– Pod uvjetom da uspijem nešto izvesti s prostorom. Znae kako to ide, žele mi oteći svaki kvadratni centimetar koji mogu. Sve ovisi o prostoru, rekla je Scarpetta, dodirujući prstom bradu i gledajući oko sebe, promatrajući svoje kraljevstvo.

Edgar Allan Pogue sjeća se što je tad mislio. Mislio je: Dobro, možda je ovaj smeđi kat s bazenima, peći i prostorijom za balzamiranje trenutno tvoje carstvo, ali kad nisi ovdje, a devedeset devet posto vremena nisi, ovo carstvo pripada meni, a ljudi koje dopreme ovamo, iscijedeći ljudi, posjednuti u bazene, spaljeni i pretvoreni u dim iz dimnjaka, oni su moji pacijenti, moji prijatelji.

– Nadala sam se da ću dobiti tijelo koje nije balzamirano, rekla je Scarpetta Daveu, dok se ružičasta starica iz bazena njihala na lancima iznad njihovih glava. Možda bih trebala otkazati vježbe.

– Edgar Allan me je preduhitrio. Balzamirao ju je i stavio u bazen j nego što sam mu stigao reći da vam danas ujutro treba svježije truplo, rekao je Dave. Trenutno više nemamo nijedno.

– Nema obitelji niti rodbine? Nitko nije tražio njezino tijelo? Scarpetta pogleda ružičastu staricu koja se lagano njihala u zraku. Edgare Allane? pozove Dave. Ova nema nikoga, zar ne? Edgar je lagao i rekao da nema. Znao je da Scarpetta ne bi uzela takvo tijelo, jer to ne bi bilo u duhu onoga što je osoba željela kad je darovala svoje tijelo znanosti. No Pogue je znao da ovoj ružičastoj starici to ne bi bilo važno. Nimalo. Ona se jedino htjela osvetiti Bogu zbog nekoliko nepravdi koje joj je pripremio u životu i to je sve.

– Valjda će biti u redu, odlučila je Scarpetta. Ne volim otkazivati vježbe. Bit će dobro.

– Stvarno mi je žao, rekao je Dave. Znam da balzamirano truplo nije najidealnije za obdukcijske vježbe.

– Bez brige. Scarpetta je potapšala Davea po ruci. Tko bi rekao da danas nemamo niti jedan slučaj. I baš na dan kad nemamo nijedan, meni stiže cijela policijska akademija. Pošaljite je gore.

– Nema frke. Usluga za vas, rekao je Dave i namignuo. Ponekad bi flirtovao sa Scarpettom. Donacija je sve manje.

– Samo budite zahvalni što javnost ne zna gdje završavaju, inače ne bi bilo ni jedne, odgovorila je, vraćajući se prema dizalu. Moramo se pozabaviti specifikacijama za novu zgradu, Dave. I to što prije.

Tako je Pogue pomogao Daveu otkvačiti njihovu najnoviju donaciju i postaviti je na ona ista prašna pokretna nosila na koja se Scarpetta žalila samo nekoliko minuta ranije. Pogue je odgurao ružičastu staricu preko smeđeg popločenog poda u zahrdalo teretno dizalo, pa se zajedno s njom odvezao gore do prizemlja i izvezao je iz dizala, razmišljajući kako starica sigurno nikad nije planirala ovakvu vožnju. Ne, sigurno nije očekivala ovakav preokret, zar ne? Bar on to zna. Dosta je razgovarao s njom, nije li? Čak i prije nego što je umrla, zar ne? Gurao je nosila kroz zrak natopljen teškim dezodorirajućim Mirisom, praćen šuškanjem plastičnog pokrova kojim ju je pokrio i klepetanjem kotačića po bijelim pločicama što su oblagale put do otvorenih dvostrukih vrata kroz koja ju je trebao uvesti u dvoranu za obdukciju.

– Eto, to se, majko draga, dogodilo gospođi Arnette, kaže Edgar Allan Pogue, sjedeći na stolici na rasklapanje. Fotografije plavokose gospođe Arnette raširio je po žuto-bijeloj presvlaci stolice između svojih golih, dlakavih bedara. Znam, ah, čini se nepošteno i strašno zar ne? Ali zapravo nije. Znao sam da bi radije imala mlade policajce u publici nego da je izrezbari neki nezahvalni student medicine. To je lijepa priča, je li da, majko? Veoma lijepa priča.

18

Spavaća soba je taman toliko velika da u nju stane krevet, noćni stolić s lijeve strane uzglavlja i komoda pokraj zidnog ormara. Namještaj je od orahovine. Nije antikni, ali nije ni nov; u dosta je dobrom stanju. Po drvom obloženom zidu oko kreveta zalijepljeni su posteri s raznim motivima.

Gilly Paulsson spavala je pod stubama katedrale u Sieni i budila se pod starom palačom Septimusa Severusa na brežuljku Palatinus u Rimu. Možda se odijevala i češljala svoju dugu plavu kosu pred velikim ogledalom pokraj firentinske Piazze Santa Croce s kipom Dantea. Vjerojatno nije ni znala tko je Dante. Možda nije znala ni pronaći Italiju na karti svijeta.

Marino stoji pokraj prozora što gleda na dvorište iza kuće. Ne mora ni objašnjavati što vidi. Očito je. Prozor nije više od metar i dvadeset centimetara od tla i zaključava se dvama zasunima. Pritiskom na te zasune, prozor se može lako podići.

– Ne drže, kaže Marino. Na rukama ima bijele pamučne rukavice i palcima pritišće zasun, pokazujući kako se prozor može podići bez ikakva napora.

– Detektiv Browning bi trebao znati za ovo, veli Scarpetta i sama uvlačeći par bijelih pamučnih rukavica, malo prljavih jer ih stalno nosi u ušivenom džepu svoje torbice. Ali ni u jednom izvješću koje sam vidjela ne piše da je brava na prozoru pokvarena. Je li potrgana?

– Ma kaki, odgovori Marino, povlačeći prozor dolje. Samo stara i utrošena. Ko zna je li ikad i otvarala ovaj prozor. Ne mogu vjerovat daje neko slučajno primijetio daje mala kod kuće, a ne u školi, i je mama nakratko izašla van, pomislio, gle, baš bi mogo provaliti, i gle, kakve li slučajnosti da je brava prozora razvaljena, baš dobro.

– Vjerojatnije je već znao da se prozor ne može zakračunati kaže Scarpetta.

– I ja to mislim.

– Znači, radi se o nekome tko poznaje kuću ili ju je imao prilike – dobro promotriti i saznati ovakve detalje.

– Hm, kaže Marino, odlazeći do komode i otvarajući gornju ladicu. Moramo saznati ko su susjedi. Oni u onoj tamo kući imaju najbolji pogled na njezinu spavaću sobu. Glavom pokaže prema prozoru s izlizanom bravom, pokazujući na kuću iza ograde stražnjeg dvorišta, onu s krovom od škrljaveca pokrivenog mahovinom. Saznat ću je li murja razgovarala sa susjedima koji tamo žive. Zvuči nekako neobično kad Marino zove policiju murja, kao da i sam nije bio

jedan od njih. Možda su ljudi koji tamo žive primijetili da se neko mota oko kuće. Mislio sam da bi te ovo moglo zanimat.

Marino posegne u ladicu i izvuče muški crni kožni novčanik. Uleknut je i mekan, kao novčanici koji se stalno nose u stražnjem džepu hlača. On ga otvori. U novčaniku je vozačka dozvola kojoj je istekao rok, izdana u Virginiji na ime Franklina Adama Paulssona, rođenog 14. kolovoza 1966., u Charlestonu u Južnoj Karolini. Nema kreditnih kartica, nema gotovine. Osim vozačke dozvole, novčanik je prazan.

– Tata, kaže Scarpetta i pažljivo se zagleda u fotografiju na dozvoli, u nasmiješenog plavokosog muškarca izražene donje čeljusti i svijetlih sivoplavih očiju boje leda. Zgodan je, ali ne zna točno što da misli o njemu, ako se o nekoj osobi uopće može suditi na temelju toga kako izgleda na vozačkoj dozvoli. Možda je hladan, misli ona. Ima nečeg u njemu, ali nije sigurna čega i osjeti se nelagodno.

– Gle, mislim da je ovo neobično, kaže Marino. Ova gornja ladicu izgleda ko hram posvećen njemu. A ove majice bez rukava? On podigne nekoliko uredno složenih bijelih potkošulja naslaganih jedne na druge. Veličina L, muške. Možda tatine. Neke su prljave i imaju rupe. I pisma. On joj pruži desetak kuverti, među kojima nekoliko čestitki, sve s povratnom adresom u Charlestonu. I onda još ovo. Marino debelim prstima u bijelim pamučnim rukavicama izvuče dugačku osušenu crvenu ružu. Primjećuješ li isto šta i ja? upita on.

– Ne izgleda kao da je dugo tu.

– Upravo tako. On je pažljivo položi natrag u ladicu. Dva, tri tjedna? Ti uzgajaš ruže, doda on, kao da je to čini stručnjakinjom Za osušene ruže.

– Ne znam, ali ne izgleda kao da je tu već mjesecima. Nije se potpuno osušila. Što želiš da učinimo, Marino? Da potražimo otiske? To su već trebali obaviti. Kojeg su vruga radili ovdje?

– Pretpostavljali su, kaže on. Eto šta su radili. Idem do auta po opremu, da napravim par slika. Mogu i potražiti otiske. Malo ću naprašiti prozor, prozorski okvir, ovu komodu i, naročito, gornju ladicu. I to bi bilo to.

– Pa, sad i možeš. Na ovom mjestu zločina ne možemo više ništa poremetiti. Već je tu bilo i previše ljudi. Scarpetta shvati da je spavaću sobu upravo nazvala mjestom zločina. Prvi put da ju je tako nazvala.

– A onda ću prošetati vani po dvorištu, kaže on. Premda, prošlo je dva tjedna. U dvorištu vjerojatno više nema Medeninih govanaca. Možda bi ih i bilo da nije u međuvremenu kišilo, a znamo da jest. Nekako je teško reć je 1' taj nestali pas zaista postojao. Browning ga nije spomenuo.

Scarpetta se vrati u kuhinju i nade gospođu Paulsson kako i dalje sjedi za stolom. Kao da se nije ni pomaknula, sjedi u istom položaju na istoj stolici i zuri u prazno. Zapravo ne vjeruje da joj je kći umrla od gripe. Kako bi uopće mogla u to vjerovati?

– Zna li zašto FBI zanima Gillyna smrt? upita je Scarpetta, sjedajući za mali stol preko puta nje. Što vam je rekla policija?

– Ne znam. Ne gledam takve stvari na televiziji, promrmlja ona, a glas joj se izgubi pri kraju rečenice.

– Kakve stvari?

– Policijske serije. Serije o FBI-u. Kriminalističke serije. Nikad nisam gledala takve stvari.

– Ali znate da se FBI uključio u istragu, kaže Scarpetta smrknuto sad još zabrinutija za mentalno zdravlje gospođe Paulsson. Jeste li razgovarali s FBI-em?

– Već sam vam rekla. Došla me je posjetiti ona žena. Rekla je da mi mora rutinski postaviti neka pitanja i da joj je jako žao što me gnjavi dok sam tako uzrujana. To je rekla, da sam uzrujana. Sjedila je točno tu gdje sad mi sjedimo i postavljala mi pitanja o Gilly i Franku.

Pitala me jesam li primijetila nekoga sumnjivog, je li Gilly razgovarala s nepoznatim ljudima, je li razgovarala s ocem, kakvi su susjedi. Znete. Ispitivala me i o Franku. Puno me je ispitala o njemu.

– Što mislite, zašto? Što vas je ispitala o Franku? pokuša saznati Scarpetta, zamislivši sliku plavokosog muškarca jake čeljusti i svijetloplavih očiju.

Gospođa Paulsson zuri u zid s lijeve strane štednjaka kao da joj nešto na bijelo oličenom zidu privlači pozornost, no tamo nema ničeg. Ne znam zašto me je ispitala o njemu. No žene se često raspituju o njemu. Držanje joj odjednom postane ukočeno, a glas kao da bi svakog trena mogao nestati. On, joj, da znate samo koliko.

– A gdje je on sad? Mislim, točno sad, ove sekunde?

– U Charlestonu. Što se toga tiče, mogli smo se razvesti i mnogo ranije. Ona počne cupkati zanokticu, pogleda prikovana za zid kao da je nešto jako važno na tom zidu. No na zidu nema ničega, apsolutno ničega.

– Jesu li on i Gilly bili bliski?

– Ona ga obožava. Gospođa Paulsson duboko i tiho uzdahne, širom otvorenih očiju, a glava joj se odjednom počne klimati, nesigurno se ljuljajući na njezinu tankom vratu. Sve što napravi je savršeno. Onaj kauč pod prozorom u dnevnoj sobi je obični karirani kauč, ništa posebno, ali to je bilo njegovo mjesto. Tamo bi ležao i gledao TV, čitao novine. Ona duboko i teško uzdahne. Nakon što je otišao, Gilly bi imala običaj otići i leći na kauč. Jedva da sam je mogla maknuti odanle. Ona uzdahne. On nije dobar otac. No to je obično tako, zar ne? Volimo ono što ne možemo imati.

Iz smjera Gillyne sobe dopre zvuk Marinovih čizama. Ovaj se put njegovi dugački, teški koraci čuju glasnije. Volimo one koji nam ne uzvraćaju ljubav, kaže gospođa Paulsson.

Otkad se vratila u kuhinju, Scarpetta nije zapisala niti jednu bilješku. Ruka joj mirno leži na notesu, kemijska olovka je spremna, ali nepomična. Kako se zove agentica FBI-a? upita.

– Karen. Ajme meni, čekajte. Ona sklopi oči i drhtavim prstima dotakne čelo. Više se ne mogu ničega sjetiti. Samo malo. Weber. Karen Weber.

– Iz ureda u Richmondu?

Marino uđe u kuhinju, držeći u jednoj ruci crni plastični kovčeg s opremom, a u drugoj svoju šiltericu. Napokon je skinuo kapu, možda iz poštovanja prema gospođi Paulsson, majci mlade djevojke koja je ubijena.

– Joj meni. Mislim da da. Imam negdje njezinu posjetnicu. Samo gdje sam je stavila?

– Znete li išta o crvenoj ruži koju je Gilly držala u ladici? upita Marino s dovratka. U njezinoj je sobi crvena ruža.

– Molim? kaže gospođa Paulsson.

– Dođite da vam pokažemo, veli Scarpetta, ustajući od stola. Neodlučna je. Nada se da će gospođa Paulsson moći podnijeti to što slijedi. Željela bih objasniti nekoliko stvari.

– Oh. Pa 'ajmo onda. Ona se uspravi na nesigurne noge. Crvenu ružu?

– Kad je Gilly posljednji put vidjela oca? upita Scarpetta dok hodaju za Marinom prema spavaćoj sobi u stražnjem dijelu kuće. Na Dan zahvalnosti.

– Otišla gaje posjetiti ili je on došao ovamo? upita Scarpetta što Je blažim tonom glasa mogla. Iznenadi je kako hodnik sad izgleda uži i mračniji nego prije nekoliko minuta.

– Ne znam ni za kakvu ružu, kaže gospođa Paulsson.

– Moro sam pregledat njezine ladice, veli Marino. Shvaćate da boramo radit takve stvari.

– To se radi kad djeca umru od gripe?

– Policija je već sigurno zavrila u njezine ladice, odgovori Marino No možda niste bili u sobi dok su pregledavali stvari i fotografirali.

On stane u stranu i pusti gospođu Paulsson da prva uđe u spavaću sobu svoje mrtve kćeri. Ona ode do komode koja se nalazi uza zid lijevo od vrata. Marino zavuče ruku u džep i izvadi svoje pamučne rukavice. Nekako ih navuče na glomazne šake, a zatim otvori gornju ladicu

komode i iz nje podigne uvelu ružu. Ruže te vrste nikad se ne otvore do kraja i često se prodaju u trgovinama zamotane u prozirni celofan, obično na blagajni za dolar i pol.

– Ne znam odakle to.

Gospođa Paulsson zuri u ružu, a lice joj postaje sve crvenije dok gotovo ne poprimi grimizno crvenu boju, poput te sparušene ruže. Pojma nemam odakle joj to.

Marino ničim ne odaje što misli.

– Niste vidjeli ružu u njezinoj sobi, obrati joj se Scarpetta, kad ste se vratili iz ljekarne? Možda ju je netko donio Gilly jer je bila bolesna? Možda njezin dečko?

– Ne razumijem, odgovori gospođa Paulsson.

– OK, javi se Marino, odlažući ružu na komodu, tako da je svi dobro vide. Kad ste došli doma iz ljekarne, ušli ste ovamo. Vratimo se na tu točku. Krenimo od trenutka kad ste parkirali auto. Gdje ste ga parkirali kad ste se vratili?

– Ispred kuće. Točno uz pločnik.

– Tu se uvijek parkirate?

Ona potvrdno kimne glavom, a pozornost joj odluta do kreveta. Uredno je pospremljen i prekriven prošivenim prekrivačem jednake sivo-plave boje kakve su i oči njezina davno otišlog supruga.

– Gospođo Paulsson, želite li sjesti? upita je Scarpetta, uputivši kratak pogled Marinu.

– Idem po stolicu, ponudi se on.

Izađe iz sobe i ostavi gospođu Paulsson i Scarpettu u sobi s mrtvoin crvenom ružom i savršeno zategnutim krevetom.

– Ja sam Talijanka, kaže Scarpetta, gledajući postere na zidu. Nisam rođena u Italiji, ali moji bake i djedovi jesu. U Veroni. Jeste li ikad bili u Italiji?

– Frank je bio u Italiji. To je sve što gospođa Paulsson ima reći o posterima.

Scarpetta je pogleda. Znam da vam je ovo teško, veli ona nježno. Ali što nam više toga kažete, više ćemo vam moći pomoći.

– Gilly je umrla od gripe.

– Ne, gospođo Paulsson, nije umrla od gripe. Pregledala sam je. Pogledala sam prepare. Vaša je kći imala upalu pluća, ali već se gotovo potpuno oporavila od nje. Imala je modrice na nadlanicama i leđima.

Na licu joj se vidi da ju je ta informacija zatekla.

– Imate li ikakvu ideju o tome kako je mogla dobiti te modrice?

– Ne. Kako se to moglo dogoditi? Ona zuri u krevet, a oči joj preplave suze.

– Je li se udarila? Je li pala? Je li, možda, pala iz kreveta? Nemam pojma kako bi se to dogodilo.

– Haj'mo korak po korak, kaže Scarpetta. Kad ste odlazili u ljekarnu, jeste li zaključali vrata za sobom?

– Uvijek ih zaključam.

– Bila su zaključana i kad ste se vratili kući?

Marino se ne žuri, pa je Scarpetta može početi obrađivati na svoj način. To je njihova stara igra, koju izvode s lakoćom i bez nekog posebnog planiranja, poput uhodanog plesačkog para.

– Mislim da jesu. Upotrijebila sam ključ. Pozvala sam je imenom, da joj kažem da sam se vratila, ali mi nije odgovorila, pa sam mislila... mislila sam da spava. O, dobro, mislila sam, treba joj sna, kaže ona kroz suze. Mislila sam da je spavala s Medenom, pa sam viknula: Nadam se da Medena nije kod tebe u krevetu, Gilly.

Odložila je ključeve na uobičajeno mjesto na stoliću uz vješalicu za kapute. Sunčane zrake prodirale su kroz prozor iznad ulaznih vrata, osvjetljavajući mračno, drvom obloženo predsoblje, a sitna bijela prašina lebdjela je u snopu jarke svjetlosti. Skinula je kaput i objesila ga na vješalicu.

– Stalno sam zvala: Gilly, mila! priča ona doktorici. Došla sam kući. Je li Medena s tobom? Medena? Gdje je Medena? Ako si uzela tog psa k sebi u krevet da je maziš, a znam da jesi, znaš da će onda ona to svaki put očekivati. A Medena je mali pas jazavčar i ima kratke nogice, pa se ne može sama penjati i spuštati s tog kreveta.

Onda je otišla u kuhinju i odložila onih nekćlika plastičnih vrećica na stol. Dok je bila vani, svratila je u voćarnicu. Bilo joj je usput, kad je već bila u trgovačkom centru u ulici West Cary. Izvadila je dvije konzerve pileće juhe iz vrećice i ostavila ih pokraj štednjaka. Otvorila je hladnjak i izvadila pakiranje pilećih bataka i odložila ih u sudoper da se otape. U kući je bilo tiho. Mogla je čuti otkucavanje zidne ure u kuhinji, tik-tak, tik-tak. Uglavnom nije primjećivala to neprekidno monotono izbijanje ure, jer je obično imala i previše toga o čemu je morala voditi računa.

Iz ladice je izvadila žlicu, iz ormarića čašu, napunila je čašu hladnom vodom iz slavine i odnijela je zajedno sa žlicom i novom bočicom sirupa protiv kašlja u Gillynu sobu na kraju hodnika.

– Kad sam ušla u njezinu sobu, čuje samu sebe kako govori toj doktorici, rekla sam: Gilly? Što je bilo? Jer to što sam vidjela, nije imalo nikakva smisla. Gilly? Gdje ti je pidžama? Oh' Bože. Gdje je toplomjer? Nemoj mi reći da ti je opet skočila temperatura.

A Gilly na krevetu, leži na trbuhu, okrenuta licem prema dolje, otkrivena, golih mršavih leđa, stražnjice i bedara. Svileni zlatni kosa rasuta joj je po jastuku. Ruke su joj ispružene skroz iznad glave, noge povijene kao u žabe.

Oh, Bože, oh, Bože, oh, Bože. Ruke su joj se odjednom počele silovito tresti.

Prekrivač za krevet, plahta i pokrivač bili su strgnuti prema dnu kreveta i visjeli s podnožja poput slapa, većim dijelom na podu. Medena nije bila na krevetu i to je nekako zapamtila. Nije bila ni pod pokrivačima, jer pokrivača nije ni bilo, barem ne na krevetu. Bili su na podu. Strgnuti s kreveta, ležali su na podu: u sjećanju joj je ostalo to da Medene nije bilo i da se nije ni prenula, ma ni primijetila kad su joj bočica sirupa protiv kašlja, čaša vode i žlica tresnuli na pod. Nije bila svjesna da ih je ispustila, da su joj ispali, odskakujući, kotrljajući se, razlijevajući se po podu. Vodena lokva širila se preko starog drvenog poda, a ona je vrištala. Kad je zgrabila Gilly za ramena, za njezina još topla ramena, protresla ju je, pa okrenula na leđa i tresla i vrištala, toliko da joj se činilo kao da njezine ruke više uopće nisu bile njezine.

RUDYJA VEĆ NEKO VRIJEME NEMA KOD KUĆE. LUCY SJEDI U KUHINJI i čita kopiju prijave o provali koja je stigla iz ureda šerifa okruga Broward. Izvješće ne kaže puno. Prijavljena je sumnjiva osoba, koja bi mogla imati veze s navodnom provalom od prije nekoliko dana na istoj adresi.

Pokraj izvješća nalazi se velika žuta kuverta. U kuverti je crtež oka narančan drvenom olovkom, koji su pronašli zalijepljen komadom samoljepive trake za vrata. Policajac ga nije

uzeo. To si dobro izveo, Rudy. Sad može provesti analizu crteža koristeći agresivne metode. Ona pogleda kroz prozor prema kući svoje susjede, pitajući se je li Kate već obnevidjela od alkohola, pa se sad polako trijezni po principu klin se klinom izbija ili ima neku drugu metodu trijeznjenja. Od mirisa šampanjca koji joj se zadržao u nosu diže joj se želudac i prolaze je trnci. Lucy dobro zna što znači šampanjac i trljanje o nepoznate ljude čija se privlačnost povećava proporcionalno s količinom popijenog alkohola. To joj je vrlo dobro poznato i ne želi se ikad više naći u takvoj situaciji, a kad je nešto podsjeti na te dane, utroba joj se zgrči i ona osjeća duboku, mučnu grižnju savjesti.

Hvala Bogu da je Rudy nekamo otišao. Da zna što se upravo dogodilo, sjetio bi se svega, a onda bi među njima nastala šutnja, sve dublja i neprobojnija tišina, sve dok se na kraju ne bi posvađali i za osobom ostavili još jedno ružno sjećanje. Kad bi se napila, Lucy bi samo uzimala ono što je mislila da želi. Nakon toga bi uglavnom shvatila da ne želi to što je uzela, da joj se gadi ili je jednostavno ostavlja ravnodušnom. Naravno, pod uvjetom da se mogla sjetiti što je radila ili uzela, a to joj je s vremenom sve rjeđe uspijevalo. Lucy je imala dvadeset i nešto godina, a već se ne sjeća velikog dijela svog života. Kad se posljednji put počela prisjećati onog što je zaboravila, stajala je odjevena samo u sportske hlačice na balkonu nekog stana na tridesetom katu, u New Yorku, u gluho doba ledene siječanjske noći nakon što je cijeli dan tulumarila po Greenwich Villageu. Još uvijek ne zna gdje točno u Greenwich Villageu, a i ne želi znati.

Nije sigurna zašto je bila vani na balkonu. Možda je mislila da ide u kupaonicu, ali je skrenula u krivom smjeru i otvorila kriva vrata. Da je odlučila zakoračiti s balkona, misleći da ulazi u kudu ili tko zna što, pala bi s tridesetog kata u vlastitu smrt. Njezina bi teta dobila izvješća s obdukcije i zaključila, kao i ostali forenzičari, da je Lucy počinila samoubojstvo u pijanom stanju. Nema tog testa koji bi pokazao da je Lucy ustala iz kreveta samo zato da bi otišla u kupaonicu u nepoznatom stanu nepoznate osobe koju je upoznala na nepoznatom mjestu u Villageu. No to je druga priča, jedna od onih o kojima ne želi previše razmišljati.

Nakon toga, više nije bilo sličnih priča. Okrenula je leđa alkoholu da mu se osveti za sve one trenutke kad je on njoj okrenuo leđa. Više ne pije. Sad je miris pića podsjeća na kiselkasti miris ljubavnika koje nije voljela i koje ne bi ni štapom dodirnula da je bila trijezna. Ona još jedanput pogleda van prema susjedinoj kući, a zatim izađe iz kuhinje i popne se na drugi kat. Može biti sretna što bar odluka da bude s Henri nije bila posljedica pijanstva. Barem to, ako ništa drugo.

Lucy upali svjetlo u svojoj radnoj sobi i otvori crni, tvrdi poslovni kovčeg izbrazdane površine, ne veći od običnih. U kovčegu se nalazi upravljački centar za globalni daljinski nadzor kojim može s bilo koje točke na svijetu pristupiti bežičnim primopredajnicima postavljenima na skrivena mjesta. Provjeri je li baterija puna i radi li, funkcionira li četverokanalni ponavljač signala i snimaju li oba snimača na obje magnetofonske vrpce, a zatim spoji upravljački centar s telefonskim priključkom, uključi prijamnik i stavi slušalice na uši da čuje razgovara li Kate s kime iz svoje teretane ili spavaće sobe. Ne, ne razgovara i još ništa nije snimljeno. Lucy sjedi za stolom u svojoj radnoj sobi i sluša, gledajući van kako se sunce igra na vodi i palmine grane povijaju na vJetru. Svako malo namješta razinu osjetljivosti i čeka.

Nakon nekoliko minuta tišine, skine slušalice s glave, odloži ih na stol, pa ustane i preseli upravljački centar na stol na koji je postavila Krimesite Imager. Kako oblaci prelaze preko sunca, tako se svjetlo u radnoj sobi mijenja. Prostorija se smrači kad oblak zakloni sunce pa opet postane svjetlija kad oblak ode. Lucy navuče bijele pamučne rukavice na ruke, izvadi crtež oka iz kuverte i postavi ga na veliki list crnog papira. Ponovno sjedne i stavi slušalice na glavu, a zatim iz opreme za otkrivanje otisaka prstiju izvadi metalnu bočicu s ninhidrinom u spreju. Skine poklopac s bočice i počne prskati crtež. Mora ga navlažiti, ali ne previše. Iako

sprej ne sadrži klorofluorouglikide i nije štetan za okoliš, za ljude je prilično neugodan. Kapljice fino raspršene tekućine zaderu joj pluća i ona zakašlje.

Ponovno skine slušalice i ustane da odnese vlažni papir koji smrdi na kemikalije do radne plohe gdje se na termorezistentnom podlošku nalazi uspravno postavljeno glačalo na paru, već priključeno u struju. Ona uključi glačalo, kratko pričeka da se zagrije i pritisne tipku za paru da provjeri radi li. Para sikćući šikne iz glačala. Lucy stavi crtež oka na termorezistentni podložak i, držeći glačalo na desetak centimetara od papira, pusti paru. U roku od nekoliko sekundi papir na nekim mjestima postane ljubičast i ona odmah ugleda ljubičaste tragove prstiju, tragove koje nije ostavila ona, jer zna gdje je uhvatila papir kad ga je skidala s vrata. Osim toga, nije ga doticala golim rukama. Ni policajac iz Browarda nije dirao crtež, jer mu Rudy to nije dopustio. Lucy pazi da ne izloži vreloj pari komadić samoljepive trake, koja nije porozna, pa stoga ne reagira na ninhidrin. Toplina bi je mogla rastaliti, a s njom i eventualne otiske.

Vrati se do radnog stola, sjedne, stavi slušalice i naočale te uvuče crtež s ljubičastim mrljama pod leću mikroskopa Imager. Uključi ga i zatim upali ultraljubičastu svjetiljku, pa pogleda kroz okular. Ugleda svijetlozeleno polje, a do nosnica joj dopre neugodan miris zagrijane kemikalije i papira. Potezi olovke kojom je iscrtano oko vide se poput tankih bijelih crta, a uz šarenicu se prepoznaje blijedi trag brazde koju je ostavila jagodica nečijeg prsta. Ona namjesti fokus da dobije što oštiju sliku. Nekoliko karakterističnih detalja brazde i više je nego dovoljno da se provjeri postoji li otisak u FBI-evu integriranom Automatiziranom sustavu za identifikaciju otisaka prstiju, odnosno IAFIS-u. Kad je provjeravala latentne otiske prstiju koje je pronašla u spavaćoj sobi nakon napada na Henri, nije pronašla ništa jer u sustavu očito nemaju karticu s otiscima svih deset prstiju koji bi pripadali zvijeri. Ovaj će put latentni otisak prsta usporediti više od dvije milijarde latentnih otisaka prstiju u IAFIS-ovoj bazi oodataka, a tražit će i da u njezinoj tvrtki ručno usporede latentne otiske iz spavaće sobe s ovima koje je pronašla na crtežu. Ona postavi digitalnu kameru na okular Imagera i počne fotografirati.

Ni pet minuta kasnije, dok fotografira drugi otisak prsta koji izgleda više kao mrlja u kojoj se nazire dio detalja brazde, kroz slušalice joj dopre zvuk ljudskog glasa. Ona pojača glasnoću i namjesti razinu osjetljivosti te provjeri snimaju li rekorderi ono što ona čuje uživo.

– Što radiš? kroz slušalice se jasno začuje Katein pijani glas. Lucy se nagne naprijed u stolcu da provjeri je li u upravljačkom centru sve uključeno i radi li kako treba. Ne mogu danas igrati tenis, plete Kate jezikom, dok primopredajnik skriven u obliku adaptera koji je Lucy uključila u zidnu utičnicu pokraj prozora što gleda na stražnji dio Lucyne kuće jasno hvata ono što Kate govori.

Kate je u teretani. Ne čuje se buka trake za trčanje ni buka eliptičnog stroja u pozadini, premda, ne bi baš očekivala od svoje susjede da vježba i kad je pijana. No Kate nije toliko pijana da ne bi mogla špijunirati. Gleda kroz prozor u Lucynu kuću i nema ništa pametnije raditi nego špijunirati. Vjerojatno nikad i nije imala ništa pametnije raditi nego gledati što rade drugi i opijati se.

– Ne, znaš, mislim da me hvata prehlada. Čuje se, je 1' da? Trebala si me čuti ranije. Skroz sam zaštopana. Da si me samo čula kad sam tek ustala.

Lucy zuri u crvene lampice na magnetofonu, a zatim joj pogled odluta do lista papira ostavljenog pod lećom mikroskopa. Papir se sav smežurao od topline. Ljubičaste mrlje koje se vide na papiru dovoljno su velike da bi mogle pripadati muškarcu, no Lucy je prepametna da bi samo pretpostavljala. Najvažnije je da su otisci tu. Naravno, ako je te otiske prstiju uopće ostavila zvijer koja je zalijepila taj odvrtni crtež na Lucyna vrata i ako je riječ o istoj osobi koja je provalila u njezinu kuću i pokušala ubiti Henri. Lucy zuri u ljubičaste ostatke zvijeri, u tragove koje je ostavio za sobom, u aminokiseline iz njegove Oznojene masne kože.

– Znaš, imam filmsku zvijezdu u kući do moje. Ne reci, ha? Katein šlas joj probija bubnjiće. Ma kakvi, draga, uopće nisam iznenađena.

Kad ti kažem. To sam i mislila cijelo vrijeme. Stalno neki muving dolaze, odlaze, skupi auti, a svi lijepi i zgodni i još u kući koja košta kol'ko? Osam, devet, deset milijuna? A kuća... sajam neukusa, ako mene pitaš. Baš kakvu bi i očekivao od takvih ljudi, nakinđurena i potpuno bez ukusa.

Uopće ga nije briga je li ostavio otiske ili nije. Uopće nije zabrinut Lucy se osjeti prazno i obeshrabreno: bilo bi joj lakše da nije tako. Da je pazio da ne ostavi otiske, to bi značilo da najvjerojatnije ima policijski dosje. No kartica s otiscima njegovih deset prstiju ne postoji ni u IAFIS-u, niti bilo gdje drugdje. Zato se i ne brine. Proklet bio. Svejedno mu je. Siguran je da njegovi otisci neće odgovarati nijednim drugim otiscima u bazi. No gotovo je tek kad ja kažem da je gotovo, misli Lucy, gledajući ljubičaste mrlje na crtežu oka izgužvanom od topline, svjesna njegove životinjske prisutnosti. Osjeća da je on gleda, osjeća da je Kate gleda i u njoj kipi bijes, bijes što se poput zmije svio i spava skriven duboko u njezinoj nutрини sve dok ga nešto ne podbode.

– ... Tina... Gle... ne mogu vjerovati. Prezime mi je potpuno isparilo iz glave. Ako mi ga je uopće i rekla. Naravno da mi je rekla kako se preziva. Sve mi je ispričala. I o svom dečku i onoj curi koju su napali i koja se vratila u Hollywood...

Lucy pojača glasnoću, promatrajući kako ljubičaste mrlje na papiru postaju sve mutnije. Nepomično zuri u njih i pažljivo sluša što njezina susjeda govori o Henri. Kako je znala da su napali Henri? To nije bilo u vijestima. Lucy je rekla Kate samo da je netko prati. Napad nije riječju spomenula.

– Zgodna, vrlo zgodna. Komad. Plava, lijepog liea i dobrog tijela. Zgodna i vitka. Znaš onaj holivudski tip, sve izgledaju isto. E to nisam sigurna, ali imam osjećaj da je on dečko od one druge, Tine. Zašto? Pa to je bar očito, draga. Da je plavušin frajer, pa valjda bi otišao s njom, ne misliš li? A ona nije tu otkad su provalili u kuću, otkad je bila policija i Hitna pomoć i sve.

Hitna pomoć, kvragu. Kate je vidjela Hitnu, vidjela je da iznose nekog na nosilima i pretpostavila da je Henri bila napadnuta. Ne razmišljam jasno, misli Lucy. Ne povezujem konce, misli ona ljutito, osjećajući kako u njoj rastu panika i nervoza. Što nije u redu s tobom, veli sama sebi dok sluša razgovor i zuri u magnetofon u kovčegu na stolu pokraj Krimesite Imagera. Koji ti je vrag, ponovi i misleći na glupost koju je počinila s Ferrarijem kad ih je slijedio onaj Latinoamerikanac.

– To se i ja pitam. Ne znam zašto o tome ništa nisu rekli u vijestima. A nije da nisam pratila, je l' mi možeš vjerovati, govori Kate otežala jezika, rastežući svaku riječ. Sad je već zašla u crveno, prilično pijanija nego prije. Pa da, to bi se moglo očekivati, naglasi ona, izgovarajući tu rečenicu još nerazgovjetnije nego prethodne. Filmske zvijezde, a ništa u vijestima. Da, baš sam to i ja mislila. Tu su u tajnosti, tako da mediji ne znaju. Pa da. Čini se logično. Ma ima, kad bolje razmisliš, tikvo blesava...

– Oh, za Boga miloga, reci nešto važno, promrmlja Lucy u svoja četiri zida.

Moram se srediti, misli ona. Lucy, sredi se. Misli, misli, misli!

Duge uvojite tamne vlasi na krevetu. Ma kvragu, misli ona. Kvragu, nisam je pitala.

Skine slušalice i odloži ih na stol. Gleda po sobi dok magnetofon i dalje hvata samo stranu razgovora njezine susjede. Sranje, veli Lucy naglas kad shvati da nema Katein broj telefona i da joj čak ne zna ni prezime, a ne da joj se još trošiti vrijeme i energiju na to da ih sazna. Osim toga, pitanje je bi li se Kate javila na telefon da je Lucy nazove.

Ode do drugog radnog stola, sjedne za računalo i oblikuje jednostavni dokument. Napravi dvije izmišljene VIP karte za premijeru svog filma, Iskači, koji će se prikazati šestog lipnja u Los Angelesu, nakon čega će uslijediti zatvorena zabava za glumačku postavu i posebne prijatelje. Isprinta te dvije karte na sjajnom fotografskom papiru, izreže ih po rubu i strpa u

kuvertu zajedno s porukom na koju napiše: 'Draga Kate, uživala sam u našem kratkom druženju! Evo jednog kviz-pitanja iz filmskih trivijalija: Tko je tip s dugom taninom rudlavom kosom? (Možeš li ga prepoznati?)', i na kraju doda broj svog mobitela.

Žurno izađe iz kuće i ponovno ode do Kate, ali Kate ne otvara vrata. Čak se ne javlja ni na interkom. Vjerojatno je pretjerala i sad joj, nakon pijanstva, slijedi faza nesvijesti, ako se već i nije onesvijestila, Pa Lucy ostavi kuvertu u Kateinu poštanskom sandučiću.

21

Gospođa Paulsson je u kupaonici s druge strane hodnika. Ne zna kako se tu našla.

Kupaonica je stara i nije obnavljana od ranih 1950-ih. Pod je popločen kockastim bijelim i modrim pločicama, pa izgleda poput šahovske ploče. Tu su još potpuno bijeli umivaonik i potpuno bijeli WC, a iza ružičasto-ljubičastog zastora za tuširanje s cvjetnim uzorkom nalazi se i potpuno bijela kada. U čaši na umivaoniku je Gillyna četkica za zube i izgužvana, napola potrošena zubna pasta. Ne zna kako je došla do kupaonice.

Pogled joj padne na četkicu i pastu za zube i ona brižne u još jači plač. Poprska lice hladnom vodom, ali ne pomaže. Žao joj je što je tako uznemirena dok izlazi iz kupaonice i vraća se u Gillynu sobu, gdje je čeka doktorica Talijanka iz Miamijsa. Onaj krupni policajac bio je vrlo pažljiv. Donio je još jedan stolac u sobu i postavio ga nedaleko od podnožja kreveta. Znoji se. U sobi je pro hladno i ona opazi da je prozor otvoren, no njegovo je lice ipak crveno i sjajno od znoja.

– Odmorite se malo, veli joj policajac odjeven u crno uz osmijeh, koji mu uopće ne pomaže da izgleda više prijateljski. No njoj se ipak sviđa kako izgleda. Sviđa joj je. Ne zna zašto. Sviđa joj se gledati ga. Osjeća nešto kad ga pogleda, kad se nađe blizu njega. Sjednite, gospođu Paulsson, i probajte se opustiti, kaže on.

– Jeste li vi otvorili prozor? upita ona i sjedne na stolac, sklopivši ruke u krilu.

– Zanima me je li prozor možda bio otvoren kad ste se vratili doma iz ljekarne, upita Marino. Je li prozor bio zatvoren ili otvoren kad ste ušli u sobu?

– Tu zna biti vruće. Teško je regulirati grijanje u ovako starim kućama. Ona podigne pogled prema policajcu i doktorici. Nekako nije u redu da sjedi pokraj kreveta i gleda gore u njih. Gilly je imala običaj stalno otvarati prozor. Postoji mogućnost da je bio otvoren kad sam došla kući. Pokušavam se prisjetiti. Zastori se lagano odignu. Bijeli su i od laganog materijala, pa lebde na oštrm zimskom vjetru poput duhova. Da, kaže ona. Postoji mogućnost da je prozor bio otvoren.

– Znali ste dajte reza potrgana? upita je krupni policajac, stojeći savršeno mirno i netremice je gledajući. Ne može se sjetiti njegova imena. Kako se ono zove? Marinara, tako nešto.

– Ne, odgovori ona i nekakav hladni strah stisne joj srce.

Doktorica ode do otvorenog prozora i zatvori ga. Ima bijele rukavice na rukama. Gleda u dvorište.

– Nije baš lijepo u ovo doba godine, kaže gospođa Paulsson, a srce joj bubnja. No u proljeće... trebate to vidjeti.

– Vjerujem, odgovori doktorica. Drži se na način koji gospođu Paulsson fascinira, ali pomalo i plaši. Sad je sve plaši. Volim vrtlariti.

A vi?

– O da.

– Mislite daje netko ušao kroz prozor? upita gospođa Paulsson, primijetivši crnu prašinu na prozorskoj dasci i okviru. Primijeti da crne prašine ima i s unutarnje i s vanjske strane stakla, kao i nešto što izgleda kao trag od samoljepive trake.

– Pronašao sam neke otiske, kaže krupni policajac. Ne znam zašto policajci to već nisu napravili, al ja sam nešto našo. Vidjet ćemo oće li poslužiti. Morat ću uzeti i vaše otiske, da vas možemo isključiti. Pretpostavljam da vam policija nije uzela otiske?

Ona zatrese glavom zureći u prozor prekriven crnom prašinom.

– Ko živi u onoj kući iza vaše, gospođo Paulsson? pita je krupni Policajac u crnom. U staroj kući iza ograde?

– Neka žena, postarija. Dosta dugo je nisam vidjela. Zapravo, već jako dugo, više godina. Ne znam je li još uvijek živi tamo. Zadnji put Sam nekog vidjela u toj kući prije nekih šest mjeseci. Da, prije šest mjeseci. Tako je, brala sam rajčice. Uz ogradu imam mali povrtnjak, a prošlog ljeta imala sam više rajčica nego što sam ih mogla ubrati. Netko je bio s druge strane ograde, nešto je hodao, radio, ne znam što. Imala sam dojam da nije baš druželjubiv. Mislim da to nije bila žena koja tu stanuje, koja je živjela u toj kući prije osam, devet, deset godina. Bila je jako stara. Možda je već i umrla.

– Zna li je li policija možda razgovarala s njom, naravno, ako je još živa? upita krupni policajac.

– Mislila sam da ste vi policija.

– Ne, gospođo. Nismo ista vrsta policije kao oni koji su došli prije. Nismo isto što i oni.

– Razumijem, kaže ona, iako ništa ne razumije. Pa, mislim da je detektiv... detektiv Brown...

– Browning, kaže policajac u crnom. Ona primijeti daje šiltericu ugurao straga u hlače i da mu je glava obrijana na ćelavo. Zamisli kako mu prelazi rukom po toj glatko izbrijanoj glavi.

– On me je pitao za susjede, odgovori ona. Rekla sam mu da tamo iza stanuje, ili je stanovala, neka starica. Nisam sigurna živi li netko sad tamo. Mislim da sam samo to rekla. Ne čujem nikog u toj kući, mislim da je prazna, a i vidi se kroz pukotine na ogradi da je trava izrasla.

– Vratili ste se kući iz ljekarne, doktorica se vrati na temu. I što je bilo onda? Molim vas da pokušate ići korak po korak, gospođo Paulsson.

– Odnijela sam stvari u kuhinju i onda se vratila da provjerim kako je Gilly. Mislila sam da spava.

Nakon stanke, gospođa doktorica postavi sljedeće pitanje. Želi znati zašto je gospođa Paulsson mislila da joj kći spava i u kojem ju je položaju pronašla. Pitanja su zbunjujuća. Izazivaju bol poput grča, poput dubokog spazma u utrobi. Zašto je to važno? Kakva doktorica postavlja takva pitanja? Privlačna je žena. Izgleda moćno. Nije krupna, ali izgleda kao jaka žena. Tamnoplava boja odijela i tamnoplava bluza ističu joj kratku plavu kosu i crte lica joj lijepo dolaze do izražaja. Ima snažne, ali graciozne ruke i ne nosi prstenje-Gospođa Paulsson zuri u doktoričine ruke i zamisli ih kako pregle' davaju Gilly, pa ponovno počne plakati.

– Protresla sam je. Pokušala sam je probuditi. Čuje samu sebe kako stalno ponavlja jedno te isto. Zašto ti je pidžama na podu, Gilly? Što je ovo? O, Gospode, o, Gospode!

– Opišite što ste vidjeli kad ste ušli, postavi joj doktorica isto čitanje, samo na drugačiji način. Znam da vam je teško. Marino? Možeš li, molim te, donijeti maramice i čašu vode?

Gdje je Medena? O, Gospode, gdje je Medena? Nije valjda opet kod tebe u krevetu!

– Samo je izgledala kao da spava. Gospođa Paulsson čuje samu sebe kako govori.

– Na leđima? Na truhu? U kakvom je položaju bila na krevetu? Znam da vam je ovo užasno teško, ali molim vas, pokušajte se sjetiti, kaže doktorica.

– Spavala je na boku.

– Bila je na boku kad ste ušli u sobu? upita doktorica.

Joj meni, Medena se popiščila na krevet. Medena? Gdje si? Skrivaš se pod krevetom, Medena? Opet si bila na krevetu, je l' da? Ne smiješ to raditi! Dat ću te nekome! Da se nisi usudila skrivati od mene!

– Ne, kaže gospođa Paulsson kroz suze.

Gilly, molim te, probudi se, molim te, probudi se. Ovo nije istina! Ovo nije istina!

Gospođa doktorica čučne pokraj nje i pogleda je u oči. Uhvati je za ruku. Gospođa doktorica je drži za ruku i nešto govori.

– Ne! rida gospođa Paulsson nekontrolirano. Nije imala ništa na sebi. O, mili Bože! Gilly ne bi bila potpuno gola u krevetu. Zaključavala je vrata čak i kad bi se samo išla presvući.

– U redu je, govori gospođa doktorica, milostiva pogleda i dodira. U njezinim očima nema straha. Dišite duboko, hajde. Dišite duboko. Tako je. Tako je dobro. Polagani, duboki udasi.

– O, Bože, je li ovo srčani udar? upita iznenada gospođa Paulsson s užasom u glasu. Oduzeli su mi kćer. Nema je. O joj, gdje je moja curica?

Krupni se policajac u crnom vratio i sad stoji na dovratku, držeći rupčiče u jednoj, a čašu vode u drugoj ruci. Ko oni? upita on.

– A ne, nije umrla od gripe, je l' da? Ne, ne. A ne. Moje djetetašce Nije umrla od gripe. Uzeli su mi je.

– Ko oni? ponovi Marino. Mislite da je više njih upleteno u cijelu stvar? On uđe u sobu i gospođa doktorica mu uzme čašu vode iz ruke.

Pomogne gospođi Paulsson da polako otpije. Tako je dobro Pijte polako. Polagani udasi. Pokušajte se smiriti. Imate li koga tko bi mogao ostati s vama? Ne želim da budete cijelo vrijeme sami.

– Tko su oni? Doktorica ponovi pitanje koje je postavio i policajac, sad nešto glasnije. Tko su oni? Ona pokuša ustati sa stolca, ali je noge ne slušaju. Čini se kao da više nisu njezine. Reći ću vam tko su oni. Bol se pretvori u bijes, tako strašan bijes da ga se preplaši. Oni su ljudi koje je on pozvao ovamo. Eto tko. Pitajte Franka tko su oni. On zna.

22

U LABORATORIJU ZA ANALIZU TRAGOVA, FORENZIČAR JUNIUS EISE DRŽI volframovu nit nad upaljenim alkoholnim plamenikom.

Ponosan je što taj njemu omiljeni trik za izradu alata najvještiji mikroskopičari koriste već stotinama godina. To je samo jedna od činjenica na temelju koje ga se može opisati kao purista, renesansnog čovjeka i zaljubljenika u znanost, povijest, ljepotu i žene. Forcepsom drži komadić čvrste, tanke žice i promatra kako sivkasti metal za samo nekoliko sekundi postaje užareno crven, kao da iz njega isijavaju strast ili bijes. Zatim ukloni žicu s plamena i provuče jedan kraj kroz natrijev nitrit, koji oksidira volfram i čini ga oštrijim. Umoči tako zašiljenu žicu u petrijevu zdjelicu s vodom da se ohladi, pri čemu začuje kratak, siktav šum, te je pričvrsti u iglodržač od nehrđajućeg čelika.

Svjestan je da izradom alata u ovom trenutku samo odugovlači, no dok izrađuje alat može se bar nakratko isključiti iz posla i usredotočiti se na nešto drugo, na trenutak povratiti osjećaj kontrole nad nečim. On zaškilji kroz binokular mikroskopa. Kaos i zagonetke su tamo gdje ih je i ostavio, samo sad pedeset puta uvećani.

– Ne razumijem, kaže naglas, premda to ne govori nikome posebno.

Svojim novim instrumentom od volframa pomiče i prevrće komadiće boje i stakla otkrivene na tijelu muškarca kojeg je prije nekoliko sati pregazio traktor. I čovjeku s pola mozga bilo bi jasno da se glavni sudski patolog najviše brine zbog toga hoće li obitelj tog

muškarca Podići tužbu. U protivnom, da je to nesretan slučaj, i još k tome prouzročen nepažnjom, ovi materijalni tragovi uopće ne bi bili važni. Problem je u tome što, kad tražite, uvijek nešto i nađete, no to što je Eise pronašao nema nikakva smisla. U ovakvim se trenucima sjeti da su mu šezdeset tri godine, da je mogao otići u mirovinu još prije dvije godine i da je više puta odbio da ga promaknu u pročelnika Odsjeka za analizu materijalnih tragova, jer nema mjesta na kojem bi radije bio nego za svojim mikroskopom. Ne misli da bi gombanje s proračunima i problemi sa zaposlenicima bili posao koji bi ga ispunjavao, a s glavnim sudskim patologom trenutno je u gorim odnosima nego ikad.

Pomiče komadiće boje svojom novom alatkom od volframa i metala po suhom predmetnom stakalcu pod polariziranim svjetlom mikroskopa. Komadići su pomiješani s drugim materijalom, nekakvom sivosmeđom, neobičnom prašinom. Nikad dosad nije vidio ništa slično, uz jednu bitnu iznimku. Istu takvu vrstu tragova vidio je prije dva tjedna u sklopu slučaja koji nema nikakve veze s ovim, a pretpostavlja da iznenadna, zagonetna smrt četrnaestogodišnje djevojke nije povezana sa smrću vozača traktora.

Eise se ukoči na stolici, jedva da bi trepnuo. Komadići boje su veličine prhuti, crveni, bijeli i plavi. Nije to boja za automobile, niti boja za traktore, u to je siguran. Nije ni očekivao automobilsku boju, s obzirom na to da je vozač po imeiiu Theodore Whitby umro nesretnim slučajem pod kotačima traktora. Krhotine boje i neobična sivosmeđa prašina bili su zalijepljeni za duboku posjekotinu na njegovu licu. Slične, ako ne i potpuno iste komadiće boje i sličnu, ako ne i potpuno istu, neobičnu sivosmeđu prašinu pronašao je u ustima preminule četrnaestogodišnje djevojke, najvećim dijelom na jeziku. Ta prašina je ono što Eisea najviše muči. Vrlo je neobična. Nikad nije vidio takvu prašinu. Kao da se sastoji od ljuskica nepravilnog oblika. Izgleda kao suho blato, ali nije blato. Zbog pukotina, mjehurića, mjestimično glatkih područja i tankih, prozirnih rubova, čestice prašine izgledaju poput površine nekog spaljenog planeta. Neke imaju i rupe.

– Koji je ovo vrug? kaže on. Ne znam što je ovo. Kako se isti materijal ovako neobičnog izgleda može pojaviti u dva nepovezana slučaja? Ne mogu biti povezani. Ne razumijem što se dogodilo.

On posegne za kirurškom pincetom i pažljivo ukloni nekoliko arnučnih vlakana pomiješanih s česticama na stakalcu. Povećana lakna pod svjetlošću mikroskopa izgledaju poput uvijenih komadića bijele končane niti.

– Znete li koliko mrzim vatrane štapiće za uzimanje brisova? upita on gotovo potpuno prazan laboratorij. Znete li kakva su oni gnjavaža? odjekne njegovo pitanje preko širokih, kutnih radnih ploha crne boje, prozirnih pokrivala, praznih radnih mjesta i desetak mikroskopa s pridruženom dodatnom opremom, kemikalijama i laboratorijskim posuđem od stakla i metala.

Većina ljudi zaposlenih u laboratoriju trenutno nije na svom radnom mjestu, nego u drugim laboratorijima na istom katu, gdje su zaokupljeni atomskom apsorpcijom, plinskom kromatografijom, masenom spektroskopijom, difrakcijom rendgenskih zraka, infracrvenom spektrofotometrijom s Fourierovom transformacijom, pretražnim elektronskim mikroskopom s energodisperzivnom rendgenskom spektrometrijom ili SEM/EDX-om i ostalim metodama i instrumentima. U svijetu gdje se posao stalno gomila, a sredstava nikad dosta, znanstvenici moraju iskoristiti svaki trenutak, upregnuti instrumente kao konje i tjerati ih do iznemoglosti.

– Svi znaju koliko mrziš vatrane štapiće, primijeti Kit Thompson, koja trenutno sjedi najbliže njemu.

– Mogao bih isplesti jedan golemi prekrivač od svih pamučnih vlakana koje sam prikupio za svog kratkog života, veli on.

– Da bar. Baš bih voljela vidjeti taj tvoj golemi prekrivač, odgovori ona.

Eise uhvati još jedno vlakno. Nije ih lako uhvatiti. Pri svakom pokretu pincete ili volframove igle, stvara se struja zraka, a i najmanji dašak dovoljan je da nit odlebdni. On

promijeni dubinu fokusa i spusti Povećanje na 40, pa izoštri vidno polje. Zuri u krug blještavog svjetla, Jedva dišući, pokušavajući unutar njega pronaći nekakve tragove. Po kojem to zakonu fizike vlakna uvijek uspijevaju iskoristiti struju zraka da vam zbrišu, kao da su živa i žele pobjeći glavom bez obzira? Zašto nikad ne dolebde k vama, tako da ih možete lakše uhvatiti?

On podigne leću objektiva za nekoliko milimetara i u vidnom polju ugleda golemi obris svoje kirurške pincete. Svjetlosni krug podsjeti ga na jarko osvijetljenu cirkusku arenu, čak i nakon svih tih godina Svjetlo je tako jako da ga bole oči. Za trenutak mu se učini da vidi dresirane slonove i klaunove. Sjeti se velikih ružičastih balona od šećerne vate koji su lebdjeli pokraj njega dok je kao dijete sjedio na drvenim tribinama, čekajući predstavu. On lagano uhvati još jednu pamučnu nit, nježno je podigne i ukloni sa stakalca. Kratkim je pokretom strese u malu prozirnu plastičnu vrećicu s ostalim smećem u obliku pamučne paučine, koje je najvjerojatnije ostalo od vatiranih štapića, kontaminiralo uzorak i nema nikakvu dokaznu vrijednost. Doktor Marcus ostavlja najviše smeća za sobom. Što je tom čovjeku, k vragu? Eise mu je poslao bezbroj dopisa, inzistirajući na tome da se za uzimanje materijalnih tragova koristi samoljepiva traka kad god je to moguće, kumio ga je i molio da se ne koriste vatirani štapići jer imaju milijardu niti koje su lakše od perca i hvataju se za dokazni materijal.

Kao što se dlaka bijele angorske mačke hvata na crne, plišane hlače, pisao je doktoru Marcusu prije nekoliko mjeseci, a ukloniti ih isto je kao da pokušavate izvaditi papar iz pire-krumpira, kao da žlicom pokušavate maknuti vrhnje iz kave, i tome slične uzaludne analogije i hiperbolične usporedbe.

– Prošlog tjedna sam mu poslao dvije role samoljepive papirnate trake, govori Eise. I još jedan blokić Postit-a i podsjetio ga da su zbog slabog ljepila savršeni za uzimanje dlaka i vlakana s raznih predmeta, jer ih ne lome, ne mijenjaju im oblik i ne ostavljaju dlačice. Da i ne spominjem koliko te niti vate ometaju difrakciju rendgenskih zraka i ostale metode. Drugim riječima, ne sjedimo ovdje i ne vadimo ih iz uzoraka po cijeli božji dan samo zato što smo picajzle.

Kit upravo uklanja zatvarač s bočice Permouna i namršti se kad to čuje. Baš ste rekli 'izvaditi papar iz pire-krumpira'? I poslali ste Postit blokiće doktoru Marcusu?

Kad se zapali za nešto, Eise uvijek kaže baš ono što misli. Što na umu, to na drumu. Premda se ponekad čini da to radi nesvjesno, vjerojatnije je da ga zapravo nije briga tko će ga čuti i što će čuti. Želim reći daje Marcus, nastavi on, ili tkogod daje radio obdukciju, djevojčici temeljito pobrisao usta vatiranim štapićima. No u tom slučaju nije morao uzeti i bris jezika. Odrezao ga je i izvadio, zar ne. Ležao mu je tamo na dasci za rezanje i mogao je golim okom vidjeti ima li na jeziku kakvih ostataka. Mogao je uzeti dokazni materijal i ainoljepivom trakom. Ali ne. Upotrijebio je štapiće za uši, pa sad ja moram vaditi niti vate i to je jedino što zadnjih dana radim.

Kad se neku osobu, a osobito dijete, jednom svede na jezik na dasci za rezanje, ona postaje bezimena. To tako ide. Bez iznimke. Ne kaže se – nakon što se rukom ušlo u grlo Gilly Paulsson, tkivo se zarežalo skalpelom i organi iz Gillyna grla zajedno s Gillynim jezikom izvukli su se kroz usta te djevojčice; ili – ubodom igle u lijevo oko malog Timmyja izvuklo se staklasto tijelo za potrebe toksikoloških ispitivanja; ili – otpilili smo vrh lubanje gospođe Jones, izvadili joj mozak i otkrili rupturu Berryjeve aneurizme; ili – trebala su dva doktora da gospodinu Fordu prerezu mastoidni mišić i otvore mu čeljusti, jer gospodinu Fordu zbog mrtvačke ukočenosti i mišićavosti nismo mogli na drugi način otvoriti usta.

Ovo je jedan od onih trenutaka kad se svijest o takvim stvarima nadvije nad Eiseove misli poput sjene Tamne Ptice. Tako je on zove. Kad digne pogled iznad glave, samo je svijest prisutna. No neće pretjerivati s tom vrstom istine, jer kad se ljudski životi pretvore u komadiće i djeliće koji završavaju na njegovim mikroskopskim stakalcima, nije mudro zazivati Tamnu Pticu. I sama njezina sjena dovoljno je jeziva.

– Mislila sam da je doktor Marcus prezaposlen i suviše važan da bi radio obdukcije, kaže Kit. Zapravo, mogu nabrojiti na prste jedne ruke koliko sam ga puta vidjela otkad je zasjeo na mjesto šefa.

– To nema veze. On je glavna faca i on određuje pravila. On odobrava puste narudžbe za vatirane štapiće. Što se mene tiče, Marcus je kriv za sve.

– Mislim da nije on obducirao djevojčicu, a nije obducirao ni vozača traktora koji je poginuo tamo gdje ruše staru zgradu, odgovori Kit. Nema šanse da je napravio te obdukcije. On više voli biti šef i drugima naređivati što da rade.

– Kako stojiš sa 'Šiljcima za led'¹⁸ upita je Eise, mirno držeći volframovu iglu u svojoj vještoj, vitkoj fuci.

Eise je poznat po tome što povremeno ima opsesivno-kompulzivne faze, tijekom kojih ručno izrađuje volframove igle, nakon čega se one magično pojavljuju na radnim stolovima njegovih kolega.

– Uvijek dobro dođe još jedan šiljak za led, odgovori Kit dvosmisleno, kao da ne želi njegov šiljak za led. No on si umisli da se Kit odlučila za rezerviran odgovor da ga ne bi dovela u neugodnu situaciju. Znate što? Neću trajno fiksirati ovu vlas. Ona zatvori bočicu Permouna.

– Koliko su ih našli na Bolesnoj curici?

– Tri, odgovori Kit. Znam što bi se dogodilo. Čim bih ih fiksirala, odmah bi se javili iz DNK labosa, iako prošlog tjedna nisu pokazali zanimanje. Zato neću trajno fiksirati ni ovu, ni ostale vlasi. U zadnje vrijeme se svi čudno ponašaju. Kad sam došla, Jessie je bio u strugaonici, gdje drže posteljinu. Navodno je DNK ekipa ponovno pregledava, jer prvi put nisu ništa pronašli. Samo sam pitala što se događa, a Jessie mi je gotovo otkinula glavu. Nešto se čudno događa. Znamo da su dobili tu posteljinu prije više od tjedan dana. Što mislite, odakle meni ove vlasi? Neobično. Možda zbog blagdana. Meni božićna kupovina još nije ni na kraj pameti.

Ona uroni kiruršku pincetu u prozirnu plastičnu vrećicu za dokaze i pažljivo izvuče drugu vlas. S mjesta gdje sjedi Eise, vlas izgleda duga dvanaest do petnaest centimetara, crna je i kovrčava. Promatra kako je Kit stavlja na predmetno stakalce, dodaje kap ksilena i zatim pokriva pokrovnim stakalcem, stavljajući pod mikroskop taj bestežinski i gotovo nevidljiv dokaz koji su pronašli na posteljini one iste mrtve djevojčice u čijim su se ustima nalazili komadići boje i neobična sivosmeđa prašina.

– Pa, doktor Marcus definitivno nije doktorica Scarpetta, oglasi se Kit.

– Trebalo ti je samo pola dekade da shvatiš da se ne radi o jednoj te istoj osobi? Da vidimo. Doktorica Scarpetta potpuno je promijenila svoj fizički izgled i pretvorila se u neuglednu malu zvjerku zvanu Glavni Sroljo koja sjedi dolje u svom uredu, a tebi se tek sad upalila žaruljica, pa si shvatila da se radi o dvije potpuno različite osobe. I to si skužila bez DNK analize! Bog te blagoslovio, djevojko. Dakle, toliko si pametna da bi trebala imati vlastitu TV emisiju.

– Vi ste potpuno ludi, kaže Kit, smijući se, nagnuvši se unatrag kako bi se udaljila od mikroskopa da svojim urnebesnim smijehom ne otpuše dokazni materijal.

– To ti je posljedica dugogodišnjeg šmrkanja ksilena, curo. Razvio sam rak ličnosti.

– O, Bože, kaže ona i duboko udahne. Htjela sam reći, da je doktorica Scarpetta radila na ovom slučaju, ili bilo kojem, vi ne biste morali vaditi niti vate iz preparata. Tu je, znate. Pozvali su je da dođe zbog Bolesne curice, Paulssonove. Bar se tako šuška.

– Zafrkavaš me, Eise ne može vjerovati ušima.

– Da ne odlazite uvijek prije svih drugih i da niste toliko nedruštveni, možda biste tu i tamo saznali koju tajnu, kaže ona.

¹⁸ Igra riječi. Engl. original Eise pick zvuči kao icepick, što znači šiljak za led.

– I-ju-ju... i bocu ruma, curo. Istina je da Eise nije od onih znanstvenika koji ostaju u laboratoriju nakon pet sati poslije podne, ali ujutro dolazi prvi na posao i na radnom je mjestu uglavnom prije šest i petnaest. Mislio sam da je doktorica Velika Zvjerka zadnja osoba koju bi zvali, kaže on.

– Doktorica Velika Zvjerka? Odakle vam to? Od dežurnih kritičara.

– Onda je sigurno ne poznajete. Ljudi koji je poznaju nikad je ne bi tako zvali. Kit stavi preparat na postolje mikroskopa. Da se mene pita, ja bih je pozvala bez razmišljanja. Ne da ne bih čekala dva tjedna, nego ne bih čekala ni sekunde. Ova je vlas obojena u najcrnju crnu, kao i druge dvije. Ma zaboravite, ne mogu ništa s tim. Ne vide se pigmentacijske granule, a možda je i obložena nekakvim preparatom za kosu protiv kovrčanja. Kladim se da će se odlučiti za mitohondrijsku. I onda će iznenada DNK poslati moje tri dragocjene vlasi u Svemogući laboratorij za pretkazanja. Živi bili, pa vidjeli. Stvarno čudno. Možda je doktorica Scarpetta skužila da je jadna curica ubijena. Možda je zato tu.

– Nemoj fiksirati vlasi, kaže Eise. Nekad davno, DNK analiza bila je samo forenzična znanost. Danas je, pak, rješenje svih problema, najtiražniji bend, superzvijezda koja uvijek pokupi sav novac i svu slavu. Eise nikad ne nudi svoje ručno izrađene šiljke ekipi iz laboratorija za DNK analizu.

– Ne brinite se, neću ništa fiksirati, kaže Kit, škiljeći u mikroskop. Nema crte demarkacije. Zanimljivo. Ovo je malo neobično za obojenu kosu. Uopće nema izrasta, kao da nakon bojenja nije izrasla ni mikrometra.

Ona pomiče preparat pod lećom objektiva dok je Eise i dalje promatra, sad s nešto većim zanimanjem. Nema korijena? Je li ispala ili je iščupana? Je li slomljena, uvijena, uništena uvijačem, spaljena, tanji se prema vrhu, rascvjetana? Rezana pod kutom ili ravno? Hajde, curo, gukni, kaže on.

– Čista k'o suza, definitivno nema korijena. Distalni kraj je odrezan pod kutom. Sve tri vlasi su obojene u crno i nijedna nema korijena. To je čudno. Sve su odrezane na oba kraja. Ne samo jedna, nego sve tri. Nisu istrgnute, nisu slomljene i nisu iščupane s korijenom. I nisu ispale same od sebe. Odrezane su. A sad mi recite zašto bi kosa bila odrezana na oba kraja?

– Možda je vlasnik upravo došao od frizera, pa mu je nakon sisanja par vlasi ostalo na odjeći ili u samoj kosi. Ili su već otprije bile na tepihu ili negdje.

Kit se namršti. Ako je doktorica Scarpetta u zgradi, voljela bih je vidjeti. Samo da je pozdravim. Baš mi je bilo krivo kad je otišla. Po mojem mišljenju, ovaj vražji grad je tada i drugi put izgubio rat, a doktor Marcus je prokleta budala. Znate što? Nije mi baš dobro. Probudila sam se s glavoboljom i bole me svi zglobovi.

– Znači, možda se vraća u Richmond, pretpostavi Eise naglas. Možda je, zapravo, zato tu. Ona nam bar nikad nije slala krivo obilježene uzorke i uvijek smo točno znali odakle dolaze. Nije joj smetalo razgovarati o slučajevima, čak bi sama došla ovamo gore do nas. I nije se prema nama ponašala kao da smo roboti General Motorsa, zato što nismo slavni i moćni kao ona, šefica, doktorica i pravica. I nije posvuda gurala vatirane štapiće da bi uzela bris, nego je dokaze uzimala samoljepivom trakom, Postitima ili onim što bismo joj preporučili. Mislim da imaš pravo. Dežurni kritičari su bili potpuno u krivu.

– Pa dobro, tko su ti dežurni kritičari?

– Zapravo, ne znam.

– Uopće se ne vidi kortikalna tekstura, veli Kit, zureći u crno obojenu vlas koja pod povećanjem izgleda poput golemog ogoljenog stabla u krugu svjetla. Kao da ju je netko umočio u bočicu s crnom tintom. Nema crte demarkacije, što znači da je ili tek obojena ili odrezana ispod izraslog, neobojenog dijela vlasi.

Kit pomiče preparat pod objektivom i bilježi sve što vidi. Mijenja fokus i povećanje i maksimalno se trudi da izvuče bar neke odgovore iz obojene vlasi. No vlas ne otkriva mnogo. Karakteristična obilježja pigmenta u kutikuli ne mogu se razaznati zbog boje, kao što se ni

brazde na jagodici prsta ne mogu vidjeti kad se natope prevelikom količinom tinte. Obojena, izbijeljena i sijeda kosa prilično su beskorisne za mikroskopsku analizu i usporedbu, a pola čovječanstva ima obojenu, izbijeljenu ili sijedu kosu. Ili trajnu. No sud i porota u današnje vrijeme očekuju od kose da odgovori na pitanja tko, što, kad, gdje, zašto i kako.

Eiseu strašno smeta to što je industrija zabave učinila od njegova zanimanja. Svatko koga upozna kaže da bi htio biti on i misli da je njegovo zanimanje nevjerojatno uzbudljivo, što nije točno. To jednostavno nije točno. On ne ide na mjesto zločina i ne nosi oružje, niti ga je ikad nosio, ne prima specijalne telefonske pozive i ne uskače u specijalnu uniformu ili kombinezon i ne juri u specijalnom autu na mjesto zločina gdje traži vlakna, otiske prstiju, DNK ili Marsovce. To rade policajci i kriminalistički tehničari. To rade sudski patolozi i Odjel za umorstva. Prije, kad je život bio jednostavniji, a javnost nezainteresirana za forenzičare, detektivi iz Odjela za umorstva, kao Pete Marino, dovezli bi se u svojim slupanim krntijama na mjesto događaja i sami prikupili dokaze. I još su k tome znali ne samo što trebaju nego i što ne trebaju uzeti.

Ne usisavajte čitavo prokletu parkiralište. Ne stavljajte cijelu spavaću sobu jadne žene u dvjestolitarke plastične vreće i ne donosite ovamo sva ta sranja. To je kao da u potrazi za zlatom donesete kući korito zajedno s blatom, umjesto da ga prethodno pažljivo prosijete. Mnoge gluposti koje se ovih dana događaju posljedica su lijenosti. Premda ima i drugih problema, gorih i manje očitih, zbog čega Eise stalno razmišlja o tome kako bi možda trebao otići u mirovinu. Nema vremena za istraživanja ili nešto što bi radio iz zabave i stalno se gnjavi s papirologijom koja mora biti savršena, baš kao i njegove analize. Oči ga bole od neprekidnog naprezanja i pati od nesаницe Rijetko kad mu zahvale ili odaju priznanje kad se slučaj riješi i krivac dobije što je i zaslužio. U kakvom to svijetu živimo? Postaje sve gori. Da, sve gori.

– Ako naletiš na doktoricu Scarpettu, veli Eise, pitaj je za Marina. Povremeno smo se družili dok je bio ovdje, popili pivo u baru RPB-a.

– Tu je, kaže Kit. Došao je s njom. Malo se čudno osjećam, znaš. Grebe me u grlu i sve me boli. Nadam se da nije početak gripe.

– Tu je? Tako ti svega! Idem odmah nazvati tog dečka. Aleluja! Znači, i on radi na Bolesnoj curici.

Gilly Paulsson je sad poznatija pod tim imenom. Imenom je se gotovo uopće i ne spominje. Lakše je ne koristiti prava imena, naravno, ako ih se čovjek uopće može sjetiti. Žrtve se nazivaju po mjestima gdje su ih pronašli ili po onome što su im učinili. Gospođa iz kovčega. Žena iz odvoda. Beba s odlagališta. Čovjek Štakor. Tip s izolir-vrpcom. Eise uglavnom pojma nema kako se svi ti mrtvi ljudi zapravo zovu. I draže mu je da je tako.

– Rado bih čuo Scarpettino mišljenje o tome kako su se komadići crvene, bijele i plave boje i ona neobična prašina našli u ustima Bolesne curice, kaže on. Izgleda kao metal obojen crvenom, bijelom i plavom bojom. Ima i komadića neobojenog metala, komadića metalnog sjaja, i još nečega, ali još ne znam o čemu se radi. Eise prebire po sitnim česticama materijala, opsesivno ih gurkajući i prevrćući po stakalcu. Sljedeća pretraga je SEM/EDX, da se vidi o kojoj je vrsti metala riječ. Je li bilo nečeg crvenog, bijelog i plavog u kući Bolesne curice? Idem pronaći Marinkića i pozvati ga na pivo. O, Bože. I meni bi dobro došlo par hladnih.

– Ne spominjite mi hladno pivo, kaže Kit. Nije mi baš dobro. Znam da se ne možemo zaraziti od brisova i uzoraka s traka i ostalog materijala, ali ipak, ponekad se zapitam o tome, s obzirom na to kakva nam sve sranja šalju iz mrtvačnice.

– Ma ne. Bakterijice pokrepaju davno prije nego što stignu do nas', kaže Eise, podigavši pogled prema njoj. Ako im se jako približiš, vidjet ćeš da sve imaju sitne, male identifikacijske pločice oko vrata. Blijeda si, curo. Žao mu je što joj mora priznati da ne izgleda dobro.

Nedostaje mu kad je nema, no vidi se da joj je loše. Očito je da je bolesna. Ne bi bilo u redu od njega da se pretvara da to ne vidi. A da odeš na bolovanje, curo? Jesi li se cijepila protiv gripe? Kad sam se ja sjetio otići, ostali su bez cjepiva.

– To se i meni dogodilo. Nisam nigdje mogla doći do cjepiva, kaže ona, ustajući sa stolca. Idem skuhati čaj.

23

Lucy ne voli ostavljati drugima da obavljaju njezin posao. Premda joj je Rudy velik oslonac, nema povjerenja prepustiti mu svoje zadatke, bar ne u posljednje vrijeme. Razlog tome je Henri i ono što Rudy osjeća prema njoj. Lucy sjedi u svojoj radnoj sobi sa slušalicama na glavi i pregledava ispis rezultata pretrage IAFIS-a, istodobno preslušavajući banalne snimke banalnih telefonskih razgovora svoje susjede Kate. Rano je jutro. Četvrtak. Tjedan dana prije Božića.

Jučer kasno navečer Kate joj je uzvratila poziv. Ostavila joj je poruku na mobitelu: Grlim i ljubim za karte i Tko je dama koja održava bazen? Isto netko slavan? Lucy ima gospođu koja čisti i održava bazen, no ona nije nikakva slavna osoba. Ona je brineta u pedesetima, sitne građe, presitne za baratanje mrežicom za čišćenje bazena. Nije filmska zvijezda, a nije ni zvijer. Lucy nikako nema sreće s IAFIS-om. Automatska pretraga nije pronašla niti jednog pravog kandidata i ona je ponovno završila praznih ruku. Uspoređivanje jednog latentnog otiska s drugim latentnim otiscima, osobito kad nisu cijeli, čisto je kockanje.

Otisak svakog pojedinog prsta neke osobe je jedinstven. Na primjer, otisak lijevog palca razlikuje se od otiska desnog palca iste osobe. Bez kartice s otiscima svih deset prstiju u bazi podataka, IAFIS može pronaći podudarnost samo s latentnim otiscima nepoznatih osoba, i to pod uvjetom da je osoba na oba mjesta zločina ostavila latentni otisak istog prsta, recimo, desnog palca, da se oba ta latentna otiska nalaze u IAFIS-ovoj bazi i da oba, ako već nisu cijeli, nekim slučajem uključuju iste karakteristične točke brazdi na jagodici prsta.

S druge strane, ručna ili vizualna usporedba latentnih otisaka asvim je druga priča. S ovim pristupom Lucy ima nešto više sreće.

Dijelovi latentnih otisaka koje je otkrila na crtežu oka poklapaju se djelomičnim otiscima koje je otkrila u spavaćoj sobi nakon napada Henri. Premda je to nije iznenadilo, sretna je jer je potvrdila svoje sumnje. Zvijer koja joj je provalila u kuću je ista ona zvijer koja joj je ostavila crtež oka na vratima i izgrebla crni Ferrari, iako na autu nije pronađen nijedan otisak. Koliko zvijeri hoda uokolo i crta oči? To je učinio jedan te isti čovjek, premda joj niti jedan od ovih otisaka ne može reći tko je on. Zna samo da je jedna te ista zvijer prouzročila sve ove probleme i da, po svemu sudeći, nema karticu s otiscima svojih deset prstiju u IAFIS-ovoj ili nekoj drugoj bazi podataka. I dalje uhodi Henri, ne znajući da je ona već daleko.

A možda pretpostavlja da će se Henri vratiti ili da je bar čula za njegov posljednji podvig.

Zvijeri je dovoljno da Henri sazna za crtež zalijepljen na vrata. Zna da će je to uplašiti i uzrujati i da se zbog toga možda više nikad neće vratiti u ovu kuću. Zvijeri je najvažnije da je svlada. U tome i jest bit proganjanja: nadjačati odabranu osobu. U izvjesnom smislu, progonitelj ne mora ni dotaknuti svoju žrtvu, ne mora je čak ni upoznati a da mu ona postane talac. Koliko je Lucy poznato, zvijer nikad nije upoznala Henri. Koliko je njoj poznato. No koliko ona, zapravo, zna? Ne mnogo.

Lucy lista ispis rezultata različitih pretraga koje je sinoć provela i razmišlja bi li nazvala tetu. Već dugo nije razgovarala sa Scarpettom. Za to nema nikakvog opravdanja, premda bi uvijek pronašla neki izgovor. I ona i njezina teta veći dio vremena provode u južnoj Floridi i žive na samo sat vremena vožnje jedna od druge. Scarpetta se prošlog ljeta preselila iz Del

Taya u Los Olas, a Lucy ju je nakon toga posjetila samo jedanput. I to dosta davno. Što vrijeme više prolazi, to joj je teže nazvati. Između njih će biti neizgovorenih pitanja i bit će im nelagodno. No ne bi bilo u redu da ne nazove svoju tetu u ovakvim okolnostima, pa je stoga odlučila nazvati.

- Naručili ste buđenje, kaže kad teta podigne slušalicu.
- Moraš se malo više potruditi ako me želiš prevariti, odgovori Scarpetta.
- Što bi to trebalo značiti?
- Niti zvučiš kao recepcionarka, niti sam ja tražila buđenje. Kako si? I gdje si?
- Još sam na Floridi, veli Lucy.
- Još? Što to znači, da uskoro opet ideš na put?
- Ne znam. Vjerojatno.
- Kamo?
- Nisam sigurna, odgovori Lucy.
- OK. Na čemu radiš?
- Slučaj proganjanja, kaže Lucy.
- Ti su teški.
- Pričaj mi o tome. Ovaj je posebno težak, ali ne mogu razgovarati o tome.
- Nikad ne možeš razgovarati o svojim slučajevima.
- Ni ti ne razgovaraš o svojim slučajevima, kaže Lucy.
- Obično ne.
- I što je još novo?
- Ništa. Kad ćemo se vidjeti? Nisam te vidjela od rujna.
- Znam. Što ti radiš u zloglasnom gradu Richmondu? upita Lucy. Oko čega se sad glođu? Novih spomenika? Ili možda oko najnovijih umjetničkih eksponata na nasipu?
- Pokušavam saznati u kakvim je okolnostima umrla ona djevojčica. Sinoć sam trebala ići na večeru s doktorom Fieldingom. Sjećaš ga se.
- Naravno. Kako je on? Nisam znala da je još tamo.
- Nije baš dobro, odgovori Scarpetta.
- Sjećaš se kad me vodio u teretanu da zajedno dižemo utege?
- Više ne ide u teretanu.
- Dakle. Ne mogu vjerovati! Jack ne ide u teretanu? To je kao da... Kao da ne znam što. Ne može se ni s čim usporediti. Toliko sam šokirana da sam ostala bez riječi. Vidiš što se događa kad odeš. Sve propadne.
- Nemoj mi laskati. Danas ujutro nisam dobre volje, odgovori Scarpetta.
- Lucy osjeti grižnju savjesti. Ona je kriva što Scarpetta nije u Aspenu.
- Jesi li razgovarala s Bentonom? upita je Lucy, onako usput.
- Ima posla. Radi.
- To ne znači da ga ne možeš nazvati. Krivnja joj stegne čvor oko želuca.
- Trenutno to znači upravo to.
- Rekao ti je da ga ne zoveš? Lucy zamisli kako je Bentonu u kući s Henri. Sigurno bi ga prislušivala. Da, sigurno bi. Lucy osjeti mučninu od krivnje i tjeskobe.
- Sinoć sam otišla do Jacka. Nije mi htio otvoriti vrata. Scarpetta promijeni temu. Slutila sam da je kod kuće, ali se nije želio javiti.
- I što si učinila?
- Otišla sam. Možda je zaboravio. Pod velikim je stresom, to je sigurno. Stvarno je preopterećen.
- Ne mislim da je u tome stvar. Vjerojatno te nije želio vidjeti. Možda je prekasno za njega. Možda je cijela situacija tako loša da se više ne može popraviti. Malo sam, na svoju ruku, pročačkala po prošlosti doktora Joela Marcusa, dodala Lucy. Znam da nisi tražila da to učinim i vjerojatno i ne bi. Jesam li u pravu?

Scarpetta ne odgovori.

– Gle, on vjerojatno zna gomilu toga o tebi, teta Kay, pa bi i ti mogla znati nešto o njemu, kaže ona. Malo ju je pogodila ova šutnja. Ne može suspregnuti svoje osjećaje, a osjeća se ljutito i povrijeđeno.

– Dobro, kaže Scarpetta. Ne mislim da je to baš u redu, ali slušam. Ja bih prva mogla reći da nije lako raditi s njim.

– Meni je najzanimljivije to, veli Lucy, osjećajući se sad nešto bolje, što o njemu ima vrlo malo informacija. Tip uopće nema život. Rođenje u Charlottesvilleu, otac mu je bio učitelj u javnoj školi, majka Poginula u automobilskoj nesreći 1965. godine, završio je medicinu na fakultetu Sveučilišta u Virginiji. Znači rodio se i školovao u Virginiji, a prije nego što su ga postavili za predstojnika, prije četiri mjeseca, nikad nije radio u sudskoj medicini u Virginiji.

– Ja sam ti još prošlog ljeta mogla reći da nikad nije radio u sudskoj medicini u Virginiji, odgovori joj Scarpetta. Nisi trebala zbog mene provoditi nekakvu skupu istragu da bi saznala nešto o njegovoj prošlosti, provaliti u Pentagon ili što već, da bi to saznala. Nisam sigurna trebam li ovo uopće slušati.

– Samo još nešto. To što su njega postavili za predstojnika, nastavi Lucy, totalno je bizarno. Nema nikakvog smisla. Neko je vrijeme bio privatni patolog u nekoj maloj bolnici u Marylandu, a dobio je specijalizaciju iz forenzike i položio specijalistički ispit tek u ranim četrdesetima. I usput budi rečeno, pao je na specijalističkom kad je prvi put polagao.

– Gdje je obavljao specijalizaciju? U Oklahoma Cityju, odgovori Lucy. Mislim da ovo nije za moje uši.

– Neko je vrijeme bio sudski patolog u New Mexicu, ne znam što je radio između 1993. i 1998. godine, osim da se tada rastavio od medicinske sestre s kojom nije imao djece. Onda se 1999. preselio u St. Louis, gdje je radio na Odjelu za sudsku patologiju sve dok ga nisu pozvali u Richmond. Vozi dvanaest godina star Volvo i nikad nije posjedovao kuću. Možda bi te moglo zanimati da se kuća koju je sad unajmio nalazi u okrugu Hernico, nedaleko od trgovačkog centra Willow Lawn.

– Ne moram ovo slušati, kaže Scarpetta. Sad je dosta.

– Nikad nije bio kažnjavan. Mislila sam da bilo dobro da i to znaš. Samo nekoliko prometnih prekršaja, ništa dramatično.

– Ovo nije u redu, kaže Scarpetta. Ne moram ovo slušati. Nema problema, odgovori Lucy glasom kakav ima kad joj je teta ubije duh i povrijedi osjećaje. To je uglavnom to. Mogla bih iskopati i puno više, ali to je uglavnom to.

– Lucy, znam da pokušavaš pomoći. Stvarno si sjajna i jadan onaj kome si ti za petama. No iako on nije dobar čovjek i samo Bog zna što smjera, ako ne saznamo nešto što izravno dovodi u pitanje njegovu etiku ili kompetenciju, nešto na temelju čega bismo ga mogli smatrati opasnim, onda ja ne moram ništa znati o njegovu životu. Razumiješ li? Molim te, nemoj dalje kopati po njegovoj prošlosti.

– On i jest opasan, veli Lucy onim svojim prepoznatljivim glasom. Daj gubitniku poput njega moć u ruke i postat će opasan. Bože moj, tko li ga je zaposlio? I zašto, kvragu? Sigurno te mrzi iz dna duše.

– Ne želim razgovarati o tome.

– Na guvernerskom mjestu sjedi žena, nastavi Lucy. Zašto bi euvernerka postavila gubitnika kao što je on na takvo mjesto?

– Ne želim razgovarati o tome.

– Naravno, u pedeset posto slučajeva nisu političari ti koji biraju ljude. Oni samo potpisuju papire, a guvernerka vjerojatno ima važnijih problema koje mora rješavati.

– Lucy, zar si me nazvala samo zato da me uzrujaš? Zašto mi to radiš? Molim te, nemoj. Dovoljno mi je teško i bez toga.

Lucy šuti.

– Lucy? Jesi li tu? pita Scarpetta.
– Tu sam.
– Mrzim telefone, kaže Scarpetta. Nisam te vidjela od rujna. Imam osjećaj da me izbjegavaš.

24

Sjedio je u svojoj dnevnoj sobi s novinama u krilu, kadli odjednom začuje kamion za odvoz smeća.

Do ušiju mu dopre duboki zvuk dizelskog motora. Kamion se zaustavi pred kolnim prilazom kuće, a brundanje dizelaša uskoro se pomiješa s cviležom hidraulične dizalice. Čuje se tup zvuk udaranja kanti za otpad o metalni oklop golemog kamiona. Krupni radnici nemarno odlažu ispražnjene kante za smeće na početak kolnog prilaza i kamion tutnji dalje niz ulicu.

Doktor Marcus sjedi u velikom, mekanom kožnom naslonjaču u svojoj dnevnoj sobi, sav omamljen, i čeka. Jedva je u stanju disati i srce mu divljački udara od straha. Odvoz smeća u njegovoj četvrti, Westham Greenu, na zapadnoj strani grada u okrugu Henrico, čiji stanovnici uglavnom pripadaju gornjem sloju srednje klase, obavlja se ponedjeljkom i četvrtkom oko osam i trideset ujutro. Ta dva dana u tjednu, kad se odvozi smeće, on kasni na stručni sastanak. Donedavno, tim danima kad bi dolazio veliki kamion za odvoz smeća s velikim, tamnopotim muškarcima, nije ni išao na posao.

Sad ih više ne zovu smetlari, nego sanitetski inženjeri. No nije važno kako se ti veliki tamnopusi muškarci, u velikoj tamnoj odjeći, s velikim kožnim rukavicama zovu, koji je politički korektan naziv za njih i kako ih drugi zovu. Doktor Marcus užasno se boji smetlara i kamiona i ta mu se fobija pojačala otkad se doselio ovamo pnje četiri mjeseca. Na dane kad se odvozi smeće on ne izlazi iz kuće sve dok kamion sa smetlarima ne ode. Ipak, bolje mu je otkad ide psihijatru u Charlottesville.

Sjedi u naslonjaču i čeka da mu srce prestane tako brzo udarati, . jpu prođu omaglica i mučnina i popusti napetost u živcima. Zatim stane. Još je u pidžami, kućnom ogrtaču i papučama. Nema smisla diievati se prije nego što prođu smetlari. Toliko se obilno znoji u Ščekivanju tog odvratnog dubokog zvuka motora i klepetanja teškog metala velikog kamiona s tim krupnim tamnim muškarcima, da je sav mokar dok dočeka da odu i uvijek mu je toliko hladno da se cijeli trese i nokti mu poplave. On ode do prozora dnevne sobe s podom od hrastovine i pogleda van: zelene kante za otpad nemarno su ostavljene u dnu kolnog prilaza. Napeto osluškuje čuje li se još ona strašna buka. Želi biti siguran da kamion nije nigdje u blizini, da se kojim slučajem ne vraća istim putem, premda mu je ruta odvoza smeća u ovoj četvrti već jako dobro poznata.

Kamion je sad već odmakao niz ulicu. Svako malo se zaustavi, a muškarci skaču s njega, prazne kante za smeće, pa opet naskaču natrag na kamion i tako se voze niz ulicu sve dok ne skrenu na Aveniju Patterson. Kamo idu nakon toga, doktor Marcus niti zna niti gaje briga. Glavno da nisu tu. Zuri kroz prozor u nemarno odložene kante za smeće i zaključa da još nije sigurno izaći van.

Još nije u stanju napustiti kuću. Ode u spavaću sobu, ponovno provjeri je li protuprovalni alarm još uključen, pa skine sa sebe pidžamu natopljenu znojem i kućni ogrtač. Vrijeme je za tuširanje. Ne tušira se dugo. Nakon što se oprao i ugrijao pod vodom, obriše se i odjene za ured. Laknulo mu je što je napad panike završio. Ne želi ni pomisliti što bi bilo da iznenada dobije napad na javnom mjestu. Ali neće. Dokle god je kod kuće ili blizu svog ureda, može iza zatvorenih vrata na sigurnom pričekati da oluja prođe.

U kuhinji uzme jednu narančastu pilulu. Već je popio Klonopin i antidepresiv ranije ujutro, ali ipak odluči uzeti još pola miligrama Klonopina. U proteklih je nekoliko mjeseci došao na tri miligrama dnevno i nije baš sretan što je postao ovisan o benzodiazepinima. Njegov psihijatar u Charlottesvilleu kaže mu da se ne brine. Sve dok ne pije alkohol i ne uzima druge lijekove, a doktor Marcus ih ne bi ni okusio, bit će sve u redu. Bolje da uzima Klonopin, nego da zbog panike postane zatvorenik u vlastitom domu, izgubi posao se negdje osramoti. Ne može si priuštiti da ostane bez posla ili se Iz'oži takvoj sramoti. Nije bogat kao Scarpetta i nikad ne bi mogao podnijeti poniženja s kakvima se ona morala nositi, i to prilično uspješno. Ili se bar tako čini. Prije nego što je postao glavni sudski patolog Virginije i njezin nasljednik, nisu mu trebali ni Klonopin ni antidepresivi, no sad je, prema mišljenju njegova psihijatra, razvio i komorbiditet. Drugim riječima, sad nema samo jedan poremećaj, nego dva. U St. Louisu je povremeno izostajao s posla i gotovo nikad nije išao na put, ali nekako je gurao. Uspijevao je nekako funkcionirati u životu, sve dok se nije pojavila Scarpetta.

On ponovno baci pogled kroz prozor dnevne sobe, na velike zelene kante za smeće, osluškujući hoće li čuti veliki kamion i muškarce koji se voze na njemu, ali ih ne čuje. Navuče svoj stari, sivi vuneni kaput i stare rukavice od svinjske kože te zastane ispred ulaznih vrata da provjeri kako se osjeća. Čini mu se daje dobro. Isključi protuprovalni alarm i otvori vrata. Žustrim korakom ode do kraja kolnog prilaza, pogleda na svaku stranu ulice ne bi li možda ugledao kamion, ali niti ga čuje, niti vidi. Osjeća se dobro. Sagne se i otkotrlja velike kante za smeće do zida garaže, gdje im je i mjesto.

Vrati se u kuću i skine kaput i rukavice. Sad je mnogo smireniji. Sretan, štoviše. Temeljito opere ruke i misli mu se ponovno vrata na Scarpettu. Osjeća se opušteno i dobro je raspoložen. Sve će on dovesti u red, onako kako želi. Posljednjih mjeseci samo sluša: Scarpetta ovo, Scarpetta ono, a s obzirom na to da ju nije poznao, nije mogao proturječiti. Kad je ministar zdravstva rekao: Bit će teško zauzeti njezino mjesto. Vjerojatno će vam to biti nemoguće. Bit će ljudi koji neće poštovati vaš autoritet, samo zato što niste ona. Doktor Marcus na to nije rekao ni riječi. Što je mogao reći? Nije ju poznao.

Kad je nova guvernerka bila toliko ljubazna da ga pozove na kavu u svoj ured nakon što ga je postavila na mjesto šefa, morao ju je odbiti jer je susret bio određen u osam i trideset u ponedjeljak ujutro, a u to vrijeme odvoze smeće iz Westham Greena. Naravno, nije joj mogao otvoreno priznati zašto ne može doći na kavu. To jednostavno nije dolazilo u obzir. Nemoguće. Sjeti se kako je sjedio u svojoj dnevnoj sobi, osluškujući gdje je veliki kamion s krupnim muškarcima, i pitao se što ga čeka u Virginiji s obzirom na to da je odbio doći na kavu s guvernerkom. Ona je ipak žena. Osim toga, vjerojatno ga ne bi primila s poštovanjem, jer je suprotnog spola. I nije Scarpetta.

Guvernerka vjerojatno cijeni Scarpettu, ali nije siguran koliko, pojma nije imao u što je zagrizao kad je prihvatio posao predstojnika j preselio se iz St. Louisa u Richmond. Tamo je ostavio ured pun sudskih patologinja i mrtvozornica, koje su sve čule za Scarpettu i rekle mu da stvarno ima sreće što će dobiti njezin posao, jer Virginija ima najbolji sudsko-medicinski sustav u Sjedinjenim Državama. Zahvaljujući njoj, Scarpetti. Rekle su da je šteta što se nije slagala s tadašnjim guvernerom, onim koji joj je dao otkaz. Žene u njegovu uredu poticale su ga da uzme Scarpettin posao.

Htjele su da ode. To mu je bilo jasno. Nikako nisu shvaćale zašto su u Virginiji pokazali zanimanje za njega, a ne za nekog drugog, osim ako nisu tražili nekoga tko neće stvarati probleme i koga politika ne zanima, nekoga tko ne postoji. Znao je što se šušalo među ženama u njegovu uredu, što se govorilo ispod glasa. Brinule su se da će mu propasti ta prilika i da neće otići. Da ga se neće riješiti. Znao je točno što se govorilo.

Onda se preselio u Virginiju i za samo mjesec dana našao se u nezgodnoj situaciji s guvernerkom zbog odvoza smeća u Westham Greenu, za što je bila kriva Scarpetta. Svi su govorili samo o njoj i tužili se na njega, jer on nije Scarpetta. Tek je počeo raditi, a već je

mrzio i nju i sve što je predstavljala. Pokazivao je svoj prijezir malim stvarima i u tome je postao pravi majstor. Ignorirao je sve što je nekad imalo veze sa Scarpettom, bilo da se radilo o slici, biljci, knjizi, patologu ili mrtvom pacijentu, koji bi bolje prošao da je Scarpetta i dalje bila predstojnica. Postao je opsjednut time da dokaže kako je ona mit, varalica, gubitnica, ali nije mogao uništiti savršeno nepoznatu osobu. Nije mogao izustiti ni jednu jedinu riječ protiv nje, jer je nikad nije upoznao.

Onda je umrla Gilly Paulsson i njezin je otac nazvao ministra zdravstva, koji je zauzvrat nazvao guvernerku, koja je odmah nazvala direktora FBI-a, a sve zato što guvernerka vodi nacionalni odbor protiv terorizma, a Frank Paulsson ima veze s Odjelom za domovinsku sigurnost. Bilo bi strašno da ispadne kako je malu Gilly ubio neprijatelj američke Vlade, zar ne?

FBI je odmah pristao preispitati cijelu situaciju, uplevši se u rad lokalne policije. Jedna strana nije znala što radi druga i obrnuto Dio dokaza završio je u lokalnim laboratorijima, dio u FBI-evim a dio se nije ni prikupio. Uz to, doktor Paulsson nije dopuštao da se Gillyno tijelo otpusti iz mrtvačnice prije nego što se dobiju svi podaci. Cijelu tu zbrku dodatno je zakomplicirao disfunkcionalni odnos između doktora Paulssona i njegove supruge, s kojom ne živi pa je smrtni slučaj nepoznate četrnaestogodišnjakinje ubrzo postao tako zapetljan i ispolitiziran da doktor Marcus nije imao izbora doli upitati ministra zdravstva za savjet.

– Moramo uključiti neku veliku zvjerku kao savjetnika, odgovorio je ministar. Prije nego što cijela stvar potpuno izmakne kontroli.

– Već jest, odgovorio je doktor Marcus. Čim je richmondaska policija čula da se uključio FBI, povukli su se i poklopili ušima. I da sve bude gore, ne znamo od čega je djevojka umrla. Ja mislim da je njezina smrt sumnjiva, ali ne možemo odrediti uzrok.

– Trebamo savjetnika. Odmah. Nekoga izvana. Nekoga tko može podnijeti udarce, u slučaju da stvar ode tako daleko. Ako guvernerki budu srali oko ovog slučaja na državnoj razini, kotrljat će se glave, Joel, a moja neće biti jedina.

– Što kažete na doktoricu Scarpettu? predložio je doktor Marcus. Sam je sebe tada iznenadio. Samo je bubnuo njezino ime, bez ikakve prethodne pripreme, veoma brzo i glatko ponudivši moguće rješenje.

– Izvrсна ideja. Nadahnuta, složio se ministar zdravstva. Poznate lije?

– Uskoro ću je upoznati, rekao je doktor Marcus. Zapanjilo ga je koliko je briljantan strateg.

Nikad mu prije nije palo na pamet da bi mogao biti tako briljantan strateg, a kako nikad nije kritizirao Scarpettu, jer ju nije poznavao, njegov entuzijastični prijedlog daje se pozove kao savjetnicu činio se sasvim opravdanim. S obzirom na to da nikad nije rekao niti jednu jedinu riječ protiv nje, mogao ju je osobno nazvati, što je i učinio. To je bilo prekjučer. Prije manje od dva dana. Uskoro će upoznati Scarpettu. O da, upoznat će je i onda će je moći kritizirati i ponižavati i raditi joj što god mu se prohtije.

Okriviti će je za sve što ne valja u slučaju Gilly Paulsson i u OCME-u i za sve drugo što bi moglo iskrnuti, a guvernerka će zaboraviti da je doktor Marcus odbio popiti kavu s njom. Ako ga ponovno pozove i ako odabere da to bude u osam i trideset ujutro u ponedjeljak ili četvrtak, doktor Marcus će jednostavno reći njezinu planeru da je stručni sastanak OCME-a u osam i trideset i zamoliti bi li mogao popiti kavu s guvernerkom nešto kasnije, jer je izuzetno važno da on vodi sastanak. Ne zna zašto se toga nije sjetio i prvi put, ali sljedeći će put znati što da kaže.

Još uvijek u svojoj dnevnoj sobi, doktor Marcus podigne telefonsku slušalicu i baci pogled na praznu ulicu. Osjeti olakšanje što se ne mora brinuti zbog odvoza smeća iduća tri dana. Osjeća se jako dobro. Lista mali crni adresar koji ima već godinama i u kojem je polovica imena i brojeva prekrivena, pa otipka broj i gledajući van na ulicu, promatra staru plavu Chevrolet Impalu kako prolazi pokraj njegove kuće. Sjeti se bijele Impale svoje majke,

kako bi uvijek zapela u snijegu u podnožju brda, svake zime, u podnožju istog brda. Tad je još bio dječak i živio u Charlottesvilleu.

– Scarpetta, javi se ona na svoj mobitel.

– Ovdje doktor Marcus, kaže on svojim uvježbanim, autoritativnim, ali dovoljno ljubaznim glasom. Ima razne vrste glasova, ali za ovu je priliku odabrao ovaj, dovoljno ljubazan.

– Da, odgovori ona. Dobro jutro. Nadam se da vam je doktor Fielding prenio rezultate ponovnog pregleda Gilly Paulsson.

– Bojim se da jest. Prenio mi je vaše mišljenje, kaže on, s užitkom izgovarajući vaše mišljenje. Kad bi barem mogao vidjeti njezinu reakciju. Riječi vaše mišljenje izrekao bi proračunati branitelj, dok bi tužilac rekao vaš zaključak, jer tim bi izrazom priznao iskustvo i stručnost. Vaše mišljenje neizravna je uvreda.

– Jesu li vam rekli za one materijalne tragove? upita je on, misleći na elektroničku poruku koju mu je jučer poslao Junius Eise, neprimjeren kao i uvijek.

– Ne, kaže ona.

– Prilično su začuđujući, kaže doktor Marcus zlokobno. Zato Sad imamo sastanak, doda. Još je jučer odlučio da će danas održati sastanak, ali nije joj to htio reći do sada. Htio bih da dođete u moj ured danas ujutro, u devet i trideset. On promatra staru plavu Impalu kako se parkira na kolni prilaz dvije kuće dalje. Ne zna zašto se tamo zaustavila i čija je.

Scarpetta oklijeva, kao da joj ovaj poziv u zadnji tren ne odgovara a zatim kaže: Naravno. Dolazim za pola sata.

– Smijem li pitati što ste radili jučer poslije podne? Nisam vas vidio u svom uredu, veli on, promatrajući postariju crnkinju kako izlazi iz stare plave Impale.

– Sređivala sam papire, obavljala telefonske razgovore. Zašto trebali ste nešto?

Promatrajući staru crnkinju i staru plavu Impalu, doktor Marcus osjeti blagu vrtoglavicu i omamljenost. Velika Scarpetta pita njega je li što trebao, kao da radi za njega. Ali ona i radi za njega. Trenutno. Gotovo da ne povjeruje.

– Trenutno vas ne trebam ni zbog čega, kaže on. Vidimo se na sastanku, i poklopi slušalicu. Pričini mu veliko zadovoljstvo to što je Scarpetti poklopio slušalicu.

Uz tupi zvuk potpetica svojih staromodnih smeđih cipela po hrastovom podu, on ode u kuhinju i pristavi posudu za drugu kavu bez kofeina. Ona prva koju je jutros pripremio nije bila dobra. Bio je toliko zabrinut zbog kamiona za odvoz smeća i ljudi na tom kamionu da je potpuno zaboravio na kavu. Po mirisu je osjetio da se prekuhala, pa ju je izlio u slivnik. Sad pristavi sljedeću i ode natrag u dnevnu sobu da pogleda gdje je Impala.

Kroz prozor preko puta njegova omiljenog golemog kožnatog naslonjača, kroz koji obično gleda van, promatra staru crnkinju kako izvlači vrećice s hranom iz prtljažnika Impale. Sigurno je domaćica, pomisli. Ide mu malo na živce to što crna domaćica vozi isti auto kakav je vozila i njegova majka dok je bio dijete. Tada je to bio lijep auto. Nisu svi mogli imati bijelu Impalu s plavom crtom sa strane i on je bio vrlo ponosan što ga oni imaju. Osim kad bi zapeo u snijegu u podnožju brežuljka. Njegova majka nije bila dobra vozačica. Nisu joj smjeli dopustiti da vozi tu Impalu. Auto je nazvan po afričkoj antilopi koja može daleko skočiti i vrlo je plaha, a njegova je majka bila dovoljno nervozna i kao pješakinja. Zaista nije trebala biti za volanom auta koji je nazvan po mužjaku afričke antilope zbog snage i brzih reakcija.

Stara domaćica je spora. Uzima plastične vrećice s namirnicama iz prtljažnika Impale, umorno se gega do sporednih vrata kuće, pa se vraća do auta. Uzima preostale vrećice i bokom zatvara vrata auta. To je nekad bio lijep auto, misli doktor Marcus, zureći kroz prozor. Impala koju vozi ta domaćica vjerojatno je stara bar četrdeset godina, no čini se da je u dobrom stanju. Ne može se sjetiti kad je posljednji put vidio Impalu iz '63. ili '64. godine. To što je baš danas ugledao jednu, tumači kao znamen, ali ne zna što bi mogao značiti. Vratu se u kuhinju po kavu. Ako pričeka još dvadeset minuta, njegovi će doktori već biti zabavljeni

obdukcijama i on neće morati ni s kim razgovarati. No dok čeka, bilo mu se ponovno ubrza i živci postanu napeti.

Prvo pomisli da mu srce luđački udara i da se sav trese i trza zbog kofeina, koji prokleta dekofeinizirana sadrži u tragovima, no popio je tek nekoliko gutljaja. Tad shvati da se zbiva nešto drugo. Sjeti se Impale preko puta ulice i još se više uzbudi i smete. Kud se domaćica morala dovesti u tom autu baš danas, kad je dulje ostao kod kuće zbog odvoza smeća. Vratio se u dnevnu sobu i zavalio u svoj veliki kožnati naslonjač. Pokuša se opustiti, no srce mu tako divljački tuče da može vidjeti kako mu odiže bijelu košulju na prsima. Zatvori oči i počne duboko disati.

Živi ovdje već četiri mjeseca i još nikad nije vidio tu Impalu. Zamisli tanki plavi volan bez zračnog jastuka, plavu ploču na suvozačkoj strani, koja nije obložena i nema zračni jastuk, te staromodne plave pojaseve za vezanje koji idu samo preko struka, jer nemaju remen koji se stavlja preko ramena. Zamišlja unutrašnjost Impale, ali ne one preko puta, nego one bijele s plavom crtom sa strane koju je vozila njegova majka. Kava, na koju je zaboravio, hladi se na stoliću pokraj golemog kožnatog naslonjača u koji se zavalio i u kojem sad sjedi zatvorenih očiju. Ipak ustane nekoliko puta da pogleda kroz Prozor, a kad primijeti da Impale više nema, uključi alarm, zaključa kuću i ode u garažu. Odjednom se prepadne da Impala koju je vidio zapravo ne postoji, da auta uopće i nije bilo tamo. Iako jest. Naravno da jest.

Nekoliko minuta kasnije, doktor Marcus polako vozi niz ulicu Zastane pred onom kućom nešto dalje od njegove i zuri u prazni kolni prilaz na kojem je maloprije vidio plavu Impalu i postariju crnoputu domaćicu kako unosi namirnice. Sjedi u svom Volvu najsigurnijem od svih automobila koji se trenutno proizvode, zureći u prazni kolni prilaz. Naposljetku skrene na prilaz i izađe iz auta u dugom sivom kaputu, sivom šeširu i crnim kožnim rukavicama koje je počeo nositi po hladnom vremenu još prije nego što je živio u St. Louisu, izgleda staromodno, ali uredno. Pozvoni, svjestan da ostavlja dojam dovoljno ugledne osobe. Malo pričekava, a zatim ponovno pozvoni. Vrata se otvore.

– Izvolite? kaže žena na vratima. Moglo bi joj biti pedesetak godina i odjevena je u trenirku i tenisice. Izgleda mu poznato. Drži se ljubazno, premda ne previše srdačno.

– Ja sam Joel Marcus, kaže on svojim dovoljno ljubaznim glasom. Živim preko puta i slučajno sam maloprije ugledao vrlo staru plavu Impalu na vašem kolnom prilazu. Ako žena kaže da pojma nema o kakvoj staroj plavoj Impali govori, reći će daje vjerojatno pogriješio kuću, da se vjerojatno radi o susjednoj kući.

– Oh. Auto gospođe Walker. Vozi ga već cijelu vječnost. Ne bi ga mijenjala ni za novi Cadillac, kaže donekle mu poznata susjeda uz osmijeh, na njegovo veliko olakšanje.

– Razumijem, kaže on. Samo me je zanimalo. Skupljam stare automobile. Naravno da ne skuplja automobile, ni stare, ni nove, ni nikakve, ali hvala Bogu, bar nije umislio da vidi Impalu. Naravno da nije.

– Pa, tog se nećete domoći, kaže ona veselim glasom. Gospođa Walker beskrajno voli taj auto. Ne vjerujem da smo se službeno upoznali, ali ja znam tko ste vi. Vi ste novi mrtvozornik. Radite umjesto one slavne mrtvozornice, oh, kako se ono zvala? Baš me šokiralo i razočaralo kad je otišla iz Virginije. Stojte bilo s njom? A joj meni, kako sam nepristojna, puštam vas da stojite tu vani na hladnoći. Želite li ući? Bila je i privlačna žena. Kako se ono zvala?

– Sad zaista moram ići, odgovori doktor Marcus sad nešto drugačijim glasom, ukočenim i napetim. Bojim se da već jako kasnim na sastanak s guvernerkom, izrekne hladnokrvno još jednu laž.

Jutarnje sunce što se nazire kroz sivkastu izmaglicu obasjava svijet slabom, hladnom svjetlošću. Scarpetta hoda parkiralištem, dok joj dugački tamni kaput leprša oko nogu. Brzo i odlučno hoda prema ulaznim vratima svoje bivše zgrade. Zasmeta joj što vidi da je parkirno mjesto broj jedan, ono rezervirano za predstojnika sudske medicine, prazno. Doktor Marcus još nije došao na posao. Kasni, kao i obično.

– Dobro jutro, Bruce, pozdravi ona čuvara na porti.

On joj se nasmiješi i mahne rukom. Upisat ću vas, kaže on i pritisne tipku da joj otključa vrata koja vode u krilo zgrade gdje je smještena sudska patologija.

– Je li stigao Marino? upita ona u hodu. Nisam ga vidio, odgovori Bruce.

Nakon što Fielding sinoć nije otvorao vrata, pokušala ga je nazvati s trijema njegove kuće, ali imala je samo stari broj telefona, koji više nije vrijedio. Zatim se nekako probila do Marina, ali jedva ga je čula od dreke i smijeha u pozadini. Vjerojatno je bio u baru, nije ga pitala, samo mu je rekla da joj se čini da Fieldinga nema kod kuće i da se, ako se uskoro ne pojavi, ona vraća u hotel. Marino je na to samo rekao: OK, doktorice; vidimo se, doktorice, i zovi ako me trebaš, doktorice.

Nakon toga je pokušala otvoriti glavna i stražnja vrata Fieldingove kuće, ali bila su zaključana. Zvonila je i kucala i osjećala sve veću uznemirenost. Auto njezina bivšeg prvog asistenta, desne ruke i Prijatelja, bio je parkiran pod ceradom ispod nadstrešnice. Bila je sigurna da se pod ceradom skriva njegov ljubljani, stari crveni Mustang, ali je ipak podigla rub da provjeri. Bila je u pravu. Danas je ujutro spazila Mustanga iza zgrade, na parkirališnom mjestu broj šest, što znači da je još u voznom stanju. To što je sinoć Mustang bio parkiran pod ceradom ispred kuće ne znači da je Fielding bio kod kuće i odbio otvoriti vrata. Možda ima još jedan auto. SUV, recimo Bilo bi logično da ima rezervni, izdržljiviji auto. Možda se odvezao nekamo u tom SUV-u ili čemu god. Možda je baš bio na putu kući i malo kasnio ili je zaboravio da ju je pozvao na večeru.

Razna moguća objašnjenja prolazila su joj kroz glavu dok je čekala da otvori vrata, a zatim se zabrinula da mu se nije štogod dogodilo. Da nije možda nastradao. Da nije dobio gadnu alergijsku reakciju i osip po cijelom tijelu ili pao u anafilaktički šok. Da nije počinio samoubojstvo. Možda je vremenski uskladio svoje samoubojstvo s njezinim dolaskom, misleći da bi ona to mogla podnijeti. Ako se ubiješ, netko to mora srediti. Svi uvijek misle da ona može sve podnijeti, pa zašto joj onda i on ne bi namijenio taj užasni zadatak u životu i odabrao da ga baš ona pronađe u krevetu, prosvirane glave ili s gomilom tableta u trbuhu, i smjesta sredi situaciju. Čini se kao da samo Lucy zna da Scarpetta ima svoje granice i zbog toga joj rijetko išta kaže. Nije vidjela Lucy od rujna. Nešto se događa i Lucy misli da je to previše za Scarpettu.

– Čini se da nikako ne mogu doći do Marina, kaže Scarpetta Bruceu. Ako vam se javi, hoćete li mu, molim vas, reći da ga tražim. Imamo sastanak.

– Junius Eise bi mogao znati gdje je, odgovori Bruce. Znaite njega, iz Tragova? Eise i on su se trebali sinoć naći. Možda su otišli u bar RPB-a.

Scarpetta se sjeti da joj je doktor Marcus, kad ju je nazvao prije nešto manje od sat vremena, spominjao nekakve materijalne tragove i da zato imaju sastanak. A ona sad ne može pronaći Marina. Sinoć je otišao na staro mjesto, u bar Reda policijske braće, gdje je najvjerojatnije pio s tim gospodinom Tragom. Scarpetti nije jasno što se događa, a Marino se ne javlja na telefon. Ona gurne vrata od mutnog stakla i uđe u svoju bivšu čekaonicu.

Šokira se kad ugleda gospođu Paulsson kako sjedi na kauču i bulji u prazno, čvrsto stišćući torbicu u krilu. Gospođu Paulsson.

Obrati joj se Scarpetta brižnim glasom i pride joj. Je li netko već razgovarao s vama?

– Rekli su mi da pričekam dok ne otvore, kaže gospođa Paulsson. Onda su mi rekli da pričekam, jer predstojnik još nije došao.

Scarpetta nije dobila informaciju da će i gospođa Paulsson biti na sastanku s doktorom Marcusom. Dođite, pozove je ona. Uvest ću vas unutra. Imate sastanak s doktorom Marcusom?

– Mislim da da.

– I ja imam dogovor s njim, kaže Scarpetta. Vjerojatno obje idemo na isti sastanak. Dođite. Možete ući sa mnom.

Gospođa Paulsson polako ustane s kauča, kao daje umorna ili je boli. Da bar u čekaonici imaju pravo bilje, pomisli Scarpetta. Samo par pravih, živih biljaka dalo bi malo topline i života ovom prostoru. S pravim biljkama u prostoriji ljudi se osjećaju manje osamljeno, a nema osamljenijeg mjesta od mrtvačnice. Nitko nikad ne bi trebao doći u mrtvačnicu, još manje čekati da uđe u nju. Ona pritisne zvonce pokraj prozora. S druge strane stakla vidi se radni stol, zatim dio saga sivoplave boje, a dalje hodnik koji vodi u administraciju.

– Mogu li vam pomoći? zakriješti neka žena kroz interkom. Doktorica Scarpetta, predstavi se ona.

– Izvolite, odgovori glas. Začuje se klik i staklena vrata s desne strane prozora se otvore.

Scarpetta pridrži vrata gospođi Paulsson. Nadam se da niste dugo čekali, kaže joj. Jako mi je žao što ste morali čekati. Da sam znala da dolazite, dočekala bih vas i odvela negdje gdje je ugodnije, gdje biste mogli popiti kavu.

– Rekli su mi da moram doći ranije ujutro ako želim pronaći slobodno mjesto za parkiranje, odgovori ona, gledajući oko sebe dok ulaze u uredske prostorije u kojima službenici premeću papire i rade na računalima. Scarpetti je jasno da gospođa Paulsson nikad prije nije bila u OCME-u. Nije time iznenađena. Doktor Marcus nije tip koji bi odvojio vrijeme da sjedne i porazgovara s obiteljima, a doktor Fielding je i sam previše iscrpljen poslom da bi još vodio emocionalno iscrpljujuće razgovore. Sumnjivo joj je što su pozvali gospođu Paulsson na sastanak. Vjerojatno je u pitanju neki politički razlog, koji će je razljutiti i zgaditi joj cijelu situaciju. Službenica iza pregrade kaže im da slobodno uđu u sobu za sastanke te da dokt. Marcus malo kasni. Scarpetti se čini kao da službenici nikad n napuštaju svoj pregrađeni prostor. Kad god uđe ovamo, kao da tu ne rade ljudi, nego šalteri.

– Dođite, kaže Scarpetta i lagano rukom dodirne leđa gospođe Paulsson. Jeste li za kavu? Hajdemo prvo po kavu, pa ćemo sjesti

– Gilly je još tu, kaže ona, hodajući na odrvenjelim nogama i gledajući oko sebe prestrašenim očima. Ne daju mi daj odvedem Ona počne plakati, uvijajući remen svoje torbice oko šake. Nije u redu što je još ovdje.

– Što su vam rekli, zastoje ne smijete odvesti? upita je Scarpetta dok polako hodaju prema sobi za sastanke.

– Zbog Franka. Bila je jako vezana za njega. Rekao joj je da može doći živjeti s njim. Htjela je otići k njemu, zarida gospođa Paulsson. Scarpetta se zaustavi kod aparata za napitke i počne točiti kavu u plastične čaše. Gilly je rekla suda da se želi preseliti u Charleston nakon što završi ova školska godina. On želi da Gilly dođe u Charleston.

Scarpetta unese čaše s kavom u sobu za sastanke i ovaj put sjedne otprilike na sredinu dugačkog, ulaštenog stola. U velikoj, praznoj prostoriji nema nikoga osim gospođe Paulsson i nje. Gospođa Paulsson prvo tupo gleda u Drobovskog, a zatim se preusmjeri na anatomske kostur što visi na vješalici u kutu sobe, pa drhtavom rukom prinese ustima plastičnu čašu s kavom.

– Svi iz Frankove obitelji pokopani su u Charlestonu, znate, kaže ona. Čitave generacije. Moja je obitelj pokopana ovdje, na groblju Hollywood. I mene tu čeka moje mjesto. Zašto mi mora otežavati situaciju? Već mi je i ovako užasno teško. Hoće uzeti Gilly samo da meni napakosti, da mi se osveti, da ispadnem užasna mama. Uvijek je govorio da će me izluditi, tako da ću na kraju završiti na psihijatrijskom odjelu. E pa, ovaj put mu je to zamalo uspjelo.

– Razgovarate li s njim? upita Scarpetta.

– On ne razgovara. On samo kaže. Samo mi naređuje. Htio bi da svi misle kako je on divan otac, ali on se ne brine za nju kao ja. On je kriv što je mrtva.

– To ste već rekli. Kako je on kriv?

– Samo znam da je nešto učinio. Želi me uništiti. Prvo je bilo da, Gilly ode živjeti s njim. A sad je Gilly otišla zauvijek. Čini sve da

otpuno izgubim razum. Onda se ne bi vidjelo kako je on zapravo i š muž i otac. Nitko ne vidi istinu, ali postoji prava istina. O da,

ostoji, postoji. Ljudi misle da sam ja luda, a njega sažalijevaju. Al' doći će prava istina na vidjelo.

One se okrenu na zvuk otvaranja vrata sobe za sastanke. Ude ukusno odjevena žena. U kasnim je tridesetima ili ranim četrdesetim godinama. Izgleda njegovano, kao netko tko ima dovoljno vremena za san, pravilnu prehranu i vježbanje, kao i redovito bojenje izrasta kose u vrlo svijetlu plavu boju. Žena odloži poslovnu torbu na stol, nasmiješi se i kimne glavom gospođi Paulsson kao da se već poznaju. Pritisne kopče na poslovnoj torbi i otvori je uz reski zvuk otpuštanja opruga, pa izvadi dosje i blok za pisanje i sjedne.

– Ja sam specijalna agentica FBI-a Weber, Karen Weber. Ona pogleda Scarpettu. Vi ste sigurno doktorica Scarpetta. Rekli su mi da ćete biti ovdje. Gospođo Paulsson, kako ste danas? Nisam očekivala da ću vas vidjeti ovdje.

Gospođa Paulsson izvadi rupčić iz torbice i obriše njime oči. Dobro jutro, odgovori.

Scarpetta se jedva suzdrži da odmah ne upita specijalnu agenticu Weber zašto se FBI odlučio umiješati u ovaj slučaj, odnosno je li netko drugi odlučio uplesti FBI. No kako za stolom ipak sjedi Gillyna majka, Scarpetta baš i ne može tako otvoreno postavljati pitanja. Zato pokušava zaobilaznim putem.

– Vi ste iz ureda u Richmondu? obrati se specijalnoj agentici Weber.

– Iz Quantica, odgovori ona. Odsjek za bihevioralne znanosti, li možda vidjeli nove forenzične laboratorije koje imamo u Quanticu?

– Ne, mislim da nisam. Odlični su. Stvarno jesu. Ne sumnjam.

Gospođa Paulsson, što vas dovodi ovamo danas ujutro? upita specijalna agentica Weber.

– Ne znam, odgovori gospođa Paulsson. Došla sam po otpusno pismo i trebali bi mi dati Gillyn nakit. Imala je naušnice koje je nosila i narukvicu, malu kožnatu narukvicu koju nikad nije skidala s ruke. Rekli su da bi me predstojnik htio pozdraviti.

– Došli ste na sastanak? upita agentica FBI-a sa zbunjenim izrazom na privlačnom, njegovanom licu.

– Ne znam.

– Došli ste po izvješće i Gillyne stvari? upita Scarpetta, kojoj polako sviće da bi se ovdje moglo raditi o nesporazumu.

– Da. Rekli su mi da mogu doći po to u devet. Nisam mogla doći ranije, jednostavno nisam mogla. Ispunila sam ček, jer moram platiti nekakvu taksu, kaže gospođa Paulsson s istim preplašenim izrazom u očima. Možda ne bih trebala biti ovdje. Nitko mi ništa nije rekao o nekom sastanku.

– Pa dobro, onda, kad ste već tu, preuzme riječ specijalna agentica Weber, htjela bih vas nešto pitati, gospođo Paulsson. Sjećate li se kad smo razgovarale neki dan? Rekli ste da vam je muž, bivši muž, pilot? Je li to točno?

– Ne. On nije pilot. Rekla sam vam da nije.

– Oh. OK. Pitam zato što nisam mogla pronaći nikakvu potvrdu da ima pilotsku dozvolu, objasni specijalna agentica Weber. Pa sam bila malo zbunjena. Nasmiješi se.

– Mnogi misle da je on pilot, kaže gospođa Paulsson.

– Shvaćam.

– Voli se družiti s pilotima, osobito s vojnim pilotima. A naročito voli žene pilote. Oduvijek sam znala daje takav, kaže tupo gospođa Paulsson. Trebali biste biti slijepi, gluhi i mutavi da ne vidite kakav je, kakav je zapravo.

– Možete li to malo objasniti? upita specijalna agentica Weber.

– O, pa, on pilotima radi liječnike preglede. Možete misliti, kaže ona, kad mu u ordinaciju uđe žena u pilotskoj uniformi. To njemu daje krila. Samo zamislite.

– Čuli ste da seksualno zlostavlja žene pilote? upita specijalna agentica Weber mračno.

– Stalno to poriče i svaki se put izvuče, dodaje ona. Zna da ima sestru u Zrakoplovstvu. Uvijek sam se pitala ima li to neke veze s njom. Ona je dosta starija od njega.

Upravo u tom trenutku u sobu za sastanke uđe doktor Marcus. Danas ima drugu bijelu pamučnu košulju, ispod koje se vidi potkošulja bez rukava, i usku, tamnoplavu kravatu. Pogledom okrzne Scarpettu i zaustavi ga na gospođi Paulsson.

– Ne vjerujem da se poznajemo, obrati joj se autoritativnim, ali srdačnim glasom.

– Gospođo Paulsson, kaže doktorica Scarpetta, ovo je šef sudske patologije, doktor Marcus.

– Netko od vas je pozvao gospođu Paulsson? On prvo pogleda Scarpettu, a zatim specijalnu agenticu Weber. Bojim se da sam malo zbunjen.

Gospođa Paulsson ustane od stola, krećući se polagano i nespretno, kao da ne može najbolje koordinirati pokrete ruku i nogu. Ne znam što se dogodilo. Samo sam došla po papire i njezine male zlatne naušnice u obliku srca i narukvicu.

– Mislim da sam ja kriva, kaže Scarpetta, i ona ustajući. Vidjela sam gospodu kako čeka i na brzinu zaključila nešto drugo. Ispričavam se.

– Da, tako je, kaže doktor Marcus gospođi Paulsson. Rekli su mi da biste mogli doći danas ujutro. Molim vas, primite moju sućut. On joj uputi ulizivački osmijeh. Vaša je kćer na vrhu naše liste prioriteta.

– Oh, odgovori gospođa Paulsson.

– Otpratit ću vas, Scarpetta joj otvori vrata. Uistinu mi je žao, kaže ona dok hodaju niz hodnik prekriven sivoplavim sagom, prolazeći pokraj aparata za kavu da bi došle u veliko predvorje. Nadam se da vas nisam previše uzrujala ili dovela u neugodnu situaciju.

– Recite mi gdje je Gilly, kaže ona, zastajući nasred predvorja. Moram znati. Molim vas, recite mi gdje se točno nalazi.

Scarpetta oklijeva. Navikla je čuti takva pitanja, ali na njih ponekad nije jednostavno odgovoriti. Gilly je s druge strane onih vrata. Okrene se i pokaže na vrata na kraju dugačkog hodnika. Iza njih se nalaze druga vrata, a zatim mrtvačnica, hladnjača i hladnjaci.

– Pretpostavljam da je u mrtvačkom kovčegu. Čula sam da na ovakvim mjestima koriste sanduke od borovine, kaže gospođa Paulsson, a oči joj se napune suzama.

– Ne, nije u kovčegu i ovdje nema sanduka od borovine. Vaša kći je u hladnjaku.

– Milo moje dijete, sigurno joj je strašno hladno, zavapi ona.

– Gilly ne osjeća hladnoću, gospođo Paulsson, kaže Scarpetta toplim glasom. Ne osjeća nikakvu neugodu, niti bol. Uvjeravam vas.

– Vidjeli ste je?

– Da, jesam, odgovori Scarpetta. Pregledala sam je.

– Recite mi da nije patila. Molim vas, recite mi da nije.

Ali Scarpetta joj to ne može reći. To bi bila laž. Moramo obaviti još mnogo testova, odgovori ona. Trebat će dosta vremena da laboratoriji završe s analizama, ali svi radimo na tome da saznamo što se točno dogodilo Gilly.

Gospođa Paulsson tiho plače dok je Scarpetta vodi niz hodnik natrag do administracije. Tamo zamoli jednu službenicu da im nakratko oslobodi mjesto iza pregrade te uruči gospođi Paulsson kopije otpusnog pisma koje je tražila i Gillyne osobne stvari – zlatne naušnice u obliku srca i kožnatu narukvicu. I to je sve. Gillyna pidžama, posteljina i ostale stvari koje je policija uzela smatraju se dokaznim materijalom i trenutno ostaju ovdje. Scarpetta krene natrag prema sobi za sastanke kadli se odjednom pojavi Marino. Grabi brzim koracima niz hodnik, pognute glave i crven u licu.

– Jutro mi baš nije dobro počelo, komentira ona kad joj priđe bliže. A kako se čini, nije ni tebi. Pokušavala sam te pronaći. Valjda si dobio moju poruku.

– Šta ona radi ovdje? izvali on vidno uzrujan, misleći na gospođu Paulsson.

– Došla je po Gillyne stvari i kopije otpusnog pisma. A je 1' ih smije uzet, kad nisu odlučili ni kome ide tijelo? Ona je najbliži srodnik. Ne znam što su napisali u pismu koje su joj dali. Općenito ne znam što se ovdje događa, kaže ona. FBI se pojavio na sastanku. Ne znam tko je još došao ili će doći. Najnovija je vijest da Frank Paulsson navodno seksualno iskorištava žene pilote.

– Ha. Marino je cijeli užurban. Ponaša se apsolutno bizarno, smrdi na alkohol i izgleda očajno.

– Jesi li dobro? pita ona. Ne moram ni pitati, vidi se da nisi.

– Ništa bitno.

26

Marino trpa šećer u kavu. Sigurno se jako loše osjeća kad je pije s rafiniranim bijelim šećerom, koji se nalazi na popisu njemu zabranjenih namirnica. To je apsolutno najgore što u ovom trenutku može staviti u sebe.

– Jesi li siguran da to želiš? upita Scarpetta. Bit će ti žao.

– Kog' je vruga ona tražila ovdje? On dodaje još jednu vrhom punu žličicu šećera u kavu. Uđem u mrtvačnicu i imam šta vidjeti. Mater od male, ide hodnikom. Nemoj mi reć da je išla vidjeti Gilly, jer znam da mala nije za gledanje. Kog je, onda, vruga radila ovdje?

Marino je odjeven u iste crne kargo hlače, vjetrovku i šiltericu na kojoj piše LAPD. Nije se obrijao i ima iscrpljeni, divljački pogled u očima. Možda je otišao iz bara RPB-a posjetiti neku od svojih poznanica, neku od onih priprostih žena s kojima se znao sastajati u kuglani, napiti se i odvesti ih u krevet.

– Ako namjeravaš biti ovako loše volje, onda bi možda bilo bolje da ne ideš sa mnom na sastanak, veli Scarpetta. I tako nisi pozvan. Ne treba mi da još više pogoršam situaciju time što ću još i tebe dovesti sa sobom, pogotovo kad si ovako loše volje. Znaš kako u posljednje vrijeme šećer djeluje na tebe.

– Ha! uzvikne on, gledajući prema zatvorenim vratima sobe za sastanke. Pokazat ću ja ovim papcima šta znači bit loše volje.

– Sto se dogodilo?

– Priča se, kaže on tihim, ljutitim glasom. O tebi.

– Priča se? Ovdje? Mrzi priče na koje Marino misli i obično ne obraća pozornost na glasine.

– Priča se da se vraćaš ovamo i da je to zapravo razlog zašto si tu. On je pogleda optužujućim pogledom, pijuckajući svoju otrovno slatku kavu. Kog mi vruga tajiš, ha?

– Ne vraćam se ovamo, kaže ona. Iznenadena sam što slušaš takvo neutemeljeno, isprazno govorkanje.

– Ja se ne vraćam, kaže on, kao da je riječ o njemu, a ne o njoj. –Nema šanse. Da ti nije palo na pamet.

– Nije i neće. Nemojmo sad misliti o tome. Ona ode do sobe za sastanke i otvori tamna, drvena vrata.

Ako želi, Marino može doći za njom ili može ostati stajati vani kod aparata za kavu i konzumirati šećer do kraja dana. Neće ga ni nagovarati, ni moliti. Mora saznati više o tome što ga muči, ali ne sada. Sada ima sastanak s doktorom Marcusom, FBI-em i Jackom Fieldingom, koji ju je sinoć ostavio na cjedilu i čiji je osip sad jači i crveniji nego što je bio kad ga je posljednji put vidjela. Nitko joj se ne obrati ni riječju dok izvlači stolicu da bi sjela. Nitko se ne obraća ni Marinu koji ulazi za njom i sjeda na stolac do nje. Dakle, ovo izgleda kao inkvizicija, pomisli ona.

– Počnimo, oglasi se doktor Marcus. Pretpostavljam da ste se upoznali sa specijalnom agenticom Weber iz FBI-eve jedinice za profiliranje, obrati se on Scarpetti, imenujući jedinicu pogrešnim nazivom. Pravi naziv je Odsjek za bihevioralne znanosti, a ne jedinica za profiliranje. Imamo veliki problem, kao da ih i do sad nismo imali dovoljno. Ima mračni izraz lica, a sitne mu oči skrivene iza naočala sjaje hladnim sjajem. Doktorice Scarpette, kaže on glasno. Ponovili ste obdukciju Gilly Paulsson, ali ste pregledali i gospodina Whitbyja, vozača traktora, zar ne?

Fielding zuri u dosje i ne govori ništa. Lice mu je crveno i prekriveno osipom.

– Ne bih baš rekla da sam ga pregledala, odgovori ona, pogledavši Fieldinga. Uostalom, ne znam o čemu se radi.

– Jeste li dirali truplo? upita specijalna agentica Karen Weber.

– Oprostite, zar je FBI uključen i u istragu smrti vozača traktora? upita Scarpette.

– Možda bude. Nadajmo se da neće, ali sasvim je moguće, kaže specijalna agentica Weber, koja, čini se, uživa u ispitivanju Scarpette bivše šefice.

– Jeste li dirali truplo? Ovaj put pitanje postavi doktor Marcus

– Da, odgovori Scarpette. Jesam, dirala sam truplo.

– A i vi, naravno, obrati se doktor Marcus Fieldingu. Obavili ste vanjski pregled i počeli s obdukcijom, a zatim ste joj se pridružili u sobi za raspad kad je ponavljala pregled Paulssonove.

– Uh, da, promrmlja Fielding i nakratko podigne oči s dosjea na stolu pred sobom, ali nikog posebno ne pogleda. Ovo je sve sranje.

– Što ste rekli? upita doktor Marcus.

– Čuli ste me. Ovo je sranje, kaže Fielding. Rekao sam vam to jučer, kad se postavilo ovo pitanje, i opet vam kažem danas ujutro. Ovo je sve sranje. Ne dopuštam da me se razapinje na križ ni pred FBI-em, ni pred bilo kim drugim.

– Bojim se da ovo nije sranje, doktore Fielding. Imamo velikih problema s dokazima. Tragovi pronađeni na tijelu Gilly Paulsson izgledaju isto kao i tragovi koje smo pronašli na vozaču traktora, gospodinu Whitbyju. Znači, dogodila se križna kontaminacija. Ja jednostavno ne vidim drugog objašnjenja. Usput rečeno, ne razumijem ni zašto ste uopće prikupljali materijalne tragove u slučaju Whitby. Tu se radilo o nesreći, a ne o ubojstvu. Ispravite me ako griješim.

– Pa ne bih se baš kladio, odgovori Fielding, lica i ruku tako crvenih da gaje bolno i gledati. Umro je pod traktorom, ali kako se to dogodilo, treba tek dokazati. Ja nisam vidio kako je umro. Uzeo sam bris s ozljede na njegovu licu da vidimo ima li maziva, za slučaj da se pojavi kakav svjedok i kaže kako su Whitbyja napali, udarili ga nečim preko lica, da nije samo pao pod traktor.

– O čemu govorite? Kakvi tragovi? upita Marino. Iznenadujuće je miran za čovjeka koji je svoj organizam upravo izložio opasno visokim dozama šećera.

– Da budem iskren, mislim da se vas ovo uopće ne tiče, kaže mu doktor Marcus. No s obzirom na to da vas vaša kolegica uporno i bez iznimke vuče za sobom kamo god išla, ja moram prihvatiti

Činjenicu da ste opet tu. Zauzvrat, inzistiram na tome da ono što se Icaže u ovoj sobi i ostane u ovoj sobi.

– Samo vi inzistirajte, veli Marino, smiješeći se specijalnoj agentici Weber. A čemu možemo zahvalit da ste vi tu? upita je. Poznavao sam šefa odsjeka tamo gore, u Zemlji Marinaca. Čudno kako svi zaboravljaju da je Quantico bliži marincima nego FBI-u. Jeste kad čuli za Bentona Wesleyja?

– Naravno.

– A jeste kad pročitali ona njegova sranja o profiliranju?

– Jako sam dobro upoznata s njegovim radom, kaže ona, držeći ruke na bloku, isprepletenih prstiju dugačkih, besprijeckorno izmanikiranih noktiju nalakiranih tamnocrvenim lakom za nokte.

– Dobro. Onda vjerojatno znate da je profiliranje pouzdano ko i kolačići sreće, kaže Marino.

– Nisam došla ovamo da me se vrijeđa, kaže specijalna agentica Weber doktoru Marcusu.

– Joj, baš mi je žao, veli Marino doktoru Marcusu. Nisam to reko da bi je otjero. Siguran sam da nam stručnjakinja iz FBI-eve Jedinice za profiliranje može puno pomoći i reć sve o tragovima.

– Sad bi bilo dosta, kaže ljutito doktor Marcus. Ako se ne možete ponašati kao profesionalac, onda vas molim da izađete.

– Ma ne, nije potrebno. Ne obraćajte pažnju na mene, kaže Marino. Ja ću samo tu lijepo sjediti i slušati. Vi slobodno nastavite.

Jack Fielding polako odmahuje glavom, i dalje zureći u dosje pred sobom.

– Dopustite meni, kaže Scarpetta. Više ne želi biti ni pristojna ni diplomatska. Doktore Marcus, sad mi prvi put spominjete materijalne tragove u slučaju Gilly Paulsson. Tražili ste da dođem u Richmond i pomognem vam sa slučajem, a prešućujete mi da postoje materijalni tragovi? Ona prvo pogleda njega, a zatim Fieldinga.

– Ne gledajte mene, kaže joj Fielding. Ja sam uzeo briseve, ali nisam dobio laboratorijske nalaze, čak ni telefonom. Više me i ne obavještavaju, bar ne izravno. Za tragove sam saznao tek kad mi je on – pod on misli na doktora Marcusa – to rekao dok sam sinoć ulazio u auto.

– Pa kad sam i ja to saznao tek jučer predvečer, odreže doktor Marcus. Iz jedne od onih ubitačnih, kratkih poruka koje mi stalno šalje onaj, kako se zove, Ice, Eise, kako bi se žalio na naš način rada kao da bi on mogao bolje. Za sad u laboratoriju nisu otkrili ništa što bi nam bilo od neke koristi. Pronašli su nekoliko vlasi i rnalno nevezanog materijala, uključujući nešto što sličići komadićima boje koji su, pretpostavljam, otpali s automobila ili nekog predmeta u kući. Možda čak s bicikla ili neke igračke.

– Ako se radi o automobilskoj boji, onda bi to u laboratoriju trebali znati, odgovori Scarpetta. I svakako bi morali biti u stanju utvrditi odakle je ta boja otpala, ako je otpala s nekog predmeta u kući.

– Želim reći da nema DNK. Brisevi su negativni. Naravno, ako mislimo da se u ovom slučaju radi o ubojstvu, onda bi DNK u vaginalnim i oralnim brisevima bio vrlo važan nalaz. Nekako sam više pazio na to hoćemo li pronaći DNK, nego što sam obraćao pozornost na te navodne komadiće boje, sve dok jučer poslije podne nisam dobio elektroničku poruku iz laboratorija za analizu tragova i došao do zapanjujućeg saznanja da brisevi koje ste uzeli s vozača traktora navodno sadrže isti materijal. Doktor Marcus pilji u Fieldinga.

– A na koji se točno način dogodila ta takozvana križna kontaminacija? upita Scarpetta.

Doktor Marcus polako podigne ruke u zrak i teatralno ih spusti. Recite vi meni.

– Ne vidim kako se to moglo dogoditi, odgovori ona. Promijenili smo rukavice, ali to i onako nema veze, jer nismo ponovno uzimali briseve s trupa Gilly Paulsson. Bilo bi ih stvarno besmisleno ponavljati, nakon što smo je već oprali, obducirali, uzeli briseve, ponovno oprali i zatim, nakon što je bila u vreći dva tjedna, ponovno obducirali.

– Naravno da niste morali ponovno uzimati briseve, kaže doktor Marcus, kao da je on odrasli koji razgovara s malom djevojčicom. Pretpostavljam da niste bili završili s obdukcijom gospodina Whitbyja, pa ste se vratili na njega nakon što ste obavili pregled male Paulssonove.

– Prvo sam uzeo briseve s gospodina Whitbyja, zatim sam otišao raditi na Paulssonovoj, ubaci se Fielding. S nje nisam uzeo briseve.

– To je jasno. I na njoj nije ostalo nikakvih tragova koje smo mogli prenijeti na njega ili nekog drugog.

– Nisam ja taj koji mora dati objašnjenje, kaže doktor Marcus odlučnim glasom. Ja ne znam kako se to dogodilo, ali nekako jest, tvragu. Moramo razmotriti svaki mogući scenarij, jer će odyjetnici to sigurno učiniti ako ijedan od ta dva slučaja završi na sudu.

– Gillyn slučaj će završiti na sudu, kaže specijalna agentica Weber, kao da je osobno povezana s mrtvom četrnaestogodišnjakinjom i potpuno sigurna u to što govori. Možda je došlo do zamjene u labosu, nastavi ona nagađati. Možda je neki uzorak bio krivo označen ili je došlo do međusobne kontaminacije uzoraka. Je li obje analize radio isti forenzičar?

– Eise, mislim da se tako zove. Da, on je radio obje, odgovori doktor Marcus. On je obrađivao, ili obrađuje, materijalne tragove, ali nije radio analizu vlasi.

– Već ih drugi put spominjete. Kakve vlasi? upita Scarpetta. Sad mi govorite da su pronašli i vlasi.

– Nekoliko njih, na mjestu događaja u slučaju Gilly Paulsson, odgovori on. Mislim da su ih našli na posteljini.

– Samo da ne ispadne da pripadaju vozaču traktora, javi se Marino. A možda bi vam to baš išlo na ruku. Tip ubije curu, ne može se nositi s osjećajem krivnje, pa se baci pod vlastiti traktor. Slučaj gotov. Savršeno.

To nikome nije duhovito.

– Tražila sam da provjere ima li na posteljini cilijarnog epitela iz respiratornog sustava, kaže Scarpetta Fieldingu.

– Ima, kaže on. Na jastučnici.

Umjesto da joj lakne, ta je vijest duboko pogodi. To je biološki dokaz daje Gilly bila ugušena. Strašna smrt, kaže ona. Apsolutno strašna.

– Oprostite, kaže specijalna agentica Weber. Jesam li što god Propustila?

– Mala je ubijena, odgovori Marino. Osim te sitnice, ne znam sta ste drugo propustili.

– Znate što, ja ovo stvarno ne moram trpjeti, kaže ona doktoru Marcusu.

– Ma zapravo mora, kaže mu Marino. Osim ako me vi sami silom ne izbacite odavde. U protivnom, ja ću ovdje lijepo sjediti i govoriti šta me volja.

– Kad već ovako otvoreno i iskreno razgovaramo, obrati se Scarpetta specijalnoj agentici, voljela bih čuti iz vaših usta zašto je FBI uključen u slučaj Gilly Paulsson.

– Pa to je jednostavno. Richmondska policija je tražila našu pomoć, odgovori specijalna agentica Weber.

– Zašto?

– Mislim da biste to trebali pitati njih.

– Pitam vas, odgovori joj Scarpetta. Ili će mi netko otvoreno reći što se događa ili ja odlazim odavde.

– To nije baš tako jednostavno. Doktor Marcus je dugo netremice gleda svojim sitnim očima uokvirenim naboranim vjeđama, podsjećajući je na guštera. Vi ste umiješani.

Pregledali ste vozača traktora i sad imamo problem zbog moguće međusobne kontaminacije dokaza. Bojim se da ne možete samo tako otići. Više nemate izbora.

– Kakvo je ovo sranje, ponovno promrmlja Fielding, držeći ruke u krilu i zureći u svoje crvene, ljuskama prekrivene šake.

– Da vam ja kažem zašto je FBI umiješan, ponudi Marino. Odnosno, bar šta richmondka policija ima za reć u vezi toga, ako vas zanima. Moglo bi povrijedit vaše osjećajčice, kaže on specijalnoj agentici Weber. Usput budi rečeno, jesam vam reko koliko mi se sviđa vaš kostim? I crvene cipele? Meni to izgleda super, al šta kad morate trčat za nekim?

– Sad mi je dosta, kaže ona s pritajenom ljutnjom u glasu.

– Ne! Menije dosta! Jack Fielding iznenada tresne šakom o stol i skoči na noge. Makne se od stola i pogleda ih užarenim očima punim bijesa. Jebeš sve ovo. Dajem otkaz. Čuješ li me, pederčino impotentna, kaže on doktoru Marcusu. Odlazim. A i ti odjebi. On prijeteći upre kažiprstom u specijalnu agenticu Weber. Vi priglupi jebeni federalci, dolazite ovamo kao da ste svu pamet svijeta popili; a kurca ne znate. Ti ne bi mogla riješiti ubojstvo ni da ti se dogodilo u vlastitom krevetu! Dajem otkaz! On ode do vrata. Samo izvoli, pete. Znam da znaš, kaže on, zureći u Marina. Reci doktorici Scarpetti istinu. 'Ajde. Bar netko.

On izađe krupnim koracima i tresne vratima za sobom.

Nakon nekoliko trenutaka zapanjene tišine, oglasi se doktor Marcus: Dakle, ovo je stvarno bio prizor. Ispričavam se, kaže on specijalnoj agentici Weber.

– Je li imao živčani slom? upita ona.

– Želiš li nešto reći? Scarpetta pogleda Marina. Nesretna je što zna o čemu se radi i što se nije ni potrudio to podijeliti s njom. Pita se je li cijelu noć bio vani i pio, pa joj zato nije uspio proslijediti informacije koje bi možda sve promijenile.

– Sudeći po onom šta sam ja čuo, odgovori Marino, federalce zanima mala Gilly jer joj je tata, da tako kažem, cinker za Domovinsku sigurnost. Živi u Charlestonu i navodno dojavljuje koji bi pilot mogao bit prikriiveni terorist. Tamo dole imaju najveću flotu transportnih aviona C-17 u zemlji, a svaki košta otprilike sto osamdeset pet miliona po komadu, pa su zato užasno oprezni šta se toga tiče. Ne bi baš bilo dobro da se neki teroristički pilot iznenada zabije avionom u tu flotu, je l' da?

– Ali bi bilo dobro da vi sad začepite, odbrusi mu specijalna agentica Weber, kojoj su članci na prstima koje i dalje drži isprepletene na bloku potpuno pobijeljeli. Ne ulazite u tu temu.

– Oh, al već sam ušo, odgovori Marino, skidajući svoju šiltericu i trljajući kratke svijetle dlačice što su mu tu i tamo izbile po inače savršeno ćelavoj glavi. Oprostite. Sinoć sam osto malo duže, pa se danas ujutro nisam stigo obrijat. On protrlja čeljust obraslu bradom oštrom poput brusnog papira. Ja, forenzičar Eise i detektiv Browning smo se malo prisjećali starih dana za šankom u RPB-u, a onda sam još kratko procaskao s nekim drugim ljudima, u što neću ulazit, iz povjerljivih razloga.

– Prestanite smjesta, upozori ga FBI-eva specijalna agentica Weber, kao da ga smije uhititi zbog toga što govori, kao da je govor novi zločin protiv države. Možda misli da će svakog trena počiniti veleizdaju.

– A ja bih rado čula nastavak, kaže Scarpetta.

– FBI i Ministarstvo za domovinsku sigurnost se baš ne ljube, kaže Marino. Vidite, pozamašan dio proračuna Ministarstva pravosuđa prebačen je u proračun Domovinske sigurnosti, a svi znamo koliko FBI voli imati puno novca na raspolaganju. I znate šta sam još na kraju čuo? On potpuno hladnokrvno pogleda u specijalnu agenticu Weber Da na Capitol Hillu ima sedamdesetak lobista i svaki žica lovu, dok vi šminkeri samo trčite okolo pokušavajući preuzeti jurisdikciju nad svima, nad cijelim prokletim svijetom, ha?

– Zašto moramo ovo slušati? upita doktora Marcusa specijalna agentica Weber.

– Priča se, nastavi Marino Scarpetti, da Biro već duže vrijeme njuška oko Franka Paulssona. U pravu si, svašta se priča o njemu. Navodno zlorabi svoj položaj vojnog liječnika, što je katastrofa jer špijunira za Domovinsku sigurnost. Ne bi im sjelo da Frank napiše kako je s pilotom, osobito vojnim pilotom, sve u redu samo zato što mu ovaj radi neke usluge. A Biro jedva čeka da prikliješti Domovinsku, da ih prikaže ko idiote i kad se guvernerka malo zabrinula oko situacije i pozvala FBI, to im je otvorilo vrata, nije li? On pogleda specijalnu agenticu. E pa sumnjam da guvernerka zna od koga je točno zatražila pomoć. Nije skužila da je Biro time šta pomaže zapravo htio usrati drugu državnu službu. Ukratko, sve se vrti oko moći i love. No s druge strane, uvijek je tako.

– Ne, nije, odgovori Scarpetta teškim glasom. Sad joj je dosta. Ne želi više čuti ni riječ. Ovdje se radi o četrnaestogodišnjoj djevojčici koja je umrla užasnom, bolnom smrću. Radi se o ubojstvu Gilly Paulsson. Ona ustane sa stolca i kratkim potezom zatvori svoju poslovnu kožnatu aktovku, zgrabi ručku i pogleda doktora Marcusa, a onda specijalnu agenticu Weber. Bar bi se o tome trebalo raditi.

27

Jedva da su stigli do Ulice Broad, a Scarpetta je već počela s izvlačenjem cijele istine iz Marina. Uopće je ne zanima slaže li se on s tim ili ne. Bogme će joj reći o čemu se radi.

– Sinoć si nešto napravio, kaže ona. Ne mislim samo na tvoj večernji izlazak u bar RPB-a, s kim god da si tamo pio.

– Ne znam na šta ciljaš. Marino sjedi onako velik i smrknut na suvozačkom mjestu, kisela izraza lica, sa šiltericom povučenom nisko na oči.

– Znaš ti dobro na što ciljам. Otišao si do nje.

– E, stvarno pojma nemam o čemu pričaš. On zuri kroz prozor na svojoj strani.

– Imaš, imaš. Scarpetta energično presiječe preko Ulice Broad. Ovaj put je inzistirala na tome da ona vozi. Nije bilo šanse da u tom trenutku prepusti volan Marinu ili bilo kome drugome. Ma daj, Marino, pa poznajem te. I prije si to radio. Ako si ponovno napravio istu stvar, reci mi. Vidjela sam kako te gleda kad smo bili kod nje. I ti si to primijetio, sto posto, i bilo ti je jako drago. Pa nisam blesava.

On joj ne odgovara. Okrenuo je glavu od nje i samo zuri kroz Prozor, lica skrivena pod sjenom šilterice.

– Reci mi, Marino. Jesi li sinoć otišao posjetiti gospođu Paulsson? Ni si se s njom negdje sastao? Reci mi istinu. Znaš da ću i tako na kraju sve izvući iz tebe. Znaš da hoću. Scarpetta naglo zakoči kad je žuto svjetlo semafora pretvori u crveno. Pogleda ga. OK. Tvoja šutnja sve govori. Zato si se tako čudno ponašao kad si je vidio danas ujutro na hodniku, zar ne? Sinoć si bio s njom, no možda cijela stvar nije išla točno onako kako si se nadao, pa si zato bio iznenađen kad si je jutros ugledao u uredu.

– Ne radi se o tome.

– Onda mi reci o čemu se radi.

– Suz je trebala nekoga za razgovor, a meni su trebale informacije. Pa smo si međusobno pomogli, kaže on u prozor. Suz?

– Pa pomoglo je šta mi je rekla, je l' tako? nastavi on. Saznao sam neke stvari o toj agenciji za Domovinsku sigurnost, o njenom mužu, o tome kakav je kreten i ljigavac, i zašto bi se FBI mogao zanimati za njega.

– Mogao? Ona skrene lijevo u Ulicu Franklin, vozeći prema svom prvom uredu u Richmondu, prema bivšoj zgradi koju sad ruše. Na sastanku je izgledalo kao da si prilično

siguran u to što govoriš, ako se to maloprije može nazvati sastankom. Znači, to su bile samo tvoje pretpostavke? I zašto ta formulacija: 'Mogao zanimati za njega'? Što točno hoćeš reći?

– Nazvala me sinoć na mobitel, veli Marino. Gle koliko su srušili otkad smo zadnji put bili tu. Puno toga su srušili, u svakom smislu. Promatra kako razaraju zgradu pred njima.

Betonska ljuštura sad je još manja i jadnija nego kad su je prvi put vidjeli. A možda im se samo čini manjom i jadnijom, jer više nisu iznenađeni tim prizorom. Približavaju se Četrnaestoj ulici i Scarpetta usporava, tražeći mjesto za parkiranje.

– Idemo pokušati u Ulici Cary, odluči ona. Parkiralište uz naplatu je samo nekoliko kuća dalje. Odnosno, bar je nekad bilo.

– Ma pusti. Vozi do zgrade i parkiraj uz rub ceste, kaže Marino. Imam ja rješenje. On posegne dolje prema svojoj platnenoj, crnoj torbi, otvori patentni zatvarač i izvuče pločicu na kojoj piše glavni sudski patolog, pa je stavi pod prednje vjetrobransko staklo.

– Otkud ti to? Ona ne može vjerovati svojim očima. Kako ti je, kvragu, to uspjelo?

– Svašta se može, samo treba posvetit malo vremena čavrljanju s curama u uredu.

– Stvarno si mustra, kaže ona, odmahujući glavom. Nedostaje mi ta pločica, doda. Parkiranje joj nekad davno nije bilo nikakav oroblem, nije bilo tako nezgodno kao danas. Kad bi se dovezla na neko mjesto zločina, mogla je parkirati gdje god je htjela. Ako bi stigla na sud u vrijeme najveće gužve, mogla je bez ikakvih problema ostaviti auto na mjestu gdje je parkiranje zabranjeno, jer je imala malu crvenu pločicu na kojoj je velikim bijelim tiskanim slovima pisalo glavni sudski patolog. Zašto te je gospoda Paulsson sinoć zvala? Ne može se nikako prisiliti da je zove Suz.

– Htjela je razgovarat, kaže on, otvarajući vrata na svojoj strani. Ajmo ovo obaviti. Trebala si obut čizme.

28

Marino od sinoć cijelo vrijeme razmišlja o Suz. Sviđa mu se kako je očišćana. Kosa joj je taman toliko duga da joj seže do ramena. I sviđa mu se što je plava. Oduvijek je najviše volio plavu kosu.

Još prvi put kad su došli k njoj, svidio mu se oblik njezina lica i punoća usana. Sviđalo mu se kako gaje gledala. U njezinim se očima osjetio velik, važan i jak. Pogledala bi ga s povjerenjem, kao muškarca koji može riješiti sve probleme, premda su njezini problemi daleko od riješivih, bez obzira na to koga gledala. Ne bi ih riješila ni da samog Boga pogleda. S druge strane, Boga njezin pogled vjerojatno ne bi dirnuo onako kako dira muškarce poput Marina.

Vjerojatno gaje najviše privukao upravo način na koji gaje gledala. Kad je bila pokraj njega dok su pregledavali Gillynu sobu, uzbudila ga je njezina blizina. Znao je da će tu biti svašta. Znao je i da će dobiti jezikovu juhu ako Scarpetta nasluti što se događa.

U međuvremenu, on i Scarpetta gaze kroz gustu crveno blato. Uvijek ga zaprepasti kako može hodati po bilo kakvom terenu ma kakvu obuću nosila. Samo ide, bez riječi prigovora. Marino šljapka u svojim čizmama po crvenom blatu, pazeći gdje gazi jer mu se sklize, a Scarpetta, iako nema čizme, izgleda kao da joj to uopće ne smeta. Nosi praktične crne cipele na vezanje s niskom petom, koje joj lijepo pristaju uz odijelo. Točnije, lijepo su joj pristajale uz odijelo, jer trenutno na nogama ima kalupe od crvenog blata, koje joj prska po nogavicama hlača i skutima dugog kaputa. Ona i Marino probijaju se kroz gustu kaljužu prema razbijenoj, napola razvaljenoj staroj zgradi.

Radnici nakratko prestanu s rušenjem dok Marino i Scarpetta, kao dvoje luđaka, hodaju preko komada opeke i kroz blato ravno nrema središtu razaranja. Jedan krupni muškarac s

kacigom na lavi zuri u njih. U ruci drži fascikl s papirima i razgovara s drugim muškarcem s kacigom na glavi. Muškarac s fasciklom u ruci počne hodati prema njima, mašući rukom prema njima kao da su turisti koje treba otjerati. Marino mu pokaže da nastavi hodati prema njima, jer moraju s njim razgovarati. Kad im muškarac s fasciklom pride bliže, primijeti da na Marinovoj crnoj šilterici piše LAPD, pa im ipak odluči posvetiti malo pozornosti. Ova se kapa pokazuje sve korisnijom, misli Marino. Zahvaljujući toj šilterici, ne mora se lažno predstavljati. Zapravo, uopće se ne mora predstavljati. Kapa obavlja sva upoznavanja, a rješava i neke druge probleme.

– Ja sam istražitelj Marino, kaže on muškarcu s fasciklom. Ovo je doktorica Scarpetta, sudska patologinja.

– A-ha, izusti muškarac. Došli ste zbog Teda Whitbyja. Počne odmahivati glavom. Ne mogu vjerovati. Vjerojatno ste čuli za njegovu obitelj.

– Recite, veli Marino.

– Žena mu je trudna. To im je prvo dijete, iako je Tedu to drugi brak. U svakom slučaju, vidite onog tipa tamo? On se okrene prema razvaljenoj zgradi i pokaže na muškarca u sivom koji izlazi iz kabine dizalice. To je Sam Stiles. On i Ted se nisu baš najbolje slagali, recimo to tako. Ona – Tedova žena – govori da je Sam namjerno zamahnuo kuglom prema Tedovu traktoru i da je Ted zato pao i završio pod kotačima.

– Zašto mislite da je pao? upita Scarpetta.

To sigurno pita zato što je vidjela, pomisli Marino. I dalje vjeruje da je vidjela Teda Whitbyja neposredno prije nego što je pregažen, da ga je vidjela kako stoji pokraj traktora na svoje dvije noge i nešto radi na motoru. Možda je točno vidjela. Poznavajući nju, vjerojatno jest.

– Ne mislim da je baš tako bilo, gospođo, odgovori muškarac s fasciklom. Marinovih je godina, ali ima više kose. Kao i bora. Koža mu je preplanula, išibana vremenom, kao u kauboja, a oči Svijetloplave. Samo vam govorim što mu žena, zapravo, udovica, priča na sva usta. Hoće novac, naravno. Nije li uvijek tako? Ne kažem da mi ju nije žao, al' nije u redu da optužuje ljude da su odgovorni za nečiju smrt.

– Gdje ste vi bili kad se to dogodilo? upita doktorica.

– Točno tamo, ni pedeset metara dalje od mjesta gdje je pregažen On pokaže prstom prema prednjem desnom kutu zgrade, točnije onom što je ostalo od nje.

– Vidjeli ste što se dogodilo?

– Nisam, gospođo. Nitko nije, kol'ko znam. Bio je iza na parkiralištu, radio nešto na motoru jer je stekao. Izgleda da ga je uspio pokrenuti, bar tako pretpostavljam, a ostalo znate. Jedino što sam nakon toga vidio, što je itko vidio, bilo je da traktor vozi, a nikog nema za volanom. Udario je u onaj žuti stup pokraj izlaza na parkiralište i tamo stao, a Ted je ostao ležati na zemlji. Bio je teško ozlijeđen. Jako je krvario. Mislim, stvarno je bilo gadno.

– Je li bio pri svijesti kad ste došli do njega? upita doktorica, kao i obično zapisujući nešto u svoj mali crni notes. O ramenu joj na dugoj uzici visi crna najlonska torba s priborom za obradu mjesta događaja.

– Nisam čuo da je išta govorio. Muškarac s fasciklom napravi bolan izraz lica i okrene glavu od njih. Proguta s mukom i pročisti grlo. Oči su mu bile otvorene i pokušavao je disati. Toga se najviše sjećam i vjerojatno neću nikad zaboraviti. To kako pokušava udahnuti, a lice mu plavi. I onda je umro. Samo tako. Došla je policija i Hitna pomoć, naravno, ali ništa nisu mogli učiniti.

Marino šutke stoji u blatu i sluša, a zatim odluči postaviti nekoliko pitanja. Kad god malo dulje stoji zatvorenih usta, počne se osjećati nelagodno, kao glupan. Osjeća se glupo prije svega zbog Scarpette, premda se ona nikad ne ponaša prema njemu kao da je glup. Ne bi to nikad učinila, što je možda još i gore.

– A onaj Sam Stiles, upita Marino ispod svoje LAPD šilterice, pokazujući glavom prema nepokretnoj dizalici i kugli za rušenje koja se lagano njiše na kabelu spojenom s kranom. Gdje je on bio kad je Ted pregažen? Negdje u blizini ili...?

– Ma kakvi. Ma to je glupost. Sama ideja da bi kugla za rušenje mogla Teda srušiti s traktora toliko je van pameti da bi u nekoj drugoj situaciji bila smiješna. Možete li vi uopće zamisliti što bi kugla za rušenje učinila čovjeku da ga udari?

– Ne bi lijepo izgledalo, komentira Marino.

– Smrskala bi mu glavu k'o daje od stakla. Nakon toga ne bi trebao traktor da ga usmrti.

Scarpetta sve to zapisuje. Tu i tamo pogleda oko sebe zamišljena izraza lica i onda opet nešto zapiše. Jednom, dok nije bila u uredu, Marino je slučajno naletio na njezine bilješke koje je ostavila na radnom stolu. Zanimalo ga je što se događa u njezinoj glavi, pa je iskoristio priliku i bacio pogled. Nije mogao pročitati ništa osim jedne jedine riječi – svog imena, Marino. Osim što ima grozan rukopis, kad piše bilješke, Scarpetta još koristi i nekakav svoj tajni jezik, nekakve stenografske znakove koje samo njezina tajnica Rose može dešifrirati.

Scarpetta upita muškarca s fasciklom kako se zove, a on joj odgovori da se zove Bud Light¹⁹, što Marinu nije teško zapamtiti, premda nikad ne naručuje ni Bud Lite²⁰, ni Miller Lite, ni Michelob Lite i općenito nema povjerenja ni u što lagano. Scarpetta objašnjava Budu da mora točno znati gdje su pronašli tijelo kako bi mogla uzeti uzorke tla. On ne izgleda iznenađeno. Možda misli da se svaki put kad nekog radnika pregazi traktor, na mjestu događaja pojavljuje zgodna sudska patologinja u pratnji krupnog policajca sa šiltericom na kojoj piše LAPD da bi uzela uzorke tla. I oni krenu ponovno prema zgradi kroz duboko, gnjecavo blato. Cijelo to vrijeme Marino razmišlja o Suz.

Sinoć je baš bio pozvao još jednu rundu viskija u baru RPB-a i vodio ugodan, otvoreni razgovor s Juniusom Eiseom, ili Ajsvajsom, kako ga je godinama zvao, nakon što je Browning već bio otišao kući, kad ga je usred neke rečenice prekinula zvonjava mobitela. Do tad se još dobro držao i vjerojatno se nije trebao ni javiti. Trebao je 'mati isključen mobitel, ali nije ga bio isključio jer ga je ranije zvala Scarpetta da mu kaže kako joj Fielding ne otvara vrata, a on joj je rekao da ga nazove ako ga bude trebala. To je bio razlog zašto se Javio na mobitel kad je zazvonio, iako ima istine i u tome da se inače sa svakom sljedećom rundom sve lakše javlja na telefon, otvara vrata i počinje razgovor s neznancima.

– Marino, rekao je kroz buku u baru RPB-a.

– Ovdje Suzanna Paulsson. Oprostite što smetam, rekla je i počela plakati.

Sto je rekla nakon toga, više nije bilo važno, a baš se i ne sjeća svega. Marino se probija kroz gusto, crveno blato i promatra Scarpettu kako kopa po torbi što joj visi s ramena i traži paketiće sterilnih drvenih špatula i plastičnih vrećica za zamrzavanje. Ne sjeća se onog najvažnijeg što se sinoć dogodilo i vjerojatno se nikad neće ni sjetiti. Suz je imala viskija, burbona, i to priličnu količinu. Odvela ga je u dnevnu sobu, navukla zastore na prozore, a zatim sjela do njega na kauč i ispričala mu sve o svojem bivšem mužu, o tome kakav je gad, kako radi za Agenciju za domovinsku sigurnost, o ženama pilotima i o raznim parovima koje je znao dovoditi u kuću. Stalno se vraćala na te parove, kao da je to nešto važno, pa je Marino pitao je li mislila na njih kad je govorila o njima dok su on i Scarpetta bili kod nje. Suz mu nije htjela izravno odgovoriti na pitanje i svaki put bi rekla: Pitaj Franka.

– Pitam tebe, odgovorio bi joj Marino.

– Pitaj Franka, ponavljala bi. Dovodio je sve i svakoga. Pitaj njega.

– Zašto ih je dovodio ovamo?

– Saznat ćeš, rekla je.

Marino sa strane promatra Scarpettu dok navlači rukavice od lateksa i otvara bijeli papirnati paketić. Na mjestu gdje je poginuo vozač traktora, pred stražnjim ulazom u zgradu,

¹⁹ Light (engl.) – svjetlo, lagano.

²⁰ Vrste laganih piva s nižim postotkom alkohola.

odmah do velikih vrata što su vodila na parkiralište, nije ostalo ništa osim blatnog asfalta. Scarpetta čučne i pogledom pretražuje blatni pločnik. Marino se sjeti kako su se jučer ujutro vozili ovuda u unajmljenom autu i razgovarali o starim vremenima. Kad bi se bar mogao vratiti u jučerašnje jutro. Kad bi bar to mogao učiniti. Peče ga u želucu, ima napade mučnine i u glavi mu tuče bol u ubrzanom ritmu srca. Udahne hladni zrak i osjeti okus prašine i betona zgrade koja se raspada oko njih.

– A šta točno tražite, ako smijem pitati? upita Bud, gledajući je što radi.

Drvenom špatulom ona pažljivo sastruže malo područje prašine i pijeska koje izgleda tamnije, možda od krvi. Samo provjeravam Čega tu ima, objasni ona.

– Znače, gledam one TV serije. Odnosno, moja žena ih gleda. Ja tu i tamo uhvatim komadić neke epizode.

– Ne vjerujte svemu što vidite, Scarpetta otrese još nekoliko komadića blata u vrećicu, a zatim ubaci i drvenu špatulu, pa zatvori vrećicu i na nju napiše nešto onim svojim švrakopisom koji Marino ne može pročitati. Zatim pažljivo stavi vrećicu u najlonsku torbu s priborom za obradu mjesta događaja, koju je uspravno odložila na pločnik.

– Znači, nećete odnijeti ovo blato i ubaciti ga u neki vaš čarobni stroj, našali se Bud.

– Nema tu ničeg čarobnog, kaže ona, otvarajući novi bijeli paketić, pa čučne pokraj vrata za parkiralište koja je nekad svakog jutra otključavala i kroz koja je, dok je bila šefica, svakog jutra ulazila u zgradu.

Marinu je dosad već nekoliko puta sjećanje bljesnulo kroz pulsirajuću tamu njegove duše. Kao nekakvi električni bljeskovi, komadići sjećanja pojavljuju se i nestaju poput slike na pokvarenom televizoru koji jedva radi. Slike se gube i ponovno vraćaju takvom brzinom da Marino zapravo ne može vidjeti što prikazuju. Ostavljaju mu samo nejasne dojmove o tome što možda prikazuju. Usne i jezik, dio ruke, sklopljene oči, njegova usta kako se približavaju njezinima. Jedino čega se sigurno sjeća jest da se danas ujutro probudio u njezinu krevetu u pet sati i sedam minuta.

Scarpetta radi poput arheologa, iako Marino baš ne zna mnogo o arheološkim metodama. Pažljivo struže blato s površine područja gdje mu se pričinjava da vidi tamne mrlje krvi. Kaput koji je omotala oko sebe vuče se po prljavom asfaltu, ali njoj to uopće ne smeta. Da bar drugim ženama nisu važne nebitne stvari kao što njoj nisu. Da su im bar važne stvari koje su zaista bitne, kao njoj. Noćas nije bio u formi. Scarpetta bi u takvom slučaju sigurno imala razumijevanja. Pripremila bi kavu i ostala s njim da razgovaraju o tome. Ne bi se zaključala u kupaonicu, plakala i urlala, a onda mu naredila da se šubi iz njezine kuće.

Marino brzo ode s parkirališta, skližući se u svojim velikim čizmama po crvenom blatu. Zamalo padne, ali se uspije održati na nogama i pritom zastenje. Želudac mu se digne i on počne povraćati u naletima, presavijen prema naprijed, glasno bljujući gorku smeđu tekućinu po vlastitim čizmama. Sav se trese i ne prestaje podrigivati. Kad već pomisli da će umrijeti, osjeti njezinu ruku na laktu. Tu bi ruku, tu jaku, sigurnu ruku, prepoznao bilo gdje.

– Dođi, kaže ona tiho i uhvati ga ispod ruke. Idemo natrag do auta. Sve je u redu. Prebaci mi ruku preko ramena i za Boga miloga, pazi kako hodaš ili ćemo oboje završiti u blatu.

On obriše usta rukavom vjetrovke. Oči mu se natope suzama dok se upreže da korača nogu pred nogu, držeći se za nju i pokušavajući ostati na nogama, šljapkajući kroz blatno, krvavo crveno bojno polje oko ruševine gdje su se upoznali.

– Šta ako sam je silovo, doktorice? kaže on. Misli da će umrijeti koliko mu je zlo. Šta ako jesam?

U HOTELSKOJ JE SOBI JAKO VRUĆE. SCARPETTA JE ODUSTALA OD NAMJEŠ Stanja termostata i sad sjedi na stolici pokraj prozora i promatra Marina. On se ispružio na krevetu, u crnim hlačama i crnoj košulji, šilterica mu osamljeno leži na noćnom stoliću, a crne čizme samuju na podu.

– Moraš nešto pojesti, kaže mu s mjesta gdje sjedi.

Pokraj nje se na podu nalazi blatna crna najlonska torba s priborom za obradu mjesta događaja. Blatom uprskan kaput prebacila je preko druge stolice. Gdje god je hodala po sobi, ostali su tragovi crvenog blata. Kad primijeti te otiske cipela koje je ostavila za sobom, sjeti se mjesta zločina, a zatim pomisli na spavaću sobu Suzanne Paulsson i zločin koji se u proteklih dvanaest sati možda tamo dogodio. A možda i nije.

– Ne mogu sad ništa staviti u sebe, veli Marino, ležeći na leđima. Šta ako ode na policiju?

Scarpetta nema nikakvu namjeru buditi mu lažne nade. Ne može mu ništa reći, jer ništa i ne zna. Marino, možeš li sjesti? Bit će ti bolje ako sjedneš. Idem naručiti nešto za jelo.

Ona ustane sa stolca pa, ostavljajući za sobom komadiće i listiće osušenog blata, ode do telefona pokraj kreveta. Pronađe naočale za čitanje u džepu sakoa i stavi ih na vrh nosa. Zatim se posveti telefonu. S obzirom na to da ne može pronaći broj za dostavu u sobu, pritisne nulu da dobije centralu, odakle prebace njezin poziv na dostavu u sobu.

– Tri velike boce vode, naruči ona, dvije velike šalice vrućeg čaja Earl Gray, prepečenac i zdjelicu zobene kaše. Ne, hvala. To je sve.

Marino se nekako uspravi u sjedeći položaj i nagura jastuk iza leđa. Dok se vraća na svoje mjesto kod prozora i sjeda na stolicu Scarpetta osjeća kako je prati njegov pogled. Umorna je i svega joj je dosta. U glavi kao da joj galopira krdo divljih konja, svaki u svom smjeru. Razmišlja o komadićima boje i drugim tragovima, o uzorcima tla u najlonskoj torbi, o Gilly i vozaču traktora, o tome što sad radi Lucy, što bi Benton mogao raditi i pokušava zamisliti Marina kao silovatelja. I prije je znao biti neoprezan, štoviše, glup kad su žene u pitanju. Miješao je posao i privatni život. Konkretno, imao je seksualne veze sa žrtvama ili svjedokinjama, i to više nego jedanput. To bi ga uvijek koštalo, no nikad više nego što si je mogao priuštiti. Nikad ga prije nitko nije optužio za silovanje, niti se ikad prije brinuo da je možda počinio takvo djelo.

– Moramo se potruditi da razjasnimo što se dogodilo, počne ona. Da ne bi bilo zabune, ja ne vjerujem da si silovao Suzannu Paulsson. Međutim, problem bi mogao biti ako ona vjeruje u to da si je silovao ili ako želi u to vjerovati. U potonjem slučaju, moramo pronaći motiv. No počnimo od onoga čega se sjećaš. Čega se posljednjeg sjećaš? I Marino? Ona ga pogleda. Ako je i jesi silovao, onda ćemo i to riješiti.

Marino šutke zuri u nju iz poluležećeg položaja na krevetu. Lice mu je crveno, a oči staklene, ispunjene strahom i boli. Na desnoj sljepoočnici iskočila mu je vena i on je tu i tamo dodiruje.

– Znam da ne umireš od želje da mi detaljno ispričaš što si sve sinoć radio, ali ako mi ne kažeš, neću ti moći pomoći. Znaš da nisam mimoza, dodaje ona. Nakon svega što su prošli, ovaj bi komentar trebao biti smiješan. No neko vrijeme ništa neće biti smiješno.

– Ne znam mogu li. On okrene glavu od nje.

– Moja mašta može biti mnogo gora od ičega što si stvarno mogao učiniti, kaže mu tihim ali objektivnim glasom.

– To je istina. Nisi se jučer rodila.

– To sigurno nisam, kaže ona. Ako ti bude lakše, i ja sam radila neke stvari u životu. Ona se blago nasmiješi. Ma koliko ti to bilo teško zamisliti.

30

Nije mu teško zamisliti. Štoviše, godinama se trudi da zamišlja što radi s drugim muškarcima, osobito s Bentonom.

Marino zuri nekamo kroz prozor pokraj njezine glave. Njegova jednostavno namještena jednokrevetna soba nalazi se na trećem katu hotela, pa ne može vidjeti ulicu. Vidi samo sivo nebo iznad njezine glave. U duši se osjeća kao malo dijete. Ima djetinjastu potrebu sakriti se pod pokrivač i zaspati, u nadi da će, kad se probudi, otkriti da se ništa nije dogodilo. Želi se probuditi i shvatiti da je s doktoricom u Richmondu, da radi na slučaju i da se ništa nije dogodilo. Koliko li samo je puta otvorio oči u hotelskoj sobi i poželio da ona bude tamo i gleda ga. Pokuša razmisliti odakle da počne, no ponovno ga zgrabi taj djetinjasti poriv zbog kojeg ne može izgovoriti ni riječi. Glas mu zamire negdje na pola puta između srca i usta, gaseći se poput krijesnice u tami.

Već dugo misli o njoj. Razvlači to godinama i godinama, još otkad su se upoznali, ako će iskreno. Njegove erotske maštarije ispunjene su najvještijim, najdomišljatijim i najnevjerojatnijim seksom koji je ikad doživio i ne bi htio da ona za to ikad sazna. Nije joj to mogao reći, jer se nikad nije prestao nadati da bi se između njih moglo nešto dogoditi. No ako joj sad počne govoriti o tome čega se sjeća, onda će ona moći zamisliti kako bi joj bilo s njim. Time bi si uništio svaku šansu. Ma koliko mala bila ta mogućnost, to bi je ubilo. Da joj detaljno ispričavija i ono malo čega se sjeća, mogla bi zamisliti kako bi joj bilo s njim. I to bi sve pokvarilo. Ni njegove fantazije ne bi preživjele. I njih bi izgubio, zauvijek. On razmotri mogućnost da joj slaže.

– Vratimo se na tvoj dolazak u bar RPB-a, kaže Scarpetta, mirno ga gledajući. Kad si stigao tamo?

Dobro je. O tome što je bilo u baru RPB-a može joj pričati. Oko sedam, veli on. Sastao sam se s Eiseom, a onda je došao i Browning, pa smo naručili nešta za jelo.

– U detalje, molim, veli mu Scarpetta, sjedeći nepomično na stolici i ne skrećući pogled s njega. Što ste jeli i što si jeo prije toga?

– Mislio sam da počnemo od bara u RPB-u, a ne od toga šta sam prije jeo.

– Jesi li jučer doručkovao? nastavi ona s istom upornošću i strpljivošću kakvom razgovara s onima čiju je voljenu osobu slučaj, Božja volja ili ubojica izbrisao s lica zemlje.

– Popio sam kavu u sobi, odgovori on. Užina? Ručak?

– Ne.

– O tome ću ti održati predavanje drugi put, kaže ona. Nisi jeo cijeli dan, samo si popio kavu, a zatim si otišao u bar RPB-a u sedam. Jesi li pio na prazan želudac?

– Popio sam par piva za početak. Onda sam pojeo odrezak i salatu.

– Bez krumpira ili kruha? Uopće nisi jeo ugljikohidrate? Bio si na dijete.

– Hah. Jedina dobra navika koje sam se sinoć držo, očito.

Ona ne odgovori. Jasno mu je da misli kako njegova navika izbjegavanja ugljikohidrata nije baš dobra, ali mu sada neće držati predavanje o prehrani. Ne sad, dok sjedi na krevetu, jadan, mamuran i bolan, sav u panici da je možda počinio kazneno djelo i da će ga svakog trena optužiti za to, ako već i nisu. On pogleda prema sivom nebu i zamisli kako richmondaska policija patrolira ulicama u neobilježenim automobilima marke Crown Victoria, pokušavajući ga pronaći. Kvragu, možda ga traži i sam detektiv Browning kako bi mu uručio uhidbeni nalog.

– I što je bilo dalje? upita Scarpetta.

Marino zamisli kako sjedi na stražnjem sjedištu Crown Vica i pita se bi li mu Browning stavio lisičine. Možda bi ga pustio da sjedi straga nevezanih ruku, iz poštovanja prema kolegi. A možda je zaboravio na poštovanje i nabacio mu lisice na ruke. Morao bi staviti lisičine, zaključiti Marino.

– Znači, od sedam si popio par piva i pojeo odrezak i salatu, ispituje ga Scarpetta na svoj ležeran, ali nezaustavljiv način. Koliko si točno piva popio?

– Četiri, mislim.

– Nemoj misliti. Koliko točno?

– Šest.

– Točeno, iz boce ili limenke? Veliko pivo? Malo pivo? Drugim riječima, pivo koje veličine?

– Šest boca Budweisera, uobičajenog. To ti meni nije puno, znaš. Ja ti to izdržim. Šest piva za mene je ko pola piva za tebe.

– Ne baš, odgovori ona. O tvom poznavanju matematike razgovarat ćemo kasnije.

– Ne treba mi predavanje, promrmlja on i svrne pogled na nju te je nastavi mirno gledati u uvrijeđenoj tišini.

– Šest piva, jedan odrezak i salata u baru RPB-a s Juniusom Eiseom i detektivom Browningom. A kad si, otprilike, čuo trač da se selim natrag u Richmond? Dok si jeo s Eiseom i Browningom?

– E sad stvarno zbrajaš dva i dva, kaže on zlovoljno.

Eise i Browning sjedili su preko puta njega u separeu. U crvenoj staklenoj kugli na stolu treperila je svijeća i sva trojica su ispijala pivo. Eise je upitao Marina što misli o Scarpetti. Ono, što stvarno misli o njoj. Je li ona stvarno velika faca i jako važna doktorica, kakva je zapravo? Faca je, al' se ne ponaša tako, odgovorio je Marino točno tim riječima. Ne sjeća se svega, al' se sjeća kako mu je bilo kad su Eise i Browning počeli razgovarati o njoj, o tome da će je ponovno postaviti za šeficu i da će se preseliti natrag u Richmond. A ona mu o tome nije rekla ni riječi, nije mu to ni natuknula. Osjećao se poniženo i bio je užasno ljut zbog toga. Tada se prebacio s piva na burbon.

Meni je ona oduvijek bila komad, imao je muda reći onaj idiot od Eisea, nakon čega se Marino dohvatio burbona. Ima par krasnih, dodao je nekoliko minuta kasnije, cereći se, zaoblivši šake ispred prsa. Ne bih imao ništa protiv da se njoj zavučem pod liječnič' ogrtač. Ti s njom radiš već cijelu vječnost, zar ne? Možda si prestao primjećivati kako dobro izgleda, kad si stalno s njom. Browning je rekao da je nikad nije vidio, ali da je čuo za nju. I on se cerekao

Marino nije znao što da im kaže na sve to, pa je iskapio prvi burbon i odmah naručio drugi. I na samu pomisao da Eise na tai način odmjerava Scarpettu, došlo mu je da ga opali šakom u glavu. No naravno, nije to učinio. Samo je nastavio sjediti u separeu i nju pokušavajući ne misliti na Scarpettu, na to kako izgleda kad skine liječnički ogrtač, prebaci ga preko stolice ili objesi na kuku sa stražnje strane vrata svog ureda. Trudio se koliko je mogao da zaustavi te slike u glavi, sliku nje dok na mjestu događaja skida sako, otkopčava rukave bluže, svlači i oblači što god treba kad se sprema posvetiti se mrtvom tijelu. Nikad nije previše marila za svoj izgled, niti ga je naglašavala. Uopće nije svjesna svojih oblina, ne obraća pozornost na to gleda li je tko dok se otkopčava, presvlači, kad se nagne da nešto uzme, općenito dok nešto radi, jer je usredotočena na posao. Mrtvima je svejedno kako ona izgleda. Mrtvi su. Ali Marino nije mrtav. Možda ona misli da jest.

– Ponovit ću. Ne planiram se vratiti u Richmond, kaže Scarpetta, sjedeći na stolici prekrivenih nogu. Nogavice tamnoplavih hlača su joj sasvim poprskane blatom, a cipele tako blatne da je teško vjerovati kako su samo nekoliko sati ranije bile crne i ulaštene. Osim toga, ne misliš valjda da bih tako nešto planirala a da tebi ne bih rekla?

– Nikad se ne zna, veli on.

– Ti to znaš.

– Ja se ne vraćam ovamo. Pogotovo ne sad.

Netko pokuca na vrata i Marinu poskoči srce. Odmah pomisli na policiju, zatvor i suđenje. Kad začuje glas s druge strane vrata, Posluga, on sklopi oči od olakšanja.

– Ja ću, kaže Scarpetta.

Marino sjedi na krevetu i ne miče se. Slijedi je pogledom dok hoda prema vratima njegove male sobe i otvara ih. Da je sama u sobi, da on ne sjedi tu na krevetu, vjerojatno bi pitala tko je i pogledala kroz špijunku. No sad se ne brine tko je na vratima, jer je on tu i ima Colt 0.280 poluautomatik u futroli na gležnju. Dobro, neće ni na koga pucati, ali ne bi mu smetalo da može nekoga dobro izmlatiti. Bio bi sretan kad bi sad mogao nekoga raspaliti jednom šakom u bradu, a drugom u pleksus, kao nekad dok je boksao.

– Dobar vam dan, kaže mladić pristava lica u uniformi i dokotrlja kolica u sobu.

– I vama, kaže ona i zavuče ruku u džep hlača da bi izvadila uredno presavijenu novčanicu od deset dolara. Možete to ostaviti ovdje. Hvala. Ona mu pruži presavijenu novčanicu.

– Zahvaljujem, gospodo. Želim vam ugodan dan. Mladić ode i tiho zatvori vrata za sobom.

Marino i dalje ukipljeno sjedi na krevetu, samo mu se oči miču dok je prati pogledom. Promatra je kako skida plastičnu foliju kojom je pokriveno pecivo i zobena kaša, gleda kako otvara omot maslaca i stavlja ga u zobenu kašu, a zatim dodaje malo soli, kako otvara i drugi maslac i maže ga na pecivo, a zatim toči čaj u šalice. Ne stavlja šećer u čaj. Zapravo, na kolicima uopće i nema šećera.

– Izvoli, kaže ona i stavi mu zobenu kašu i šalicu jakog čaja na stolić pokraj kreveta. Jedi. Ona se vrati do kolica da mu donese pecivo. Što više pojedješ, to bolje. Možda ti se nekim čudom povrati sjećanje kad se najedeš.

Pogled na zobenu kašu dovede do pobune koja mu uzdrma cijelu utrobu, ali on uzme zdjelicu i polako uroni žlicu. Polagano zahvaćanje sve gušće zobene kaše žlicom podsjeti ga na Scarpettino kopanje drvenom špatulom po blatnom pločniku, a zatim ga podsjeti na nešto drugo što također sličí zobenoj kaši. Ponovno ga preplavi val gađenja i kajanja. Da je bar bio previše pijan da to učini. Ali učinio je to. Od samog pogleda na zobenu kašu, siguran je da je to sinoć učinio, da je završio što je počeo.

– Ne mogu ovo jesti, kaže on.

– Jedi, odgovori ona, sjedajući natrag na istu stolicu poput sutkinje, držeći se uspravno i piljeći ravno u njega.

On kuša zobenu kašu i iznenadi se. Prilično je ukusna. Godi mu dok klizi u želudac. Smaže cijelu zdjelicu prije nego što si rekao keks i lati se peciva, cijelo vrijeme osjećajući njezin pogled. Ne govori ništa i on jako dobro zna zašto samo šuti i gleda ga. Nije joj još rekao istinu. Prešućuje detalje za koje je siguran da će uništiti njegovu fantaziju.

Jednom kad sazna, on više neće imati šanse. Pecivo mu odjednom postane suho i zapne u grlu i on ga ne može progutati.

– Osjećaš li se malo bolje? Popij malo čaja, predloži ona. Sada zaista jest sutkinja odjevena u tamnu odoru, dok sjedi uspravno u stolici pokraj sivog prozora. Pojedi cijelo pecivo i popij bar jednu šalicu čaja. Treba ti hrana i dehidrirao si. Imam Advil²¹.

– Da, Advil bi mi dobro došao, kaže on, žvačući.

Ona posegne dolje u svoju najlonsku torbu i uz šuškanje pilula izvadi bočicu Advila. On sažvače jedan zalogaj i popije malo čaja. Odjednom je jako gladan. Leži poduprt jastucima i promatra je kako mu ponovno prilazi, skidajući s bočice poklopac sa zaštitom za djecu bez

²¹ Popularni analgetik u Sjedinjenim Državama.

ikakvih problema, jer kad nešto njoj dođe u ruke, nikakva zaštita ne funkcionira. Scarpetta istrese dvije pilule i stavi mu ih na dlan. Ima spretne i snažne prste, no u odnosu na njegov široki dlan, ipak izgledaju maleni pa kad lagano dotaknu njegovu kožu, taj dodir je nešto najbolje što je osjetio u životu.

– Hvala, kaže on dok se Scarpetta vraća do svoje stolice.

Sjedit će u toj stolici i mjesec dana ako treba, misli on. 'Možda bi je trebo pustit da odsjedi mjesec dana. Neće nikud otić dok joj ne kažem. Kad bi me bar prestala tako gledat.'

– Kako nam je pamćenje? upita ona.

– Neke stvari su zauvijek isparile, znaš. Događa se, odgovori on i iskapi šalicu čaja, usredotočujući se na pilule, pazeći da mu ne zapnu negdje u grlu.

– Neka se sjećanja nikad ne vrate, složi se ona. A neka se nikad potpuno ne izgube. Samo je o njima teško govoriti. Dakle, pio si burbon s Eiseom i Browningom, i onda? Oko koliko si otprilike krenuo po burbonu?

– Možda oko osam i po, devet. Zazvonio mi je mobitel, a ono zove Suz. Bila je uzrujana i rekla da mora sa mnom razgovarat. Molila me ako mogu doć do nje doma. On zastane, čekajući njezinu reakciju. Scarpetta ne mora ništa ni reći, dovoljno je da misli.

– Molim, nastavi, kaže ona.

– Znam šta misliš. Misliš kako nisam trebo ić kod nje nakon šta sam malo popio.

– Pojma nemaš što ja mislim, odgovori ona sa svoje stolice.

– Al dobro sam se osjećo.

– Definiraj mi 'malo'.

– Pivo, par burbona.

– Par?

– Ne više od tri.

– Šest piva sadrži oko sto sedamdeset grama alkohola. Tri burbona sadrže od sto deset do sto četrdeset grama, ovisno o tome koliko si simpatičan barmenu, izračuna ona. To si popio u roku od otprilike tri sata. Znači, ukupno dvjesto osamdeset grama, s time da ti malo gledam kroz prste pri računanju. Recimo da si razgradio tridesetak grama po satu, što je norma. Kad si krenuo iz bara RPB-a, imao si u sebi još najmanje sto devedeset grama.

– Sranje, veli on. Mogo sam i bez ove aritmetike. Al kad ti kažem da sam se dobro osjećo.

– Dobro podnosiš alkohol, ali prema zakonu, bio si pijan. I više nego pijan, kaže doktorica pravica. Po mojem proračunu, imao si više od nula cijelih jedan u krvi. Stigao si do njezine kuće zdrav i čitav, pretpostavljam. A tada je već bilo koliko sati?

– Deset i trideset. Možda. Mislim, nisam svako par minuta gledao na sat, kvragu. On zuri u nju s kreveta, naslonjen na jastuke. Osjeća se tmurno i usporeno. Ono što je potom uslijedilo gomila se u njemu poput tamnih oblaka u čiju tminu ne želi ulaziti.

– Slušam, kaže Scarpetta. Kako se osjećaš? Hoćeš li još čaja? Želiš li još jesti?

On zatrese glavom u znak odbijanja te ponovno proguta slinu da osjeti gdje su pilule. Brine se da nisu gdje zapele, da mu ne bi progorjele rupu u grlu. Toliko ga sve peče da dvije male opekotine više i nisu važne, no ipak mu ne trebaju.

– Glavobolja prolazi?

– Jesi li ikad bila kod psihijatra? upita on odjednom. Pitam, jer Se upravo tako osjećam. Ko da sjedim u sobi s psihićem. Al kako nikad nisam bio kod psihića, ne znam kako to izgleda, pa sam mislio da možda ti znaš. Nije siguran zašto je to rekao. Jednostavno mu je izletjelo iz usta. On je pogleda bespomoćno i ljutito, očajnički želeći da učini nešto što će ga zadržati izvan onog tamnog oblaka.

– Nećemo sad o meni, odgovori ona. Ja nisam psihijatrica i ti to jako dobro znaš. Bolje od ikoga. Ne radi se o tome zašto si nešto učinio ili nisi učinio. Radi se o tome što si učinio. U tome je problem ili pa uopće nema. Psihijatre baš ne zanima odgovor na to pitanje.

– Znam. Stvar je u tome što sam napravio. To je definitivno problem, tu se slažem. Ali ne znam šta je bilo, doktorice. To je Božja istina, laže on.

– Vratimo se malo unatrag. Došao si do njezine kuće. Kako? Nisi uzeo auto koji smo unajmili.

– Taksijem.

– Imaš li račun?

– Vjerojatno mi je negdje u džepu.

– Bilo bi dobro da si ga sačuvao, napomene ona.

– Trebo bi mi bit u džepu.

– Možeš pogledati kasnije. Što se onda dogodilo?

– Izašo sam i otišo do vrata. Pozvonio sam, ona je otvorila i ja sam ušo. Onaj prijeteći vrtlog tame sad mu je točno pred nosom, poput oluje koja će se svaki čas stušiti na njega. On duboko udahne i osjeti bubnjanje u glavi.

– Marino, u redu je, kaže ona tiho. Možeš mi reći. Hajmo otkriti što se dogodilo. Što se točno dogodilo. Samo to pokušavamo saznati.

– Ugh... nosila je čizme, slične padobranskima. Ono, crne kožne s metalnom pločicom na prstima. Vojničke. I nosila je veliku maskirnu majicu kratkih rukava. Tmina ga gotovo potpuno proguta, proguta ga cijeloga, proguta i više nego što je mislio da postoji. I ništa drugo, samo to. Nekako me zatekla, nisam znao zašto je tako obučena. No nisam mislio da sad to nešto znači, ne onako kako ti možda misliš - Zatvorila je vrata i stavila ruke na mene.

– Gdje na tebe?

– Rekla je da me želi od prvog trenutka kad smo ono jutro došli do nje, kaže on, malo uljepšavajući ono što mu je rekla, ali ne previše, jer koje sad daje riječi točno upotrijebila, dobio je točno tu poruku. Željela ga je. Željela ga je od prvog trena kad ga je ugledala, kad su on i Scarpetta došli k njoj da razgovaraju o Gilly.

– Rekao si da je stavila ruke na tebe. Gdje? Na koji dio tvog tijela?

– Džepove. U džepove.

– Prednje ili stražnje?

– Prednje. On spusti pogled u krilo i trepne, gledajući duboke prednje džepove na svojim crnim kargo hlačama.

– Nosio si ove iste hlače koje sad imaš na sebi? upita Scarpetta, ne skidajući pogled s njega.

– Da. Baš ove. Nisam se baš stigao presvuć u nešto drugo. Jutros nisam stigao doć do svoje sobe. Uzeo sam taksu i otišo ravno u mrtvačnicu.

– Doći ćemo i na to, odgovori ona. Što je bilo nakon što ti je stavila ruke u džepove?

– Zašto oćeš sve to znat?

– Znaš zašto. Jako dobro znaš zašto, kaže ona istim smirenim, neumoljivim glasom, netremice ga gledajući.

Marino se sjeti kako mu je Suz zavukla ruke duboko u džepove i uvukla ga u kuću, zatvorivši vrata nogom, smijući se i govoreći mu kako dobro izgleda. Nejasna sjećanja kovitlaju mu se poput magle što se vrtložila pod svjetlom farova taksija koji ga je dovezao do njezine kuće. Znao je da ide u nepoznato, ali ipak je otišao, a onda ga je Suz uz smijeh uvukla u dnevnu sobu s rukama u njegovim džepovima, odjevena samo u maskirnu majicu kratkih rukava i vojničke čizme. Pripila se uz njega. Znao je da ga je osjetila i ona je znala da on osjeća njezino podatno i čvrsto tijelo.

– Donijela je bocu burbona iz kuhinje, kaže on i čuje svoj glas, ali dok Scarpetti govori o tome, pred očima ne vidi hotelsku sobu. U transu je dok joj to opisuje. Natočila nam je piće i ja sam reko da ne bi više trebo pit. Možda i nisam to reko, ne znam, uglavnom, Navukla me je, šta da ti kažem? Navukla me. Pito sam je čemu ta Majica, a ona je rekla da gaje to palilo. Franka. Pali se na uniforme. Znao ju je tražit da obuče uniformu, pa bi se igrali.

– Kad bi Suz odjenula uniformu da se igraju, bi li Gilly tada bila kod kuće?

– Šta?

– Možda ćemo o Gilly malo kasnije. Čega su se Frank i Suz igrali?

– Igara.

– Je li se sinoć htjela igrati? upita Scarpetta.

Soba je mračna i on osjeća tu tamu. Ne vidi što je učinio, zato što mu je to nepodnošljivo, i jedino o čemu razmišlja, dok se trudi biti iskren, jest kako će njegova maštarija zauvijek umrijeti, kako se nikad, ali nikad neće ostvariti, jer će ona sad točno moći zamisliti kakav je. Više se neće imati čemu nadati, to neće imati smisla, gotovo nikakva, jer će znati kako bi joj bilo s njim.

– Marino, ovo je važno, kaže ona tiho. Ispričaj mi o kakvoj se igri radi.

On s mukom proguta. Učini mu se da su mu pilule zapele u grlu, da ga peku negdje u dubini ždrijela. Želi popiti još čaja, ali ne može se pomaknuti. Ne može se ni natjerati da je zamoli da mu donese čaja ili nečega. Scarpetta sjedi uspravno, ali ne i ukočeno, snažnih, sposobnih ruku mirno položenih na naslone za ruke. Drži se ravno, ali je istodobno opuštena dok ga, sjedeći tako u blatnom odijelu, sluša i pritom promatra oštrim pogledom.

– Rekla mi je da je pokušam uloviti, počne Marino. Ja sam pio. I pito sam je, kako to misliš da te uhvatim. A ona mi je rekla da odem u spavaću sobu, u njezinu sobu, da se sakrijem iza vrata i da mjerim vrijeme. Rekla je da moram čekati pet minuta, a zatim je početi tražiti ko... ko da je namjeravam ubiti. A ja sam joj rekao da to nije u redu. Dobro, nisam joj to baš reko. On ponovno duboko udahne. Vjerojatno joj ništa nisam reko, jer sam napravio šta je htjela.

– Koliko je tada otprilike bilo sati?

– Pa tad sam već bio tamo oko sat vremena.

– Stavila ti je ruke u džepove čim si ušao u kuću, oko deset i trideset, i od tada je proteklo oko sat vremena? I ništa se nije dogodilo u tih sat vremena?

– Pili smo. U dnevnoj sobi, na kauču. Sad je ne može pogledati u oči. Nikad je više neće moći pogledati u oči.

– Uz upaljena svjetla? Jesu li zastori bili navučeni preko prozora?

– Naložila je vatru u kaminu. Svjetla su bila ugašena. Ne sjećam se kako su bili zastori. On razmisli. Bili su navučeni.

– Što ste radili na kauču?

– Razgovarali. I mazili se, mislim.

– Nemoj misliti. I ne znam što to znači. Što znači kad kažeš da ste se mazili? odgovori Scarpetta. Ljubili ste se, dirali ste se? Jeste li skinuli odjeću? Jeste li imali spolni odnos? Oralni seks?

On osjeti kako mu se lice žari. Ne. Mislim, prvo jesmo. Uglavnom smo se ljubili. Znaš, mazili se. Ono, kako to već ljudi rade, maze se. Bili smo na kauču i razgovarali o igri. Lice mu je živa vatra. Zna da ona vidi kako mu lice gori i ne želi je pogledati.

Svjetla su bila pogašena i svjetlost vatre iz kamina plesala je po njezinu tijelu, po njezinoj blijedoj puti, a kad gaje zgrabila, zaboljelo ga je i uzbudilo, da bi potom samo boljelo. Rekao joj je da pazi, jer ga boli, a ona se nasmijala i rekla da voli grublju predigru i daje ugrize, a on joj je rekao da neće, da je ne želi ugristi, ne jako. Svidjet će ti se, uvjeravala ga je, svidjet će ti se da malo jače ugrizeš, ako nikad nisi probao žušću stvar, ne znaš što si propustio. Cijelo vrijeme dok je govorila, tijelo joj je obasjavala svjetlost vatre, svaki njezin pokret, a on je pokušavao zadržati svoj jezik u njezinim ustima i udovoljiti joj, istovremeno prekrizivši noge i pokušavajući se namjestiti tako da mu ne može nanijeti bol. Ne budi takav mekušac, neprekidno mu je ponavljala. Pokušala ga je srušiti na leđa na kauč i silom mu otvoriti patentni zatvarač hlača, ali on ju je ipak nekako uspio spriječiti da ne dospije dalje od toga.

Mislio je na njezine zube, na njihov bijeli odsjaj pod blagim svjetlom vatre i na to kako bi bilo da je tim zubima stigla do njega.

– Igra je počela na kauču? upita Scarpetta iz daljine sa svoje stolice.

– Tamo smo o tome razgovarali. Onda sam ustao, pa me je odvela u spavaću sobu i rekla mi da stanem iza vrata i čekam pet minuta, ko što sam reko.

– Jesi li još pio?

– Mislim da mi je natočila još jedno.

– Nemoj misliti. Puno je natočila? Malo? Koliko si do tad popio?

– Šta god da radi, ta žena ne štedi. Puno je natočila. Popio sam najmanje tri burbona do trenutka kad mi je rekla da se odem sakriti iza vrata. Nakon toga mi je sve maglovito, kaže on. Sve nakon početka igre mi se gubi. Možda je tako i bolje.

– Nije. Pokušaj se sjetiti. Moramo znati što se dogodilo. Što. Ne zašto. Ne zanima me zašto, Marino, vjeruj mi. Ne možeš mi reći ništa što već nisam čula. Ili vidjela. Znaš da mene nije lako šokirati.

– Znam, doktorice. Znam da tebe nije, ali možda mene je. Nisam to očekivao, ali mene možda je. Sjećam se da sam pogledo na sat i da nikako nisam mogo vidjeti koliko je sati. Vid mi ionako nije više šta je bio, a tad mi se još sve mutilo pred očima i bio sam cijeli napet, al stvarno napet, ne u onom dobrom smislu. Ne znam zašto sam pristao na sve to, da ti iskreno kažem.

Obilno se znojio stojeći iza vrata i pokušavajući vidjeti koliko je sati na njegovoj ručnoj uri, a zatim je počeo tiho brojiti, do šezdeset, a onda bi se izgubio, pa počinjao ispočetka, i tako sve dok nije bio siguran da je prošlo pet minuta. Koliko se sjeća, nikad prije nije osjetio takvu vrstu uzbuđenja s nekom ženom, ni s jednom, ni u kakvoj prilici. Nikad. Izašao je iz svog skrovišta iza vrata i shvatio da je cijela kuća u mraku. Nije mogao vidjeti ni prst pred nosom, osim ako ga nije držao tik pred očima, pa je hodao pipajući uza zidove i onda shvatio da ga ona može čuti, i u svojoj otupjelosti od alkohola, onako pijan kakav je već bio, shvatio je da mu srce bubnja i da glasno diše, jer je bio uzbuđen i prestrašen. Ne želi da Scarpetta zna da se bojao. Posegnuo je dolje do gležnja, izgubio ravnotežu, pa se našao na podu hodnika i nastavio pipati gdje mu je pištolj, ali nije bio u futroli. Ne zna koliko je dugo tamo sjedio. Vjerojatno je i zaspao, nakratko.

Kad je došao k svijesti, pištolja nije bilo i on je ostao nepomično sjediti na drvenom podu, jedva dišući, srce mu je tuklo u grlu, a znoj curio u oči. Osluškivao je, pokušavajući čuti gdje je taj kućkin sin. Tama je bila potpuna, neprobojna i zagušljiva i obavijala gaje poput crnog ogrtača dok se pokušavao osoviti na noge a da pritom ne stvori buku i tako oda svoj položaj. Kopile je negdje u blizini, a on nema svoj pištolj. Ispruženih ruku ispred sebe poput vesala, napredovao je niz hodnik, tu i tamo dodirujući zid, napeto osluškujući, spreman svakog trenutka baciti se na pod, jer je znao da će ga to govno pokušati ustrijeliti ako ga ne uhvati na prepad.

Kretao se polako poput mačke, pozornosti usredotočene na neprijatelja, a jedna mu se misao stalno vraćala: kako je dospio u tu kuću i čija je i koji kurvin sin i gdje mu je pojačanje? Gdje su svi, jebote? O Isuse, možda su svi poginuli. Možda je samo on ostao i sad će i njega ustrijeliti, a on kod sebe nema pištolj i još je nekako uspio izgubiti radio, a ne zna gdje se nalazi. Onda je osjetio da ga je nešto udarilo i nad njim se nadvilo more tame, vrele tame, pa se onda povuklo, pa je sa svakim novim naletom isisavalo sav zrak iz njega. I onda je postao svjestan boli, žarke boli koja je nadolazila s tamom i ta tama ga je grizla i proizvodila užasne, vlažne zvukove.

– Ne znam što se dogodilo, čuje sam sebe kako govori. Iznenadi se što mu glas zvuči normalno, jer se osjeća kao da je poludio. Jednostavno ne znam. Probudio sam se u njezinom krevetu.

– Odjeven?

- Ne.
- Gdje su ti bile osobne stvari i odjeća?
- Na stolici.
- Na stolici? Uredno složene na stolici?
- Da, prilično uredno. Odjeća i pištolj na vrhu. Sjeo sam u krevetu, a u sobi nije bilo nikoga, procijedi on.
- Je li njezina strana kreveta bila nepospremljena? Je li izgledalo kao da je spavala tamo?
- Pokrivači su bili skroz povučeni i zapetljani, ali stvarno totalno zapetljani. Nikog nije bilo u sobi. Pogledao sam okolo i nisam znao gdje sam, a onda sam se sjetio da sam došao taksijem do njezine kuće, i sjetio sam se da je došla do vrata odjevena onako kako je već bila odjevena, znaš, sinoć. Pogledao sam oko sebe i vidio čašu burbona na stolu s moje strane kreveta. I ručnik. Na ručniku je bilo krvi. Usro sam se od straha. Pokušao sam ustati, al nisam mogao. Pa sam samo sjedio. Nisam mogao ustati.
- Shvati da mu je šalica čaja puna i prepadne se. Uopće se ne sjeća da je Scarpetta ustala sa stolice i natočila mu još čaja, niti da ga je sam natočio, premda mogućnost da je to sam učinio nije baš velika. Ima osjećaj da je u istom položaju na krevetu u kojem se nalazio i ranije, ali tada spazi sat na zidu. Prošlo je više od tri sata otkako su on i Scarpetta počeli ovaj razgovor u njegovoj hotelskoj sobi.
- Što misliš, je li moguće da te drogirala? upita Scarpetta. Na žalost, sad te više nema smisla testirati na droge. Proteklo je previše vremena, a i pitanje je o kojoj se vrsti droge radi.
- O, to bi bilo super. Da se odem testirati na droge, bilo bi mi isto ko da sam zovem policiju, ako ona to već nije učinila.
- Pričaj mi o krvavom ručniku.
- Ne znam čija je to bila krv. Možda moja. Bole me usta. On ih dodirne. Sve me boli, majku mu. A valjda je ona od tih, uživa u boli, ali jedino šta mogu reć... Ono, ne znam šta sam učinio jer je nisam vidio. Bila je u kupaonici i kad sam je pozvao da vidim, kvragu, gdje je, počela se derati na mene, vrištati da odem iz njezine kuće i rekla je da sam... Svašta je govorila.
- Pretpostavljam da se nisi sjetio ponijeti krvavi ručnik sa sobom, kaže ona.
- Ne znam ni kako mi je uspjelo pozvati taksi da odem otamo. U biti se ne sjećam da sam to napravio. Očito jesam. Ne, nisam uzeo ručnik. Kvragu.
- Otišao si ravno u mrtvačnicu. Ona se malo namršti, kao da ovaj dio priče nije logičan.
- Svratio sam na kavu. U Seven-Eleven. Na kraju sam tražio od taksista da me odbaci nekoliko ulica dalje od ureda tako da mogu prošetati. Nadao sam se da će mi to malo razbistrit glavu. Donekle je pomoglo. Ponovno sam se osjetio napola ljudski, a onda kad sam stigao tamo... eto ti nje.
- Jesi li preslušao poruke prije nego što si stigao u OCME?
- Uh. Možda jesam.
- Drugačije nisi mogao znati za sastanak.
- Ne. Znao sam za sastanak, kaže Marino. Eise mi je rekao u baru RPB-a da je poslao neke podatke Marcusu. E-mail. To je reko. Pokušava se prisjetiti. E da, sad znam. Marcus ga je nazvao čim je pročitao taj mail i reko da će morat sazvat sastanak za iduće jutro i još je reko Eiseu da obavezno bude u zgradi u slučaju da mu zatreba, tako da može doć i objasniti o čemu se radi.
- Znači, sinoć si znao da će biti sastanak, provjeri Scarpetta.
- Da, tek sam sinoć saznao. Izgleda da je Eise reko nešto zbog čega sam mislio da ćeš i ti biti na sastanku, pa sam znao da onda i ja moram doć.
- Znao si da će sastanak biti u devet i trideset?

– Očito. Oprosti, doktorice, šta ti ne mogu reć ništa određenije. Uglavnom, znao sam za sastanak. On je pogleda i ne može procijeniti što joj sad ide kroz glavu. Zašto? Zašto je to sa sastankom tako važno?

– Mene je obavijestio tek danas ujutro u osam i trideset, odgovori ona.

– Malo te cima, ono, za zabavu, kaže Marino. Mrzi doktora Marcusa. Ajmo kupit karte za avion i vratit se na Floridu. Jebeš njega.

– Kad si jutros vidio gospođu Paulsson, je li razgovarala s tobom?

– Pogledala me i otišla. Ko da me ne poznaje. Ja ti tu ništa ne razumijem, doktorice. Samo znam da se nešto dogodilo i da nije bilo dobro. Usro sam se od straha da sam napravio nešto stvarno gadno i da ću sad platit za to. Nakon svih sranja koje sam napravio, ovo će mi doć glave. I to je to.

Scarpetta polako ustane sa stolice. Izgleda umorno, ali je sasvim budna. Po očima joj vidi daje zabrinuta, ali vidi i da razmišlja o svemu tome, da povezuje stvari koje on sigurno ne bi povezao. Zamišljeno gleda kroz prozor, a zatim odlazi do kolica kako bi iscijedila zadnjih par kapi čaja u svoju šalicu.

– Ozlijedila te je, zar ne? kaže ona, stojeći pokraj kreveta i gledajući ga odozgo. Pokaži mi što ti je učinila.

– Ne dolazi u obzir! To neće ići. Ne mogu, kaže on pomalo cmizdravim glasom, zvučeći kao dijete. Ne mogu to. Nikako.

– Želiš li da ti pomognem ili ne? Misliš da imaš nešto što još nisam vidjela?

On pokriva lice rukama. Ne mogu to učiniti.

– Možeš pozvati policiju, pa će te odvesti u postaju i fotografirati ti ozljede. Time ćeš samo otvoriti slučaj. Možda to i želiš. Plan tj nije loš, pod uvjetom da je ona već otišla na policiju. Ali mislim da nije.

On spusti ruke i podigne pogled prema njoj. Zašto? Zašto mislim da nije? Jednostavno. Ljudi znaju gdje smo odsjeli. Detektiv Browning zna da si u ovom hotelu, zar ne? Zar nema tvoje brojeve telefona? Pa zašto te onda policija već nije došla uhititi? Misliš da ti ne bi već bili za vratom da je majka Gilly Paulsson nazvala devet-jedan-jedan i rekla da si je silovao? I zašto nije vrištala kad te vidjela u uredu? Upravo si je silovao, a ona nije ni napravila scenu, niti odmah pozvala policiju?

– Nema šanse da zovem policiju, kaže on.

– Onda imaš samo mene. Ona ode do svoje stolice i podigne najlonsku torbu s priborom. Otvori je i izvadi digitalni fotoaparata.

– U jebote, prene se on, kao da je umjesto fotoaparata izvadila pištolj i uperila ga u njega.

– Čini se da si u cijeloj priči žrtva ti, kaže ona. A da ona želi da misliš kako si joj nešto učinio. Zašto?

– Ubij me ako znam. Ne mogu ja ovo.

– Marino, jesi mamuran, ali nisi glup.

On prvo pogleda nju, pa dolje u kameru koju drži u ruci, pa ponovno nju. Scarpetta mirno stoji usred sobe u svom tamnom, blatom poprskanom kostimu.

– Mi radimo na smrti njezine kćeri, Marino. Mama očito želi dobiti neku zadovoljštinu, ili novac, ili pozornost, u svakom slučaju, želi nešto i ja namjeravam saznati što. O da. Saznat ću. Skinu košulju i hlače, odnosno, sve što moraš skinuti da mogu vidjeti što ti je ta žena učinila igrajući svoje bolesne igrice prošle noći.

– Šta ćeš tek sad mislit o meni? kaže on, pažljivo svlačeći svoju polo-majicu preko glave, jer ga boli gdje god mu tkanina dotakne ugriz ili tragove usisavanja kože koje ima po cijelim prsima.

– Bože mili. Sjedi mirno. Prokletstvo, zašto mi ovo nisi pokazao ranije? Moramo ti očistiti rane da ne dobiješ infekciju. A ti se brines da nije možda pozvala policiju! Jesi li ti

potpuno poludio? govori Scarpetta cijelo vrijeme dok fotografira, premještajući objektiv s jedne rane na drugu i snimajući svaku izbliza.

– Stvar je u tome da nisam vidio šta mi je napravila, kaže on, sad malo mirniji, shvaćajući da to što ga doktorica pregledava i nije tako loše kao što je očekivao.

– Ako si ti njoj učinio i upola ovoga što je ona učinila tebi, trebali bi te boljeti zubi.

On pažljivo provjeri svoje zube, ali ne osjeti ništa posebno. Zubi mu se čine kao i obično, i oblikom i osjetom. Hvala Bogu da ga ne bole.

– Kako su ti leđa? upita ona, stojeći nad njim.

– Ne bole.

– Nagni se naprijed da vidim.

On se nagne i osjeti kako Scarpetta pažljivo uklanja jastuke iza njegovih leđa. Osjeti njezine tople prste između svojih lopatica, lagani dodir njezinih ruku na svojoj goljoj koži i kako ga gura još više prema naprijed, da pregleda cijela leđa. On se pokušava sjetiti je li mu ikad prije dodirnula gola leđa. Nije. Sjetio bi se.

– A genitalije? upita ona kao da to nije ništa. Kad joj ne odgovori, ona kaže: Marino, je li te ozlijedila po genitalijama? Imaš li tamo ozljeda koje bih trebala fotografirati, liječenje da i ne spominjem? Ili ćemo se pretvarati da ja nekako ne znam da imaš muške spolne organe kao i pola čovječanstva? Dobro. Očito ti je nanijela ozljede i po genitalijama, inače bi mi jednostavno odgovorio da nije. Točno?

– Točno, promrmlja on, pokrivajući si međunožje rukama. Da, boli me, u redu? Valjda si već dovoljno toga snimila da možeš dokazati što želiš, da me je ozlijedila, bez obzira na to što sam ja njoj učinio, ako sam joj išta učinio.

Ona sjedne na rub kreveta ni pola metra od njega i pogleda ga. Bi li mi mogao opisati kako izgleda? Onda ćemo odlučiti trebaš li skinuti i gaće.

– Ugrizla me je. Svuda me je izgrizla. I imam modrice. Ja sam doktorica, kaže Scarpetta. Ma znam to. Ali nisi moja doktorica.

– Bila bih da umreš. Da te je ubila, što misliš tko bi te pregledavao tko bi htio saznati svaki prokleti detalj? No nisi mrtav, na čemu sam ja beskrajno zahvalna, ali napala te je i imaš ozljede kakve bi imao i da si mrtav. Ovo je besmisleno. Čak je i meni apsurdno da moram govoriti to što govorim. Hoćeš li me, molim te, pustiti da pogledam i vidim treba li ti medicinska pomoć ili moramo samo snimiti ozljede?

– Kakva medicinska pomoć?

– Vjerojatno samo Betadin. Kupit ću ga u ljekarni.

On pokušava zamisliti što bi se dogodilo da ga vidi tako. Nikad ga nije vidjela. Ne zna kakvog ima. Možda nije ni iznad ni ispod prosjeka. Imati prosječnog uglavnom je dovoljno za prolaz, no on ne zna što da očekuje jer pojma nema što se njoj sviđa, niti na što je navikla. Vjerojatno ne bi bilo pametno da skinu gaće. A onda pomisli kako bi mu bilo da ga posjednu na stražnje sjedište neoznačenog policijskog automobila, odvezu ga u pritvor, tamo fotografiraju i onda odvedu na sud, pa otkopča hlače i povuče patentni zatvarač.

– Ako se nasmiješ, mrzit ću te do kraja života, kaže on, crven u licu. Znoji se i znoj ga peče.

– Oh, Marino moj jadni, kaže ona. Kakva je to luda kučka.

31

Hladna kiša nemilo pljušti. Scarpetta skrene i parkira uz stranu ulice pred kućom Suzanne Paulsson. Sjedi nekoliko minuta u autu s uključenim motorom i brisačima koji zamahuju

lijevo-desno, gleda van u neravan cigleni pločnik koji vodi do nagnutog trijema i zamišlja Marinovo sinoćnje putovanje. Ništa više nije prepušteno njezinoj mašti.

Rekao joj je i više nego što misli, a ono što je vidjela gore je nego što on zna. Možda smatra da joj nije rekao sve detalje, ali rekao je dovoljno. Ona isključí brisače i nastavi promatrati kako kišne kapi pršte po vjetrobanskom staklu i klize prema dolje. Onda odjednom počne kišiti tako jako da se čuje samo jednolično bubnjanje, a voda na prednjem staklu izgleda poput namreškano g leda. Suzanna Paulsson je kod kuće. Njezin minikombi parkiran je na pločniku, a u kući su upaljena svjetla. Nije imala kamo ići po ovakvom vremenu.

U Scarpettinu unajmljenom autu nema kišobrana, a ona nema ništa čime bi prekrila glavu. Izađe iz auta i pljuštanje kiše odjednom postane glasnije. Kiša joj pokapa lice dok se žuri uz skliski stari cigleni puteljak prema kući mrtve djevojčice i njezine majke, inače žene s umobolnim seksualnim navikama. Scarpetta ponovno promisli. Marino nije ni svjestan koliko je zapravo ljuta. Možda to uopće nije ni primijetio, ali strahovito je ljuta i sad će gospođa Paulsson osjetiti na vlastitoj koži kako je to kad se Scarpetta razljuti. Ona odlučno pokuca na vrata mjedenom alkom u obliku ananasa i razmišlja što će učiniti ako žena odbije otvoriti, ako se bude pretvarala da nije kod kuće, kao što je Fielding učinio. Scarpetta ponovno pokuca, ali sad sporije i jače.

Noć brzo pada i zbog oluje se širi poput oblaka crne tinte. Može vidjeti vlastiti dah dok stoji na trijemu, okružena pljuštanjem kiše. Opet pokuca. Pa opet. Jednostavno ću stajati ovdje, misli ona. Nemoi misliti da ćeš se izvući, nema šanse da se okrenem i odem. Izvadi mobitel i komadić papira iz džepa kaputa, pa pogleda broj koji je nažvrljala jučer kad je bila ovdje, kad je prema toj ženi bila fina i pažljiva, kad ju je sažalijevala. Nazove broj i čuje da u kući zvoni telefon. Ponovno pokuca alkom po vratima, što jače može. Ako alka pukne, to nije njena stvar.

Prođe još jedna minuta i ona ponovno nazove. Telefon u kući zazvoni, a ona ga pusti da zvoni i prekine vezu neposredno prije nego što se uključila telefonska sekretarica. Kod kuće si, misli ona. Nemoj se pretvarati da nisi. Vjerojatno znaš da ja stojim ovdje. Scarpetta se udalji korak od vrata i pogleda osvijetljene prozore na prednjoj strani te male ciglene kuće. Tanki bijeli zastori navučeni su preko prozora ispunjenih blagom, toplom svjetlošću. Ugleda sjenu kako se miče na prozoru s njezine desne strane. Vidi kako ljudski obris leluja pokraj prozora, a zatim se okreće i nestaje.

Ona ponovno pokuca i ponovno nazove. Ovaj put, kad se uključí telefonska sekretarica, ostane na liniji i kaže: Gospođo Paulsson, ovdje doktorica Kay Scarpetta. Molim vas da otvorite vrata, radi se o važnoj stvari. Ja sam pred vašim vratima. Znam da ste kod kuće. Prekine vezu i ponovno zakuca, a sjena se ponovno pojavi, ovaj put na prozoru s lijeve strane ulaznih vrata, koja se napokon otvore.

– Mili Bože, dakle, kaže gospođa Paulsson s hinjenim, potpuno neuvjerljivim iznenađenjem. Nisam znala tko je. Kakva oluja. Uđite, sklonite se s kiše. Ne otvaram vrata kad ne znam tko je.

Sa Scarpette se sve cijedi dok odlazi u dnevni boravak i skida svoj dugački, tamni i potpuno mokar kaput. Hladna voda kaplje joj s kose i ona je makne s lica, primjećujući da joj je kosa mokra kao da je upravo izašla ispod tuša.

– Bože moj, pa dobit ćete upalu pluća, kaže joj gospođa Paulsson. A gle mene. Što ja to vama govorim, pa vi ste doktorica. Dođite u kuhinju, pripremit ću vam nešto toplo za piće.

Scarpetta se osvrne po malom dnevnom boravku: hladan pepeo komadići izgorjelih cjepanica u kaminu, karirani kauč pod prozorom, vrata na svakoj strani dnevnog boravka koja vode u druge dijelove kuće. Gospođa Paulsson primijeti da Scarpetta gleda oko sebe i lice joj poprimi tvrd izraz. Gotovo bi se moglo reći da je lijepa, ali izgleda jeftino i sirovo.

– Zašto ste došli? upita gospođa Paulsson sad drugačijim tonom elasa. Što radite ovdje? Mislila sam da ste došli zbog Gilly, ali vidim da to nije razlog.

– Nisam sigurna da je ovdje ikoga briga za Gilly, odgovori Scarpetta, stojeći usred dnevnog boravka i ogledavajući se, dok se s nje cijedi po drvenom podu. Namjerno želi da se vidi kako pogledom pregledava sobu.

– Nemate prava to reći, odsiječe gospođa Paulsson. Mislim da bi bilo najbolje da odmah odete. Ne trebam ovakve kao što ste vi u svojoj kući.

– Neću otići. Pozovite policiju ako želite, ali dok ne porazgovaramo o onome što se sinoć dogodilo, ja ne idem nikamo.

– Pa i trebala bih pozvati policiju, nakon svega što mi je učinio onaj monstrum. Nakon svega što sam prošla, on dođe ovamo i napastuje me, da bi iskoristio moju patnju. Trebala sam znati. On i jest taj tip.

– Izvolite, kaže Scarpetta. Pozovite policiju. Ja imam i drugu verziju. I to kakvu. Pogledat ću malo uokolo, ako nemate ništa protiv. Već znam gdje je kuhinja. Znam i gdje je Gillyna soba, a ako iza ovih vrata skrenem lijevo, a ne desno, pretpostavljam da ću doći do vaše spavaće sobe, kaže ona i krene u tom smjeru.

– Ne možete samo tako šetati po mojoj kući, uzvikne gospođa Paulsson. Izlazite iz moje kuće, iste sekunde. Nemate ovdje što tražiti.

Njezina spavaća soba veća je od Gillyne, ali ne mnogo. Tu je bračni krevet, mali antikni noćni stolići od orahovine sa svake strane i dvije komode stisnute uza zid. Iza jednih se vrata nalazi mala kupaonica, a iza drugih zidni ormar, u kojem, nasred poda, leže crne kožne vojničke čizme. Scarpetta zavuče ruku u džep svog sakoa i izvuče Pamučne rukavice. Navuče ih na ruke, stojeći na dovratku zidnog ormara i promatra čizme na podu. Pogledom preleti po odjeći što visi na vješalicama i naglo se okrene te ude u kupaonicu. Preko kad je prebačena maskirna majica kratkih rukava.

– Sigurno vam je svašta napričao, zar ne? začuje glas gospođe Paulsson koja stoji do podnožja kreveta. I vi ste povjerovali. Vidjet ćemo čijoj će priči povjerovati policija. Sumnjam da će vjerovati njemu ili vama.

– Koliko ste se često igrali vojnika dok vam je kći bila kod kuće i mogla to vidjeti? upita Scarpetta, gledajući ravno u nju. Frank se, navodno, volio igrati vojnika? Jeste li od njega naučili tu igru? Ili ste sami smislili tu pokvarenu malu šaradu? Koliko je toga Gilly vidjela i tko se igrao igara s vama kad je Gilly bila ovdje? Je li bilo grupnog seksa? Jeste li mislili na te ljude kad ste govorili o 'njima'? Na ljude koji su se igrali s vama i Frankom?

– Kako se usuđujete optuživati me za tako nešto! uzvikne ona, lica iskrivljena od prezira i bijesa. Ne znam ja ništa ni o kakvoj igri.

– Oh, nije to jedina optužba, bit će ih vjerojatno još, kaže Scarpetta i priđe bliže krevetu i rukom u rukavici odigne pokrivače. Čini se da niste promijenili posteljinu. To je dobro. Vidite krvave mrlje na ovoj plahti, točno tu? U koliko se kladite da će se ispostaviti kako je ovo Marinova krv? A ne vaša? Uputi joj dug pogled. On krvari, a vi ne. To je čudno, nije li? Uvjerena sam da je tu negdje i krvavi ručnik. Ona pogleda uokolo. Ako ste ga i oprali, nema veze. Možemo dobiti ono što nam treba i iz tkanine koja je bila oprana.

– Meni se ovo dogodilo, a vi se ponašate gore od njega, kaže gospođa Paulsson, sad drugačijeg izraza lica. Očekivala bih bar malo suosjećanja od jedne žene.

– Prema nekome tko izmrcvari drugu osobu i onda je optuži za silovanje? Ne vjerujem da biste pronašli ijednu pristojnu ženu koja bi imala suosjećanja prema vama, gospođo Paulsson. Scarpetta počne skidati pokrivače s kreveta.

– Što to radite? Ne možete to raditi.

– Mogu i hoću. I to nije sve. Samo gledajte. Scarpetta strgne plahte i smota ih zajedno s jastucima u zavežljaj.

– Ne smijete to učiniti. Vi niste policija.

– Oh, ja sam vam gora od policije, vjerujte mi. Scarpetta uzme smotanu posteljinu i odloži je na goli madrac. Što dalje? Gleda oko sebe. Možda niste primijetili da je Marino danas ujutro, kad ste naletjeli na njega u uredu sudskog patologa, na sebi imao iste hlače koje je nosio i sinoć. I isto donje rublje. Zapravo, nije se presvukao cijeli dan. Vjerojatno znate da muškarcima nakon seksa nešto malo ostane na donjem rublju, a vjerojatno i na hlačama. No kod njega nije bilo ničega. Na njegovu rublju i hlačama nije bilo ni traga neke tjelesne tekućine osim krvi iz ozljeda koje ste mu vi nanijeli. Nadalje, možda ne znate da vam se sve vidi kroz zastore. Vidi se jeste li u društvu ili ste sami, svađate li se ili ljubite s nekim, pod uvjetom da ste na nogama. Tko zna čega se sve susjedi preko puta nagledaju kad vam gore svjetla ili vatra u kaminu.

– A možda je među nama sve dobro počelo, ali se onda stvar malo otela kontroli, kaže gospođa Paulsson. Čini se da je donijela odluku. U tome nije bilo ničeg lošeg, samo muškarac i žena koji uživaju jedno u drugome. Možda sam se ja malo zaniжела, jer sam se osjećala donekle izigrano. Napalio me je, a nije imao što ponuditi. Nije mogao. Takva muškarčina, a ne može.

– Pa vjerojatno nije bio u stanju kad ste mu neprekidno dolijevali burbon u čašu, kaže Scarpetta. Gotovo je sigurna da Marino nije ništa učinio. Problem je samo u tome što se on i dalje brine da jest i brine se da nije mogao, tako da s njim nema baš puno smisla o tome dalje razgovarati.

Scarpetta čučne i izvadi čizme iz zidnog ormara te ih stavi na krevet. Na golom madracu izgledaju nekako opake i velike.

– To su Frankove čizme, kaže gospođa Paulsson. Ako ste ih nosili, onda u njima ima vaše DNK. AF te su mi čizme jako velike.

– Čuli ste što sam rekla. DNK će nam puno toga reći. Ona ode u kupaonicu da uzme maskirnu majicu. Pretpostavljam da je i ovo Frankovo.

Gospođa Paulsson ne kaže ništa.

– Sad možemo otići u kuhinju, ako želite, veli joj Scarpetta.

Godilo bi mi da popijem nešto toplo. Koju vrstu burbona ste sinoć

Pdi? Sad se vjerojatno ne osjećate dobro, osim ako njemu niste punili čašu češće nego sebi. Marino je danas u jako lošem stanju. Jako lošem. Trebala mu je medicinska pomoć, govori Scarpetta hodajući žustro prema stražnjem dijelu kuće, prema kuhinji.

– Kako to mislite?

– Doslovno tako, da mu je trebao liječnik.

– Otišao je doktoru?

– Pregledan je i sve je snimljeno. Svaki centimetar njegova tijela je fotografiran. Nije u dobrom stanju, ponovi Scarpetta, ulazeći u kuhinju. Primijeti aparat za kavu pokraj sudopera, vrlo blizu mjesta gdje je neki dan stajala bočica sa sirupom. Bočice više nema. Ne vidi je nigdje. Scarpetta skine pamučne rukavice i tutne ih u džep sakoa.

– Trebali bi ga kazneno goniti za to što je učinio.

– Možete prekinuti s tom pričom, kaže joj Scarpetta, puneći staklenu posudu aparata za kavu vodom iz slavine. To je laž, pa sad možete slobodno prestati s tim. Ako imate nekih ozljeda, pokažite ih da ih vidimo.

– Ako ih ikome pokažem, onda će to biti policija.

– Gdje vam stoji kava?

– Ne znam što vi mislite, ali to nije istina, kaže gospođa Paulsson, otvarajući hladnjak i odlazeći vrećicu kave pokraj posude. Zatim otvori kredenc i izvadi kutiju s filtrima te prepusti Scarpetti da sama pripremi aparat.

– Čini se da je posljednjih dana teško doći do istine, odgovori Scarpetta, otvarajući vrećicu s kavom i stavljajući filter u aparat za kavu te potom mjereći kavu malom žlicom koju je pronašla u vrećici. Pitam se zašto. Čini se da ne možemo saznati istinu o tome što se

dogodilo Gilly. Sad se čini da nam izmiče i istina o tome što se dogodilo sinoć. Zanima me što vi imate reći o istini, gospođu Paulsson. Zato i jesam odlučila večeras svratiti do vas.

– Nisam namjeravala ništa reći za Petea, kaže ona ogorčeno. Da sam htjela, zar mislite da ne bih? Istina je da sam mislila da se dobro zabavlja.

– Dobro zabavlja? Scarpetta se nasloni na kuhinjski element i prekriži ruke u visini struka. Kava se cijedi u posudu i njezina aroma se polako širi kuhinjom. Da vi izgledate onako kako on danas izgleda, baš me zanima biste li vi mislili da ste se dobro zabavljali.

– Ne znate kako ja izgledam.

– Po tome kako se krećete, vidim da vas nije ozlijedio. Zapravo, nije vam učinio ništa, ni na koji način, ne nakon one količine burbona koju je popio. Sami ste mi to upravo rekli.

– Između vas i njega ima nečeg, zar ne? Jeste li zato tu? Uputi Scarpetti podmukao pogled, a u očima joj zaiskri zanimanje.

– Između njega i mene ima nečeg, ali ništa što biste vi mogli razumjeti. Jesam li vam spomenula da sam ja i pravnica? Hoćete li čuti što se događa ljudima koji nekoga lažno optuže za napad i silovanje? Jeste li ikad bili u zatvoru?

– Ljubomorni ste. Sad mi je jasno o čemu se tu radi. Ona se samozadovoljno naceri.

– Mislite što god hoćete. No mislite i na zatvor, gospođu Paulsson. Mislite o tome hoćete li nekoga optužili za silovanje i o dokazima koji će pokazati da lažete.

– Neću ja nikoga optužiti za silovanje, bez brige, kaže ona, a lice joj opet otvrdne. Nitko mene ne siluje. Samo nek' pokuša. On je kao veliko dijete. Samo to imam reći o njemu. Beba. Mislila sam da će biti zabavan. E pa, prevarila sam se. Uzmite si ga, gospođice doktorice i pravnice, što god da ste.

Kava je gotova i Scarpetta zamoli za šalice. Gospođa Paulsson izvadi dvije iz ormarića za posude, a zatim pronađe i dvije žličice. Polako piju kavu stojeći u kuhinji, a zatim gospođa Paulsson počne plakati. Grize se za donju usnicu, a suze cure li ga, cure niz njezino lice. Počne odmahivati glavom.

– Ne idem u zatvor, kaže ona.

– I meni bi bilo draže da ne idete u zatvor, kaže Scarpetta, pijući kavu. Zašto ste to učinili?

– To je intimna stvar, to što ljudi rade kad su zajedno. Ne želi je Pogledati u oči.

– Kad nekome pustite krv i ostavite mu modrice po cijelom tijelu, Ojida to prestaje biti intimna stvar i postaje zločin. Navikli ste na grubi seks?

– Vi ste sigurno nekakva puritanka, kaže ona i ode sjesti za kuhinjski stol. Pretpostavljam da za većinu toga niste ni čuli.

– Možda imate pravo. Pričajte mi o igri.

– Nek' vam on ispriča.

– Već znam što Marino ima reći o vašoj igri, bar o onoj koju ste sinoć igrali. Scarpetta otpije gutljaj kave. Već se dugo igrate tih svojih igara, zar ne? Je li to počelo s vašim bivšim mužem Frankom?

– Ne moram razgovarati s vama, kaže ona sjedeći za stolom Zašto bih razgovarala s vama?

– Rekli ste da bi Frank mogao znati nešto o ruži koju smo pronašli u Gillynoj komodi. Što ste time mislili?

Ona ne želi odgovoriti. Izgleda ljutito i puna mržnje. Samo sjedi za stolom i drži šalicu kave među rukama.

– Gospođu Paulsson, mislite li da je Frank nešto učinio Gilly?

– Ne znam tko je ostavio ružu, kaže ona, zureći u isto mjesto na zidu u koje je zurila kad je Scarpetta jučer bila tu. Znam da ja nisam. Znam da prije nije bila tamo, u njezinoj sobi, bar ne na mjestu gdje bih je ja mogla vidjeti. A u ladice sam pogledala. Vidjela bih ružu, jer sam joj dan prije spremala rublje i stvari u komodu. Gilly baš nije bila uredna, nije pospremala za

sobom. Uvijek sam morala skupljati stvari za njom. To još nikad nisam vidjela. Nije mogla vratiti stvar na svoje mjesto da je ubiješ. Shvati što je rekla i zašuti, zureći u zid.

Scarpetta pričekava da vidi hoće li još nešto reći. Sigurno je prošla već minuta i tišina postane teška.

– A tek u kuhinji, kakav nered, napokon nastavi gospođa Paulsson. Izvadila bi hranu i jednostavno je ostavila vani. Čak i sladoled. Da samo znate koliko sam hrane zbog toga morala baciti. Lice joj dobije patnički izraz. I mlijeka. Stalno sam morala izlijevati mlijeko u sudoper, jer bi ga ostavila vani pola dana. Glas joj podrhtava, malo visok, a malo normalan. Zna li kako je to kad moraš za nekim pospremati po cijeli božji dan?

– Da, kaže Scarpetta. To je jedan od razloga zašto sam se razvela.

– Eh, ni on nije bio puno bolji, kaže, i dalje zureći u zid. Za oboma sam morala prestano pospremati.

– Ako Frank jest nešto učinio Gilly, što mislite što je to moglo biti? upita Scarpetta. Pazi da ne postavlja pitanja na koja se može jednostavno odgovoriti sa da ili ne.

Gospođa Paulsson netremice pilji u zid. Nešto je učinio, na svoj način.

– Mislim fizički. Gilly je mrtva.

Oči joj se ispune suzama i ona ih ovlaš obriše nadlanicom i dalje zureći u zid. Nije bio tu kad se to dogodilo. Nije bio u kući, bar ne koliko ja znam.

– Kad se što dogodilo?

– Dok sam bila u ljekarni. To što se tada dogodilo. Ona ponovno obriše oči. Kad sam došla kući, prozor je bio otvoren, a nije bio kad sam izlazila. Ne znam je li ga ona otvorila. Ne kažem da ga je Frank otvorio. Samo velim da to ima neke veze s njim. Sve čemu se približi umre ili propadne. To je nekako čudno, s obzirom na to da je doktor. Bar vi to znate.

– Idem sad, gospođo Paulsson. Znam da vam nije bilo lako razgovarati o svemu ovome. Imate broj mojeg mobitela. Ako se sjetite nečeg važnog, molim vas da me nazovete.

Ona kimne i dalje plaćući i zureći u prazno.

– Možda je u kući bio netko tko je dolazio i prije, što bi bilo dobro da znamo. Netko drugi osim Franka. Možda je Frank ovamo pozvao nekoga poznatog, nekoga tko se igrao vaših igara.

Ona se ne pomakne sa stolice kad Scarpetta krene prema vratima.

– Ako se ikoga sjetite, javite, kaže Scarpetta. Gilly nije umrla od gripe, ponovi ona. Moramo znati što se dogodilo, što joj se točno dogodilo. Saznat ćemo prije ili kasnije, no vjerujem da bi vam bilo draže da to bude prije, zar ne?

Ona samo zuri u zid.

– Možete me nazvati u bilo koje doba, kaže Scarpetta. Idem sad. vam što treba, nazovite me. Dobro bi mi došlo nekoliko vreća smeće, ako ih imate.

– Pod sudoperom su. Ako vam trebaju za ono što mislim, ne trebaju vam, promrmlja ona.

Scarpetta otvori element pod sudoperom i izvuče četiri velike plastične vreće za smeće iz kutije. Ipak ću ih uzeti, odgovori Nadajmo se da mi neće trebati.

Ona ode u spavaću sobu, uzme smotanu posteljinu, čizme i majicu te ih stavi u plastične vreće. Odjene svoj kaput u dnevnom boravku i izađe na kišu, noseći četiri vreće, dvije s posteljinom, a dvije s majicom i čizmama. Hladna voda iz lokvi na popločenoj stazi prska joj po cipelama i natapa stopala, dok napola smrznuta kiša pljušti oko nje.

U baru Other Way vrlo je tamno. Žene koje tu rade više ne pogledavaju prema Edgaru Allanu Pogueu dok prolaze pokraj njega. Isprva su mu upućivale znatiželjne poglede, zatim

prezrive, pa nezainteresirane, dok na kraju nisu potpuno prestale gledati u njegovu smjeru. On izvadi peteljku višnje iz maraskina i bez žurbe je počne vezivati u čvor.

Koktel Bleeding Sunset koji pije u Other Wayu specijalitet je kuće, mješavina votke i 70s nečega. Tako si on to zamišlja. To još nešto je narančasto i crveno i nejednoliko klizi prema dnu čaše. Bleeding Sunset izgleda kao zalaz sunca sve dok se čaša ne nagne nekoliko puta i tekućine različitih boja, sirupi i još nešto se ne pomiješaju. Onda piće postane potpuno narančasto. Kad se otopi led, preostalo piće u čaši izgleda mu kao oni narančasti napitci koje je pio kao dijete. Stizali su u plastičnim čašama u obliku naranče i srkao bi ih kroz zelenu slamčicu koja je trebala biti nešto kao peteljka. Narančasti napitak je bio razvodnjen i dosadan, ali je plastična naranča u kojoj se prodavao uvijek nekako obećavala da će biti osvježavajući i izuzetno ukusan. Kad god bi došli u južnu Floridu, zamolio bi majku da mu kupi jednu plastičnu naranču i svaki put bi se razočarao.

Ljudi su kao te plastične naranče i napitak u njima. Izgledaju na jedan način, a okus im je sasvim drugačiji. On podigne čašu i zavrti narančastu splačinu što je preostala na dnu. Razmišlja bi li naručio Još jedan Bleeding Sunset, računajući koliko još ima gotovine i uključujući u jednadžbu stupanj svoje trijeznosti. Nije pijan. Nikad u životu nije bio pijan. Opsesivno pazi da se ne napije i ne može piti ni Bleeding Sunset, niti ijedan drugi napitak a da pritom ne analizira svaki gutljaj koji proguta, zabrinut zbog učinka. Također se brine za svoju težinu. Alkohol deblja. Majka mu je bila debela. S vremenom je postajala sve deblja, što je šteta, s obzirom na to da je bila zgodna žena. To nam je nasljedno, običavala je reći. Tako to počinje, prvo oko struka, znala je govoriti.

– Još jedno, kaže Edgar Allan Pogue. Valjda ga netko čuje.

Other Way je malena klupska prostorija. Na neuredno razmještenim drvenim stolovima prekrivenim crnim stolnjacima postavljene su svijeće, ali kad god dođe ovamo, nikad ne gore. U kutu je stol za biljar, ali kad god je on tu, nikad nitko ne igra. Klijenti ovog bara vjerojatno nisu zainteresirani za biljar. Osim toga, ožiljcima izbrazdan biljarski stol presvučen crvenom čohom izgleda kao ostatak neke inkarnacije. Other Way je prije očito bio nešto drugo. Sve je prije bilo nešto drugo.

– Mislim da ću popiti još jedno, kaže on.

Žene koje ovdje rade su hostese, a ne konobarice, zbog čega očekuju da se mušterije prema njima tako i ponašaju. Gospoda ulaze i izlaze iz Other Waya na neki ležeran način i ne pucketaju prstima da bi ih dozvali, jer one su ipak hostese i traže da se prema njima ophode s poštovanjem, i to takvim da se Pogue osjeća kao da one njemu rade uslugu time što mu dopuštaju da dolazi ovamo i da troši svoj novac na njihove proklete Bleeding Sunsete u skliskim čašama. Pogledom pretražuje mračnu prostoriju i ugleda crvenokosu hostesu. Odjevena je u oskudnu, kratku crnu haljinicu, zapravo suknjicu s prsnim dijelom, sličnu pregači ispod koje bi trebala imati bluzu, ali je nema. Haljetak jedva pokriva ono što bi trebao pokriti. Još ju nije vidio da se nagnula zato da počisti stol ili stavi piće pred goste. Kad se nagne, to čini iz drugih razloga, zato da bi posebni muškarci imali što gledati, oni posebni muškarci koji daju dobre napojnice i znaju reći prave riječi. Prsni dio haljinice nije ništa drugo doli četvrtasti komad crne tkanine, manji od lista običnog papira, koji pridržavaju dvije crne bretele. Labav je, pa kad se nagne da bi porazgovarala s mušterijom ili uzela prazne čaše sa stola, sve joj se trese i poskakuje. Moglo bi i ispasti, prevaliti se. No u prostoriji je mračno, vrlo mračno, ona se još nije došla nagnuti nad njegov stol, vjerojatno ni neće, as mjesta na kojem sjedi ne vidi baš najbolje.

On ustane od svog stola pokraj vrata jer ne želi vikati da hoće još jedan Bleeding Sunset. Više nije siguran ni da mu se pije. Misli jpu se stalno vraćaju na plastičnu naranču jarke boje sa zelenom peteljkom. Što mu je ta slika više pred očima i što se više sjeća svog djetinjeg razočaranja, to mu cijela stvar izgleda nepravednije. Stojeći pokraj stola, posegne u džep da izvuče dvadeseticu. Novac u Other Wayu ima isti učinak na hostese kao i odrezak na psa,

misli on. Crvenokosa doklepeće do njega u svojim malim špicastim cipelama supervisokih potpetica, drmusajući se iza te labavo vezane pregače, dok joj se kratka suknjica napinje pri svakom koraku. Kad mu se približi, vidi da je stara. Pedeset sedam ili pedeset osam godina, možda i šezdeset.

– Odlaziš, dušo? Ona pokupi novčanicu sa stola i ne pogledavši ga.

Ima madež na desnom obrazu. Nije pravi, vjerojatno je nacrtan olovkom za oči. On bi to izveo mnogo bolje. Htio sam još jedan, kaže on.

– Kao i svi, dušo. Njezin ga smijeh podsjeti na zavijanje mačke koju nešto boli. Stani malo, sad ću ti donijeti.

– Prekasno, odgovori on.

– Bessie, maco, gdje je moj viski? upita šutljivi čovjek za susjednim stolom.

Pogue ga je vidio ranije, vidio je da se dovezao u velikom novom Cadillacu srebrne boje. Muškarac je star, odjeven u svijetloplavo pamučno odijelo na prugice i svijetloplavu kravatu. Bessie ode do njega, podrhtavajući i poskakujući, a Pogue u mislima napusti to mjesto, iako je fizički još tamo. Zatim krene van. Kad je već otišao duhom, može i tijelom. Izade kroz teška tamna vrata na šljunčano parkiralište, u noć, pod krošnje crnih maslina i palmi uz pločnik. Stoji u gustoj sjeni drveća i gleda Shellovu crpku na drugoj strani Sjeverne dvadeset šeste avenije, koja sjaji u noći poput velike školjke osvijetljene jarkim žutim svjetlom. Osjeća topli povjetarac i zadovoljan Je što samo stoji nekoliko minuta i promatra.

Rasvijetljena školjka navede ga da se ponovno sjeti plastičnih naranči. Ne zna zašto, osim ako mu majka nije kupovala te napitke na benzinskoj crpki. Možda i jest. Imalo bi smisla. Možda ih je kupovala tu i tamo, vjerojatno za deset centi po komadu, dok bi se vozili od

Virginije prema Floridi, do Vero Beacha kamo su išli svakog ljeta posjetiti njezinu majku. Ta je imala novca, puno novca. On i njegov majka uvijek su odsjedali na mjestu koje se zove Driftwood²². Ne sjeća ga se najbolje, osim daje zaista izgledalo kao da gaje voda izbacila. I sjeća se da je noću spavao na istom plastičnom čamcu na napuhavanje na kojem bi tijekom dana plutao po vodi.

Čamac nije bio velik, pa su mu noge i ruke noću visjele s njega kao da vesla po valovima. On bi spavao na tom čamcu u dnevnom boravku, dok bi se majka zatvorila i spavala u spavaćoj sobi, a kroz zatvorena, zaključana vrata dopiralo bi zveketanje jedinog klimatizacijskog uređaja na prozoru u njezinoj sobi. Sjeti se kako mu je znalo biti vruće i kako bi bio sav znojnan, kako mu se koža, kad bi izgorio na suncu, lijepila za plastični čamac i svaki put kad bi se pomaknuo, imao bi osjećaj kao da mu je netko strgnuo flaster, i tako po cijelu noć, svaku noć, svih tjedan dana. To im je bio odmor, jedini odmor na koji su išli tijekom godine, uvijek ljeti, uvijek u kolovožu.

Pogue promatra kako automobili jure pokraj njega, upaljenih svjetala poput prodornih bijelih i crvenih očiju koje prolijeću kroz noć. Pogleda nešto dalje, nalijevo, čekajući da se promijeni svjetlo na semaforu. Kad se upali crveno, automobili uspore, pa on pretrči preko praznog traka koji vodi promet prema istoku i šmugne između automobila u trak koji ide na zapad. Nađe se na Shellovoj crpki. Pogleda prema gore, u svijetložutu školjku što lebdi u mraku visoko iznad njega, pa zadrži pogled na starcu u širokim kratkim hlačama: toči benzin na jednoj crpki. Onda pogleda drugog starca u izgužvanom odijelu, koji toči benzin na drugoj crpki. Držeći se sjene, Pogue bešumno dođe do staklenih vrata benzinske postaje. Uđe unutra, najavljen zvoncem, pa krene ravno straga prema aparatu za kavu. Gospođa za pultom ga ne pogleda. Zaokupljena je naplaćivanjem vrećice čipsa, pakovanja od šest piva i benzina.

Pokraj aparata za kavu stoji aparat za sokove iz kojeg uzme pet najvećih plastičnih čaša s poklopcima te ode do pulta. Čaše su šarene s veselim crtežima, a poklopci koje je odabrao su bijeli s malim otvorom za pijenje. Odloži čaše i poklopce na pult.

²² Engl. *driftwood* – naplavljeno drvo, naplavina.

– Imate li plastičnih naranči sa zelenom peteljkom? One napitke od naranče? upita on gospodu za pultom.

– Molim? Ona se namršti i uzme jednu od čaša. Ove su prazne. Kupujete li Big Slurps ili ne?

– Ne, kaže on. Samo želim čaše s poklopcima.

– Ne prodajemo samo čaše.

– Ne želim ništa drugo, kaže on.

Ona zaškilji preko naočala da ga pogleda u lice i on se zapita što vidi kad ga gleda na taj način. Kažem vam, ne prodajemo samo čaše.

– Radije bih kupio napitke od naranče, ako ima, odgovori on.

– Kakve napitke od naranče? Ona odjednom postane nestrpljiva. Vidite onaj veliki hladnjak tamo iza? Šta je unutra, to imamo.

– U plastičnim narančama, izgledaju kao naranče i imaju zelene slamke.

Njezino mrštenje pretvori se u izraz iznenađenja, a žarkocrveno našminkana usta rašire joj se u širok osmijeh, podsjećajući ga na izrezbarenu bundevu za Noć vještica. Ajme, sad znam o čemu govorite, točno znam. Oni prokleti napitci od naranče. Zlato moje, ne prodaju se već godinama. Kvrugu, nisam ih se sjetila već ne znam kako dugo.

– Onda ću uzeti samo čaše i poklopce, uporan je.

– Gospode Bože, odustajem. Dobro da mi je smjena pri kraju, da vam iskreno priznam.

– Popodnevna smjena dugo traje, kaže Pogue.

– Sve dulje, odgovori ona i nasmije se. Te proklete naranče sa slamkom. Svrne pogled s njega, jer se vrata odjednom otvore. Uđe onaj stariji čovjek u širokim kratkim hlačama da plati benzin.

Pogue ne obraća pozornost na njega. Zuri u nju, u njezinu obojenu, Platinasto plavu kosu, gotovo prozirnju poput najlonskih niti i napudranu kožu koja izgleda kao mekana, namreškana tkanina. Da joj dodirne lice, imao bi osjećaj kao da dira krila leptira. Na jagodicama bi mu ostao puder, baš kao i boja s leptirovih krila. Opazi da joj na pločici s imenom piše Edith.

– Znae što ćemo napraviti, obrati mu se Edith. Naplatit ću vam pedeset centi po praznoj čaši, a poklopce vam dam besplatno. A sad imam druge mušterije. Otkuca nešto prstima po blagajni i ladica se otvori.

Pogue pruži Edith novčanicu od pet dolara. Dok uzima vraćeni sitniš, prstima dodirne njezine. Edith ima hladne, brze i meke prste. Zna daje koža na njima opuštena, onako kao kod žena njezine dobi. Vani, u vlažnoj noći, on pričekava da se promet prorijedi, pa prijeđe ulicu na isti način kao što je to učinio nekoliko minuta prije. Zadrži se pod crnim maslinama i palmama, promatrajući ulazna vrata bara Other Way. Kad zaključi da nitko ne ulazi niti izlazi, brzo ode do svog auta i sjedne na vozačko sjedalo.

33

– Trebala bi mu reć, kaže Marino. Čak i ako ne ispadne onako kako misliš, trebo bi znat šta se događa.

– Tako ljudi skrenu na krivi put, odgovori Scarpetta.

– Al tako i steknu prednost.

– Ne ovaj put, neumoljiva je.

– Ti si šefica, doktorice.

Marino leži ispružen na krevetu u hotelu Marriott u Ulici Broad, dok Scarpetta sjedi na istoj onoj stolici na kojoj je sjedila prije, samo što ju je sad privukla bliže njemu. U komotnoj bijeloj pamučnoj pidžami koju mu je kupila u robnoj kući na južnoj strani grada izgleda

krupnije, ali i pitomije. Ozljede pod mekom, laganom tkaninom sad su mu premazane tamnonarančastim Betadinom. Tvrdi da ga ne boli jako, uopće ga jako ne boli. Ona se presvukla i sad umjesto blatom umrljanog tamnoplavog odijela nosi svijetlosmeđe samterice, tamnoplavu dolčevitu i mokasinke. Nije htjela da Marino dođe u njezinu sobu, nego je radije ona ponovno svratila k njemu, odlučivši da je to dovoljno sigurno. Naručili su sendviče i pojeli ih, pa sad samo razgovaraju.

– Ali i dalje ne kužim zašto to ne bi bar prodiskutirala s njim, kaže Marino, ispipavajući situaciju. Stalno pokušava nešto saznati o njezinu odnosu s Bentonom. Uporan je poput prašine. Ti njegovi Pokušaji joj nikad ne promaknu. Iako joj ide na živce, ne bi imalo smisla išta poduzeti da prestane s tim.

– Odmah ujutro odnijet ću uzorke tla u laboratorij, kaže mu ona. 'Brzo ćemo saznati je li riječ o pogreški. Ako jest, nema smisla da otome išta govorim Bentonu. To nije ključno za slučaj. Samo pogreška Premda velika.

– Al nije da baš vjeruješ u to. Marino je gleda s oblaka jastuka koje mu je nagurala iza leđa. Ima bolju boju. Oči su mu vedrije.

– Ne znam što vjerujem, kaže ona. Sve skupa nema smisla. Ako se tragovi pronađeni na vozaču traktora nisu tamo našli pogreškom kako ih onda objasniti? I kako se ista vrsta tragova mogla pojaviti u slučaju Gilly Paulsson? Možda ti imaš kakvu teoriju.

Marino dobro promisli, pogleda prikovana uz prozor ispunjen mrakom i svjetlima grada. Ne znam kako se to moglo dogoditi kaže on. Majke mi, ne pada mi na pamet ništa drugo osim onog šta sam reko na sastanku. A i tad sam se samo pravio pametan.

– Tko? Ti? upita ona suho.

– Ozbiljno. Kako su se na onom, kako se zove, Whitbyju, mogli pronaći isti tragovi ko i na maloj? Kao prvo, mala je umrla dva tjedna ranije. Zašto su se onda takvi tragovi uopće našli na njemu, pogotovo kad je već prošlo dva tjedna otkako su ih otkrili na njoj? Ne smrdi na dobro, zaključio on.

Scarpetta osjeti nekakav grč u duši i mučninu koju je već naučila prepoznati kao strah. Međusobna kontaminacija ili krivo obilježavanje uzoraka za sada je jedino logično objašnjenje. I jedno i drugo može se dogoditi lakše nego što bi čovjek očekivao. Dovoljno je da se jedna vrećica s dokazom stavi u krivu kuvertu ili epruveta u krivi stalak ili da se na uzorak nalijepi naljepnica s krivim podacima. Dovoljno je nekoliko trenutaka nepažnje ili zbrke pa da se odjednom ne može objasniti odakle taj dokaz dolazi ili još gore, da se na temelju odgovora koji taj dokaz nudi osumnjčeni oslobodi ili pak pošalje na sud, u zatvor i na električnu stolicu. Ona se sjeti umjetnih zubala. U mislima vidi lik vojnika iz Fort Leeja kako pokušava silom ugurati krivo zubalo u usta mrtve pretile žene. Da, dovoljan je samo jedan trenutak nepažnje.

– I dalje ne vidim razlog da ne popričaš o tome s Bentonom, kaže Marino i posegne za čašom vode pokraj kreveta. Zašto ne bi bilo dobro da popijem par piva? Izbijem klin?

– A zašto bi to bilo dobro? Drži dosje u krilu i polako lista kopije izvješća, gledajući hoće li joj ono što već zna o Gilly i vozaču traktora iznenada reći nešto novo. Alkohol ometa zacjeljivanje, kaže ona. A i tako ti nije učinio mnogo dobra u životu, zar ne?

– Sinoć nije.

– Naruči što hoćeš. Neću ti govoriti što da radiš.

On oklijeva i Scarpetta osjeti kako on želi da mu kaže što da radi, ali neće. Već je pokušavala, ali uzalud. Marino leti kroz život kao poludjeli, ljutiti bombarder i ona ne želi sjediti na mjestu kopilota. On baci pogled na telefon, ruku opuštenih u krilu, pa posegne za čašom vode.

– Kako se osjećaš? upita ona, okrećući list papira. Trebaš li još Advila?

– OK sam. Ništa šta nekoliko piva ne bi izlječilo.

– Tvoj izbor. Ona okrene sljedeći list, prelijećući pogledom preko dugačkog popisa rupturiranih i laceriranih organa gospodina Whitbyja.

– Sigurna si da neće poslati murju? upita Marino.

Scarpetta osjeti daje promatra, osjeća na sebi njegov pogled poput blage topline svjetiljke. Ne krivi ga što se boji. Stvar je u tome što bi i sama optužba bila dovoljna da ga uništi. Njegova karijera kao čuvara zakona bila bi gotova, a richmondaska porota najvjerojatnije bi ga proglasila krivcem samo zato što je muškarac, i to krupan muškarac, a gospoda Paulsson je vješta u glumljenju jadne i bespomoćne ženice. Scarpettu razljuti i sama pomisao na nju.

– Sigurna sam, kaže ona. Rekla sam joj da mora dokazati da govori istinu. Noćas neće oka sklopiti zbog svih onih čudesnih dokaza koje sam odnijela iz njezine kuće, a najviše zbog igre. Ne želi ni da policija, niti itko drugi sazna za tu i druge igrice koje se igraju u njezinoj povijesnoj kućici. Da te pitam nešto. Ona podigne pogled s dokumenata u krilu. Da je Gilly bila kod kuće, živa i zdrava, što misliš, bi li Suz, kako je ti zoveš, sinoć učinila to što je učinila? Naravno, nagađam, ali što ti kaže tvoj instinkt?

– Mislim da radi što god je volja, odgovori on mrtav ozbiljan glasom punim ogorčenja i bijesa zauzdanog sramom.

– Sjećaš li se je li bila pijana?

– Bila je prilično haj, odgovori on. Haj ko zmaj.

– Samo od alkohola ili još nečeg?

– Nisam vidio da je gutala tablete, pušila ili nešto ubrizgavala. Al vjerojatno puno toga nisam vidio.

– Netko će morati porazgovarati s Frankom Paulssonom, kaže Scarpetta, gledajući drugo izvješće. Možemo zamoliti Lucy da pomogne, ovisno o tome što ćemo sutra saznati.

Marino malo zastane i na licu mu se, nakon dugo vremena, pojavi osmijeh. Jebote, kako dobra ideja. Ona je pilot. Ajmo je pustiti na perverznjaka.

– Točno tako. Scarpetta okrene list i tiho, duboko udahne. Tu nema ničega, kaže. Apsolutno ničega što bi mi dalo više informacija o Gilly. Umrkla je od gušenja i imala komadiće boje i metala u ustima. Ozljede gospodina Whitbyja u skladu su s činjenicom da ga je pregazio traktor. Trebali bismo saznati je li se kojim slučajem poznavao s Paulssonovima, tek toliko.

– Ona bi to mogla znati, kaže Marino.

– Nećeš je nazvati. Sad mu govori što da radi. Marino neće nazvati Suzannu Paulsson. Ne izazivaj vruga. Ona podigne pogled prema njemu.

– Nisam ni reko da oću. Možda i je poznavala vozača traktora. Možda je i on bio zaigran. Možda su osnovali društvo perverznjaka.

– Uglavnom, nisu susjedi. Scarpetta pogleda dokumentaciju u Whitbyjevu dosjeu. Whitby je živio pokraj aerodroma, premda to nije važno. Dok sutra budem u laboratoriju, možda bi mogao malo ispitati svoje veze, da vidiš što možeš saznati?

Marino joj ne odgovori. Ne želi razgovarati s richmondskom policijom.

– Moraš se suočiti s tim, kaže mu ona, zatvarajući dosje.

– Suočiti s čim? On pogleda telefon pokraj kreveta, vjerojatno ponovno razmišljajući o pivu.

– Znaš s čime.

– Mrzim kad tako razgovaraš sa mnom, kaže on, postajući mrzovoljan. Ko da bi ja trebao sve skužiti iz par riječi. Mnogi bi muškarci vjerojatno bili sretni da upoznaju ženu koja tako malo govori.

Ona sklopi ruke na dosjeu u krilu. Ovo je donekle zabavlja. Kad od je u pravu, Marino počne gundati, pa sad čeka da vidi što će sljedeće reći.

– U redu, kaže on, jer ne može dugo podnositi tišinu. Da se suočim s čim? Samo mi reci s kojim se vragom moram suočiti osim s odlaskom u ludaru, jer se trenutno upravo tako osjećam, ko da sam napola lud.

– Moraš se suočiti sa svojim strahom. Strahom od policije. Još se bojiš da ih je gospođa Paulsson nazvala, a nije ih nazvala i neće ih nazvati. Sredi to i strah će nestati.

– Ne radi se o strahu, nego o tome da sam bio glup, otpovrne Marino.

– Dobro. Onda nazovi detektiva Browninga ili nekog drugog, jer ako nećeš, onda si tek glup. Ja idem u svoju sobu, doda, ustajući sa stolice i vraćajući je na mjesto do prozora. Vidimo se u predvorju u osam.

34

SCARPETTA JE NA KREKETU, S ČAŠOM VINA U RUCI. VINO BAŠ NIJE NAJBOLJE nekakav Cabernet za kojim ostaje oštar okus u ustima, no ipak popije i zadnju kapljicu iz čaše. Sjedi sama u svojoj hotelskoj sobi. U Aspenu je dva sata manje. Benton je možda otišao na večeru, ili na sastanak, s obzirom na to da ima pune ruke posla sa slučajem, tim svojim povjerljivim slučajem o kojem joj ne želi ništa reći.

Scarpetta namjesti jastuke na krevetu iza leđa, nasloni se i odloži praznu čašu vina na noćni stolić, pokraj telefona. Pogleda u telefon, a zatim u televizor, razmišljajući bi li ga upalila. Odluči da neće uključiti TV, pa ponovno pogleda telefon. Podigne slušalicu i nazove Bentona na mobitel, jer joj je najozbiljnije rekao da ga ne zove na fiksnu liniju. U pogledu toga je bio vrlo jasan. Ne zovi me u stan, rekao je. Neću se javljati na fiksni broj.

To nema smisla, odgovorila mu je. Čini se kao da su taj razgovor vodili prije nekoliko mjeseci. Zašto se nećeš javljati na telefon u stanu?

Ne želim da me išta ometa, odgovorio je. Neću se javljati na telefon. Ako me zaista trebaš, Kay, zovi me na mobitel. Molim te, nemoj ovo shvatiti osobno. Jednostavno je situacija sad takva. Znaš kako to ide.

Bentonov mobitel zazvoni dvaput i on se javi.

– Što radiš? upita ona, zureći u prazni ekran televizora nasuprot krevetu.

– Bok, kaže on nježno, ali suzdržano. U uredu sam.

Ona zamisli spavaću sobu na trećem katu njegova stana u Aspenu koju je pretvorio u ured. Zamišlja ga kako sjedi za računalom na radnom stolu, s otvorenim dokumentom ispred sebe, i radi na slučaju. Osjeti se bolje znajući da je kod kuće, da radi.

– Imala sam prilično gadan dan, kaže ona. A ti?

– Reci mi što je bilo.

Ona mu prvo počne pričati o doktoru Marcusu, ali ne želi dublje ulaziti u tu temu. Onda mu počne pričati o Marinu, ali ne uspijeva prevaliti riječi preko usana. Mozak joj je usporen i iz nekog razloga ne želi ništa detaljnije podijeliti s Bentonom. Nedostaje joj i nekako ne želi biti velikodušna prema njemu, pa mu ništa i ne otkriva.

– Pričaj ti meni što si danas radio, kaže ona umjesto odgovora. Jesi li skijao ili hodao na krpeljama?

– Nisam.

– Pada li snijeg?

– Trenutno pada, kaže on. A gdje si ti?

– Gdje sam ja? Sad je već malo živčana. Bez obzira na to što joj je rekao prije nekoliko dana i što sve zna, povrijeđena je i cijela joj situacija ide na živce. Pitaš li me to općenito, jer se ne možeš sjetiti gdje sam? U Richmondu sam.

– Naravno. Nisam na to mislio.

– Je li netko tamo? Jesi li na sastanku ili tako nešto? upita ona.

– Upravo tako.

Ne može razgovarati. Žao joj je što je nazvala. Zna kakav je kad ne može slobodno govoriti, pa poželi da ga nije ni nazvala. Zamisli ga kako sjedi u uredu i pita se što još radi. Možda misli da ga prislušuju. Nije trebala nazvati. A možda je jednostavno previše zaokupljen poslom. Ipak, draže joj je misliti da je oprezan, nego da ga posao sprječava da se posveti njoj. Nije trebala nazvati.

– OK, kaže ona. Oprosti što zovem. Nismo se čuli dva dana. Shvaćam da si usred posla, što god da već radiš, a ja sam umorna.

– Nazvala si jer si umorna?

Zafrkava je, zeza je na vrlo fin način i istodobno je malo podbada. Zapravo bi htio da ga je nazvala iz nekog drugog razloga, a ne zato što je umorna. Ona razmotri tu mogućnost i nasmiješi se, pritišćući slušalicu na uho. Ne mogu se kontrolirati kad sam umorna. U pozadini začuje buku, nešto slično glasu, ženskom glasu. Je li netko tamo? upita ona ponovno, sad bez šale.

Duga stanka i ona ponovno začuje prigušeni glas. Možda ima uključen radio ili TV. Zatim ne čuje više ništa.

– Bentone? kaže ona. Jesi li tu? Bentone? Kvrugu, promrmlja Kvrugu, ponovi i poklopi slušalicu.

35

U Publixu na Hollywood Plazi prilično je prometno. Edgar Allan Pogue hoda parkiralištem noseći vrećicu sa svojim plastičnim rekvizitima. Nemirnim očima pretražuje okolinu, provjeravajući gleda li ga tko. Nitko ga i ne primjećuje, a da ga i primijeti, ne bi bilo važno. Nitko ga ne bi zapamtio. Nitko ga se čak ne bi ni sjetio. Osim toga, on samo čini ispravnu stvar. Uslugu svijetu, misli on hodajući mrakom uz rub osvijetljenog dijela parkirališta ispod visokih svjetiljki. Drži se sjene i hoda žustrim, ali ne i nestrpljivim korakom.

Njegov bijeli automobil izgleda kao dvadesetak tisuća drugih bijelih automobila u južnoj Floridi. Parkirao ga je u najudaljenijem uglu parkirališta, između druga dva bijela auta. Jedan od njih, Lincoln koji mu je bio parkiran slijeva, više nije tamo, ali sudbina je htjela da na njegovo mjesto parkira drugi, također bijeli auto, Chrysler. U ovakvim čarobnim, nepomućenim trenucima, Pogue zna da ga netko gleda i vodi. Oko. Oko ga gleda, oko ga vodi, ta viša sila, taj bog svih bogova, bog s vrha Olimpa, najveći od svih, čija je nespoznatljiva veličina veća od bilo koje filmske zvijezde ili nekoga tko za sebe misli da je svemogućí bog i tako se ponaša. Kao ona. Kao krupna riba.

On otvori prtljažnik ključem na daljinsko upravljanje i izvadi drugu vrećicu. Ta je iz All Season Poolsa²³. Sjedne na prednje sjedište, u ugodnu tamu svog bijelog automobila, razmišljajući vidi li dovoljno dobro da bi obavio zadatak pred sobom. Svjetlost parkirališnih svjetiljki jedva dopire do ruba parkirališta gdje sjedi, pa on pričekava da niu se oči priviknu na polutamu. Kad se priviknu, stavi ključ u bravu za paljenje motora, uključi akumulator tako da može slušati glazbu te pritisne tipku sa strane sjedala i do kraja ga pomakne unatrag. Treba mu dovoljno prostora za rad. Srce mu se prebaci u višu brzinu kad otvori plastičnu vrećicu i izvuče debele, gumene rukavice, kutiju šećera, bocu gaziranog soka, nekoliko rola aluminijske folije i izolir-trake, nekoliko debelih voodotpornih flomastera i paketić žvakaća s

²³ Velika tvrtka u južnoj Floridi specijalizirana za gradnju bazena.

okusom peperminta. U ustima ima ustajali okus cigara još otkad je izašao iz stana u šest poslije podne, a sad ne može pušiti. Kad bi mogao zapaliti cigaru, riješio bi se tog ustajalog, trpkog okusa duhana, ali sad ne može pušiti. Izvadi žvakaću iz papirnatoj omota, čvrsto je smota i stavi u usta, a zatim otvori još dvije i s njima učini isto. Malo pričekava prije nego što lagano zagrije u sve tri tako smotane žvakaće odjednom. U slinovnicama mu eksplodira bol, probadajući mu čeljust poput igala, i on počne žvakati snažnim pokretima vilice.

Sjedi u mraku i žvače. Glazba ga uskoro iznervira i on potraži drugu radiopostaju. Vrti kotačić sve dok ne pronađe jednu koja pušta ono što se danas zove rock za odrasle. Otvori pretinac na suvozačkom sjedištu i izvadi plastičnu vrećicu sa zatvaračem. Uvojci crne ljudske kose priljepili su se za prozirne stijenke vrećice, pa se čini kao da u njoj čuva ljudski skalp. Pažljivo izvuče meku, kovrčavu periku i pogladi je, promatrajući sastojke za svoj alkemičarski pokus na suvozačkom mjestu. Zatim upali auto.

Pastelne boje centra Hollywooda plutaju pokraj njega kao u snu. Niske malih bijelih svjetala u krošnjama palmi izgledaju mu poput galaksija dok se vozi tim svemirom, osjećajući energiju stvarčica smještenih pokraj sebe na suvozačkom mjestu. Skrene s Hollywood Boulevarda na istok i vozi točno tri kilometra na sat ispod ograničenja brzine prema autocesti Al A. Nešto dalje niz cestu, nalazi se golemo, blijedoružičasto zdanje od terakote, ljetovalište Hollywood Beach, iza kojeg se pruža more.

36

Nad oceanom sviće zora. Narančaste i ružičaste boje razlijevaju se magličastim plavim horizontom, a sunce proviruje poput žumanjka u jajetu. Rudy Musil zaustavi svoj maslinastozeleni Hummer na kolnom prilazu Lucyne kuće i pritisne daljinski upravljač da otvori dvorišna vrata. Instinktivno pogleda uokolo, provjeravajući i osluškujući sve oko sebe. Ne zna zašto, ali ovog je jutro bio tako uznemiren da je iskočio iz kreveta i odlučio otići do Lucyne kuće da provjeri je li sve u redu.

Crne šipke metalnih dvorišnih vrata polako se otvaraju, podrhtavajući kako šine zavijaju. Iako su i sama vrata zavijena, čini se da im se ne sviđaju ti zavoji. Samo jedna od mnogobrojnih pogrešaka u dizajnu, misli Rudy kao i obično kad dolazi u Lucynu vilu boje lososa. A najveća pogreška u dizajnu bila je njezina odluka da kupi ovu prokletu kuću. Živi kao odvratno bogata preprodavačica droge. Jedno su Ferrariji. Može shvatiti da netko želi voziti najbolje aute i najbolji helikopter. I on voli svoj Hummer. No jedna je stvar kupiti raketu ili tenk, a sasvim druga baciti sidro, u ovom slučaju, golemo, kičasto sidro.

Primijetio je to kad je prolazio kroz dvorišna vrata, ali nije se osvrnuo. Očito mu ništa nije bilo sumnjivo kad je nastavio do kraja kolnog prilaza. Tek kad je izašao iz Hummera i vratio se do dvorišnih vrata da pokupi novine, shvatio je da je zastavica na poštanskom sandučiću podignuta. Lucy ne dobiva poštu na kućnu adresu. I da je kod kuće, ne bi podigla zastavicu. Sva dolazna i izlazna pošta ide Preko kampa za trening i ureda u Hollywoodu, udaljenih pola sata vožnje na jug.

Neobično, pomisli. Ode do poštanskog sandučića i zaustavi se pred njim, u jednoj ruci držeći novine, a drugom pokušavajući zagladiti svoju suncem opaljenu kosu koja mu neuredno strši. Ipak je prerano ujutro. Nije se ni obrijao, niti oprao, a baš bi mu trebao dobar tuš. Cijelu noć se bacao po krevetu, prevrtao, znojio i ma koliko se trudio, nikako se nije uspijevao udobno namjestiti. Osvrne se oko sebe, razmišljajući. Ne vidi nikoga. Nitko ne trči, nitko ne šeće sa psom. Već je primijetio da ljudi u ovoj četvrti žive povučeno i ne uživaju u svojim bogatim domovima, čak ni u onim skromnijima. Kako neobično mjesto, pomisli. Kako negostoljubivo, neugodno i neobično mjesto, pomisli ljutito.

I baš se tu odlučila doseliti. Zašto ovamo? Zašto baš ovamo, dovraga? Zašto si, dovraga, htjela biti okružena kretenima? Prekršila si sva svoja pravila, Lucy, do zadnjeg, misli on i otvori vrata poštanskog sandučića da pogleda unutra. Istog trenutka odskoči u stranu i automatski se udalji desetak koraka od sandučića. Adrenalin mu šibne kroz vene i prije nego što mu do mozga dopre u što zapravo gleda.

– Sranje! uzvikne. Jebote, koje sranje!

37

U CENTRU JE GUŽVA, KAO I OBIČNO. SCARPETTA VOZI. MARINO JE JOŠ malo usporen. Čini se da mu ozljede na mjestima koje je bolje ne spominjati zadaju najveću bol. Hoda blago raširenih nogu i prije nekoliko minuta bilo mu je nezgodno ući u SUV. Scarpetta zna što je vidjela: crvenkasto-ljubičasta boja teško ozlijeđenog nježnog tkiva samo je nijemi krik u usporedbi s boli kojom mu rane sad sigurno vrište. Marino neko vrijeme neće biti onaj stari.

– Kako se osjećaš? ponovno ga upita. Nadam se da ćeš mi reći. Ne kaže izravno na što misli. Neće tražiti da još jedanput skine odjeću. Pregledat će ga ako je zamoli, ali nada se da to neće biti potrebno. Osim toga, neće je to zamoliti.

– Mislim da sam bolje, odgovori on, zureći van u staru policijsku postaju u Devetoj ulici. Zgrada je već godinama u lošem stanju, boja se guli, a crepovi uz gornji rub krova su otpali. Sad izgleda još gore, jer je prazna i utihnula.

– Ne mogu vjerovat koliko sam godina potratio u toj rupi, doda on.

– Ma daj. Ona uključi žmigavac, koji počne tiktakati kao poludjela ura. Nemoj tako govoriti. Hajde da ne počinjemo dan takvim razgovorom. Reći ćeš mi ako ti se otok pogorša, je l' da? Važno je da mi to iskreno kažeš.

– Bolje je.

– Dobro.

– Namazo sam se ujutro onom tekućinom s jodom.

– Dobro, kaže ona. Nastavi je stavljati svaki put nakon tuširanja.

– Više ne peče onako jako. Zapravo, više uopće ne peče. Šta ako ima neku bolest, sidu recimo? Razmišljo sam o tome. Šta onda? Kako mogu znat da nije bolesna?

– Na žalost, ne možeš, kaže Scarpetta, vozeći polako Ulicom Clay. S njihove lijeve strane, usred velikog praznog parkirališta, čuči golema smeđa zgrada Coliseuma. Ako ti to može biti neka utjeha kad sam pregledavala njezinu kuću, nisam vidjela nikakve lijekove koji bi ukazivali na to da ima sidu ili neku drugu spolno prenosivu ili zaraznu bolest. Premda, to ne znači da nije HIV pozitivna. Možda jest, ali ne zna. Isto se može reći za svakoga s kim si spavao, tako da, ako se želiš ubijati brigom, možeš slobodno.

– Vjeruj mi da ne želim, odgovori on. Al ne možeš koristit gumicu kad te neko grize. Ne možeš se zaštitit. Ne možeš imat siguran seks s nekim ko te grize.

– Blago rečeno, odgovori ona, skrećući u Četvrtu ulicu. Zazvoni joj mobitel. Ona prepozna Rudyjev broj i zabrine se. On je rijetko zove, a kad zove, to je ili da joj zaželi sretan rođendan ili prenese lošu vijest.

– Bok, Rudy, pozdravi ga, polako zaokrećući oko parkirališta iza zgrade. Što se zbiva?

– Ne mogu doći do Lucy, dopre joj do uha njegov napeti glas. Ili je izvan dometa ili je isključila mobitel. Danas ujutro je krenula helikopterom u Charleston, kaže on.

Scarpetta baci pogled prema Marinu. Sigurno je sinoć nazvao Lucy nakon što je izašla iz njegove sobe.

– Baš super, kaže Rudy. Baš super.

– Rudy, što se dogodilo? upita Scarpetta. Polako počinje gubiti živce.
– Netko joj je stavio bombu u poštanski sandučić, kaže. Govori brzo. Ne mogu sad ulaziti u sve detalje, a neke stvari bi vam ona trebala reći.

Scarpetta uspori i gotovo zaustavi auto na parkiralištu, vozeći prema parkirnim mjestima za posjetitelje. Kad i što? upita.

– Tek sam je pronašao. Nema ni sat vremena. Došao sam da provjerim kuću i vidio da je zastavica na poštanskom sandučiću podignuta, što nije imalo smisla. Otvorio sam ga i unutra ugledao veliku plastičnu čašu. Cijela je stvar bila obojena narančastim flomasterom, a poklopac je bio obojen u zeleno, zalijepljen komadićem izolir-trake oko poklopca i preko otvora, znate, one rupice kroz koju pijete, ali nisam mogao vidjeti što je bilo unutra pa sam uzeo jedan od onih dugačkih štapova iz garaže, kako se zovu. Imaju hvataljke najednom kraju kojima mijenjate žarulje koje su previsoko. Uhvatio sam prokletu stvar s tim štapom, odnio je iza i sredio.

Dok sluša što joj govori, Scarpetta polako ulazi na parkirno mjesto, auto jedva da se pomiče. Oprosti, ali moram te pitati kako si to napravio?

– Pucao sam. Ne brinite se. Iz malog kalibra. To je bila kemijska bomba, znate one bombe u boci. S komadićima aluminijske folije smotanima unutra.

– Metal da ubrza reakciju. Scarpetta počne nabrajati diferencijalne dijagnoze bombe. Tipično za bombe u boci koje se rade od sredstava za čišćenje koja sadrže klornu kiselinu, kakva se koriste u domaćinstvu, kao što je Works za WC školjke. Može ga se kupiti u Wal-Martu²⁴, željezariji, bilo kojoj najobičnijoj trgovini. Na žalost, recept je na internetu.

– Smrdilo je na kiselinu, na klor, ali kako sam pucao u bombu pokraj bazena, možda je to bio miris vode.

– Vjerojatno se radi o granuliranom kloru za bazene i nekakvom slatkom gaziranom piću. To je isto popularno. Kemijska analiza će pokazati o čemu se radi.

– Ne brinite se, napraviti ćemo je.

– Je li ostalo išta od čaše? upita ona.

– Pogledat ću ima li otisaka. Ako ih bude, provjerit ću u AFIS-u.

– Teorijski se iz otisaka, ako su svježiji, može dobiti DNK. Vrijedi pokušati.

– Ne brinite se, uzet ćemo briseve s čaše i izolir-trake. Što češće govori ne brinite, to se ona više brine. Nisam pozvao policiju, doda on.

– U pogledu toga te ne mogu savjetovati. Odustala je od davanja savjeta bilo njemu, bilo onima s kojima radi. Lucy i njezini ljudi irnak drugačija pravila, kreativna i riskantna, koja često nisu u skladu sa zakonom. Scarpetta je prestala inzistirati na tome da je detaljne obavještavaju o stvarima zbog kojih noćima ne može spavati.

– Ovo bi moglo biti povezano s nečim drugim, kaže Rudy. Nekal vam Lucy kaže. Ako je čujete prije mene, recite joj da me nazove! Odmah.

– Rudy, ionako ćeš napraviti ono što hoćeš. Samo se nadam, akol smijem reći, da u blizini nema još takvih naprava i da onaj koji je to napravio nije ostavio još koju bombu, da nije bilo više od jedne mete, kaže ona. Imala sam slučajeva da su ljudi poginuli jer su im takve kemikalije eksplodirale u lice ili im ih je netko bacio u lice, pa su dospjele u dišne putove i pluća. Te su kiseline tako jake da kemijska! reakcija ne mora biti potpuna da bi stvar eksplodirala.

– Znam, znam.

– Molim te, provjeri nekako da nema još žrtava ili potencijalnih žrtava. Samo me to brine, ako namjeravaš sam rješavati stvar. Na I taj mu način govori da, ako već nema namjeru pozvati policiju, bude bar toliko odgovoran i učini ono što može kako drugi ljudi ne bi nastradali.

²⁴ Golemi lanac prodavaonica živežnih namirnica i potrepština za domaćinstvo.

- Znam što mi je činiti, ne brinite se, kaže Rudy.
- Isuse, kaže Scarpetta, završivši razgovor i gledajući u Marina. I Što se, pobogu, dolje događa? Sigurno si sinoć nazvao Lucy. Je li ti rekla što se tamo događa? Nisam je vidjela od rujna. Ne znam što se događa.
- Bomba od kiseline? Uspravio se u svom sjedištu, uvijek spreman za napad ako je Lucy u opasnosti.
- Kemijska bomba. Nekakva bomba u boci s kakvima smo imali posla u Fairfaxu. Sjećaš se onih bombi u sjevernoj Virginiji, prije nekoliko godina? Kad je grupica djece s previše slobodnog vremena mislila da bi bilo zabavno raznijeti poštanski sandučić, pa je vlasnica poginula?
- Kvragu, kaže on.
- Lako su dostupne, a užasno opasne. Imaju pH jedan ili manji, kiselost zna biti takva da se pH ne može ni izmjeriti. Mogla je eksplodirati Lucy u lice. Hvala Bogu da je ona nije izvadila iz sandučića. Tlto zna što bi napravila.
- Kod nje doma? upita Marino, sad još ljući. Bomba je bila pred njenom kućom dole u Floridi?
- Što ti je sinoć rekla?
- Samo sam joj ispričio o Franku Paulssonu i šta se ovdje događa. To je bilo sve. Rekla je da će ona to sredit. U onoj kućerini, s kamerama i svim drugim sranjima? Bomba joj je bila ispred kuće?
- Hajdemo unutra, veli Scarpetta, otvarajući vrata auta. Pričat ću ti usput.

38

Rudy je za radnim stolom, sjedi uz prozor okupan toplim svjetlom jutra i tipka na računalu. Malo tipka po tipkovnici, malo čeka. Zatim opet nešto brzo utipka, pa opet čeka. Pritišće tipke sa strelicama i pomiče stranice gore-dolje. Pretražuje internet, uvjeren da to što traži doista postoji na internetu. Nešto tu ima, nešto što je psihopat vidio i što ga je izazvalo. Rudy je siguran da bomba nije nasumce ostavljena.

Posljednja dva sata proveo je u uredu kampa za trening, probijajući se kroz džunglu svjetske mreže. Za to je vrijeme jedan od forenzičara u obližnjem privatnom laboratoriju pretraživao IAFIS-ovu bazu potpunih i djelomičnih otisaka prstiju. Ima novosti. Rudyjevi živci vrište poput Lucyna Ferrarija u šestoj brzini. On nazove neki telefonski broj i, pridržavajući bradom slušalicu, nastavi tipkati zureći u ravni zaslon monitora.

– Hej, Phile, kaže on. Radi se o velikoj plastičnoj čaši na kojoj je nacrtan mačak u šeširu, doktora Seussa. Znaš one čaše za Big Gulp. Poklopac je originalno bijele boje. Da, da, one velike čaše kakve dobiješ u trgovini ili na benzinskoj i sam ih puniš. Ne, s mačkom u šeširu. Koliko čudno? Možemo li vidjeti odakle? Ne, ne zezam se. Radi se o isključivom vlasništvu, je l' da? Ali film nije nov. Prošle godine oko Božića, zar ne? Ne, nisam ga išao gledati i prestani se zafrkavati. Ozbiljno, gdje bi se sad još mogle kupiti takve čaše nakon toliko vremena? U najgorem ih je slučaju kupio davno prije - Pa moramo pokušati. Da, imamo otiske s čaše. Tip se i ne trudi - Mislim, boli ga briga hoće li i gdje će ostaviti otiske. Prvo na crtežu koji je zalijepio na šefičina vrata, pa u spavaćoj sobi gdje je napao Henri, sad na bombi... Upravo smo našli poklapanje s nekima u IAFIS-u. Da, ne mo'š vjerovati. Nemamo, ne, još nemamo ime. Možda nećemo ni saznati. Poklapaju se s latentnim otiscima u bazi, s djelomičnim otiscima iz jednog drugog slučaja. Provjeravamo. To je sve za sada.

On poklopi slušalicu i vrati se računalu. Lucy ima više pretraživača na internetu nego što Pratt & Whitney²⁵ imaju mlaznih turbina, ali nikad se prije nije brinula da bi se na svjetskoj mreži mogle pronaći informacije koje se odnose na nju. S druge strane, donedavno nije imala ni razloga brinuti se. Specijalni operativci obično ne vaze za publicitetom, osim ako nisu izašli iz službe ili su gladni Hollywooda, no kad se Lucy zapalila za Hollywood, a zatim i za Henri, život se dramatično promijenio. I to na gore. Prokleta Henri, misli on, tipkajući. Prokleta bila. Prokleta propala glumica Henri kad je odlučila postati policajka. I prokleta Lucy što ju je zaposlila.

On pokrene novu pretragu, utipkavši ključne riječi Kay Scarpetta i nećakinja. E sad je već dobio nešto zanimljivo. Uzme olovku i vrteći je između prstiju kao štafetu počne čitati članak koji je prošlog rujna objavio AP²⁶. Tekst je kratak i samo kaže da je u Virginiji postavljen novi glavni sudski patolog, doktor Joel Marcus iz St. Louisa, koji je preuzeo Scarpettino mjesto nakon više godina neizvjesnosti i kaosa i tako dalje. Ali u kratkom se članku spominje i Lucyno ime. Piše da je doktorica Scarpetta, nakon što je otišla iz Virginije, radila kao savjetnica za privatnu istražiteljsku tvrtku Posljednja postaja, koju je osnovala njezina nećakinja, bivša agentica FBI-ja, Lucy Farinelli.

To baš i nije točno, pomisli Rudy. Ne može se reći da Scarpetta radi za Lucy, premda to ne znači da tu i tamo ne obrađuju iste slučajeve. Nema šanse da bi Scarpetta ikad radila za Lucy. Ne krivi je zbog toga. Nije mu jasno ni kako sam može raditi za Lucy. Potpuno je zaboravio na ovaj članak i sad se prisjeća koliko je bio ljut na Lucy zbog toga i tražio da mu kaže kako je, k vragu, njezino ime i ime Posljednje postaje završilo u članku o doktoru Joelu Marcusu Zadnja stvar koja PP-u treba je publicitet. Toga nije bilo prije nego što se Lucy spetljala s industrijom zabave. Tek su nakon toga razni tračevi počeli curiti u novine i pojavljivati se u mozaičnim televizijskim emisijama.

Odluči se na još jednu pretragu. Lagano zaškilji, pokušavajući se sjetiti još nečeg što mu dosad nije palo na pamet, a onda mu prsti počnu tipkati kao da nisu njegovi i on natipka dvije ključne riječi: Henrietta Walden. Ovo je traćenje vremena, pomisli. Prije se, dok je bila nezaposlena glumica B kategorije, zvala Jen Thomas ili tako nešto jednako bezlično. On posegne za Pepsi-Colom, ne odvajajući pogled od monitora. Ne može vjerovati da ima toliko sreće. Pretraga mu je vratila tri rezultata.

– Daj, nek' bude što god, kaže, premda je sam u uredu, pa klikne na prvi link.

Henrietta Taft Walden umrla je prije sto godina i bila je nekakva imućna abolicionistica u Lynchburgu u Virginiji. Opa, to je tad sigurno bilo dočekano s oduševljenjem, k'o čekićem po palcu. Ne može ni zamisliti kako je to bilo biti abolicionist u Virginiji oko Građanskog rata. Gospođa je imala petlje, to joj se mora priznati. Klikne na drugi link. Ova Henrietta Walden nije umrla, ali je vrlo stara i živi na farmi, također u Virginiji, gdje uzgaja paradne konje i nedavno je dala milijun dolara NAACP-u²⁷. Vjerojatno je potomak prve Henriette Walden, pomisli on, zapitavši se nije li Jen Thomas posudila ime Henrietta Walden od ovih prilično poznatih abolicionistica, jedne mrtve, a druge jedva žive. Ako jest, zašto? On zamisli Henri. Zašto bi ta atraktivna, zgodna plavuša nepodnošljivo uobraženog držanja bila nadahnuta ženama koje su se strastveno borile za prava crnaca. Vjerojatno zato što je to sad moderno u liberalnom Hollywoodu, pomisli on cinično i klikne na treći link.

Ovaj vodi do kratkog članka u novinama The Hollywood Reporter, objavljenog sredinom listopada:

STVARNA ULOGA

²⁵ Proizvođač avionskih motora.

²⁶ AP – Associated Press.

²⁷ National Association for the Advancement of Colored People – Državno udruženje za unapređenje položaja osoba tamne boje kože.

Henri Walden, bivša glumica i sadašnja policajka u LAPD-u, potpisala je ugovor s uglednom međunarodnom privatnom zaštitarskom agencijom, Posljednjom postajom, čija je vlasnica i direktorica Lucy Farinelli, nekad specijalna operativka i pilotkinja helikoptera, koja danas vozi Ferrari, slučajno i nećakinja glasovite forenzičarke, Grissoma iz stvarnog života, doktorice Kay Scarpette. Posljednja postaja, sa sjedištem u Hollywoodu, onim manjim, u Floridi, nedavno je otvorila ured u Los Angelesu i proširila svoje detektivsko-zaštitarske aktivnosti i na filmsku zvjezdanu klijentelu. Iako su imena njihovih klijenata strogo čuvana tajna, Reporter je saznao da neka od njih pripadaju samom vrhu glumačke i glazbene kreme, uključujući mega-zvijezde kao što su glumica Gloria Rustic i reper Rat Riddly.

– Ovo mi je najuzbudljivija, najodvažnija uloga do sada, rekla je Waldenova za svoju najnoviju eskapadu. Tko bi mogao bolje zaštititi zvijezde od onoga tko je i sam radio u toj branši.

– Radio je možda malo pretjeran izraz, s obzirom na to daje plavokosa ljepotica imala mnogo slobodnog vremena tijekom svog kratkog glumačkog staža. Novac joj sigurno nije bio problem: poznato je da dolazi iz bogate obitelji. Waldenova je poznatija po manjim ulogama koje je igrala u visokobudžetnim filmovima, kao što su Brza smrt i Nemoj biti tu. Dobro otvorite oči kad se radi o Waldenovoj. Ta je žena oboružana.

Rudy isprinta članak i sjedne natrag na stolicu. Prsti mu miruju na tipkovnici, dok zuri u zaslon monitora i razmišlja zna li Lucy za ovaj članak. Da je znala za ovo, bila bi izvan sebe od bijesa. A ako jest znala, zašto nije otpustila Henri prije nekoliko mjeseci? I zašto nije njemu rekla? Takvo kršenje protokola gotovo je nezamislivo. Šokira ga pomisao da bi Lucy to dopustila, naravno, ako je znala. Ne može se sjetiti niti jednog jedinog primjera da je zaposlenik PP-a dao intervju medijima, ma ni da se upustio u neobavezan razgovor s novinarima, osim ako to nije bilo u sklopu pažljivo planirane operacije. Postoji samo jedan način da to sazna, pomisli on, i opet posegne za telefonom.

– Hej, kaže kad se javi Lucy. Gdje si?

– U St. Augustinu. Na benzinskoj. Čuje joj oprez u glasu. Već su mi javili za jebenu bombu.

– Ne zovem te zato. Pretpostavljam da si razgovarala s tetom.

– Marino je zvao. Nemam sad vremena brbljati o tome, kaže ona ljutito. Je 1' se još nešto događa?

– Jesi li znala da ti je djevojka dala intervju o tome da se zaposlila kod nas?

– Ovo nema veze s tim što mi je ona djevojka.

– O tome možemo kasnije, veli Rudy, držeći se smirenije nego što se osjeća. U sebi kipti. Samo mi odgovori na pitanje. Jesi li znala?

– Nemam pojma ni o kakvom članku. O kakvom članku pričaš?

Rudy joj pročita tekst preko telefona, a kad završi, pričekava da vidi kako će reagirati. Zna da će bar nekako reagirati, pa se osjeća nešto bolje. Cijela stvar nije bilo poštena od početka i ovo sad valjda će je primorati da to i prizna. Kad Lucy ne odgovori, Rudy upita: Jesi li tu?

– Jesam, odreže ona razdraženo. Nisam znala.

– E sad znaš. Sad pak moramo pretresti sasvim drugi zvjezdani sustav, u cijelom njegovu opsegu, recimo njezinu bogatu obitelj. Moramo provjeriti imaju li ti takozvani Waldeni neke veze s ovim i tko zna što sve ne. Glavno je pitanje je li psihopat vidio taj članak i ako jest, kako je to i s čime povezano. A da ti i ne spominjem da je glumački pseudonim uzela od neke abolicionistice, koja je iz Virginije, slično kao i ti, na neki način. Možda se vas dvije niste slučajno spetljale.

– Ne budi smiješan. Sad stvarno pretjeruješ, kaže Lucy gnjevno. Bila je na popisu policajaca u LAPD-u koji su radili na osiguranju.

– Ma to su sranja, odgovori Rudy. Ni on više ne može skrivati ljutnju. Zajebi popis. Ti si vodila intervju za posao s lokalnim policajcima i vidjela je. Znala si jako dobro da nema nikakvog iskustva za posao zaštitara, ali si je ipak uzela.

– Ne želim o tome razgovarati preko mobitela. Čak ni preko naših mobitela.

– Ni ja. Javi se psihiću. To je njegovo tajno ime za Bentona Wesleyja. Zašto njega ne nazoveš? Možda će se on nečega sjetiti. Reci mu da mu šaljem članak e-mailom. Imamo otiske. Onaj luđak koji ti je nacrtao skicu sad ti je ostavio i mali poklon u poštanskom sandučiću.

– Kao daje to nekakvo iznenađenje. Rekla sam da se radi o istom tipu. Razgovarala sam s psihićem, doda Lucy. Nadzirat će moju akciju ovdje.

– Dobro. Eh, skoro sam zaboravio. Pronašao sam vlas koja se uhvatila za izolir-traku na kemijskoj bombi.

– Opisi je.

– Duga petnaestak centimetara, kovrčava, crna. Izgleda kao kosa. Mislim, očito nije dlaka. Nazovi me poslije s fiksne linije. Moram sad obaviti dosta posla, kaže on. Možda ti djevojka nešto zna, ako je uspiješ natjerati da bar jedanput kaže istinu.

– Ne zovi je mojom djevojkom, kaže Lucy. 'Ajmo se prestati svađati oko toga.

39

Kad je Scarpetta ušla u OCME, a Marino polako za njom, trudeći se da hoda što normalnije, Bruce iz osiguranja ukočio se na svom radnom mjestu sa strepnjom na licu.

– Uh, dobio sam nalog, veli, izbjegavajući je pogledati u oči. Šef kaže bez posjetitelja, no to se možda ne odnosi na vas. Je l' vas očekuje?

– Ne, kaže Scarpetta ležerno. Sad je više ništa ne može iznenaditi. Nalog se vjerojatno i odnosi na mene.

– Joj, stvarno mi je žao. Bruceu je toliko neugodno da se sav zacrvenio u licu. Kako život, Pete?

Marino se naslonio na pult, raširivši noge. Hlače nosi niže nego obično. Da mora potrčati, vjerojatno bi mu spale do koljena. Znalo je bit i bolje, odgovori. Znaci, mali šef koji misli daje veliki budža nas ne pušta unutra. To očeš reć, Bruce?

– Kakav je to tip, počne Bruce, pa se zaustavi. Kao i većina ljudi, Bruce bi želio zadržati posao. Na ovom radnom mjestu nosi lijepu zagasito plavu uniformu, oružje i radi u krasnoj zgradi. Ne bi htio izgubiti to što ima, usprkos tome što mu doktor Marcus nepodnošljivo ide na živce.

– Huh, kaže Marino i odmakne se od konzole. E pa, žao mi je što moram razočarat Šefonjka, al ionako nismo došli vidjet njega - Moramo ostavit neke dokaze u laboratoriju za tragove. Al daj reci, baš me zanima, šta ti je točno naređeno? Samo me zanima koje su riječi upotrijebljene.

– Kakav je to tip, ponovno će Bruce uz odmahivanje glavom, ali se opet zaustavi. Sviđa mu se njegov posao.

– U redu je, kaže Scarpetta. Sve mi je jasno. Hvala što ste mi rekli - Bar netko.

– On vam je trebao reći. Bruce zastane u pola rečenice, pa se osvrne oko sebe i doda: Tek' toliko da znate, svima je jako drago što ste tu, doktorice Scarpetta.

– Skoro svima, nasmiješi se ona. Nema problema. Možete li reći gospodinu Eiseu da smo došli? On nas očekuje, doda, naglašavajući riječ on.

– Da, gospođo, odgovori Bruce malo se razvedrivši, pa podigne slušalicu, nazove kućni broj i prenese poruku.

Nakon nekoliko minuta, Scarpetta i Marino stoje pred dizalom i čekaju. Možete pritisnuti tipku dizala cijeli božji dan, nećete ga dozvati ako nemate čarobnu magnetnu karticu ili ako netko ne pošalje dizalo po vas. Vrata se otvore i oni uđu, a Scarpetta pritisne tipku za treći kat. O ramenu joj visi crna torba za obradu mjesta događaja.

– Očito te je gad šutirao, komentira Marino, ulazeći u dizalo. Dizalo se lagano zanese i počne svoj kratki uspon.

– Očito.

– I? Šta ćeš poduzet? Ne možeš mu pustit da prođe samo tako. Prvo te moli da dođeš u Richmond, a onda se prema tebi ponaša ko da si govno. Ja bi se potrudio da dobije otkaz.

– Sam se trudi da dobije otkaz. I dobit će ga uskoro. Ja imam pametnijeg posla, odgovori ona. Vrata od nehrđajućeg čelika se otvore i oni ugledaju Juniusa Eisea kako ih čeka u bijelom hodniku.

– Juniuse, hvala vam, veli Scarpetta, pružajući mu ruku. Drago mi je što vas ponovno vidim.

– Oh, nema problema. Drago mi je da mogu pomoći, kaže on, Pomalo zbunjeno.

Eise je neobičan čovjek, svijetlih očiju i s tankim blijedim ožiljkom koji mu se pruža po sredini gornje usnice sve do nosa – tipično loša rekonstrukcija kakve je već mnogo puta vidjela u ljudi rođenih s rascjepom usnice i nepca. No čudan je bez obzira na izgled. To bi zaključila svaki put kad bi ga susrela u nekom laboratoriju. Nikad nije s njim mnogo razgovarala, ali povremeno se znala posavjetovati u vezi s nekim posebnim slučajem. Dok je bila šefica, ljubazno se odnosila prema svima i nije propuštala pokazati kako iskreno cijeni sve ljude u laboratoriju, premda se nikad nije ponašala na previše prislan način. Dok prati Eisea kroz labirint bijelih hodnika s velikim staklenim prozorima iza kojih znanstvenici rade u laboratorijima, razmišlja o tome kako su je se bojali i doživljavali je kao hladnu osobu dok je tu radila. Kao šefica imala je njihovo poštovanje, ali ne i ljubav. Zbog toga joj je bilo teško, vrlo teško. Ali živjela je s tim, jer joj je bilo u opisu radnog mjesta. No sad s time više ne mora živjeti.

– Kako ste vi, Juniuse? upita ga. Sinoć ste malo zaružili s Marinom u baru RPB-a, koliko čujem. Nadam se da se ne mučite previše s onim krajnje neobičnim tragovima. Premda, ako ih itko može protumačiti, onda ste to vi.

Eise je kratko pogleda s nevjericom na licu. Nadajmo se, kaže smeteno. Al' moram napomenuti da sam siguran da nisam ništa pomiješao. Nije me briga što itko kaže. Znam da nisam.

– Vjerujem vam. Vi sigurno ne biste ništa pomiješali, kaže Scarpetta.

– Hvala. Kad je iz vaših usta, to puno znači. On podigne magnetsku karticu obješenu na uzici oko vrata i prođe njome preko senzora na zidu. Brava škljocne i on otvori vrata. Ne mogu reći što to znači, doda, dok ulaze na Odsjek za analizu tragova, ali znam da nisam krivo obilježio uzorak. To mi se još nikad nije dogodilo u životu. Nijedanput. Ako i jest, onda sam barem to odmah ispravio, što na sudu sigurno nisu primijetili.

– Razumijem.

– Sjećate li se Kit? upita je Eise, kao da je Kit tu, premda je nema nigdje na vidiku. Zapravo, nije ovdje. Bolesna je. Gripa kao da je pokosila pola čovječanstva. U svakom slučaju, rekla mi je da vas pozdravim. Bit će joj žao što vas nije vidjela.

– Recite joj da je i meni žao, kaže Scarpetta. Naposljetku stignu do dugačkog crnog radnog stola uza zid, do Eisova radnog mjesta.

– Znae šta, kaže Marino. Ima l' ovdje neki mirni kutak s telefonom?

– Naravno. Ured šefice odsjeka je iza ugla. Danas je na sudu, pa se slobodno posluži. Siguran sam da joj neće smetati.

– Onda ostavljam vas dvoje da se igrate u pijesku, kaže Marino i polako odšeta, lagano povijenih nogu kao kauboj koji je upravo sišao s konja nakon dugog, dugog putovanja.

Eise pokrije dio radne plohe čistim bijelim papirom, a Scarpetta otvori svoju crnu torbu i izvuče uzorke blata. On dovuče još jednu stolicu, tako da Scarpetta može sjesti pokraj njega za svjetlosni mikroskop i pruži joj par rukavica. Prva u dugom nizu faza ovog postupka je najjednostavnija. Eise uzme malu čeličnu spatulu, uroni je u jednu od vrećica, nanese sitne ostatke crvene gline i pješčanog tla na čisto stakalce te ga postavi na postolje mikroskopa. Zureći kroz okular, namjesti fokus i polako pomiče stakalce. Za to vrijeme Scarpetta samo gleda. Ne može vidjeti ništa osim poteza vlažne crvenkaste prljavštine na staklu. Uklanjajući stakalce i stavljajući ga na bijeli papirnati ubrus, on pripremi još nekoliko preparata istim postupkom.

Tek kad su počeli pregledavati uzorke tla iz druge vrećice koje je Scarpetta uzela s mjesta rušenja, Eise naiđe na nešto zanimljivo.

– Da ovo ne vidim vlastitim očima, ne bih vjerovao, kaže on i podigne pogled s binokulara. Izvolite, veli i odgurne se na stolcu, ustupajući joj svoje mjesto.

Ona se približi mikroskopu i pogleda kroz okular u mikroskopsko brdo pijeska i ostalih minerala, komadića biljaka i dijelova kukaca te čestica i djelića duhana – sve tipično za prljavo parkiralište. Vidi i nekoliko ljuskica metala mat srebrne boje – to nije tipično. Scarpetta podigne pogled, tražeći nekakav instrument u obliku igle, i odmah ih ugleda nekoliko na dohvata ruke. Pažljivo gurajući metalne krhotine da ih izdvoji, izbroji da ih je u ovom preparatu točno tri, svaka jedva nešto veća od najvećeg zrna silicija, pijeska i ostalog materijala. Dvije su krhotine crvene i jedna bijela. Još malo promiješa iglom po preparatu i oko joj zapne za još jedan zanimljiv nalaz. Odmah prepozna o čemu se radi, ali ne žuri se da to i kaže. Želi biti sigurna.

Komadić pod mikroskopom veličine je otprilike najmanje krhotine otpale boje, sivkastožut i nepravilna oblika; nije mineralnog porijekla, niti od umjetno napravljenog materijala. Čestica oblikom podsjeća na pretpovijesnu pticu glave poput čekića, s jednim okom, tankim vratom i gomoljastim tijelom.

– Plosnate ljuskice lamelarne građe. Izgledaju kao koncentrični krugovi i čine slojeve kosti, poput godova na deblu, kaže i malo pomakne česticu. Vide se žljebovi i otvori kanalikula. Ove rupe koje se ovdje vide su Haversovi kanali ili kanalikuli kroz koje idu krvne žile. Stavite ovo pod polarizirajući mikroskop i vidjet ćete undulirajuće, valovite ekstenzije u obliku lepeze. Pretpostavljam da će rendgenska difrakcija pokazati da je riječ o kalcijevu fosfatu. Drugim riječima, o čestici kosti. Ne mogu reći da sam iznenađena, s obzirom na to odakle dolazi uzorak. Stara ih je zgrada sigurno puna.

– Nek' sam proklet, kaže Eise, sav sretan. Već sam si skoro svu kosu počupao zbog njih. Takve iste sam pronašao u slučaju Bolesne curice, Paulssonove, ako mislimo na istu stvar. Mogu li pogledati?

Ona se odgurne na stolici, sad donekle mirnija, ali jednako zbunjena kao i prije. Krhotine boje i čestice kosti u slučaju pregaženog traktorista imaju nekog smisla, ali ne i u slučaju Gilly Paulsson. Kako je moguće da se ista vrsta mikrodokaza pronašla u njezinim ustima?

– Ista stvar, kaže Eise uvjereno. Pokazat ću vam. Samo malo, da uzmem preparate Bolesne curice. Nećete vjerovati.

On uzme debelu kuvertu s hrpe na svom stolu, oguli samoljepivu traku s preklopca i izvuče kartonsku mapu s preparatima. Držim ih na dohvata ruke. Nećete vjerovat', ali pogledao sam ih već ne znam koliko puta. On stavi stakalce na postolje mikroskopa. Komadići crvene, bijele i plave boje, neki se drže za krhotine metala, a neki ne. On namjesti preparat i izoštri sliku. Boja je nanosena u jednom sloju, odnosno, bar epoksidni premaz jest, a najvjerojatnije je kasnije mijenjana. Znači, o kakvom god da se predmetu radi, prvotno je bio bijele boje, a onda su ga prebojali drugim bojama, crvenom, bijelom i plavom. Pogledajte.

Eise je pomno odvojio sve slične čestice od ostalog materijala iz uzoraka koje su mu dali iz slučaja Paulsson, pa se sad na stakalcu vide samo komadići crvene, bijele i plave boje.

Izgedaju veliki i jarki, poput dječjih kockica za slaganje, samo što su nepravilnog oblika. Neki se drže za metal mutnog sjaja, drugi izgledaju kao da su čista boja. Po teksturi i boji čine se identičnima onima koje je upravo vidjela u uzorku tla koji je sama donijela. Njezina početna nevjerica sad se preobrazila u potpuno zaprepaštenje. Ne može ni razmišljati. Mozak joj radi sve sporije, kao računalo kojem ponestaje memorije. Jednostavno ne može pronaći logičnu vezu između ovih dvaju nalaza.

– Ovdje su ove druge čestice za koje kažete da su koštanog porijekla. On makne preparat koji su upravo pogledali i stavi drugi.

– I ove ste pronašli kod nje? Scarpetta provjerava, jer jednostavno ne može vjerovati.

– Izvan svake sumnje. Gledate u njih. Stvarno su iste.

– Pomislite samo koliko je toga tamo dolje. Da pokupimo sve koštane čestice iz te zgrade, bilo bi ih više nego zvijezda u svemiru, kaže Eise.

– Neke izgledaju staro, kao da su nastale na prirodan način, eksfolijacijom, kao pri raspadu pokosnice, kaže Scarpetta. Vidite kako su zaobljene i postupno se stanjuju prema rubovima? Takve se čestice inače mogu pronaći uz kostur, uz kosti koje su bile zakopane ili na šumskom tlu i tome slično. Ako se kost raspadala prirodnim putem, onda i čestice izgledaju kao da su nastale prirodnim putem. Ali nekoliko ovih – ona izolira česticu kosti, okrhnutu, popucalu i nekoliko nijansi svjetliju od drugih – izgledaju mi kao da su nastale pulverizacijom.

Eise se nagne nad mikroskop da sam pogleda, a zatim se makne da i ona provjeri.

– Zapravo, mislim daje ova čestica bila spaljena. Jeste li primijetili kako je tanka? Ima crni rub. Izgleda karbonizirano, spaljeno. Da je Pritisnem prstom, kladim se da bi mi se zalijepila za jagodicu, jer je koža masna. Da je nastala prirodnim putem raspadanja kosti, onda ne bi, kaže ona, sad zaintrigirana. Mislim da je dio ovog materijala nastao kremiranjem. Ona zuri u plavičasto-bijelu, nazubljenu ljuskicu s karboniziranim rubovima u krugu jarkog svjetla. Izgleda kao prah krede, kao da je popucala, ali ne od topline. Ne znam. Nikad nisam imala razloga proučavati čestice kosti, a pogotovo ne spaljene čestice kosti. Analiza elemenata će vam dati konačan odgovor. Za spaljenu kost trebali biste dobiti drugačiju razinu kalcija i višu razinu fosfora objasni, ne mičući oči s binokularnih leća. Usput rečeno, meni bi pepeo od kremiranih ostataka u ruševinama i blatu na mjestu stare zgrade bio očekivani nalaz, jer je tamo bila kremacijska peć. Sam Bog zna koliko je tijela bilo spaljeno na tom mjestu posljednjih desetljeća. No zbunjuje me što se ovo našlo u blatu na pločniku pokraj stražnjeg ulaza. Taj stražnji dio zgrade i parkiralište iza nje još nisu počeli rušiti. Anatomski odsjek trebao bi biti još netaknut. Sjećate se gdje je bio stražnji ulaz u staru zgradu?

– Naravno da se sjećam.

– Tamo sam uzela uzorke. Zašto bi pepeo od kremiranja bio na parkiralištu, odnosno baš pred izlazom iz zgrade na parkiralište? Jedino ako ga netko nije donio sa sobom iznutra.

– Mislite daje netko hodao dolje po Odsjeku za anatomiju, pa mu se pepeo uhvatio za obuću i tako gaje donio na parkiralište?

– Ne znam. Moguće je. Čini se da je gospodin Whitby ležao s okrvavljenim licem na pločniku, koji je pun blata i prašine, pa mu se pepeo zalijepio za ranu i krv na licu.

– Vratimo se na onaj dio kako su čestice kosti popucale, kaže Eise, prilično zbunjen. Znači, imamo spaljenu kost. Od čega je drugo mogla puknuti ako ne od vrućine?

– Kao što sam rekla, ne znam točno, ali vjerojatno su preko pepela od kremiranih ostataka pomiješanog sa zemljom na pločniku gazili traktori i auti, a ljudi su tuda i hodali. Bi li ljuskice pepela kosti mogle popucati pod svim tim gumama i cipelama koje su prešle preko njih? Na to pitanje jednostavno ne znam odgovor.

– Ali, kvragu, zašto bi se onda pepeo kremirane kosti pronašao u slučaju Bolesne curice? upita Eise.

– Upravo tako. Ona pokušava razbistriti glavu i srediti misli. Upravo tako. Taj nije stigao iz Whitbyjeva slučaja. Ove popucale čestice kosti koje izgledaju spaljeno nisu iz Whitbyjeva slučaja. Ovo što gledam su tragovi iz njezina slučaja.

– Pepeo kremiranih ostataka u ustima Bolesne curice? Sveta majko na nebesima! Ja to ne mogu objasniti. Nikako. Možete li vi?

– Nemam pojma odakle se odjednom pepeo kosti našao kod Gilly Paulsson, kaže Scarpetta. Što ste još pronašli? Koliko sam shvatila, donijeli su gomilu stvari iz njezine kuće.

– Samo ono što je bilo na njezinom krevetu. Kit i ja smo proveli deset sati tamo iza u Strugaonici, a onda sam još sto godina vadio niti vate iz uzoraka, jer doktor Marcus voli da se bris uzima vatiranim štapićima. Vjerojatno ima dionice u firmi koja ih proizvodi, požali se Eise. Naravno, DNK ekipa je također pregledala posteljiniu.

– To znam, kaže Scarpetta. Tražili su respiratorni epitel i pronašli ga.

– Našli smo i crno obojene dlake na plahtama. Znam da je Kit bila očajna zbog njih.

– Ljudskog porijekla, pretpostavljam. DNK se radila? Da, ljudskog. Poslali su ih u Bode²⁸ na mitohondrijsku²⁹. A dlake kućnog ljubimca? Jeste li pronašli dlake psa? Ne, kaže Eise.

– Niste ih pronašli ni na njezinoj posteljini, ni pidžami, niti na ičemu što su donijeli iz kuće?

– Ne. A možda je to piljevina kosti nastala tijekom obdukcije? kaže on, i dalje opsjednut porijeklom koštanih čestica. Toga je također moglo biti u vašoj staroj zgradi.

– Ništa što vidim ne izgleda tako. Scarpetta se zavalila natrag u stolac i pogleda ga. Piljevina kosti izgledala bi kao sitna zrnca pomiješana s većim komadićima, a bilo bi i malih krhotina metala s oštrice pile.

– OK. Možemo li sad početi razgovarati o nečemu što znam, prije nego što mi prsne neka žilica u glavi od naprezanja?

– Izvolite, kaže ona.

– Hvala ti, Bože. Dakle, vi ste stručnjak za kosti, to vam priznajem Eise vrati onih nekoliko stakalaca u fascikl Gilly Paulsson.

– No ja znam puno o bojama. Ni u slučaju Bolesne curice, ni u slučaju Traktorista nema ni traga laku, niti traga podlozi. Znači, nije u pitanju boja s nekakvog vozila. Zatim, komadiće metala na kojima je boja ne privlači magnet, što znači da nisu od željeza. Pokušao sam to prvi dan i, da skratim priču, ispalo je da su od aluminijske.

– Nešto aluminijsko što je obojeno crvenom, bijelom i plavom metalik bojom, misli Scarpetta naglas. Pomiješano s pepelom kostiju.

– Odustajem, veli Eise. I ja, za sada, odgovori ona. A pepeo ljudskih kostiju? Ako je star, ne možemo znati. Što znači star?

– Ne više od nekoliko godina, za razliku od desetljeća, odgovori ona. Možemo uzeti bris otisaka prstiju i napraviti STR³⁰ i mitohondrijsku analizu, dakle ne treba nam puno, pod uvjetom da uzorak nije prestar ili loše kvalitete. Kod DNK je važan omjer kvalitete i kvantitete, ali dam se kladiti da ni s tim nećemo imati sreće. Prije svega, s kremiranim ostacima možete zaboraviti na DNK. Što se tiče čestica nespaljene kosti koje tu vidim, čini mi se da su stare, iako ne znam točno zašto. Jednostavno mi izgledaju erodirano i staro. Znači, može/te poslati nešto ovih nespaljenih čestica u Bodeove laboratorije na mitohondrijsku ili im čak reći da pokušaju sa STR-om, ali s obzirom na ovako malu količinu uzorka, cijelog će ga

²⁸ The Bode Technology Group – američka tvrtka koja, između ostalog, nudi usluge analize DNK.

²⁹ Mitohondrijska DNK – analizira se u slučaju slabe kakvoće ili male količine materijala koji sadrži DNK, pa se koristi za utvrđivanje identiteta iz kose, ostataka kostura ili zubi.

³⁰ Short Tandem Repeat Analysis – analiza kratkih ponavljajućih sljedova nukleotida; često korišten postupak u forenzičnim znanostima za određivanje jedinstvenog genetskog profila pojedinca.

potrošiti. Želimo li da se uzorak potroši na analizu, premda znamo da ionako možda ništa nećemo dobiti?

– DNK nije moje područje. Da jest, proračun bi mi bio znatno veći.

– Pa, to ionako nije moja odluka, kaže ona, ustajući sa stolice. A da jest, vjerojatno bih odlučila da je bolje sačuvati dokaze takve kakvi jesu, za slučaj da nam poslije zatrebaju. Najvažnije pitanje je kako su se čestice kosti pojavile u dva slučaja koja nikako ne bi trebala biti povezana.

– To je definitivno najvažnije pitanje.

– Prepuštam vama da prenesete sretne vijesti doktoru Marcusu, kaže ona.

– On obožava moje e-maile. Poslat ću mu još jedan, odgovori Eise. Volio bih i vama poslati neke sretne vijesti, doktorice Scarpetta, ali stvar je u tome da će mi trebati dosta vremena za sve te vrećice sa zemljom. Bar nekoliko dana. Sve ću staviti na satna stakalca, dobro osušiti, a onda prosijati da odvojim čestice, što je gnjavaža, jer stalno morate treskati tim prokletim sitima po pultu da bi se nešto istreslo u posudu. Već sam odustao od molbi da mi daju separatore čestica s automatskim tresalicama. Znaju koštati i do šest tisuća, tako da, excuse-moi, to mogu zaboraviti. Sušenje i sijanje će mi uzeti nekoliko dana, nakon toga nastupamo Junius, Eise i ja s mikroskopom, a potom slijedi SEM i sve ostalo što ćemo pokušati. Usput rečeno, jesam li vam ikad poklonio neki svoj ručno izrađen instrument? Ovdje ih s ljubavlju zovu Šiljci za led.

Pronađe ih nekoliko na svom stolu i odabere jednog, polako ga okrećući na jednu, pa na drugu stranu kako bi provjerio da volframova igla nije savijena i da je ne treba oštriti. Držeći taj komad alata ponosno u ruci, uruči joj ga uz teatralnu gestu kao da joj poklanja ružu.

– To je jako lijepo od vas, Juniuse, kaže Scarpetta. Puno hvala. I ne, nikad mi niste poklonili niti jedan.

40

Budući da joj nikako nije uspijevalo steći jasniji pregled problema iz ma kojeg ga kuta sagledavala, Scarpetta napokon odustane od razmišljanja o obojenom aluminiju i koštanom prahu. Shvatila je da će upasti u stanje potpune iscrpljenosti ako nastavi opsjednuto razbijati glavu krhotinama crvene, bijele i plave boje i sitnim česticama kosti, vjerojatno ljudskog porijekla koje izgledaju sitnije od mačje prhuti.

Rano poslijepodnevno nebo je spo, a zrak prijeteći težak, kao da će se svakog trena srušiti poput/kišom natopljenog stropa. Ona i Marino izađu iz SUV-a, praćeni prigušenim zvukom zatvaranja vrata auta. Kad ne ugleda svjetla na ciglenoj kući s mahovinom obraslim krovom od škrljevca s dr/uge strane stražnje ograde dvorišta Paulssonovih, Scarpettu obuzme malodušnost.

– Jesi li siguran da će biti tu? upita.

– Reko je da oće. Znam gdje je ključ. Sam mi je reko. Očito ga nije briga ko sve zna gdje ga drže.

– Nećemo provaliti u kuću, ako to misliš, kaže ona, gledajući u ispucanu stazu što vodi do ulaznih aluminijskih vrata. Iza njih su još jedna, drvena, a sa svake strane mračni prozori. Kuća je mala i stara, s tužnim izgledom zapostavljenog doma, stegnuta u obroču preraslih magnolija, bodljikava grmlja koje nitko godinama nije obrezivao i visokih, nadmenih borova, čije su suhe iglice i češeri u debelim slojevima začepili odvođe i prekrili dvorište, gušeći i ono malo slobodne tratine.

– Ništa ja ne predlažem, odgovori Marino, gledajući prvo na jednu, pa na drugu stranu ulice. Samo ti kažem da mi je reko gdje drži ključ i da nema alarma. A ti meni reci zašto mi je to reko.

– Nije važno, kaže ona, premda zna da jest. Već vidi što ih čeka.

Posredniku za nekretnine prava je gnjavaža dolaziti ovamo, a i ne želi se miješati, pa im je omogućio da sami uđu u kuću i razgledaju je bez njegova nadzora. Ona zabije ruke u džepove kaputa. Torba s priborom za obradu mjesta događaja visi joj o ramenu, osjetno lakša bez vrećica s blatom koje se sad suši u laboratoriju za analizu tragova.

– Ja ću malkice baciti pogled kroz prozor. On krene niz stazu, hodajući polako blago raširenih nogu i pazeći gdje staje. Dolaziš ili ostaješ kod auta?

Ono malo što su saznali počelo je s imenikom gradske uprave. To je Marinu bilo dovoljno da pronade posrednika za nekretnine, koji navodno nikome nije pokazao kuću već dulje od godinu dana i živo mu se fućka za nju. Vlasnica je žena po imenu Bernice Towle. Živi u južnoj Karolini i ne želi uložiti ni novčića u obnovu, kao ni spustiti cijenu i tako omogućiti da se kuća nekako proda. Prema riječima posrednika za nekretnine, kuća se koristi samo kad gospođa Towle dopusti gostima da tamo odsjednu, a koliko se to često događa i je li se ikad dogodilo, nitko ne zna. Richmondska policija nije provjeravala kuću niti njezinu povijest, jer u njoj praktički nitko ne živi, pa je stoga nisu smatrali relevantnom za slučaj Gilly Paulsson. Iz istih razloga ni FBI nije pokazao zanimanje za oronulu rezidenciju Towleove. Marina i Scarpettu, pak, kuća zanima: kad je riječ o nasilnoj smrti, sve ih zanima.

Scarpetta hoda prema kući, koračajući po skliskom betonu obloženom tankim slojem zelene sluzi kakva se stvori od kiše. Da je ovo njezina staza, oribala bi je varikinom, misli ona prilazeći Marinu koji stoji na malom, nakošenom trijemu ruku zaobljenih oko očiju 1 bulji kroz prozor.

– Kad se već šuljamo oko kuće, onda možemo i neovlašteno ući u nju, kaže ona. Gdje je ključ?

– Ona posuda s cvijećem, tamo pod grmom. Marino joj očima pokaže prema velikom, nepodrezanom šimširu pod kojim se jedva nazire blatna posuda za cvijeće. Ključ je ispod.

Scarpetta side s trijema i provukavši ruke kroz grančice grma shvati da je posuda ispunjena s desetak centimetara zelene kišnice smrdljive poput močvarne vode. Pomakne posudu i pod njom pronade plosnati smotuljak aluminijske folije prekriven zemljom i paučinom. Bakreni ključ umotan u foliju potamnio je kao stari novčić. Već dugo nikome nije bio u rukama, najmanje nekoliko mjeseci, ako ne i dulje, pomisli. Vratila se na trijem i da ključ Marinu, jer ne želi biti ona koja će otključati kuću.

Vrata se uz škripu otvore, a\nutra ih dočeka ustajali miris. Prohladno je i Scarpetti se čini da osjeta miris cigara. Marino potraži prekidač za svjetlo, pritisne ga gore-dolje, ali bez rezultata.

– Izvoli, Scarpetta mu pruži par pamučnih rukavica. Slučajno imam tvoju veličinu.

– Ha. On jedva ugura svoje glomazne šake u rukavice, a Scarpetta navuče drugi par.

Pokuša upaliti svjetiljku na stolu uza zid i uspije. Bar ima struje, kaže. Baš da vidim radi li telefon. Podigne slušalicu starog telefona modela Princess i pridrži je blizu uha, ali ne čuje ništa. Nema signala, kaže ona. Stalno mi se čini da osjećam ustajali miris cigara.

– Pa mora biti struje, inače bi se cijevi smrzle, veli Marino, njuškajući zrak i gledajući uokolo. Dnevni se boravak čini nekako malen kad je on tu. Ne osjećam cigare. Samo prašinu i smrdljivu plijesan. Al ti uvijek namirišeš ono šta ja ne mogu.

Scarpetta stoji pod svjetlošću svjetiljke i bulji u kauč presvučen cvjetnim uzorkom, smješten pod prozorom na drugoj strani male, polumračne prostorije i plavu stolicu tipa Queen Ann u kutu. Na stolicu za kavu od tamnog drveta ugleda hrpu časopisa, pa ode do njih i počne ih pregledavati jedan po jedan, da vidi o čemu su. Ovo nisam očekivala, kaže, gledajući u primjerak Varietyja.

- Šta? Marino pride bliže i zabljuje se u crno-bijeli tjednik.
- Strukovni časopis iz svijeta šou-biznisa, kaže Scarpetta. Čudno. Od prošlog studenog, pročita ona datum na primjerku. To je bilo prije godinu dana. No i dalje mi je ovo vrlo čudno. Pitam se ima li dotična gospođa Towle kakve veze s filmskom industrijom.
- Možda je samo opsjednuta životom zvijezda, kao i polovica zemaljske kugle, Marino ne pokazuje neko zanimanje.
- Polovica zemaljske kugle čita People, Entertainment Weekly i slične časopise, a ne Variety. Ovo je teška kategorija, kaže ona i uzme još nekoliko časopisa u ruku. Hollywood Reporter, Variety, Variety, Hollywood Reporter... unatrag dvije godine. Nedostaju brojevi iz posljednjih šest mjeseci. Možda je istekla pretplata. Na naljepnici s adresom piše da je primatelj gospođa Edith Arnette i da živi na ovoj adresi. Znači li ti što to ime?
- Ne.
- Je li posrednik za nekretnine rekao tko je živio ovdje? Možda gospođa Towle?
- Nije reko. Imo sam dojam da tu živi gospođa Towle.
- Dojam nam neće pomoći. Što kažeš na to da ga nazovemo? Ona otvori svoju crnu vreću s priborom i izvuče debelu plastičnu vreću za otpad. Glasno je protrese da je otvori, pa u nju ubaci primjerke Varietyja i The Hollywood Reportera.
- Uzet ćeš ih? Marino stoji na do vratku, okrenuvši joj leđa. Zašto?
- Neće škoditi da potražimo otiske prstiju na njima.
- Kradeš, kaže on, rastvarajući komadić papira i čitajući broj napisan na njemu.
- Nakon neovlaštenog ulaza u privatno vlasništvo i provale, mogu i krasti, odgovori Scarpetta.
- Ako ispadne da nečeg ima, a mi nemamo nalog? Sad se već malo poigrava njome.
- Hoćeš da ih vratim?
- Marino slegne ramenima, stojeći na do vratku. Ako nešto i pronađemo, znam gdje je ključ. Vratit ću ih da nitko ne zna i onda tražit nalog. Već sam to radio.
- Ja takve stvari ne bih javno priznala, komentira Scarpetta, spustivši vreću s časopisima na prašni drveni pod i odlazeći do stolića s lijeve strane kauča. Opet joj se učini da osjeća miris cigara.
- Puno toga ja ne priznajem javno, odgovori on i otipka broj na svom mobitelu.
- Osim toga, ovo nije pod tvojom jurisdikcijom. Ne možeš dobiti nalog.
- Bez brige. Ja i Browning smo ko prst i nokat. Nekamo se zagleda i čeka. Po boji njegova glasa Scarpetta zaključuje da mu se javila telefonska sekretarica. Marino kaže: Hej, Jim. Marino ovdje. Zanima me ko je zadnje živio u ovoj kući. Ko je Edith Arnette? Daj nazovi me što prije. Huh, kaže on Scarpetti. Stari Jimbo nema ni najmanju namjeru doći ovamo do nas. Ko bi ga krivio? Kakva rupčaga.
- Jest rupčaga, složi se Scarpetta, otvarajući ladicu na malom stoliću lijevo od kauča. Puna je kovanica. Ali nisam sigurna da je to razlog zašto nije došao. Znači, ti i detektiv Browning ste kao prst i nokat. Neki dan si se bojao da će te uhititi.
- To je bilo neki dan. Marino uđe u mračni hodnik. On je u redu tip. Bez brige. Ako mi zatreba nalog, dobit ću ga. Uživaj u čitanju o Hollywoodu. Gdje se tu pali svjetlo, kvragu?
- Ovdje ima pedesetak dolara u kovanicama od dvadeset pet centi. Scarpetta prođe prstima kroz njih i kovanice u latici lagano zazveckaju. Samo kovanice od dvadeset pet centi. Nema ih ni od deset, ni od pet, ni od jednog centa. Što se ovdje plaća u kovanicama od četvrt dolara? Novine?
- Pedeset centi za Otpadni list, on se posprdno našali na račun richmondskog Times-Dispatcha³¹. Jučer sam uzo jedan iz automata pred hotelom i došlo me je dva puta po četvrt dolara. Duplo više od The Washington Posta.

³¹ Mjesni list.

– Neobično je ostaviti novac na mjestu gdje nitko ne živi, kaže Scarpetta, zatvarajući ladicu.

U hodniku nema svjetla, ali Scarpetta slijedi Marina u kuhinju. Odmah joj bude čudno što je sudoper pun neoprano posuđa natopljenog u odvratnoj vodi skorenoj od masti i plijesni. Kad otvori hladnjak, još je uvjerenija da je netko boravio u ovoj kući i da to nije bilo tako davno. Na policama hladnjaka su kartonske ambalaže soka od naranče i sojina mlijeka s datumom valjanosti koji istječe ovog mjeseca, a po datumima na mesu u zamrzivaču vidi se da je bilo kupljeno prije otprilike tri tjedna. Što više hrane pronalazi u ormarićima i smočnici, to je više obuzima nekakva tjeskoba, jer joj intuicija reagira prije razuma. Kad počne istraživati spavaću sobu na Icraju hodnika u stražnjem dijelu kuće i osjeti miris cigara, potpuno je sigurna u svoju pretpostavku. Adrenalin joj šibne kroz vene.

Kad s bračnog kreveta povuče jeftini, tamnoplavi prekrivač, ugleda pod njim zgužvane i prljave plahte, a na njima dlake, od kojih su neke riđe, vjerojatno kosa, a druge tamnije i kovrčave, vjerojatno stidne. Primijeti i nekakve osušene skorene mrlje. Misli da zna od čega su. Krevet gleda prema prozoru s kojeg se preko drvene ograde može vidjeti kuća Paulssonovjfr i sada mračni prozor Gillyne sobe. Na stolu pokraj kreveta je crno-žuta keramička pepeljara Cohiba. Prilično je čista. Ima više prašine po namještaju nego u pepeljari.

Scarpetta krene obaviti ono što se mora. Nesvjesna vremena koje prolazi, sve dužih sjena i zvuka kiše što bubnja po krovu, pregledava zidni ormar i svaku ladicu komode u toj sobi. Pronađe osušenu crvenu ružu još u plastičnom omotu; muške kapute, jakne i odijela sumornih nijansi i krojeva kakvi više nisu u modi, zakopčane i pažljivo obješene na žicanim vješalicama, hrpe uredno složenih muških hlača i košulja mrkih boja, muško donje rublje i iznošene čarape jeftine proizvodnje te na desetke pohabanih, bijelih rupčića složenih u savršene kvadrate.

Onda sjedne na pod i počne izvlačiti kartonske kutije pod krevetom, otvarajući ih i pregledavajući slojeve starih stručnih časopisa za mrtvozofnike i direktore pogrebnih poduzeća, raznovrstan izbor mjesečnika s fotografijama mrtvačkih kovčega, pogrebne odjeće i urni za kremirane ostatke te opreme za balzamiranje. Časopisi su stari bar osam godina. Naljepnica s adresom bila je zguljena sa svakog koji je do sada pogledala. Na preostalim komadićima vidjelo bi se samo nekoliko slova i tu i tamo dio poštanskog broja, ali ništa više, ne dovoljno da sazna ono što je zanima.

Pregledava! kutiju za kutijom i gleda svaki časopis, nadajući se da će pronaći potpunu adresu primatelja. Naposljetku naiđe na nekoliko brojeva, samo inekoliko, na samom dnu jedne kutije. Pročitavši što piše na naljepnici, ostane sjediti na podu i zuriti u ime i adresu primatelja, pitajući se je li nešto pomiješala ili tu ipak postoji logično objašnjenje. Cijelo to vrijeme doziva Marina. Ustajući s poda, još ga jedanput glasno pozove, ne skidajući pritom pogled s časopisa s mrtvačkim kovčegom u obliku trkaćeg auta na naslovnici.

– Marino! Gdje si? Uđe u hodnik, tražeći ga pogledom i osluškujući. Teško diše i čuje kako joj srce divljački udara. Kvrugu promrmlja i zabrza niz hodnik. Kvrugu, gdje si nestao? Marino?

On stoji na trijemu ispred kuće i razgovara na mobitel. Kad je pogleda, vidi mu po očima daje i on nešto saznao. Scarpetta podigne časopis i unese mu ga u lice. Da, bit ćemo tu, kaže on u mobitel Imam osjećaj da ćemo ovdje provest cijelu noć.

Marino završi razgovor. Ima onaj bezizražajni izraz kakav mu je već vidjela u očima kad nanjuši lovinu i mora je pronaći. Jednostavno mora, bez obzira na sve. On joj uzme časopis iz ruke i prouči ga bez riječi. Browning je na putu ovamo, napokon izusti. Upravo je kod suca za prekršaje, uzima nalog. Okrene časopis na drugu stranu i ugleda adresu na poleđini. Sranje, veli. Isuse Bože. Pa to je tvoj stari ured. Isuse.

– Ne znam to protumačiti, odgovori ona uz zvuk blagog rominjanja hladne kiše po starom krovu od škrljevca. Možda netko tko je nekad radio za mene.

– Ili neko ko pozna nekoga ko je radio za tebe. Adresa glasi na OCME. On ponovno provjeri. Da, tako je. Ne na laboratorije, nego na OCME. Lipanj 1996. Tad si još definitivno bila tu. Znači tvoj ured se pretplatio na ovaj časopis. On uđe u dnevnu sobu i ode do svjetiljke na stolu da prelista časopis. Onda bi trebala znat ko ga je dobivao.

– Nikad nisam odobrila pretplatu na taj ili neki sličan časopis, odgovori ona. Ne na časopis za pogrebna poduzeća^ Nikad. Ili netko nije dobio moje dopuštenje ili se pretplatio na vlastitu ruku.

– Znaš možda ko bi to mogo bit? Marino odloži časopis pod svjetiljku na prašni stolić.

Ona se sjeti šutljivog mladića koji je radio na Odsjeku za anatomiju, sramežljivog, riđe kose, onog koji je otišao u invalidsku mirovinu. Nije ga se sjetila otkad je otišao, nijedanput. Nije imala razloga da ikad pomisli na njega.

– Mislim da znam, odgovori ona, sva nesretna. Njegovo ime je Edgar Allan Pogue.

41

U VILI BOJE LOSOSA NEMA NIKOGA-I ON SHVATI GORKU ISTINU DA MU SE plan izjalovio. Sigurno nešto nije pošlo kako valja, inače bi primijetio nekakvo zbivanje oko vile, vidio dokaz da se nešto dogodilo, recimo žutu policijsku vrpču ili tako nešto, čuo bi za to na vijestima. No poštanski je sandučić čitav, primijeti vozeći se u svom autu pokraj mjesta gdje živi krupna riba. Mala metalna zastavica je spuštena i nema znakova da je itko kod kuće.

Napravi krug oko četvrti i krene natrag prema izlazu na cestu A1A, ali ne može odoljeti a da ne napravi još jedan krug. Zastavica na poštanskom sandučiću mu ne izlazi iz glave. Bila je podignuta kad je stavio veliku naranču u sandučić, u to je prilično siguran. Grozničavo razmišlja. Što ako je klorna bomba još u sandučiću, sva napuhnuta od plinova i spremna svakog časa eksplodirati? Što ako jest? Mora provjeriti. Neće moći spavati, neće moći ni zalogaja okusiti ne sazna li što se dogodilo. Osjeća kako negdje u dubini ključa od bijesa, onog poznatog bijesa, prisutnog poput kratkih udaha kakvima sad diše. Na Bay Driveu, odmah nakon izlaza s ceste Al A, smjestio se niz jednokatnica bijele boje, pa on skrene tu na parkiralište i izađe iz svog bijelog auta. Počne hodati, mičući iz očiju sitnokovrčave pramenove duge crne perike što mu padaju na lice, otpativši se zatim niz ulicu u suton.

Ponekad zna osjetiti miris perike, obično kad razmišlja o nečem drugom ili nešto radi, a taj mu miris koji je teško opisati i sad dopre do nosa. Miris plastike, to bi bio najbliži opis koji mu padne na Pamet, što je čudno, jer perika je izrađena od prave ljudske kose, a ne od sintetike. Ne bi trebala mirisati na plastiku, i k tome novu, osim ako to zapravo nije miris kemikalije kojom su je obrađivali pri izradi. Palmino lišće leprša na polumračnom nebu, a rubovi nježnih pramenova oblaka blistaju blijedonarančastom svjetlošću zraka zalazećeg sunca. On hoda pločnikom, promatrajući pukotine u betonu i travu koja iz njih raste. Pazi da ne gleda u sve te divne kuće pokraj kojih prolazi, jer se ljudi u ovakvim četvrtima boje kriminala i stranci na prolaze neopaženo.

Neposredno prije nego što stigne do vile boje lososa, nade se pokraj velike bijele kuće čiji se kockasti obris jasno ocrtava u narančastom sutonu. Volio bi znati tko je ta gospođa unutra. Vidio ju je tri puta do sada. Treba je uništiti. Jednom ju je vidio na prozoru spavaće sobe na trećem katu kad je kasno noću stajao na doku iza vile boje lososa. Rolete su bile podignute, pa je mogao vidjeti krevet i ostali namještaj, kao i uključeni TV s velikim ravnim ekranom, na kojem su se prvo vidjeli neki ljudi kako trče, a onda se pojavila slika motorističke trke. Stajala je gola priljubljena uz prozor, groteskno spljoštenih grudi, ližući staklo jezikom i izvodeći odvratno nemoralne pokrete. Prvo se zabrinuo da bi ga mogla vidjeti vani na obali, ali dok je

izvodila svoju točku za noćne moreplovce i Obalnu stražu na drugoj strani ušća, izgledala mu je kao da napola spava. Pogue bi volio znati kako se zove.

Tko zna ostavlja li stražnja vrata nezaključana i alarm isključen dok je vani na bazenu i zaboravi li na njih kad se vrati u kuću. Sad možda neće izaći van na bazen, razmotri on tu mogućnost. Nikad ju nije vidio izvan kuće. Nikad ju nije vidio na terasi ili pokraj broda. Nijedanput. Ako nikad ne izlazi iz kuće, to će mu otežati stvar. On omota bijeli rupčić u džepu oko prsta, izvuče ga i njime obriše lice, osvrćući se oko sebe, pa skrene na kolni prilaz pokraj poštanskog sandučića. Drži se opušteno, kao da pripada tom mjestu, premda zna da po svojim dugim, crnim, zamršenim kovrijama očito da ne pripada. Kosa s glave nekog crnca ili Jamajkanca sigurno ne pripada ovoj bjelačkoj četvrti.

Već je bio u ovoj ulici. I tada je nosio periku. Stalno se brine da time privlači pozornost, ali bolje i da ima periku nego da nalikuje jedino na samog sebe. Otvori poštanski sandučić Krupne ribe i vidi da je prazan. Ne osjeća ni razočaranje ni olakšanje. Nema mirisa kemikalija, ne vidi se nikakva šteta, čak ni promjena boje na crnoj unutrašnjosti sandučića. Mora prihvatiti činjenicu da bomba najvjerojatnije nije imala nikakvog učinka. Donekle mu je drago što bombe nema, što ju je netko pronašao. To znači da i ona zna za bombu. Bolje i to nego ništa. Bar to. Valjda.

Šest je sati navečer i kuća gole gospođe treperi toplim sjajem u nadolazećoj tami. On kriomice uputi pogled kroz dvorišna vrata od kovanog željeza na ružičasti betonski prilaz, dvorište i masivna staklena ulazna vrata. Nastavi hodati laganim korakom, misleći na ženu priljubljenu uz prozor. Mrzi je. Mrzi kako se pritiskala uz onaj golemi prozor, mrzi je zato što je tako ružna i ogavna i što tako razmetljivo pokazuje svoje ružno, odvratno tijelo. Ljudi poput nje misle da vladaju svijetom, da su velikodušni kad ljudima poput njega ovako nude svoje tijelo i čari, dok ih zapravo nemaju nikakve namjere podijeliti s drugima. Ni ova gola gospođa ne želi ništa dati. Samo se tako ponaša, ali ništa više od toga.

Izaziva, znala je reći Pogueova majka za žene poput te gole gospođe. I njegova majka je izazivala, strašno je izazivala. Zbog toga se njegov otac na kraju pićem doveo do uvjerenja kako bi bilo baš dobro da se objesi o gredu u garaži. Pogue zna sve o ženama koje izazivaju. Da muškarac u radnim čizmama s alatom o pojasu zakuca na vrata gole gospođe i zamoli je da i završi to što je počela, užasnuto bi vrisnula i uz bijesne psovke zaprijetila mu policijom. Eto takve stvari čine ljudi poput gole gospođe. Čine ih svakog dana, ne pridajući im nikakvu pozornost.

Prošla je već mnogo dana otkad je otišao a da nije završio započeto. To je predugo. Prošli su dani, prije toga tjedni, a još prije toga tri mjeseca, naravno, ako u to uračuna iskapanje onih koji su već bili završili. Naravno, ako u to uračuna iznošenje svih onih završenih ljudi koji su mu curili iz prašnjavih kutija iz podzemnih prostorija Odsjeka za anatomiju, iz njegova osobnog podzemnog kraljevstva. Kako se samo namučio s tih dvadesetak kutija, nosio uz stepenice po dvoje ili troje završenih ljudi odjednom, jedva dišući jer mu je u otvrdnjelim plućima gorjelo poput vatre. Koliko muke da dovuče te kutije na parkiralište, pa ih spusti na tlo, pa se vrati po ostale, pa ih stavi u svoj auto, pa naposljetku u velike vreće za smeće i sve to u rujnu, nakon što je čuo vijest, užasnu, nevjerojatnu vijest da će rušiti zgradu.

Ali iskopane kosti i prasne kutije nisu ista stvar. Jednostavno nisu. Svi su ti ljudi već bili završili, a to nikako nije isto kao kad bi sam nekoga dokrajčio. Pogue je osjetio moć i slavu i time mu je ime bilo nakratko osvjetlano. Skinuvši s riđe glave periku koja blago miriše na plastiku, on se zatvori u auto i izveze s parkirališta bijele zgrade uranjajući u ranonoćni mrak ulica južne Floride, dok ga misli odnose u smjeru Other Way Loungea.

Snopovi svjetlosti baterijskih svjetiljki probadaju tamu stražnjeg dvorišta poput dugačkih žutih olovki. Scarpetta stoji pokraj prozora i gleda van, nadajući se da će policija sad nešto pronaći, iako osjeća žalac sumnje. To što je predložila ne čini se vjerojatnim. Štoviše, čini se paranoidnim. Možda zato što je jako umorna.

– Znači, ne sjećate se da je tu živio s gospodom Arnette? upita detektiv Browning sa svog mjesta na jednostavnoj drvenoj stolici u spavaćoj sobi, žvačući žvakaću i lupkajući kemijskom olovkom po bloku.

– Nisam ga poznavala, odgovori ona, promatrajući dugačke snopove svjetla kako šaraju mrakom, svjesna hladnog zraka što prodire kroz pukotine oko prozora. Najvjerojatnije neće ništa pronaći, ipak što ako nešto pronađu? Razmišlja o koštanoj prašini u Gillynim ustima i na trakoristu i pita se zabrinuto: što ako policija ipak nešto pronađe. Odakle bih ja mogla znati s kime je živio, ako je uopće i živio s nekim. Ne sjećam se da sam ikad s njim razgovarala.

– Ne znam o čemu biste i razgovarali s takvom zvjerkom.

– Nažalost, ljude koji su radili na Odsjeku za anatomiju svi su smatrali donekle čudnima. Moji ostali zaposlenici smatraj su njihov posao malo odbojnim. Uvijek smo ih pozivali na zabave, izlete, na roštilj za proslavu Dana neovisnosti koji se uvijek organizirao kod mene, ali nikad nismo bili sigurni hoće li doći ili neće, kaže ona.

– Je li on ikad došao? upita Browning, žvačući. Može ga čak odavde, pokraj prozora, čuti kako zubima žustro gnječi žvakaću.

– Iskreno rečeno, ne sjećam se. Edgar Allan je mogao doći i otići a da to nitko ne bi primijetio. Možda zvuči malo grubo, ali on je bio najneuočljiviji zaposlenik koji je ikad radio za mene. Gotovo se i ne sjećam kako je izgledao.

– Izgled je ovdje najhitniji. Nemamo pojma kako sad izgleda pretpostavi Browning i okrene stranicu notesa. Rekli ste daje bio nizak, riđokos. Koliko nizak? Metar i sedamdeset? Metar sedamdeset pet? Sedamdesetak kila?

– Prije metar šezdeset sedam i šezdesetak kila, prisjeti se ona. Ne mogu se sjetiti koje su mu boje bile oči.

– Prema Odsjeku za prometne isprave, smeđe. Ali možda i nisu, jer je lagao koliko je visok i težak. Za vozačku je naveo da je visok metar sedamdeset osam i da ima osamdeset dva kilograma.

– Zašto me onda pitate? Ona se okrene i pogleda ga.

– Zato da vam dam šansu da se prisjetite prije nego što vas zavedeni informacijama koje su vjerojatno lažne. On joj namigne, žvačući žvaku. Napisao je i da ima smeđu kosu. On kucne kemijskom olovkom po notesu. Dakle, koliko je tip poput njega zarađivao balzamiranjem tijela i ostalim što je radio dolje na Odsjeku za anatomiju?

– Prije osam, deset godina? Ona ponovno svrne pogled kroz prozor, u noć, na svjetla što gore u kući Gilly Paulsson s druge strane ograde. Policija je i u njezinu dvorištu. I u njezinoj spavaćoj sobi. Može vidjeti kako sjene promiču preko zastora navučenih na prozor njezine spavaće sobe, isti prozor kroz koji je Edgar Allan Pogue vjerojatno virio kad god je imao prilike, promatrajući, maštajući, gledajući možda i sve one igre koje su se odigravale u toj kući, ostavljajući pritom mrlje na plahtama. Ne bih rekla da je tada zarađivao više od dvadeset dvije tisuće godišnje.

– A onda je iznenada dao otkaz. Zbog invalidnosti, kako je naveo, izazvane nečim. To nije uobičajena priča.

– Izlaganjem formalinu. Nije glumio. Morala sam pregledati njegove liječničke nalaze i vjerojatno sam tad i razgovarala s njim. Formalin mu je oštetiо dišne putove. Imao je fibrozu pluća koja se vidjela na rendgenskoj snimci i bila potvrđena biopsijom. Koliko se sjećam rezultata testova, imao je sniženu koncentraciju kisika u krvi, i to znatno, a spirometrija je jasno pokazala smanjenu respiratornu funkciju.

– Spiro...kako?

– Pretraga uz pomoć jednog aparata, stroja. Udišete i izdišete, a aparat mjeri respiratornu funkciju.

– Kužim. Vjerojatno bih pao na tom ispitu dok sam pušio. Da ste nastavili pušiti, na kraju bi se to vjerojatno i dogodilo. Dooobro. Znači, Edgar Allan je stvarno imao problema. Znači li to da ih još ima?

– Pa, nakon što se prestao izlagati formalinu ili drugim iritansima, bolest nije trebala napredovati. No to ne znači da se povukla, jer ostali su ožiljci, a ožiljci su trajni. Znači, odgovor je da, i dalje ima problema. Koliko ozbiljnih, to ne znam.

– Trebao bi imati doktora. Mislite li da bismo mogli pronaći ime njegova doktora u staroj dokumentaciji o zaposlenicima?

– Dokumentacija je u državnom arhivu, ako još uopće postoji. Zapravo, trebalo bi pitati doktora Marcusa. Ja nemam te ovlasti.

– A-ha. Prema vašem liječničkom mišljenju, doktorice Scarpetta, ono što mene tu zapravo zanima jest koliko je taj tip zapravo bolestan. Je li toliko bolestan da i dalje mora redovito ići doktoru ili u bolnicu i uzimati lijekove?

– Sigurno bi trebao uzimati lijekove. Ali možda ih ne uzima. Sve dok se dovoljno dobro brine za svoje zdravlje, ne treba ih. Najviše mora paziti na to da izbjegava bolesne ljude, da se drži podalje od ljudi koji možda imaju prehladu ili gripu, da ga ne zaraze. Ako dobije upalu gornjih dišnih putova, mogao bi se ozbiljno razboljeti, jer nema dovoljno plućne rezerve, kao vi ili ja. Mogao bi dobiti upalu pluća. A ako ima astmu, izbjegavat će sve što je može izazvati. Može uzimati lijekove koji se izdaju na recept, steroide, na primjer. Ili primati injekcije za alergiju. Može koristiti i lijekove koji se ne izdaju na recept. Može uzimati svašta, a ne mora uzimati ništa.

– OK, OK, OK, kaže on, lupkajući kemijskom olovkom po notesu, energično žvačući žvakaću. To znači da bi brzo ostao bez daha da se s nekim morao hrvati.

– Vjerojatno. Ovo već traje više od sat vremena i Scarpetta je vrlo umorna. Cijelog dana nije gotovo ništa jela i potrošila je gotovo svu energiju. Mislim, može biti fizički jak, ali ne može dugo biti fizički aktivan. Ne može sprintati ili igrati tenis. Ako godinama povremeno uzima steroide, onda bi mogao biti debeo. U svakom slučaju, ne može dugo izdržati napor. Dugi pipci baterijskih svjetiljki lijepo se na pročelje drvene šupe iza kuće, a zatim se usmjere na vrata i obasjaju policajca u uniformi kako podiže kliješta za lokot do brave na vratima.

– Nekako mi je čudno da bi išta učinio Gilly Paulsson dok je imala gripu? Zar se ne bi brinuo da se može zaraziti? upita Browning.

– Ne, kaže ona, gledajući van u policajca s kliještama za lokot kadli se vrata odjednom širom otvore i zrake svjetla probodu mrak u šupi.

– Kako to? upita Browning. U tom joj trenutku zavibrira mobitel.

– Ovisnici o drogi ne razmišljaju o hepatitisu ili sidi dok su u krizi. Serijski silovatelji i ubojice ne razmišljaju o spolno prenosivim bolestima kad osjete potrebu nekoga silovati ili ubiti, odgovori Scarpetta, izvlačeći mobitel iz džepa. Ne, ne bih očekivala da se Edgar Allan brinuo zbog gripe kad ga je spopao nagon da ubije djevojčicu. Oprostite. Ona se javi na mobitel.

– Ja sam, kaže Rudy. Nešto je iskrsnulo, nešto za što biste trebali znati. Taj slučaj na kojem radite u Richmondu, e pa, latentni otisci iz tog slučaja odgovaraju latentnim otiscima u slučaju na kojem mi radimo, tu u Floridi. IAFIS je pokazao da se poklapaju. Ne zna se čiji su.

– Tko su 'mi'?

– Jedan od naših slučajeva, na kojem Lucy i ja radimo. Ne znate o čemu se radi. Priča je preduga da bih sad ulazio u to. Lucy nije htjela da znate.

Scarpetta sluša s nevjericom, a obamrlost se cijedi iz nje. Kroz prozor promatra veliki obris u tamnoj odjeći kako odlazi od šupe I iza kuće, sa svjetiljkom koja se miče kako se on miče. Marino ide prema kući. Kakav slučaj? upita ona Rudyja.

– Ne bih trebao govoriti o tome. On zastane i udahne. Ali ne I mogu doći do Lucy. Taj njezin prokleti mobitel, ne znam što radi, I kvragu, ali opet se ne javlja. Posljednja dva sata ne odgovara na mobitel. Netko je pokušao ubiti jednog našeg novog zaposlenika. Ženu. Bila je u Lucynoj kući kad se to dogodilo.

– O, Bože, Scarpetta nakratko sklopi oči.

– Sve je užasno čudno. Prvo sam mislio da ženska glumi, kako bi dobila pozornost ili tako nešto, ali otisci prstiju na bombi u boci isti su kao oni koje smo našli u spavaćoj sobi. Isti kao i otisci u vašem slučaju u Richmondu, u slučaju djevojčice zbog kojeg su vas pozvali.

– Što se točno dogodilo toj ženi iz vašeg slučaja? upita Scarpetta i začuje Marinove teške korake u hodniku. Browning ustane i ode do vrata.

– Bila je u krevetu, imala je gripu. Nismo sigurni što se dogodilo nakon što je ušao kroz nezaključana vrata, ali vjerojatno se prepao kad se Lucy vratila kući. Žrtva je bila u nesvijesti, u šoku, imala je epileptični napad, pojma nemam što. Ne sjeća se što se dogodilo, ali bila je gola, ležala na krevetu licem prema dolje, a pokrivači su bili na podu.

– Ozljede? Može čuti kako Marino i Browning razgovaraju pred vratima spavaće sobe. Do ušiju joj dopre riječ kosti.

– Nikakvih osim modrica. Benton kaže da ima modrice na šakama, prsima i leđima.

– Znači, Benton zna za to. Svi znaju osim mene, kaže ona i razljuti se. Zašto mi je Lucy to tajila? Zašto mi nije rekla?

Rudy oklijeva. Čini se da mu je teško odgovoriti na to pitanje. Mislim da su u pitanju osobni razlozi.

– Razumijem.

– Zao mi je. Svašta bih vam mogao ispričati. Stvarno mi je žao. Nisam vam ni ovo trebao reći, ali mislio sam da morate znati, jer Čini se da je sad vaš slučaj povezan s našim. Ne pitajte me kako, još nikad nisam vidio nešto tako jezivo i bolesno. S kim, kvragu, imamo posla? Nekim čudovištem?

Marino uđe u sobu, očiju uprtih u Scarpettu. Da, s čudovištem, kaže ona Rudyju, pogledavši Marina. Najvjerojatnije bijelcem po imenu Edgar Allan Pogue, trideset, trideset pet godina. Postoje baze podataka za ljekarne, kaže ona. Mogao bi biti u nekoj od tih baza ili više njih. Postoji mogućnost da uzima steroide zbog respiratorna bolesti. To je sve što vam mogu reći.

– To je sve što nam treba, kaže on, zvučeći ohrabreno.

Scarpetta završi razgovor i dalje gledajući u Marina, razmišljajući onako usput, o tome kako se njezin pogled na pravila mijenja kao što se svjetlo mijenja s dobom dana i godine, a stvari koje su joj nekad izgledale na jedan način sad izgledaju drugačije. Tijekom budućih dana i godina njezina će se perspektiva ponovno promijeniti. Malo je baza podataka na ovom svijetu u koje PP ne može upasti. Trenutno to rade samo kad moraju ući u trag čudovištima. Kvragu i pravila. Kvragu i sumnje i krivnja koju osjeća dok stoji tu u spavaćoj sobi, zaključuje ona i vrati mobitel u džep.

– S prozora njegove spavaće sobe može se vidjeti njezin prozor, veli Scarpetta Marinu i Browningu. Ako su se igre, takozvane igre, gospođe Paulsson događale u kući, mogao je kroz prozor vidjeti što se događa. A ako se, nedajbože, štogod događalo u Gillynoj sobi, onda je i to mogao vidjeti.

– Doktorice? zausti Marino da nešto kaže, ljutito je gledajući prodornim pogledom.

– Zapravo želim reći da ljudi, osobito oni poremećeni, funkcioniraju na čudan način, doda ona. Kad netko vidi da drugoga maltretiraju, može i sam poželjeti da maltretira tu osobu. Osoba s graničnim poremećajem ličnosti može seksualno nasilje koje gleda kroz prozor shvatiti kao provokaciju...

– Kakve igre? prekine je Browning.

– Doktorice? ponovi Marino, bijesom ispunjenih užarenih očiju kakve imaju lovci u akciji. Izgleda daje u šupi prilična gomila ljudi, mrtvih. Mogla bi bacit pogled.

– A onaj drugi slučaj koji ste spominjali? upita je Browning dok idu niz uski, polumračni, hladni hodnik. Scarpettu odjednom počne gušiti miris prašine i plijesni. Trudi se ne razmišljati o Lucy, o tome što ona smatra osobnim i zabranjenim za druge. Scarpetta kaže Browningu i Marinu što joj je Rudy upravo ispričao. Browning se sav uzbudi, a Marino utihne.

– Onda je Pogue vjerojatno u Floridi, veli Browning. E sad neću stati dok sve ne saznam. Zbunjen rojem misli što mu svjetlucaju u očima, on zastane u kuhinji i doda: Dolazim za minutu, a zatim otkopča futrolu s mobitelom koji nosi na remenu oko pasa.

Krimtehničar u mornarsko-plavom kombinezonu i šilterici nanosi crni prah na prekidač za svjetlo u kuhinji. Scarpetti dopire do ušiju razgovor ostalih policajaca u drugom dijelu male, depresivne kuće, iz dnevnog boravka. Pokraj stražnjih vrata odložene su velike crne vreće za smeće, zavezane i s etiketom na kojoj piše da su u njima dokazi. Ona se sjeti Juniusa Eisea. Imat će pune ruke posla da razvrsta dementni otpad iz Pogueova dementnog života.

– Je li tip ikad radio za pogrebno društvo? upita Marino Scarpettu. Stražnje dvorište potpuno je zaraslo, mrtvo i pokriveno debelim slojem razmočenog lišća. Ova šupa straga je krcata, ali krcata kutijama s nečim šta izgleda ko ljudski pepeo. Kutije su stare, al mislim da nisu dugo tu. Ko da ih je odnekud samo preselio u šupu.

Scarpetta ne kaže ništa dok ne dođu do šupe, a onda posudi baterijsku svjetiljku od jednog policajca i usmjeri jak snop svjetla u šupu. Svjetlo obasja velike plastične vreće za smeće, koje su policajci otvorili. Iz njih se rasipaju bijeli pepeo, krti komadići kosti i jeftine metalne kutije i kutije za cigare obložene bijelim prahom. Neke su ulubljene. Policajac koji stoji sa strane otvorenih vrata izvuče taktičku rasklopnu palicu i njome pročeprka po jednoj od otvorenih vreća s pepelom.

– Mislite li daje sam spalio ove ljude? upita policajac Scarpettu. Ona preusmjeri svjetlo u drugi dio tamne prostorije i zaustavi ga na dugim kostima i lubanji boje starog pergamenta.

– Ne, odgovori ona. Osim ako nema vlastiti krematorij. Ovo su tipični ostaci kremiranja. Ona pomakne svjetlo na prasnu, ulubljenu kutiju napola zakopanu u pepeo u vreći za smeće. Kad vam vrate pepeo voljene osobe, dobijete ga u običnoj, jeftinoj kutiji poput ove. Ako želite nešto raskošnije, onda to morate kupiti sami. Ona vrati svjetlo na nespaljene duge kosti i lubanju, a lubanja im uzvratil pogled svojim praznim crnim očima, uz bezubu grimasu. Da bi se ljudsko tijelo pretvorilo u sami pepeo, temperatura mora biti vrlo visoka, 1800 ili čak 2000 stupnjeva.

– A ove kosti koje nisu spaljene? On pokaže palicom na duge kosti i lubanju. Iako mu je ruka s palicom mirna, ona vidi da je policajac uzrujan.

– Trebalo bi provjeriti je li tu nedavno evidentirana kakva pljačka grobova, odgovori ona. Meni ove kosti izgledaju vrlo staro. Sigurno nisu od svježeg trupla. Ne osjećam nikakav miris, ne onakav kakav bi se osjetio da su se trupla raspadala tu u šupi. Ona zuri u lubanju a lubanja zuri u nju.

– Nekrofilija, komentira Marino, mašući svjetiljkom uokolo po unutrašnjosti šupe, po bijelom pepelu koji sigurno pripada desecima i desecima ljudi i koji se godinama i godinama negdje skupljao prije nego što je dospio ovamo u šupu.

– Ne znam, odgovori Scarpetta i isključi svoju baterijsku svjetiljku te izađe iz šupe. No rekla bih da najvjerojatnije nešto mulja. Preuzme kremirane ostatke nekog siromaha u zamjenu za honorar kako bi mu tobože ispunio želju da mu se pepeo raspe po planini, moru ili vrtu, ili omiljenom mjestu za pecanje, pa uzme novac, a pepeo baci bilo gdje. Na kraju gaje, pretpostavljam, bacao u šupu. I nitko nije znao. Takve su se stvari događale i prije. Možda se time počeo baviti još dok je radio za mene. Provjerila bih lokalne krematorije da vidim je li dolazio tamo, da obavi kakav posao. Naravno, oni najvjerojatnije neće ništa priznati. Scarpetta ode, gazeći po mokrom, mrtvom lišću.

– Znači, stvar je u novcu? kaže policajac s palicom koji ide za njom, a u glasu mu se čuje nevjerica.

– Možda gaje smrt počela toliko privlačiti da ju je počeo izazivati, odgovori ona, hodajući dvorištem. Kiša je prestala, vjetar utihnuo, a mjesec se pojavio iza oblaka, tanak i blijed poput krhotine stakla, plutajući visoko iznad mahovinom prekrivenog krova od škrljevca kuće u kojoj je živio Edgar Allan Pogue.

43

Vani na maglovitoj ulici svjetlo obližnje ulične svjetiljke jedva dopire do Scarpette, bacajući joj sjenu na asfalt, dok ona zuri preko mokrog, mračnog dvorišta u osvijetljene prozore, svaki sjedne strane ulaznih vrata.

Ljudi koji ovdje žive ili se voze kroz ovu četvrt primijetili bi da gori svjetlo i ridokosog čovjeka kako ulazi u kuću i izlazi iz nje. Možda ima auto. No Browning joj je prije minutu rekao da, ako Pogue i ima nekakvo vozilo, nigdje nije evidentirano. Naravno, to je malo čudno. To znači da auto, ako ga ima, nije registriran na njega. Ili nije njegov ili su pločice ukradene. Postoji mogućnost i da nema auto, razmišlja Scarpetta.

Mobitel joj se čini nezgrapnim i teškim, premda je malen i lagan, no opterećuje je cijela situacija s Lucy i nekako se boji nazvati je pod ovim okolnostima. Što god da se događa s Lucy u privatnom smislu, Scarpetta se boji saznati detalje. U privatnom smislu, Lucy je rijetko kad dobro. Scarpetta, koja ponekad kao da nema pametnijeg posla nego brinuti se i mučiti sumnjama, provodi velik dio vremena kriveći sebe za Lucyne neuspješne veze. Benton je u Aspeni i Lucy to sigurno zna. Sigurno zna i da ona i Benton nisu baš najbolje, da nisu dobro otkad su ponovno zajedno.

Baš kad počne tipkati Lucyn broj, otvore se ulazna vrata i na mračnom trijemu pojavi se Marino. Scarpettu zaprepasti što s mjesta zločina izlazi praznih ruku. Neobično. Kad je bio detektiv u Richmondu, uvijek je odlazio s mjesta zločina tegleći onoliko vreća s dokaznim materijalom koliko ih je mogao strpati u prtljažnik. Sad Pak ne nosi ništa, jer Richmond više nije u njegovoj nadležnosti,

nego je mudro prepustio policajcima da prikupe dokaze, označe ih i predaju u laboratorije. Možda će ovi policajci obaviti taj posao kako treba. Možda neće propustiti ništa važno, niti uzeti gomilu materijala koji uopće nije bitan. No dok promatra Marina kako joj prilazi niz cigleni puteljak, obuzme je nekakva nemoć i ona prekine poziv prije nego što se javi Lucyna telefonska sekretarica.

– Što želiš učiniti? upita Marina kad stigne do nje.

– Kad bi bar imo cigaretu, kaže on, gledajući na jednu, pa na drugu stranu neravnomjerno osvijetljene ulice. Naš neustrašivi posrednik za nekretnine Jimbo mi je uzvratio poziv. Došao je do Bernice Towle. Ona je kćerka.

– Kćerka te takozvane gospođe Arnette?

– Točno. Gospođa Towle ne zna ništa o tome da je neko živio u kući. Kaže da je kuća prazna već nekoliko godina. Bila su nekakva čudna sranja oko oporuke. Ne znam. Obitelj ne smije prodat kuću za manje od određene svote novca, a Jim kaže da nema šanse da će ikad dobit tu cijenu. Pojma nemam. Baš bi mi dobro sjela jedna cigareta. Možda sam se unutra nadiso mirisa cigare, pa mi se sad probudila želja za duhanom.

– A gosti? Je li gospođa Towle dopuštala gostima da koriste kuću?

– Izgleda da se niko ne sjeća kad su zadnji put neki gosti odsjeli u ovoj rupetini. Vjerojatno je funkcionirao kao one skitnice koje žive u napuštenim zgradama. Slobodno

koristi cijelu gajbu, a kad vidi da netko dolazi, zбриše. Kad je zrak ponovno čist, onda se vrati. Ko bi ga znao. Šta bi ti sad?

– Pretpostavljam da bismo se trebali vratiti u hotel. Ona otključa SUV i ponovno pogleda u osvjetljenu kuću. Mislim da večeras ne možemo više ništa učiniti.

– Baš me zanima do kad radi bar u hotelu, kaže on, otvarajući vrata na suvozačkoj strani i podižući nogavicu hlača kako bi jednom nogom zakoračio u auto, na čije se sjedalo pažljivo smjestio. Sad sam potpuno budan. Tako to ide. Kvragu. A valjda mi ne bi škodilo da popušim jednu, samo jednu cigaretu i drmnem par piva. Onda ću možda moć zaspat.

Ona zatvori vrata sa svoje strane i upali auto. Nadam se da je bar zatvoren, odgovori. Bit će mi još gore ako nešto popijem, jer mi ni ovako mozak ne radi. Što se tu događalo, Marino? Ona se odvoji od ruba pločnika, polako ostavljajući svjetla kuće Edgara Allana Poguea za sobom. Živio je u toj kući. Zar to nitko nije znao? Ima šupu za drva punu ljudskih ostataka i nitko ga nikad nije vidio u stražnjem dvorištu, nitko nikad? Kažeš da ga gospođa Paulsson nikad nije vidjela da se mota onuda. Možda Gilly jest.

– Ajmo svratit do nje i pitat je, oćeš? predloži Marino, gledajući kroz prozor sa strane, držeći svoje glomazne šake u krilu, kao da štiti ozlijeđeni dio tijela.

– Skoro će ponoć.

Marino se sarkastično nasmije. OK. Ajmo bit pristojni.

– U redu. Ona skrene lijevo u Ulicu Grace. Samo budi spreman na sve. Ne znaš što će reći kad te vidi.

– Ona bi se trebala brinut o tome šta ću ja reć, a ne obratno.

Scarpetta polukružno skrene i parkira iza tamnoplavog mini kombija na istoj strani ulice na kojoj je mala ciglena kuća. Svjetlo gori samo u dnevnoj sobi, obasjavajući rumenim sjajem tanke zastore. Ona pokuša smisliti na koji način da sigurno navede gospođu Paulsson da im otvori vrata, pa zaključi da bi bilo najpametnije da je prvo nazove. Prelista popis nedavnih poziva s mobitela, nadajući se da je broj gospođe Paulsson još tamo, međutim, nije. Zatim prokopa po torbici i naposljetku pronade komadić papira koji ima još od prvog susreta sa Suzannom Paulsson. Utipka broj u mobitel i pošalje ga u eter ili kamo već pozivi idu, zamišljajući kako telefon zvoni pokraj kreveta gospođe Paulsson.

– Halo? javi se gospođa Paulsson zabrinutim, mamurnim glasom.

– Ovdje Kay Scarpetta. Ja sam ispred vaše kuće. Nešto se dogodilo i moram s vama razgovarati. Hoćete li, molim vas, otvoriti?

– Koliko je sati? upita ona, smetena i preplašena.

– Hoćete li, molim vas, otvoriti? ponovi Scarpetta, izlazeći iz SUV-a. Ja sam pred vašim vratima.

– U redu. U redu. Ona poklopi slušalicu.

– Ostani u autu, kaže Scarpetta Marinu. Pričekaj dok ne otvori vrata, a onda izađi. Ako te vidi kroz prozor, neće nas pustiti unutra.

Ona zatvori vrata auta i krene prema trijemu, a Marino ostane tiho sjediti u mraku. Kako gospođa Paulsson ide prema vratima tako se u kući pale svjetla. Scarpetta čeka. Preko zastora u dnevnoj sobi zaleluja sjena. Zastor se malo odmakne od prozora kad gospođa Paulsson proviri van, a zatim se lelujući ponovno vrati. Ona otvori vrata, odjevena u crvenu kućnu haljinu od flanela na patentni zatvarač. Kosa joj se zaležala na mjestu gdje joj je glava pritiskala jastuk, a oči su joj otečene.

– Bože, što je? upita ona, puštajući Scarpettu u kuću. Što se dogodilo? Zašto ste došli?

– Zbog onog čovjeka koji je živio u kući iza vaše ograde, kaže Scarpetta. Jeste li ga poznavali?

– Kakav čovjek? Izgleda zatečeno i uplašeno. Kakva ograda?

– U onoj kući, tamo iza. Scarpetta pokaže rukom, čekajući da se na vratima svakog trena pojavi Marino. Tamo je živio neki muškarac. Hajde. Sigurno znate da je tamo netko živio, gospođu Paulsson.

Marino pokuca, a gospođa Paulsson poskoči i zgrabi se za srce. Bože! Što je sad?

Scarpetta otvori vrata i pusti Marina da uđe. Marino, sav crven u licu, ne želi ni pogledati gospođu Paulsson, samo zatvori vrata za sobom i uđe u dnevnu sobu.

– O, sranje, veli gospođa Paulsson, odjednom ljuta. Ne želim da on bude ovdje, kaže Scarpetti. Recite mu da ode!

– Pričajte nam o muškarcu iz kuće iza vaše ograde, kaže Scarpetta. Morali ste vidjeti svjetla.

– Zove se Edgar Allan ili Al, ili se možda vodi pod nekim drugim imenom? obrati joj se Marino, tvrda izraza lica. Nemoj nam srat, Suz. Nismo raspoloženi za to. Kako se zvao? Mogu se kladit da ste bili frendovi.

– Kad vam kažem, ne znam ništa ni o kakvom muškarcu, kaže ona. Zašto? Je li on...? Mislite...? O, Bože. U očima joj zablistaju strah i suze. Čini se da govori istinu, ali svaki se dobar lažljivac čiru kao da govori istinu. Scarpetta joj ne vjeruje.

– Je li ikad došao ovamo u kuću? želi znati Marino.

– Ne! Ona odmahne glavom u jednu pa drugu stranu, sklopivši ruke pred sobom.

– Ma ajde? veli Marino. Kako znaš, ako ne znaš ni o kome govorimo, a? Možda je poštar. Možda je svratio da se poigrate neke od tvojih igara. Ako ne znaš o kome govorimo, kako onda možeš reć da nikad nije bio u tvojoj kući?

– Ne dopuštam da se sa mnom tako razgovara, kaže ona Scarpetti.

– Odgovorite na pitanje, veli joj Scarpetta, gledajući je.

– Kažem vam...

– A ja tebi mogu reć da smo njegove proklete otiske prstiju pronašli u Gillynoj sobi, prekine je Marino agresivno i pride joj bliže. Pustila si to riđe kopile u kuću da bi se igrali onih tvojih igara. Je l' tako bilo, Suz?

– Ne! Suze joj poteku niz lice. Ne! Nitko ne živi tamo! Samo neka starica, a i nje nema već godinama! Možda povremeno netko boravi, ali nitko ne živi tamo, kunem se! Njegovi otisci prstiju? O, Bože! Moje djetesce! Moje djetesce! Zarida i zagrlj samu sebe, plačući tako jako da joj se vide donji zubi. Pritisne dlanove na lice, a ruke joj se tresu. Što je učinio mojem djetetu?

– Ubio ju je, eto šta, kaže Marino. Šta znaš o njemu, Suz, pričaj.

– O ne, zavija ona. O, Gilly moja.

– Suz, sjedni.

Ona stoji i plače lica skrivena iza dlanova.

– Sjedni! naredi joj Marino ljutito. Scarpetti je ova predstava dobro poznata.

Pusti ga da izvede svoju točku, u čemu je jako dobar, premda joj je teško sve to gledati.

– Sjedni! On pokaže na kauč. Daj bar jednom u životu reci prokletu istinu, kvragu. Napravi to za Gilly.

Gospođa Paulsson se stropošta na karirani kauč pokraj prozora, lica prekrivena dlanovima, a suze joj cure niz vrat i kapaju po kućnom ogrtaču. Scarpetta ode do hladnog kamina, nasuprot mjestu gdje je sad gospođa Paulsson.

– Pričaj mi o Edgaru Allanu Pogueu, veli glasno Marino, polako izgovarajući riječi. Slušaš me, Suz? Halo? Ubio ti je kćer. Ili te boli briga za to. I tako ti je samo smetala i išla na živce. Ta Gilly. Bila je neuredna i lijena, to smo čuli, a ti si stalno morala pospremati za njom. Razmaženo derište...

– Prestani! drekne ona, širom otvorenih, crvenih očiju, zurećil u njega užarenim pogledom punim mržnje. Prestani! Prestani! Ti jebeni... Ti... Zarida i obriše nos drhtavom rukom. Moja Gilly.

Marino sjedi u stolcu za ljujanje. Čini se kao da ni jedno ni drugo nisu svjesni Scarpettine prisutnosti, ali Marino samo izgleda tako. To je dio izvedbe. Želiš da ga uhvatimo, Suz? upita on, odjednom tiše i smirenije. Nagne se naprijed i nasloni svojim krupnim podlakticama na debela koljena. Šta želiš? Reci mi.

– Da. Ona kimne, plačući. Da.

– Pomozi nam.

Ona zatrese glavom i dalje plačući.

– Nećeš nam pomoći? On se nasloni natrag u stolac i pogleda I Scarpettu, koja stoji ispred kamina. Neće nam pomoći, doktorice. Ne želi da ga uhvatimo.

– Ne, zarida gospođa Paulsson. Ja... ne znam. Samo sam ga vidjela, mislim da je to bilo... Jedne noći sam izašla van, znate. Ot... otišla sam do ograde. Otišla sam do ograde da uzmem Medenu i tamo je, u dvorištu, bio muškarac.

– U stražnjem dvorištu, iza kuće, provjeri Marino je li dobro razumio. S druge strane ograde.

– Bio je iza ograde. Između daske su pukotine i on je provukao prste kroz te pukotine u ogradi i mazio Medenu. Rekla sam, dobra večer. Samo sam mu to rekla... o, sranje. Jedva može doći do daha. O sranje. On je to učinio. Mazio je Medenu.

– Šta ti je reko? upita Marino tihim glasom. Je li šta reko?

– Rekao je... Glas joj se stanji do nečujnosti. On... rekao je, sviđa mi se Medena.

– Kako je znao da ti se pas tako zove? 'Sviđa mi se Medena', to je rekao.

– Kako je znao da ti se pas zove Medena, Suz? Marino ponovi pitanje.

Ona teško diše. Više ne plače grčevito, samo zuri dolje u pod.

Marino kaže: Pa, mislim da ti je uzeo i psića. Kad mu se već sviđao. Nisi vidjela Medenu, je l' da?

– Onda je uzeo Medenu. Ona stiše ruke u krilu tako da su joj zglobovi pobijeljeli. Sve je uzeo.

– Te noći kad je mazio Medenu kroz ogradu, kakav ti se činio? Šta si mislila o tom muškarcu iza ograde?

– Imao je nizak glas, znaš, nekako tih, spor glas, koji nije bio ni ljubazan ni neljubazan. Ne znam.

– Ništa mu drugo nisi rekla?

Ona zuri u pod, stižući šake u krilu. Mislim da sam mu rekla: 'Ja sam Suz. Vi živite u susjedstvu?' Rekao je daje došao u posjet. To je bilo sve. Onda sam podigla Medenu i krenula natrag u kuću. A dok sam ulazila, u kuhinju, vidjela sam Gilly. Bila je u svojoj spavaćoj sobi i gledala kroz prozor. Čim sam došla do vrata, maknula se s prozora i dotrčala do mene da uzme Medenu. Obožavala je tog psa. Usne joj se iskrive. I dalje gleda u pod. Bila je tako uzrujana.

– Zastori su bili razgrnuti dok je Gilly gledala kroz prozor? upita Marino.

Gospođa Paulsson netremice zuri u pod, šaka stisnutih tako jako da su joj se nokti zabili u dlanove.

Marino pogleda Scarpettu pokraj kamina i ona kaže: U redu je, gospođo Paulsson. Pokušajte se smiriti. Pokušajte se malo opustiti. Koliko prije Gillyne smrti je bilo to kad je mazio Medenu kroz ogradu?

Gospođa Paulsson obriše oči i sklopi ih.

– Koliko dana, tjedana, mjeseci prije?

Gospođa Paulsson podigne pogled prema njoj. Ne znam zašto ste opet došli ovamo. Rekla sam vam da ne dolazite.

– Zbog Gilly, odgovori joj Scarpetta, pokušavajući je navesti da se usredotoči na ono o čemu nikako ne želi razmišljati. Moramo saznati sve što možemo o muškarcu kojeg ste vidjeli kroz ogradu, za kojeg ste rekli da je mazio Medenu.

- Ne možete samo tako doći ovamo, kad sam vam rekla da ne dolazite.
- Zao mi je što me ne želite u svojoj kući, odgovori joj Scarpetta I stojeći mirno ispred kamina. Pokušavam vam pomoći, iako vam to možda ne izgleda tako. Svi želimo saznati što se dogodilo vašoj kćerki. I što se dogodilo s Medenom.
- Ne, kaže ona suhих očiju, zureći čudnovato u Scarpettu. Želim da odete. Pritom ne misli da bi i Marino trebao otići. Čini se kao da nije svjesna Marina, koji sjedi na stolcu lijevo od kauča jedva pola metra dalje od mjesta na kojem sjedi ona. Ako ne izađete, vikat ću. Zvat ću policiju. Njih ću nazvati.
- Želiš biti nasamo s njim, pomisli Scarpetta. Želi se još igrati. Igre su lakše od stvarnosti. Sjećate li se kad je policija uzela stvari iz Gillyne sobe? upita ona. Ne zaboravite da su uzeli i posteljinu s njezina kreveta. Svašta su donijeli u laboratorij.
- Ne želim vas ovdje, ponovi gospođa Paulsson, sjedeći nepomično na kauču i hladno zureći u Scarpettu ljevuškastim, priprostim licem.
- Znanstvenici traže dokaze. Temeljito pregledavaju posteljinu s Gillyna kreveta, njezinu pidžamu, sve što je policija uzela iz kuće. I Gilly su pregledali. Ja sam je pregledala, nastavi Scarpetta, promatrajući zgodno, iako vulgarno lice gospođe Paulsson. Znanstvenici nisu pronašli niti jednu jedinu pseću dlaku. Niti jednu.
- Gospođa Paulsson bulji u nju. Nekakva sjenka joj prijede preko očiju, poput klena kad šmugne kroz plitku, muljevitu vodu.
- Niti jednu pseću dlaku. Niti jednu dlaku jazavčara, ponovi Scarpetta istim tihim, čvrstim glasom, stojeći pokraj kamina i gledajući svisoka u gospođu Paulsson na kauču. Medene nema, u redu. Nema je zato što nikad nije ni postojala. Nema nikakvog psića. Nikad ga nije ni bilo.
- Reci joj da ode, obrati se gospođa Paulsson Marinu, ne gledajući ga. Izbaci je iz moje kuće, kaže mu, kao da je on njezin saveznik ili partner. Vi doktori radite s ljudima što god hoćete, kaže ona Scarpetti. Radite ljudima točno ono što želite.
- Zašto si lagala za psa? upita Marino.
- Medene više nema, odgovori ona. Nema.
- Da si imala psa u kući, znali bi, kaže on.
- Gilly je počela puno vremena provoditi na prozoru. Zbog Medene. Tražila je Medenu. Otvarala je prozor i zvala Medenu, kaže gospođa Paulsson, zureći dolje u svoje stisnute šake.
- Pas nikad nije ni postojao, zar ne, Suz? upita Marino.
- Dizala je i spuštala prozor u svojoj sobi zbog Medene. Kad bi Medena bila u dvorištu, Gilly bi otvorila prozor i smijala se i dozivala je. Zasun se potrgao. Gospođa Paulsson polako otvori dlanove i bulji u njih. Zuri u duboke polumjesečaste ureze, krvave otiske u obliku polumjeseca od vlastitih noktiju. Trebala sam ga dati popraviti, kaže.

44

Deset je sati ujutro, sljedeći dan. Lucy hoda po sobi, prelistavajući časopise i ponašajući se nestrpljivo, kao da se dosađuje. Nada se da će pilot helikoptera koji sjedi pokraj televizora brzo ući na dogovoreni pregled ili primiti hitan poziv zbog kojeg će morati otići. Hoda po dnevnoj sobi kuće u blizini bolnice. Zastane pokraj prozora sa starim valovitim staklom i pogleda van, na Ulicu Barre i kuće od povijesnog značenja. Turisti neće nahrupiti u Charleston do proljeća. Koliko vidi, vani nema previše ljudi.

Pozvonila je prije petnaestak minuta, a bucmasta postarija žena pustila ju je unutra i pokazala joj gdje je čekaonica – odmah do ulaznih vrata, u prostoriji koja je nekad davno, u slavnoj prošlosti, vjerojatno služila kao primaći salon. Žena joj je dala da ispuni prazni

obrazac Savezne uprave za zrakoplovstvo, isti onaj obrazac koji Lucy ispunjava svake dvije godine posljednjeg desetljeća, a zatim se popela uz dugačko ulašteno drveno stubište i nestala. Lucyn obrazac leži na stoliću za kavu. Počela ga je ispunjavati i onda prestala. Lucy izvuče drugi časopis iz hrpe na stolu, prelista ga i vrati na mjesto. Za to vrijeme, pilot helikoptera ispunjava svoj obrazac, podižući tu i tamo pogled prema njoj.

– Nemojte se ljutiti što vam ovo govorim, oglasi se on prijateljskim tonom glasa, ali doktoru Paulssonu se neće svidjeti ako nemate ispunjen obrazac kad dođete na red.

– Vi, znači, znate sve detalje postupka, veli Lucy, sjedajući. Prokleti obrasci. Ispunjavanje mi baš ne ide od ruke. Pala sam iz obrazaca u srednjoj školi.

– I ja ih mrzim, složi se pilot helikoptera. Mlad je i uvježban, ima kratko ošišanu kosu i blizu postavljene sitne oči. Kad se prije nekoliko minuta predstavio, rekao je da vozi Crne Jastrebe³² za Nacionalnu gardu i Jet Rangere za charter-kompaniju. Kad sam ih zadnji put ispunjavao, zaboravio sam štrihati kućicu za alergije jer sam primao injekcije protiv alergija. Moja žena ima mačku, pa sam si morao početi davati injekcije. Tako su dobro djelovale da sam zaboravio da imam alergiju, a računalo mi je odbilo prijavu.

– Gadno, kaže Lucy. Napraviš jedan propust i računalo ti sjebe mjesec dana života.

– Ovaj put sam donio kopiju starog obrasca, kaže on i podigne presavijeni komad požutjelog papira. Sad su mi svi odgovori isti. U tome je trik. Da sam na vašem mjestu, ispunio bih obrazac. Neće biti sretan kad mu dođete s nepotpunim papirom.

– Pogriješila sam, odgovori Lucy i posegne za svojim obrascem. Napisala sam grad u krivu rubriku. Moram sve ispočetka.

– A joj.

– Zamolit ću onu gospođu da mi da drugi obrazac, kad se vrati.

– Ona je tu već cijelu vječnost, kaže pilot helikoptera.

– Kako znate? zainteresira se Lucy. Premladi ste da biste znali da je tako dugo tu.

On se naceri. Sad već malo flertuje s njom. Iznenadili biste se da znate koliko mi je godina. Iz koje baze letite? Nikad vas još nisam vidio ovdje. Niste mi rekli. Vaše pilotsko odijelo ne izgleda kao da je vojno, bar ja ne prepoznajem kojoj vojsci pripada.

Lucy nosi crno pilotsko odijelo sa znakom u obliku američke zastave zašivenim na jednom ramenu, dok na drugom ima neobičnu plavo-zlatnu zakrpu, koju je sama dizajnirala: orla okruženog zvijezdama. Na kožnatoj pločici s imenom piše joj P. W. Winston. Prikvačena je čičkom i može je promijeniti kad god želi, ovisno o tome što radi i gdje radi to što radi. Njezin biološki otac bio je Kubanac, pa Lucy može proći za Hispanoamerikanku, Talijanku ili Portugalku bez pomoći šminke. Danas, u Charlestonu u južnoj Karolini, odlučila je biti samo zgodna bijelkinja s dovoljno uvjerljivim južnjačkim izgovorom koji njezinu inače neutralnom američkom naglasku daje neku šarmantnu melodioznost.

– Iz dijela devedeset-jedan, kaže ona. Tip za kojeg letim ima četiristo-trideseticu.

– Blago njemu, kaže pilot impresionirano. Sigurno neki bogataš da bi' riječ rek'o. Četiristo-tridesetica, to je vraški dobra letjelica. Kako vam se sviđa pilotski ciljnik? Je li vam dugo trebalo da se naviknete?

– Obožavam ga, odgovori Lucy. Kad bi bar zašutio, misli. Inače može razgovarati o helikopterima po cijele dane, ali sad joj je važnije otkriti na koja bi sve mjesta mogla postaviti skrivene radiopredajnike po kući Franka Paulssona i smisliti kako da to učini.

Punašna žena koja je uvela Lucy u čekaonicu ponovno se pojavi i pozove pilota da dođe s njom, rekavši mu da ga doktor Paulsson spremno očekuje i usput ga pitajući je li završio s ispunjavanjem obrasca i je li siguran da su mu odgovori točni.

– Ako se kad nađete blizu Mercury Aira, dođite u naš ured u hangaru. Vidjet ćete ga s parkirališta. Imam tamo parkiran soft-tail Harley, kaže on Lucy.

³² Black Hawk – tip vojnog helikoptera.

– Muškarac s mojim ukusom, odgovori ona sa svog stolca. Treba mi novi obrazac, kaže ona ženi. Na ovom sam pogriješila.

Žena joj uputi sumnjičav pogled. Da vidim što mogu učiniti. Nemojte baciti taj obrazac. Pomiješat ćete redne brojeve.

– Neću, gospođo. Tu je, na stolu, kaže Lucy, a onda se obrati pilotu: Upravo sam zamijenila svoj Sportster³³ za V-Rod. Još nije razrađen.

– Kvrugu! Četiristo-tridesetica i V-Rod. Živite moj život, kaže on s divljenjem.

– Možda ćemo se jednom provozati. Sretno s mačkom.

On se nasmije i krene. Čuje ga kako objašnjava ozbiljnoj, zdepastoj ženi dok se penje uz stube kako se njegova supruga, kad ju je upoznao, nije htjela odreći svoje mačke koja je spavala s njom u krevetu, pa bi on obično dobio osip u najnezgodnijem trenutku. Lucy će sad bar na minutu biti sama u prizemlju, bar dok žena ne uzme drugi prazni obrazac i ne vrati se dolje u čekaonicu. Lucy navuče pamučne rukavice i brzim pokretima obriše svaki časopis koji je dodirnula.

Prvi prislušivač koji postavi veličine je opuška. Taj bežični mikrofoni s audio-prijenosnikom sakrila je u vodootpornu plastičnu cjevčicu zelene boje, koja ne nalikuje ni na što. Većina prislušivača trebala bi biti maskirana tako da nalikuju na neki predmet, ali tu i tamo prislušivač jednostavno ne treba nalikovati ni na što. Ona postavi zelenu cjevčicu u keramičku posudu jarke boje s umjetnom biljkom bujnog lišća, koja stoji na stoliću za kavu, a zatim brzo ode u stražnji dio kuće gdje postavi sljedeći zeleni prislušivač, koji također ne nalikuje ni na što posebno, u drugu posudu s umjetnom zelenom biljkom na stolu u kuhinji, kad začuje ženine korake na stubama.

45

Na trećem katu svoje kuće, Benton sjedi pred laptopom za radnim stolom u spavaćoj sobi koju koristi kao ured i čeka da Lucy aktivira svoju skrivenu videokameru u obliku kemijske olovke spojenu s celularnim sučeljem, koje izgleda kao pager. Čeka da Lucy aktivira visokoosjetljiv audioprijenosnik u obliku tehničke olovke. Na radnom stolu desno od laptopa nalazi se modularni audioobavještajni sustav za nadzor ugrađen u poslovni kovčeg. Kovčeg je otvoren, a rekorder i prijamnici spremni.

U Charlestonu je sada deset sati i dvadeset osam minuta, dva sata manje nego u Aspenu. Benton zuri u tamni zaslon laptopa, sjedeći strpljivo za svojim radnim stolom sa slušalicama na ušima, i čeka. Čeka već više od sat vremena. Lucy ga je nazvala kad je sletjela u Charleston, jučer kasno navečer po njezinu vremenu, rekavši mu da ima rezerviran termin. Doktor Paulsson je pretrpan poslom, dodala je. Rekla je gospođi koja se javila na telefon da je hitno i da odmah mora obaviti liječnički pregled za pilote jer joj zdravstvena svjedodžba istječe za dva dana. Zašto je čekala do zadnje sekunde? htjela je znati žena u uredu doktora Paulssona.

Lucy je Bentonu ponosnim glasom opisala predstavu koju je potom izvela. Riječi su joj zapinjale i zvučala je prestrašeno. Zamuckujući je rekla ženi da jednostavno nikako nije uspijevala naći vremena da to riješi, da ju je vlasnik helikoptera za kojeg radi neprestano slao sad ovamo, sad onamo i da jednostavno nije imala kad otići na liječnički pregled. I, da je, eto, imala i osobnih problema, čak je i to rekla, i ako ne prođe na liječničkom, neće moći produžiti pilotsku dozvolu, što znači da bi mogla izgubiti posao, a samo joj još to treba, da povrh svega ostalog još i izgubi posao. Žena je stavila Lucyn poziv na čekanje, a kad joj se ponovno javila,

³³ Sportster i V-rod – modeli motocikala Harley Davidson.

rekla je daje doktor Paulsson može ubaciti u deset sati sutra ujutro, što je baš sad, i da joj time čini veliku uslugu, jer je zbog njezinih problema morao otkazati svoj tjedni termin za tenis te da joj je bolje da se pojavi na dogovorenom pregledu i ne otkaže ga, zato što joj prevažni, prezaposleni doktor Paulsson radi golemu uslugu.

Za sada se sve odvija dobro i prema planu. Lucy ima dogovoren pregled i trenutno se nalazi u kući vojnog liječnika. Benton čeka za svojim radnim stolom i gleda kroz prozor u snježne oblake. U samo pola sata vidno su otežali i spustili se bliže tlu. Trebalo bi ponovno početi sniježiti prije mraka i padati cijelu noć. Već je malo umoran od snijega. Već je malo umoran od ove kuće. Već je malo umoran od Aspene. Otkad mu je Henri upala u život, gotovo sve ga umara.

Henri Walden je sociopat, narcis i uhoda. Trati vrijeme na nju. Psihološka pomoć koju joj pruža zbog posttraumatskog stresa nju samo zabavlja. Bilo bi mu žao Lucy da nije ljut na nju, jer je dopustila Henri da napravi toliko štete. Henri ju je zavela i iskoristila. Henri je dobila što je htjela. Možda nije planirala biti žrtva napada u Lucynoj kući u Floridi, možda mnogo toga što se dogodilo nije planirala, no ipak je Henri tražila Lucy, uhvatila je i uzela od nje ono što je htjela, a sada se još izruguje i njemu. Žrtvovao je svoj odmor u Aspenu sa Scarpettom zato da bi mu se neka propala sociopatska glumica i propala istražiteljska agentica po imenu Henri mogla rugati i dovoditi ga do bijesa. Odustao je od svog plana da provede vrijeme sa Scarpettom, a to si nije smio priuštiti. Možda sad među njima sve bude svršeno. Ne bi je krivio da bude. Nepodnošljiva mu je i sama pomisao na to, no ne bi je krivio.

Benton uzme prijenosnik nalik na mali policijski radio. Jesi li uključena? upita on Lucy.

Ako nije, ne može ga čuti kroz sitni bežični prijamnik koji nosi u uhu. Dio prijenosnika u zvukovodu njezina uha se ne vidi, ali ne može ga nositi cijelo vrijeme. Definitivno ga ne može imati dok joj doktor Paulsson pregledava uši. Morat će biti vrlo brza i snalažljiva. Benton ju je upozorio da će jednosmjerni primopredajnik, premda koristan, biti i riskantan. Htio bih da mogu s tobom razgovarati, rekao joj je. Mislim da bi bilo jako dobro da ti mogu davati upute što da radiš. No znaš kakve to opasnosti nosi. Primijetit će ga u određenoj fazi pregleda. Lucy je rekla kako bi radije da joj ne daje upute. On je rekao kako bi radije da joj može davati upute.

– Lucy? Jesi li tu? ponovi on u eter. Ne čujem te i ne vidim te, pa provjeravam.

Videoprijenos se odjednom aktivira: na ekranu njegova prijenosnog računala pojavi se slika i začuju se Lucyni koraci. Ugleda sliku drvenih stepenica koja poskakuje kako se Lucy uspinje stubama, a u slušalicama na glavi čuje šum njezinih koraka. Čuje je kako diše.

– Primam te jasno i glasno, kaže on u mikrofon, držeći ga blizu usta. Lampice sustava za nadzor pokazuju da su se uključili audio i video prijam i snimanje.

U kadru se pojavi Lucyna ruka. Kuca na vrata, što se jasno vidi i glasno čuje. Benton sjedi za radnim stolom i gleda što se događa. Vrata se otvore i liječnički ogrtač ispunji cijeli ekran. On prvo ugleda vrat, a zatim i lice doktora Paulssona, koji pozdravi Lucy strogim glasom, pa se udalji od nje i kaže joj da sjedne. Dok Lucy čini kako joj je rekao, objektiv kamere u obliku kemijske olovke prelazi preko male, sterilne ambulante i u kadru se pojavi stol za pregled prekriven bijelim papirom.

– Tu je stari obrazac. I drugi koji sam ispunila, kaže Lucy, pružajući mu obrasce. Oprostite, nadam se da vam nisam pobrkala sustav. Nisam baš spretna s obrascima. Pala sam iz obrazaca, znate, u srednjoj školi. Ona se nervozno nasmije, a doktor Paulsson ozbiljna izraza lica preleti pogledom obrasce, oba.

– Jasno i glasno, ponovi Benton u mikrofon.

Lucyna ruka prijeđe preko zaslona Bentonova računala kad je podigne ispred kemijske olovke, da potvrdi prijem kroz sićušni prijamnik u svom uhu.

– Jeste li išli na koledž? upita je doktor Paulsson.

– Ne, gospodine. Htjela sam, ali...

– Šteta, odgovori on bez smiješka. Nosi male naočale bez okvira i vrlo je privlačan muškarac. Neki bi čak rekli – zgodan. Viši je od Lucy, premda ne mnogo, možda nekoliko centimetara, ima oko metar sedamdeset sedam ili metar osamdeset, vitak je i koliko Benton može vidjeti, snažan. Benton vidi samo ono što hvata kamera u obliku olovke u gornjem vanjskom džepu Lucyne pilotske jakne.

– Pa ne treba mi koledž da bih vozila helikopter, kaže Lucy nesigurno. Izvrsno glumi ulogu zaplašene mlade žene bez samopouzdanja, koja nema nikakvu moć u životu.

– Moja tajnica je spomenula da imate neke osobne probleme, kaže doktor Paulsson i dalje gledajući u njezin obrazac.

– Ništa jako važno.

– Recite mi što se događa, kaže on.

– Ah, uobičajeni problemi s dečkom, odgovori ona nervozno, kao da skriva nelagodu. Trebala sam se udati i nije uspjelo. Znae kako je, uz moj raspored letenja. Kad bi se sve zbrojilo, u zadnjih pola godine sam od šest mjeseci, pet bila na putu, sigurno.

– Znači, vaš dečko nije mogao podnijeti da ste toliko odsutni, pa je zbrisao, zaključio doktor Paulsson, odlazeći papire na radnu ploču na kojoj je i računalo. Lucy se vrlo spretno postavlja, okrećući se tako da ga hvata u kadar videokamere skrivene u obliku kemijske olovke.

– Dobro je, javi se Benton, bacivši pogled na zatvorena, zaključana vrata svoje sobe. Henri je izašla u šetnju, ali se ipak zaključao, jer nije siguran da neće jednostavno banuti u sobu. Nije naučila što znače granice, jer ne postoji ta granica koju ona ne bi prešla.

– Prekinuli smo, odgovori Lucy. Dobro sam, ali taj razlaz uz sve ostalo... bilo je prilično stresno, ali sam dobro.

– Zato ste čekali do posljednjeg trenutka da dođete na liječnički? upita doktor Paulsson, približivši joj se.

– Valjda.

– To baš nije bilo pametno. Ne možete letjeti bez zdravstvene. Vojnih liječnika ima posvuda, trebali ste to riješiti. Jutros sam obavio hitan pregled sina mog prijatelja i nakon toga sam imao ostatak dana slobodan, ali sam zbog vas napravio iznimku. Što bi bilo da sam rekao da ne mogu? Zdravstvena vam istječe sutra, pod pretpostavkom da ste naveli pravi datum.

– Da, gospodine. Znam da je bilo glupo čekati. Ne mogu vam reći koliko cijenim...

– Nemam puno vremena. Idemo obaviti ovo, pa ste slobodni. On uzme tlakomjer s radne ploče, kaže joj da zavrne rukav na desnoj ruci, pa joj omota manšetu tlakomjera oko nadlaktice i počne je napuhavati. Vrlo ste snažni. Puno vježbate?

– Pokušavam, odgovori Lucy drhtavim glasom. Doktor Paulsson joj se rukom ovlaš očeše o grudi i ta zloraba položaja nije promakla Bentonu, koji sjedi više od tisuću dvjesto kilometara dalje, u Aspenu u Koloradu, promatrajući cijelu situaciju na svom laptopu. Da netko gleda Bentona sa strane, ne bi na njemu primijetio nikakvu reakciju: ni iskru u očima, ni stiskanje usana. No on osjeća taj znak nasilja koliko i Lucy.

– Dodiruje te, veli Benton, za snimku. Sad te dodiruje.

– Da, kaže Lucy, kao da odgovara doktoru Paulssonu, iako zapravo odgovara Bentonu, pa pomakne ruku ispred kamere da to i potvrdi. Da, puno vježbam, kaže ona.

– Sto trideset s osamdeset, veli doktor Paulsson. Otvarajući čičak i skidajući manšetu tlakomjera, ponovno je dodirne na neprimjeren način. Je li inače tako visok?

– Ne, uopće, kaže Lucy, ponašajući se kao daje šokirana. Stvarno je visok? Mislim, vi to znate bolje. Obično mi bude oko sto deset sa sedamdeset. Prenizak.

– Jeste li nervozni?

– Nikad nisam voljela ići doktoru, kaže ona. S obzirom na to da sjedi na stolu, pa je niže od njega, malo se nagnula unatrag. Želi da Benton vidi lice doktora Paulssona dok razgovara s njom i pokušava je zastrašiti i manipulirati. Možda jesam malo nervozna.

On joj stavi ruke na vrat, odmah ispod donje čeljusti. Ima tople i suhe prste. Opipava joj mekano područje ispod ušiju. Nikako ne može vidjeti skriveni primopredajnik, jer joj kosa pada preko ušiju. Kaže joj da proguta i opipa limfne čvorove. Ne žuri se. Lucy sjedi uspravno na stolu i trudi se održavati stanje anksioznosti, jer zna da doktor Paulsson može pod prstima osjetiti jak udarac bila na vratu.

– Progutajte, kaže joj ponovno, pipajući štitnu žlijezdu i provjeravajući je li joj dušnik u središnjoj liniji. Prostruji joj kroz glavu da ona zapravo zna sve o liječničkim pregledima. Kad god je kao dijete išla na pregled, pitala bi svoju tetu Kay da joj objasni čemu što služi i ne bi bila zadovoljna sve dok ne bi razumjela sve razloge za neki dodir i sve komentare liječnika koji ju je pregledavao.

On joj ponovno počne opipavati limfne čvorove. Toliko joj se približio da može osjetiti njegov lagani dah na tjemenu.

– Ne vidim ništa osim liječničkog ogrtača, jasno čuje Bentonov glas u lijevom uhu.

Sad ne mogu učiniti ništa da to promijenim, pomisli Lucy.

– Osjećate li se umorni u posljednje vrijeme, osjećate li da niste u najboljoj formi? upita doktor Paulsson na svoj zastrašujuće neosoban način.

– Ne. Zapravo, jako puno sam radila, mislim, puno sam putovala. Možda jesam malo umorna, zaplete se Lucy, pretvarajući se da je uplašena kao što i zvuči, dok joj se on naslanja na koljena. Može ga osjetiti. Osjeti prvo na jednom, a onda na drugom koljenu da se uzbudio, no kamera, na žalost, ne može snimiti to što ona osjeća.

– Moram na zahod, kaže ona. Oprostite. Brzo ću.

On se odmakne i soba se odjednom vrati u kadar. Kao daje netko maknuo pokrivač s rupe na zemlji, pa se napokon može uspenstrati van. Spuzne sa stola i brzo ode do vrata, dok on prilazi računaru i uzima njezin obrazac, onaj koji je ispravno ispunila. Na umivaoniku ima plastičnih čaša u vrećici, kaže joj dok izlazi iz sobe.

– Da, gospodine.

– Samo ostavite na poklopcu WC-a kad završite.

No ona ne upotrijebi njegov WC, nego samo pusti vodu i kaže oprost zbog Bentona. To je sve što je rekla prije nego što je izvadila primopredajnik iz uha i stavila ga u džep. Nije ostavila uzorak mokraće u čaši na poklopcu WC-a, jer joj ne pada na pamet ostaviti ikakav biološki dokaz svog postojanja. Premda je mala vjerojatnost da bi njezin DNK bio u bazi podataka, ne želi se oslanjati na pretpostavke. S obzirom na to da već godinama strogo pazi da se kojim slučajem njezin DNK i otisci prstiju ne nađu u kakvoj bazi podataka u ovoj ili nekoj drugoj zemlji, već je programirana da živi kao da je očekuje najgori mogući scenarij i stoga joj ne pada na pamet ostaviti mokraću ovom doktoru, koji će uskoro biti prilično motiviran da progoni P. W. Winston. Otkad je ušla u njegovu kuću, obrisala je sve površine koje je dodirnula, ne ostavljajući za sobom niti jedan otisak prsta prema kojem bje mogli identificirati kao Lucy Farinelli, bivšu agenticu FBI-a i ATF-a.

Vrati se u ambulantu, prisiljavajući se da očekuje najgore. BTlo joj reagira u skladu s tim.

– Čini se da imate blago povećane limfne čvorove, kaže doktor Paulsson. Lucy zna da laže. Kad ste posljednji put... da, rekli ste da ne volite ići doktoru, pa vjerojatno već dugo niste bili na temeljitom liječničkom pregledu. Niti ste pregledali krv. Jesam li u pravu?

– Povećani su? Lucy kaže, reagirajući panično, kako se i očekuje.

– Osjećate li se dobro u posljednje vrijeme? Niste strašno umorni? Nemate vrućicu? Ništa slično? on joj ponovno priđe bliže i stavi otoskop u lijevo uho, lica vrlo blizu njezinu obrazu.

– Ne osjećam se bolesno, odgovori Lucy. On izvadi otoskop i stavi joj ga u drugo uho, pa pogleda.

Odloži otoskop i uzme oftalmoskop. Pregledava joj oči, lica tek nekoliko centimetara udaljena od njezina. Zatim uzme stetoskop. Lucy se trudi izgledati preplašeno, iako je više ljuta, nego što se boji. Zapravo, uopće se ne boji, shvati ona, sjedeći na rubu stola za pregled. Papir pod njom tiho pucketa kad god promijeni težište.

– Otkopčajte pilotsko odijelo i skinite se do pasa, kaže on istim bezličnim tonom.

Lucy ga pogleda, a onda kaže: Mislim da ponovno moram na WC. Oprostite.

– Izvolite, kaže on sad već prilično nestrpljivo. Ali već kasnim.

Lucy požuri u kupaonicu. Uđe i izađe za manje od minute, pustivši vodu dok je vraćala primopredajnik natrag u uho.

– Oprostite, ponovi. Popila sam veliku dijetnu Colu neposredno prije nego što sam došla ovamo, što je bila pogreška.

– Skinite pilotsko odijelo, naredi joj on.

Ona oklijeva. Situacija je zahtjevna, ali zna što treba učiniti. Potegne patentni zatvarač na svom pilotskom odijelu i skinе ga do pasa, namještajući kemijsku olovku tako da bude pod odgovarajućim kutom a da se ne vide žice spojene s celularnim sučeljem zalijepljenim s unutarnje strane pilotskog odijela.

– Ne tako okomito, začuje Bentonov glas u uhu. Spusti kut za jedno desetak stupnjeva.

Ona neprimjetno popravi gornji dio pilotskog odijela i namjesti ga bolje oko struka, a doktor Paulsson doda: I sportski grudnjak.

– Moram ga skinuti? upita ona plaho, bojažljivo ga gledajući Nikad prije nisam morala...

– Gospođice Winston. Meni se zaista žuri. Molim vas. On utakne slušalice stetoskopa u uši i približi joj se sa strogim izrazom lica spreman poslušati srce i pluća, pa Lucy skinе sportski grudnjak preko glave i ostane sjediti vrlo mirno, kao zamrznuta, na stolu prekrivenom bijelim papirom.

On joj pritisne membranu stetoskopa ispod jedne dojke, a zatim ispod druge, dodirujući ih. Lucy sjedi sasvim mirno. Ubrzano diše i srce joj udara, reagirajući na ljutnju koju osjeća. Premda ne osjeća strah, zna da doktor Paulsson misli kako se ona boji. Zapita se što Benton vidi preko kamere, pa pažljivim pokretom popravi pilotsko odijelo oko struka, provjeravajući kemijsku olovku s kamerom, dok je doktor Paulsson dodiruje i pretvara se da ga uopće ne zanima to što vidi ili osjeća pod rukom.

– Deset stupnjeva niže, udesno, Benton joj da uputu.

Lucy pažljivo popravi položaj olovke, a doktor Paulsson je nagne naprijed, premještajući stetoskop s jednog na drugo mjesto na njezinim leđa. Duboko dišite, kaže joj. Vrlo je vješt u svom poslu – spretno je prepipava i dodiruje, čak joj je stavio dlan na dojku, stojeći cijelo vrijeme čvrsto prislonjen uz nju. Imate li kakve ožiljke ili madeže? Ne vidim niti jedan. On prijede rukama preko nje, pregledavajući je.

– Ne, gospodine, odgovori ona.

– Morate imati nešto. Možda od operacije slijepog crijeva? Bilo što?

– Ne.

– Sad je dosta, kaže Benton Lucy u uho i ona načuje ljutnju u njegovu inače smirenom glasu.

No nije dosta.

– Sad vas molim da ustanete i stanete na jednu nogu, kaže doktor Paulsson.

– Mogu li se obući?

– Ne još.

– Sad je dosta, začuje Bentonov glas u uhu.

– Ustanite, naredi joj doktor Paulsson.

Sjedeći na stolu, Lucy podigne gornji dio svog pilotskog odijela, uvuče ruke u rukave i zakopča se. Ne odjene grudnjak, jer za to nema vremena, pa se zagleda u njega. Odjednom više ne glumi nervoznu i uplašenu djevojku. Vidi mu po očima da je primijetio promjenu na njoj. Lucy side sa stola i priđe mu bliže.

– Sjednite, kaže mu.

– Što to radite? On raširi oči.

– Sjednite!

Ne miče se, samo zuri u nju. Izgleda uplašeno – tipično za sve nasilnike koje je dosad upoznala. Priđe mu još bliže da ga još više preplaši i izvuče kemijsku olovku iz džepa, podižući je tako da može vidjeti da je spojena sa žicom. Provjera frekve, kaže Benton, jer on može provjeriti rade li skriveni primopredajnici koje je postavila u čekaonici i kuhinji u prizemlju.

– Sve radi, uzvratu Benton.

Dobro, pomisli Lucy. Ne čuje nikakve zvukove odozdo. I ne znaš u kakve si se probleme uvalio, kaže Lucy doktoru Paulssonu. I ne znaš tko u ovom trenutku gleda i sluša sve što se ovdje događa, baš sad, uživo. Sjedni. Sjedni! Ona vrati kemijsku olovku u svoj džep tako da skriveni objektiv gleda u njega.

On nesigurnim pokretima posegne za stolicom na kotačiće i jedva je izvukavši ispod pulta, sjedne, gledajući je blijed kao krpa. Tko ste vi? Što je ovo?

– Ja sam tvoja sudbina, kretenčino, kaže mu Lucy, pokušavajući vratiti svoj bijes u kavez u kojem živi, no lakše joj je izgledati uplašeno, nego ukrotiti taj gnjev. Radiš li ovakva sranja sa svojom kćerkom, ha? S Gilly? Jesi li i nju zlostavljao, ti kurvin sine?

On bulji u nju, divljeg pogleda.

– Da, dobro si čuo. Dobro si me čuo, šupčino. A FAA će čuti što ti imaš reći, i to uskoro.

– Izlazi iz moje ambulante. Razmišlja bi li je zgrabio, vidi mu to po napetosti mišića tijela, vidi mu to po očima.

– Nemoj, upozori ga. Da nisi ni pomislio maknuti se s te stolice, dok ti ja ne kažem. Kad si zadnji put vidio Gilly?

– Što je ovo?

– Ruža, Benton joj da uputu.

– Ja ovdje postavljam pitanja, kaže Lucy doktoru Paulssonu. Djelomično želi to isto reći i Benton. Bivša žena ti svašta priča uokolo Jeste li znali to, doktore špijunu za Domovinsku sigurnost?

On ovlaži usne, očiju i dalje širom otvorenih i mahnitih.

– Kaže da je Gilly mrtva zbog tebe i prilično je uvjerljiva. Jesi li znao to?

– Ruža, ponovno začuje Bentona u uhu.

– Kaže da si došao vidjeti Gilly nedugo prije nego što je iznenada umrla. Donio si joj ružu. O, znamo sve o tome. Sve što se moglo pronaći u sobi te jadne djevojčice temeljito je pregledano, vjeruj mi.

– U sobi joj je bila neka ruža? Neka je opiše, kaže Benton.

– Da čujem, veli Lucy doktoru Paulssonu. Gdje si nabavio ružu?

– Nisam. Ne znam o čemu govorite. Ne trati mi vrijeme. Nećete otići u FAA...

Lucy se nasmije i zatrese glavom. Oh, kakav si ti šupak. Svi ste isti. Zaista misliš da ćeš se izvući iz ovog sranja? Stvarno to misliš? Prvo mi pričaj o Gilly, a onda ćemo razgovarati o FAA.

– Isključi je. On pokaže na olovku u obliku kamere.

– Pričaj mi o Gilly, pa ću je isključiti.

On kimne.

Lucy pritisne kemijsku olovku, pretvarajući se da ju je isključila. U očima mu vidi strah. Ne vjeruje joj.

– Ruža, ponovi ona.

– Kunem se Bogom, ne znam ništa ni o kakvoj ruži, odgovori on. Nikad ne bih audio Gilly. Što ona govori? Što ta kurvetina priča?

– A, Suzanna, Lucy zuri u njega. Imala je puno toga ispričati. A sve što je rekla govori da je Gilly mrtva zbog tebe. Ubijena.

– Ne! Bože mili, ne!

– I s Gilly se igraš vojnika? Odijevaš je u maskirnu majicu i čizme, je li, majmune? Puštaš da ti pervertiti dolaze u kuću da bi se igrali tvojih bolesnih igrica?

– O, Bože, uzdahne on i zatvori oči. Koja kučka. To je bila naša stvar.

– Naša?

– Suzina i moja. Parovi svašta rade.

– I čija još? Bilo je i drugih ljudi koji su igrali te vaše igre?

– To je bila moja kuća.

– Koja si ti svinja, kaže Lucy prijeteći. Raditi takva sranja pred djevojčicom.

– Jesi li ti iz FBI-a? On otvori oči. Pogled mu je prazan od mržnje, kao u morskog psa. Jesi, je l' da? Znao sam da će se ovo dogoditi. Mogao sam očekivati ovako nešto. Kao da je važno što radim u životu. Znao sam. Smjestili su mi.

– Shvaćam. FBI te je prisilio da me natjeraš da skinem odjeću za rutinski zdravstveni pregled.

– To nema veze ni sa čim. Nije važno.

– Oprostite, ali ne bih se složila, odgovori ona sarkastično. Naravno da je važno. Uskoro ćeš saznati i koliko je važno. Nisam FBI. Nisi te sreće.

– Ovo je sve zbog Gilly? upita on sa stolca. Izgleda manje napeto, slomljeno i gotovo je nepomičan. Volio sam svoju kćer. Nisam je vidio od Dana zahvalnosti, kunem se Bogom.

– Psić, Benton joj opet kaže što da pita, a Lucy poželi istrgnuti prijammik iz uha.

– Misliš da ti je netko ubio kćer zato što špijuniraš za Domovinsku sigurnost? Zna da to nije istina, ali ščepat će ga. Hajde, Frank. Reci istinu! Ne pogoršavaj si situaciju!

– Da mi je netko ubio kćer, ponovi on. Ne vjerujem.

– Vjeruj.

– Nije moguće.

– Tko ti je dolazio u kuću na igranje? Poznaješ Edgara Allana Poguea? Tipa koji živi iza tvoje kuće? Tamo gdje je nekad živjela gospođa Arnette?

– Znam tko je ona, veli on. Bila je moja pacijentica. Hipohondar. Zapravo, gnjavatorica.

– Ovo je važno, kaže Benton, kao da Lucy to već nije jasno. Povjerava se. Budi mu prijateljica.

– Tvoja pacijentica u Richmondu? upita Lucy doktora Paulssona. Ako išta ne želi, onda je to da glumi prijateljicu, no ipak se omekša i pretvara se da je zanima. Kada?

– Kada? O, Bože. Prije sto godina. Zapravo, od nje sam kupio našu kuću. Imala je puno kuća u Richmondu, obitelj joj je na prelasku stoljeća posjedovala cijelu ulicu. To je bila jedna velika nekretnina. Članovi obitelji su je podijelili između sebe i na kraju rasprodali. Od nje sam kupio kuću, i to vrlo povoljno. Za bagatelu.

– Čini se da ti baš nije bila draga, veli Lucy, kao da se ona i doktor Paulsson dobro slažu, kao da je prije nekoliko minuta nije seksualno napastovao.

– Dolazila mi je u kuću, u ambulantu, kad god je htjela. Gnjavatorica. Uvijek se nešto žalila.

– Što se dogodilo s njom?

– Umrla je. Prije osam, deset godina. Davno.

– Od čega? upita Lucy. Od čega je umrla?

– Bila je bolesna, imala je rak. Umrla je kod kuće.
– U detalje, kaže Benton.
– Što znaš o tome? upita Lucy. Je li umrla sama? Je li imala veliki pogreb?
– Zašto me sve to pitaš? doktor Paulsson sjedi na stolici, gledajući je. Osjeća se bolje, jer se Lucy prijateljski ponaša. To je očito.
– Moglo bi imati veze s Gilly. Ja znam neke stvari koje ti ne znaš. Dopusti da ja postavljam pitanja.
– Oprezno, upozori je Benton. Nemoj da se povuče.
– Pa, dobro. Pitaj, kaže doktor Paulsson prijetrovno.
– Jesi li išao na njezin pogreb?
– Ne sjećam se da je imala pogreb. Morala je imati pogreb, veli Lucy.
– Mrzila je Boga, krivila ga je za sve svoje boljke i patnje, za to što nitko nije htio biti s njom, što je bilo razumljivo s obzirom na to kakva je bila. Odvratna stara žena. Jednostavno nepodnošljiva. Liječnici nisu dovoljno plaćeni da liječe ljude poput nje.
– Je li umrla kod kuće? Ako je bila tako teško bolesna, kako to da je umrla od raka sama kod kuće? upita Lucy. Je li bila u hospiciju?
– Ne.
– Bogata žena poput nje, pa da umre sama kod kuće, bez medicinske njege, bez ičega?
– Više-manje. Zašto je to važno? Prelazi očima po ambulanti, budno oprezan i samouvjereniji nego maloprije.
– Važno je. Olakšavaš si situaciju. I to jako, Lucy ga istodobno umiruje i prijeti mu. Želim vidjeti medicinsku dokumentaciju gospođe Arnette. Pokaži mi je. Izvuci mi podatke iz svog računala.
– Izbrisao sam njezine podatke. Umrla je. U očima mu se vidi poruga. Ono što je čudno u vezi s dragom gospođom Arnette jest da je donirala svoje tijelo znanosti, jer nije htjela imati pogreb, jer je mrzila Boga. I to je to. Pretpostavljam da je sasušena kučka završila pod skalpelom nekog sirotog studenta medicine. Ponekad bih pomislio: jadan taj siroti student, baš je izvukao kraću slamku kad je dobio njezino propalo, ružno, staro tijelo. Sad je smireniji i samouvjereniji, no što mu se samopouzdanje više vraća, to Lucyna mržnja više raste, poput žuči.
– Psić, veli joj Benton u uho. Pitaj ga.
– Što se dogodilo s Gillynim psićem? upita Lucy doktora Paulssona. Tvoja žena kaže da je psić nestao i da ti imaš neke veze s tim.
– Ona više nije moja žena, odgovori doktor Paulsson, gledajući je tvrdim, hladnim pogledom. I nikad nije imala psa.
– Medenu, veli Lucy.
On je pogleda, a nešto mu zasvjetluca u očima.
– Gdje je Medena? upita Lucy.
– Gilly i ja smo se tako zvali, kaže on, s podsmijehom na licu
– Prestani se zajebavati, upozori ga Lucy. U tome nema ničeg smiješnog.
– Suz me zove Medeni. Uvijek me je tako zvala. A ja sam tako zvao Gilly.
– Dobila si odgovor, veli Benton. To je dovoljno. Izlazi odatle. Ne postoji nikakav psić, kaže doktor Paulsson. To je čisto sranje. On se pridigne. Jasno joj je što slijedi. Tko si ti? upita on. Daj mi kemijsku. Ustane sa stolca. Ti si samo jedna mala glupača koju su mi podmetnuli da me mogu tužiti, zar ne? Misliš da ćeš se dokopati novca. Vidiš kako je sve ovo bez veze, zar ne? Daj mi kemijsku.
Lucy stoji ruku spuštenih niz tijelo, spremna na akciju. Izlazi, veli Benton. Sad.
– Znači, vas par cura pilota se okupilo, misleći da ćete iskamčiti nešto love? On stane ispred nje i Lucy zna što će se dogoditi.
– Izlazi, kaže odlučno Benton. Gotovo je.

– Želiš kameru? upita Lucy doktora Paulssona. Želiš mikrosni-mač? Uređaj za snimanje nije kod nje. Kod Bentona je. Stvarno ih želiš?

– Možemo se jednostavno praviti da se ovo nikad nije dogodilo, kaže doktor Paulsson uz osmijeh. Daj mi ih. Dobila si informacije koje si htjela, zar ne? Pa hajde da sad sve drugo zaboravimo. Daj ih meni.

Ona potapše celularno sučelje prikvačeno za remen o pojasu, spojeno sa žicom što ide kroz malu rupicu s unutarnje strane njezina pilotskog odijela. Ona pritisne prekidač i isključi sučelje. Zaslom monitora Bentonova računala ostane prazan. Benton može čuti, ali ne može vidjeti što se događa.

– Nemoj, veli joj Benton u uho. Izlazi van. Odmah.

– Medeni, ruga se Lucy doktoru Paulssonu. Kakav vic. Ne mogu zamisliti da te itko zove Medeni. Ako želiš kameru i snimač, morat ćeš ih sam uzeti.

On se baci na Lucy, no naleti ravno na njezinu šaku, a zatim mu se tlo izmakne pod nogama. Tresnuo je na pod, zastenjao i kriknuo kad mu se Lucy našla na leđima, pritišćući mu koljenom desnu ruku a lijevom ga rukom držeći za lijevu ruku. Zarobila mu je ruke, savivši ih na leđa, i on bolno krikne.

– Pusti me! izdere se. Boli me!

– Lucy! Ne! Lucy čuje Bentona, ali ga ne sluša.

Ona zgrabi doktora Paulssona za kosu na zatiljku, teško dišući i osjećajući kako u njoj kipi bijes, pa mu odigne glavu od poda. Nadam se da ti je danas bilo lijepo, Medeni, kaže i tržne mu glavu, držeći ga za kosu. Trebala bih ti razbiti tu jebenu glavu. Zlostavljao si vlastitu kćer? Dao si drugim pervertitima da je zlostavljaju kad bi ti došli doma na seksualne igrice? Zlostavljao si je u njezinoj vlastitoj sobi prije nego što si se odselio prošlog ljeta? Ona mu pritisne glavu o pod, držeći je čvrsto kao da ga želi utopiti u bijelim pločicama. Obraz mu je spljošten uz pod. Koliko si života uništio, ha? Mater ti jebem. Ona mu opali glavom o pod, dovoljno jako da mu bude jasno kako bi mu tako mogla razbiti glavu. On zastenje i krikne.

– Lucy! Prestani! Bentonov glas joj propara bubnjić. Izlazi!

Ona trepne, odjednom svjesna što čini. Ne može ga ubiti. Ne smije ga ubiti. Digne se s njega. Počne ga udarati nogama u glavu, ali se zaustavi. Teško diše, znoji se, uzmiče, želi ga udariti nogom, želi ga prebiti nasmrt. Mogla bi. Vrlo lako. Ne miči se, zareži ona, uzmičući od njega. Srce joj počne divljački udarati kad shvati koliko ga zapravo želi ubiti. Lezi tu i ne miči se. Ni makac!

Ona posegne prema radnoj plohi i zgrabi svoje lažne FAA obrasce, a zatim se hodajući unatrag povuče prema vratima i otvori ih. On i dalje leži licem na podu i ne miče se. Iz nosa mu kaplje svijetlocrvena krv i razlijeva se po bijelim pločicama.

– Gotov si, kaže mu s do vratka, pitajući se gdje je nestala ona punašna žena, tajnica. Pogleda van prema stubama, ali ne vidi nikoga. U kući vlada savršena tišina. Sama je s doktorom Paulssonom, baš onako kako je planirao. Gotov si. Imaš sreće što nisi mrtav, kaže ona i zatvori vrata za sobom.

U USKIM ULICAMA KAMPA ZA TRENING, PET AGENATA NAORUŽANIH devetmilimetarskim puškama Beretta Storm s optičkim ciljnicima Bushnell i baterijskim svjetiljkama šulja se iz različitih smjerova prema maloj ožbukanoj kući betonskog krova.

Kućica je stara i oronula, a njezino malo zaraslo dvorište okićeno napuhanim Djedovima Mrazovima, snjegovićima i šećernim štapićima. Palmino drveće traljavo je urešeno lampicama raznih boja. Pas u kućici ne prestaje lajati. Agenti nose puške zakvačene za

remene ukoso prebačene preko tijela, držeći ciljnike okrenute prema dolje pod kutom od četrdeset stupnjeva. Odjeveni su u crno i ne nose pancirna odijela, što je neobično s obzirom na to da idu u oružani napad.

Rudy Musil mirno čeka u ožbukanoj kućici iza visoke barikade od prevrnutih stolova i preokrenutih stolica, koje blokiraju uski dovratk prema kuhinji. Odjeven je u kamuflažne hlače i tenisice i naoružan poluautomatskom puškom AR-15. To nije lako taktičko oružje kao Beretta Storm, nego borbena puška velike snage i dužine cijevi od pedeset centimetara, kojom može skinuti neprijatelja na udaljenosti od tristo trideset metara. Ne treba mu oružje da nekoga istjera iz kuće, jer je on u kući. Odmakne se od dovratka i pride razbijenom prozoru iznad sudopera da pogleda van. Opazi neko kretanje iza kontejnera, pedesetak metara od kuće.

Osloni AR-15 na rub sudopera, položi cijev na truli okvir prozora i ciljnikom pronađe svoju prvu lovinu. Čuči iza kontejnera. Izložen mu je samo tračak crnog odijela. Rudy pritisne okidač, puška pukne i agent krikne. Drugi agent izleti van niotkuda, baci se u prašinu iza jalme, a Rudy pogodi i njega. Agent niti vrisne niti ispusti ikakav zvuk, bar ga Rudy nije čuo. On se udalji od prozora i vrati do barikade na dovratku, ljutito nogom udarajući stolove i stolice s puta. Probije barikadu koju je sam napravio i požuri u dnevnu sobu u prednjem Idijelu kuće, gdje razbije prozor i počne pucati. U roku od pet minuta, Isvih pet agenata bilo je pokošeno gumenim mecima, no i dalje su Inadirali sve dok im Rudy putem radija nije naredio da stanu.

– Vi ste niškorišti, kaže u radio, znojeći se u kućici za vježbanje i koju kamp za trening koristi za simuliranu borbu. Mrtvi ste. Svi do jednog. Dolazite ovamo.

On izađe pred vrata kućice, dok agenti u crnom hodaju prema dvorištu veselo ukrašenom božičnim ukrasima. Rudy im ipak mora I odati priznanje: bar ne pokazuju bol. Zna da ih boli kao sam vrug I tamo gdje su im se gumeni meci zabili u nezaštićena tijela. Kad te I pogodi više gumenih metaka, želiš se samo sklupčati i zaplakati kao I dijete, no ovim se novim regrutima to bar ne vidi na licu. Očito mogu I podnijeti bol. Rudy pritisne mali daljinski upravljač i CD s lavežom psa u kući prestane.

On stoji na dovratku i gleda u agente. Teško dišu, oznojeni su li ljuti sami na sebe. Što se dogodilo? upita Rudy. Odgovor je jednostavan.

– Zajebali smo, odgovori jedan od agenata.

– Zašto? upita Rudy, držeći AR-15 spuštenu uz tijelo. Znoj mu I curi niz gola mišićava prsa, a po preplanulim, isklesanim rukama iskočile su mu vene. Samo je jedan odgovor. Učinili ste jednu stvar krivo i zato ste mrtvi.

– Nismo očekivali da ćeš imati pušku. Pretpostavili smo da možda I imaš pištolj, jedna agentica pokuša dati točan odgovor, brišući rukavom znoj s lica i teško dišući zbog psihičke i fizičke iscrpljenosti.

– Nikad ne pretpostavljajte, kaže Rudy glasno skupini. Mogao I sam imati automatsku pušku i pucati pedesetkalibarskim mecima. No I napravili ste jednu fatalnu pogrešku. Hajde. Znaite koju. Razgovarali smo o tome.

– Išli smo se obračunati sa šefom, veli netko i svi se nasmiju.

– Komunikacija, kaže Rudy polako. Ti, Andrews. On pogleda I agenta čija je crna uniforma prekrivena prašinom. Čim si dobio metak u lijevo rame, trebao si upozoriti drugove da pucam s kuhinjskog prozora iza kuće. Jesi li?

– Nisam, gospodine.

– Zašto nisi?

– Valjda zato što me nikad prije nije pogodio metak, gospodine.

– Boli, zar ne?

– K'o sam vrug, gospodine.

– Tako je. A to nisi očekivao.

- Ne, gospodine. Nitko nam nije rekao da će u nas pucati pravim mecima.
 - I zato to radimo ovdje u Kampu boli i muke, kaže Rudy. Kad se nešto ružno dogodi u stvarnom životu, obično nas nitko na to prethodno ne upozori, zar ne? Znači, bio si pogođen, boljelo te da poludiš i usrao si se od straha, pa zbog toga nisi preko radija upozorio svoje suborce. I svi su poginuli. Tko je čuo psa?
 - Ja, kaže nekoliko agenata.
 - Znači, imate jebenog psa koji laje iz petnih žila, odgovori Rudy nestrpljivo. Jeste li javili preko radija i obavijestili ostale? Ako prokleti pas laje, znači da tip u kućici zna da dolazite. Nije li mu to nekakvo upozorenje?
 - Da, gospodine.
 - Završili smo, Rudy ih otpusti. Odlazite odavde. Moram se urediti za vaš pogreb.
- On uđe natrag u kućicu i zatvori vrata. Dvosmjerni radiotelefon na remenu oko pasa dvaput mu je zavibrirao dok je razgovarao s regrutima, pa provjeri da vidi tko to pokušava doći do njega. Oba poziva su od njegova kompjuteraša. Rudy ga nazove.
- Što se događa? upita Rudy.
 - Izgleda da će ti tip uskoro ostati bez prednizona. Zadnji je recept predao prije dvadeset šest dana u CVS-u³⁴, kaže i da Rudyju adresu i telefonski broj.
 - Problem je u tome, odgovori Rudy, što mislim da nije u Richmondu. Moramo skužiti gdje bi sad mogao podići lijek, ako ga uopće bude i uzimao.
 - Podiže ga na recept svakog mjeseca u istoj ljekarni u Richmondu. Ili mu stvarno treba terapija ili on misli da mu treba.
 - Tko mu je liječnik?
 - Doktor Stanley Philpott. On da Rudyju i taj telefonski broj.
 - Nema podatka da je podizao lijek negdje drugdje? Negdje u južnoj Floridi?
 - Samo u Richmondu. A pregledao sam podatke za cijelu državu. Kao što sam rekao, lijeka koji je zadnji put uzeo na recept ima za još pet dana, a onda će ostati bez njega. Odnosno, bar bi trebao, ako nema neki drugi izvor.
 - Dobro si ovo obavio, veli Rudy, otvarajući hladnjak u kuhinji da uzme bocu vode. Ja preuzimam dalje.

48

Privatni avioni izgledaju poput dječjih igračaka u odnosu na goleme, bijele planine što se izdižu oko mokrog, crnog slijetališta. Prometnik u radnom kombinezonu s čepićima u ušima maše narančastim tuljcima, pokazujući smjer Beechjetu koji se polako kotrlja pistom uz zavijanje turbinskih motora. Benton je na privatnom terminalu. Čuje da stiže Lucyn avion.

Nedjelja je poslije podne u Aspenu. Bogataši u krznenim bundama i sa svime što bogati ljudi već vuku sa sobom motaju mu se iza leđa, pijući kavu i toplu jabukovaču pokraj golemog kamina. Odlaze kući i prigovaraju zbog odgoda letova, zaboravljajući na dane kad su putovali redovitim putničkim linijama, ako su ikad njima i putovali. Na rukama im svjetlucaju zlatni satovi i veliki dijamanti. Preplanuli su i lijepi. Neki putuju sa psima, koji, baš kao i privatni avioni njihovih vlasnika, dolaze u svim oblicima i veličinama i najbolje su što se novcem može kupiti. Benton promatra kako se otvaraju vrata Beechjeta i spuštaju stepenice. Lucy se skakućući spušta niz njih, noseći svoju prtljagu. Kreće se atletskom gipkošću i samouvjerenošću, bez oklijevanja, znajući kamo ide čak i kad nema prava to znati.

Nema prava biti ovdje. Rekao joj je da ne dolazi. Rekao joj je to kad je nazvala. Ne, Lucy, nemoj dolaziti. Ne sad. Nije pravi trenutak.

³⁴ Consumer Value Store – golemi lanac ljekarni i trgovina mješovitom robom u SAD-u.

Nisu se svađali. Da su htjeli, mogli su se svađati satima, no nijedno ni drugo nema temperament pogodan za duge razmirice prepune digresija, nelogičnih ispada i redundancija, bar ne više. Sad su skloniji tome da brzo razmijene paljbu i nesuglasicu što prije privedu kraju. Benton nije siguran je li mu drago što s vremenom Lucy i on imaju sve više zajedničkih crta. Očito ih imaju. Kako vrijeme prolazi, to postaje sve očitije, a analitički dio njegova mozga, koji munjevito razvrstava, slaže i rješava pitanja, već je razmotrio mogućnost ili možda potvrdio kao činjenicu da sličnosti između njega i Lucy možda objašnjavaju odnos između njega i Kay, ako taj odnos uopće može objasniti. Ona voli svoju nećakinju intenzivno i bezuvjetno. Nikad nije potpuno razumio zašto Kay i njega voli tako intenzivno i bezuvjetno, no sad mu to postaje donekle jasnije.

Lucy gurne vrata ramenom da ih otvori i ude unutra, noseći u svakoj ruci po jednu sportsku torbu. Iznenadi se kad ga ugleda.

– Daj da ti pomognem. On uzme jednu torbu iz njezine ruke. Nisam očekivala da ću te tu vidjeti, veli ona. Eto, tu sam. Kao i ti, očito. Bit će sve dobro.

Bogataši u svojim životinjskim krznima i životinjskim kožama vjerojatno misle da su Benton i Lucy nesretan par, on bogati postariji muškarac, a ona njegova lijepa mlada djevojka ili supruga. Padne mu na pamet da bi neki mogli pomisliti kako mu je ona kći, no on se ne ponaša kao njezin otac. Ne ponaša se ni kao njezin ljubavnik, ali kad bi se morao kladiti, kladio bi se da promatrači misle da su njih dvoje tipičan bogati par. On ne nosi ni krzno, ni zlato i ne izgleda upadljivo bogato, no bogataši znaju prepoznati jedni druge, a on ostavlja dojam bogataša, jer to i jest. Štoviše, vrlo je bogat. Benton je dugo vremena živio tiho i nevidljivo. Ako mu se išta nagomilalo tijekom svih tih godina, onda su to snovi, planovi i novac.

– Unajmila sam auto, kaže Lucy dok hodaju terminalom, koji izgleda kao malena rustikalna brvnara od drveta i kamena, s kožnim namještajem i Western umjetnošću. Vani pred zgradom je golema brončana skulptura orla raširenih krila.

– Uzmi onda svoj unajmljeni auto, veli joj Benton. Dah mu se pretvara u bijeli dim što lagano leluja na čistom, oštrom zraku. Čekam te kod Maroon Bellsa.

– Molim? Ona zastane na kružnom toku pred zgradom, ignorirajući pomoćno osoblje u dugačkim kaputima i kaubojskim šeširima.

Bentonovo klesano, preplanulo, zgodno lice gleda u nju. Smiješak mu se prvo pojavi u očima, a zatim zatitra i oko usana. Izgleda kao da ga ovo zabavlja. On zastane na cesti pokraj golemog orla i odmjeri je pogledom od glave do pete. Odjevena je u čizme, kargo hlače i skijašku jaknu.

– Imam krplice u autu, veli on.

Gledaju se netremice u oči. Vjetar se poigrava Lucynom kosom, koja je sad primjetno duža nego kad ju je zadnji put vidio, tamno-smeđa s crvenkastim preljevom kao opaljena vatrom. Obrazi su joj se zarumenjeli od hladnoće. Oduvijek mu je pogled u njezine oči bio kao da gleda jezgru nuklearnog reaktora ili unutrašnjost kakvog vulkana, ili kao da gleda kroz Ikarove oči dok je letio prema suncu. Oči joj mijenjaju boju ovisno o svjetlu i raspoloženju, koje je prilično nepostojano. Trenutno su svijetlozelene. Kayine su plave i jednako intenzivne, ali na malo drugačiji način. Nijansa im se suptilnije mijenja i mogu biti meke poput sumaglice, ali i tvrde poput metala. Trenutno mu nedostaje više nego stoje toga bio svjestan. S Lucynom pojavom vratila mu se i bol, okrutnija nego prije.

– Mislio sam da bismo mogli hodati i razgovarati, kaže on Lucy, odlazeći prema parkiralištu, objavivši svoju nakanu tako da se oko nje ne može pregovarati. Prvo ćemo to učiniti, zato se vidimo tamo gore kod Maroon Bellsa, gdje iznajmljuju motorne saonice, tamo gdje su zatvorili cestu. Kako podnosiš nadmorsku visinu? Zrak je rijedak.

– Znam, kaže mu ona u leđa, dok odlazi od nje.

S DRUGE SU STRANE PROLAZA SNIJEGOM PREKRIVENE PLANINE.
K.ASNO JE poslijepodne i sjene postaju sve duže i šire, a na grebenima nešto više, njima zdesna, sniježi. Nema smisla ići skijati ili hodati na krpljama nakon pola četiri poslije podne. Na Stjenjaku rano pada mrak i staza kojom hodaju već se počinje zamrzavati, a zrak grize od hladnoće.

– Trebali smo ranije krenuti natrag, veli Benton, zabivši skijaški štap ispred prednje krplje. Nas dvoje smo opasni kad smo zajedno. Ne znamo kad je dosta.

Budući da se nisu okrenuli nakon četvrte oznake upozorenja od lavine, gdje je Benton predložio da se zaustave, nastavili su hodati na krpljama jednoličnim tempom uzbrdo prema jezeru Maroon i sad bi, za nešto više od pola kilometra, uspjeli vidjeti jezero da ne moraju krenuti natrag. Kako stvari stoje, jedva će stići do automobila prije nego što se toliko smrači da ni prst pred nosom neće moći vidjeti. Gladni su i hladno im je. Čak je i Lucy iscrpljena. Ne želi to priznati, ali Benton vidi da joj nadmorska visina crpi snagu. Primjetno je usporila i teško joj je govoriti.

Nekoliko minuta stružu krpljama po skrutnutom snijegu na cesti Maroon Creek, praćeni samo zvukovima grebanja krplji po izbrazdanom snijegu i drobljenja ledene cakline pri svakom ubodu štapa. Dah im se sad već leđi, ali još ne dišu glasno. Samo Lucy tu i tamo udahne punim plućima, pa ispusti zrak. Kako su razgovarali o Henri, tako su hodali sve dalje i dalje, pa su otišli predaleko za vlastito dobro.

– Oprosti, kaže Benton, uz metalni zvuk grebanja aluminijskog okvira krplji po ledu. Trebali smo se ranije okrenuti. Nemam više ni proteinskih štapića, ni vode.

– Izdržat ću, kaže Lucy, koja pod uobičajenim okolnostima može bez problema držati korak s njim, pa čak i više od toga. Oni mali avioni. Nisam jela. Trčala sam i vozila bicikl. Puno sam radila. Nisam mislila da će mi ovo biti naporno.

– Ja na to zaboravim svaki put kad dođem ovamo, odgovori on, gledajući kako snježna oluja njima zdesna tone sve niže, prekrivajući bijele vrhunce i polako se krećući prema njima poput magle. Udaljena je nešto više od kilometra i na oko tristo metara iznad njih, ako i toliko. Benton se nada da će stići do automobila prije nego što počne sniježiti. Cestu nije teško slijediti i nema drugog puta nego nizbrdo. Neće umrijeti.

– Više neću zaboraviti, kaže Lucy, teško dišući. Sljedeći ću put jesti. I možda neću ići hodati na krpljama čim stignem ovamo.

– Oprosti, kaže on ponovo. Ponekad zaboravim da i ti imaš granice. To se lako zaboravi.

– Čini se da ih u posljednje vrijeme imam dosta.

– Da si me pitala, ja bih ti rekao da će se to dogoditi. On pruži štap pred sebe i zakorači. Ali ne bi mi vjerovala.

– Uvijek te slušam.

– Nisam rekao da ne slušaš. Rekao sam da ne vjeruješ. U ovom mi slučaju ne bi vjerovala.

– Možda ne bih. Koliko još imamo? Na kojoj smo oznaci? Žao mi je što ti to moram reći, ali tek na trećoj. Imamo još osam kilometara, odgovori Benton, gledajući prema gustim, tamnim oblacima i oluji. Za samo nekoliko minuta toliko se spustila da je potpuno prekrila gornju polovicu planine, a i vjetar se pojačao. Ovako je otkad sam došao, kaže on. Sniježi gotovo svaki drugi dan, obično kasno predvečer, i napada po deset, petnaest centimetara snijega. Kad postaneš meta, ne možeš biti objektivna. Kao i ratnici, skloni smo objektivizirati one koje progonimo na isti način na koji oni objektiviziraju svoje žrtve. Ti si za Henri objekt. Ti si žrtva, ma koliko ti bila mrska ta riječ. Za nju si bila objekt davno prije nego što si je upoznala. Fascinirala si je i željela te je posjedovati. Na određeni je način i Pogue od tebe

napravio objekt, ali iz nekih svojih razloga, koji su drugačiji od Henrijinih. On ne želi spavati s tobom, niti živjeti tvoj život, niti biti ti. Samo želi da patiš. Stvarno vjeruješ da progoni mene, a ne Henri?

– Da, vjerujem. Ti si žrtva na koju ide. Ti si objekt. Njegove riječi miješaju se sa zvukom štapova što probadaju zaleđeni snijeg i zveketom krplji. Možemo li se na minutu odmoriti? Njemu nije potreban odmor, ali zna da bi Lucy dobro došla kratka stanka.

Zaustave se i nagnu prema naprijed na krpljama, oslonjeni na štapove, izdišući velike oblake bijelog dima i promatrajući snježnu oluju kako guši planinu na desnoj strani, oko kilometar dalje i otprilike na istoj nadmorskoj visini na kojoj su i oni.

– Dajem joj manje od pola sata, kaže Benton za oluju, skidajući sunčane naočale i stavljajući ih u džep skijaške jakne.

– Stiže nevolja, veli Lucy. Ima neke simbolike u ovome.

– Zato je, između ostalog, dobro doći ovamo ili otići na ocean.

Priroda stavlja stvari u perspektivu, a i pouči te nečemu, odgovori on, promatrajući sivu, maglovitu oluju kako guši planinu. Unutar i oblaka žestoko sniježi i svjestan je da će uskoro jednako tako sniježiti i na mjestu gdje su sad oni. Zaista stiže nevolja. Bojim se da si u pravu. Učinit će nešto drugo, ako ga se ne zaustavi.

– Nadam se da će meni pokušati nešto učiniti. Nemoj se tome nadati, Lucy.

– Hoću, kaže ona i počne ponovno hodati. Da me pokuša napasti, to bi mi bilo nešto najljepše što bi mogao učiniti. I to bi mu bilo zadnje što bi ikad učinio.

– Henri je sasvim sposobna brinuti se za sebe, podsjeti je on, grabeći na krpljama velikim, sigurnim koracima po hrskavom snijegu.

– Ne kao ja. Ni blizu. Je li ti rekla što je učinila u kampu za trening?

– Mislim da nije.

– Koristimo simuliranu borbu u stilu Gavina de Beckera³⁵, pa cijela stvar ispada prilično brutalna, odgovori ona. Nikome od novaka ne kažemo što mogu očekivati, što je primjereno, jer ni u stvarnom životu ne znamo što sve možemo očekivati. I tako, nakon što otprilike treći put nahuškamo K-9³⁶ na njih, priredimo im malol iznenađenje. Psi dođu i jurnu za njima, samo ovaj put bez brnjica. Naravno, Henri je imala zaštitno odijelo, ali kad je shvatila da pasi nema brnjicu, potpuno je izgubila kontrolu. Počela je vrištati, trčati, pa su je na kraju pogodili. Onda je plakala i onako, napola izvan sebe, rekla da odustaje.

– Žao mi je što nije. Eno druge oznake. On podigne skijaški! štap i pokaže na oznaku za lavinu na kojoj je bojom napisana velika znamenka 2.

– Preboljela je to, veli Lucy, gazeći točno po tragovima koji su i ostali od prije, jer je tako lakše hodati. Preboljela je i gumene metke. Ali više joj se ne sviđa simulirana borba.

– Trebao bi biti lud da ti se to sviđa.

– Meni je obuku završilo par luđaka kojima se sviđjelo. Možda sami i ja takva. Bole kao sam vrag, ali je uzbudljivo. Zašto ti je žao stol nije odustala? Misliš da je trebala? Dobro, znam da bih joj trebala dati otkaz.

– Dala bi joj otkaz zato što su je napali u tvojoj kući?

– Znam. Ne mogu joj dati otkaz. Tužit će me.

– Da, kaže on. Mislim da bi ona trebala dati otkaz. O da. Kratko je pogleda, zabijajući štap pred sebe. Kad si je zaposlila i preotela LAPD-u, mogla si sagledati situaciju jednako jasno kao da si stajala na onoj tamo planini. On pokaže na oluju. Henri je možda bila dobra policajka, ali razina na kojoj ti radiš iznad je njezinih sposobnosti i toplo se nadam da će dati otkaz prije nego što se dogodi nešto stvarno gadno.

– Razumijem, kaže skrušeno, a dah joj se pretvori u zamrznuti oblačić. Stvarno gadno.

³⁵ Gavin de Becker – najpoznatiji američki stručnjak za procjenu opasnosti i zaštitu od napada.

³⁶ Uvježbani vojni i policijski psi.

– Nitko nije poginuo.
– Za sada, odgovori Lucy. Bože, ovo me ubija. Radiš ovo svaki dan?
– Gotovo svaki. Ako vrijeme dopusti.
– Lakše je trčati polumaraton.
– Da, ako trčiš gdje ima kisika u zraku, odgovori Benton. Eno oznake broj jedan. Jedan i dva su blizu. Veseli li te ta vijest?
– Pogue nema policijski dosje. On je najobičniji gubitnik. Ne mogu vjerovati, kaže Lucy. Neki gubitnik koji je radio za moju tetu! Zašto? Zašto ja? Možda zapravo proganja nju. Možda krivi tetu Kay za svoje zdravstvene probleme i bogzna što sve ne.
– Ne, odgovori Benton. On krivi tebe.
– Zašto? To je suludo.
– Da, suludo je. Više-manje. Uklapaš se u njegov sumanutu način razmišljanja, to je jedino što ti mogu reći, Lucy. Kažnjava tebe. Vjerojatno te je kažnjavao i kad je napao Henri. Ne možemo znati što takvom čovjeku prolazi kroz glavu. On ima vlastitu logiku, koja je potpuno različita od naše. Ono što ti mogu reći jest daje psihotičan. Nije psihopat. I gonjen je impulsom, nije proračunat. Sumanut je i vjeruje u magične moći. Jedino ti to mogu reći. Evo ga, stiže, kaže, a male pahuljice snijega odjednom se počnu rojiti oko njih.
Lucy spusti skijaške naočale na oči. Naleti vjetra potresaju sivo drveće jasike neravnomjerno izraslo na bijelim planinama. Sitne pahulje suhog snijega obrušavaju se velikom brzinom. Bočni vjetar zanosi Lucy i Bentona u stranu dok polako napreduju zamrznutom stazom, krplju po krplju, pažljivo birajući put.

50

Na granama crne smreke i uvojitim krošnjama jasika snijeg se nataložio u debelom sloju. U svojoj sobi na trećem katu Lucy može čuti kako nečije skijaške čizme drobe zamrznuti snijeg na pločniku pod prozorom. Hotel St. Regis pod planinom Ajax dugačka je zgrada od crvene cigle, koja je podsjeća na sklupčanog zmaja. U ovaj rani sat gondole još nisu oživjele, ali ljudi jesu. Planine još skrivaju sunce, a tišinu plavosive sjene zore para tek krckanje zaleđenog snijega pod nogama skijaša na putu prema padinama i autobusima.

Nakon one luđačke šetnje po stazi Maroon Creek jučer poslije podne, Benton i Lucy sjeli su svaki u svoj auto i otišli svako na svoju stranu. Benton nije htio da ona dođe u Aspen, ali nije očekivao ni da će Henri, koju je jedva poznavao, završiti ovdje. No takav je život. Čudan, pun iznenađenja i preokreta. Prvo je došla Henri, a sad je i Lucy tu. Naravno, rekao joj je da ne može odsjesti u njegovoj kući. Ne želi pokvariti svoj napredak u radu s Henri, ma kako mali bio, ako uopće i postoji. Danas će vidjeti Henri, kad njoj to bude odgovaralo. Prošlo je dva tjedna i ona više ne može podnijeti ovakvo stanje. Ne može podnijeti osjećaj krivnje i pitanja bez odgovora. Što god da Henri jest, mora se u to uvjeriti vlastitim očima.

Kako jutro postaje svjetlije, tako joj sve što je Benton rekao i učinio postaje jasnije. Prvo ju je iscrpio hodanjem po rijetkom zraku, tako da joj bude teško govoriti više nego što mora i iskaliti svoj bijes gonjen strahom, a onda ju je, iz praktičnih razloga, poslao na spavanje. Lucy nije dijete, premda se on jučer prema njoj naizgled tako ponašao. Lucy zna da se on brine za nju. Oduvijek je to znala. Uvijek je bio dobar prema njoj, čak i kad ga je mrzila.

Lucy zavuče ruku u sportsku torbu da potraži elastične skijaške hlače, pulover, toplo donje rublje i čarape, pa ih poslaže na krevet pokraj svog devetmilimetarskog pištolja marke Glock s tricijским ciljnicima i okvirima u koje stane sedamnaest metaka. Taj pištolj odabire kad ima na umu samozaštitu u zatvorenom prostoru, kad želi oružje za borbu izbliza kojim može nekoga zaustaviti, a ne raznijeti. Ne bi voljela pucati iz kalibra 0.40 ili 0.45 ili puške

velike vatrene moći unutar hotelske sobe. Još nije smislila što će reći Henri. Pojma nema kako će se osjećati kad je ugleda.

Ne očekuj ništa dobrog, misli. Nemoj očekivati da će biti sretna što te vidi, srdačna ili ljubazna. Lucy sjedne na krevet i skinje donji dio trenirke te zgrabi majicu kratkih rukava i kratkim je pokretom svuče preko glave. Stane ispred velikog ogledala da se pogleda, provjeravajući nisu li godine i gravitacija počele ostavljati traga. Nisu i ne bi trebale. Nije joj još ni trideset.

Ima mišićavo i vitko tijelo, ali ne izgleda dječjački. Zapravo, nema prigovora na svoj fizički izgled, premda je obuzme neobičan osjećaj svaki put kad gleda svoj odraz u ogledalu. Kao da njezino tijelo pripada nekom strancu. Različito je izvana od onoga kako se osjeća iznutra. Ne može reći da izgleda privlačnije ili manje privlačno od onog kako se osjeća, samo različito. Prolazi joj glavom kako, ma koliko puta vodila ljubav, nikad neće znati kakav je osjećaj njezina tijela, kako njezina ljubavnica doživljava njezin dodir. Voljela bi to znati, no drago joj je što ne zna.

Dobro izgledaš, kaže sama sebi i ode od ogledala. Izgledaš sasvim OK, možeš proći, misli ulazeći pod tuš. Danas neće biti važno kako izgledaš, ni najmanje. Danas nećeš nikoga dodirivati, kaže ona sebi i pusti vodu iz tuša. Ni sutra. Ni neki drugi dan. Bože, što da radim? kaže naglas, dok topla voda pljušti po mramoru, prska po staklenima vratima i obrušava se u jakom mlazu na njezino tijelo. Što sam učinila, Rudy? Što sam učinila? Molim te, nemoj me napustiti. Obećavam da ću se promijeniti. Potajno je plakala pod tušem gotovo pola svog života. Kad je počela raditi u FBI-u, bila je tinejdžerica koja je dobivala ljetne poslove i pripravnicička mjesta na račun svoje utjecajne tete. Stvarno nije imala što tražiti u Quanticu, tamo živjeti, pucati i trčati preko prepreka s drugim agentima, koji nisu ni paničarili ni plakali. Bar ih ona nikad nije vidjela da plaču ili paničare. Pretpostavljala je da se njima to nikad ne događaj Tada je vjerovala u razne mitove. Bila je mlada, lakovjerna i punal strahopoštovanja. Sad je pametnija, ali obuka koju je prošla u ranoj dobi ostavila je traga koji se ne da izbrisati. Ako i plače, što rijetkol čini, onda plače u samoći. Kad pati, to skriva.

Već se gotovo posve odjenula kad postane svjesna tišine. Tihol psujući, sva bijesna zavuče ruku u džep skijaške jakne i izvuče mobitel. Baterija je prazna. Sinoć je bila preumorna, pa je zaboravila nal mobitel i ostavila ga u džepu. To nije tipično za nju. To nikako nije I tipično za nju. Rudy ne zna gdje je odsjela, kao ni njezina teta. Nil jedno od njih dvoje ne zna pod kojim se imenom prijavila, pa da su I i pokušali doći do nje u St. Regisu, ne bi je pronašli. Samo Bentonl zna gdje je i koje ime koristi. Nečuveno je i neprofesionalno da tako I odsiječe Rudvja. Bit će bijesan. Nije mogla odabrati gori trenutak da mu da još razloga da ode. Ako da otkaz, što onda? Nikome s kime I radi ne vjeruje toliko koliko vjeruje njemu. Pronađe punjač, spoji ga i uključi mobitel. Ima jedanaest poruka, od kojih je većina stigla poslije šest sati ujutro po istočnom standardnom vremenu. Većinu ih je poslao Rudy.

– Mislio sam da si nestala, kaže Rudy iste sekunde čim je podigao I slušalicu. Već te tri sata pokušavam dobiti. Što to radiš? Otkad to ne odgovaraš na pozive? Nemoj mi reći da ti mobitel ne radi, jer to ne vjerujem. Taj telefon radi svuda, a pokušavao sam te dobiti i j preko radija. Isključila si ga, zar ne?

– Smiri se, Rudy, veli ona. Ispraznila mi se baterija. Telefon i radio ne rade bez baterije. Oprosti.

– Nisi ponijela punjač? Rudy, rekla sam oprosti.

– Pa, imamo nove informacije. Bilo bi dobro kad bi se vratila ovamo, i to što prije.

– Što se događa? Lucy sjedne na pod pokraj utičnice u koju je uključila punjač mobitela.

– Na žalost, nisi jedina kojoj je dao mali poklon. Pogueova kemijska bomba stigla je i nekoj sirotoj postarijoj ženi, samo ona je imala manje sreće od tebe.

– Isuse, kaže Lucy i zatvori oči.

– Konobarici u nekoj rupetini u Hollywoodu, odmah preko puta Shellove benzinske postaje, gdje – pogodi što? – prodaju Big gulps u čašama na kojima je nacrtan mačak u šeširu. Žrtva je dobila dosta gadne opekline, ali će se izvući. Navodno je navraćao u mjesto gdje ona radi, Other Way Lounge. Jesi li kad čula za taj bar?

– Ne, kaže ona gotovo nečujnim glasom, misleći na opečenu ženu. Isuse, promuća ona.

– Sad češljamo to područje. Poslao sam nekoliko naših na teren. Ne novake. Nisu bili baš među prvima u redu kad je Bog dijelio pamet.

– Isuse. To je jedino što može reći. Može li išta ići dobro?

– Sad ide bolje nego prije. Još dvije stvari. Teta ti kaže da Pogue možda nosi periku. Crnu, dugačku rudlavu periku. Periku od prave kose obojene u crno. Pretpostavljam da su dobili neobičan nalaz na mitohondrijskoj DNK, zar ne? Vjerojatno će ispasti da pripada nekoj kurvi koja je prodala kosu poduzeću za proizvodnju perika, tako da može kupiti crack.

– Tek mi sad to govoriš? Periku?

– Edgar Allan Pogue ima riđu kosu. Tvoja je teta pronašla riđe vlasi na krevetu u njegovoj kući, u kući u kojoj je neko vrijeme živio. Perika bi mogla objasniti duge, crne rudlave vlasi koje su pronašli na posteljini Gilly Paulsson u njezinoj sobi, kao i na izolir-traci na kemijskoj bombi u tvom poštanskom sandučiću. Prema mišljenju tvoje tete, perika bi objasnila mnogo toga. A tražimo i njegov auto. Ispada da je starica koja je umrla u kući u kojoj je boravio, gospođa Arnette, imala bijeli Buick iz 1991. i nitko ne zna što se dogodilo s autom nakon njezine smrti. Obitelj je potpuno zaboravila na auto, a kako se čini, i na nju su potpuno zaboravili. Mi mislimo da bi Pogue mogao voziti bijeli Buick. Još je registriran na gospođu Arnette. Bilo bi dobro kad bi mogla doći ovamo što prije, premda vjerojatno nije dobra ideja da budeš u svojoj kući.

– Ne brini se, veli ona. Ta me kuća više neće vidjeti.

51

Edgar Allan Pogue sklopi oči. Sjedi u svom bijelom Buicku na parkiralištu uz cestu A1A, slušajući ono što ljudi danas zovu rock 'n' rollom za odrasle. Drži oči zatvorene i trudi se suspregnuti kašalj. Kad god se zakašlje, zapeče ga u plućima i osjeća vrtoglavicu i hladnoću. Ne zna na što mu je otišao vikend, ali bilo je dobro. Na radiopostaji koja pušta rock 'n' roll za odrasle kažu da je špica, ponedjeljak ujutro. Pogue se nakašlje, a oči mu se natope suzama kad pokuša duboko udahnuti.

Prehladio se. Sigurno se zarazio prehladom od crvenokose konobarice u Other Way Loungeu. Došla je blizu njegova stola kad je u petak navečer izlazio iz bara. Došla je, brišući nos u rupčić, i previše mu se primakla kad je htjela provjeriti je li platio. Kao i obično, morao se odmaknuti na stolcu i ustati prije nego što je krenula i njega provjeravati. Istina, htio je popiti još jedan koktel i naručio bi ga, ali nije smio gnjaviti crvenokosu konobaricu. Nijednu od njih se ne smije gnjaviti. Zato je dobila napitak od naranče, što je i zaslužila.

Sunčane zrake obasjaju prednji vjetrobran, razlijevajući toplinu po Pogueovu licu, dok on sjedi zatvorenih očiju za volanom, spuštenu naslona sjedala. Nada se da će mu sunce izliječiti prehladu. Majka mu je uvijek govorila da sunce u sebi ima vitamina i da gotovo sve liječi, pa da zato ljudi i odlaze u Floridu kad ostare. Jednog dana, Edgare Allane, preselit ćeš se u Floridu. Tako mu je rekla. Sad si mlad, Edgare Allane, ali jednog dana bit ćeš star i iznuren poput mene, poput većine ljudi, i htjet ćeš se preseliti u Floridu. Kad bi barem imao nekakav pošten posao, Edgare Allane. Sumnjam da ćeš si moći priuštiti Floridu s obzirom na svoja primanja.

Majka mu je uvijek prigovarala zbog novca. Ubijala ga je brigom za novac, a onda je umrla i ostavila mu dovoljno da se jednog dana, ako poželi, preseli u Floridu. Onda je on otišao u mirovinu i počeo svakog drugog tjedna poštom dobivati ček. Zadnji mu je vjerojatno u poštanskom pretincu, no kako nije u Richmondu, ne može ga pokupiti. No ima nešto novca i bez čekova. Za sada ima dovoljno. Još si može priuštiti skupe cigare, znači da ima dovoljno, a da mu je majka još tu, prigovarala bi mu što puši dok je prehladen. Ipak će zapaliti. Sjeti se kako je propustio cijepiti se protiv gripe, a sve zbog toga što je čuo da mu ruše staru zgradu i da je krupna riba otvorila ured u Hollywoodu. U Floridi.

Prvo je Virginija zaposlila novog čovjeka na mjestu glavnog sudskog patologa, a zatim je saznao da će srušiti staru zgradu kako bi grad na tom mjestu mogao graditi parkiralište i da je Lucy u Floridi. Da Scarpetta nije napustila njega i Richmond, ne bi bilo nikakve potrebe zapošljavati novog šefa, pa bi i sa starom zgradom sve bilo u redu, jer se ništa ne bi mijenjalo i on ne bi zakasnio na cijepljenje protiv gripe i dobio bi svoju dozu. Nije bilo u redu niti pošteno da ruše staru zgradu. Nitko se nije ni potrudio pitati ga kako se on osjeća u vezi s tim. To je bila njegova zgrada. I dalje dobiva ček s plaćom svaka dva tjedna i još ima svoj ključ od stražnjih vrata i radi na Odsjeku za anatomiju, obično noću.

Radio je tamo što god je htio sve dok nije čuo da će srušiti zgradu. Jedino je on koristio zgradu. Nikog drugog nije bilo ni najmanje briga za nju i sad odjednom mora odatle izvlačiti svoje stvari. Morao je seliti sve one ljude koje je držao tamo dolje u malim oštećenim kutijama i to kasno noću, da nitko ne vidi što radi. Koliko se samo namučio, gore-dolje, uz stube, niz stube, na parkiralište, s parkirališta, pluća su mu gorjela, pepeo curio na sve strane. Jedna mu je kutija skliznula iz hrpe koju je nosio i pepeo se prosuo po parkiralištu. Bilo ga je zaista teško pokupiti. Lakši je od zraka i razletio se posvuda. Kakva je to muka bila! Zaista nije bilo pošteno. I što mu se onda sljedeće dogodilo? Mjesec dana mu je jednostavno proletjelo, pa je zakasnio na cijepljenje protiv gripe, a u međuvremenu je nestalo cjepiva. Pogue zakašlje. U plućima ga zapeče i oči mu se napune suzama, ali ostane mirno sjediti na suncu, upijajući vitamine i razmišljajući o krupnoj ribi.

Svaki put se deprimira i razljuti kad pomisli na nju. Ona ništa ne zna o njemu. Nikad mu nije uputila ni pozdrav, a on sad zbog nje ima fibrozu pluća. Zbog nje nema ništa. Ona sad ima vilu i automobile koji koštaju više od bilo koje kuće u kojoj je ikad živio, a onog se dana nije potrudila uputiti mu ni riječi isprike zbog toga što se dogodilo. Upravo suprotno, nasmijala se. Njoj je bilo smiješno kad je poskočio i ispustio kratki cijuk, kao psić. Baš je izlazio iz prostorije za balzamiranje kad se provezla onuda na pokretnom stolu, uz zveket kotačića. Stajala je na donjoj prečki pokretnog stola i vozikala se onuda. Kotačići su zveketali, ona se smijala, a njezina je teta stajala pokraj otvorenog bazena razgovarajući s Daveom o nečemu što je bilo na općoj sjednici, o nekom problemu.

Scarpetta nikad nije silazila dolje, osim ako nije bilo kakvih problema. Tog dana, a bilo je isto doba godine kao sad, vrijeme božićnih blagdana, dovela je sa sobom razmaženu pametnjakovićku Lucy. Već je bio čuo o Scarpettinoj nećakinji. Svi su čuli. Znao je da je iz Floride. Znao je da živi u Floridi, u Miamiu, sa Scarpettinom sestrom. Ne zna sve detalje, ali zna dovoljno. I iz onog što je onda znao bilo mu je jasno da Lucy slobodno upija vitamine i da je nitko ne gnjavi i ne prigovara joj kako nikad neće dovoljno zarađivati da bi mogla živjeti u Floridi.

Već je živjela tamo. Rođena je tamo. Nije učinila ništa čime bi to zaslužila i još se k tome smijala Pogueu. Vozila se na pokretnom stolu i gotovo udarila u njega dok je prolazio onuda, gurajući praznu dvjestolitarsku bačvu od formalina na ručnim kolicima. Zbog Lucy je skočio i naglo zaustavio ručna kolica, koja su se nagnula, a bubanj se prevrnuo i otkotrljao, dok se ona nastavila voziti uz klepet kotačića pokretnog stola poput razmaženog derišta na kolicima za kupovinu u trgovini, jedino što nije bila dijete. Bila je tinejdžerica, neodgojena, zgodna umišljena sedamnaestogodišnjakinja. Točno se sjeća koliko je imala godina. Zna i kad joj je

rođendan. Godinama joj je za rođendan slao čestitke bez potpisa, naslovljene na Scarpettu, na staru adresu OCME-a u Sjevernoj četrnaestoj ulici broj devet čak i nakon što je zgrada ispražnjena. Sumnja da ih je Lucy ikad dobila.

Tog dana, tog sudbonosnog dana, Scarpetta je stajala pokraj otvorenog bazena, odjevena u vrlo lijepo tamno odijelo preko kojeg je prebacila liječnički ogrtač, jer je imala sastanak sa zakonodavcima, kako je rekla Daveu. Spremala se potegnuti pitanje nekog problema. Namjeravala je razgovarati sa zakonodavcima o prijedlogu nekakvog apsurdnog zakona, Pogue se ne može sjetiti o čemu se radilo, jer mu taj prijedlog zakona tada nizašto nije bio bitan. Udahne, mirujući na suncu, a u krutim mu plućima zapucketa. Scarpetta je jako dobro izgledala tako elegantno odjevena kao tog jutra. Promatrao bi je dok ga nije gledala, osjećajući pritom nekakvu bol. Kad god bi je gledao iz daljine, hvatao ga je nekakav duboki grč koji nije mogao definirati. Osjećao je nešto i prema Lucy, ali to je bilo drugačije. Nije bilo isto. Osjećao je intenzitet Scarpettinih osjećaja prema Lucy, zbog čega je i sam osjećao nešto za Lucy. No to je bilo drugačije.

Prazna bačva stvorila je užasnu buku kotrljajući se po pločicama i Pogue je brzo skočio da je zgrabi, jer se kotrljala točno prema Lucy na pokretnom stolu. Kako se formalin iz dvjestolitarke metalne bačve nikad nije mogao izliti do kraja, na dnu je bilo preostalo nešto tekućine, koja se sad izlivala i prskala na sve strane kako se bačva okretala. Kad ga je zgrabio, nekoliko kapljica ga je poprskalo po licu, a jedna mu je uletjela u usta i on ju je udahnuo. Nakon toga je kašljao i povraćao u zahodu i nitko nije došao provjeriti kako mu je. Scarpetta nije. Naravno da Lucy nije. Mogao ju je čuti kroz zatvorena vrata zahoda. Nastavila se voziti na stolu i smijati se. Nitko nije znao da se u tom trenutku Pogueov život raspao na tisuću komadića, da se raspao zauvijek.

– Jeste li dobro? Jeste li dobro, Edgare Allane? pitala je Scarpetta kroz zatvorena vrata, ali nije ušla.

On ponovi što je rekla. Koliko puta je to već ponovio, više nije siguran da je dobro pogodio njezin glas, da ga se točno sjeća, točno onakav kakav je bio.

– Jeste li dobro, Edgare Allane? Da, gospođo. Samo se perem.

Kad je Pogue napokon izašao iz zahoda, pokretni stol koji je Lucy koristila kao kolica stajao je napušten posred prostorije. Nje više nije bilo, a i Scarpetta je otišla. Dave je također nestao. Samo je Pogue bio tamo, gotovo umirući od jedne jedine kapljice formalina koja mu je eksplodirala i pekla ga u plućima poput užarenih iskri, a u prostoriji nije bilo nikoga osim njega.

– Eto vidiš, znam sve o tome, objasnio je poslije gospođi Arnette, poredavši šest bočica ružičaste tekućine za balzamiranje na kolica pokraj stola od nehrđajućeg čelika na kojem je ležala. Ponekad moraš i sam patiti da bi osjetio patnju drugih, rekao je gospođi Arnette, odmotavajući konac na kolicima i režući ga. Znam da se sjećate koliko sam vremena provodio s vama kad smo razgovarali o vašim namjerama i papirima koje morate srediti i tome što bi vam se dogodilo da ste otišli na MCV³⁷ ili UVA³⁸. Rekli ste da volite Charlottesville, a ja sam vam obećao da ćete otići na UVA, kad već volite Charlottesville. Satima sam vas slušao u vašoj kući, nisam li? Dolazio sam kad god ste zvali, u početku zbog papira, a zatim jer ste trebali nekoga tko bi vas slušao i bojali ste se da će vam obitelj pobiti odluke.

Oni to ne mogu učiniti, rekao sam vam. Ovi su papiri zakonski dokumenti. Tu su vaše posljednje želje, gospođo Arnette. Ako želite da vaše tijelo bude darovano znanosti i poslije kremirano, da ga ja kremiram, vaša obitelj tu ne može ništa.

Pogue premeće među prstima šest metaka od mjedi i olova kalibra 0.38 duboko u džepu, sjedeći na suncu u bijelom Buicku i prisjećajući se osjećaja moći kad je bio s gospođom

³⁷ Medical College of Virginia – medicinski fakultet u Virginiji.

³⁸ University of Virginia – Sveučilište u Virginiji.

Arnette. Nikad se nije moćnije osjećao. Kad je bio s njom, bio je Bog. Kad je bio s njom, on je bio zakon.

– Ja sam očajna starica i ništa više ne ide, Edgare Allane, rekla mu je kad su se posljednji put vidjeli. Moj liječnik živi s druge strane ograde, a teško mu je doći pogledati me, Edgare Allane. Nemoj nikad ostarjeti.

– Neću, obećao joj je Pogue.

– Neobični ljudi, ti s druge strane ograde, rekla mu je zlobno se nasmijavši, nasmijavši se na nekako znakovit način. Ona njegova žena, kakvo je ta smeće. Jesi li je upoznao?

– Ne, gospođo. Mislim da nisam.

– I nemoj, odmahнула je glavom, znakovito ga gledajući. Nemoj je nikad upoznati.

– Neću, gospođo Arnette. Strašno je što vam liječnik ne želi doći u posjet. Ne bi trebali pustiti da se samo tako izvuče.

– Ljudi kao što je on dobiju što zaslužuju, rekla je, oslonjena na jastuk na krevetu u sobi u stražnjem dijelu kuće. Pazi što ti kažem, Edgare Allane, što daš, to i dobiješ. Poznajem ga već jako dugo i njemu se ne da maltretirati s tim. Ne računaj na njega kad bude trebalo potpisati da sam otišla.

– Kako to mislite? upitao ju je Pogue. Izgledala je tako sitno i slabašno, ležeći u krevetu pokrivena slojevima i slojevima plahti i prekrivača, jer se tužila da se više ne može ugrijati.

– Pa, mislim kad odeš preko, netko mora potpisati da te više nema, zar ne?

Da, mora. Liječnik vam ispuni i potpiše smrtovnicu. Ako je išta znao, znao je kako funkcionira smrt.

– Imat će previše posla. Zapamti što sam ti rekla. I što će onda biti? Bog će me vratiti natrag? Suho se nasmijala, ali ne zato što joj je to bilo smiješno. I hoće, znaš. Ja i Bog se baš ne slažemo najbolje.

– Potpuno vas razumijem, umirivao ju je Pogue. No ništa se vi ne brinite, dodao je, potpuno svjestan činjenice daje on u tom trenutku Bog. Nije Bog bio Bog. Pogue je bio Bog. Ako taj doktor s druge strane ograde neće to učiniti, gospođo Arnette, možete biti uvjereni da ja hoću.

– Kako?

– Uvijek postoji način.

– Ti si najbolji dečko kojeg sam ikad upoznala, rekla je sa svog jastuka. Blago tvojoj majci, kako je to bila sretna žena.

– Ona nije tako mislila.

– A onda je bila zločesta žena.

– Ja ću vam sam ispuniti obrazac, Pogue joj je obećao. Gledam to svaki dan, osim toga, pola doktora potpiše te obrasce a da i ne gledaju što potpisuju.

– Nikoga nije briga, Edgare Allane.

– Ako bude potrebno, krivotvorit ću potpis. Nemojte se ni sekunde brinuti zbog toga.

– Ti si takvo zlato. Što bi volio imati od mene? U oporuci sam im zabranila da prodaju kuću, znaš. Dobro sam im smjestila. Možeš živjeti u mojoj kući, samo nemoj da oni to znaju. I možeš uzeti moj auto. Dugo ga nisam vozila, pa je akumulator vjerojatno crk'o. Oboje znamo da se bliži taj trenutak. Što želiš? Samo reci. Da sam barem imala sina kao što si ti.

– Vaše časopise, rekao joj je. One časopise o Hollywoodu.

– O, Bože moj. One na stoliću za kavu? Jesam li ti kad pričala o mojim danima u hotelu Beverly Hills i svim filmskim zvijezdama koje sam susretala u Polo Loungeu i vani oko bungalova?

– Pričajte mi ponovno. Volim Hollywood više od ičega.

– Onaj gad od mog muža odveo me je na Beverly Hills. 'Ajde, bar je nešto učinio dobro. I tamo smo se stvarno lijepo proveli. Obožavam filmove, Edgare Allane. Nadam se da gledaš filmove. Nema ničeg boljeg od dobrog filma.

– Da, gospođo. Nema ničeg boljeg. I ja ću jednog dana otići u Hollywood.

– Pa i trebao bi. Da nisam tako stara i ni za šta, sama bih te odvela u Hollywood. O, kako je tamo zabavno.

– Vi niste stari i ni za šta, gospođo Arnette. Biste li voljeli upoznati moju majku? Mogu vam je ponekad dovesti u posjet.

– Popit ćemo mali džin i tonik i počastiti se onim malim piticama s kobasama koje znam ukusno pripremiti.

– U kutiji je, rekao joj je.

– Ne razumijem što to znači.

– Preminula je, ali je držim u kutiji.

– Oh! Njezin pepeo, misliš.

– Da, gospođo. Nikad se ne bih rastao od njega.

– Kako si ti drago stvorenje. Za moj pepeo nitko ne bi dao ni centa, vjeruj mi. Znaš što želim da napraviš s mojim pepelom, Edgare Allane?

– Ne, gospodo.

– Prospi ga točno tamo preko one proklete ograde. Nasmijala se svojim škripavim smijehom. Neka ga doktor Paulsson stavi u lulu i popuši! Budući da mu nisam smjela smetati, bar ću mu nagnojiti dvorište.

– O ne, gospođo. Ne bih vam mogao učiniti nešto tako uvredljivo.

– Učini to i potruditi ću se da te nagradim. Otiđi u dnevnu sobu i donesi mi torbicu.

Napisala mu je ček na pet stotina dolara i dala unaprijed novac da joj ispuni želju. Nakon što je unovčio ček, donio joj je ružu i obrisao ruke o svoj džepni rupčić. Bio je pažljiv prema njoj i razgovarao je s njom, cijelo vrijeme brišući ruke.

– Zašto toliko brišeš ruke, Edgare Allane? upitala ga je s kreveta. Moramo skinuti foliju s te divne ruže i staviti je u vazu. Zašto je stavljaš u ladicu? pitala je.

– Tako da je možete zauvijek sačuvati, odgovorio je. Sad vas molim da se nakratko okrenete na trbuh.

– Molim?

– Samo učinite kako sam vam rekao, odgovorio je. Vidjet ćete.

Pomogao joj je da se okrene i legne na trbuh. Bila je vrlo lagana. Sjeo joj je na leđa i ugurao joj svoj bijeli rupčić u usta tako da bude tiho.

– Previše pričate, rekao joj je. Sad nije vrijeme za priču, rekao joj je.

Niste trebali toliko pričati, neprestano je ponavljao, držeći joj ruke prikovane za krevet. Još pamti kako je trzala glavom, pružajući slabašan otpor pod njegovom težinom, boreći se za dah. Kad se umirila, pustio joj je ruke i nježno izvadio rupčić iz usta. Ostao je sjediti na njoj i nakon što je potpuno utihnula, želeći biti siguran da će tako i ostati, da je prestala disati. Cijelo je vrijeme razgovarao s njom, objašnjavajući da je na isti način ubio djevojčicu, doktorovu kćer, zgodnu curicu čiji je otac svašta radio u onoj kući. Svašta je radio, stvari koje Pogue nije trebao vidjeti.

Prene se uz glasni soptaj kad mu netko oštro zakuca na prozor automobila. Brzo otvori oči i počne suho kašljati, kao da se davi.

S druge strane prozora smiješi mu se lice krupnog crnca. Kuca na staklo golemim prstenom i drži u ruci veliku, šarenu kutiju u kakvima se prodaju bomboni M&M.

– Pet dolara, kaže glasno kroz staklo. Za moju crkvu. Pogue upali motor i prebaci mjenjač za vožnju unatrag.

Ordinacija doktora Stanleyja Philpotta smještena je u dugačkoj, bijeloj, zidanoj jednokatnici u Ulici Main u Fanu. Doktor Philpott je liječnik opće prakse i sinoć je bio vrlo susretljiv prema Scarpetti kad ga je nazvala i pitala bi li razgovarao s njom o Edgaru Allanu Pogueu.

– Znae da to ne mogu, prvo je rekao.

– Može doći policija s nalogom, odgovorila je. Bi li vam to bilo prihvatljivije?

– Ne baš.

– Moram s vama porazgovarati o njemu. Mogu li ujutro svratiti do vas u ordinaciju? upitala je. Mislim da će policija u svakom slučaju htjeti razgovarati s vama.

Doktor Philpott ne želi policiju. Ne želi policijske automobile u blizini svoje ordinacije i ne želi da mu policajci dođu u čekaonicu i preplaše pacijente. Dočekao je Scarpettu vrlo pristojno nakon što joj je njegova tajnica otvorila stražnja vrata i uvela je u malu kuhinju, gdje ju je čekao. Doktor Philpott izgleda kao muškarac blage naravi, ima sijedu, gotovo bijelu kosu i ugladeno držanje.

– Slušao sam nekoliko vaših predavanja, kaže joj, točeći kavu iz filter-aparata za kavu na pultu. Jednom na Medicinskoj akademiji u Richmondu, drugi put u Klubu Commonwealth. Vi se mene ne sjećate, nemate razloga. Kakvu kavu pijete?

– Crnu, molim. Hvala, kaže ona, sjedeći za stolom pokraj prozora koji gleda na kaldrmastu ulicu. To je bilo dosta davno, predavanje u Klubu Commonwealth.

On odloži šalice s kavom na stol, pa izvuče stolicu i sjedne, okrenuvši leđa prozoru. Svjetlost što se probija kroz oblake obasjava mu uredno počešljanu sijedu kosu i savršeno bijeli liječnički ogrtač. Stetoskop je ležerno objesio oko vrata, a njegove velike ruke su mirne. Ispričali ste neke prilično duhovite priče, koliko se sjećam, kaže on zamišljeno. Sve s dobrim osjećajem za mjeru. Sjećam se da sam mislio kako ste hrabra žena. U to su se vrijeme žene rijetko pozivale u Klub Commonwealth. A zapravo ni danas nije mnogo drugačije. Znae, čak sam ozbiljno razmišljao o tome da bih se mogao prijaviti kao mrtvozornik. Eto koliko ste bili inspirativni.

– Još nije kasno, odgovori ona uz osmijeh. Koliko znam, nemaju dovoljno mrtvozornika. Trebalo bi ih još više od stotinu, što je znatan problem s obzirom na to da su oni ti koji uglavnom ispisuju smrtovnice, dolaze na prizorišta i odlučuju treba li obaviti obdukciju, osobito mrtvozornici koji rade na periferiji. Dok sam ja bila tu, imali smo oko petsto liječnika u cijeloj državi koji su volontirali kao mrtvozornici. Naše trupe, tako sam iz zvala. Ne znam što bih bez njih.

– Liječnici danas malo čemu žele pokloniti svoje vrijeme, kaže doktor Philpott, držeći šalicu s kavom objema rukama. Osobito mladi liječnici. Bojim se da je svijet postao vrlo sebičan.

– Trudim se ne misliti na to, inače padnem u depresiju.

– To je vjerojatno dobra filozofija. Kako vam ja točno mogu pomoći? U njegovim svijetloplavim očima zamijeti primjesu tuge. Znam da mi nećete priopćiti vesele vijesti. Što je Edgar Allan učinio?

– Ubojstvo, kako se čini. Pokušaj ubojstva. Izrada bombi. Ranjavanje sa zlom namjerom, nabraja Scarpetta. Znae za onu četrnaestogodišnju djevojčicu koja je umrla prije nekoliko tjedana, nedaleko odavde. Sigurna sam da ste čuli za slučaj na vijestima. Ne želi ulaziti u detalje.

– O, Bože, odmahne on glavom, zureći u svoju šalicu kave. Bože mili.

– Koliko je dugo on vaš pacijent, doktore Philpott? Oduvijek, odgovori on. Otkad je bio dječak. Liječio sam i njegovu majku.

– Je li ona još živa?

– Umrla je, rekao bih prije deset godina. Prilično zapovjednički karakter, teška osoba. Edgar Allan je jedina.

– A što je s ocem?

– Bio je alkoholičar, ubio se dosta davno. Prije otprilike dvadeset godina. Dopustite, ako smijem odmah reći da ne poznajem Edgara Allana jako dobro. Dođe s vremena na vrijeme zbog rutinskih problema, uglavnom da se cijepi protiv gripe i pneumokokne pneumonije. Uredno se dolazi cijepiti svakog rujna, točan kao sat.

– Došao je i prošlog rujna?

– Zapravo, nije. Pregledao sam njegov karton neposredno prije nego što ste stigli. Došao je četrnaestog listopada, cijepio se protiv pneumokoka, ali ne i protiv gripe. Mislim da više nisam imao cjepiva. Zna da ga nema dovoljno. Uglavnom, ostao sam bez cjepiva protiv gripe, tako da se cijepio samo protiv pneumokoka i otišao.

– Čega se sjećate u vezi s tim?

– Došao je, pozdravio, ja sam ga pitao kako je i kako njegova bolesna pluća. Ima prilično tešku intersticijalnu fibrozu zbog kronične izloženosti tekućini za balzamiranje. Navodno je nekad radio u pogrebnom poduzeću.

– Ne baš, kaže ona. Radio je za mene.

– Dakle, nek' sam proklet, kaže on iznenađeno. E to nisam znao. Pitam se zašto je... naime, rekao je da je radio u pogrebnom poduzeću, da je bio pomoćnik direktora ili tako nešto.

– Nije. Radio je na Odsjeku za anatomiju. Bio je tamo kad sam postala šefica, još potkraj osamdesetih, a onda je devedeset sedme otišao u invalidsku mirovinu, točno prije nego što smo se preselili u novu zgradu u Istočnoj četvrtoj ulici. Što vam je točno rekao, kako je obolio na plućima? Zbog kronične izloženosti?

– Rekao je da je jednom udahnuo formalin, jer su ga poprskali. Tako piše u kartonu. Cijela priča je prilično groteskna. Edgar Allan je malo čudan. To vam moram reći. Znao sam to od početka. Prema njegovim riječima, radio je u pogrebnom poduzeću i balzamirao nečije tijelo, ali mu je zaboravio staviti nešto u usta, tako je bar rekao, pa je tekućina za balzamiranje počela curiti iz usta, jer je brzina protoka bila prevelika ili tako nešto užasno i cijev je eksplodirala. Zna biti vrlo dramatičan. No zašto ja vama sve ovo govorim? Ako je radio za vas, onda vi to znate bolje od mene. Zaista ne moram ponavljati njegove pretjerane priče.

– Nikad prije nisam čula tu priču, kaže ona. Sjećam se samo dijela o kroničnoj izloženosti i da je imao, ili bolje rečeno, da ima fibrozu pluća.

– U to nema sumnje. Ima ožiljkaste promjene intersticija i znatno oštećenje plućnog tkiva, što je potvrđeno i na biopsiji. Ne glumi.

– Pokušavamo ga pronaći, kaže Scarpetta. Možete li mi reći išta što bi nam moglo pomoći, da znamo gdje da ga tražimo?

– Samo ono što je očito. A ljudi s kojima je radio?

– Policija sve provjerava. Ne nadam se pretjerano. Kad je radio za mene, bio je samotnjak, odgovori ona. Znam da bi uskoro, u roku od nekoliko dana, morao doći po novi recept za prednizon. Dolazi li uredno po recepte?

– Prema mojem iskustvu, što se tiče lijekova, prolazi različite faze. Uredno ih uzima godinu dana, a onda ih recimo mjesec dana prestane uzimati, jer se od njih deblja.

– Debeo je?

– Kad sam ga posljednji put vidio, bio je jako debeo.

– Koliko je visok i koliko ima kilograma?

– Visok je oko metar sedamdeset pet. Kad sam ga vidio u listopadu, izgledao mi je kao da ima više od devedeset kila. Rekao sam mu da mu to još više otežava disanje, a opterećenje za srce da i ne spominjem. Stalno sam mu mijenjao terapiju kortikosteroidima zbog problema s težinom. Osim toga, zna postati paranoidan kad je na lijekovima.

– Bojali ste se psihoze zbog steroida?

– Na to se uvijek mora paziti. Ako ste ikad vidjeli psihozu prouzročenu steroidima, uvijek ćete biti na oprezu. No nikad nisam mogao točno procijeniti je li Edgar Allan čudan samo kad je na lijekovima ili je inače čudan. Kako je to učinio, ako smijem pitati? Kako je ubio djevojčicu, Paulssonovu?

– Jeste li čuli za Burkea i Harea, Škotska, rano devetnaesto stoljeće? Dva muškarca koja su ubijala ljude i prodavala njihova tijela za potrebe anatomske sekcije? Nije bilo dovoljno tijela za sekciju I u biti, jedini način tada da studenti medicine nauče anatomiju bio je da se pljačkaju svježi grobovi i trupla nabavljaju na protuzakonit način.

– Kradljivci trupala, kaže doktor Philpott. Znam nešto malo o burkingu³⁹, kako se to već zove. Ne mogu reći da sam čuo za slične slučajeve u današnje vrijeme. Mislim da su se oni koji su pljačkali grobove i nabavljali tijela za sekciju tada zvali resurekcionisti.

– Danas više ne ubijaju da bi prodali trupla, ali slučajeva burkinga ima, samo ih je teško prepoznati. Ne znamo točno koliko se često to događa.

– Gušenje, arsen ili nešto drugo?

– Burking u sudskoj patologiji znači ubojstvo mehaničkom asfiksijom. Prema legendi, Burke je radio tako da bi odabrao nekog slabijeg, obično stariju osobu, dijete ili bolesnika, sjeo toj osobi na prsa i pokrio nos i usta.

– To se dogodilo i onoj jadnoj djevojčici? upita doktor Philpott potreseno, a bore na licu mu postanu dublje. To je Edgar Allan učinio kćerki Paulssonovih?

– Kao što znate, ponekad se dijagnoza postavi na temelju nedostatka dijagnoze. Postupkom eliminacije, odgovori Scarpetta. Jedini znak koji smo pronašli na njoj bila je svježja kontuzija, što je svakako u skladu s time da joj je netko sjedio na prsnom košu, držeći je za ruke. I krvarila je iz nosa. Ne želi reći ništa više. Naravno, ovo je strogo povjerljivo.

– Nemam pojma gdje bi mogao biti, kaže doktor Philpott sumorno. Ako se javi zbog ičega, odmah ću vas nazvati.

– Dat ću vam broj Petea Marina. Scarpetta zapiše broj.

– Edgar Allan stvarno nije pacijent o kojem puno znam. Nikad mi se nije sviđao, da vam iskreno kažem. Čudan je i uvijek mi je izazivao nekakvu jezu. Dok mu je majka bila živa, uvijek je dolazila s njim na preglede – govorim o vremenu kad je već bio odrastao muškarac – sve dok nije umrla.

– Od čega je umrla?

– Sad kad razgovaramo, to me i brine, kaže on, smrknuta lica. Bila je pretila i uopće se nije brinula o sebi. Jedne je zime dobila gripu i umrla kod kuće. Tada to nije bilo sumnjivo, no sad se pitam.

– Smijem li pogledati njegov medicinski karton? I njezin, ako ga još imate? upita Scarpetta.

– Pa sad, do njenog kartona ne mogu lako doći, jer je dosta davno umrla, ali mogu vam dati da pogledate njegov. Možete ga pregledati tu gdje sjedite. Izvadio sam karton, na stolu mi je. On ustane sa stolca i ode iz kuhinje. Kreće se usporeno i čini se umorniji nego prije.

Scarpetta svrne pogled kroz prozor i ugleda plavu sojku kako pelješi hranilicu za ptice što se ljulja na goljoj grani hrasta. Sojka je uskomešano klupko plave agresije. Sjemenke lete na

³⁹ Engl. burking – način ubijanja bez ostavljanja tragova na tijelu; kad se osobu istodobno guši i pritišće prsni koš da se onemogućí disanje. Riječ je izvedenica iz prezimena Williama Burkea, koji je sa svojim partnerom Williamom Hareom na taj način ubijao ljude i prodavao njihova tijela medicinskom fakultetu u Edinburghu početkom 19. stoljeća.

sve strane dok taj oblačić plavog perja harači po hranilici, čas ovdje, čas ondje, a zatim se izgubi. Edgar Allan Pogue se može izvući. Otisci prstiju ne dokazuju mnogo, a o uzroku i načinu smrti moći će se raspravljati. Ne može se reći koliko je ljudi dosad ubio, misli ona, a sad se još mora brinuti i o onome što je činio dok je radio za nju. Što je radio dolje u podzemlju? Vidi ga kako tamo stoji u zelenom radnom odijelu, blijed i mršav, kakav je tada bio. Sjeća se njegova bijela lica, kako je gleda, upućujući joj kriomice sramežljive poglede kad god bi izašla iz onog groznog teretnog dizala da porazgovara s Daveom, koji ga također nije osobito volio i vjerojatno nema pojma gdje se Edgar Allan Pogue sad nalazi.

Scarpetta je bila na Odsjeku za anatomiju što je manje mogla. To je bilo depresivno mjesto. Država je davala minimum novca za održavanje Odsjeka, a medicinski fakulteti plaćali su vrlo malo za trupla koja su im trebala. Uglavnom, nije bilo dovoljno sredstava da se mrtvima osigura bar malo dostojanstva. A krematorij se uvijek kvario. U kutu su bile oslonjenje palice za bejzbol jer je, kad bi se kremirani ostaci izvadili iz peći, trebalo zdrobiti komade kosti tako da mogu stati u jeftine urne koje je priskrblijvala država. Drobilica je bila skupa, pa bi palica za bejzbol sasvim dobro poslužila da se komadi kosti svedu na prihvatljive dimenzije, to jest pretvore u prah. Nije voljela razmišljati o tome što se tamo događalo. Posjećivala je odsjek samo po potrebi i izbjegavala je krematorij, izbjegavala je gledati palice za bejzbol. Znala je čemu palice za bejzbol služe i držala se podalje od njih, pretvarajući se da ne postoje.

Trebala sam kupiti drobilicu, misli ona dok sjedi i gleda u praznu hranilicu za ptice. Trebala sam je kupiti vlastitim novcem. Nisam smjela dopustiti da koriste palice za bejzbol. Danas to ne bih dopustila.

– Evo, kaže doktor Philpott, vrativši se u kuhinju i pružajući joj debeli medicinski karton Edgara Allana Poguea s njegovim imenom ispisanim na prednjoj stranici. Moram se vratiti svojim bolesnicima, ali doći ću opet da vidim treba li vam štogod.

Istina, nije bila baš previše naklonjena Odsjeku za anatomiju. Ona je sudska patologinja i pravnica, a ne direktorica pogrebnog poduzeća ili stručnjakinja za balzamiranje. Smatrala je da mrtvaci na Anatomiji njoj nisu imali što reći, jer njihova smrt nije bila obavljena nikakvom tajnom. Ako postoji mirna smrt, onda je njihova bila takva, a njezina misija nije vezana za ljude koji umiru mirnom smrću. Njezina su misija ljudi koji umiru nasilnom smrću, iznenada, pod sumnjivim okolnostima. Nije htjela razgovarati s ljudima iz bazena s formalinom, pa je izbjegavala suterenski dio svog carstva. Nije samo izbjegavala ljude koji su tamo ležali mrtvi, nego je izbjegavala i ljude koji su tamo radili. Nije htjela provoditi vrijeme s Daveom ili Edgarom Allanom. Ne. Nije to htjela. Kad su polugama i koloturima, lancima i kukama izvlačili ružičasta tijela iz bazena, nije to mogla gledati. Nije htjela to gledati.

Trebala sam tome posvetiti više pozornosti, misli Scarpetta. Peče je želudac od kave. Nisam učinila sve što sam mogla, misli ona, polako pregledavajući Pogueovu medicinsku dokumentaciju. Trebala sam kupiti drobilicu. Scarpetta potraži adresu koju je Pogue dao doktoru Philpottu. Sudeći prema Pogueovim papirima, do 1996. godine živio je u parku Ginter, u sjevernom dijelu grada, a zatim je adresa zamijenjena brojem poštanskog pretinca. Nigdje se u papirima ne spominje gdje je živio nakon 1996. godine i ona se zapita nije li se tada preselio u kuću iza ograde dvorišta Paulssonovih, u kuću gospođe Arnette. Možda je i nju ubio i ostao tamo živjeti kao skvoter.

Na hranilicu pod prozorom sleti sjenica i Scarpetta je tiho promatra, ruku položenih na Pogueov medicinski karton. Sunce joj obasja lijevu stranu lica: toplo je. Nije vruće, samo je blago grije, kao što to bude zimi, dok promatra sivu ptičicu bistrh očiju kako kljuca sjemenke, trzajući repom. Scarpetta zna što neki ljudi kažu za nju. Cijeli svoj radni vijek bježala je od neupućenih komentara o doktorima čiji su pacijenti mrtvaci: ona je morbidna, ona je osobenjakinja, ona nije u stanju raditi sa živim ljudima. Sudski patolozi su nedruštveni,

čudni, hladnokrvni i potpuno lišeni empatije. Odabiru tu subspecijalizaciju iz medicine jer su nesposobni biti liječnici, očevi, majke, ljubavnici, ljudska bića.

Upravo je zbog svega toga što neupućeni ljudi govore izbjegavala mračniju stranu svoje profesije. Ne želi prijeći na tu mračnu stranu, premda bi mogla. Razumije Edgara Allana Poea. Iako ne osjeća ono što on osjeća, zna što on osjeća. Vidi njegovo bljedunjavo lice kako kriomice pogledava u njezinu smjeru, a onda se sjeti dana kad je dolje, gdje je on radio, dovela sa sobom Lucy, koja je kod nje provodila božićne blagdane. Lucy je obožavala ići s njom na posao. Taj je put Scarpetta morala nešto obaviti s Daveom, pa je sišla dolje u suteran do Odsjeka za anatomiju, povevši sa sobom Lucy. Lucy je bila neotesana, nepristojna i zaigrana. Bila je Lucy. Tog se dana, dok je Lucy bila dolje, dok je kratko bila dolje, nešto dogodilo. Sto je bilo?

Sjenica ključa sjemenke i pogleda kroz prozor ravno u Scarpettu. Scarpetta podigne šalicu s kavom i ptica odleprša. Blijeda sunčana svjetlost obasja bijelu šalicu, šalicu s otisnutim grbom Medicinskog fakulteta u Virginiji. Ona ustane od kuhinjskog stola doktora Philpotta i nazove Marina na mobitel.

– Ej, javi se on.

– Neće se vratiti u Richmond, kaže mu. Dovoljno je pametan da zna da ga tu tražimo. Florida je jako dobro mjesto za ljude s respiratornim problemima.

– Onda bolje da krenem tamo. Šta ćeš ti?

– Ja još moram obaviti jednu stvar i onda sam, što se tiče ovog grada, završila, odgovori ona.

– Trebaš moju pomoć?

– Ne, hvala, odgovori Scarpetta.

53

Građevinski radnici imaju stanku za ručak. Sjede na betonskim blokovima i sjedalicama svojih velikih strojeva žute boje i jedu. Glave pod kacigama i vremenom išibana lica prate Scarpettu dok hoda kroz gusto crveno blato, pridržavajući dugački kaput kao da je dugačka suknja.

Scarpetta ne vidi predradnika kojeg je upoznala neki dan, niti ikog drugog tko bi izgledao kao šef. Radnici je samo promatraju i nitko joj ne prilazi da je pita što hoće. Nekoliko muškaraca u tamnoj, prašnoj odjeći okupljenih oko buldožera šutke jede sendviče i pije sokove, buljeći u nju dok gaća po blatu, pridržavajući kaput.

– Tražim nadglednika, veli Scarpetta kad im se približi. Moram ući u zgradu.

Baci pogled prema zgradi, da vidi što je ostalo od njezina bivšeg ureda. Pola pročelja sad je na tlu, ali stražnji se dio još drži.

– Nema šanse, kaže jedan muškarac punih usta. Ni'ko ne može unutra. Nastavi žvakati, gledajući je kao da je potpuno poludjela.

– Stražnji dio zgrade izgleda u redu, veli ona. Nekad sam tu radila kao glavna sudska patologinja i tamo mi se nalazio ured. Već sam bila ovdje prije nekoliko dana, kad je poginuo gospodin Whitby.

– Ne možete ići unutra, odgovori joj isti čovjek, zaokruživši pogledom po svojim kolegama koji stoje oko njih i slušaju razgovor. Pogled koji im je uputio govori da je ona luda.

– Gdje vam je predradnik? upita ona. Razgovarala bih s njim.

Muškarac otkopča mobitel s pojasa i nazove predradnika. Hej, Joe, kaže. Bobby je. Sjećaš se gospođe koja je došla neki dan? Ona gospođa s krupnim murjakom iz L. A.–a? Da,

da, tako je. Vratila se i hoće razgovarati s tobom. OK. On završi razgovor i pogleda je. Otišao je po cigarete. Vratit će se za minutu, kaže joj. Zašto uopće želite ići tamo? Unutra nema više ničega, kol'ko znam.

– Osim duhova, kaže drugi muškarac, a njegovi se kolege nasmiju.

– Kad ste točno počeli s rušenjem? upita ih Scarpetta.

– Prije otprilike mjesec dana. Točno prije Dana zahvalnosti. Onda nas je vrijeme omelo, pa smo morali pauzirati oko tjedan dana zbog ledene oluje.

Muškarci nastave razgovor među sobom, prepirući se dobroćudno oko toga kad je točno kugla za rušenje prvi put opalila u zgradu, a Scarpetta primijeti muškarca kako dolazi iza ugla zgrade. Odjeven je u radne hlače kaki boje, tamnozelenu jaknu i čizme, pod rukom nosi kacigu i gazi prema njima kroz blato, pušeci cigaretu.

– To je Joe, veli joj građevinar po imenu Bobby. AF on vas neće pustiti unutra. Nemojte ići tamo, gospođo. Nije sigurno iz raznoraznih razloga.

– Je li struja već bila isključena kad ste počeli rušiti zgradu ili ste vi tražili da se isključi? upita ona.

– Nema šanse da bismo počeli s rušenjem dok još ima struje.

– Ali nije bila dugo isključena prije rušenja, kaže drugi muškarac. Sjećaš se da su, prije nego što smo počeli, morali proći kroz zgradu. Tad je još bilo svjetla, zar ne?

– Nemam blage veze.

– Dobar dan, kaže predradnik Joe Scarpetti. Kako vam mogu pomoći?

– Moram ući u zgradu, tamo na stražnja vrata, blizu izlaznih vrata na parkiralište, kaže ona.

– Nema šanse, odlučno je odbije, odmahujući glavom i gledajući u zgradu.

– Mogu li nakratko razgovarati s vama? upita ga Scarpetta i udalji se od drugih radnika.

– Kvrugu, ne. Neću vam dopustiti da idete tamo. Kog vruga hoćete u toj zgradi? upita je Joe kad se udalje dobra tri metra od drugih i mogu privatno razgovarati. Opasno je. Zašto želite ići tamo?

– Slušajte, kaže mu, prebacivši težinu s jedne noge na drugu. Premda i dalje stoji u blatu, više ne pridržava kaput. Pomagala sam pri pregledu gospodina Whitbyja i ukratko, pronašli smo neke čudne tragove na njegovu tijelu.

– Zezate.

Znala je da će mu time privući pozornost, pa doda: Moram nešto provjeriti u samoj zgradi. Je li zaista opasno ili se brinete zbog tužbe, Joe?

Buljeći u zgradu, Joe se počeo po glavi, a zatim provuče prste kroz kosu. Pa neće se srušiti na nas, bar ne onaj stražnji dio. U prednji dio zgrade ne bih ulazio.

– Ne želim ići u prednji dio zgrade, odgovori ona. Samo u stražnji. Možemo ući kroz ona stražnja vrata pokraj izlaza na parkiralište, pa se stepenicama, koje su odmah desno na kraju hodnika, spustiti kat niže, na najnižu razinu. Tamo moram ići.

– Znam gdje su stepenice, bio sam već tamo. Želite sići na prvu razinu? Bože mili. To je stvarno...

– Otkad nema struje?

– Tražio sam da je isključe prije nego što smo počeli.

– Znači, bilo je struje kad ste prvi put prošli kroz zgradu? kaže ona.

– Bilo je svjetla. AF to je bilo još prije, ljeti, kad sam prvi put morao proći tim mjestom. Sad je tamo sigurno mračno k'o u rogu. Kakve ste tragove pronašli? Ne razumijem. Mislite da se dogodilo još nešto, da ga nije samo pregazio traktor? Mislim, njegova žena diže frku, optužuje sve i svakoga zbog ne znam čega sve ne. Same gluposti. Bio sam tamo. Jedino što mu se dogodilo bilo je da se našao na krivom mjestu u krivo vrijeme i morao se zafrkavati sa starterom.

– Moram nešto provjeriti, veli ona. Hoćete li doći sa mnom? Bila bih vam zahvalna kad biste to učinili. Moram samo nešto kratko pogledati. Pretpostavljam da su stražnja vrata zaključana, a nemam ključ.

– To nas neće spriječiti da uđemo. On se nakratko zapilji u zgradu, a zatim se okrene i pogleda svoje radnike. Hej, Bobby! vikne. Možeš li bušilicom skinuti bravu sa stražnjih vrata? Daj učini to odmah. Dobro onda, obrati se ponovno Scarpetti. U redu. Odvest ću vas tamo dolje, ali ne idemo u prednji dio zgrade i ostajemo dolje najviše minutu.

54

UZ PLES SVJETLA PO BETONSKIM ZIDOVIMA I STUBAMA PREMAZANIMA bež bojom, praćeni šupljim zvukom struganja njihovih koraka, silaze tamo gdje je Edgar Allan Pogue radio u vrijeme dok je Scarpetta tu bila šefica. Na prva dva kata zgrade nema prozora, jer se na katu s kojeg su ušli u zgradu nekad nalazila mrtvačnica. Mrtvačnice obično ne trebaju imati prozore, pa ih nije imala ni ova, a prozora ispod razine zemlje naravno da nema. U stubištu vlada potpuna tama, a zrak je oštar, vlažan i pun prašine.

– Kad su mi pokazivali unutrašnjost zgrade, priča Joe, silazeći niz stepenice ispred nje uz poskakivanje baterijske svjetiljke pri svakom koraku, nisu me vodili ovamo dolje. Proveli su me samo po gornjim katovima. Mislio sam da je tu podrum. Nisu me doveli ovamo, kaže on s nelagodom.

– Trebali su, odgovori mu Scarpetta. Prašina je škaklja u grlu i bocka po koži. Tu dolje su dva podna bazena, širine oko šest sa šest metara i dubine tri metra. Da upadnete u koji dok se vozite ovuda traktorom, ne bi vam bilo ugodno, zar ne?

– E to me stvarno ljuti, kaže Joe, a ljutnja mu se čuje i u glasu. Trebali su mi barem pokazati slike. Šest sa šest metara! Kvragu. Takve me stvari stvarno mogu razbjesniti. Tu je zadnja stepenica, pazite. On svjetiljkom obasja okolinu.

– Sad bismo trebali biti u hodniku. Skrenite lijevo.

– Izgleda da jedino tamo i možemo skrenuti. On polako krene dalje. Kog nam vraga nisu rekli za te bazene? Jednostavno ne može vjerovati da ih nitko nije obavijestio.

– Ne znam. Ovisi tko vam je pokazivao zgradu.

– Neki tip, uh, kvragu, kako se zvao. Sjećam se samo da je bio iz

Gradske uprave i nikako mu se nije sviđalo biti tu unutra. Mislim da baš i nije znao puno o zgradi.

– Vjerojatno nije, kaže Scarpetta, gledajući u prljavi pod i mutan odsjaj svjetlosti baterijske lampe s bijelih pločica. Samo su htjeli da se sruši. Čovjek iz Uprave najvjerojatnije nije ni znao da su tu bazeni. Vjerojatno nikad nije ni bio na Odsjeku za anatomiju. Malo je ljudi ovamo zalazilo. Eno ih, kaže i usmjeri svjetiljku ravno pred njih. Snop svjetla potisne gustu tamu u velikoj praznoj prostoriji i slabašno osvjetli tamni, željezni, četvrtasti poklopac bazena na podu. Poklopci su gore. Ne znam je li to dobro ili ne, kaže Scarpetta. Ovdje odasvud prijete užasna biološka opasnost. Provjerite s čime imate posla prije nego što počnete rušiti ovaj dio zgrade.

– O, ne berite brigu što se toga tiče. Ali i dalje ne mogu vjerovati, veli on ljutito i nervozno, obasjavajući svjetiljkom prostor oko sebe.

Scarpetta polako krene od bazena prema dijelu Odsjeka za anatomiju koji se nalazi na drugoj strani velike prostorije i, prolazeći pokraj male sobe u kojoj se obično radilo balzamiranje, usmjeri svjetiljku u tu prostorijicu i obasja unutrašnjost. Čelični stol priljubljen uz debele cijevi na podu uzvratu mutnim sjajem, a čelični umivaonik i kabineti brzo prolete pod snopom svjetla. Smješten uza zid je zahrđali pokretni stol prekriven plastičnim

pokrovom. Scarpetta se sjeti niše u betonskom zidu na lijevoj strani te prostorijice, u koju je bio ugrađen krematorij, a zatim ga i ugleda. Svjetlost njezine svjetiljke potom obasja dugačka, tamna željezna vrata na zidu. Pred očima joj izrone slike vatre koju je mogla vidjeti kroz pukotine u zidu oko vrata, slike prašnih čeličnih plitica s tijelima koje su ubacivali u peć i izvlačili ih kad bi od njih preostao samo pepeo i komadi kosti bijeli poput krede, slike palica za bejzbol kojima su komade kosti pretvarali u prah. Osjeti sram kad pomisli na te palice.

Ona prijeđe svjetiljkom po podu. Još je bijel od prašine i malih komadića kostiju, koji izgledaju kao komadići krede i pucketaju joj pod potplatima cipela poput zrnaca pijeska. Joe nije ušao s njom. Čeka je ispred male prostorije, pomažući joj tako što iz daljine obasjava pod i kutove prostorije svojom svjetiljkom. Obris Scarpette u kaputu i s kacigom na glavi baca veliku, crnu sjenu na betonski zid. Svjetlo zatim prijeđe preko oka nacrtanog crnim sprejem na betonskom zidu obojenom bež bojom, preko velikog crnog oka obrubljenog trepavicama koje zuri sa zida.

– Koji je to vrag? upita Joe. Gleda u oko na zidu, iako ona ne može vidjeti što on gleda. Isuse Bože. Što je to?

Scarpetta mu ne odgovara. Samo prelazi svjetlom uokolo.

Palice za bejzbol koje su stajale naslonjene u kutu prostorije dok je tu bila šefica su nestale, ali ima mnogo prašine i komadića kosti. Ima ih zaista mnogo, pomisli Scarpetta. Svjetlo zatim padne na limenku crne boje u spreju i dvije bočice brzosušeće boje, jedne sa sjajnom crvenom i s druge sa sjajnom plavom bojom, obje prazne. Scarpetta ih stavi u plastičnu vrećicu, a sprej spremi u drugu, posebnu vrećicu. Pronađe nekoliko starih kutija za cigare u kojima je ostalo nešto pepela, a zatim spazi opuške cigara na podu i zgužvanu smeđu papirnatu vrećicu. Posegne rukom u rukavici prema vrećici u krugu svjetla daje podigne. Kad je razmota uz pucketanje papira, shvati da vrećica ne izgleda kao da leži tu na podu već osam godina. Izgleda kao da je tu kraće od godinu dana.

Kad je otvori, osjeti blagi miris cigara. Taj miris nije miris zapaljenih cigara, nego miris duhana za cigare. Osvijetli unutrašnjost vrećice i ugleda komadiće duhana i račun. Joe je promatra, mirno držeći svjetiljku usmjerenu na vrećicu u njezinim rukama. Ona pogleda račun i osjeti kao da gubi dodir sa stvarnošću kad pročita datum: četrnaestog rujna. Edgar Allan Pogue – sigurna je da je riječ o Pogueu – potrošio je više od stotinu dolara u prodavaonici duhana na dnu ulice u centru James, kupivši deset cigara marke Romeo i Julija.

55

Dok je bio policajac u Richmondu, Marino nije običavao posjećivati mjesta poput Centra James. Nikad u životu nije kupio Marlboro niti u kakvoj skupoj prodavaonici duhana niti u ikakvoj specijaliziranoj prodavaonici duhana.

Nikad nije kupovao cigare, bez obzira na vrstu, jer su mu čak i one jeftine bile preskupe, a osim toga, ne bi ih puckao, nego bi uvlačio dim. Sad kad više gotovo i ne puši, može priznati istinu. Sigurno bi uvlačio dim cigare. Marino žustro hoda kroz stakleni atrij prepun svjetla i biljaka, praćen zvukom vode umjetnih vodopada i fontana. Ide prema prodavaonici u kojoj je Edgar Allan Pogue kupio cigare ni tri mjeseca prije nego što je ubio malu Gilly.

Još nije točno podne i u prodavaonicama nema mnogo kupaca. Nekoliko ljudi u elegantnim poslovnim odijelima kupuje kavu i mota se uokolo, držeći se kao važni ljudi koje čekaju važne obaveze. Marino ne podnosi ljude kao što su ovi u Centru James. Zna on te tipove. Odrastao je uz njih, ne u smislu da ih je osobno poznao, ali zna kakav su tip ljudi. Oni su tipovi koji ne poznaju, niti ikad pokušavaju upoznati tipove kakav je Marino. Marino

brzo hoda i ljut je, a kad se mimoiđe s muškarcem u finom crnom odijelu na tanke prugice koji ga i ne pogleda, pomisli: Pojma ti nemaš. Ljudi k'o ti nemaju pojma o ničemu.

Zrak u prodavaonici duhana jedak je i sladak. Simfonija mirisa duhana pobudi u njemu čežnju koju ne razumije, pa odmah pomisli daje za to krivo pušenje. Užasno mu nedostaje. Tužan je i uzrujan jer mu nedostaju cigarete. Srce ga boli i negdje u dubini duše osjeća se potresen činjenicom da više nikad neće moći pušiti. Ne kao nekad.

Jednostavno to više ne može. Zavaravao se misleći da može tu i tamo prošvercati koju cigaretu. Mislio je da ima nade za njega, a onda shvatio da je to samo mit. Nema nikakve nade. Nikada je nije ni bilo. Njegova neutaživa strast prema duhanu, njegova očajnička ljubav prema cigaretama je beznadna. Odjednom je slomljen od boli, jer više nikad neće moći zapaliti cigaretu, duboko udahnuti dim i osjetiti onaj nalet uzbuđenja, onaj čisti užitak, opuštanje za kojim gine svake minute svog života. Budi se s patnjom i ide spavati s patnjom, pati u snovima i pati kad je budan. Baci pogled na sat i pomisli na Scarpettu, pitajući se kasni li joj avion. U posljednje vrijeme stalno kasne s letovima.

Liječnik mu je rekao da će, ako nastavi pušiti, vući sa sobom bocu kisika kao Ciganka dijete i prije nego što dogura do šezdesete. Na kraju će umrijeti gladan zraka baš kao i jedna mala Gilly, koja se borila za dah dok joj je ona nakaza sjedila na leđima i držala ruke, dok ju je obuzimala panika i svaka stanica njezinih pluća vrištala zraka, zraka!, a ona pokušavala istisnuti krik s usana, pozvati mamu i tatu, pokušavala vrištati, razmišlja Marino. Gilly nije bila u stanju pustiti ni glasa. Čime je ona zaslužila takvu smrt? Ničim, eto čime, razmišlja Marino, gledajući oko sebe kutije s cigarama na policama od tamnog drveta u prohladnoj, mirisnoj prodavaonici duhana za ljude dubokog džepa. Scarpetta se sad negdje ukrcava na avion, pomisli on, a onda primijeti kutije cigara marke Romeo i Julia. Ako joj avion ne kasni, možda je već u zraku i leti na zapad prema Denveru. Neka praznina mu obavije srce, a u zabranjenom kutku svoje duše osjeti i sram, a zatim postane jako ljut.

– Mogu li vam kako pomoći, obrati mu se muškarac iza pulta u sivom puloveru V-izreza i smeđim samtericama. Zbog boje svoje odjeće i sijede kose podsjeća Marina na duhanski dim. Tip radi u prodavaonici punoj pljuga, pa je postao istih boja kao i pljuge. Vjerojatno svakog dana ide kući i puši što god hoće i koliko god hoće, dok Marino ide kući ili u hotel sam i ne smije ni zapaliti, a kamoli uvući dim. Sad vidi istinu. Sad zna. Jednostavno više ne može pušiti, no budući da se zavaravao misljuje da bi ipak mogao, sad je žalostan i posramljen.

Posegne u džep jakne i izvuče račun koji je Scarpetta pronašla na pepelom prekrivenom podu Odsjeka za anatomiju u staroj zgradi. Račun je u prozirnoj plastičnoj vrećici i on ga odloži na pult.

– Koliko dugo već radite ovdje? upita Marino muškarca iza pulta koji izgleda siv kao dim.

– Ima već dvanaest godina, odgovori muškarac i nasmiješi mu se, ali mu oči boje dima poprime nekakav čudan izraz. Marino prepozna strah, no ne učini ništa da ga odagna.

– Onda poznajete Edgara Allana Poea. Došao je ovamo četrnaestog rujna ove godine i kupio ove cigare.

Muškarac se namršti i nagne naprijed da pogleda račun u plastičnoj vrećici za dokaze. To je naš račun, kaže on.

– Ma hajde, koji Sherlock. Tip je mali, nizak, debeo, s riđom kosom, kaže Marino, uopće se ne trudeći da nekako umanjí prodavačev strah. Tridesetak godina. Prije je radio tamo preko u mrtvačnici. On pokaže u smjeru Četrnaeste ulice. Vjerojatno se čudno ponašao kad je došao.

Muškarac neprestano pogledava u Marinovu šilitericu na kojoj piše LAPD. Blijed je i uznemiren. Ne prodajemo kubanske cigare.

– Šta? namršti se Marino.

– Ako je o tome riječ. Možda je tražio kubanske cigare, ali ih ne prodajemo.

– Došo je ovamo tražit kubanske cigare?

– Bio je vrlo uporan, pogotovo kad je zadnji put bio tu, kaže muškarac nervozno. Ne prodajemo kubanske cigare, kao ni drugu nezakonitu robu.

– Ne optužujem vas za to i nisam ni ATF, ni FDA, ni ministar zdravstva ni prokleti uskrсни zeko, kaže Marino. I boli me palac prodajete li ta kubanska sranja ispod pulta ili ne.

– Ne prodajem. Kunem se.

– Samo želim Poguea. Pričaj.

– Sjećam ga se, veli muškarac, sad već siv i u licu. Da, pitao je za kubanke. Za Cohibas cigare, ne za Dominkanske koje prodajemo, nego za Cohibas. Rekao sam mu da ne prodajemo kubanske cigare.

Da je to protuzakonito. Vi niste odavde, zar ne? Ne zvučite kao da ste odavde.

– Ja definitivno nisam odavde, odgovori Marino. Šta je još Pogue reko? I kad je to bilo, kad je zadnji put bio tu?

Muškarac pogleda dolje u račun na pultu. Vjerojatno tada. Izgleda daje zadnji put bio tu u listopadu. Došao bi otprilike jedanput mjesečno. Vrlo čudan čovjek. Vrlo čudan.

– U listopadu? OK. Šta je još reko kad je bio tu?

– Htio je kubanske cigare, rekao je da će platiti za njih koliko treba, a ja sam mu rekao da ih ne prodajemo. Znao je da ih ne prodajemo. Pitao bi me to i prije, ali nikad nije toliko inzistirao na tome kao zadnji put kad je bio tu. Čudan neki tip. Iako me je već prije pitao za kubanske cigare, pitao me je ponovno i bio vrlo uporan. Mislim da je rekao kako je kubanski duhan bolji za pluća, tako nešto, prilično glupo. Da možete pušiti koje god kubanske cigare želite i da vam neće naškoditi, nego će vam zapravo činiti dobro. Da su od čistog duhana i bolje za pluća i da zapravo imaju ljekovita svojstva, tako nešto trknuto.

– Šta ste mu rekli? Ne lažite mi. Fučka mi se jeste li mu prodali kubanke. Samo ga želim pronaći. Misli da je to sranje dobro za njegova sjebana pluća, što znači da ga negdje i kupuje. Ako već voli kubanke, onda ih negdje i nabavlja.

– Da, jako je zagrijan za te cigare, bar se tako činilo zadnji put kad je došao. Bio je nevjerojatno uporan. Ne pitajte me zašto, kaže muškarac, zureći dolje u račun. Ima puno drugih vrsta dobrih cigara. Ne razumijem zašto su morale biti baš kubanske, ali htio je baš njih. Podsjetio me na one bolesnike koji očajnički žele neku čarobnu biljku ili marihuanu, ili na one ljude s artritismom koji žele injekcije zlata. Valjda je to neka vrsta praznovjerja. Jako čudno. Poslao sam ga u drugu prodavaonicu, rekao sam mu da me više ne pita za kubanke.

– Koju prodavaonicu?

– Zapravo, restoran. Čuo sam da tamo prodaju svakakve stvari i znaju gdje ih se može nabaviti. Bar oni koji rade za barom. Možete kupiti sve što želite, koliko znam. Odnosno, tako sam bar čuo. Ne zalazim u to mjesto. Nemam ništa s tim.

– Gdje?

– Dolje u Slipu, kaže on. Nekoliko ulica dalje.

– Zna li za koje mjesto u južnoj Floridi gdje se prodaju kubanske cigare? Jeste li mu možda preporučili neku prodavaonicu u južnoj Floridi gdje ih može kupiti?

– Ne, odgovori muškarac, odmahujući sijedom glavom. Nemam ništa s tim. Pitajte njih u Slipu. Oni vjerojatno znaju.

– OK. A sad pitanje za milijun dolara. Marino vrati plastičnu vrećicu u džep jakne. Jeste rekli Pogueu za to mjesto u Slipu, da tamo može nabaviti svoje kubanke?

– Rekao sam mu da neki ljudi tamo kupuju cigare za barom, odgovori muškarac.

– Kako se zove to mjesto u Slipu?

– Stripes. Bar se zove Stripes, odmah tu niže na Ulici Cary. Nisam htio da se vrati ovamo. Bio je jako čudan. Od početka mi je bio čudan. Dolazio je ovamo godinama, svakih par mjeseci, ali nikad nije puno govorio, kaže muškarac. No zadnji put kad je bio ovdje, vjerojatno u listopadu, bio je čudniji nego obično. Nosio je palicu za bejzbol. Pitao sam ga

zašto, ali mi nije odgovorio. Nikad prije nije tako uporno tražio da mu dam kubanske cigare. Ponašao se potpuno bizarno što se toga tiče. Cohibas, stalno je ponavljao. Njih je htio.

– Je li palica bila crveno-plavo-bijela? upita Marino, misleći na Scarpettu, drobilice za kosti, koštani prah i sve ostalo što mu je ispričala na odlasku iz ordinacije doktora Philpotta.

– Moguće, kaže muškarac, začuđeno ga pogledavši. O čemu se ovdje radi? upita.

56

Šuma oko gradskih kuća ispunjena je dubokim i hladnim sjenama bijelo-sivih stabala jasike. Stabla su gola, ali rastu vrlo gusto. Probijajući se kroz šumu, Lucy i Henri moraju svako malo pognuti glavu i odgurnuti s puta kakvu grančicu ili mladicu što spava zimski san. Premda imaju krpље, pri svakom koraku upadaju u snijeg do koljena, a ljudskih tragova na glatkoj bijeloj površini nema dokle god im pogled seže.

– Ovo što činimo je ludo, kaže Henri teško dišući, a dah joj se magli. Zašto ovo radimo?

– Zato što moramo izaći van na zrak i nešto raditi, odgovori joj Lucy i zakorači u snijeg koji joj dopre gotovo do bedra. Opa! Gle ovo. Nevjerojatno. Prekrasno je.

– Mislim da nisi trebala doći ovamo, kaže joj Henri i zastane, gledajući je kako gaji po sve dubljim sjenama koje snijegu daju plavičastu boju. Preživjela sam i sad mi je dosta. Vraćam se u Los Angeles.

– Tvoj život, tvoja odluka.

– Znam da ne misliš tako. Kad god kažeš nešto tako olako, naraste ti nos.

– Hajdemo još malo dalje, kaže Lucy, probijajući se naprijed i pažljivo puštajući grančice i nježno mlado drveće za sobom da ne osine Henri po licu, premda ona možda to zaslužuje. Mislim da se tamo nalazi neko staro srušeno drvo. Zapravo, sigurna sam. Vidjela sam ga sa staze kad sam dolazila ovamo da tebe vidim. Možemo počistiti snijeg s debla i sjesti.

– Smrznut ćemo se, kaže Henri i duboko iskorači, ispuhujući oblačić smrznutog daha.

– Zar ti je hladno? Nije, vruće mi je.

– Ako nam bude hladno, ustat ćemo i ponovno malo hodati, pa krenuti kući.

Henri ne odgovori. Njezina izdržljivost primjetno je manja nakon što je preboljela gripu i preživjela napad. U Los Angelesu, gdje su je Lucyne oči prvi put ugledale, bila je u izvrsnoj fizičkoj kondiciji. Nije bila jaka, ali je bila žilava. Kad je vježbala potisak s ravne klupe, mogla je rukama podići vlastitu težinu u utezima, a i dizanje na sipki mogla je ponoviti deset puta bez ikakve pomoći sa strane. Većina žena ne može podići ni trećinu svoje tjelesne težine, a kamoli se rukama podići na sipki. Prije je mogla pretrčati kilometar i pol za sedam minuta, a sad bi bila sretna da ih može prehodati. Henri je izgubila tu kondiciju za manje od mjesec dana i svakog je dana sve više gubi, zato što je ostala bez onoga što je važnije od fizičke spremnosti. Ostala je bez misije. Više nema cilja. Lucy se brine da ga nikad nije ni imala, da je imala samo taštinu, a taština gori brzim, vrelim plamenom, koji brzo i gasne.

– Eno ga tamo gore, kaže Lucy. Vidim ga. Vidiš ono golemo deblo? Iza njega je mali smrznuti potočić, a klub zdravlja je u onom tamo smjeru. Ona pokaže skijaškim štapom. Savršeni scenarij bio bi da završimo u teretani, a onda odemo u saunu.

– Ne mogu disati, kaže Henri. Otkad sam imala gripu, čini mi se kao da imam dvaput manja pluća.

– Imala si upalu pluća, podsjeti je Lucy. Ili si zaboravila. Bila si na antibioticima tjedan dana. Pila si ih i kad se ono dogodilo.

– Da. Kad se ono dogodilo. Sve se vrti oko onoga. Onoga. Ona nastavi naglašavati riječ ono. Zakorači tamo gdje je prije nje stala Lucy, jer sve sporije hoda i znoji se. Bole me pluća.

– Što bi htjela da kažemo? Lucy dođe do srušenog drveta. Nekad je to bilo golemo stablo, a sad je samo trupac, poput olupine velikog broda. Ona počne čistiti debeli sloj snijega s debla. Kako bi ti nazvala ono što se dogodilo?

– Nazvala bi to događajem kad sam zamalo poginula.

– Evo. Sjedni. Lucy sjedne i potapše očišćeni dio debla pokraj sebe. Baš je dobro sjesti. Dah joj se smrzava, pa izgleda kao da joj para ide na usta, a lice joj je tako hladno da ga jedva osjeća. Zamalo poginula za razliku od zamalo ubijena?

– Ista stvar. Henri neodlučno stoji pokraj debla, gledajući snijegom pokrivenu šumu oko sebe i sjene koje postaju sve dulje. Kroz tamne hladne grane dopiru svjetla gradića i kluba zdravlja, žuta poput maslaca. Vidi se i dim iz dimnjaka.

– Ne bih rekla da je to isto, veli Lucy i pogleda gore u nju, zamjećujući koliko je smršavjela i svjesna nečega u Henrijinim očima čega u početku nije bila svjesna. Zamalopoginula zvuči nepristrano, a ja tražim osjećaje, stvarne emocije.

– Bolje je ništa ne tražiti, Henri nevoljko sjedne na deblo, podalje od Lucy.

– Ni ti nisi njega tražila, ali on je pronašao tebe, kaže Lucy, zureći pred sebe u šumu, ruku mirno položenih na koljena.

– Pa pratio me je. Pola Hollywooda netko prati. Sad sam time valjda postala jedna od njih, odgovori Henri. Čini se da je prilično zadovoljna svojim statusom članice kluba zvijezda koje netko prati.

– I ja sam to donedavna mislila. Lucy rukama zahvati snijeg između svojih stopala, pa gledajući bijeli prah u rukavicama, kaže: Navodno si dala intervju o tome da sam te zaposlila. To mi nisi rekla.

– Kakav intervju?

– The Hollywood Reporter. Citiraju te.

– Već su me puno puta citirali i pisali da sam rekla nešto što nisam rekla, odgovori ona, narogušeno.

– Nije stvar u tome što nisi rekla. Stvar je u tome što si dala intervju. Uvjerena sam da jesi, u priči se spominje ime moje tvrtke. Ne kažem daje postojanje TLP-a duboka, mračna tajna, ali činjenica da sam preselila glavni ured u Floridu jest tajna. Taj sam podatak držala u velikoj tajnosti, uglavnom zbog kampa za trening, ali sad je ta informacija završila u novinama, a kad se jednom nešto objavi, onda se to stalno poteže ispočetka i ispočetka.

– Očito ne razumiješ govorkanja i prazne priče, odgovori Henri. Lucy je ne želi ni pogledati dok govori. Da si ikad radila u filmskom svijetu, vidjela bi. Shvatila bi.

– Shvaćam ja sve, bojim se. Edgar Allan Pogue je nekako saznao da moja teta navodno radi za mene u mojem novom uredu u Hollywoodu u Floridi. I znaš što je napravio? Ona se nagne i uzme u šaku još snijega. Došao je u Hollywood. Da me pronađe.

– Nije tebe ganjao, kaže Henri tonom hladnim kao snijeg. Lucy ne može osjetiti hladnoću snijega jer ima rukavice, ali osjeća hladnoću koja dopire iz Henri.

– Čini se da je. Teško je reći tko je za volanom u Ferrariju, znaš. Moraš prići jako blizu da vidiš, a i lako ih je slijediti. Rudy tu ima pravo. Vrlo lako. Pogue me nekako pronašao. Možda se raspitao i pronašao kamp, a zatim slijedio Ferrari do moje kuće. Možda crni Ferrari. Ne znam.

Ona pusti da joj snijeg sklizne kroz prste zaštićene crnim rukavicama, pa uhvati malo novog. I dalje ne želi pogledati Henri. Uglavnom, pronašao je moj crni Ferrari i izgrebao ga skroz naskroz. Tako znamo da ga je pronašao kad si ga ti uzela bez dopuštenja, nakon što sam ti rekla da ga ne voziš, zapravo. Možda je te noći pronašao i moju kuću. Ne znam. No nije bio tebi za petama.

– Kako si samo egoistična, veli Henri.

– Znaš, Henri, Lucy ispusti snijeg iz ruke, prije nego što sam te zaposlila, temeljito smo provjerili tvoj životopis. Vjerojatno nema članka o tebi koji nismo pronašli. Žalosno, ali ima

ih samo nekoliko. Voljela bih da prestaneš srati o tome kako si ti zvijezda. Voljela bih da prestaneš s tom pričom, oh, pratili su me, znači da sam faca. To je tako dosadno.

– Idem natrag. Henri ustane s debla i zamalo izgubi ravnotežu. Stvarno sam umorna.

– Htio te je ubiti da mi se osveti za nešto što se dogodilo dok sam bila dijete, kaže Lucy. Ako luđak kao što je on ima ikakvu logiku. Stvar je u tome što ga se ja gotovo i ne sjećam. A on se vjerojatno ne sjeća tebe, Henri. Valjda smo svi ponekad samo sredstvo kojim se dolazi do cilja.

– Da te bar nikad nisam upoznala. Uništila si mi život.

Lucy zapeku oči od suza, no ostane sjediti na deblu kao zamrznuta. Uhvati još snijega među dlanove, pa ga baci, gledajući kako snježni prah polako pada kroz sjenu.

– I tako su me oduvijek više zanimali muškarci, kaže Henri i zakorači na stazu koju su maloprije napravile hodajući na krpljama prema deblu. Ne znam zašto sam pristala na to. Možda sam bila samo znatiželjna, htjela vidjeti kako je to. Pretpostavljam da bi ti raznim ljudima bila vrlo uzbudljiva, neko vrijeme. Eksperimentiranje baš i nije neobično u svijetu iz kojeg ja dolazim. Premda to nije važno. Ništa nije važno.

– Kako si dobila modrice? upita je Lucy iza leđa. Henri je već krenula u šumu i visoko gazi dramatičnim koracima, zabijajući štapove pred sebe i teško dišući. Znam da se sjećaš. Točno se sjećaš kako si ih dobila.

– Ah. Modrice koje si fotografirala, gospođice Superpolicajko? odgovori Henri gotovo bez daha, zabivši štap u visoki snijeg.

– Znam da se sjećaš. Lucy gleda za njom, sjedeći na deblu. Oči joj plivaju u suzama, ali uspijeva zadržati mirnoću glasa.

– Sjeo je na mene. Henri zabije drugi štap u snijeg i podigne krplju. Ta nakaza s dugom kovrčavom kosom. Prvo sam mislila da je žena koja čisti bazen, mislila sam da je žensko. Vidjela sam ga pokraj bazena nekoliko dana prije kad sam bila bolesna i ležala gore u sobi, samo sam, kad sam ga vidjela, mislila da neka debela gospođa kovrčave kose čisti bazen.

– Čistio je bazen?

– Da. Zato sam mislila da je to neka nova žena koja čisti bazen, zamjena ili tako nešto, uglavnom, neka druga gospođa koja čisti bazen. A znaš što je najsmješnije? Ona se osvrne da pogleda Lucy, a lice joj ne izgleda kao što inače izgleda. Drugačije je. Najsmješnije je to što je ona jebena pijanica od susjede sve to fotografirala, kao što inače fotografira sve što se događa u tvojoj kući.

– Baš lijepo od tebe što si mi dala tu informaciju, kaže Lucy. Sigurna sam da to nisi ni riječju spomenula Bentonu nakon sveg tog vremena koje je proveo s tobom, pokušavajući ti pomoći. Lijepo od tebe što si nam rekla gdje bi mogle biti slike.

– To je sve čega se sjećam. Sjeo je na mene. Nisam to htjela otkriti. Krene dalje, jedva dišući, a zatim stane i ponovno se okrene. Okrutno lice joj se bijeli u sjeni. Nekako mi je bilo neugodno, znaš. Udahne. Zamisli da ti se neki debeli, odvratni luđak pojavi pokraj kreveta. I to ne zato da bi nešto učinio. Ono, znaš. Nego da bi sjeo na tebe. Ona se okrene i iscrpljeno krene dalje.

– Hvala na informaciji, Henri. Prava si istražiteljica.

– Ne više. Dajem otkaz. Letim nazad, kaže uz glasno disanje. U L. A. Dajem otkaz.

Lucy sjedi na deblu, skupljajući snijeg dlanovima i gledajući pahulje na crnim rukavicama. Ne možeš dati otkaz, kaže ona. Nakon što si ga dobila.

Henri je ne čuje.

– Otpuštena si, kaže Lucy sa svog debla.

Henri hoda kroz šumu, visoko dižući koljena i zabijajući štapove u snijeg.

U PRODAVAONICI GUNS & PAWN NA AUTOCESTI US 1, EDGAR ALLAN

Pogue šeće između policica i razgledava bez žurbe, gladeći prstima metke od bakra i olova duboko u desnom džepu hlača. Uzima jednu po jednu futrolu za pištolj iz hrpe obješene na polici, čita što piše, pa ih onda uredno, jednu po jednu, vraća. Danas mu ne treba futrola. Koji je dan danas? Nije siguran. Dani mu su prošli ni u čemu. Nejasno se sjeća samo da se svjetlo mijenjalo dok se on znojio u svojoj platnenoj stolici na rasklapanje i zurio u veliko oko koje je buljilo u njega sa zida.

Svako malo ima napad dubokog, suhog kašlja, zbog čega postaje iscrpljen. U plućima mu sve jače zviždi. Uzrujanost mu raste, nos mu curi i bole ga zglobovi. Zna što to znači. Doktor Philpott je ostao bez cjepiva protiv gripe. Nije sačuvao niti jednu injekciju za Poguea. On je taj koji je trebao sačuvati bar jednu dozu za Poguea, nitko drugi, no doktor Philpott se toga nije ni sjetio. Rekao je da mu je žao, ali da nema više cjepiva, da koliko on zna, nitko u čitavom gradu više nema cjepiva i da je to to. Dođite opet za dva-tri tjedna, ali nisam siguran da ćemo ga dobiti u međuvremenu, rekao je doktor Philpott.

Imaju li ga dolje u Floridi? upitao je Pogue.

Sumnjam, odgovorio je doktor Philpott, radeći nešto drugo i jedva ga slušajući. Ne vjerujem da ćete tamo doći do cjepiva protiv gripe. Trebali biste imati ludu sreću, a ako ste tako sretne ruke, trebali biste igrati lutriju. Ove godine nedostaje cjepiva u cijeloj zemlji. Jednostavno nisu pripremili dovoljnu količinu, a potrebna su dobra tri do četiri mjeseca da se pripremi dodatno cjepivo, tako daje to sve za ovu godinu. S druge strane, možete se cijepiti protiv jednog soja gripe, pa opet oboljeti od druge. Najbolje bi bilo izbjegavati oboljele i spriječiti bolest. Ne idite u avione i držite se podalje od teretana. U teretanama i vježbaonicama lako se možete zaraziti.

Da, doktore, odgovorio je Pogue, iako nikad u životu nije bio u avionu, niti je ušao u dvoranu otkad je završio srednju školu.

Dok stoji pred policom s opremom za čišćenje oružja, fasciniran svim onim četkicama i bočicama i ostalim priborom, Edgar Allan Pogue se tako jako zakašlje da mu suze navru na oči. Danas neće čistiti oružje, zaključi, pa odšeće niz prolaz među policama, pogledavajući tko je sve u prodavaonici. Nekoliko minuta kasnije, on je jedina preostala mušterija. Pogleda prema krupnom muškarcu u crnom koji stoji za pultom i vraća pištolj na mjesto ispod stakla.

– Mogu li vam pomoći? upita muškarac. Pedesetak mu je godina i ima obrijanu glavu. Izgleda kao da bi mogao nekoga razbiti.

– Čujem da prodajete cigare, odgovori Pogue, susprežući kašalj.

– Hah. Muškarac ga prvo prkosno pogleda, pa mu pogled odluta do Pogueove perike, a zatim se opet vrati na Pogueove oči. U tom muškarcu ima nešto što poziva na oprez. O, stvarno? A gdje ste to čuli?

– Načuo sam, kaže Pogue, a nešto mu privuče pozornost i govori da bude oprezan. On počne kašljati i oči mu zasuze.

– Zvučite kao da ne biste trebali pušiti, kaže čovjek s druge strane staklenog pulta. Crna šilterica mu je zatakuta straga za pojas kargo hlača, pa Pogue ne može vidjeti kakvu to kapu ima.

– To ću ja procijeniti, odgovori Pogue, pokušavajući doći do daha. Uzeo bih Cohibas. Platit ću dvadeset po komadu za šest cigara.

– Kakvo je to oružje, Cohiba? upita muškarac, bezizražajna izraza lica.

– Onda dvadeset pet.

- Pojma nemam o čemu govorite.
- Trideset, veli Pogue. Više od toga ne idem. I bolje da su kubanske. Znam ih prepoznati. I volio bih vidjeti trideset osmicu, Smith and Wesson. Onaj revolver tamo. On pokaže na revolver ispod stakla na pultu. Htio bih ga vidjeti. Pokažite mi Cohibas i trideset osmicu.
- Kužim, kaže muškarac, gledajući mimo njega kao da nešto promatra, a ton glasa mu se promijeni, baš kao i izraz lica. Nešto u vezi s njim Pogueu ne da mira. Uporno mu ne da mira.
- Pogue se okrene kao da je nešto iza njega, ali nema ničega, samo prazan prostor između policia kreatih opremom za oružje, dodacima, kamuflažnom odjećom i streljivom. Premeće među prstima metke kalibra 0.38 u svom džepu, pitajući se kako će se osjećati kad bude pucao u ovog krupnog muškarca u crnom. Najvjerojatnije dobro, zaključi. Opet se okrene prema staklenom pultu, no sad mu muškarac drži cijev pištolja uperenu ravno među oči.
- Pa di si ti meni, Edgare Allane, kaže muškarac. Ja sam Marino.

58

SCARPETTA UGLEDA BENTONA KAKO DOLAZI PUTELJKOM KOJI VODI OD njegove kuće do ceste. Puteljak je netko lopatom očistio od snijega, a i cestom je nedavno prošla ralica za snijeg. Ona zastane ispod tamnozelenog mirisnog drveta i pričekava ga. Nije ga vidjela otkad je otišao u Aspen. Nakon što se doselila Henri, o čemu Scarpetta tada pojma nije imala, odustao je od toga da je često zove, a i nije joj imao mnogo toga reći kad bi razgovarali telefonom. Scarpetta to razumije. Dosad je naučila razumjeti takve stvari i više joj uopće nije teško imati razumijevanja. Ne više.

On je poljubi. Usne su mu slane.

– Što si jeo? upita Scarpetta, čvrsto ga zagrlivši, i ponovno ga poljubi pod granama crnogorice otežalima od snijega.

– Kikiriki. Trebala si biti pas tragač, kakav nos imaš, kaže on, gledajući je u oči i ovivši ruku oko nje.

– Osjetila sam okus, a ne miris, nasmiješi se i krene s njim uz očišćen puteljak prema kući.

– Mislio sam na cigare, odgovori Benton, privlačeći je bliže k sebi. Pokušavaju hodati tako blizu jedno drugoga, kao da zajedno nemaju četiri nego dvije noge. Sjećaš se kad sam pušio cigare?

– Nisu imale dobar okus, kaže ona. Dobro su mirisale, ali okus nije valjao.

– Gle tko mi kaže. Ti si tada pušila cigarete.

– Znači, nisam bila ukusna.

– Nisam to rekao. To sigurno nisam rekao.

Privuče je još bliže k sebi, a Scarpetta mu čvršće ovije ruku oko struka. Tako hodaju prema osvjetljenom domu, koji je napola u šumi.

– To je stvarno bilo pametno. Ti i cigare, Kay, kaže on, kopajući po džepu skijaške jakne tražeći ključeve. Za slučaj da to još nije jasno, želim biti siguran da znaš kako je to stvarno bilo pametno.

– Nisam ja to učinila, odgovori ona, pitajući se kako će joj biti s Bentonom nakon toliko vremena i provjeravajući što osjeća prema njemu. Marino je to učinio.

– Da sam bar to vidio, kako Marino kupuje kubanske cigare u specijaliziranoj prodavaonici duhana u Richmondu.

– Ne prodaju tamo ilegalnu robu s Kube. Usput rečeno, nije li to glupo? Da su ovoj zemlji kubanske cigare u istoj kategoriji kao i marihuana, kaže ona. Netko mu je u toj specijaliziranoj prodavaonici duhana rekao nešto što ga je uputilo dalje, pa tako redom sve

dok nije došao do te zalagaonice i prodavaonice oružja u Hollywoodu. Znaš Marina. On je faca.

– Ma dobro, odgovori Benton. Ne zanimaju ga previše detalji. Ona osjeća što ga zanima, ali nije sigurna što želi poduzeti u vezi s tim.

– Samo želim reći da njemu moraš odati priznanje, a ne meni. On je sve to izveo. Mislim da bi mu jedno malo priznanje sad dobro činilo. Gladna sam. Što si mi pripremio?

– Imam roštilj. Volim roštiljanje na snijegu, vani na terasi, pokraj vruće kade.

– Ti i tvoja vruća kada. Na hladnoći u mraku, bez odjeće, samo s pištoljem.

– Znam. Nikad ne koristim tu prokletu vruću kadu. On zastane pred ulaznim vratima i otključa ih.

Otresu snijeg s obuće. Nemaju baš što otresti, jer je puteljak očišćen, ali prije nego što uđu, zatopću nogama što iz navike, što iz neke smetenosti. Benton zatvori vrata i privuče je k sebi. Kad se poljube, više ne osjeća sol, samo njegov topao, jak jezik i glatko izbrijano lice.

– Puštaš kosu, kaže mu u usta i provuče prste kroz kosu.

– Imao sam posla. Previše posla da bih se stigao ošišati, odgovori Benton, prelazeći rukama po njezinu tijelu, dok mu njezine ruke uzvraćaju istom mjerom. Smetaju im kaputi.

– Prezaposlen bavljenjem drugom ženom pod svojim krovom, kaže ona, dok si međusobno pomažu skinuti kapute, sve uz poljupce i dodire. Čula sam.

– Jesi?

– Jesam. Nemoj se ošišati.

Scarpetta stoji naslonjena na ulazna vrata. Ne smeta joj hladni zrak što prodire u prostoriju između vrata i dovratka, štoviše, jedva to i zamjećuje. Uhvati Bentona za ruke i pogleda ga, pogleda njegovu raskuštranu srebrnosijedu kosu, njegove oči, da vidi čega tu ima. On joj dodirne lice, promatrajući je. Ono što mu vidi u očima postaje istodobno dublje i svjetlije i na trenutak ne može procijeniti je li sretan ili tužan.

– Dođi, kaže on s takvim izrazom u očima. Uzme je za ruku i odvede od vrata. Odjednom joj je toplije. Donijet ću ti nešto za piće. Ili za jelo. Sigurno si gladna i umorna.

– Nisam baš toliko umorna, kaže ona.